

Documenta ad historiam familiae Bátori de Ecsed spectantia I.
Diplomata 1393–1540

Documenta ad historiam familiae
Bátori de Ecsed spectantia I.
Diplomata 1393–1540

Ad edendum praeparaverunt

Richardus Horváth – Tiburtius Neumann – Norbertus C. Tóth

Nyíregyháza, 2011

A nyíregyházi Jósa András Múzeum Kiadványai 67.

Jelen kiadvány a „Patrimonium2” (HURO/0901/060/2.5.1) projekt keretében jelenik meg, a Magyarország–Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007–2013 (www.huro-cbc.eu) támogatásával. A programot az Európai Regionális Fejlesztési Alapon keresztül az Európai Unió, valamint a Magyar Köztársaság és Románia finanszírozza.
Vezetőpartner: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága (projektasszisztens: Istvánovits Eszter)
Projektpartner: a Muzeul Judeţean Satu Mare (projektasszisztens: Szócs Péter)

Szerkesztette:
C. Tóth Norbert

Első kiadás 2011.

© Horváth Richárd
© Neumann Tibor
© C. Tóth Norbert
© Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága

Lektorálta:
Dreska Gábor

Román nyelvi fordító: Kocsis Ágnes
Angol nyelvi fordító: Kulcsár Valéria

Minden jog fenntartva.
Printed in Hungary

ISBN 978–963–7220–73–9

Kiadja
a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága
(e-mail cím: jam@jam.nyirbone.hu)

Felelős kiadó:
Bene János megyei múzeumigazgató

Készült 500 példányban

Számítógépes tördelés: Neumann Tibor

A nyomdai munkálatok: Kapitális Kft., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József

Tartalomjegyzék

Előszó	7
Prefață	12
Preface	17
Egy kis levéltártörténet	22
Bibliográfia	25
Oklevelek	27
Hely- és névmutató	361
A levéltári jelzetek mutatója	406

Előszó

AZ ECEDEDI BÁTORI CSALÁD OKLEVÉLTÁRA I. OKLEVELEK 1393–1540

Ha van a magyar későközépkori kutatásoknak igazi adóssága – márpedig van –, akkor azok egyik legfontosabbika a politikai életrajzok hiánya, az ország kormányzatában meghatározó családok történetének sokszínű feltárásának elmaradása. Mielőtt az Olvasó azt gondolná, hogy ezzel egyfajta kizárólagos alapon a politika-, család- és bitoktörténetet szeretnénk különösképpen kiemelni, hamarjában meg kell nyugtatnunk: minden igyekezetünk ellenére erről nincs szó. A források szerkezete maga megteszi ezt a kései kutatók helyett. Akár tetszik korunknak, akár nem, a magyar középkor legfontosabb forrásai az oklevelek, mégpedig a hatalmas számban éppen családi levéltárakban fennmaradt oklevelek. Ebből a tényből kiindulva kell meghatározni kutatásaink lehetőségeit és persze korlátait is.

Szerencsés esetben, mint most is, a korlátok felismerését a lehetőségek föltárása követi. Az alábbi Oklevéltár szerzői – és még inkább az őket fáradhatatlanul buzdító, ösztökélő Németh Péter – ennek okán határoztak úgy, hogy a 15–16. századi magyar történelem egyik birtokmennyiség, politikai szerep, szellemi hatás és nem utolsósorban építészeti hagyaték terén kiemelkedő fontosságú családjának, az ecsedi Bátorinak középkori történetét amennyire csak lehet, szisztematikus kutatások tárgyává tesszük.

Jelen kötet megjelenésével az ecsedi Batori család történetét feldolgozó, több mint fél évtizede folyó kutatások meghatározó időpontjához érkeztünk. E munkából az érdeklődő közönség az utóbbi években már jó néhány könyv és tanulmány révén ízelítőt kaphatott. A Gutkeled nembeli Batori család ecsedi ágára vonatkozó tanulmányok sorozata 2005-ben indult, amikor Németh Péter két cikkben foglalkozott a Bátoriak eredetével.¹ Újabb ösztönzést adott a megindult kutatásainknak Papp Szilárd művészettörténeti szempontú elemzése a nyírbátori Szent György-egyházról, amelynek építésével kapcsolatban több, új elemet felvonultató hipotézist is megfogalmazott.² Az első részeredmények a Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 2006. évi 3., a Bátoriakról szóló, jubileumi számának hasábjain láttak napvilágot: Draskóczy István Nyírbátor mezőváros kiváltságairól írt, Horváth Richárd a család várbirtok állományának megszületését vizsgálta, Neumann Tibor a Meggyesalji Móroc család birtokainak megszerzéséért a Bátoriak somlyói-ágával, a Perényiekkel és a Drágfiakkal folytatott küzdelmet mutatta be. E sorok írója pedig az ecsedi-ágnak az idősebb Batori István országbíró halála utáni vagyoni helyzetét, a későbbi történésekből láthatóan, tulajdonképpen kiindulópontját rajzolta meg. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg az egész vállalkozás szellemi atyjának, Németh Péternek a Szent György-templomról Papp Szilárd már idézett munkájához írt hozzászólásáról sem.³ A

¹A Batori család eredetéről. In: *Hagyomány és változás a népi kultúrában. Tanulmányok a hatvan esztendő Dám László tiszteletére.* Nyíregyháza 2005. 21–33. és *Egy hős és felmenői.* In: *Szabolcs-szatmár-beregi Levéltári Évkönyv* 17. (2006) 292–305.

²A királyi udvar építkezései Magyarországon 1480–1515. Balassi Kiadó, Budapest, [2006.] 194–200.

³A Szemle-beli megjelenés sorrendjében: *Draskóczy István: Nyírbátor és Sopron. Az árumegállító jog és a só a 14–15. századi Magyarországon.* Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 41. (2006) 251–265. – *C. Tóth Norbert: A Batori-család ecsedi ága az 1440-es években.* Uo. 266–289. – *Horváth Richárd: Az ecsedi Bátoriak várbirtokai a kései középkorban.* Uo. 305–326. – *Neumann Tibor: Verbóci István 1520. évi utazásai Szatmár megyében.* A

kötetbeli tanulmányokhoz kapcsolódóan 28, a Bátoriakra vonatkozó addig feltárt és kiadatlan oklevél, levél és jegyzék kiadására is sor került. (Ezek jelen oklevéltárunk szempontjából tulajdonképpen az „ős bűn”-nek tekinthetőek, hiszen ezzel indult meg a családra vonatkozó írásos források szisztematikus feltárása.)⁴ Mindezekkel szerencsésen találkozott a váci egyházmegye főpásztorának, Beer Miklósnak a kezdeményezése, aki Vác híres humanista püspökének, egyúttal az ecsedi Bátori család egyetlen egyházi pályán karriert befutó tagjának, Miklós püspöknek állított emléket.⁵

A Szemlében megjelent tanulmányok szakmai és a nagyközönség általi kedvező fogadtatását és a *Reneszánsz Év* kínáló pályázati lehetőségét megragadva, két évvel később újabb mérföldkőhöz érkezett az ecsedi Bátori család kutatása. A Nemzeti Kulturális Alap Reneszánsz Éve programja és Nyírbátor Város anyagi támogatásával a város, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezésében 2008. november 7–8-án, *Mátyás király és szabolcs-szatmár-beregi támogatói* címmel konferenciát rendeztek a nyírbátori várkastélyban. Az előadások jelentős része a Szemle következő évi első számában nyomtatásban is napvilágot látott, a vonatkozó periodika sorrendjében haladva ezek a következők: C. Tóth Norbert az ecsedi-ág 1377 és 1541 között élt tagjainak adattárát állította össze, Horváth Richárd és Neumann Tibor Mátyás és II. Ulászló királyok támasza, Bátori István országbíró, erdélyi vajda politikai pályafutásának egy-egy meghatározó korszakát vették vizsgálat alá. Balázsik Tamás a nyírbátori minorita kolostor évtizedek óta folyó kutatásának, míg Simon Zoltán a Szent György-templom kutatásával kapcsolatos legújabb eredményeit foglalta össze, majd Feld Istvánnak a templom építészeti-régészeti kutatásához fűzött megjegyzéseit és végezetül C. Tóth Norbertnek a nyírbátori stallum elhelyezésével kapcsolatos gondolatait olvashatjuk.⁶ Még a konferencia évében jelent meg Bátori István nádor 1526 őszi és téli tartózkodását megvilágító számadáskönyv töredék nyomtatásban.⁷ Ugyanakkor ne feledkezzünk meg arról, hogy a család története korántsem ért véget a 16. század elején, s az utóbbi időben ennek a korszaknak a kutatása is örvendetesen megélénkült.⁸

Ugyancsak a konferencia évében egy nagyszabású, „Hit és egészség” címet viselő, több mint 3 milliárd forintos Európai Unió támogatást élvező program megvalósítása kezdődött el, amely 2011-ben fejeződött be. Ennek a keretében a máriapócsi kegytemp-

somlyói Bátoriak és a Móroc örökség. Uo. 290–304. – Németh Péter: A nyírbátori Szent György-templom – új megvilágításban. Uo. 377–382.

⁴Horváth Richárd – Neumann Tibor – C. Tóth Norbert: Oklevelek a Bátori család történetéhez. Uo. 327–368.

⁵Báthory Miklós váci püspök (1474–1506) emlékezete. (Vácegyházmegye múltjából.) Szerk. Horváth Alice. Vác, 2007.

⁶A Szemle-beli megjelenés sorrendjében: C. Tóth Norbert: Ki kicsoda az ecsedi Bátori családban. Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 43. (2009) 5–47. – Horváth Richárd: Életrajzi szilánkok Bátori István politikai pályafutásáról (1458–1490). Uo. 48–82. – Neumann Tibor: Bátori István politikai szerepe II. Ulászló uralkodása alatt (1490–1493). Uo. 83–127. – Balázsik Tamás: Beszámoló a nyírbátori minorita kolostor 2008. márciusi kutatásáról. Uo. 130–134. – Simon Zoltán: Adalékok a nyírbátori református templom építéstörténetéhez. Uo. 135–154. – Feld István: A Bátoriak kegyúri temploma. Megjegyzések az újabb nyírbátori épületrégészeti kutatások értékeléséhez. Uo. 155–158. – C. Tóth Norbert: Észrevételek a nyírbátori stallum egykori elhelyezéséről. Uo. 159–164.

⁷C. Tóth Norbert: Ecsedi Bátori István nádor pozsonyi tartózkodásának számadáskönyve. Adalékok Magyarország 1526 végi politikatörténetéhez. Levéltári Közlemények 80. (2009) 169–208.

⁸A Báthoriak és kora. A Báthoriak és Európa. (A Báthori István Múzeum Füzetei 3.) Szerk. Dám László, Ulrich Attila. Nyíregyháza, 2008.

lom megújítása mellett sor került a nyírbátori strandfürdő teljes rekonstrukciójára, a városban a két templomot összekötő sétány kiépítésére. Mind a református templomban (a mezőváros egykori plébánia-templomában), mind pedig a minorita kolostorban műemléki kutatások, az utóbbinál régészeti feltárások segítettek az épületek tudományosan megalapozott helyreállítását. Simon Zoltán, illetve Németh Péter, Juan Cabello, Jakab Attila és Balázsik Tamás munkája nyomán olyan új építészeti eredmények születtek a két templomépület és a középkori kolostor történetére vonatkozóan, amelyek vállalkozásunknak is lendületet adott: az írott források segítségével vajon tudjuk-e értelmezni a régészeti és művészettörténeti jelenségeket?

Ekkorra már világossá vált, hogy az ecsedi Bátoriak története nem csupán politika- és birtoktörténettel fűszerezett családtörténet, hanem annál jóval több. Tulajdonképpen a Magyar Királyság késő középkori története vagy legalábbis annak számos részletkérdése értelmezhetetlen a Bátoriak szerepének tisztázása nélkül. Ennélfogva a program célja némileg átalakult, s ennek első, kézzelfogható eredménye 2010 decemberében jelent meg. C. Tóth Norbert ecsedi Bátori István nádor királyi helytartóságának időszakát megvilágító oklevéltárat tett közzé.⁹

Mint az köztudott, a Bátori család ecsedi- és somlyói-ágának levéltára sem maradt egyben, illetve teljességében fenn. Ugyan a somlyói-ág egykori levéltárát alkotó számos oklevél a Bánffy család oklevéltárában már napvilágot látott a múlt század elején, ellenben a középkorban az ország történetében jelentős szerepet játszó ecsedi-ág okleveleinek összegyűjtésére nem gondoltak. A jelen forráskiadványban tehát a Bátori család ecsedi-ága levéltárának virtuális rekonstrukciójára tettünk kísérletet. Ugyanakkor arra természetesen nem vállalkozhattunk, hogy minden velük kapcsolatos oklevelet feltárjunk – ennek legfőbb oka, hogy több tízezer oklevél átnézése megoldhatatlan, és lássuk be, sokszor fölösleges feladat lett volna még a mai korszerű kutatási körülmények között is –, ezért elsősorban a birtokjogi oklevelek összegyűjtésére törekedtünk. Fontos azonban megjegyeznünk, hogy nem minden birtoküggyel kapcsolatos oklevél kapott helyet kötetünkben. Mit is jelent ez pontosan? Helyet kaptak, reményeink szerint hiánytalanul, a birtokadományt, a birtokzálogosítást, a kölcsönös örökösödési szerződéseket tartalmazó oklevelek, illetve a birtokok iktatásáról szóló források (néha csak ezek álltak rendelkezésünkre, mivel az adománylevél nem maradt fenn). Ezzel szemben a középkori magyar történelem leggyakoribb irattípusát, a perhalasztó és a hatalmaskodásokat kivizsgáló oklevelek kiadását mellőztük, jóllehet egy-két esetben feltüntettük adataikat egy-egy oklevélnél. Az alapvető, tehát főleg az adományokat tartalmazó oklevelek összegyűjtésében nagy segítségünkre volt a Rajcsányi Ádám kamarai levéltáros által 1741-ben készített *elenchus* (rövid tartalmi összefoglalót tartalmazó leltár), amely jó kiindulópontja volt oklevelek feltárásának.¹⁰ (Az e kivonatokból megismert oklevelek listája az alábbi táblázatban jól nyomon követhető.) Az így összegyűjtött 295 darab – köztük két hamis – oklevél szándékunk szerint jó alapot biztosíthat a további kutatások számára. A kötetben közölt oklevelek segít-

⁹Politikatörténeti források Bátori István első helytartóságához (1522–1523). Közzéteszi: C. Tóth Norbert. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 50.) Budapest, 2010.

¹⁰Magyar Országos Levéltár I 22. (Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok) „Extractus litterarum familiae Batory de Bathor Anno 1741 diebus mensium Aprilis et Maii per Adamum Rajcsány de eadem ad hanc inclutam Cameram Regiam constitutum archivarium in hunc ordinem redactarum.” A középkori iratok kivonatait tartalmazó részek: 1–18. oldalak.

ségével nagyobb nehézség nélkül megismerhető az ecsedi-ág birtokszerzési stratégiája. A további kutatások gördülékenyebb elősegítésére már folynak az ecsedi Bátorai családtagok levelezését tartalmazó kötet¹¹ kiadási előkészületei. Úgy véljük, e három oklevéltár révén a Mátyás- és Jagelló-kori Magyar Királyság rangban és befolyásban, illetve később vagyonban az öt legfontosabb családja közé tartozó Bátoriak politikai tevékenysége, uradalomszervezési gyakorlata és művészetpártoló tevékenysége, valamint személyi-familiárisi kapcsolatrendszere jól kutathatóvá válik. Az Oklevéltár, köszönhetően a Bátoriaknak a társadalomban elfoglalt helyének, nemcsak az ecsediek, hanem egyúttal az ország középkori története szempontjából is fontos forrásokat tesz teljes szövegű kiadásban elérhetővé, nem mellékesen egy újabb bárói rangú¹² család – virtuális – levéltára lát napvilágot. Így a kötet minden használóját csak arra bízathatjuk, hogy aknázza ki a jelen Oklevéltárban található források nyújtotta lehetőségeket.

Az oklevelek közlési módjáról. A kiadás alapvetően az elfogadott forrásközlési szabályzatok alapján készült. Tekintettel voltunk az ún. *e-caudata* (e) megjelenítésére is. Néhány eltérésre azonban fel kell hívni a figyelmet: az *u* hangot jelölő *v/w* átírása *u*-val; a *vu* hangokat jelölő *w* átírása *vu*-val; a *v* hangot jelölő *u* átírása *v*-vel történt. A *ci* betűkapcsolat és magánhangzó esetében *ti* és magánhangzó szerepel. Az oklevélszövegekben az alábbi jeleket alkalmaztuk: [. .] = megfejtetlen szöveg vagy szó; d[ilectis] = a szöveggörnyezetből adódó pótlás. Az oklevelekben szereplő minden dátumot jegyzetben feloldottunk.

A tulajdonnevek leírasi módján nem változtattunk, és természetesen nagy kezdőbetűvel történt átírásuk, csakúgy mint a népneveknek és az abból képzett mellékneveknek (pl. *Thurcus*, *Bohemica*), a helynevekből képzett mellékneveknek (pl. *Sirimiensis*, *Themesiensis*, *Brassoviensis*), valamint nagybetűvel írtuk az ünnepek neveit (pl. *Nativitatis Beati Iohannis Baptiste*), illetve a *Sanctus* és a *Beatus* szavakat, ha személynév jelzőjeként állnak (pl. *festum Sancti Michaelis*).

A szövegek központosítását a mai helyesíráshoz igazítottuk. A korban szokásos rövidítéseket külön jelölés nélkül feloldottuk.

Az oklevelek „külső” szereplő címezések és perbeli feljegyzések, illetve hátlapi szövegek minden esetben az apparátusban kaptak helyet. Az apparátus természetesen tartalmazza az oklevél anyagának megpecsételési módjának leírását, a Magyar Országos Levéltárban kapott, ma is használatos DL- és DF-számát, illetőleg a korábbi őrzési helyre utaló információt. Mindemellett feltüntettük, ha volt az adott oklevélnek teljes szövegű vagy regeszta kiadása. Az apparátust végül annak a személynek a monogramja zárja (H. R. = Horváth Richárd, N. T. = Neumann Tibor, C. T. N. = C. Tóth Norbert), aki az oklevélközlést készítette.

A kötethez külön rövidítésjegyzéket nem csatoltunk, mivel azok egy része a mutató előszavában megtalálható, a többi, elsősorban a levéltári jelzetekben szereplő rövidítés feloldása alább olvasható.

GYKOL = Gyulafehérvári káptalan országos levéltára.

HDA = Hrvatski Državni Arhiv.

HHStA = Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien.

¹¹ Documenta ad historiam familiae Bátorii de Ecsed spectantia II. Missiles 1394–1541.

¹² Az első, a három éve megjelent, a Perényi család bárói ágának okleveleit tartalmazó oklevéltár (Perényi).

hlt. = hiteleshelyi levéltár.
KKOL = Kolozsmonostori konvent országos levéltára.
lt. = levéltár(a).
MKA = Magyar Kamara Archivuma.
Múz. = Múzeumi.
NRA = Neo-regestrata acta.
orsz. = országos.
SzSzBML = Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Levéltára.

Végül, de nem utolsó sorban a kötet elkészítése során nyújtott segítségéért szeretnénk köszönetet mondani Dreska Gábornak, aki a kötet kéziratát összeolvasta és lektorálta.

A kézirat a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetében (Horváth Richárd és Neumann Tibor) és az MTA – Szegedi Tudományegyetem – Magyar Országos Levéltár Magyar Medievisztikai Kutatócsoportjában (C. Tóth Norbert) készült.
Budapest, 2011. március idusán

a kötet szerkesztője

Prefață

DIPLOMATARIUL FAMILIEI BĂTORI DE ECEDEA 1393–1540

Una dintre cele mai semnificative sarcini ale cercetărilor privind evul mediu este realizarea biografiilor politice și reconstituirea istoriei familiilor cu o importanță majoră în guvernarea țării. Nu este vorba aici de o supradimensionare, de un exclusivism acordat istoriei politice, genealogiei sau domeniilor și posesiunilor nobiliare. Aceste probleme, independent de eforturile noastre, sunt favorizate de structura izvoarelor medievale păstrate până astăzi, a căror parte mai importantă o constituie diplomele păstrate de-a lungul veacurilor în arhivele familiilor nobiliare. Prioritățile și limitele cercetărilor referitoare la evul mediu trebuie stabilite, așadar, pornind de la acest aspect.

În cazuri fericite, cum este cel de față, limitele cercetării pot fi transformate în avantaje. Autorii acestui Diplomatariu, la îndemnul neobosit al lui Péter Németh, au decis, din motive bine întemeiate, că vor supune cercetărilor sistematice istoria medievală a familiei Bători de Ecedea. Prin statutul și posesiunile deținute, aceștia au jucat un rol major în viața politică și spirituală a Ungariei în secolele XV–XVI, lăsând în urmă și o moștenirea arhitecturală de excepție.

Prin publicarea acestor documente s-a ajuns într-un moment decisiv din istoria cercetărilor privind familia Bători de Ecedea, care au o vechime de peste o jumătate de deceniu. În ultimii ani, după primele rezultate ale investigării istoriei familiei, publicul interesat a avut acces la un număr sporit de surse și informații. Seria studiilor privind ramura de Ecedea a familiei Bători, originară din neamul Gutkeled, a început în anul 2005, cu două lucrări privind originea familiei semnate de Németh Péter.¹ Cercetările au primit un nou impuls odată cu realizarea studiului de istoria artei privind biserica Sf. Gheorghe din Nyírbátor, elaborat de Papp Szilárd, care a impus o nouă viziune asupra elementelor legate de construcția edificiului de cult.² Primele rezultate parțiale ale cercetărilor arhivistice au văzut lumina tiparului în revista *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle*, în numărul jubiliar dedicat istoriei Bătoreștilor (nr. 3 din 2006). În acest sens, menționez studiul lui Draskóczy István despre privilegiile târgului Nyírbátor, lucrarea privind formarea domeniilor de cetate ale familiei, semnată de Horváth Richárd, precum și cea a lui Neumann Tibor referitoare la conflictul cu ramura de Șimleu a neamului și cu familiile Perényi și Drágffy, pentru obținerea moșiilor familiei Móroc din Medieșul Aurit. Cu această ocazie, autorul acestor rânduri a creionat situația materială a ramurii de Ecedea după moartea lui Ștefan Bători senior, palatinul țării, moment care s-a dovedit a fi punctul de pornire al spectaculoasei evoluții ulterioare a familiei. Totodată, trebuie menționate reflecțiile lui Németh Péter, părintele spiritual al acestui proiect, privind studiul deja amintit a lui Papp Szilárd asupra bisericii Sf. Gheorghe.³ Anexate la studii, în volum au fost publicate 28

¹A Bători család eredetéről (Despre originile familiei Bători). In: *Hagyomány és változás a népi kultúrában. Tanulmányok a hatvan esztendőös Dám László tiszteletére. Nyíregyháza 2005.* 21–33.; *Egy hős és felmenői (Un erou și strămoșii săi)*. In: *Szabolcs-szatmár-beregi Levéltári Évkönyv 17.* (2006) 292–305.

²A királyi udvar építkezései Magyarországon 1480–1515 (Construcțiile curții regale în Ungaria anilor 1480–1515). Balassi Kiadó, Budapest, [2006.] 194–200.

³În ordinea apariției în *Szemle*: *Draskóczy István: Nyírbátor és Sopron. Az árumegállító jog és a só a 14–15. századi Magyarországon (Nyírbátor și Sopron. Dreptul de depozit al mărfurilor și al sării în Ungaria secolelor*

de diplome, scrisori și regeste ale documentelor inedite legate de familia Bători. De fapt, publicarea acestor surse poate fi considerată premisa Diplomatiului de față, deoarece ele au deschis seria cercetărilor sistematice a izvoarelor scrise legate de familie.⁴ La aceste acțiuni premergătoare s-a adăugat în scurt timp inițiativa episcopului de Vác, Beer Miklós, de a edita volumul comemorativ dedicat renumitului episcop Miklós de Vác, singurul din familia Bători care a urmat o carieră ecleziastică.⁵

Datorită articolelor apărute în periodice, primite pozitiv atât în rândul specialiștilor, cât și în cel al publicului larg, precum și a posibilităților acordate de *Anul Renașterii* proiectelor pe această temă, cercetările privind istoria familiei Bători de Ecedea au ajuns cu doi ani în urmă într-un nou punct de reper. Prin finanțarea obținută din Programul *Anului Renașterii* al Fondului Național Cultural și cu ajutorul financiar al orașului Nyírbátor, al Institutului de Istorie de pe lângă Academia Maghiară și al Direcției Muzeelor din Szabolcs-Szatmár-Bereg, în 7-8 noiembrie 2008 la castelul din Nyírbátor a fost organizată conferința cu titlul *Regele Matia și susținătorii lui din Szabolcs-Szatmár-Bereg*. Majoritatea lucrărilor prezentate atunci au fost publicate în numărul 1 din 2009 al periodicului arhivei, în ordinea cronologică a subiectului tratat: C. Tóth Norbert a întocmit baza de date a membrilor familiei din ramura de Ecedea între anii 1377 și 1541; Horváth Richárd și Neumann Tibor s-au axat pe etapele carierei politice a lui Ștefan Bători, palatin și voievod al Transilvaniei, omul de încredere al regilor Matia Corvin și Vladislav al II-lea; Balázsik Tamás a prezentat mai multe decenii de cercetări realizate la mănăstirea minorităților din Nyírbátor; Simon Zoltán a descris cele mai recente cercetări arheologice și arhitecturale efectuate la biserica Sf. Gheorghe, la care se adaugă observațiile formulate de Feld István; în cele din urmă, C. Tóth Norbert a expus câteva idei referitoare la poziționarea sediliei din Nyírbátor.⁶ Chiar în anul conferinței a văzut lumina tiparului registrul fragmentar al cheltuielilor legate de întreținerea palatinului Ștefan Bători în toamna și

---

XIV-XV). Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 41. (2006) 251–265. – C. Tóth Norbert: A Bátori-család ecsedi ága az 1440-es években (Ramura de Ecedea a familiei Bători în anii 1440). Ibidem, 266–289. – Horváth Richárd: Az ecsedi Bátoriak várbirtokai a kései középkorban. (Domenii de cetate ale familiei Bători de Ecedea). Ibidem, 305–326. – Neumann Tibor: Verbőci István 1520. évi utazásai Szatmár megyében. A somlyói Bátoriak és a Móroc örökség. (Călătoria lui Verbőci István din anul 1520 în comitatul Sătmarului. Familia Bători din Șimleu și moștenirea Móroc) Ibidem, 290–304. – Németh Péter: A nyírbátori Szent György-templom – új megvilágításban. (Biserica Sf. Gheorghe din Nyírbátor, într-o nouă perspectivă). Ibidem, 377–382.

⁴Horváth Richárd – Neumann Tibor – C. Tóth Norbert: Oklevelek a Bátori család történetéhez. (Documente privind istoria familiei Bători). Ibidem, 327–368.

⁵Vezi: Báthory Miklós váci püspök (1474-1506) emlékezete. Vácegyházmegye múltjából. (În memoria episcopului Báthory Miklós de Vác (1474-1506). Din trecutul Diecezei Vác). Ed. Horváth Alice. Vác, 2007.

⁶În ordinea apariției în periodic: C. Tóth Norbert: Ki kicsoda az ecsedi Bátori családban. (Cine sunt membrii familiei Bători de Ecedea). Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 43. (2009) 5–47. – Horváth Richárd: Életrajzi szilánkok Bátori István politikai pályafutásáról (1458–1490). (Aspecte biografice din cariera politică a lui Ștefan Bători, 1458–1490). Ibidem, 48–82. – Neumann Tibor: Bátori István politikai szerepe II. Ulászló uralkodása alatt (1490–1493). (Rolul politic a lui Ștefan Bători sub domnia lui Vladislav al II-lea, 1490-1493). Ibidem, 83–127. – Balázsik Tamás: Beszámoló a nyírbátori minorita kolostor 2008. márciusi kutatásáról. (Prezentarea cercetărilor din martie 2008 la mănăstirea minorităților din Nyírbátor). Ibidem, 130–134. – Simon Zoltán: Adalékok a nyírbátori református templom építéstörténetéhez. (Contribuții la istoria construirii bisericii din Nyírbátor). Ibidem, 135–154. – Feld István: A Bátoriak kegyúri temploma. Megjegyzések az újabb nyírbátori épületrégészeti kutatások értékeléséhez. (Biserica patronată de familia Bători. Observații la noile cercetări arheologice și arhitecturale din Nyírbátor). Ibidem, 155–158. – C. Tóth Norbert: Észrevételek a nyírbátori stallum egykori elhelyezéséről. (Observații privind poziționarea sediliei din Nyírbátor). Ibidem, 159–164.

iarna anului 1526.⁷ Trebuie menționat totodată și faptul că istoria familiei nu se termină nici pe departe la începutul secolului al XVI-lea, iar cercetările acestei perioade au luat un avânt îmbucurător în ultima perioadă.⁸

Tot în anul conferinței a început implementarea unui proiect finanțat de Uniunea Europeană, în valoare de peste 3 miliarde de forinți, intitulat „Credință și sănătate”, care a fost finalizat în anul 2011. În cadrul proiectului, alături de renovarea bisericii din Máriapócs, s-a reconstruit integral și ștrandul din Nyírbátor, iar în oraș s-au realizat aleile care leagă cele două biserici. Atât în biserica reformată, cât și în claustrul minoriților s-au efectuat cercetări arhitecturale, iar la cea din urmă și săpături arheologice, destinate reabilitării clădirilor pe baza datelor științifice. Aceste cercetări efectuate de Simon Zoltán, Németh Péter, Juan Cabello, Jakab Attila și Balázsik Tamás au furnizat date noi privind construcția și istoria celor două biserici și a mănăstirii medievale, impulsionând în același timp și proiectului nostru de cercetare arhivistică. S-a născut atunci întrebarea dacă fenomenele arheologice sau de istoria artei pot fi interpretate cu ajutorul izvoarelor scrise.

Încă de la început a fost cert că istoria familiei Bători de Ecedea reprezintă mult mai mult decât o simplă genealogie presărată cu evenimente politice și cu date privind domeniile deținute. De fapt, mai multe evenimente esențiale din istoria medievală târzie a Regatului Ungariei nu pot fi înțelese fără clarificarea rolului familiei Bători. Astfel, scopul programului a fost adaptat oarecum, iar rezultatul concret al acestui nou mod de abordare a apărut în decembrie 2010. C. Tóth Norbert a publicat o colecție de documente legate de activitatea de guvernator regal a palatinului Ștefan Bători de Ecedea.⁹

Este cunoscut faptul că arhivele ramurilor de Ecedea și de Șimleu ale familiei Bători s-au dispersat și că ele nu au fost păstrate integral. Cu toate că mai multe documente din arhiva familiei din ramura de Șimleu au fost publicate în cadrul arhivei familiei Bánffy încă la începutul secolului trecut, până acum nu s-a pus problema colectării sistematice a documentelor familiei din ramura de Ecedea, care a jucat de altfel un rol mai important în istoria medievală a țării. Astfel, volumul de față își propune reconstituirea virtuală a arhivei familiei Bători de Ecedea prin editarea izvoarelor scrise păstrate și relevante. Este evident totodată că identificarea tuturor documentelor legate de această familie nu este posibilă. Verificarea a zeci de mii de surse ar fi fost nu doar imposibilă, chiar și în condițiile inovațiilor tehnice din ultima perioadă, ci și inutilă. Astfel, Diplomatiarul s-a axat în primul rând pe documentele legate de posesiuni. E important de menționat și în acest caz că nu toate documente legate de proprietăți au fost incluse în colecția de față. Criteriile de selecție sunt formulate concret în rândurile de mai jos:

Au fost incluse, sperăm fără omisiuni, documentele de donație, de zalogire, contractele de moștenire și cele de punere în posesie (în unele cazuri s-au păstrat doar acestea din urmă, și nu actul de donație). Au fost neglijate, în schimb, cele mai frecvente docu-

⁷C. Tóth Norbert: *Ecsedi Bători István nádor pozsonyi tartózkodásának számadáskönyve. Adalékok Magyarország 1526 végi politikatörténetéhez.* (Registrul cheltuielilor de întreținere a palatinului Ștefan Bători de Ecedea la Bratislava. Contribuții la istoria politică a Ungariei de la sfârșitul anului 1526). *Levéltári Közlemények* 80. (2009) 169–208.

⁸A Báthoriak és kora. A Báthoriak és Európa. (Bátoreștii și epoca lor. Bátoreștii și Europa). (A Báthori István Múzeum Füzetei 3.). Ed. *Dám László, Ulrich Attila.* Nyíregyháza, 2008.

⁹Politikatörténeti források Bători István első helytartóságához (1522–1523). (Izvoare de istorie politică referitoare la prima perioadă de guvernator a lui Bători Ștefan). Publicat de *C. Tóth Norbert.* (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 50.) Budapest, 2010.

mente din istoria medievală a Regatului Ungar, cele privind amânarea unor procese sau cercetarea unor abuzuri, cu toate că, în unele cazuri, am semnalat în izvoarele editate date relevante provenind din astfel de documente. În colectarea documentelor de bază, în special a diplomelor de donație ne-a fost de mare folos *elenchus*-ul (registru de inventar cu descrierea sumară a documentelor) întocmit în 1741 de arhivarul Cămării Regale, Rajcsányi Ádám.¹⁰ Lista documentelor din acest inventar poate fi regăsită în tabelul de mai jos. Cele 295 de documente adunate în acest fel, având printre ele și două documente false, sunt considerate o bază adecvată a cercetărilor viitoare. Cu ajutorul izvoarelor publicate în acest volum pot fi reconstituite cu relativă ușurință posesiunile ramurii de Ecedea a familiei Bători, precum și strategia familiei privind dobândirea de domenii. Pentru sprijinirea acestor demersuri este deja în pregătire editarea unui nou volum, care va cuprinde corespondența membrilor familiei Bători de Ecedea.¹¹ Suntem de părere că prin intermediul celor trei volume de documente vor putea fi cercetate foarte detaliat activitatea politică, practicile de organizare de domenii, mecenatul și relațiile personale ale familiei Bători, care făcea parte din grupul celor cinci cele mai influente familii din Regatul Maghiar, datorită poziției sociale, influenței politice, iar cu timpul și datorită averii considerabile. Diplomatiul de față va pune la dispoziție cercetătorilor izvoare scrise într-o ediție completă, foarte importante nu doar în ceea ce privește Ecedea, ci, datorită statutului familiei Bători, și din perspectiva istoriei medievale a țării. Nu în ultimul rând, va vedea lumina tiparului încă o arhivă virtuală a unei familii din rangul baronilor.¹² Din acest motiv îi îndemnăm pe toți beneficiarii acestui volum să profite de posibilitățile oferite de izvoarele acestui Diplomatiu.

Modul de publicare a documentelor. Ediția a fost realizată după regulile acceptate de publicare a izvoarelor scrise, fiind luat în considerare și formatul *e-caudata* (e). Totuși trebuie să atragem atenția asupra unor excepții: vocala *u*, în text *v/w*, este transcrisă ca *u*; sunetul *vu*, în text *w*, este transcris ca *vu*; sunetul *v*, care apare în text *u*, a fost transcris în forma *v*. Grupul *ci* și vocală a fost transcris ca *ti* și vocala. În textul documentelor am utilizat următoarele semne: [. . .] = text sau cuvânt indescifrabil; d[ilectis] = completare dedusă din text. Toate datările din documente au fost descifrate în note.

La scrierea numelor proprii nu am intervenit cu modificări. Transcrierea lor s-a făcut evident cu majuscule, ca și denumirile de popoare și adjectivele derivate din ele (ex. *Thurcus*, *Bohemica*), a adjectivelor derivate din toponime (ex. *Sirmiensis*, *Themesiensis*, *Brassoviensis*), a sărbătorilor (ex. *Nativitatis Beati Iohannis Baptiste*) sau a termenilor *Sanctus* și *Beatus*, dacă ele apar ca atribut al numelor de persoane (ex. *festum Sancti Michaelis*).

Diacriticele textelor le-am conformat ortografiei actuale. Prescurtările utilizate în epocă au fost descifrate fără semnalare specială.

Adresele și notele de procedură de pe foaia de titlu a documentelor, precum și textele de pe verso-ul actelor au fost introduse în totdeauna în descriere. Descrierile mai conțin

¹⁰Magyar Országos Levéltár I 22. Bécsi levéltárból kiszolgáltatott iratok (Documente din arhivele vieneze): „Extractus litterarum familiae Batory de Bathor Anno 1741 diebus mensium Aprilis et Maii per Adamum Rajcsányi de eadem ad hanc inclutam Cameram Regiam constitutum archivarium in hunc ordinem redactarum.” Părțile care conțin regestele documentelor medievale: paginile 1–18.

¹¹Documenta ad historiam familiae Bători de Ecsed spectantia II. Missiles 1394–1541.

¹²Primul este cel apărut acum trei ani, diplomatiul familiei Perényi, cuprinzând documentele ramurii cu rang baronial.

referiri la materialul documentului, modul de sigilare, cota din Arhiva Națională a Ungariei, precum și cotele anterioare. Alături de cele enumerate am menționat dacă documentul a fost publicat integral sau sub formă de regist. Descrierea se încheie cu monograma persoanei care a prelucrat documentul pentru publicare (H. R. = Horváth Richárd, N. T. = Neumann Tibor, C. T. N. = C. Tóth Norbert).

Volumul nu are o listă separată a abrevierilor, deoarece prescurtările din text erau deja menționate în prefață. Celelalte, care apar în primul rând în cota arhivistică a documentului, sunt cele de mai jos:

GYKOL = Gyulafehérvári káptalan országos levéltára (Arhiva națională a capitlului de Alba Iulia).

HDA = Hrvatski Državni Arhiv.

HHStA = Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien.

hlt. = hiteleshelyi levéltár (Arhiva locului de adevărire).

KKOL = Kolozsmonostori konvent országos levéltára (Arhiva națională a conventului de Cluj-Mănăștur).

lt. = levéltár(a) (arhivă).

MKA = Magyar Kamara Archivuma (Arhiva Cămării Regale Maghiare).

Múz. = Múzeumi (Muzeu).

NRA = Neo-regestrata acta.

orsz. = országos (național).

SzSzBML = Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Levéltára. (Arhiva județului Szabolcs-Szatmár-Bereg).

În final, dar nu în ultimul rând, mulțumim domnului Dreska Gábor, pentru lecturarea manuscrisului volumului.

Volumul a fost realizat în cadrul Institutului de Istorie de pe lângă Academia Maghiară (Horváth Richárd și Neumann Tibor) și în cadrul Colectivului de Cercetare în Medievală al Academiei Maghiare, al Universității din Szeged și al Arhivei Naționale Maghiare (C. Tóth Norbert).

Budapesta, martie 2011

editorul

Preface

CHARTERS OF THE BÁTORI FAMILY OF ECSED 1393–1540

There are serious debts to be paid by the Hungarian late medieval research, the most important of them being the lack of political biographies. Moreover, the comprehensive exploration of the history of noble families playing decisive role in the kingdoms government has been neglected, too. Before the Reader would think that our goal was to emphasise especially the political history, the genealogy of the noble families and the history of their possessions, we have to declare: this is not the case – despite to all of our intentions. Instead of the researchers, the structure of the sources itself allows the prevalence of these themes. Whether our age likes it or not, the overwhelming majority of the medieval Hungarian sources are the charters, especially the documents preserved in the archives of noble families. The potentials and, of course, the limits of our studies are determined based on this latter fact.

In lucky cases, as is in the present volume, the recognition of the research limits is followed by the exploration and exploitation of potentials. Therefore, the authors of this chartulary – and especially Péter Németh who intensively inspired them – decided to research systematically the medieval history of the Ecsed branch of the Bátori family. Considering the huge amount of their estates, their political and spiritual role, and – last but not least – the architectural heritage linked to them, the Bátoris belonged among the most important families of Hungary during the 15th and 16th cc.

The publication of the present volume marks a decisive moment of the more than five years old research on the history of the Ecsed branch of the Bátori family. Interested readers could get an idea on this research reviewing a number of books and studies published in the recent years. The series of works on the Ecsed branch of the Bátori family, originating from the Gutkeled kindred, started in 2005 when Péter Németh dealt with the origin of the Bátoris in two of his articles.¹ A new impetus on this research was given by the art historic analysis by Szilárd Papp who studied the St. George church of Nyírbátor. He suggested several hypotheses including new elements on the construction of the church.² The first partial results of research on Bátoris were published in the quarterly Szabolcs-szatmár-beregi Szemle (2006:3), in a jubilee edition dedicated to this family. In this issue, István Draskóczy wrote about the privileges of market-town Nyírbátor; Richárd Horváth examined the origin of the castle estates of the family; while Tibor Neumann studied the fight for the estates of the Meggyesaljai Móroc family, which went on with the Somlyó branch of the Bátori family and with the Perényis and the Drágfis. Based on later events, the author of this preface outlined the state of possessions of the Ecsed branch after the death of István Bátori Senior, *iudex curiae regiae* (the supreme judge of the Royal Court). Finally, we should mention the comment on Szilárd Papp's article written by Péter

---

¹A Bátori család eredetéről. In: Hagymány és változás a népi kultúrában. Tanulmányok a hatvan esztendő Dám László tiszteletére. Nyíregyháza 2005. 21–33. and Egy hős és felmenői. In: Szabolcs-szatmár-beregi Levéltári Évkönyv 17. (2006) 292–305.

²A királyi udvar építkezései Magyarországon 1480–1515. Balassi Kiadó, Budapest, [2006.] 194–200.

Németh, the *spiritus rector* of the whole enterprise.³ In connection with the studies of the volume, 28 charters, letters and regestae of documents were published here for the first time. (Regarding the present volume of charters edition these source publications can be considered to be the „original sin” – meaning the start of systematic exploration of written sources considering the family).⁴ All these research enterprises were favourably met with the initiative of Miklós Beer, the bishop of the Vác Diocese. He supported the edition of a commemorative volume dedicated to Miklós Bátori, the only member of the Bátori family who made ecclesiastical carrier and became the bishop of Vác.⁵

Researchers of the Ecsed branch of the Bátori family made an advantage from the positive – both academic and public – reception of the studies published in the quarterly. Due to the opportunities offered by the *Renaissance Year*, the research achieved a new milestone, two years later. On 7th to 9th November 2008, a conference entitled „*King Matthias and his supporters from Szabolcs, Szatmár and Bereg Counties*” took place in the castle of Nyírbátor. The event was supported through the Renaissance Year Program, by the National Cultural Fund and of the town of Nyírbátor, and it was organised by the Institute of History of the Hungarian Academy of Sciences and the Directorate of the Szabolcs-Szatmár-Bereg Museums. The majority of the presentations were published in the first issue of the *Szemle* of the next year, too. The articles were published, more or less, in chronological order, as it follows: Norbert C. Tóth made a database on the members of the Ecsed branch between 1377 and 1541. Richárd Horváth and Tibor Neumann examined some important stages of the political carrier of István Bátori, the supreme judge of the Royal Court, the governor (voevode) of Transylvania and one of the most important supporters of King Matthias and King Vladislaus II. Tamás Balázsik summarised the results of the research on the Minorite cloister of Nyírbátor, conducted for decades. Zoltán Simon reviewed the recent research of the St. George church. Further more, we could read István Feld’s notes on the architectural and archaeological research of this church, and finally Norbert C. Tóth’s remarks on the place of the Nyírbátor Stallum.⁶ In the year of the conference already, a fragment of the account book of *palatinus* István Bátori, regarding his expenses through the autumn and winter of 1526 was published.⁷ At the same time we should not forget that the history of the family has not ended at the beginning of the 16th

³*Draskóczy István*: Nyírbátor és Sopron. Az árumegállító jog és a só a 14–15. századi Magyarországon. Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 41. (2006) 251–265. – *C. Tóth Norbert*: A Bátori-család ecsedi ága az 1440-es években. Ibid. 266–289. – *Horváth Richárd*: Az ecsedi Bátoriak várbirtokai a kései középkorban. Ibid. 305–326. – *Neumann Tibor*: Verbőci István 1520. évi utazásai Szatmár megyében. A somlyói Bátoriak és a Móroc örökség. Ibid. 290–304. – *Németh Péter*: A nyírbátori Szent György-templom – új megvilágításban. Ibid. 377–382.

⁴*Horváth Richárd – Neumann Tibor – C. Tóth Norbert*: Oklevelek a Bátori család történetéhez. Ibid. 327–368.

⁵Báthory Miklós váci püspök (1474–1506) emlékezete. (Vácegyházmegye múltjából). Ed. by *Horváth Alice*. Vác, 2007.

⁶In the order of appearance in *Szemle*: *C. Tóth Norbert*: Ki kicsoda az ecsedi Bátori családban. Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 43. (2009) 5–47. – *Horváth Richárd*: Életrajzi szilánkok Bátori István politikai pályafutásáról (1458–1490). Ibid. 48–82. – *Neumann Tibor*: Bátori István politikai szerepe II. Ulászló uralkodása alatt (1490–1493). Ibid. 83–127. – *Balázsik Tamás*: Beszámoló a nyírbátori minorita kolostor 2008. márciusi kutatásáról. Ibid. 130–134. – *Simon Zoltán*: Adalékok a nyírbátori református templom építéstörténetéhez. Ibid. 135–154. – *Feld István*: A Bátoriak kegyúri temploma. Megjegyzések az újabb nyírbátori épületrégészeti kutatások értékeléséhez. Uo. 155–158. – *C. Tóth Norbert*: Észrevételek a nyírbátori stallum egykori elhelyezéséről. Ibid. 159–164.

century, and – thankfully – the exploration of this period got a significant advance in the last years, too.⁸

In the year of the conference a large scale, 3 billion Forints worth EU project entitled „Faith and Health” was started, and finished in 2011. Beside the renovation of the pilgrimage church of Máriapócs, the bath of Nyírbátor was completely reconstructed and a boulevard connecting the two churches of the town was built. A research was conducted both in the Calvinist church (the former parish church of the market-town) and in the Minorite cloister by specialist of architectural heritage, while, in the latter case, an archaeological excavation was carried out, in order to support the scientifically based reconstruction of the buildings. As a result of the work of Zoltán Simon, Péter Németh, Juan Cabello, Attila Jakab and Tamás Balázsik, new results were delivered on the history of the two church buildings and that of the cloister. These inspired also our enterprise: can we interpret art historical and archaeological results with the help of the written sources?

By this time, it became clear that the history of the Ecsed branch of the Bátori family is not only a simple genealogy, coloured with politics and changes of the estates, but it has a much more important significance. As a matter of fact, the late medieval history of the Hungarian Kingdom or at least a number of its details cannot be interpreted without the role of the Bátoris. So, the aim of the program was changed in some degree. Its first real result appeared in December 2010. Norbert C. Tóth published the collection of charters pouring light on the period of governorship of the *palatinus* István Bátori from the Ecsed branch.⁹

As it is widely known, the archive of the Ecsed and Somlyó branches of the Bátori family has not been completely preserved. Though several documents among the charters of the Somlyó branch of the Bátori family were published in the collection of charters of the Bánffy family, at the end of the last century, the documents pertaining to the Ecsed branch were not collected at all. In the present volume, therefore, we attempted the virtual reconstruction of the archives of the Ecsed branch. Of course, our goal could not be a complete exploration of all the documents connected with this branch. The main reason for this is that there are tens of thousands of documents, their examination could not be fulfilled and it would be sometimes redundant even with the use of the modern research tools. Therefore, we tried to explore the documents considering possessor rights only. At the same time, it would be important to note that not all kinds of charters on the possessions were included in our work. What does it exactly mean? Hopefully, we collected completely all the charters which granted estates of land, the mortgages of possessions, the mutual legacy contracts and sources on the instauration of the possessions rights (sometimes these kind of sources were all on our disposal, because the donation charter had not survived). However, we ignored the publication of the most frequent source type of medieval Hungarian history: the charters of suits with delaying force and those examining violence, though in some cases we marked their data at certain

---

⁷C. Tóth Norbert: Ecsedi Bátori István nádor pozsonyi tartózkodásának számadáskönyve. Adalékok Magyarország 1526 végi politikatörténetéhez. Levéltári Közlemények 80. (2009) 169–208.

⁸A Báthoriak és kora. A Báthoriak és Európa. (A Báthori István Múzeum Füzetei 3.) Ed. by Dám László, Ulrich Attila. Nyíregyháza, 2008.

⁹Politikatörténeti források Bátori István első helytartóságához (1522–1523). Published by C. Tóth Norbert. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 50.) Budapest, 2010.

documents. *Elenchus* (inventory containing short summary) made by Ádám Rajcsányi, the archivist of the royal treasury, in 1741 was of great help when collecting the donation charters. Rajcsányi's work was a good starting point for the exploration of documents.¹⁰ (List of charters known from these digests can be well traced in the table below). We hope that these 295 charters (two of them being a forgery) can provide a good basis for the further research. With the help of the documents published in the volume, the strategy of the Ecsed branch to gain its possessions can be reconstructed without serious difficulties. To make it easier, preparations to publish the correspondence of the Ecsed branch of the Bátori family are in process.¹¹ In our opinion, these three collections of charters will give a good background for the comprehensive research of political activities, possession management, art patronage and system of personal relations of the Bátoris who belonged to the five most important noble families of the Hungarian Kingdom during the reign of King Matthias and the Jagiellons. The charter collection makes available a number of sources which are important not only from the point of view of the Ecsed branch, but also from the aspect of the whole medieval history of the country. It is also important, that through this volume, the virtual archives of a new baron family will become available to the public.¹² So, we can only encourage all the users of the volume to exploit the opportunities provided by the sources included into the collection of charters.

On the edition of the charters. Edition was made basically according to the accepted rules of medieval source publishing. We paid attention to the appearance of the so-called *e-caudata* (ę). However, we have to underline some differences: transcription of letters *v/w* marking the sound *u* to *u*; transcription of letter *w* marking sounds *vu* to *vu*; transcription of letter *u* marking sound *v* to *v*. Connection of letters *ci* and a vowel was transcribed as *ti* and vowel. In the texts of charters we used the following signs: [. . .] = uncoded text or word; d[ilectis] = replacement on the basis of the context. All the data of the charters were uncoded in the notes.

We did not change the way of writing of proper names, and, naturally, we transcribed them with capital letters, similarly to the ethnic names and adjectives originating from ethnic names (e.g. *Thurcus*, *Bohemica*), to adjectives originating from toponyms (e.g. *Sirimiensis*, *Themesiensis*, *Brassoviensis*). Names of holidays start with capital letters (e.g. *Nativitatis Beati Iohannis Baptiste*), the same is the situation with words *Sanctus* and *Beatus*, if they are attributes of personal names (eg. *festum Sancti Michaelis*).

Punctuation of the texts was adjusted to modern orthography. Abbreviations used in certain ages were uncoded without special marks.

Addresses and suit notes found at the „exterior” of the documents and the texts on the back of the charters were included into the critical apparatus. The latter, of course, contains the description of the material and way of sealing of the document, references of the Hungarian National Archives or earlier numbers. We referred to the fact of earlier complete or regesta editions of the document. The apparatus ends with the monogram of

¹⁰Hungarian National Archives I 22. (Documents from Vienna archives). „Extractus litterarum familiae Bátori de Bathor Anno 1741 diebus mensium Aprilis et Maii per Adamum Rajcsány de eadem ad hanc inclytam Cameram Regiam constitutum archivarium in hunc ordinem redactarum.” Digests of Medieval documents: pp. 11–18.

¹¹Documenta ad historiam familiae Bátori de Ecsed spectantia II. Missiles 1394–1541.

¹²The first is the collection of charters containing documents of the baron branch of Perényi family, published three years ago.

the one who prepared the charter for edition (H. R. = Horváth, Richárd, N. T. = Neumann, Tibor, C. T. N. = C. Tóth, Norbert).

We did not attach an independent list of abbreviations to the volume, because part of them was uncoded in the preface of the index. The rest of the abbreviations, most of which is included into the archives' references are the following.

GYKOL = National Archives of the Gyulafehérvár Chapter
HDA = Hrvatski Državni Arhiv
HHStA = Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien
hlt. = archives of the places of authentication (loca credibilia)
KKOL = National Archives of the Kolozsmonostor Convent
It. = archives (of)
MKA = Archives of the Hungarian Treasury
Múz. = Museum (of)
NRA = Neo-regestrata acta
orsz. = National
SzSzBML = Archives of Szabolcs-Szatmár-Bereg County

Last but not least we would like to thank Gábor Dreska for his help during the edition of the volume. He was the one who made the editorial and readership work.

The volume was made in the Institute of History of the Hungarian Academy of Sciences (Richárd Horváth and Tibor Neumann) and in the Hungarian Medievalistic Research Group of the Hungarian Academy of Sciences, University of Szeged and Hungarian National Archives (Norbert C. Tóth).

Budapest, Ides of March 2011

The editor

Egy kis levéltártörténet

A Bátori család birtokaira vonatkozó, a Magyar Kamara Archivumába került oklevelek egy részének a hátlapján – talán – kamarai besorolásuk előttről származó korábbi jelzetek találhatóak. Ezek a 18. századi kézírással írott hátlapi jelzetek lényegében két csoportra oszthatók: az egyikben a *Titt. Ecsed*, a másikon a *Titt. Bathori* felirat és minden esetben egy szám szerepel. Az alábbi táblázatban minden ilyen jelzet mellett feltüntettük a Magyar Országos Levéltár Diplomatikai Levéltárában kapott nyilvántartási számot (DL). Mindezeket túl jelöltük azt is, ha az oklevél kivonata szerepel Rajcsányi Ádám elenchusában.¹³ Az utolsó oszlopban az egyes sorokhoz tartozó, a jelen kötetben kapott sorszám található.

DL v. DF szám	Hátlapi jelzet (Titt.)	Rajcsányi Á. elenchusa	Kötet sorszáma
7856	Ecsed n° 191.		1
8016	Ecsed n° 111.		2–3
8048	Ecsed n° 220.		4, 8
8913	Ecsed n° 204.		6
10 242	Ecsed n° 87.		14
10 572	Ecsed n° 93.		17
10 624	Ecsed n° 176.		19, 26
10 723	Ecsed n° 205.		27
12 501	Ecsed n° 15.		38
12 882	Ecsed n° 206.		39
12 883	Ecsed n° 207.		40–41
12 884	Ecsed n° 208.		39–42
15 736	Ecsed n° 92.		60, 62
15 962		3. kivonat	70
17 072		4. kivonat	86
17 317	Bathory.		96
17 415		5. kivonat	98
17 504		6. kivonat	101
17 534	Ecsed n° 90.		103
17 584		7. kivonat	104–105
17 853	Bathory n° 4.		107
18 180		9. kivonat	109
18 182		10. kivonat	110, 112
19 161		11. kivonat	118
19 676	Bathori n° 36.		128
19 677	Ecsed n° 32.		129
19 679		12. kivonat	130
19 738		13. kivonat	131

¹³Magyar Országos Levéltár I 22. Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory. Azokat az okleveleket nem tüntettük fel, amelyek gyűjtésünkön kívül esnek: 1. kivonat (DL 5326.), 2. kivonat (DL 5377.), 18., 24., 26–29., 31–37. kivonatok Rozgonyi birtokokkal kapcsolatosak; 38. kivonat: Kanizsai László végrendelete.

DL v. DF szám	Hátlapi jelzet (Titt.)	Rajcsányi Á. elenchusa	Kötet sorszáma
19 742	Ecsed n° 81.		132
19 932	Ecsed n° 211.		144
20 044		14. kivonat	158–159
20 155	Ecsed n° 84. A másolatokon: Bathori n° 20. és 60.	17. kivonat (1505. év alatt.)	167
20 162	Ecsed n° 62.		168
20 175		15. kivonat	169
20 217		16. kivonat	172–173
20 633	Bathor n° Banffy		185
20 644	Bathori n° 31.		186
22 807	Bathori n° 7.		202
22 833		19. kivonat	205
22 957	Ecsed n° 153.		212
22 958	Ecsed n° 216.		212, 226
22 962	Ecsed n° 154.		214–215
23 178		21. kivonat	227
23 211	Ecsed n° 45.		228
23 281	Ecsed n° 99.		233
23 284		22. kivonat	234
23 285	Ecsed n° 11.		234
23 286	Ecsed n° 11.	Teljes szöveg a kivonatok után.	234
23 326	Ecsed n° 171.		239
23 444	Ecsed n° 83.		247
23 686		23. kivonat	263
24 273		40. kivonat	273
24 275		39. kivonat	274
24 653		25. kivonat	265
34 309		8. kivonat	108
38 816	Ecsed n° 98.		145
60 104., 72 208., 269 930.		30. kivonat	270, 272

A táblázatban szereplő adatok alapján két dologról alkothatunk viszonylag megbízható képet. Az egyik az okleveles források folyamatos csökkenése, szinte fogyása. Az *Ecsed* jelzettel ellátott okleveleknél a legmagasabb a 220-as, míg a legalacsonyabb a 11-es sorszám. A *Bathory* jelzetes oklevelek esetében ugyanezek a számok 36, illetve 4. Az előbbiből 29, az utóbbiból 8 ilyen jelzettel ellátott oklevéllel rendelkezünk. Jól látható, hogy az oklevelek tekintélyes száma veszett el az évek folyamán, noha ezt valamennyire kiegyenlíti az, hogy az Oklevéltárban összesen 295 (Mohácsig 275) darab forrást sikerült összegyűjtenünk. Az oklevelek alacsony számaért a jelzetek tanúsága alapján nem annyira a török pusztítás felelős, hanem a levéltárba kerülésük után történt selejtezés. Itt térhetünk rá a másik, a táblázat adatai alapján levonható következtetésre. Az *Ecsed* vagy

Bathory jelzettel megjelölt oklevelek kivétel nélkül azokra a Szabolcs, Szatmár és Bereg megyékben fekvő birtokokra vonatkoznak, amelyek egykor Bátori András (András fia) és gyermekei kezén voltak, és amelyek a család kihalásáig Bátori-kézen maradtak. Ellenben a Rajcsányi Ádám elenchusában kivonatban szereplő források azokat a birtokokat érintik, amelyek Bács, Somogy, Szerém, Valkó, Zala és Zaránd megyében feküdtek. E birtokok esetében is nagy biztonsággal megállapítható, hogy ezek azok a javak, amelyek Bátori András másik két fia, György és István kezén voltak.

Míndezek alapján a két levéltárész külön úton jutott jelenlegi őrzési helyére. A kétféle jelzettel ellátott oklevelek és a tiszántúli birtokok az ecsedi-ág kihalta (1605) után somlyói Bátori Gábor erdélyi fejedelem kezére kerültek. A somlyói-ág kihalta (1613) után először Bethlen Gábor szerezte meg (1624)¹⁴ a birtokokkal együtt, hogy aztán 1647-ben a Rákóczi család birtokába jussanak. Tőlük azután a Rákóczi-szabadságharc 1711-es bukását követően előbb a szepesi kamara őrizetébe, majd a pozsonyi kamarán át a Magyar Kamara Archívumának különböző részeibe szóródott szét.¹⁵

A másik, Rajcsányi Ádám elenchus kivonatainak alapjául szolgáló levéltári töredék eredeti oklevelei pedig Bátori István nádor családjának halála (1540) után Nádasdy Tamás nádor révén a Nádasdy-család levéltárába jutottak, ahonnan 1671-ben kerülhettek be a bécsi császári levéltár megfelelő állagába (a kérdés pontosítása a további kutatás feladata lesz). Innen pedig az ún. *Neo-regestrata Acta* gyűjtemény 1736-os létrehozatala után meghatározhatatlan időpontban lett annak mára szerves alkotórésze.¹⁶

E jól alakuló képbe kevésbé illeszkedik a DL 23 284. számú oklevél (Rozgonyi-örökösödési szerződés; Rajcsányi Ádám elenchusában is szerepel), amelynek hátlapján a következő pecsét szöveg szerepel: *Átvétetett az Országos Levéltártól a Hunyady levéltárért kiadott iratok fejében*. Mínthogy a nevezett jelzet alatt két korabeli és eredeti példány szerepel, így az egyiket másodpéldánynak tekintették. Ezért kerülhetett szóba 1895 nyarán, amikor a Magyar Nemzeti Múzeumot kárpótolta a MOL a Hunyadi-levéltárért átadott irataiért. E kárpótlás között volt 166 középkori oklevél eredeti másodpéldánya (így ez is).¹⁷ Az már a sors fintora, hogy a két intézmény iratanyagának 1930-as évek közepi egyesítésekor az oklevél ismét a MOL állományába került vissza. Valószínűleg ezért nem is kapott új Diplomatikai Levéltári számot, hanem egyszerűen betették a régi helyére, eredeti *parja* mellé.

¹⁴Ulrich Attila: Az ecsedi uradalom állapota 1614-ben, Báthory Gábor halála után. In: Báthory Gábor és kora. Szerkesztette Papp Klára, Jeney-Tóth Annamária és Ulrich Attila. Debrecen, 2009. 243., 245.

¹⁵Mínderre lásd *Éble Gábor*: Az ecsedi uradalom és Nyíregyháza. Bp., 1898. 6., 8. – *Wellmann Imre*: A Rákóczi birtokok sorsa. In: Rákóczi emlékkönyv halálának kétszáz éves fordulójára II. Szerkesztette Lukinich Imre. Bp., 1935. 102., 113–114. – *Maksay Ferenc*: A Magyar Kamara Archívuma. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai I. Levéltári Leltárak 8.) Budapest, 1992. 116.

¹⁶*Maksay*: Magyar Kamara 33–34.

¹⁷*Borsa Iván*: Hunyadi család levéltárának története. Levéltári Közlemények 35. (1964) 42–44.

Bibliográfia

- Anjou = *Anjoukori Okmánytár I–VII*. Szerk. Nagy Imre–Tasnádi Nagy Gyula. Bp., 1878–1920.
- Bártfai Szabó: Pest = Bártfai Szabó László: *Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599-ig*. Függetlenül az inarchi Farkas, az irsai Irsay, valamint a szilasi és pilisi Szilassy családok története. Bp., 1938.
- Csáky = *Oklevéltár a gróf Csáky család történetéhez I*. Bp., 1919. (A körösszegi és adorjáni gróf Csáky család története I. Oklevéltár.)
- Doc. Val. = Antonius Fekete Nagy–Ladislaus Makkai: *Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia, usque ad annum 1400 p. Christum*. Budapest, 1941.
- Engel: Genealógia = Engel Pál: *Középkori Magyar Genealógia. Magyar Középkori Adattár*. PC-CD-ROM Arcanum Digitéka, 2001.
- Enyingi Török = *Enyingi Török Bálint okmánytára*. A bevezetést írta és a forrásokat közlésezi Bessenyi József. Budapest, 1994.
- ETE II. = *Egyháztörténeti emlékek a magyar hitújítás korából II*. Szerkesztették Bunyitay Vince, Rapaics Rajmund, Karácsonyi János. Budapest, 1904.
- Fejér = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. Cura et studio Georgii Fejér. Tom. I–XI. Budae, 1829–1844.
- Gyömrő = *A római szent birodalmi széki gróf Teleki család gyömrői levéltára*. (Archivum Gyömrőense gentis comitum Teleki de Szék.) Írta és összeállította Iványi Béla. Szeged, 1931.
- Iványi: Adalékok = Iványi Béla: Adalékok nemzetközi érintkezéseink történetéhez. *Történelmi Tár* 7. (1906) 139–151., 161–197., 321–367.
- Lelesz III. = C. Tóth Norbert: *A leleszi konvent Statutoriae sorozatának 1387–1410 közötti oklevelei* (Pótlás a Zsigmondkori Oklevéltár I–II. kötetéhez) (A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Levéltár Kiadványai II. Közlemények 36., sorozatszerk. Nagy Ferenc.) Nyíregyháza, 2006.
- Levt. Közl. 71. (2000) = C. Tóth Norbert: Oklevelek Simontornya középkori történetéhez (1264–1543) *Levéltári Közlemények* 71. (2000) 93–127.
- Mon. rust. = *Monumenta rusticorum in hungariam rebellium anno MDXIV*. Maiorem partem collegit Antonius Nagy Fekete. Ediderunt Victor Kenéz et Ladislaus Solymosi atque in volumen redigit Geisa Érszegi. Budapest, 1979. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 12.)
- Németh: Szatmár = Németh Péter: *A középkori Szatmár megye települései a XV. század elejéig*. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum kiadványai 60.) Nyíregyháza, 2008.
- Oklevelek = Horváth Richárd–Neumann Tibor–C. Tóth Norbert: Oklevelek a Bátorai család történetéhez. *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* 41. (2006) 327–368.
- Perényi = *A Perényi család levéltára 1222–1526*. Közzéteszi: Tringli István. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 44.) Budapest, 2008.

- SMM = *Somogy Megye Múltjából. Levéltári Évkönyv. Kaposvár 1. (1970) – A somogyi konvent II. Lajos-kori oklevelei az Országos Levéltárban. Kivonatokban közléteszi Komjáthy Miklós.*
 2. (1971) 41–49: II. közlemény.
 *
- A somogyi konvent II. Ulászló-kori oklevelei az Országos Levéltárban. Kivonatokban közléteszi Komjáthy Miklós.
 4. (1973) 45–53: I. közlemény.
 5. (1974) 7–12: II. közlemény.
 6. (1975) 61–69: III. közlemény.
 13. (1982) 3–8: X. közlemény.
 18. (1987) 41–44: XV. közlemény.
 *
- A somogyi konvent oklevelei az Országos Levéltárban. Kivonatokban közléteszi C. Tóth Norbert.
 34–35. (2003–2004) 9–38: IX. közlemény, 1441–1453.
- SO = *Sopron vármegye története. Oklevéltár I–II.* Szerkeszti Nagy Imre. Sopron, 1889–1891.
- Sprawozdanie = *Sprawozdanie z poszukiwań na Węgrzech dokonanych z ramienia Akademii Umiejetności.* Przez Władysława Barana, Jana Dąbrowskiego, Jana Łosia, Jana Ptaśnika i Stan. Zachorowskiego. Kraków, 1919.
- Szirmay: Szathmár = Szirmai Szirmay Antal: *Szathmár vármegye fekvése, története és polgári esmérete. I–II.* Budán, 1809–1810.
- SzSzBokl. = *Középkori oklevelek a Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Levéltárban (1300–1525).* Összegegyűjtötte, átírta Balogh István, szerk. Érszegi Géza. Nyíregyháza, 2000. (A Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Levéltár kiadványai II. Közlemények 21.)
- Teleki: Hunyadiak = Teleki József: *Hunyadiak kora Magyarországon I–XII.* Pest, 1852–1863.
- Végh: Buda helyrajza = Végh András: *Buda város középkori helyrajza I–II.* (Monumenta Historica Bvdapestinensia XV–XVI.) Budapest, 2006–2008.
- ZsO = *Zsigmondkori Oklevéltár I–XI. (1387–1424)* Összeállították Mályusz Elemér, Borsa Iván, C. Tóth Norbert, Neumann Tibor. Bp. 1951–2009. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1., 3–4., 22., 25., 27., 32., 37., 39., 41., 43. és 49.)

Oklevelek

1393. június 28.

Az esztergomi káptalan előtt Szántói Pető fia, János minden Szatmár, Szolnok, Arad és Csanád megyei birtokát – Zsigmond király engedélyével – leányának és nővérének meg azok leszármazottaknak adja.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 7856. (NRA 841-33.) – A hátlapján alul: *Moththen, Dob et Sadan. Hic est videre pro parte Majtin.* – Kiadása: Csáky I. 169. – Regesztája: ZsO I. 2992., Doc. Val. 458. – C. T. N.

(C)apitulum ecclesie Strigoniensis omnibus Christi fidelibus tam presentibus, quam futuris, presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magister Iohannes filius Pethew de Zantho nostram personaliter accedens in presentiam exhibuit nobis litteras serenissimi principis, domini Sigismundi Dei gratia incliti regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchionisque Brandenburgensis etc., domini nostri metuendi patentes maiori sigillo suo consignatas, hunc tenorem continentes:

Itt következik Zsigmond király 1391. március 26-i szabad végrendelkezést biztosító levele. (Csáky I. 165.)

Quarum quidem litterarum exhibitione facta per eundem magistrum Iohannem confessum extitit oraculo vive vocis pariter et relatam, quod ipse volens premissa gratia per regiam maiestatem, ut prescribitur, sibi facta, uti ne casu superveniente possessiones et portiones sue possessionarie infranominande preter suam voluntatem indisposite remanerent, tales in eisdem fecissent ordinationes, collationes et donationes, quod si Deo volente ipse ab hac luce sine heredum solatione decedere contingeret, extunc possessiones suas, videlicet Dob, Swdan cum suo tributo, Amach, Wmbod, Mohthen, Gylvach, Kathool in Zathmariensi, Zeules, Zenthmikloos in Chanadiensi, Keer in Orodiansi, Kege cum villis Volahorum in Zolnuk comitatibus existentes, item portiones suas possessionarias in possessionibus Nomen et Gyarmath habitas cum portionibus possessionariis in possessionibus Nagor, Kysor, Choholch, Geberien, Orozy cum portione tributaria existentibus ad predictas possessiones Nomen et Gyarmath pertinentibus in dicto comitatu Zathmariensi habitis cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis ad easdem spectantibus nobili domine Katherine vocate, filie sue, consorti scilicet magistri Iohannis filii Petri de Baator, Stephano filio et Potentiane filie eiusdem domine; item possessionem suam Meerk vocatam ac portionem suam possessionariam in possessione Mathuch vocata habitam in comitatu Zathmariensi sepedicto existentes cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis nobilibus viris, Nicolao, Ladizlao, Sigismundo et Stephano filiis Stephani filii quondam Stephani de Kallo, filiis videlicet filii sororis sue uterine eorumque heredibus et successoribus universis dedisset, donasset et contulisset, immo dedit, donavit et contulit nostri in presentia iure perpetuo tenendas, possidendas pariter et habendas tali conditione interserta, quod si pefatam filiam suam et proles eiusdem sine heredibus decedere contingeret,

extunc prelibate possessiones et possessionarie portiones modo premissis date et donate ad prefatos filios Stephani filii Stephani, si vero eosdem filios Stephani similiter sine heredibus decedere contingeret, extunc predicta possessio Meerck vocata cum dicta portione possessionaria in dicta possessione Mathuch habita modo simili per eum sibi collate ad predictam dominam Katherinam filiam suam, Stephanum et Potentianam proles eiusdem eorundemque heredes et posteritates devolvi deberet et derivari. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis maiorisque et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus eisdem concedendas. Datum in vigilia festi Beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini millesimo CCC^{mo} nonagesimo tertio.

2

1393. július 15., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Szántói Pető fia, János leányát, Katalint meg fiát, Istvánt és leányát, Potenciánát az apjától kapott birtokokba.

Átírta a leleszi konvent 1393. aug. 20-i privilégiumában: 3. DL 8016. (NRA 841-33.) – Kiadása: Doc. Val. 461. – Regesztája: ZsO I. 3017. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc. fidelibus suis, conventui de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis nobilibus domine Katherine vocate, consortis magistri Iohannis filii Petri de Bathor ac Stephani filii et Potentiane filie eiusdem domine, quod ipsi in dominium quarundam possessionum, videlicet Doob, Sadan, tributum ad easdem Doob et Sadan spectantis, Amaach, Wmboth, Mahthyn, Gylwach, Kathool in Zathmariensi, Zeuleus, Zenthmiclos in Chanadiensi, Keer in Orodiansi, Kege et villarum Volachalium ad eandem Kege pertinentium vocatarum in Zolnuk comitatibus existentium, item quarundam portionum possessionariarum in possessionibus Nomen et Gyarmath, Nagor, Kysor, Chaholch, Geberyen, Orossy et tributum ad predictas possessiones Nomen et Gyarmath pertinentis in comitatu Zathmariensi habitatarum, ipsos iuridice concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iacobus de Zwina vel Emericus de Kyde sive Iacobus Parvus de Zarwad aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum et portionum possessionariarum ac tributorum predictorum vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo statuat easdem eisdem iure ipsis incumbentibus perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, citet ipsos contra annotatam nobilem dominam nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum redituros. Et post hec omnium premissorum seriem, ut fuerit expediens, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, tertio die festi Beate Margarethe virginis et martiris, anno Domini millesimo CCC^{mo} nonagesimo tertio.

3

1393. augusztus 20.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsára a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében bevezette Bátori János feleségét, Katalint a birtokokba.

Foltos hártján, zöld selyemzsinóron függőpecséttel. DL 8016. (NRA 841-33.) – A hátlapján: *Statutoria Gyarmath.* – Kiadása: Doc. Val. 462. – Regesztája: ZsO I. 3040. – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presens scriptum inspecturis Dominicus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatorem. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras excellentissimi domini nostri Sigismundi Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchionisque Brandenburgensis etc. nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1393. július 15-i oklevele (2).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Iacobo Parvo de Zarwad homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iohannem custodem dicte ecclesie nostre ad premissas possessionarias stationes faciendum pro testimonio transmisimus, qui demum exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt eo modo, quod ipsi feria tertia proxima ante festum Assumptionis Beate Marie Virginis¹ de novo elapsam ad facies prelibatarum possessionum Mahthyn, Gylvach, Katool in Zathmariensi et Kege vocatarum in Zolnuk comitatibus existentium ac villarum Volachalium ad eandem possessionem Kege pertinentium vicinis et commetaneis ipsarum universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, ubi legitimis et consuetis diebus permanendo easdem cum omnibus utilitatibus et universis pertinentiis ad ipsas spectantibus antefatis nobili domine Katherina vocate, consorti prefati magistri Iohannis filii Petri de dicta Bathor ac Stephano filio et Potentiane filie eorundem iure ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendas nullo contradictore inibi aparente, retulerunt etiam iidem vestre clemencie et noster homines, quod dictus magister Iohannes filius Petri dominus et maritus ipsius nobilis domine et pater iam dictorum Stephani et puelle Potentiane in personis eorundem ipsos ad facies preallegatarum possessionum Zeuleus, Zenthmiclos in Chanadiensi et Keer in Orodiansi comitatibus prescriptis existentium non duxisset, sed magister Iohannes filius Pethew de Zantho pater antelate nobilis domine Katherine, erga cuius manus, uti idem inibi personaliter adherens affirmasset, nunc ipse possessiones haberentur, et magister Stephanus filius Ladislai de Pelyske frater condivisionalibus eiusdem, scilicet magistri Iohannis filii Pethew ipsis taliter asseruissent, ut ipsos nec nunc, nec postea in futurum a statione dictarum possessionum Zeuleus, Zenthmiclos et Keer pretitulate nobili domine Katherine ac filio et filie eiusdem fienda prohiberent, sed eandem nobilem dominam ac proles eiusdem predictas in dominium earundem possessionum intromitterent et intromisissent coram ipsis. In cuius rei memoriam firmitatemque perhempnale presentes litteras privilegiales nostras pendentis sigilli nostri munimine duximus roborandas. Datum in festo beatissimi regis Stephani, anno supradicto.

¹ Aug. 13.

4

1395. április 4., Túr.

Zsigmond király udvara vitézének, Rozsályi Kun Lukács mesternek és Szántói Pető fia, János mester leányának, Katalinnak – Bátori Péter fia, János mester feleségének – adja a Bereg megyei Tarpa királyi birtokot.

Átírta Zsigmond király 1406. jan. 19-i pátensében (8), amely szerint pátens oklevele *maiori nostro nuper rationabilibus ex causis confracto seu permactato sigillo simplici a tergo* volt megerősítve. DL 8048. (NRA 841-34.) – Regesztája: ZsO I. 3911. – C. T. N.

Nos, Sigismundus Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc. notum facimus universis, quibus incumbit, quod quia magister Lucas dictus Kwn de Rosal aule nostre miles, necnon nobilis domina Katherina vocata filia condam magistri Iohannis filii Pethew de Zantho, consors videlicet magistri Iohannis filii Petri de Bathor universas portiones possessionarias et quelibet iura possessionaria Francisci et Ladislai filiorum Demetrii de Mathuchyna in eodem castro ipsorum Mathuchyna, necnon in districtu Tarda vocatorum rite ipsos tangentes et concernentia, quas et que agnita fidelitatis constantia dicti Francisci eidem restituisse et super nota infidelitatis, qua erga nostram offuscabatur maiestatem, gratiam fecisse perhibemur, ad nostram requisitionem resignasse et ad nostras regias manus dempta possessione eiusdem Gyarmath vocata obtulisse dinoscuntur, ideo nos in horum recompensationem et concambialem permutationem quandam possessionem nostram regalem Torpa appellatam in comitatu de Beregh existentem, quam nos alias magistro Georgio filio Iakch de Kusal in mille florenis auri obligaremur et quam nunc idem magister Lucas et nobilis domina ex nostre celsitudinis commissione in eisdem mille florenis auri ab ipso Georgio, in propria scilicet eorum pecunia redemisse dinoscuntur, cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis universis, terris videlicet cultis et incultis, aquis, molendinis, silvis, nemoribus, pratis, pascuis, fenilibus et generaliter quibusvis eiusdem utilitatum integritatibus sub suis veris metis et antiquis, quibus ipsa ab olim usa fuit et possessa, concambiali titulo et omni eo iure, quo eadem ad nostram regiam pertinere dinoscitur collationem, ex certa nostre maiestatis scientia de nostris regiis manibus eisdem magistro Luca et nobili domine ac eorum heredibus heredumque suorum successoribus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et concambialiter conferimus eisdem perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam patrocínio presentium mediante, salvo solummodo iure alieno, hoc specificè declarato, ut dum temporum in eventu prefatam aliam possessionem ipsius Francisci Gyarmath vocatam cum aliis villis ad eandem spectantibus pro eodem Francisco ab ipsis magistro Luca et nobili domina concambialiter rehabere voluerimus dictaque possessio Torpa appellata in redditibus et proventibus maioris utilitatis et fructuositatis quam dicta possessio Gyarmath cum villis ad se pertinentibus reperta extiterit, extunc ipsi magister Lucas et nobilis domina Katherina vocata huiusmodi maioris utilitatis et fructuositatis premissorum reddituum et proventuum exresscentiam in sortem computare et concambialem rationem recipere et assumpmere teneantur presentium per vigorem. Datum in Tur, in dominica Ramispalmarum, anno Domini millesimo trecentesimo nonagesimo quinto.

5

1398. október 22.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Bátori György fia, János – Szaniszló fia, István nevében is – és Bátori Péter fia, János mester felesége Katalin – Szántói Pető fia, János leánya – egyezséget kötöttek János és István Tagy, illetve Katalin Dob és Gilvács birtokai közötti határ ügyében.

Másolati példány lyukas papíron. Leleszi konvent orsz. lt., Metales, Szatmár 36. (DF 209 639.) – A hátlapján: *Par receptum est per Iohannem et Stephanum de Bathor.* – Említései: ZsO I. 5640., Fejér X/2. 628., mindkettő Szirmay: Szathmár 135. után. – A határleírása magyarul Németh: Szatmár 297/472., Tagy helységénél. – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presens scriptum inspecturis Dominicus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Labilitati prof[. . .] humane memorie exigat antidotum gesta temporalium scriptis commendari, proinde ad universorum notitiam harum serie volum[us per]venire, quod Iohanne filio Georgii de Bator pro se personaliter ac pro Stephano filio Stanizlai, fratre eiusdem patrueli [. . .] sine litteris procuratoriis onus et gravamen eiusdem, si idem temporis in successu confessioni infrascripte contraire nitetur, in se assumptum ab una parte, siquidem ab alia nobili domina Katherina vocata, consorte magistri Iohannis filii Petri de dicta Bator, filia condam Iohannis filii Pethew de Zantho similiter personaliter coram nobis constitutis per eosdem Iohannem filium Georgii ac nobilem dominam personaliter, in persona vero Stephani filii Stanizlai antedicti per prefatum Iohannem filium Georgii ad onus in se preassumptum viva voce spontaneaue ipsarum voluntate confessum extitit nostri in presentia pariter et [re]latum, quod ipsi volentes pluriformes et multivarias lites, contentiones ac rixarum et controversiarum varietates actenus inter ipsos pretextu metarum et cursuum metalium possessionum Dob et Gylvach prelibate nobilis domine, necnon Thagh nuncupatarum predictorum Iohannis et Stephani crebrius ortas et emergentes ac multipliciter invalescentes de ipsorum medio abicere et in pacifici status unionem commutare possessiones eorum pretactas metis et cursibus metalibus infradeclarandis et exprimentis possessiones inter ipsas perhempniter duraturis abinvicem distinxissent et separassent ac prenominati Iohannes filius Georgius et nobilis domina consors magistri Iohannis nominibus, quibus supra, distinxerunt et sequestrarunt coram nobis. Mete autem et cursus metales possessionum pretactarum partium prescriptarum, prout nobis eedem partes recitarunt, hiis ordine ac modo protenduntur et exprimuntur, quod prima meta incipit a parte septemtrionali penes fluvium Homorod vocatum inter predictas possessiones Dob et Thagh, ubi sunt due mete terree noviter erecte, quarum una a parte orientis Dob et alia a parte occidentis Thagh possessionibus prenotatis distingunt et sequestrant; inde ad plagam meridionalem per quedam rubeta ac divisas metas cursuales intermedias longe procedendo et ad campum planum pertingendo in eademque campo paulisper eundo annectit duas metas terreas angulares de novo erectas, quarum una a parte septemtrionis dicte possessioni Thagh, alia vero a parte meridionali prescripte possessioni Gylvach separant et distingunt, adhinc versus occidentem flectendo ac inter terras arabiles per diversas metas cursuales ad longum spatium directe pergendo annectit fluvium Karazna nominatum, ubi sunt due mete terree, quarum una a septemtrione Thagh et alia ad meridiem Gylvach possessioni-

bus predictis modo predicto separant et distingunt, et ibi mete possessionum pretactarum partium prescriptarum, prout nobis eedem partes recitarunt, terminantur. In cuius rei memoriam stabilitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum feria tertia proxima post festum Beatarum Undecim Milium Virginum, anno Domini millesimo CCC^{mo} nonagesimo octo.

6

1403. november 6., Székesfehérvár.

Zsigmond király a mostani zavaros időkben teljesített szolgálataiért Bátori Jánosnak adja a felkelőkhöz csatlakozott Gyarmati Lőrinc fia, Domokos Szatmár megyei birtokait.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 8913. (NRA 841-35.) – A hátlapján: *Registrata.* – Regesztája: ZsO II. 2730. – C. T. N.

Relatio Simonis ianitorum magistri

Nos, Sigismundus Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc. sacri Romani imperii generalis vicarius et regni Bohemie gubernator memorie commendamus significantes tenore presentium, quibus expedit, universis, quod fidelis noster Iohannes filius Petri de Bathor ad nostre maiestatis veniens conspectum propositis suis fidelibus servitiis per ipsum culmini nostro sub diversitate locorum et temporum exhibitis, signanter quod hiis elapsis disturbiorum temporibus, quibus nonnulli prelati, magnates, proceres et nobiles regni nostri ingrati et inmemores beneficiorum a celsitudine nostra largiffue perceptorum, rebellionis calcaneo ducti, immo spiritu protervie seducti a sinu clementie nostre se avertere attempando inito fraudulentum consilio, quomodo nedum dominum iustum spernendo refutarent, immo deterius, dominum naturalem ab eis eliminarent, sicque tractantes et hincinde ruminantes, quomodo alium in regem eligendo introducerent, vota eorum devia in crimen lese nostre maiestatis in personam Ladislai filii quondam Karuli de Duracio direxerunt, cuius tandem banderium erigendo per diversa loca regni nostri in eiusdem et regnicolarum devastationem et incommoda detulerunt; et quod nephandius est, in locis capitulorum et ecclesiarum cum reliquiarum processionibus idolatri perfidia dictum banderium venerari disposuerunt, prefato Ladislao quamplurimas civitates, possessiones et loca, signanter in Dalmatia et Croatia subiugari faciendo, que adhuc in manibus emulorum nostrorum retinentur, alios etiam adeo grandes et multiplices excessus et enormitates committere presumpserunt, quod eosdem longum et difficile nimis foret declarare, in quibus quidem erroneis processibus Dominicus filius Laurentius de Iarmath, uti rei veritas Deo testatur, Iohanni pridem archiepiscopo Colocensi adherendo sub banderio eiusdem premissa perpetrare et, quantum potuit, augmentare non expavit¹, prefatus autem Iohannes mentem suam ad viam dirigens rectitudinis imitandoque tramitem iustitie aliis nostris fidelibus nostris fideliter adherens servitiis cum ipsis prenotatis emulis nostris et rebellibus tam viriliter tamque fideliter opponere studuit, ut in numero iustorum, quibus rex regum adversus hostes triumphum largitur, est inventus. Hiis itaque peractis et commissis idem Iohannes² a maiestate nostra universas portiones possessionarias predicti Dominici filii Laurentii nostri infidelis in possessionibus Iarmath, Nomyne, Orosy, Chaholch et Arl vocatis in comitatu Zathmariensi existentibus habitas tamquam

per notam infidelitatis ad manus nostras regias devolutas sibi dari humilime supplicavit. Nos quoque pretacta animadvertendo et propensius considerando easdem portiones possessionarias eiusdem Dominici filii Laurentii ad manus nostras regias devolutas simul cum universis fructibus et singulis ipsarum pertinentiis sub earum veris metis et antiquis limitatibus³ de dominorum prelatorum et baronum nostrorum consilio prefato Iohanni filio Petri ipsiusque heredibus et posteritatibus universis omni eo iure, quo ratione previa nostre incumbunt collationi, nove nostre donationis titulo dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas, salvo tamen iure alieno harum nostrarum testimonio litterarum, quas, dum nobis in specie fuerint reportate, in formam nostri privilegii faciemus redigi tali condicione, quod idem Iohannes vel sui heredes de universarum predictarum portionum possessionariarum predicti Dominici nostri infidelis sessionum nominibus et iobagionum numero nostram celsitudinem ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque nobis et nostro sacro dyademati observandam tenerentur certius informare. Datum in Albaregali, feria tertia proxima post festum Omnium Sanctorum, anno Domini millesimo quadringentesimo tertio.

¹ Az eredetiben: *expaverunt*. ² Az eredetiben: *Martinus*. ³ A szó tollban maradt.

7

1404. szeptember 8., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt az őt zálog címén illető gencsi részekbe.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-356. (DF 211 110.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio Iohannis de Bathor, statutoria*. A hátlapján keresztben konventi feljegyzés: *Homo Andreas Magnus de Thykod, noster frater Damianus, feria quinta ante Galli (okt. 9.)¹ accessissent et statuissent*. – Regesztája: Lelesz III. 71/125. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona Stephani filii Iohannis de Bathor, quomodo ipse in dominium portionis possessionarie nobilis domine Margaretha vocate, relicte condam Fabiani Magni de Gench, filie Stephani filii Dominici de eadem in eadem possessione Gench vocata in comitatu Zathmariensi existenti habite, ipsum titulo pignoris concernentis legittime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mitatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Albertus Beke de Zalmad vel Benedictus ceu Petrus sive Nicolaus neve Benedictus de Pethenehaza seu Stephanus de Besened ceu Andreas Magnus de Thykod² aliis absentibus homo noster ad faciem predictae portionis vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legittime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Stephanum in dominium eiusdem statuatque eandem eidem cum cunctis utilitatibus et pertinentiis iure sibi incumbenti possidendam, si non

fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra eundem³ nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum redituros et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerit, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Nativitatis Marie, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} IIII.

¹ Feltehetően rossz naptárral dolgoztak, mivel ez évben Gál napja csütörtökre esett. ² Az utolsó név a sor felett utólag betoldva. ³ Az eredetiben: *eiusdem*.

8

1406. január 19., Buda.

Zsigmond király Bátori Péter fia, János mester kérésére megerősíti felesége, Katalin részére adott saját, 1395. április 4-i adománylevelét.

Papíron, a hátlapján a nagypecsét darabjaival. DL 8048. (NRA 841-34.) – C. T. N.

Nos, Sigismundus Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc., sacri Romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator memorie commendamus per presentes, quod magister Iohannes filius Petri de Bathor in persona nobilis domina Katherina vocate, consortis sue, filie scilicet condam magistri Iohannis filii Pethew de Zantho nostram veniens in presentiam exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes maiori nostro nuper rationabilibus ex causis confracto seu permactato sigillo simplici a tergo consignatas super donatione seu concambiali permutatione cuiusdam possessionis nostre Torpa vocate in comitatu de Beregh existentis modo infradeclarando pro eadem domina, necnon Luca dicto Kwn de Rosal rite factis confectas tenore subsequentis supplicans nostro culmini precum debita cum instantia, ut tenorem earundem nostris litteris similiter patentibus modo simili sub maiori nostro autentico novo sigillo emanandum verbaliter inseri faciendo eidem domine dare dignaremur uberiorem ad cautelam. Quarum tenor talis est:

Itt következik Zsigmond király 1395. április 4-i oklevele (4).

Nos igitur premissam ipsius magistri Iohannis petitionem per eum nomine qua supra nobis factam iustam et iuri consentaneam fore recensentes tenorem prescriptarum litterarum nostrarum patentium non abrasarum, non cancellatarum, nec in aliqua earum parte suspectarum, sed omni prorsus ambiguitatis scrupulo destitutarum presentibus nostris similiter patentibus litteris a verbo ad verbum sine diminutione et augmentatione aliquali transscribi facientes eidem domine duximus concedendas iustitia suadente. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Beatorum Fabiani et Sebastiani martirum, anno Domini M^{mo} quadringentesimo sexto.

9

1407. február 15., Buda.

Garai Miklós nádor megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember vezesse be Bátori Jánost és fiát, Istvánt az őket zálog címén illető terebesi részekbe.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-348. (DF 211 102.) – A külszet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez, pro magistro Iohanne filio Petri de Bathor et Stephano filio eiusdem, introductoria et citatoria.* Alul: *G An* (kézjegy), *solvisset.* – A hátlapon keresztben végrehajtási utasítás: *Stephane, accipe et perficiatis!* és feljegyzés: *Noster Stephanus frater clericus, feria quarta ante Tiburtii (ápr. 13.) etc. accessissent et cum statuere voluissent, tunc homo et familiaris in personis magistrorum Demetrii et Sandor filiorum Balk wayde, Georgii et Sandor filiorum magistri Draagh prohibuisset contradicendo, propter quod ad octavas Georgii, datum quarto die (ápr. 17.).* – Alatta: *Nunc videlicet Stephanum chori ecclesie clericum.* – Alatta a jelentés fogalmazványa: *Quod ipsi feria quarta proxima ante festum Beatorum Tiburtii et Valeriani nunc proxime (ápr. 13.) ad faciem prescripte portionis possessionarie in dicta Therebes habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent et cum ipsi prefatos Iohannem et Stephanum in dominium portionis introducere eandemque eisdem premissis pignoris titulo statuere voluissent, tunc homo et familiaris magistrorum Demetrii et Sandor filiorum Balk ac Georgii et Sandor filiorum Draagh wayvode inibi adherente in personis eorundem dominorum suorum ipsos a statutione prefate portionis possessionarie annotatis Iohanni et Stephano fienda prohibuisset contradicendo, propter quod ipsi die et loco in eisdem magistris Demetrium et Sandor filios Balk ac Georgium et Sandor filios Draagh wayvode contra annotatos magistrum Iohannem filium Petri ac Stephanum filium eiusdem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestre maiestatis in presentiam citavissent rationem contradictionis eorum reddituros. Datum quinto die diei citationis annotate (ápr. 17.), anno Domini supradicto.* – Regesztája: Lelesz III. 88/159. (A kibocsátó hibásan Zsigmond királyként megadva.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez Nicolaus de Gara regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis magistri Iohannis filii Petri de Bathor ac Stephani filii eiusdem, quod iidem in dominium cuiusdam portionis possessionarie Iohannis filii Stephani de Terebes in eadem habite in comitatu de Zathmar existenti eosdem titulo pignoris tangentis legitime vellent introire, si contradictio cuiuspiam ipsis non obviaret in hac parte. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas de Waya vel Andreas de eadem aut Iacobus seu Nicolaus de Pethenehaza sin Petrus sive Georgius de Chazar aliis absentibus homo noster ad faciem prescripte portionis possessionarie in dicta Therebes habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Iohannem et Stephanum filium eiusdem in dominium eiusdem portionis eandemque cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet statuat et committat eisdem premissis titulo pignoris possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, citet ipsos contra annotatos magistrum Iohannem et Stephanum filium eiusdem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsius portionis possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus con-

tradictorum et citatorum, si qui fuerunt, terminoque assignato nobis amicabilem rescribatur. Datum Bude, secundo die festi Beati Valentini martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo septimo.

10

1407. augusztus 24., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat Lórántháza és Mérgesd birtokba új adomány címén.

Átírta a leleszi konvent 1407. szept. 13-i jelentésében: **11.** Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-583. (DF 211 192.) – Regesztájai: ZsO II. 5694., Lelesz III. 91/164. – C. T. N.

Nos, Sigismundus Dei gratia rex [Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. marchioque Brandenburgensis etc., sacri] Romani imperii vicarius generalis et regni Bohemie gubernator fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez s[alutem in omnium Salvatore. Dicitur nobis in personis Iohannis Grof] et Georgii [filii] eiusdem, necnon Iohannis filii Petri de Bathor, quod ipsi in dominium quarundam possessionum Loranthha[za et Mergesd in comitatu de Zabouch existentis] nove donationis titulo ipsos concernentium legitime vellent introire, si contradictio cuiuspiam ipsis non [obviaret in hac parte. Super quo vestram amittiam presentibus] precipiendo mandamus, quatenus unum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus de Pethenyehaza [. . . . .] de Apagh seu Ladislaus de eadem neve Georgius de Pazon ceu Ladislaus filius Ladislai de Gywlahaza aliis absentibus ho[mo noster ad facies prescriptarum possessionum Lo]ranthhaza et Mergesd vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefa[tos Iohannem Grof,] Georgium et alterum Iohannem in dominium earundem statuatque easdem eisdem iure ex prescripto ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, [contradictores vero,] si qui fuerint, citet ipsos contra annotatos Iohannem, Georgium et alterum Iohannem nostram specialem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsius possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fuerunt, terminoque assignato eidem nostre speciali fideliter rescribatur maiestati. Presentes autem propter absentiam¹ venerabilis patris domini Eberhardi episcopi ecclesie Waradiensis aule nostre cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum haborum sigillo eiusdem fecimus consignari. Datum Bude, in festo Beati Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo septimo.

¹ Előtte kihúzza: *celerem*.

11

1407. szeptember 13.

A leleszi konvent jelenti Zsigmond királynak, hogy 1407. augusztus 24-i parancsára a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében be akarta vezetni a Bátoriakat Lórántháza birtokba, de Kállói Lőkös Miklós ellentmondott, ezért megidéztek a királyi különös jelenlét elé.

Papíron, amelynek jobb felső részén 11 sornyi mélységű rész hiányzik, a hátlapján zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-583. (DF 211 192.) – A külzet: *[Ad specialem] presentiam domini regis, [pro Nicolao filio] Lewkes de Kallo contra Iohannem filium Petri de Bathor super statutione possessionis Loranthhaza vocate¹ ad octavas festi Beati Mychaelis archangeli, par citatorie.* – Regesztája: Lelesz III. 93/167.

Excellentissimo domino ipsorum, domino Sigismundo Dei gratia regi Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. conventus ecclesie [Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvat]ore. [Litteras] vestre maiestatis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1407. augusztus 24-i oklevele (10).

Nos igitur mandatis vestre excellentie obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Ladislao de Apath homine vestre maiestatis nostrum hominem, videlicet dominum Clementem sacerdotem chori ecclesie [. . . . .] ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi die dominica proxima post festum Nativitatis Beate Marie Virginis proxime preterita² ad faciem dicte possessionis Loranthhaza vocate³ vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis accedendo, dum prefatos Iohannem Grof, Georgium et alterum Iohannem in dominium ipsius introducere et eandem eisdem iure ex prescripto ipsis incumbenti perpetuo possidendam statuere voluissent, tunc Blasius filius Leukus de Bogdan illic adherendo in persona Nicolai filii Leukus de Kallo ipsos a statutione pretacte possessionis Loranthhaza vocate antedicto Iohanni filio Petri fienda prohibuisset contradicendo, propter quod ipsi die et loco in pretactis memoratum Nicolaum filium Lewkus contra memoratum Iohannem filium Petri ad octavas festi Beati Mychaelis archangeli nunc venturas vestre maiestatis specialem in presentiam citavissent rationem contradictionis eorum reddituros. Datum tertio die stationis antedicte, anno Domini supradicto.

¹ Előtte kihúzva: *et Mergesd*, de a szót nem javították. ² Szept. 11. ³ Utólag az *et Mergesd* kihúzva minden esetben és ennek megfelelően javították a többi szót is.

12

1409. május 25., Bátor.

A Kölcseiek elzalogosítják Bátori Jánosnak vasvári és encsencsi részeit.

Papíron, a szöveg alatt zöld viaszba nyomott pecsét darabjával. DL 9557. (NRA 449-31.) – ZsO II. 6797. – C. T. N.

Nos, Stephanus filius Iohannis et filius Stephani, Ladislaus ac nobilis domina Katherina filia eiusdem Stephani de Kelche, cuius videlicet Katherine honus idem Ladislaus frater

eiusdem domine, si in infrascriptis persistere nollet, ad se recipiendo, quendam sumpmam pecunie, quantitatem utpote viginti quinque florenorum maioris nove monete regalis pro quibusdam suis necessitatibus evitandum idem a prefato magistro Iohanne filio Petri de Bathor recepissent, pro quibus quidem prefati Stephanus et Ladislaus filius eiusdem ac Katherina filia annotati Stephani portiones possessionarias in Waswary et Enchench prescripto magistro Iohanne filio Petri, in quibus ipsos iuridice tangeret, usque diem redemptionis earundem possessionum portionum pignori obligassent, imo obligaverunt seu obligavimus personali presentia. In cuius rei certitudinem seu firmitatem presentes litteras nostras eidem magistro Iohanni filio Petri de dicta Bathor concessimus sigillo nostro mediante¹ annuendo. Datum in Bathor, sabbato proximo ante festum Penthecostes,² anno Domini M^{mo} quadringentesimo nono.

¹ Az eredetiben: *nostris mediantibus*. ² A proximotól a sor felett, alatta kihúzva: *videlicet in festo Sancti Elye propheti*.

13

1413. szeptember 14.

A leleszi konvent előtt Berei János fia, László Bere birtokon lévő részéből öt jobbágytelket elzálogosít Bátori Jánosnak.

Papíron, a hátlapján rányomott pecsét nyomával. DL 10 116. (NRA 1546-91.) – Regesztája: ZsO III. 1093. – C. T. N.

Nos, Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod Ladislao filio Iohannis de Bere coram nobis personaliter constituto per eundem confessum extitit nostri in presentia pariter relatam, quod ipse quadam necessitate coactus de portione sua possessionaria in dicta possessione Bere habita quinque sessiones suas iobagionales, tres populosas et duas desertas in linea eiusdem ad partem occidentis protracta, in fine eiusdem versus prata protensa post sese consequenter situatas et locatas cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet magistro Iohanni filio Petri de Bathor in viginti et octo florenis centenariis nove monete regalis habitis ab eodem et receptis, pignori obligasset, immo obligavit coram nobis eo modo, quod quodocumque ipse pretactas quinque sessiones suas iobagionales redimere valeret, extunc ipse magister Iohannes filius Petri rehabitis ipsis viginti et octo florenis compoti antedictae eisdem eidem omni occasione cessante liteque postergata remittere et resignare teneretur, infra vero tempus redemptionis dictarum quinque sessionum iobagionalium in dominiis ipsarum ipse Ladislaus filius Iohannis memoratum magistrum Iohannem filium Petri de Bathor contra quoslibet conservare teneretur suis laboribus propriis et expensis, ad quod ipse Ladislaus de Bere sponte se obligavit coram nobis vigore presentium mediante. Datum in festo Exaltationis Sancte Crucis, anno Domini millesimo quadringentesimo tredecimo.

14

1414. július 25.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Garai Miklós nádor bírói intézkedése értelmében a nádori ember kiküldöttjük jelenlétében visszaiktatta Bátori Jánost a dománhidai vám harmadába.

Két példányban: 1) Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával, alul a plican ABC *chirographum*mal. DL 10 242. (NRA 841-36.) – 2) Hártyán, függőpecsét zsinórájának bevágásaival, felül A[BC] *chirographum*mal. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-329. (DF 211 087.) – Regesztája: ZsO IV. 2291. – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos honore et reverentia, quibus decuit, receptis litteris magnifici viri, domini Nicolai de Gara regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum adiudicatoriis, statutoriis et occupatoriis iuxta continentiam earundem una cum Stephano filio Mychaelis de Bew, homine dicti domini palatini litteris in eisdem nominatim inserto unum ex nobis, videlicet fratrem Iacobum presbiterum ad infrascriptam tributariam restatutionem faciendam nostro pro testimonio destinassemus, demum iidem exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante festum Beate Marie Magdalene proxime preteritum¹ ad faciem possessionis Domanhyda vocate convocatis commetaneis et vicinis eiusdem accedendo tertiam partem tributi ibidem exigi soliti magistro Iohanni filio Petri de Bathor modo in quibusdam aliis litteris ipsius domini palatini sententialibus expressis² restatuisent contradictionem quorumlibet ex rationibus in dictis aliis litteris ipsius domini palatini sententialibus expressis non obstante. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales alphabetoque intercisas, sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum in festo Beati Iacobi apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo quartodecimo.

¹ Júl. 18. ² Utána feleslegesen a következők állnak: *prefati domini Nicolai palatini expresso.*

15

1414. október 2., Rakamaz.

Garai Miklós előtt Bátori Péter fia, János, Szaniszló fia, István, György fiai, János, Antal és Barla mesterek, másrésztől Szakolyi László fia, János fia, Imre, László fia, [János fia,] György fiai, János és Márton, Hodos fiai, Miklós és György, Domokos fiai, Balázs diák és Pál, Illés fia, István fia, Serefel kiegyeznek Rakamaz birtok ügyében.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 10 001. (NRA 14-79.) – A hátlapján középén: *Littera divisionalis Rakamaz cum nobilibus de eadem.* – Regesztája: ZsO IV. 2526. – C. T. N.

(N)os, Nicolaus de Gara regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum memorie commendantes tenore presentium significamus, quibus expedit, universis, quod cum contro-

versia in factis locorum sessionalium possessionis Rakamaz comitatus de Zabolch inter magistros Iohannem filium Petri, Stephanum filium Stanizlai, Iohannem, Anthonium et Barla filios Georgii de Bator, item Emericum filium Iohannis filii Ladislai, Iohannem et Martinum filios Georgii filii dicti Ladislai, Nicolaum et Georgium filios Hodos, Blasium litteratum et Paulum filios Dominici ac Serefel filium Stephani filii Elie de Zakol mota extitisset, tandem prefati magistri Iohannes filius Petri et Stephanus filius Stanizlai pro se personaliter onera prescriptorum Iohannis, Anthonii et Barla super se recipiendo ab una parte, siquidem ab alia prescripti Emericus filius Iohannis et Blasius litteratus pro se similiter personaliter onera prescriptorum Iohannis et Martini filiorum Georgii, Nicolai et Georgii filiorum Hodos, Pauli et Serefel consimiliter ad se accipientes coram nobis constituti, idem Emericus et Blasius litteras capituli ecclesie Waradiensis patentes, in festo beati regis Ladislai anno Domini millesimo trecentesimo undecimo exortas demonstrarunt continentes, quod comes Briccius filius comitis Andree de genere Guthgeled pro se et comite Benedicto fratri suo ac filiis Georgii fratris sui ab una parte, item magister Ladislaus et Laurentius filii comitis Hodos de eodem genere ab altera coram dicto capitulo constituti retulissent, quod super facto locorum sessionalium in possessionibus ipsorum Rakamaz, que fuisset propria hereditaria ipsorum, ut dixissent, et alia Alsorakamaz emptitia talem divisionem ordinassent, quod in predicta hereditaria Rakamaz sessiones cessissent magistro Ladislao et Laurentio, item econverso loca sessionalia in Alsorakamaz emptitia devoluta fuissent comiti Briccio et fratribus suis predictis possidende et habenda, pro distinctione autem sive meta inter ipsos extitisset portus, qui vulgariter rew diceretur, et deinde ad ecclesiam Sancte Crucis separaret taliter, quod pars ab oriente existens cessisset comiti Briccio et fratribus suis predictis, ab occidente Ladislao et Laurentio remanente, item terras arabiles, aquas, piscinas et omnes utilitates predictarum possessionum communiter possiderent aliis etiam articulis litteris in eisdem declaratis.¹

Quibus quidem litteris presentatis, ipsis Iohanne et Stephano nobilibus de Bator tenori et forme dictarum divisionalium litterarum non contradicentibus ipse partes prescriptum portum, qui rew diceretur, pro predicta distinctione metali inter dicta loca sessionalia mediantibus predictis litteris divisionalibus deputatum perpetua pacis utilitate in amobus ordinibus dicte ville Rakamaz taliter inter se amplificasse et rectificasse retulerunt, ut inciperet a parte dicti fluvii Tycie ab una magna et antiqua arbore piri silvestris, que haberetur in orto sessionis seu fundi curie Laurentii dicti Kwthus iobagionis annotati Stephani filii Stanizlai, et deinde tenderet ad angulum stube predicte sessionis annotati Laurentii Kwthus; ordinassentque, ut inibi sepes hactenus conservate deponerentur et alie nove construerentur, prescriptaque arbor per constructionem ipsius sepis de novo faciende ad eandem sessionem includeretur, a prefato autem angulo prefate stube versus portionem dictorum nobilium de Zakol tres ulnas, prout carpentarii huiusmodi ulnis uterentur, et non plures pro ampliacione vici ac signo sepis fiende mensurassent; postmodum vero versus dictam ecclesiam Sancte Crucis taliter moderassent, ut moderne sepes sessionis seu fundi curie Mychaelis dicti Chezew similiter iobagionis annotati Stephani filii Stanizlai ex parte portionis dictorum nobilium de Zakol septe(!) consimiliter deponerentur et alie construerentur, ab anguloque eiusdem domus pro amplitudine platee pro curru apte servande consimiliter tres ulnas mesure predicte modo simili pro signo sepis construende mensurassent; ceterum asseruerunt partes antedictae, ut licet hactenus terre arabiles apud vulgus nyomas appellate, item feneta, rubeta, silve et pisscine inter eos indivise extitissent, tamen

huiusmodi utilitates inter se consimiliter divisissent et portiones eorum a sese signis metalibus positis sequestrassent. Insuper ambe partes suprascripte litteras eorum inquisitionales hactenus contra sese exortas cassas reddiderunt et inanes ac exhibitoribus nocituras. In cuius rei memoriam et perpetuam stabilitatem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri autentici munimine roboratas partibus predictis duximus concedendas. Datum in dicta Rakamaz, feria tertia proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo quartodecimo.

¹ 1311. jún. 27. (Anjou I. 230.)

16

1417. május 23., Konstanz.

Zsigmond király Bátori István asztalnokmester hűségese szolgálataiért neki és testvéreinek adja új adományul a Szatmár megyei Terebes birtokot.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel, amely alól kilátszik a kancelláriai jegyzet vége: [re]gis. DL 71 926. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – A hátlap alján: *Therebes*. – Regesztája: ZsO VI. 461. – C. T. N.

Commissio propria domini regis

Nos, Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos diligenti consideratione animadvertentes sincere fidelitatis laudabilia obsequia, fidelia servitia multiphariasque fructuosas complacentias, quibus fidelis noster, grate et sincere dilectus magnificus Stephanus filius condam Iohannis filii Petri de Bathor, magister dapiferorum nostre maiestatis a sue adolescentie evo locis et temporibus sumptu incumbentibus in nostris et potissime regni nostri Hungarie predicti variis agendis et arduis expeditionibus, necnon hiis proxime annis transactis nobis extra dictum regnum nostrum Hungariam per diversa mundi climata pro sacrosancte Romane ecclesie ac sacri imperii status reformatione ac querenda pace universis laborantibus in Istrie, Lombardie, Francie et Anglie ac presentibus Almanie partibus absque aliquali intermissione nostris servitiis insudando laboribus persone et expensarum sumptibus non parcens pro nostri culminis beneplacito et honoris incremento toto posse laudabiliter et utiliter studuit nostre complacere maiestati anchelatque ferventius in futuris, volentes itaque prefatum Stephanum premissorum intuitu favore prosequi gratioso et nostram celsitudinem sibi favorabiliter ostendere inclinatum, cuius fidelia servitia et merita, licet maioris regie remunerationis donis, quibus eum in posterum benignus promptis affectibus amplecti volumus, forent digna, in aliqualem tamen recompensam eorundem quandam possessionem Terebes vocatam in comitatu Zathmariensi habitam, quam non obstante, quod progenitores ipsius Stephani et fratrum suorum infrascriptorum in dominio eiusdem hactenus pacifice perstiterint sintque¹ et ipsi de presenti, in ius nostrum regium ex certis rationibus et causis devolutam et redactam repperimus et agnovimus, una cum universis ipsius utilitatibus et pertinentiis, presertim terris arabilibus cultis et incultis, silvis glandinosis et aliis tam permissoriis, quam usualibus, aquis, pratis, fenetis aquarumque decursibus et generaliter

cunctis utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, sub ipsius veris metis et antiquis limitibus, quibus hucusque rite tenta fuit et possessa, prefato Stephano et per eum Benedicto, Thome, Michaeli, Iohanni et Bartholomeo fratribus suis carnalibus eorumque heredibus et successoribus universis ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano exinde prehabito consilio nove nostre donationis titulo et omni eo iure, quo eadem nostre quibusvis ex causis, modis et rationibus rite incumbit collationi, dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Constancie, dominica proxima ante festum Beati Urbani pape, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo primo, Romanorum vero septimo.

¹ Az oklevélben *fuerintque* áll.

17

1417. május 23., Konstanz.

Zsigmond király Bátori István asztalnokmester hűségese szolgálataiért neki és testvéreinek adja új adományul a Szatmár megyei Majtény birtokot és tartozékait.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 10 572. (NRA 871-37.) – A hátlapján a jobb alsó sarokban: *Moththen, Dob, Sadan.* – A királyi intézkedésnek szintén Konstanz-ban, de 1417. máj. 20-án kelt azonos szövegű példányának 18. századi másolata: DL 98 814. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – Regesztája: ZsO VI. 462. – C. T. N.

Commissio propria domini regis

Nos, Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos diligenti considerationi animadvertentes sincere fidelitatis laudabilia obsequia, fidelia servitia multiphariasque fructuosas complacentias, quibus fidelis noster, grate et sincere dilectus magnificus Stephanus filius condam Iohannis filii Petri de Bathor, magister dapiferorum nostre maiestatis a sue adolescentie evo locis et temporibus sumptu incumbitibus in nostris et potissime regni nostri Hungarie predicti variis agendis et arduis expeditionibus, necnon hiis proxime annis transactis nobis extra regnum nostrum Hungariam per diversa mundi climata pro sacrosancte Romane ecclesie ac sacri imperii status reformatione ac querenda pace universis laborantibus in Istrie, Lombardie, Francie et Anglie ac presentibus Almanie partibus absque aliquali intermissione nostris servitiis insudando laboribus persone et expensarum sumptibus non parcens pro nostri culminis beneplacito et honoris incremento toto posse laudabiliter et utiliter studuit nostre complacere maiestati anchelatque ferventius in futuris, volentes itaque prefatum Stephanum premissorum intuitu favore prosequi gratioso et nostram celsitudinem sibi favorabiliter ostendere inclinam, cuius fidelia servitia et merita, licet maioris regie renumerationis donis, quibus eum in posterum benignus promptis affectibus amplecti volumus, forent digna, in aliqualem tamen recompensam eorundem quasdam possessiones Mohtyn, Doob,

Sadan, Ombod, Amaach, Bazan, Gylwach et Zenthmyklos ad predictam possessionem Mohtyn pertinentes in comitatu Zathmariensi habitas et existentes, quas non obstante, quod progenitores ipsius Stephani et fratrum suorum infrascriptorum in dominio earundem actenus pacifice perstiterunt sintque¹ et ipsi de presenti, in ius nostrum regium ex certis rationibus et causis devolutas et redactas repperimus et agnovimus, una cum universis earum utilitatibus et pertinentiis, presertim terris arabilibus cultis et incultis, silvis glandinosis et aliis tam permissoriis, quam usualibus, aquis, pratis, fenetis aquarumque decursibus, necnon piscinis, molendinis molendinorumque locis, montibus, vallibus et generaliter cunctis utilitatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, sub earum veris metis et antiquis limitibus, quibus hucusque rite tente fuerunt et possesse, prefato Stephano et per eum Benedicto, Thome, Michaeli, Iohanni et Bartholomeo fratribus suis carnalibus eorumque heredibus et successoribus universis ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano exinde prehabito consilio nove nostre donationis titulo et omni eo iure, quo eedem nostre quibusvis ex causis, modis et rationibus rite incumbunt collationi, dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Constancie, dominica proxima ante festum Beati Urbani pape, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo primo, Romanorum vero septimo.

¹ Az oklevélben *fuerintque* áll.

18

1417. május 23., Konstanz.

Zsigmond király Kércsi Miklós fiának, Vincének – aki Bátor Istvánnak, a királyi udvar familiárisának a familiárisa – szolgálataiért neki, valamint a Pilisi család tagjainak adja a Szabolcs megyei Pilis birtokot.

Tartalmi átirás Pálóci László országbírónak 1450. márc. 19-én kelt parancslevelében, amely szerint a király pátensét *ad propriam suam commissionem* állíttatta ki. Az országbíró bírói intézkedését a leleszi konvent 1450. máj. 21-i oklevelében írta át. Leleszi konvent orsz. It., Acta a. 1450-38. (DF 222 434.) – Regesztája: ZsO VI. 463. – C. T. N.

... quosdam duas litteras, unam condam serenissimi principis, domini Sigismundi regis donacionem Constancie, dominica proxima ante festum Beati Urbani pape, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo, regnorum suorum Hungarie etc. tricesimo primo, Romanorum vero septimo patenter ad propriam suam commissionem emanatam, et aliam ... nobis presentarunt declarando, quod ipse dominus Sigismundus rex considerans laudabilia obsequia multiphariasque complacentias fidelis sui dilecti Vincze filii Nicolai de Kerchy, familiaris dilecti sui egregii Stephani filii Petri de Bathor, aule sue familiaris specialis, locis et temporibus sumpme incumbentibus eedem rege pro sancte Romane ecclesie et sacri imperii status reformatione laborante in Hystrie, Lombardie, Francie et

Anglie ac Alamanie partibus absque aliquali intermissione una cum dicto domino suo insudando laboribus persone et expensarum sumptibus non parcens toto posse studuisset sue serenitati conplacere, volens itaque idem dominus rex dictum Vincze premissorum intuitu favore regio prosequi gratiose eidem Vincze et Paulo filio Stephani de Pyls et Demetrio filio Ladislai de eadem Pyls, item Stephano filio Stanizlai ac Iohanni filio Bartholomei de eadem Pyls ipsorumque heredibus et posteritatibus universis predictam possessionem Pyls in comitatu de Zabolch habitam una cum territorio Iwankatheleke vocato ac piscina Lugatha vocata in eodem comitatu existentibus, in quarum dominio progenitores prefatorum Vincze, Petri(!), Demetrii, Stephani et Iohannis pacifice fuisse et ipsi adtunc absque litis motione fore asseruisset, simul cum universis et singulis suis utilitatibus, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, pratis, piscinis, fenetis, silvis, nemoribus, vallibus, piscaturis et signanter piscina Lugotha, aquis et earum decursibus, molendinis et generaliter quibusvis utilitatibus quovis nominis vocabulo vocatis, sub suis veris metis et antiquis limitibus quibusvis usque tunc legitime tente fuissent et possesse de novo nove sue donationis titulo et omni eo iure, quo quibuscunque ex rationibus sue spectasset collationi, dedisset, donasset et contulisset iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam.

19

1417. október 5., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bártori Istvánt és testvéreit új adomány címén a Szatmár megyei Majtény és tartozékai birtokába.

Papíron, a záró nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-520. (DF 211 161.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui de Lelez, pro Stephano filio condam Iohannis filii Petri de Bathor et aliis infrascriptis, statutoria.* – A hátlapján a nov. 30-i válasz fogalmazványa. – A leleszi konventnek az iktatásról kiállított 1417. nov. 30-i privilégiuma: **26.** DL 10 624. (NRA 842-37.) – Regesztája: ZsO VI. 989. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Benedicti, Thome, Mychaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum condam Iohannis filii Petri de Bathor, quomodo ipsi in dominium quarundam possessionum Mohthyn, Doob, Sadaan, Ombod, Amaach, Bazyan, Gylwach et Zenthmyklos nuncupatarum, in comitatu Zathmariensi existentium et habitaram, ipsos nove nostre donationis titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitatis vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus dictus Burryan¹ de Palfalwa aut Georgius de Chazar vel Blasius filius Petri sin Stephanus dictus Zele de eadem Chaazar² seu Dominicus sive Iohannes filius eiusdem de Mykola neve Iohannes filius Pauli de eadem ceu Stephanus sin Mychael de dicta Mykola an Andreas de Waya³ vel Valentinus sive Laurentius de Pagyody⁴ neve Nicolaus de Egry an Benedictus de Darah aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus ac-

cedendo introducat eosdem Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum in dominium earundem statuatque easdem eisdem premisse nove nostre donationis titulo eis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum redituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerit, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis presentesque sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXX^{mo} primo, Romanorum vero octavo.

¹ Az átírásban: *Bwryan*. ² Az átírásban: *Chazar*. ³ Az átírásban: *Vaya*. ⁴ Az átírásban: *Pathyud*.

20

1417. október 5., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt és testvéreit új adomány címén a Bereg megyei Tarpa birtok felébe.

Foltos, halovány papíron, a záró nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-355. (DF 211 109.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio condam Iohannis filii Petri de Bathor et aliis infrascriptis, statutoria*. – Az előlapján a szöveg alatt a nov. 2-i válasz fogalmazványa. – Kiadása: Fejér X/5. 874. (Újkori periratból.) – Regesztája: ZsO VI. 990.– Átírta a leleszi konvent 1417. nov. 2-i privilégiumában: 25. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Benedicti, Thome, Michaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum condam Iohannis filii Petri de Bathor, quod ipsi in dominium cuiusdam portionis possessionarie in possessione Tharpa in comitatu de Beregh existenti habite, videlicet directe medietatis eiusdem possessionis ipsos nove nostre donationis titulo concernentis legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes dictus Gerew(?) de Gulach aut Paulus de eadem vel Andreas sin Gabriel seu Paulus de Hethe sive Georgius neve Blasius filius Petri¹ an Stephanus de Chazar ceu Andreas de Vaya aut Valentinus vel Laurentius de Pagyod sin Nicolaus de Grissano an Stephanus Burian de Palfalva sive Benedictus de Darah sin Fabianus de dicta Gulach² aliis absentibus homo noster ad faciem prefate portionis possessionarie vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et existentibus accedendo introducat prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Michaellem, Iohannem et Bartholomeum filios condam Iohannis filii Petri in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem premisse nove nostre donationis titulo perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra memoratos filios condam Iohannis filii Petri nostram in presentiam ad terminum competentem, ratio-

nem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsius possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno Domini millesimo CCCC^{mo} decimo septimo regnorumque nostrorum anno Hungarie etc. XXX^{mo} primo, Romanorum vero octavo.

¹ A eredetiben csak *Petrus* áll. A többi minden biztonnal tollban maradt. ² Az utolsó név a sorfelett besúrvva.

21

1417. október 5., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt és testvéreit új adomány címén a Szatmár megyei Terebes birtokba.

Foltos, halovány papíron, a záró nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-360. (DF 211 114.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio condam Iohannis filii Petri de Bathor et aliis infrascriptis, statutoria.* – Az előlapján a szöveg alatt az okt. 31-i válasz fogalmazványa. – Átírta a leleszi konvent 1417. okt. 31-i privilégiumában: **24.** – Kiadása: Fejér X/5. 876. (Újkori periratból.) – Regesztája: ZsO VI. 991. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Benedicti, Thome, Michaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum condam Iohannis filii Petri de Bathor, quod ipsi in dominium cuiusdam possessionis Terebes vocate in comitatu Zathmariensi habite, ipsos nove nostre donationis titulo concernentis, legittime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus dictus Bwryan de Palfalwa aut Georgius de Chazar vel Blasius filius Petri sin Stephanus dictus Zele de eadem Chazar seu Dominicus sive Iohannes filius eiusdem de Mycola neve Iohannes filius Pauli de eadem ceu Stephanus sin Mychael de dicta Mycola an Andreas de Waya vel Valentinus sive Laurentius de Pagyody neve Nicolaus de Egry an Benedictus de Darah aliis absentibus homo noster ad faciem prescripte possessionis vicinis et commetaneis suis universis inibi legittime convocatis et existentibus accedendo introducat prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Michaelem, Iohannem et Bartholomeum in dominium eiusdem, statuat eandem pmissa nove nostre donationis titulo eis incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Michaelem, Iohannem et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno Domi-

ni M^{mo} CCCC^{mo} decimo septimo regnorumque nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo primo, Romanorum vero octavo.

22

1417. október 5., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt és testvéreit új adomány címén a Szolnok megyéből Szatmár megyébe helyezett három Kegye birtokába.

Lyukas papíron, zárlatán a nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-363. (DF 211 117.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio condam Iohannis filii Petri de Bathor et aliis intrascriptis, statutoria.* A hátlapján a válasz fogalmazványa. – A leleszi konvent 1417. okt. 30-i privilégiuma az iktatásról: 23. Uo. B-306. (DF 211 077.) – Regesztája: ZsO VI. 988. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Benedicti, Thome, Mychaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum condam Iohannis filii Petri de Bathor, quod ipsi in dominium quorundam possessionum Magyarkege, Olachkege¹ et Varalyakege² vocatarum, de comitatu Zolnok per nos in comitatu Zathmariensi translatarum, ipsos nove nostre donationis titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas dictus Buryan de Palfalva aut Georgius de Chazar vel Blasius filius Petri sin Stephanus dictus Zele de eadem Chazar seu Dominicus sive Iohannes filius eiusdem de Mykola neve Iohannes filius Pauli ceu Stephanus sin Mychael de eadem an Andreas de Vaya vel Vallentinus aut Laurentius de Pagyod³ neve Nicolaus de Egry an Benedictus de Darah aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat eosdem Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum in dominium earundem statuatque eandem eisdem pmissis nove nostre donationis titulo eis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo primo, Romanorum vero octavo.

¹ Az átírásban: *Olahkege.* ² Az átírásból hiányzik a birtok neve. ³ Az átírásban: *Pathyd.*

23

1417. október 30.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Szatmár megyei Magyar- és Oláhkegye birtokokba.

Hártyán, megpecsétetlen tisztázat. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-306. (DF 211 077.) – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras excellentissimi domini nostri, domini Sigismundi Dei gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1417. október 5-i oklevele (22).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Georgio de Chazar homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iacobum presbiterum custodem ecclesie nostre antedictae ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui demum exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi in festo Beati Galli confessoris proxime preterito¹ ad facies prefatarum possessionum Magyarkegye et Olahkegye vocatarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, in quarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios condam Iohannis filii Petri in dominium earundem introducendo easdemque eisdem premissis nove regie serenitatis donationis titulo ipsi incumbenti statuissent perpetuo possidendas nullo contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei stationis antedictae, anno Domini supradicto.

¹ Okt. 16.

24

1417. október 31.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Szatmár megyei Terebes birtokba.

Az oklevél eleje az ártit oklevélig az újkori periratból (Fejér X/5. 876.), míg az utána lévő rész a fogalmazványból való. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-360. (DF 211 114.) – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras

excellentissimi domini nostri, domini Sigismundi Dei gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1417. október 5-i oklevele (21).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Georgio de Chazar homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iacobum presbiterum custodem ecclesie nostre antedecte ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui demum exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi die dominica proxima post festum Beati Galli confessoris proxime elapsum¹ ad faciem prefate possessionis Terebes vocate vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, ubi legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios condam Iohannis filii Petri de Bathor in dominium eiusdem introducendo eandemque eisdem premissis nove regie serenitatis donationis titulo statuissent perpetuo possidendam nemine contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei statutionis antedecte, anno Domini prenotato.

¹ Okt. 17.

25

1417. november 2.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Bereg megyei Tarpa birtok felébe.

Az oklevél eleje az átirrt oklevélíg az újkori periratból (Fejér X/5. 874.), míg az utána lévő rész a fogalmazványból való. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-355. (DF 211 109.) – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras excellentissimi domini nostri, domini Sigismundi Dei gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1417. október 5-i oklevele (20).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Fabiano de Gulach homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iacobum presbiterum custodem ecclesie nostre antedecte ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria tertia proxima post festum Beati Luce evangeliste proxime preteritum¹ ad faciem memorate portionis possessionarie in predicta possessione Tarpa habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, ubi legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios condam Iohannis filii

Petri in dominium eiusdem introducendo eandem eisdem premissis nove regie serenitatis donationis titulo statuissent perpetuo possidendam nemine contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei statutionis antedictae, anno Domini prenotato.

¹ Okt. 19.

26

1417. november 30.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Szatmár megyei Majtény birtokba és tartozékaiba.

Hártyán, a plican a pecsét befüggesztésének helyével. DL 10 624. (NRA 842-37.) – A hátlapján: *Moththen.* – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi domini nostri domini Sigismundi Dei gratia regis semper augustus ac Hungarie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recipimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1417. október 5-i oklevele (19).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Georgio de Chazar homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iacobum presbiterum custodem ecclesie nostre antedictae ad premissa peragenda pro testimonio transmisimus, qui demum exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi feria quinta proxima ante festum Beati Galli confessoris proxime preteritum¹ ad faciem annotati possessionis Mohthen ac aliis diebus tunc proxime subsequentibus ad id aptis et sufficientibus ad facies prescriptarum possessionum Doob, Sadaan, Ombod, Amach, Bazyan, Gylvach et Zenthmyklos nuncupatarum in dicto comitatu Zathmariensi adiacentium vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis accessissent, in quarum quidem possessionum predictarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios Iohannis filii Petri in dominium earundem introducendo easdem eisdem premissis nove regie serenitatis donationis titulo eis incumbenti statuissent perpetuo possidendas nemine contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione communitas duximus concedendas. Datum in festo Beati Andree apostoli, anno Domini supradicto.

¹ Okt. 14.

27

1418. szeptember 29., Donauwörth.

Zsigmond király Bátori Péter János fia, István asztalnokmester szolgálataiért neki és Benedek, Tamás, Mihály, János, Bertalan nevű édestestvéreinek adja új adományul a Szatmár megyei Gyarmat birtok nyolcadát és tartozékait.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 10 723. (NRA 841-38.) – A hátlapján: *Gyarmath.* – Regesztája: ZsO VI. 2378. – C. T. N.

Commissio propria domini regis

Nos, Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos, qui ex suscepto divinitus nobis credito regie dignitatis officio cunctorum nobis fideliter obsequentium merita et actus virtuosos provida deliberatione pensantes unicuique iuxta servitiorum suorum qualitatem condigna solemus impendere premia meritorum, attentis et in nostris regalibus precordiis digna mentis meditatione pensatis preclaris fidelitatibus et fidelium servitiorum multimodis obsequiis sincerisque et acceptis complacentiis, necnon actibus virtuosis fidelis nostri, dilecti magnifici Sthephani filii Iohanni filii Petri de Bathor, magistri dapiferorum nostrorum regalium per ipsum nobis et sacre nostre regie corone a primevo sue iuventutis tempore usque in provectam eius etatem in quampluribus nostris et ipsius regni nostri agendis, prosperis scilicet et adversis semper et ubique, presertim vero in nonnullis nostris exercitibus Boznensibus, demum vero nobis pro sacrosancte Romane ac universalis ecclesie et a diu desiderate unionis reformatione iam spiritus sancti gratia cooperante ad finem concupitum pro omnium Christi fidelium salute deducta ipsum regnum nostrum Hungariam exeuntibus in Istrie, Foriulii et Lombardie, necnon Arragonie, Francie et Anglie regnorum, item Flandrie, Hallandrie, Brabantie et Gelrie ducatum aliarumque diversarum terrarum et regionum mundi et presentis Almanie partibus continue una cum nostra celsitudine existendo nostrisque fidelibus servitiis insudando et non sine gravibus persone sue et suorum detrimento et sanguinis effusione se plerisque iminentibus periculis exponendo fortuneque casibus pro nostri regii honoris exaltatione submittendo cum omni fidelitatis fervore devotionis eximia constantia et sollicitudine indefessa exhibitis et impensis, licet ipse horum ratione a nostra maiestate multo maiora antidotorum premia adipisci mereretur, in aliqualem tamen premissorum servitiorum eiusdem recompensam quasdam octavas partes oppidi Gyarmath, item possessionum Kysor, Naghor, Orozy cum tributo in eadem exigi consueto, Namen, Chahowcz et Mahowcz(!) vocatarum, ad predictum oppidum Gyarmath spectantium, necnon totalem possessionem Merg appellatam in comitatu Zathmariensi existenti et habitam, ad nostras regias manus certis et rationabilibus de causis, ut fertur, devolutas et redactas, que licet apud dicti condam Iohannis filii Petri prefati Stephani et fratrum suorum genitoris et per consequens eiusdem Stephani et dictorum fratrum suorum manus occupative fuerint ipsique extiterint in dominio earundem, tamquam ius nostrum regium simul cum universis et singulis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuscumque, terris videlicet arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, silvis, nemoribus, fluviis, rivulis, montibus, vallibus, molendinis molendinorumque locis, vineis, vinetis, rubetis, piscinis, aquis aquarumque decursibus et generaliter cunctis earundem utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis

sub ipsarum veris metis et antiquis limitibus, quibus eedem actenus rite tente fuerunt, habite et possesse, ex certa nostre maiestatis scientia prelatorumque et baronum nostrorum hic nobiscum existentium consilio prematuro memorato Stephano filio Iohannis filii Petri de Bathor et per eum Benedicto, Thome, Michaeli, Iohanni et Bartholomeo carnalibus fratribus suis ipsorumque heredibus et successoribus ac posteritatibus universis nove nostre donationis titulo et omni eo iure, quo eedem nostre quomodolibet incumbunt collationi, dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo ac irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in nostra imperiali civitate Werd, in die festi Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo octavo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo secundo, Romanorum vero nono.

28

1419. június 6., Székesfehérvár.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori György fiát, Jánost, Szaniszló fiát, Istvánt és János fiát, Istvánt a Szabolcs megyei Kisfalud birtokba zálog címén.

Papíron, a záró középpecsét darabjaival. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-345. (DF 211 100.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Iohanne filio Georgii de Bathor et aliis intrascriptis, statutoria.* – Regesztája: ZsO VII. 607. – A hátlapján a konvent 1419. júl. 8-i jelentésének fogalmazványa és az ahhoz készült feljegyzés: *Nos igitur mandatis vestre excellentie obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Petro de Pylys homine vestre maiestatis unum ex nobis, videlicet fratrem Michaellem presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisi-mus, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima post festum Visitationis Beate Marie proxime preteritum (júl. 7.) ad faciem predictae possessionis Kysfalud appellate vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis accedendo, et cum ipsi prefatos Iohannem filium Georgii, Stephanum filium Stanizlai et alterum Stephanum filium Iohannis in dominium eiusdem¹ introducere, eandem eisdem cum universis suis utilitatibus et pertinentiis premissis titulo pignoris ipsis incumbenti statuere voluissent, tunc quidam iobagio in villa Zaboch residens illic adherens ipsius Ladislai filii Emerici de Upor et Blasii filii eiusdem ipsos a statutione dicte possessionis Kysfalud antelatis nobilibus de Bathor fienda prohibuisset contradicendo, propter quod ipsi die et loco in preactis antelatos Ladislaum filium Emerici et Blasium filium eiusdem contra prescriptos Iohannem et utrosque Stephanum ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas vestre sublimitatis evocassent in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Datum secundo die diei evocationis antedictae, anno Domini prenotato. – C. T. N.*

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie etc. rex fidelibus suis conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Iohannis filii Georgii, Stephani filii Stanizlai et alterius Stephani filii Iohannis de Bathor, quod ipsi in dominium possessionis Kysfalud vocate, in comitatu de Zabolch existentis, ipsos titulo pignoris concernenti legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter

precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael de Iklod vel Stephanus de Artanhaza sin Petrus de Pyls sive Mathyas filius Petri de eadem neve Rafayan de Kyrch aut Martinus de Ramochahaza aliis absentibus homo noster ad faciem dicte possessionis vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Iohannem et utrosque Stephanum in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem cum universis suis utilitatibus et pertinentiis premissis iure ipsos incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra predictos Iohannem et utrosque Stephanum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et stationis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Albe, feria tertia proxima post festum Penthecostes, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo nono.

¹ Az eredetiben: *earundem*.

29

1419. július 28., Esztergom.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István királyi asztalnokmestert meg testvéreit a Szabolcs megyei Kenéz birtoknak őket vásárlás jogán megillető részébe.

Papíron, a záró nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-351. (DF 211 105.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro viro magnifico Stephano filio Iohannis filii Petri de Bator dapiferorum nostrorum magistro et aliis intrascriptis, statutoria.* – A hátlapján konventi feljegyzés a válaszhoz. – Átírta a leleszi konvent 1419. szept. 10-i privilégiumában: **31.** Uo. B-302. (DF 211 073.) – Az utóbbi átírta a leleszi konvent 1462. okt. 11-én Mátyás király parancsára (**61**) a sekrestyéjükben őrzött példány alapján. DL 71 997. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – Regesztája: ZsO VII. 816. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatiae etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis viri magnifici Stephani de Bathor dapiferorum nostrorum magistri ac Benedicti,¹ Thome, Mychaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum Iohannis filii Petri de Bator predicta, quomodo ipsi in dominium cuiusdam portionis possessionarie in possessione Kenezy vocata in comitatu de Zabowch existenti habite, ipsos emptionis titulo concernentis legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Iklod vel Blasius de Arthanhaza sin Petrus de Pyls sive Benedictus de eadem aliis absentibus homo noster ad faciem prescripte portionis possessionarie in prefata possessione Kenezy habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Michaellem, Iohannem et Bartholomeum in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem premissis emptionis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores

vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum redituros. Et post hec ipsius possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerit, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Strigonii, feria sexta proxima post festum Beati Iacobi apostoli, anno Domini millesimo CCCC^o decimo nono, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. tricesimo tertio, Romanorum vero nono.

¹ Az eredeti királyi parancslevélben a név helyett a *predicti* áll!

30

1419. július 28., Esztergom.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátor István királyi asztalnokmestert megtestvéreit a Szatmár megyei Gyarmat birtokon és tartozékain lévő részeibe.

A leleszi konvent 1419. szept. 16-i megpecsétetlen tisztázataából: **32.** Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-303. (DF 211 074.) – Regesztája: ZsO VII. 817. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis viri magnifici Stephani de Bathor dapiferorum nostrorum magistri ac Benedicti, Thome, Mychaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum Iohannis filii Petri de eadem Bathor, quomodo ipsi in dominium quarundam portionum possessionariarum in possessionibus Gyarmath, Nomy, Kyshor, Naghor, Chaholch, Orozy et Mathoch vocatis, in comitatu Zathmariensi existentibus habitaram, ipsos nove nostre donationis titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius de Chazar vel Blasius de eadem aut Iacobus de Pethenyehaza sin Stephanus dictus Zele seu Petrus de predicta Chazar aliis absentibus homo noster ad facies prenominatarum portionum possessionariarum in supradictis possessionibus habitaram vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum in dominium earundem statuatque easdem eisdem premissis nove nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet ipsos contra annotatos Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerit, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Presentes autem sigillo nostro maiori, quo ut rex Hungarie utimur, fecimus consignari. Datum Strigonii, feria sexta proxima post festum Beati Iacobi apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo nono, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXX^{mo} III°, Romanorum vero nono.

31

1419. szeptember 10.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Szabolcs megyei Kenéz birtokon lévő részbe.

Hártyán, megpecsétetlen tisztázat. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-302. (DF 211 073.) – A hátlapján alul: *Nobilium de Bathor super facto stationis eiusdem portionis possessionarie in possessione Kenez vocata habite.* – Átírta a leleszi konvent 1462. okt. 11-én Mátyás király parancsára (61) a sekrestyében őrzött példánya alapján. DL 71 997. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – C. T. N.

Nos, Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nos litteras serenissimi principis, domini nostri, domini Sigismundi Dei gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie, Dalmatie, Croatiae etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1419. július 28-i oklevele (29).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Blasio de Arthanhaza homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Vallentinum presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus, qui demum exinde ad nos regressi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi die dominica proxima post festum Beati Bartholomei apostoli proxime preteritum¹ ad faciem prescripte portionis possessionarie in predicta possessione Kenez vocata in dicto comitatu de Zaboch habita existentis vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, ubi legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios Iohannis filii Petri de Bathor in dominium eiusdem introducendo eandem cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis eiusdem premissis emptionis titulo ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendam nullo penitus contradictore inibi apparente. Datum quintodecimo die diei stationis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Aug. 27.

32

1419. szeptember 16.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori Istvánt és testvéreit a Szatmár megyei Gyarmat birtokon és tartozékain lévő részbe.

Hártyán, megpecsétetlen tisztázat. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-303. (DF 211 074.) – A hátlapján alul: *Nobilium de Bathor super facto stationis eiusdem portionis possessionarie in possessione Gyarmath vocata habite et suarum pertinentiarum.* – C. T. N.

Nos, Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nos litteras serenissimi principis, domini nostri, domini Sigismundi Dei

gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következék Zsigmond király 1419. július 28-i oklevele (30).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Georgio de Chazar homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Vallentinum presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisi-mus, qui demum exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi in vigilia Beati Bartholomei apostoli proxime preteriti¹ ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in predictis possessionibus Gyarmath, Nomy, Kyshor, Naghor, Chaholch, Orozy et Mathoch nominatis in dicto comitatu de Zathmariensi existentibus habitaram vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, in quarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Benedictum, Thomam, Mychaelem, Iohannem et Bartholomeum filios Iohannis filii Petri de Bathor in dominium earundem introducendo easdem cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuscunque eisdem premissis nove regie serenitatis donationis titulo ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendas nemine penitus contradictore inibi apparente. Datum vigesimo quinto die diei statutionis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Aug. 23.

33

1423. december 13., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István királyi asztalnokmester meg testvéreit a Szatmár megyei Szaniszló, Szentmárton, Tagy és Vállaj birtokokon lévő részekbe.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-361. (DF 211 115.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio Iohannis de Bathor et aliis intrascriptis, statutoria.* – A hátlapján konventi feljegyzés: *Homo Georgius de Chazar, noster frater Iacobus, die dominica ante Fabiani et Sebastiani (1424. jan. 16.) accessissent et statuissent.* – Regesztája: ZsO X. 1516. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex, semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Michaelis, Thome, Bartholomei et Iohannis filiorum Iohannis de Bathor, quomodo ipsi in dominium quarundam portionum possessionariarum in possessionibus Stanizlo, Zenthmarthon, Thaagh et Valay vocatis¹ in comitatu Zathmariensi existentibus habitaram¹, ipsos titulo pignoris concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus vel Michael de Chazar an Andreas Magnus de Thikwd sin Johannes de Nabrad aut Andreas de Rapulth² neve Georgius de dicta Chazar³ aliis absentibus homo noster ad facies predictarum portionum possessiona-

riarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Stephanum et alios predictos in dominium earundem statuatque easdem eisdem iure ipsis incumbenti possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra ipsum Stephanum et alios predictos nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis redituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque¹ assignato¹ nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Beate Lucie virginis, anno Domini, M^{mo} quadragesimo vigesimo tertio.

¹ A sor felett betoldva. ² Előtte kihúzva: *Rapuly*. ³ Az utolsó nevet utólag, valószínűleg a konventben írták be a sor fölé.

34

1424. január 3., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátor István királyi asztalnokmestert meg testvéreit a Szabolcs megyei Fülöpös birtokon és tartozékain lévő részekbe.

Papíron, záró papírfelzetes titkospecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-335. (DF 211 091.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro Stephano filio Iohannis filii Petri de Bathor et aliis intrascriptis, introductoria et statutoria*. A bal szélén keresztben feljegyzés: *Homo Georgius de Chazar, noster frater Iacobus, feria tertia ante Fabiani et Sebastiani (jan. 18.) accessissent et statuissent*. – Regesztája: ZsO XI. 5. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum, magnifici Stephani filii Iohannis filii Petri de Bathor dapiferorum nostrorum regalium magistri ac Thome, Michaelis et¹ Bartholomei fratrum suorum carnalium de eadem Bathor, quod ipsi in dominium cuiusdam portionis possessionarie in possessione Phylphes vocata in comitatu de Zabolch existenti habite, necnon recte et coequalis medietatis cuiusdam molendini super fluvio Zamus iuxta eandem possessionem Phylphes decurrentis, ipsas titulo pignoris concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus Buryan an Iohannes de Nabragh sin Ladislaus de Darah seu Andreas Magnus de Thykod sive Michael vel Georgius de Chazar neve Andreas ceu Gregorius de Rapolth vel Emericus de Thwnyugh aut Ladislaus de Zemes aliis absentibus homo noster ad facies prescripte portionis possessionarie vicinis et commetaneis suis² universis illuc legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Stephanum, Thomam, Michaelem et Bartholomeum in dominium eiusdem portionis possessionarie et medietatis predicti molendini statuatque eisdem easdem premissis impignorationis titulo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Stephanum, Thomam, Michaelem et Bartholomeum ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros efficacem. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis se-

riem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Circumcisionis Domini, anno Domini M^o CCCC^o XX° IIII, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXXVII°, Romanorum XIII° et Bohemie quarto.

¹ Felette a *Iohannes* kihúzva. ² Utólag a sor felett beszúrva, alatta kihúzva: *earum*.

35

1425. október 13. Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt meg testvéreit a Szabolcs megyei Mérgesd prédiumba.

Átírta a leleszi konvent 1425. dec. 20-i privilégiumában: **36.** Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-305. (DF 211 076.) – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Stephani, Thome, Michaelis, Iohannis et Bartholomei filiorum Iohannis filii Petri de Bathor, quod ipsi in dominium cuiusdam predii Mergesd vocati, in comitatu de Zabolch existentis, ipsos iure hereditario concernentis legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Pazon vel Laurentius de Kerch sin alter Gregorius sin Michael de Iklod an Stephanus ve Barla de alia Iklod aliis absentibus homo noster ad faciem dicti predii vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Stephanum et alios predictos in dominium ipsius statuaturque idem eisdem cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendum, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra eosdem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum nominibus contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo ante festum Beati Galli confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo quinto.

36

1425. december 20.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette a Bátoriakat Mérgesd prédiumba.

Hártyán, függőpecsételés helyével. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-305. (DF 211 076.) – A hátlapján alul: *C den.* – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omni Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus provenire, quod nos litteras serenissimi principis, domini nostri Sigismundi Dei gratia Romanorum regis semper augusti ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. regis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1425. október 13-i oklevele (35).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Gregorio de Iklod homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Paulum presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post festum Beate Katherine virginis et martiris proxime preteritum¹ ad faciem prescripti predii Mergesd nuncupati in dicto comitatu de Zabolch existentis vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis accessissent, ubi legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque Stephanum, Thomam, Michaelem, Iohannem et Bartholomeum filios Iohannis filii Petri de Bathor in dominium ipsius introducendo idemque eisdem cum cunctis utilitatibus et pertinentiis eiusdem iure ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendum nemine penitus contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam et stabilitatem perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione munimine roboratas duximus concedendas. Datum vigesimo quinto die diei stationis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Nov. 26.

37

1431. május 12., Buda.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember szólítsa fel Bátor Istvánnak és testvéreinek osztályos atyafiait, hogy járuljanak hozzá az ecsedi vár újjáépítéséhez az ott bírt részüknek megfelelően.

Papíron, a záró középpecsét darabkáival. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1431-6. (DF 221 906.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Stephano de Bathor dapiferorum nostrorum magistro et aliis intrascriptis, amonitoria.* – A hátlapján konvent 1431. június 11-i jelentésének feljegyzése és fogalmazványa: *Nos igitur mandatis vestre excellentie obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Michaeli Zele de Chazar homine vestre maiestatis nostrum hominem, videlicet magistrum Ladislaum baccalaureatum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum exinde ad nos reversi nobis universaliter retulerunt, quod ipsi pariter accedendo in festo Sancte et Individue Trinitatis (máj. 27.) proxime preterito ad predictum oppidum Bathor vocatum, locum videlicet habitationis prescriptorum Georgii, Michaelis et Ladislai filiorum Iohannis accessissent, ubi eisdem Georgio, Michaeli et Ladislao absentibus villico et iobagionibus ipsorum in eodem oppido Bathor constituto et commorantibus dixissent et commississent verbo vestre serenitatis, ut dicti Georgius, Michael et Ladislaus filii Iohannis, domini eorum pro labore et reformatione predicti castelli ipsorum communis quoad portionem eorum cum*

predictis exponentibus equalem et condecentem expensam facere deberent et tenerentur, qui quidem villicus et iobagiones absque presentialitate dictorum dominorum ipsorum ad premissa respondere se nil posse asseruissent. Datum in festo Beati Barnabe apostoli (jún. 11.), anno Domini supradicto.
– Kiadása: Oklevelek 328/3-329/4. – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex, semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis magnifici Stephani filii Iohannis de Bathor dapiferorum nostrorum magistri ac Thome et Bartholomei fratrum eiusdem carnalium¹ de eadem Bathor, quomodo quoddam castellum Eched vocatum, in comitatu Zathmariensi iuxta fluvium Crazna situatum, ipsos necnon Georgium, Michaellem et Ladislaum filios Iohannis de dicta Bathor, fratres utputa ipsorum condivisionales communiter concernens in suis edificiis pro maiori parte diruptum et desolatum haberetur, ad cuius quidem castelli reformationem seu edificationem ipsi Georgius, Michael et Ladislaus filii Iohannis quoad portionem ipsorum hactenus nullam expensam facere voluissent et nec vellent de presenti, quod in ipsorum preiudicium et dampnum cederet satis grande. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ambrosius de Zennyes vel Anthonius aut Benedictus de Perechen sin Ladislaus de Samelhaza neve Andreas de Rapolth an Michael Zelew de Chazar aliis absentibus homo noster ad prefatos Georgium, Michaellem et Ladislaum filios Iohannis accedendo amoneat eosdem verbo nostro, ut ipsi pro labore et reformatione predicti castelli ipsorum communis quoad portionem eorum cum dictis exponentibus equalem et condecentem expensam facere debeant et teneantur. Et post hec ipsius ammonitionis seriem, ut fuerit expediens, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo post festum Asscensionis Domini, anno eiusdem M^oCCCC^oXXX primo.

¹ Utána kihúzza: *Stephani filii Stanislai, necnon Ladislai, Georgii, Mathius et Petri filiorum eius.*

38

1433. április 17.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Bátori János fiai, István királyi asztalnokmester, Tamás és Bertalan három részre osztották egymás között birtokaikat.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 12 501. (NRA 842-3.) – A hátlapon egykorú írással: *Divisionalis Thome, Stephani et Bartholomei*; mellette: *Divisionales super Bathor et alias possessiones.* – Kiadása: SzSzBokl. 103/50., a többi 18. századi másolati példány – DL 54 814. (Kállay cs. lt.), DL 98 909. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) és SzSzBML XV-2., DL 95. – eltéréseivel.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magnifico Stephano filio Iohannis filii Petri de Bathor alias dapiferorum regalium magistro ab una, a secunda vero Thoma, a tertia quoque partibus Bartholomeo filiis dicti Iohannis filii Petri de eadem Bathor coram nobis personaliter constitutis per eosdem viva voce spontaneaue eorum vo-

luntate confessum extitit nostri in presentia pariter et relatum, quod ipsi propter quietioris, tranquillioris et pacifici status ipsorum comodum et utilitatem in curiis, possessionibus, portionibus et iuribus eorum possessionariis infrascriptis talem fraternalem inter se fecissent et celebrassent divisionem usualem et usualiter duraturam, quod curia eorum paterna et avititia in predicto oppido Bathor habita memorato Bartholomeo fratri eorum iuniori, item respectu dicte curie in eodem oppido Bathor, in vico parvo seu platea penes ecclesiam parvam et rotundam in honorem Sacratissimi Corporis Christi constructam a plaga occidentali eiusdem ecclesie quatuor sessiones iobagionales, usque videlicet sessionem seu domum angularem eadem domo angulari inclusa pro curia nobilitari¹ simul cum reliqua parte platee simplicis ordinis incipiens a dicta domo angulari usque finem eiusdem platee versus plagam septentrionalem protense annotato Stephano filio Iohannis filii Petri, in linea vero opposita dicti loci curie seu quatuor sessionum iobagonalium ex alia parte dicte ecclesie modo simili simplicis ordinis in fine eiusdem versus plagam meridionalem seu possessionem Waswary protacte una domu seu sessio finalis² simul cum terris vacuis in eodem ordine existentibus, pro curia nobilitari³ sufficientibus iam fato Thome;

preterea in possessione Mohthen curia paterna et avititia eidem Thome, ceterum respectu huiusmodi curie incipiens a cimiterio ecclesie parochialis ad honorem Sancti Ladislai regis fundate linea utputa versus plagam meridionalem protacta quatuor sessiones iobagionales penes sese locate et situate pro curia nobilitari¹ fiende ipsi Stephano filio Iohannis filii Petri, item in linea opposita predictae curie ipsius Thome, scilicet a plaga occidentali protensa sessio Michaelis dicti Mohtheny cum reliquis duabus sessionibus ex utraque parte iam dicte sessionis adiacentibus, in toto videlicet tres sessiones prelibato Bartholomeo filio Iohannis filii Petri;

in possessione vero Fabyanhaza alio nomine Bohal nominata curia nobilis, quam scilicet sepefatus Stephanus de novo construi faceret, simul cum ortibus et aliis pertinentiis eiusdem curie eidem Stephano filio Iohannis, item totales portiones possessionarie in possessionibus Fabyanhaza predicta et Eched vocatis habite et ad portionem prefati Thome filii Iohannis filii Petri divisionaliter cesse et devente prenarrato Stephano filio Iohannis et econverso in recompensam et supplementum dictarum portionum possessionariarum totalis portio possessionaria in possessione Zenthmyklos nominata habita ad portionem eiusdem Stephani filii Iohannis filii Petri cessa et deventa sepe dicto Thome fratri suo ipsorumque heredibus et posteritatibus universis in forma dicte finalis divisionis usualiter durature cessissent et devenissent.

Ceterum castrum seu locum castrum in predicta possessione Eched existens et habitum inter se indivisum reliquissent communiter conservandum.

Item possessiones, portiones et quelibet iura eorum possessionaria in oppido Bathor predicto, necnon possessionibus Waswary, Pooch, Enchench, Lwgas, Letha, Adon, Abran, Kenez, Stanyzlo, Therem, Walay, Kamand, Merk, Fabyanhaza, Eched, Loranthaza, Lewelek, Nyreggaz, Rakamaz, Thymar et Venchellew, necnon Mohthen, Zenthmyklos, Gelwach, Therebes, Dob, Sadan, Ombod, Amacz et tribus villis Volahalibus Kegeye appellatis, item Gyarmath, Kysar, Naghar, Chaholcz, Mathoch, Orozy et Nomyn ac Tharpa vocatis in Zathmariensi ac (de) Zabolch et de Beregh comitatibus habitis existentes simul cum inpignoratiis ac prediis possessiones ad predictas pertinentibus, necnon patronatibus ecclesiarum possessionibus et prediis in eisdem habitarum cum cunctis utilitatibus et pertinentiis earundem, necnon molendinis proventibusque et emolumentis molen-

dinorum eorum super fluviis Zamos, Krazna et Thwr decurrentibus et volventibus in tres rectas et equales partes inter se usualiter dividendo, universas etiam res et quelibet bona eorum tam clenodya et argenteria, quam pecunias et alia quelibet bona eorum mobilia cuiuscunque generis modo simili in tres rectas et equales divisissent partes. Equos vero equatiales eorum usque beneplacitum ipsorum indivisos reliquissent.

In quibus quidem premissis universis divisionibus et sequestrationibus eedem partes sufficienter contente extitissent et sese mutuo quitas, expeditas reliquissent et commisissent, immo reliquerunt et commiserunt nostri in presentia. Retulerunt etiam prelibati Stephanus, Thomas et Bartholomeus filii Iohannis filii Petri de Bathor, quod si ipsi aut eorum heredes et successores vel quilibet ipsorum per se temporis in processu prescriptam divisionem quovis quesito colore et ingenio retractare et infringere in prescriptisque omnibus novam divisionem facere et celebrare vellet et niteretur, extunc talis pars infringens et retractans contra partem alteram in premissa divisione persistentem in quingentis florenis auri puri Hungaricalibus ante litis aditum et ingressum deponendis convinceretur ipso facto. Ad quod eedem partes se personaliter ac dictos heredes et successores eorum sponte obligarunt coram nobis patrocinio presentium mediante. In cuius rei memoriam presentes litteras nostras privilegiales pendentes sigilli nostri appensione, munimine roboratas partibus supradictis duximus concedendas. Datum feria sexta proxima post festum Pasce Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo tricesimo tertio.

¹ Az eredetiben: *nobilitatis*. ² Az eredetiben: *unam domum seu sessionem finalem*. ³ Az eredetiben: *nobilis*.

39

1436. március 21., Pest.

Zsigmond király Bátori István országbíró szolgálataiért neki és örökösének adományozza a Matucsinaiak Gyarmaton és a hozzátartozó birtokokon lévő részeit, amelyeket a mondottak hamis oklevelek készítése miatt vesztek el.

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét darabkáival. DL 12 882. (NRA 842-5.) – 18. századi másolatai: DL 98 927–98 929. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – Az adománylevelet átírta Zsigmond király 1436. ápr. 28-i privilégiumában: 42. DL 12 884. (NRA 842-5.) – Kiadása: Oklevelek 330/6. – C. T. N.

Relatio Stephani de Aran comitis Newgradiensis¹

Nos, Sigismundus Dei gratia Romanorum imperator semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex notum facimus tenore presentium significantes, quibus incumbit, universis, quod nos digna mentis meditatione pensatis preclaris fidelitatibus et fidelium servitorum gratuitis meritis et sinceris conplacentiis fidelis nostri dilecti, magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre, quibus idem ab evo sue iuvenilis etatis usque impresentiarum uti athleta strenuus fideque clarus et omnia virtuose agens lateri nostro adherendo in quamplurimis nostris exercitibus expeditionibus per nos sepe sepius contra sevimissimos Turcos, crucis Christi et Christicolarum immanissimos persecutores ac perfidissimos hereticos Hussitas sed et contra alios quamplurimos nostros et sacre

regni nostri Hungarie corone hostes et rebelles instauratis atque in diversis exteris partibus et regionibus per Alamaniam altam et bassam, necnon Francie, Anglie, Aragonie regna decenti et honorifica familiarum suorum comitiva bene fulcitus una cum nostra maiestate procedendo persone rebusque et bonis suis non parcendo adversitatibus et periculis se et sua pro nostre celsitudinis honore exponere non pertimescens nobis et sacre regni nostri Hungarie corone placidos semper exhibuit famulatus, tenemusque a certo eum inantea eo ferventius et cum maiori fidelitatis constantia nostris obsequiis insudare, quo sibi et suis votis in aliqualem reconpensam premissorum suorum servitiorum, pro quibus utique a nostra sublimitate maioribus mereretur antidotorum donis premiari, nostram serenitatem sentiet fore favorabiliter inclinatum, quasdam portiones possessionarias in possessionibus Gyarmath, Naghar, Kisar et Mathoch ac predio Gaboryanzeg, necnon in possessionibus Nomy, Chaholcz et Orozy vocatis in comitatu Zathmariensi existentibus habitas ac portionem tributi in eadem Orozy exigi consueti, que Stephani et Iohannis filiorum Ladislai, Demetrii presbiteri filii Demetrii ac Nicolai et Petri filiorum Nicolai, necnon Dominici filii Laurentii et Frank filii eiusdem Dominici nobilium de Mathwehyna propter delationem falsarum litterarum per quosdam ex ipsis nomine omnium aliorum predictorum in iudicio productarum iuridice et sententialiter condempnatorum prefuerunt, ex eoque ad manus nostras regias rite et legitime ac de regni nostri consuetudine ab antiquo observata devolute et redacte fore dinoscuntur, preterea totum et omne ius nostrum regium, quod in preactis portionibus possessionariis, necnon portione tributi prenotati tam previa, quam aliis quibuscunque modis, causis et rationibus haberemus aut de presenti concernit vel in futurum quomodolibet concernere posset nostram maiestatem, simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis, sessionibus scilicet et locis sessionalibus, item iure patronatus ecclesiarum, necnon terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, insulis, fluviis Ticie, Zamos et Thwr vocatis ceterisque aquis, fluviis et aquarum decursibus, piscinis, piscaturis ac lacunis vulgo saro vocatis molendinisque et molendinorum locis, necnon silvis tam glandinosis, quam aliis quibusvis nemoribusque ac virgultis et generaliter quarumlibet utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, ad ipsas portiones possessionarias rite et legitime spectantibus et pertinere debentibus sub ipsarum veris metis et antiquis limitibus, quibus hactenus per earum possessores vero et iusto titulo tente fuerunt et possesse, omni eo iure, quo rite et rationabiliter incumbunt collationi, de manibus nostris regiis annotato comiti Stephano de Bathor ac suis heredibus et posteritatibus universis animo deliberato et ex certa nostre maiestatis scientia dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvis iuribus alienis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas dum nobis in specie fuerint reportate, in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum in Pesth, in festo Beati Benedicti abbatis, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo sexto, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. quadragesimo nono, Romanorum vigesimo sexto, Bohemie XVI°, imperii vero tertio.

¹ A pecsét alatt is.

40

1436. március 21., Pest.

Zsigmond király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró a Matucsinaiak Szatmár megyei Gyarmat birtokon és tartozékain lévő részeibe.

Hiányos, foltos papíron, záró papírfelzetes titkospecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-359. (DF 211 113.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico comite Stephano de Bathor iudici curie nostre, introductoria et statutoria.* A hátlap bal szélén keresztben konventi feljegyzés az iktatásról. – Átírta a) leleszi konvent 1436. ápr. 16-i privilégiumában: **41.** DL 12 883. (NRA 842-5.) – b) Zsigmond király 1436. ápr. 28-i privilégiumában: **42.** DL 12 884. (NRA 842-5.) – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum imperator semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos pro fidelitatibus et fidelium servitiorum gratuitis meritis fidelis nostri, dilecti magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre per ipsum maiestati nostre exhibitus et impensis quasdam portiones possessionarias in possessionibus Gyarmath, Naghar, Kysar et Mathoch ac predio Gaboryanzegh, necnon in possessionibus Nomy, Chaholch et Orozy vocatis in comitatu Zathmariensi existentibus habitas ac portionem tributi in eadem Orozy exigi soliti, que Stephani et Iohannis filiorum Ladislai, Demetrii presbiteri filii Demetrii ac Nicolai et Petri filiorum Nicolai, necnon Dominici filii Laurentii et Frank filii eiusdem Dominici nobilium de Mathwchyna propter delationem falsarum litterarum per quosdam ex ipsis nomine omnium aliorum predictorum in iudicio productarum iuridice et sententialiter condempnatorum pferuerunt, ex eoque ad manus nostras regias rite et legitime ac de regni nostri consuetudine ab antiquo observanda devolute et redacte fore dinoscuntur, preterea totum et omne ius regium, quod in preactis portionibus possessionariis, necnon portione tributi prenotati tam previa, quam aliis quibuscumque modis, causis et rationibus haberemus aut de presenti concernit vel infuturum quomodolibet concernere posset nostram maiestatem, simul cum iure patronatus ecclesiarum aliisque cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet quovis nominis vocabulo vocitatis annotato comiti Stephano de Bathor ac suis heredibus et posteritatibus universis de manibus nostris regiis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium exinde confectarum in perpetuum duxerimus conferendum volumusque ipsum per nostrum et vestrum homines in dominium earundem et ipsius legitime facere introduci. Igitur fidelitati vestre firmiter precipimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael Zele filius Ladislai aut Blasius filius Petri de Chazar vel Benedictus de Zennyes sin Andreas Magnus de Thywkwd sew alter Andreas de Rapolth sive Michael de Gench aliis absentibus homo noster ad facies predictorum portionum possessionariarum in dictis possessionibus habitarum ac portione tributi in dicta Orozy exigi soliti consequenterque iuris nostri regii in eisdem habiti vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum comitem Stephanum de Bathor in dominium earundem et ipsius statuatque ipsas et idem eidem premissis nostre donationis titulo perpetuo possidendas contradictione prefatorum delatorum falsarum litterarum non obstante, si per alios non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui alii fuerint,

evocet ipsos contra prelibatum comitem Stephanum de Bathor palatinalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui alii preter antefatos delatores falsarum litterarum fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui predictae statutioni intererunt, nominibus ac termino assignato eidem palatino more solito rescribatis. Datum in Pesth, in festo Beati Benedicti abbatis, anno Domini millesimo quadragesimo tricesimo sexto, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XLIX^{mo}, Romanorum XXVI°, Bohemie sedecimo, imperii vero tertio.

41

1436. április 16.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Zsigmond király 1436. március 21-i parancsára kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori István országbíró a Matucsinaiak Szatmár megyei birtokaiba.

Hártyán, kiszakadt függőpecsét helyével. DL 12 883. (NRA 842-5.) – Átírta Zsigmond király 1436. ápr. 28-i privilégiumában: 42. DL 12 884. (NRA 842-5.) – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras excellentissimi principis, domini nostri domini Sigismundi Dei gratia Romanorum imperatoris semper augusti ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. regis nobis directas honore et reverentia, quibus decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1436. március 21-i oklevele (40).

Nos igitur mandatis dicti domini nostri imperatoris et regis obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Michaele Zele filio Ladislai de Chazar homine eiusdem domini nostri imperatoris et regis unum ex nobis, videlicet fratrem Mathyam presbiterum ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi feria secunda proxima post dominicam Ramispalmarum proxime preteritam¹ ac aliis diebus subsequentibus, ad id scilicet aptis et sufficientibus ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in predictis possessionibus Gyarmath, Naghar, Kysar et Mathoch ac predio Gaboryanzeg, necnon in possessionibus Nomy, Chaholch et Orozy vocatis in prescripto comitatu Zathmariensi existentibus habitarum, necnon portionis tributi in eodem Orozy exigere consueti, que prefatorum Stephani et Iohannis filiorum Ladislai, Demetrii presbiteri filii Demeterii ac Nicolai et Petri filiorum Nicolai, necnon Dominici filii Laurentii et Frank filii eiusdem Dominici prefuissent, consequenterque dicti iuris regii in eisdem habiti vicinis et commetaneis universis inibi legitime convocatis, necnon Nicolao Kwn de Rosal, Petro de Kewlche et Alberto de Thywadar similiter commetaneis presentibus accessissent, in quarum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo prefatum comitem Stephanum de Bathor in dominium earundem et ipsius introduxissent ipsasque et idem eidem premissis regie donationis titulo statuissent perpetuo possidendas contradictione prefatorum Stephani, Iohannis, Demetrii presbiteri, Nicolai, Petri, Dominici et Frank de Mathwchyna, dela-

torum scilicet dictarum falsarum litterarum non obstante, nullo autem alio contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales alphabetoque intercisas pendentis sigilli nostri appensione, munimine roboratas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei stationis antedictae, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo sexto supradicto.

¹ Ápr. 2.

42

1436. április 28.

Zsigmond király privilégiuma a Bátoriak részére a Matucsinai család birtokainak adományozásáról és azokba való bevezetéséről.

Hártyán, díszített kezdő S betű és kiemelt IGISMUND, függőpecsét bevágásának helyével, amely között: *De commissione propria domini imperatoris.* – A hátlapján alul: *Gyarmath.* DL 12 884. (NRA 842-5.) – Másolatok: DL 98 927–98 929. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – C. T. N.

Sigismundus Dei gratia Romanorum imperator semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex universis Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Salvatore. Etsi imperialis atque regalis circumspecta providentia ex solita sue liberalitatis benignitate cunctorum suorum fidelium subditorum gesta et opera virtuosa semper oculis metiri consueverit pietatis, attamen illis uberiora sue munificentie donaria solet dispensare, a quibus laude digna fidelitatis intimeque devotionis obsequia iuxta ingruentium rerum et temporum qualitates clara exinde sumpta experientia se agnoverrit suscepisse, quoniam semper illi favore prosequendi sunt gratioso, quibus ad id propria suffragantur merita virtuosa, proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod fidelis noster, dilectus magnificus comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre regie celsitudinis nostre adiens conspectum exhibuit et presentavit nobis quosdam duas litteras, unam scilicet nostram patentem moderno secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, consignatam super donatione et perhennali collatione quarundam portionum possessionariarum in possessionibus Gyarmath, Naghar, Kisar et Mathoch ac predio Gaboryanzeg, necnon in possessionibus Nomyn, Chaholcz et Orozy vocatis, in comitatu Zathmariensi existentibus habitarum ac portionis tributi in eadem Orozy exigi consueti, que Stephani et Iohannis filiorum Ladislai, Demetrii presbiteri filii Demetrii ac Nicolai et Petri filiorum Nicolai, necnon Dominici filii Laurentii et Frank filii eiusdem Dominici nobilium de Mathuchyna propter delationem falsarum litterarum per quosdam ex ipsis nomine omnium aliorum predictorum in iudicio pro dictarum iuridice et sententialiter condempnatorum pefuerunt, ex eoque ad manus nostras regias rite et legitime ac de regni nostri consuetudine ab antiquo observata devolute et redacte fore dinoscuntur, preterea totius iuris nostri regii, quod in pretactis portionibus possessionariis, necnon portione tributi prenotati tam previa, quam aliis quibuscunque rationibus eotunc habuissemus vel in futurum nostram quomodolibet concernere potuisset maiestatem, cunctarumque suarum utilitatum et pertinentiarum quovis nominis vocabulo vocitatarum et aliam hono-

rabilis conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez privilegiam super legitima statione pretactarum portionum possessionariarum et portionis tributi pretacti iurisque nostri regii in eisdem habiti pro prefato comite Stephano de Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis rite factis confectas et emanatas tenorum subnotandorum, supplicans idem comes Stephanus de Bathor maiestati nostre humiliter et devote, ut ipsas binas litteras, nostram utputa patentem et dicti conventus privilegiam ratas, gratas et acceptas habendo nostrisque litteris privilegialibus sub presenti novo nostro maiori dupplici autentico sigillo, quo ut rex Hungarie utimur, emanandis verbotenus inseri faciendo pro eodem comite Stephano suisque heredibus et posteritatibus universis innovantes perpetue valituras confirmare dignemur. Quarum quidem litterarum unius, nostre scilicet patentis tenor sequitur in hec verba:

Itt következik Zsigmond király 1436. március 21-i oklevele (39).

Alterius vero, scilicet pretacti conventus de Lelez littere privilegialis continentia verbalis hec est:

Itt következik a leleszi konvent 1436. április 16-i oklevele (41).

Nos igitur humilimis devotis que prefati comitis Stephani de Bathor supplicationibus antelatis per eum celsitudini nostre modo, quo supra, oblatis imperiali atque regali benignitate exauditis clementer et admissis pretactas binas litteras, nostram scilicet patentem et memorati conventus de Lelez privilegiam non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua earum parte suspectas, immo mere et sincere veritatis integritate prepollentes presentibusque litteris nostris privilegialibus de verbo ad verbum insertas, quoad omnes earum clausulas, continentias et articulos acceptamus, approbamus et ratificamus easque nichilominus requirentibus preclaris et eque attolendis fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis annotati comitis Stephani per eum maiestati nostre et sacre ipsius regni nostri Hungarie corone laudabiliter exhibitis et impensis simul cum donatione et perhennali collatione ac legitima statione premissis aliisque omnibus et singulis superius in ipsarum binarum litterarum tenoribus limpidius et expressius contentis et specificatis mera auctoritate et potestatis plenitudine ex certa que scientia nostre sublimitatis pro pretacto comite Stephano de Bathor suisque cunctis heredibus et successoribus innovando perpetue valituras absque alieni iuris preiudicio confirmamus presentis scripti nostri patrocínio mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentes autentici novi dupplicis maioris sigilli nostri predicti, quo ut rex Hungarie utimur, munimine roboratas. Datum per manus venerabilis domini Mathie de Gathaloucz prepositi ecclesie Quinqueecclesiensis, aule nostre summi cancellarii, fidelis nostri dilecti, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo sexto prenotato, quarto Kalendas mensis Maii, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. quinquagesimo, Romanorum vigesimo sexto, Bohemie sedecimo, imperii vero tertio, venerabilibus in Christo patribus, dominis Georgio archiepiscopo Strigoniensi, Collocensi, Spalatensi ac Iadrensi sedibus vacantibus, Petro de Rozgon Agriensis, fratre Iohanne de Korchula Waradiensis, Georgio Lepes Transsilvanensis, Zagrabiensi sede vacante, Henrico Quinqueecclesiensis, Simone de prefata Rozgon Wesprimiensis, Clemente Iaurensis, Waciensi sede vacante, Georgio Nitriensis, Chanadiensi sede vacante, Ioseph Bosnensis, Iacobo Sirmiensi, Tininiensi sede vacante, Vito Corbaviensis, Iohanne de Dominis Segniensis ecclesiarum episcopis ecclesias Dei feliciter gubernantibus, Sibinicensi, Nonensi, Scardonensi, Traguriensi, Makarensi et Pharensi sedibus vacantibus; item magnificis Mathius

de Paloucz dicti regni nostri Hungarie palatino, Petro Cheh de Lewa et Ladislao de Chaak partium nostrarum Transsilvanensium wayvodis, eodem comite Stephano de Bathor iudice curie nostre, honore banatus regnorum nostrorum Dalmatie et Croatie predictorum vacante, Matkone de Talloucz totius regni nostri Sclavonie, Desew et Ladislao de Gara Machoviensi, Frankone de dicta Talloucz Zewriniensi banis, Iohanne de antedicta Rozgon tavarnicorum, Emerico et Iohanne filiis condam Nicolai wayvode de Marczaly ianitorum, Iohanne et Stephano de Peren dapiferorum, Paulo et Iohanne Kompolth de Nana pincernarum, Laurentio de Hedrehwar agazonum nostrorum magistris ac Stephano et Georgio de antelata Rozgon comitibus nostris Psoniensibus aliisque quampluribus regni nostri comitatibus tenentibus et honores.

43

1437. július 3., Buda.

Hédervári Lőrinc nádor meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember vezesse be Bátori István országbíró meg testvérét Tarpa birtok felébe.

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-1. (DF 210 966.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico comite Stephano de Bathor et Bartholomeo fratre eiusdem, introductoria et statutoria.* Alatta: *Non.* – A hátlaapon keresztben konventi feljegyzés: *Homo Benedictus de Hethe, noster frater Mathias, feria quarta post Divisionis apostolorum accessissent et statuissent. Datum feria sexta ante Maria Magdalena (júl. 19.); solvit; alatta: Andrea de dicta Hethe et Alberto de Thywadarfalwa similiter vicinis et commetaneis eiusdem.* – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez Laurentius de Hederwar regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie regie et Bartholomei fratris eiusdem, quomodo ipsi in dominium directe medietatis possessionis Tharpa vocate in comitatu de Beregh existentis, portionis utputa Ladislai, Georgii et Iohannis filiorum condam Alberti de Naghmyhal, ipsos titulo pignoris concernentis legitime vellent introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Andreas vel Benedictus sin Petrus an Michael neve Vallentinus de Hethe seu Mathias de Bag aliis absentibus homo noster ad faciem dicte possessionis Tharpa consequenterque dicte medietatis eiusdem vicinis et commetaneis suis universis inibi convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos comitem Stephanum de Bathor et Bartholomeum fratrem suum in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem premissis pignoris titulo ipsis incumbenti possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, citet ipsos contra annotatos comitem Stephanum de Bathor et Bartholomeum fratrem eiusdem nostram in presentiam ad terminum competentem ratione contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et citatorum vicinorumque et commetaneorum premissis statutioni interessentium nominibus et termino assignato nobis amicabiliter rescribatis. Datum Bude, secundo die festi Visitationis Virginis Marie, anno Domini millesimo quadringentesimo trecesimo septimo.

44

1438. április 9., Vác.

Albert király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró és testvérét a Matolcs melletti Szamos és a Kisar melletti Tisza folyórész birtokába.

Alul hiányos papíron, a hátlapján a nagypecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-118. (DF 211 006.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro comite Stephano de Bathor etc., introductoria et statutoria.* Jobbról alul: *Lecta Lm.* – Átírta a leleszi konvent 1438. máj. 11-i privilégiumában: 45. Uo. B-118A. (DF 211 007.) – C. T. N.

Albertus Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. Austrieque et Stirie dux, necnon marchio Moravie fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos ad supplicationis instantiam fidelis nostri, magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre regie propterea per eum nostre maiestati oblate eidem ac egregio Bartholomeo fratri suo carnali vigore aliarum litterarum nostrarum superinde confectarum id annuerimus concedendum, ut ipsi iuxta et penes possessiones eorum Mathocz secus fluvium Zamos et Kysar appellatas secus fluvium Tycie in comitatu Zathmariensi situatas in eisdem [flu]viis seu aquis, in quolibet scilicet seorsum et disperse vada sive transitus navales instituere hominesque, cuiuscumque status existant, pariter cum omnibus ipsorum rebus et bonis hincinde transvadare volentes [transferri fa]cere eademque vada navibus, carinis et aliis ad ipsa vada correquisitis instrumentis fulcire, ac tandem ipse comes Stephanus sui que heredes quoad duas partes, dictus vero Bartholomeus frater suus et similiter sui heredes quoad residuam tertiam partem omnium proventum et tributorum nauli eiusdem sub illis modis libertatibus et prerogativis, quibus cetera vada in eisdem fluviis existentia tenentur, tenere et gubernare possint velimusque ipsos per nostrum et vestrum homines in dominium eorundem legitime facere introduci. Igitur fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael Zele aut Blasius de Chazar aut Andreas de Tykwid vel Iohannes de eadem sin Andreas de Rapolth aliis absentibus homo noster ad facies dictorum vadorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos comitem Stephanum ac Bartholomeum in dominium eorundem statuatque eadem eisdem premissis nostre concessionis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra annotatos comitem Stephanum et Bartholomeum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorum et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Wacie, feria [q]uarta proxima post dominicam Ramispalmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo octavo.

45

1438. május 11.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Albert király 1438. április 9-i parancsára kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette a Bátoriakat a felsorolt birtokrészekbe. – C. T. N.

Felül chirographált (ABC) hártján, pecsét befüggesztésének helyével. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-118A. (DF 211 007.)

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Nicolaus prepositus et conventus ecclesie Sancti Crucis de Lelez salutem in omni Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras excellentissimi domini nostri Alberti Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. regis Austrieque et Stirie ducis, necnon marchionis Moravie nobis directas honore et reverentia, quibus decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Albert király 1438. április 9-i oklevele (44).

Nos igitur mandatis dicti domini regis obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Michele Zele de Chazar homine eiusdem domini regis unum ex nobis, videlicet fratrem Iohannem presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi die dominico proximo post festum Beati Marci evangeliste proxime preteritum¹ ac diebus subsequentibus ad id sufficientibus ad facies predictorum vadorum in faciebus dictarum possessionum Mathocz et Kysor super predicto aquis seu fluviis Tycie et Zamos appellatis habitorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis, necnon Michaele de Philpes, Nicolao filio Laurentii de eadem, Thoma et Iohanne de Thwnyugh, Andrea Zeremy et Pelbardo de Gwlach, Petro filio Iacobi, necnon nobiles dominabus Anna consorte Alberti et Katherina vocata relicta ac Dominico filio condam Mathye de Tywadar similiter vicinis et commetaneis eorundem vadorum presentibus accessissent, in quorum faciebus legitimis et consuetis diebus permanendo prefatosque comitem Stephanum de Bathor, quoad duas partes eorundem, Bartholomeum fratrem eiusdem, quoad residuam tertiam partem in dominium eorundem introducentes eademque eisdem premissis regie concessionis titulo ipsis incumbentes statuissent perpetuo possidenda nullo contradictore inibi apperente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perhempnalem presentes litteras nostras privilegiales alphabetoque intercisas sigilli nostri appensione munimine roboratas duximus concedendas. Datum quintodecimo die diei stationis antedictae, anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo octavo supradicto.

¹ Ápr. 27.

46

1438. szeptember 18., Buda.

Albert király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró a Szabolcs megyei Szabolcs és Balsa birtokokon lévő részekbe.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-337. (DF 211 092.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Stephano de Bathor iudici curie nostre, introductoria et statutoria*. A hátlap bal szélén feljegyzés: *Homo regius Stephanus de Bese- newd, noster frater Valentinus, die dominica ante Symonis et Iude (okt. 26.) accessissent et statuis- sent nullo contradictore apparente, vicinis Petrus Fulo de Zabolch, datum quintodecimo die (nov. 9.).* – C. T. N.

Albertus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex et dux Austrie fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gra- tiam. Dicitur nobis in persona magnifici *comitis*¹ Stephani de Bathor iudicis curie nostre, quod ipse in dominium quarundam portionum possessionariarum *Grisogoni ac Nicolai de Carnavada* in possessionibus *Zabouch*² et *Balsay* in comitatu de *Zabouch*² existen- tibus habitaram ac tributis in eadem possessione *Balsa*³ exigi consueti, ipsum pignoris titulo concernentium legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter preci- piendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Martinus vel Stephanus de Bessenew aut Benedictus seu Gallus sin Ambrosius de Pethenyehaza neve David de Kerchy aliis absentibus homo noster ad facies prenomi- natarum portionum possessionariarum et *tributi* vicinis et commetaneis earundem univer- sis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat memoratum comitem Stephanum de Bathor in dominium predictarum portionum possessionariarum et tributis statuaturque easdem sibi premissis pignoris titulo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra annotatum comitem Stephanum nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddi- turos et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni in- tererunt, nominibus terminoque assignato nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum Beati Mathei apostoli, anno Domini M^o CCCC^o XXX VIII.

¹ A kurzívan szedett szavak utólag a sor felett betoldva. ² Az áthúzott *Zabolch* fölé írva. ³ Először *Zabolch*-ot írtak, majd kihúzták és fölé írták a *Zabouch*-ot, végül azt is kihúzták és mellé írták a másik helység nevét.

47

1439. június 19., Buda.

Albert király Bátori István országbírónak hű szolgálataiért és fivérének, Bertalannak a Tábtor városánál bekövetkezett hősies haláláért a Nógrád megyei Buják várat adomá- nyozza a várhoz tartozó birtokokkal együtt.

Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel. DL 13 403. (NRA 595-14.) – A hátlapján a pecsét- zsinór mellett: *Registrata*; alul és középen: *Bwyak*. – 1711. évi másolata: DL 88 154. (Esterházy család hercegi ágának levéltára, Repostorium 25-A-10 és 12.) – Kiadása: Oklevelek 331/7. – Re- gesztája: Bártfai Szabó: Pest 178/682. – C. T. N.

De propria commissione domini regis
et domine regine¹

Nos, Albertus Dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex et dux Austrie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos regie perspicacitatis animo intuentes, quemadmodum summus rerum opifex et dignitatum omnium sublimis moderator sui inscrutabilis altitudine consilii recto ordine queque mortalium agibilia dirigens et disponens regumque et principatuum potestates ceteris preficiens ad hoc inter alia eorum curas et corda convertit, ut sibi subiectos promiscui populi cetus, sub distincto statuum ordine constitutos benivolentia alliciant, liberalitate attrahant et uniuscuiusque merita condignis donariis recompensent, verum etsi hec ex divine dispositionis officio agere studeant, illos tamen, qui prestantioribus fidei prefulgent operibus et fidelitate obsequendi altiori precellunt facultate, eo largiori solent remunerationis premio condonare, quo de talium virtute et potentia fideliora utilioraque conspiciunt servitiorum auxilia passim ingruentibus rerum gerendarum varietatibus se percepturos. Hinc itaque mentis nostre intuitum ad fidelem nostrum, sincere dilectum magnificum comitem Stephanum filium Iohannis filii Petri de Bathor, iudicem curie nostre regie eiusque fidem et fidelitatem, necnon multimodas nobis utique acceptissimas complacentias gratissimaque servitia et virtutum laudum preconio attollenda merita et gesta virtuosa ac consilii et prudentie maturitatem ipsius comitis Stephani, quibus idem primum excellentissimo recolende memorie principi, domino Sigismundo Romanorum imperatori et regi Hungarie etc., patri et socero nostro carissimo, per quem ipse comes Stephanus exigentibus suis meritis ad huiusmodi iudicatus curie regie officium promotus fore dinoscitur, usque felicem eiusdem condam domini imperatoris et regis temporalis vite decursum eoque defuncto et nobis celico opitulamine cooperante sibi in hoc regnum Hungarie succedentibus, etiam nostre celsitudini a tempore felicium electionis et coronationis nostrarum in regem Hungarie usque modo continue variis et multiphariis nostris et regni nostri servitiis et diversorum negotiorum commodum profectum et utilitatem regni nostri respicientibus expeditionibus et utilibus promotionibus occupatus perseverando tam operatione pervigili, quam consilio provido et maturo persone rebusque et facultatibus suis non parcens cum summa fidelitatis constantia studuit atque curat, de quo non hesitamus de cetero complacere interna contemplatione convertentes, sed et preter et ultra premissa etiam alia dicti comitis Stephani laude digna subnotanda obsequia subticere nolentes, immo ea specialiter et notabiliter ne longevi temporis vetustate ab hominum memoria elabi possint seu detergi, quin potius continuis recordiis nostrorum vigeant floeantque in mentibus fidelium, hic fideli stilo scribenda duximus et suo modo annotanda, ipse nempe comes Stephanus zelo fidelitatis instructus, dum nos anno proxime evoluto versus pretactum regnum nostrum Bohemie pro suscipienda eius corona aliaque inibi nostra et ipsius regni negotia expedienda abhinc Deo previo iter nostrum arripuissemus, condam fidelem nostrum, dilectum egregium Bartholomeum de dicta Bathor germanum fratrem suum carnalem sibi inter ceteros suos fratres dilectiorem cum decenti familiarium comitiva non sine copiosa sumptuum et expensarum suarum propriarum pluralitate fulcitum cum nostra maiestate transmittere non obmisit, qui inter ceteros nostros barones et milites nationis Hungarice tunc nobiscum inibi existentes laudabilibus moribus politus et virtutibus adornatus ubique lateri nostri adherendo in ipso regno nostro Bohemie usque Pragam inclusive cum nostra processit maiestate. Nobis itaque tandem peractis

inibi et dispositis nonnullis nostris expeditionibus aggregatisque ibidem copiosarum gentium armigerarum exercitibus et contra nonnullos nostros et ipsius regni nostri Bohemie ac eius incolarum emulos et statum tranquillum eorundem regni et regnicolarum turbantes spiritu rebellionis et protervie seductos eotunc quandam civitatem Tabor appellatam alias per nequissimos Taboritas in loco munitissimo erectam et constructam tenentes, qui contra nostram maiestatem veriti non fuerant campisare, sed visa valida nostra potentia a facie nostra et huiusmodi nostre potentie de eorum campo civitatem ipsam Tabor coacti subintrarunt, procedentes et prope eandem Tabor castra metantes multisque et variis inter nostros et ipsos Taboritas preluudiis seu scamantiis viriliter utrinque quasi diebus singulis peractis, dum quadam die ipsorum Taboritarum in castra nostra seu descensum ad aures vehemens irreptio perstreperet nostrorum, ipse condam egregius Bartholomeus, veluti vir animosus pariter cum ceteris nostris baronibus et militibus ac gentibus nationis Hungarice tunc nobiscum existentibus contra ipsos hostes viriliter e castris exiliens inito cum ipsis bellicoso certamine premissis et prostratis per nostros pluribus ex ipsis nostris hostibus laudabiles et commendabiles peregit actus militares et quamvis domino exercituum favente et aminiculante nostri de ipsis hostibus eis terga vertentibus victoriam reportarint triumphalem, tamen inibi ipse condam Bartholomeus in huiusmodi nostris servitiis et suis actibus militaribus per letiferum impetuose bombarde contra nostros emissi lapidis tactum ibidem in huiusmodi certaminis area morte crudeli, proch dolor, diem suum clausit extremum, de cuius morte huiusmodi nedum ipse comes Stephanus, qui iure nature plus quam alii meroris vulnere in corde sauciatus condolere debuit doleatque et exinde contristetur, verum etiam et nos sed et omnes nobiscum eotunc existentes visceribus moti pietatis valde doluimus et dolemus ipsique comiti Stephano pio super hoc compatimur affectu. Volentes itaque eundem comitem Stephanum, ut suus animus dolorque et meror ac sui cordis mestitia propter dicti fratris sui mortem mestificatur et concepti aliquantisper respiret atque mitigentur, hoc nostro regalis remunerationis dono consolari castrum nostrum Bwyak appellatum, in comitatu Newgradiensi situatum simul cum possessionibus seu villis similiter Bwyak, necnon Zyrak, Hywhalom, Tarcha, Palotashatwan, Henyel, Byer, Keer, Chory et Bokor vocatis, in eodem comitatu Newgradiensi, necnon quadam possessione Bodogfalwa alio nomine Bodogaszsonhatwan appellata, in comitatu Pestiensi habitis, item portione nostra possessionaria in possessione Nandor nominata, in eodem comitatu Newgradiensi sita existenti ac tributo in pretacta possessione Hywhalom, ut dicitur, exigi consueto, ceteris etiam universis et singulis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, silvis, nemoribus, virgultis, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis et aquarum decursibus, molendinis molendinorumque locis et generaliter quarumlibet utilitatum ipsius castris possessionumque seu villarum ac portionis possessionarie et tributi integritatibus, proventibus et obventionibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis limitibus, quibus idem et eodem per nos et nostros predecessores atque reginales maiestates seu alios quoscunque rite tentum et possesse extiterunt, ex certa nostre maiestatis scientia et animo deliberato consensuque et assensu ac beneplacito serenissime domine Elizabeth regine, conthoralis nostre carissime annotato comiti Stephano de Bathor et per eum suis heredibus ac posteritatibus universis de manibus nostris regiis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam salvo dumtaxat iure alieno, harum nostrarum,

quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, appensum est, vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beatorum Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo nono.

¹ A pecsétartó selyemzsinórok között is.

48

1440 körül.

A Bátori, Tarkői és Somosi családok nőági rokonsága.

Papírszelet. DL 26 093. (NRA 1586-17.) – A hátlapján újkori kézzel: *Simplex signatura quomodo familia de Bathor cum familia de Tharkeo et de Somos per sexum foemineum connectatur.* – C. T. N.

Nobilis domina Margaretha consors Stephani de Bathor fuit filia Ladislai filii HERRICI de Tharkew. Avia eiusdem domine Margarethe fuit nobilis domina consors RYKALFY de Tharkew, filia Petri filii Georgii de Somos. Item domina Margaretha ex eodem Stephano de Bathor procreavit egregios Stephanum et Ladislaum de Bathor, qui nunc aquirunt ius quartalitium de omnibus possessionibus vestris. Ex quibusdam privilegiis sic repperi generationem predictam, et alia, que vidi, non est opus scribere etc.

49

1446. június 26., Pest.

Az országnagyok meghagyják a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember néhai Bátori Tamás birtokaiból hasítsa ki a negyedet leányai részére és iktassa azokat nekik férjhezmenetelükig.

Átírta a leleszi konvent a) 1446. aug. 8-i oklevelében: **50**. DL 13 934. (NRA 801-20.) – b) 1447. máj. 4-i oklevelében: **51**. DL 14 038. (NRA 842-10.) – Kiadása: Oklevelek 336/11. – C. T. N.

Prelati, barones, nobiles ac proceres regni Hungarie universi religiosus viris, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez debitam reverentiam cum honore. Dicitur nobis in personis Andree, Petri, Stephani, Pauli, Ladislai et Nicolai filiorum magnifici comitis Stephani de Bathor alias iudicis curie regie, quomodo universe possessiones et portiones possessionarie ac iura possessionaria condam Thome filii Iohannis filii Petri de dicta Bathor ubivis et in quibuscumque comitatibus existentes et habite, fratris utputa carnalis pretacti magnifici comitis Stephani, patris eorundem exponentium, tamquam hominis absque heredibus sexus masculini ab hac luce decessi et solum filias habentis, in ipsos iure hereditario essent devolute et redacta, quas et que ipsi una cum dictis filiabus annotati condam Thome in quatuor rectas dividere partes, quarum quatuor partium unam usque tempus maritacionis earundem eisdem puellis iuxta regni consuetudinem dare vellent. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testi-

monio fidedignum, quo presente Thomas de Mada vel Gregorius sin Blasius de Petri seu Symon sive Andreas de¹ Rohod neve Gregorius de Pethenyehaza aliis absentibus homo regius de curia regia ad id specialiter transmissus ad facies universarum possessionum et portionum iuriumque possessionariorum preacti condam Thome de dicta Bathor ubivis et in quibuscumque comitatibus existentium et habitorum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo easdem et eadem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet in quatuor rectas et equales dividat partes, quarum quatuor partium unam preactis filiabus annotati Thome de Bathor usque tempus maritacionis earundem det et assignet, reliquas vero tres partes ipsarum quatuor partium similiter cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet prelibatis Andree, Petro, Stephano, Paulo, Ladislao et Nicolao, filiis dicti magnifici Stephani de Bathor statuatur et committat possidendas et habendas contradictione quorumlibet non obstante, et post hec huiusmodi possessionarie divisionis et statutionis seriem nobis amicabilem rescribatis. Datum in civitate Pestiensi, die Dominica proximo ante festum Beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quadragésimo sexto.

¹ Tollban maradt.

50

1446. augusztus 8.

Szaniszló leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy az országnagyok 1446. június 26-i levele értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember néhai Bátor Tamás birtokaiból, három helység kivételével kihalította a leánygyeddet és iktatta azokat leányainak férjhezmeneteliükig.

Papíron, díszes kezdő N betűvel és kiemelt első sorral, hátlapján pecsét nyomával. DL 13 934. (NRA 801-20.) – A hátlapján oldalt keresztben: *Dobo de Rwezka*. – Kiadása: Oklevelek 337/12. – C. T. N.

Nos, Stanizlaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nos litteras dominorum prelatorum, baronum, nobilium et procerum regni Hungarie universorum nobis directas honore et debita cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következik az országnagyok 1446. június 26-i oklevele (49).

Nos igitur petitionibus dictorum dominorum prelatorum, baronum, nobilium et procerum regni Hungarie universorum obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Thoma de Mada homine regio de curia regia ad id specialiter transmissio unum ex nobis, videlicet fratrem Georgium presbiterum ad infrascriptas possessionarias divisiones, necnon extradationes iurium quartalitorum prescriptarum filiarum condam Thome filii Iohannis filii Petri de Bathor nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima ante festum Beate Margarethe virginis et martiris¹ proxime preteritum ac aliis diebus subsequentibus ad id aptis et sufficientibus primo ad faciem dicti oppidi Bathor et tandem ad infrascriptas possessiones et portiones possessionarias preactorum Andree, Petri, Stephani, Pauli,

Ladislai et Nicolai filiorum dicti magnifici comitis Stephani de Bathor et condam Thome de eadem Bathor ubivis et in quibuscumque comitatibus existentes et habitas vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis, necnon hominibus dictorum filiorum comitis Stephani et filiarum dicti condam Thome presentibus accessissent:

primo in dicto oppido Bathor decem sessiones iobagionales populosas, in quarum prima Dyonisius Sclavus, altera Demetrius Martini, tertia Andreas Zwrok, quarta Andreas Waday, quinta Michael Zantho, sexta Michael Ducz, septima Nicolaus Mese, octava Mathie Byro, nona Vitus et decima Benedictus Soos residerent, ibidem etiam in vico, scilicet Corporis Christi, tria loca sessionaria iobagionibus apta et alia duo in vico Thothwcha vocato a parte possessionis Peryche existentia et sex vacuas et desertas, in quarum una alias Iohannes Zabo, altera Andreas Nerges et tertia Michael Zantho moram fecissent, quartam penes eandem, quintam prope domum prefati Nicolai Mese et sextam inter domos Nicolai fabri et Ladislai Zeke habitam;

in possessione vero Waswary tres populosas, quarum prima Elyas Thamaska, altera Petrus Magnus, tertia Georgius Feny commorarent, et ibidem versus occidentem unam sessionem habitatore destitutam;

in villa autem Therem duas populosas, quarum una Philyppus Abay ac altera Ladislaus Abraam commorarent;

ac in possessione Fabyanhaza unam populosam, in qua Benedictus Sclavus inhabitaret;

necnon in castello Eched quartam partem portionis dicti condam Thome;

item similiter in possessione Merk duas populosas, quarum una Stephanus Konya et altera Michael filius Georgii residerent, et tria loca sessionalia, unam in fine a parte possessionis Walay et duas a parte prefate possessionis Fabyanhaza existentes;

in prefata autem possessione Walay tres populosas, in quarum una Nicolaus Gywla, altera Mathee filius Laurentii et tertia Mathyas filius Ladislai mansionem facerent, et unam vacuum desertam, in qua alias Nicolaus Chel commoratus fuisset;

posthec autem in villa Kamand tres sessiones iobagionales populosas, in quarum una Michael Daroczy, altera Clemens Lewkes ac tertia Anthonius Canthor moram traherent, et duas vacuas et desertas, unam earum penes domum Georgii Benky et aliam iuxta domum et habitationem Mathey Thar, in fine a parte possessionis Berwe existentem;

postremo enim in possessione Kraznazenthmyklos² sex sessiones populosas, in quarum prima Michael Ireny, altera Thomas Bosar, tertia Egidius Sothos, quarta Iohannes Keke, quinta alter Iohannes filius Bartholomei et sexta Thomas Fono residentia facerent;

item etiam in Monthen tredecem sessiones similiter populosas, quarum scilicet una Andreas Zeke, altera Thomas Byro, tertia alter Thomas Syke, quarta Stephanus Sowago, quinta Iacobus Varro, sexta Petrus Zachach, septima Valentinus Waad, octava Dominicus Lovas, nona Andreas Zere, decima Petrus Beregy, undecima Emericus Bogathy, duodecima Petrus Pechy et tredecima Dominicus Fyles residerent, et unam desertam inter domos Iohannis Mohthy dicti et prefati Valentini Vaad habitam, necnon domum paternam ac allodium cum ortis et uno ortu pomifero simul cum quarta parte medietatum molendinorum duarum rotarum in fluvio Crasna ibidem decurrentium et habitarum;

post hec autem in Gelwach una populosa Hungaricalis, in qua Georgius Sclavus, et quinque Volahales, in quarum scilicet prima Georgius Sypos, altera Ladislaus filius Petri, tertia Radol, quarta Blasius Rufus et quinta Iohannes kenezius residerent, et quar-

tam partem medietatum molendinorum duarum rotarum in prefato fluvio Crasna ibidem decurrentium;

demum similiter in Theketherebes sex populosas, quarum una Iacobus filius Ladislai, altera Martinus filius Mathye, tertia Laurentius litteratus, quarta Stephanus Fodor, quinta Georgius Magnus ac sexta Anthonius similiter Magnus moram traherent, et duas vacuas et desertas, unam earundem inter domos dicti Stephani Fodor et domine relicte Georgii fabri et alteram penes domum prefati Anthonii Magni existentes;

in Dob vero quinque populosas, quarum similiter una Michael Thyza, secunda alter Michael Gaal, tertia Symon similiter Thyza, quarta Georgius sutor et quinta Iohannes Perechy residerent, ac tres desertas et vacuas, quarum scilicet prima alias Ambrosius Magnus, altera Gallus Demeter et tertia Petrus Santha moram traxissent;

item Kyssadan quatuor populosas, quarum similiter prima Dyonysius Fekethe, alia Urbanus, tertia relicta Blasii Erdely ac quarta Blasius Zeres residerent, simul cum quarta parte medietatis totius tributi ibidem exigi soliti;

demum autem in Amacz quatuor populosas, in quarum similiter una Benedictus Owary, alia Iohannes Kekenyes, tertia relicta Iacobi Poch et quarta Anthonius Czegeny residerent, ac duas desertas, quarum scilicet una alias Georgius Meggesy et altera Mathyas Tholway moram fecissent;

in Ombod autem quinque populosas, in quarum videlicet prima Briccius Dak, secunda Kolomanus, tertia Dyonysius filius Stanislai, quarta Valentinus Buday ac quinta Iohannes litteratus moram facerent, simul cum quarta parte medietatis molendini unius rote in fluvio Zamos ibidem decurrentis habite;

post hec in Kysnomyn duas populosas, in quarum scilicet una Ladislaus filius Briccii ac alia Stephanus filius Georgii commorarent, et unam desertam, in qua alias Michael Parvus commoratus fuisset;

postremo autem in Chaholcz unam populosam, in qua Clemens Kondor inhabitaret, et quartam partem portionis molendini dicti condam Thome de Bathor in fluvio Thwr decurrentis; necnon in Orozy unam populosam, in qua Petrus Penygey habitaret, ac unam desertam, in qua similiter alias Demetrius Thalas moratus extitisset, et quartam partem portionis tributi antefati condam Thome de Bathor ibidem exigi consueti;

in Mathocz vero unam populosam, in qua Iacobus sutor moram traheret;

postremo enim in Gyarmath quatuor populosas, quarum videlicet prima Petrus Fodor, secunda alter Petrus Thome, tertia Demetrius K[. . .] ac quarta Iohannes Mohtway commorarent, et unam vacuum, in qua alias Mathe Lewkes residentiam fecisset;

in Nagar autem unam populosam, in qua Albertus Kakas commoraret, simul cum quarta parte portionis molendini dicti condam Thome in dicto fluvio Thwr decurrentis;

post hec in Kysaar unam populosam, in qua Andreas Parvus resideret;

postremo enim in Tharpa duas populosas, quarum videlicet prima Gerkes ac altera Bartha Kery residentiam facerent, et quatuor desertas et vacuas, in quarum una alias Mathyas Rufus, altera Benedictus Istenes, tertia Paulus Rufus ac quarta Martinus Chanya moram fecissent, et quartam partem totius integri molendini ibidem in fluvio Thycye decurrentis et habiti;

demum in Lorandhaza quinque, quarum videlicet prima Laurentius faber, alter Petrus Thasy, tertia relicta Blasii Buthe, quarta Dyonysius Parvus ac quinta Stanislaus Scla-

vus residerent, et duas desertas, in quarum prima alias Stanislaus Mochok et altera Demetrius Kyliany moram fecissent;

in Lewelek autem decem populosas, in quarum scilicet una Benedictus Komor, alia Dominicus Chere, tertia relicta Nicolai fabri, quarta Thomas Iklody, quinta Blasius Vyda, sexta alter Blasius Narad, septima Andreas Zalachy, octava Sebastianus Zabo, nona Blasius Dakos et decima Georgius Paly commorassent, ac quatuor desertas, quarum videlicet prima alias prefatus Blasius Narad, alia Dominicus Besenyedy, tertia Vyda et quarta Gallus Kyrál commorati fuissent;

item in Nyreg haz quinque populosas, quarum videlicet una Martinus Kothankowach, altera Ladislaus Slavus, tertia Iacobus Chazar, quarta Emericus Symon et quinta Iohannes Orozy residerent;

post hec autem in Polcz quatuor similiter populosas, in quarum videlicet prima Iacobus Kanthor, altera Ladislaus Mathee, tertia Petrus Kozma et quarta Thomas Segen residerent, ac unam vacuum, in qua alias Thomas Chybak, et aliam similiter desertam, in qua similiter alias Nicolaus Rufus commorati fuissent, simul cum octava parte medietatis tributi ibidem exigi consueti;

demum in Kysletha unam populosam, in qua Ladislaus Erdegh resideret;

et in Monosthorosadon unam populosam, in qua Andreas Mihalka moram traheret;

postremo etiam in Lugas unam populosam, in qua videlicet Albertus filius Nicolai commoraret;

item etiam in Nyra braam duas populosas, in quarum videlicet una Benedictus Dyak, altera Iohannes Wayda residentiam gererent, et duas desertas, quarum similiter una alias Valentinus Iso et altera Stephanus sartor commorati fuissent;

demum in Kenez tres populosas, in quarum scilicet prima Bartholomeus Hegy, altera Iohannes Zekeres ac tertia Franciscus Kallay residerent, et quinque desertas, in quarum similiter alias Franciscus Kos, altera predictus Franciscus Kallay, tertia Michael Achady, quarta Iohannes Igyartha et quinta Iohannes Nyry residentiam fecissent;

in Felsewkege autem unam populosam, in qua Blasius Themes moram traheret, et unam desertam, in qua videlicet alias Georgius Chonka inhabitasset;

post hec in Alsokege quatuor populosas, in quarum scilicet una Phylippus, alia Iohannes Vancha, tertia Michael Chokas et quatuor Georgius Mayor residerent, et unam desertam et vacuum, in qua alias Nicolaus Wayda commoratus fuisset;

postremo vero in Stanyzlo tres populosas, quarum videlicet prima Anthonius filius Anthonya, alia Benedictus filius Galli et tertia Albertus Volachus commorati fuissent, et duas vacuum et desertas, quarum videlicet una alias Andreas faber et altera Petrus filius Luce moram gessissent;

ultimo vero in Enchench possessionibus duas sessiones iobagionales populosas, quarum scilicet una Georgius Dersy ac alia Gallus Zechy commorati extitissent, et unam desertam, in qua videlicet alias Mathyas Kanthor commoratus fuisset, simul cum quatuor partibus silvarum, terrarum arabilium pascuarumque, necnon pratorum, fenilium, fluviorum et aquarum earundemque decursuum³, portionum videlicet antefati condam Thome prefatis filiabus eiusdem Thome equali et legitima divisione facta pro quarta parte earundem usque ad prefixum tempus maritacionis ipsarum puellarum extradidissent, statuissent et commisissent possidendas, tenendas et fruendas aliis tribus partibus ipsis filiis comitis Stephani ubique remanentibus contradictione quorumlibet obviare non va-

lente; commisissent etiam prefati regius et noster homines, ut in qualibet possessione et portione possessionaria, in locis scilicet sessionalibus iobagionibus aptis indivisis et in medio⁴ et in fine, si necesse fuerit, iobagiones collocare deberent, ubi videlicet actenus loca mansionalia non fuissent, ut prefati filii Stephani tres et antefate filie condam Thome unam, usque scilicet ad prefixum tempus maritacionis earum, iobagiones post sese collocare valeant atque possint. Retulerunt insuper, quod tres possessiones, videlicet Rakamaz, Thymar et Wenchellew, que ex opposito castris Thokay et in contigua vicinitate eiusdem existerent, propter metum Bohemorum dividere nequivissent, quas ad ulteriora tempora dividendo distulissent. Datum feria secunda ante festum Beati Laurentii martiris, anno Domini prenotato.

¹ Júl. 11. ² Az eredetiben: *Kadazenthmyklos*. ³ Az eredetiben: *decursibus*. ⁴ Az *et in medio* tollban maradt.

51

1447. május. 4.

Szanizló leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy az országnagyok 1446. június 26-i levele értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember kiharította a leánynegyedet néhai Bátor Tamás három Szabolcs megyei birtokából és iktatta azokat leányainak férjhezmenetelükig.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 14 038. (NRA 842-10.) – Kiadása: Oklevelek 341/13. – C. T. N.

Nos, Stanizlaus prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nos litteras dominorum prelatorum, baronum, nobilium et procerum regni Hungarie universorum nobis directas honore et debita cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következik az országnagyok 1446. június 26-i oklevele (49).

Nos igitur petitionibus dictorum dominorum prelatorum, baronum, nobilium et procerum regni Hungarie universorum obtemperantes, ut tenemur, una cum prefato Thoma de Mada homine regio de curia regia ad id specialiter transmissis unum ex nobis, videlicet fratrem Andream presbiterum, cantorem chori ecclesie nostre antedictae ad infrascriptas possessionarias divisiones, necnon extradationes iurium quartalitorum prescriptarum filiarum condam Thome filii Iohannis filii Petri de Bathor nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi sabbato proximo ante festum Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum¹ proxime preteritum ad facies possessionum Venchellew, Rakamaz et Thymar vocatarum in comitatu de Zabolch existentium et habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis accessissent;

primo in dicta possessione Venchellew duas sessiones iobagionales, in quibus Demetrius faber et Ladislaus Wyg residerent, et unam sessionem desertam, in qua alias Iohannes Scemes resedisset;

item in predicta possessione Thymar tres sessiones iobagonales populosas, in quarum una Iohannes litteratus, altera Paulus sutor et tertia Petrus Dwl nunc morarentur, et quartam desertam, in qua Valentinus Hwz resedisset;

item in predicta possessione Rakamaz nunc per Bohemos deserta et habitatoribus destituta quatuor loca sessionalia de novo edificanda, in quibus Valentinus Zolyom, Thomas Bartha, Petrus similiter Bartha et Martinus faber moram fecissent et easdem reedificarent, cum universis et singulis earundem sessionum iobagonalium utilitatibus et pertinentiis, terris scilicet arabilibus, pascuis, silvis, pratis, nemoribus, aquis et aquarum decursibus, piscinis et ceteris utilitatibus ad easdem spectantibus prenominatis filiabus dicti condam Thome de Bathor pro quarta parte earundem usque ad prefixum tempus maritationis ipsarum puellarum extradidissent, statuissent et commisissent possidendas, tenendas pariter et habendas aliis tribus partibus ipsis earundem possessionum dictis filiis comitis Stephani ubique remanentibus, contradictione quorumlibet obviare non valente; commisissent etiam prenominati regius et noster homines, ut in qualibet earundem trium possessionum, in locis scilicet sessionalibus iobagionibus aptis indivisis et in medio et in fine earum, si necesse fuerit, iobagiones collocare deberent, ubi videlicet actenus loca mansionalia non essent desolataque haberentur, ut prefati filii condam comitis Stephani tres et antifate filie condam Thome unam, usque scilicet ad prefixum tempus maritationis ipsarum, iobagiones post sese collocare valeant atque possint. Datum sexto die diei executionis premissorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quatragesimo septimo.

¹ Ápr. 29.

52

1458. október 29., Nándorfehérvár vára.

Mátyás király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vezesse be Bátori András asztalnokmestert, szatmári ispánt meg testvéreit a Károlyiak felsorolt birtokaiba.

Átírta a váradi káptalan 1458. nov. 26-i jelentésében: 53. DL 15 289. (NRA 596-16.) – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Waradiensis salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum, magnifici Andree dapiferorum regalium magistri et comitis Zathmariensis ac Stephani, Ladislai, Pauli et Nicolai, filiorum videlicet condam magnifici comitis Stephani de Bathor, quod ipsi in dominium totalium portionum possessionariarum Iohannis ac Andree et Michaelis filiorum et nobilis domine Cristine relicte condam Bartholomei de Karol in possessionibus Karol predicta, Kaplyan, Bobald, Vezenth, Pettri, Embel, Nagchomakaz, Feen, Wada, Chanalos, Olchwa, necnon prediorum Radwan et Zenthpal in Zathmariensi, item Gemse et Mada in de Zabolch ac Musay in de Beregh comitatibus existentibus et habitarum, ipsos titulo pignoris concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus de Chazar aut Anthonius vel Andreas de Rohod sin

Iohannes de Waya seu Emericus et Albertus de Saregland(!) sive Thomas de Fylphes neve Andreas vel Ladislaus de Domanhyda aut Blasius sin Gregorius de Pethenyehaza seu Valentinus sive Iohannes neve Ladislaus Samel de Pylis ceu Andreas de Gwlach aliis absentibus homo noster ad facies predictarum portionum in prescriptis possessionibus habitatarum ac prediorum prenominatorum vicinisque et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Andream de Bathor et alios prenominos in dominium earundem statuatque easdem eisdem premissis pignoris titulo ipsis incumbenti possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem eorum contradictionis reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum in castro nostro Nandoralbensi, die dominico proximo post festum Simonis et Iude apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo.

53

1458. november 26.

A váradi káptalan oklevele arról, hogy Mátyás király parancsára tanúbizonyosságuk jelenlétében a királyi ember a Bátoriakat ellentmondás nélkül bevezette a Károlyiaktól zálogba vett részekbe.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 15 289. (NRA 596-16.) – A hátlapján: *Bathor, non.* – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis memorie commendamus, quod nos litteras serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., domini nostri naturalis gratiosi introductorias et statutorias nobis preceptorie directas omni cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1458. október 29-i oklevele (52).

Nos igitur mandatis dicti domini regis in omnibus obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Alberto de Saroglyan homine suo regio nostrum hominem, videlicet virum discretum Gallum presbiterum, rectorem altaris Sancti Spiritus in dicta ecclesia nostra fundati ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in festo Beati Martini episcopi et confessoris proxime preterito¹ ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in predictis possessionibus Karol, Kaplyan, Bobald, Vezenth, Pettri, Embel, Nagchomokaz, Feen, Wada, Chalanos, Olchwa, necnon prediorum Radwan, Zenthpal, Gemse, Mada et Musay habitatarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo prefatos Andream ac Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum filios condam Stephani de Bathor in dominium earundem introduxissent ac easdem eisdem premissis pignoris titulo ipsis incumbenti statuissent possidendas nullo penitus contradictore apparente diebus legitimis et sufficientibus in facie earundem per-

manentes. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo octavo supradicto.

¹ Nov. 11.

54

1461. április 21., Buda.

Mátyás király Szilágyi Mihály özvegyének, Bástori Margitnak adja élete tartamára Diód várát, továbbá Világosvár várát 7000 aranyforint ellenében elzalogosítja neki.

Közelkorú másolat. DL 15 567. (NRA 40-4.) – A hátlapján: *Copia litterarum, quibus mediantibus Mathias rex castra Dyod et Wylagoswar relicte condam Michaelis de Zylagy obligavit.* – Kiadásai: 1. Stephanus Kaprinai: *Hungaria diplomatica temporibus Mathiae de Hunyad regis Hungariae I–II. Vindobonae, 1767–1771. II. 481–483.* 2. Georgius Fejér: *Genus, incunabula et virtus Ioannis Corvini de Hunyad regni Hungariae gubernatoris, argumentis criticis illustrata. Budaë, 1844. 241–243.* (Ez utóbbi csak részleges.) – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod quia spectabilis et magnifica domina Margaretha, relicta condam domini Michaelis Zilagy de Horogzeg perpetui comitis Bistriciensis, fratris nostri carissimi felicitis memorie omnia castra, castella, civitates, opida et villas, que et quas dictus condam comes Michael frater noster et dominus atque maritus eius tenebat et possidebat, preter castra Dyod et Wilagoswar ac opida Thwr et Warsan vocata maiestati nostre reddere et resignare promisit, et se superinde litteris suis mediantibus fide et iuramento suo firmatis nobis obligavit. Igitur nos tum eo et respectu, tum vero ex eo, ut ipsa orbata tanto viro honestam et dignitati sue congruentem et competentem vitam ducere possit, castrum nostrum Dyod predictum simul cum omnibus illis pertinentiis, quibus prefatus condam comes Michael frater noster tenuit, ac proventibus nostris quinquagesimalibus de huiusmodi pertinentiis eiusdem castrum nostri provenire debentibus eidem domine Margarethe vita sibi comite dedimus et commisimus, immo damus et committimus et nichilominus pro omnibus impignoricis debitisque ac dote et rebus parafernalibus et pro omnibus aliis iuribus eiusdem domine Margarethe, que eadem ex bonis et castris prefatis mortuo dicto condam comite Michaele domino et marito suo a nobis quomodocumque habere potuisset vel habituram se pretendere posset, castrum nostrum Wilagoswar prefatum simul cum Mezth et omnibus pertinentiis illis, quibus condam despotus Rascie tenuisset, ac opida nostra iam dicta Thwr et Warsan pro septem milibus florenis auri annotate domine Margarethe inscripsimus et impignoravimus, immo inscribimus et impignoramus tali modo, ut ipsa dictum castrum Wilagoswar cum dictis suis pertinentiis ac opida Thwr et Warsan tamdiu tenere, possidere et conservare valeat, donec per nos vel successores nostros reges Hungarie seu alios de mandato eorum regum de huiusmodi septem milibus florenis auri promittimus cum florenis auri eidem domine satisfactum fuerit quoad plenum et ita tandem ipsa domina levatis ipsis septem milibus florenis auri nobis vel dictis successoribus nostris regibus Hungarie annotata castrum Wilagoswar cum dictis suis pertinentiis ac opida Thwr et Warsan remit-

tere manusque suas et suorum de eisdem penitus excipere teneatur. Assumpsimus preterea eandem dominam Margaretham in dominio dicti castris nostri Dyod infra vitam suam ac etiam in dominio dictorum castris Welagoswar ac opidorum Thwr et Warsan infra tempus redemptionis eorundem tenere et conservare ac eandem in eisdem contra quoslibet impeditores et causidicos propriis nostris laboribus et expensis intra et extra iudicium tueri, protegere et defensare, ac omnibus hiis, qui forte protendendo ius habere ad dicta castra et opida eandem dominam in eiusdem impugnare niterentur, respondebimus, ut autem predicta castra et bona modo prescripto antefate domine Margarethe per nos commissa apud eam pro dignitatis sue honesta conservatione remanere possint, nos omnia debita eiusdem condam fratris nostri et quascumque actiones et lites ad debita eiusdem condam Michaelis fratris nostri sive in ecclesiastico, sive in seculari foro vertentes exnunc, prout extunc et extunc, prout exnunc super nos recipiemus, ipsamque ab huiusmodi litibus et actionibus liberam esse cupientes propriis nostris laboribus et expensis defendemus, eamque cum bonis mobilibus et immobilibus¹, equis scilicet equacialibus ac pecudibus et pecoribus, necnon segetibus post suum aratrum procreatis, ut decet, liberam dimitemus promittendo in verbo nostro regio et bona fide nostra Cristiana hec omnia, ut supradicta, eidem domine Margarethe firmiter et inviolabiliter observare harum litterarum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, est appensum, vigore et testimonio mediante. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Beati Georgii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo etc.

¹ Előtte kihúzva: *ammobilibus*.

55

1461. április 21., Buda

Pálóci László országbíró előtt Batori András a maga és testvérei nevében előadta, hogy a Szatmár megyei Börvej birtokban őket 70 forint zálogösszegben megillető birtokrész, annak megfizetése után Butkai Andrásnak átadták.

Két példányban, papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 66 964 és 66 965. (Dessewffy cs. margonyai lt.) – Kiadása: Teleki: Hunyadiak XI. 9–10. – H. R.

Nos, Ladislaus de Palocz iudex curie serenissimis principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus, quod egregius Andreas de Bathor onera et quelibet gravamina quorumlibet fratrum suorum in infrascriptis super se recipiendo coram nobis personaliter constitutus sponte confessus est in hunc modum, quomodo ipse portionem possessionariam Ladislai filii Anthonii de Marky in possessione Bervey in comitatu Zathmariensi existentem habitam, alias per ipsum Ladislaum de Marky sibi et aliis fratribus suis pro septuaginta florenis auri puri impignoratam, persolutis tamen sibi et aliis fratribus suis per egregium Andream de Butka dictis septuaginta florenis auri dictam portionem possessionariam in dicta Bervey habitam eidem Andree de Buthka remisisset, super solutioneque et restitutione dictorum septuaginta florenorum auri eundem expeditum commisisset atque satisfactum, immo idem Andreas de Bathor in sue et aliorum suorum personis remisit et resignavit ac expeditum commisit coram nobis

harum litterarum nostrarum testimonio mediante. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Sancti Georgii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

56

1461. május 6., Világosvár.

Bátori Margit, Szilágyi Mihály felesége nyugtatja Világosvár várnagyait a vár átadásáról.

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabjaival. DL 59 488. (Forgách cs. lt.) – C. T. N.

Nos, Margaretha de Bathor, conthoralis spectabilis et magnifici domini Michaelis Zylagy de Horogzegh comitisque Bistriciensis tenore presentium significamus, quibus expedit, universis, quod egregii Nicolaus Haghmas de Bereghzow et Iohannes de Maczedonya, castellani nostri in Wylagwsswar ipsum castrum Wylagwsswar cum omnibus suis pertinentiis, quibus spectabilis et magnificus dominus Michael Zylagy comes Bistriciensis, tam dominus et maritus noster ipsis Nicolao Haghmas de Bereghzow et Iohanni de Maczedonya pro honore contulerat, erga manus nostras proprias remiserunt et resignarunt. Ideo super restitutionem ipsius castri Wylagwsswar annotatos Nicolaum Haghmas de Bereghzow et Iohannem de Maczedonya dedimus quitos, pariter et expeditos vigore et testimonio harum litterarum nostrarum mediante, quibus sigillum nostrum est impressum. Datum in Wylagwsswar, in festo Beati Iohannis ante Portam Latinam, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

57

1461. december 10., Buda.

Pálóci László országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Tamás leányát, Margitot néhai apja bizonyos birtokaiba.

Papíron, pecsételés látható nyoma nélkül. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-338. (DF 211 093.) – A küzlet: *Fidelibus suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez, pro nobili domina Margaretha vocata, consorte Iohannis de Kallo, filia videlicet condam Thome filii Iohannis filii Petri de Bathor introductoria, statutoria, evocatoria.* A bal szélen feljegyzés és a fogalmazvány szövege: *Nos igitur etc. retulerunt, quod ipsi in festo Beatorum Innocentum martirum proxime preterito (dec. 28.) ad faciem predictae possessionis Nyreghaz vocate consequenterque portionis prefati condam Thome de Bathor in eadem habite vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime convocatis et presentibus accessissent tumque ipsi prefatam dominam Margaretham consortem annotati Iohannis filii Iohannis de Kallo, filiam videlicet dicti Thome de Bathor in dominium premissae portionis possessionarie ipsius condam Thome patris sui tam in eadem Nyreghaz, quam etiam in aliis possessionibus pre-nominatis legitime introducere easdemque eidem cum prescriptis earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure sibi incumbenti perpetuo possidendas statuere voluissent, tunc quidam Dominicus Decan, villicus egregiorum Andree, Stephani, Ladislai, Pauli et Nicolai filiorum condam comitis Stephani de dicta Bathor in personis eorundem illic personaliter adherens ipsos a statutione*

predictarum portionum possessionariorum, possessionibus in prefatis habitarum prelibate domine Margarethe fienda prohibuisset contradicendo, propter quod ipsum ibidem et eodem die annotatos Andream, Stephanum, Ladislaum et Paulum et Nicolaum de prefata Bathor contra annotatam dominam Margaretham consortem prefati Iohannis filii Iohannis de Kallo ad octavas festi Epiphaniarum Domini nunc venturas regiam evocassent in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Datum septimo die diei evocationis antedictae, anno Domini etc. sexagesimo secundo. (1462. jan. 3.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez comes Ladislaus de Palocz iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., regis amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona nobilis domine Margaretha vocate, consortis Iohannis filii Iohannis de Kallo, filie videlicet Thome de Bathor, quomodo ipsa in dominium totalium portionum possessionariorum ipsius Thome de Bathor, patris sui in possessionibus Nyreghaz, Rakamaz, Thymar et Wenchellew vocatis in comitatu de Zabolcz existentibus habitarum, ipsam pleno iure concernentium legitime vellet introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Balthasar de Pylys vel Stephanus de Ch[w]r seu Georgius de Ramachahaza aliis absentibus homo noster regius ad facies prescriptarum possessionum Nyreghaz, Rakamaz, Thymar et Wenchellew consequenterque portionum prefati Thome de Bathor in eisdem habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatam Margaretham in dominium earundem portionum statuatque easdem eidem cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet iure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatam dominam regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissa statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Conceptionis Beate Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

58

1462. január 12., Várda.

Pálóci László országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat Agárdi Istvánnak Gyulaj birtokon lévő részébe.

Elhalványult írású papíron, hátlapján pecsét nyomával, mellette újkori másolata. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-544. (DF 211 173.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro egregiis Andrea et Stephano de Bathor ac aliis infrascriptis introductoria et statutoria.* A bal szélén keresztben konventi feljegyzés és fogalmazvány: *Ut tenemur, una cum prefato Fabiano de Pethry homine regio unum ex nobis, videlicet fratrem Martinum presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem etc., quod ipsi feria quinta proxima post festum Beati Blasii martiris proxime preteriti (febr. 4.) ad faciem prescripte*

possessionis Gyulay vocate consequenterque portionis possessionarie Stephani de dicta Agard in eadem habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus introduxisset prefatos [. . . . .] – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez comes Ladislaus de Palocz iudex curie regie amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis egregiorum Andree, Stephani, Ladislai, Nicolai et Pauli de Bathor, quomodo ipsi in dominium totalis portionis possessionarie Stephani de Agard in possessione Gyulay vocata in comitatu de Zabolch exitentis et habite, ipsos titulo pignoris concernentis legitime vellent introire. Super quo amicitiam vestram presentibus petimus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Zalmaid vel Clemens de Zennyes sin Stanislaus de Erdewd sive Valentinus neve Bartholomeus de Pylis sive Fabianus de Pethry¹ aliis absentibus homo regius ad facies predicte possessionis Gyulay consequenterque portionis possessionarie eiusdem Stephani de Agard in eadem habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra prenomatos exponentes regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis ipsorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus ac termino assignato dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum in Warada, feria tertia proxima post festum Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo.

¹ A sor felett utólag beszúrva.

59

1462. április 10., Vác.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat a Gacsályiak Szatmár megyei részeibe.

Szakadozott papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutorie B-331. (DF 211 089.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Andrea, Stephano, Ladislao et Paulo filiis condam comitis Stephani de Bathor, introductoria et statutoria.* A bal szélén konventi feljegyzés és a jelentés fogalmazványa: *Nos igitur mandatis domini nostri regis obtemperare cupientes, ut tenemur, una cum Iohanne Zele de Chazar homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Simonem presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi in festo Beati Georgii martiris proxime preterito (ápr. 24.) ad facies predictarum portionum possessionariarum annotatorum Alexii, Michaelis, Nicolai, Thome, Cristofori et domine Potentiane possessionibus in predictis habitaram comitatu in predicto existentium vicinis et commetaneis earundem universis, videlicet Michaele et Sigismundo de Gwth ac provido Benedicto Gaspar*

villico et provisore curie Iohannis et Laurentii de Karol in eadem residente inibi legitime convocatis et presentibus accessissent prefatosque magnificos Andream, Stephanum, Ladislaum et Paulum filios prefati condam comitis Stephani de Bathor in dominium predictarum portionum possessionariarum possessionibus in prenarratis habitarum introduxissent eisdemque easdem cum cunctis et singulis earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendas nemine penitus contradictore inibi apparente, in cuius rei memoriam stabilitatemque perennalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione munimine roboratas duximus concedendas. Datum quinto decimo die diei introductionis et statutionis antedictarum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo supradicto (máj. 8.). – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum, magnificorum Andree, Stephani, Ladislai et Pauli filiorum condam comitis Stephani de Bathor, quomodo ipsi in dominium quarundam totalium portionum possessionariarum Alexii, Michaelis et Nicolai filiorum condam Thome filii Thome de Gachal et domine Potentiane consortis eiusdem Thome, necnon alterius Thome et Cristofori filiorum condam Thome filii dicti Thome de eadem Gaachal in possessionibus Zenthmarthon, Kamand et Valay in comitatu Zathmariensi existentibus habitarum, ipsos pignoris titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas de Zenyes vel Valentinus aut Michael de Gencz sine Andreas de Rohod neve Iohannes Zele de Chazar an Stephanus de Waya aliis absentibus homo noster ad facies dictarum portionum possessionariarum annotatorum Alexii, Michaelis, Nicolai, alterius Thome, Cristofori ac domine Potentiane in predicto comitatu existentium accedendo introducat prefatos Andream, Stephanum, Ladislaum et Paulum filios dicti condam comitis Stephani de Bathor in dominium earundem statuatque easdem eisdem premissis iure ipsis incumbenti, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Andream et Stephanum ac alios predictos de dicta Bathor nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem huiusmodi contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Vacie, sabbato proximo ante dominicam Ramispalmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo.

60

1462. június 3., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat a Matucsinaiak Szatmár megyei birtokrészeibe.

Papíron, a konvent által a jelentéshez készült javításokkal, hátlapján a titkospecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-330. (DF 211 088.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui*

ecclesie de Lelez, pro magnificis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de Bathor, introductorie et statutorie. A bal szélén konventi feljegyzés az iktatásról. – Átírta a leleszi konvent 1462. aug. 7-i privilégiumában: **62.** DL 15 736. (NRA 842-12.) – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum, magnificorum Andree, Stephani, Ladislai, Pauli et Nicolai de Bathor, quomodo ipsi in dominium totalium portionum possessionariarum alias Ladislai, Laurentii filii condam Dominici de Mathuchyna, necnon Frank et Cristofori de eadem in possessionibus Kysnomyn, Orozy, Chahoch, Matoch ac predii Geberyen vocatis in comitatu Zathmariensi existentibus habitaram, ipsos concambiali titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes aut Ambrosius de Ewr vel Iohannes de Vaya sin Thomas seu Gregorius de Jarmy sive Iohannes Zele de Chazar neve Albertus de Sarolian aliis absentibus homo noster ad facies predictarum portionum possessionariarum in predictis possessionibus Kysnomyn, Orozy, Chahoch, Mathoch ac predii Geberyen vocatis habitas vicinisque et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat memoratos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum de predicta Bathor in dominium earundem et eiusdem statuatque easdem et idem eisdem premissis iure sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra annotatos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum de iam dicta Bathor nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, octavo die festi Ascensionis Domini, anno eiusdem millesimo quadingentesimo sexagesimo secundo.

61

1462. június 11., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy Kállói János felesége, Margit és Ruszkai Dobó Domokos felesége, Veronika kérésére keressék elő sekrestyéjükből a felsorolt birtokokra vonatkozó okleveleket és adják ki nekik másolatban.

Átírta a leleszi konvent 1) 1462. okt. 11-én a Kenéz birtokra vonatkozó általuk 1419. szept. 10-én kiadott oklevéllel (**31**) együtt. DL 71 997. (Rákóczi-Aspremont cs. It.) – 2) 1462. okt. 12-én a Gencsiek Gencs és a Bátoriak Majtény és Kátaszentmiklós birtokainak elhatárolásáról szóló 1428. aug. 20-i privilégiumukkal, amely magában foglalja Zsigmond király 1428. júl. 18-i, Kevén kelt parancslevelét. Leleszi konvent orsz. lt., Metales, Szatmár 15. (DF 209 625.) – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis nobilium dominarum, Margarethe egregii Iohannis de Kallo ac Veronice Dominici Dobo de Rwzka consortium, quomodo quedam littere et litteralia ipsarum instrumenta facta possessionum earum Nyreghaz

et Bathor in de Zabolch ac Mahthen et Germath vocatarum in Zathmariensi comitatibus existentium tangentium et concernentium ab ipsis casualiter foret deperdite et alienata, quarum paria in vestra sacristia sew conservatorio ecclesie vestre more solito reposita haberentur, quibus nunc eedem pro tuitioni iurium dictarum possessionum plurimum indigerent. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus receptis presentibus paria prescriptarum litterarum et litteralium instrumentorum in vestra sacristia sew conservatorio ecclesie vestre requiri et reinveniri facere debeatis requisitorumque et reinventorum tenorem, si eadem factum dictarum possessionum rite et rationabiliter tangere agnoveritis, eisdem exponentibus in transcripto litterarum vestrarum concedatis communi iustitia requirente secus non facturum, caventes tamen, ne fraus vel dolus exinde oriatur aliqualis. Datum Bude, in festo Beati Barnabe apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo.

62

1462. augusztus 7.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy a királyi ember kiküldöttük jelenlétében a Bátoriakat ellentmondás nélkül bevezette a Matucsinaikkal elcserélt birtokrészekbe.

Hártyán, kezdő díszített O betűvel, függőpecsételés helyével. DL 15 736. (NRA 842-12.) – A hátlapján: *Gyarmath, fassio nobilium de Mathuchina.* – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. statutorias nobis directas honore et reverentia, quibus decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1462. június 3-i oklevele (60).

Nos igitur preceptis et mandatis dicti domini nostri regis in omnibus satisfacere volentes, ut tenemur, una cum prefato Ambrosio de Ewr homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Andream presbiterum seniorem ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum, demum iidem exinde ad nos reversi nobis voce consona retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima ante festum Beati Iacobi apostoli proxime preteritum¹ ad facies predictarum portionum possessionariarum in predictis possessionibus Kynomyn, Orozy, Chahoch, Mathoch et predialis in dicto predio Geberien vocatis comitatu prescripto existentibus et habitarum vicinis et commetaneis earundem et ipsius, videlicet Abraham, Iohanne et Gregorio de Thwnyog, necnon Nicolao de Kyde inibi legitime convocatis et presentibus accesserunt, in quarum faciebus legitimis et congruis diebus permanendo prefatosque egregium Andream, necnon Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum de dicta Bathor in dominium earundem portionum possessionariarum et predialis introducentes easdemque eisdem cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti statuissent perpetuo possidendas nemine penitus contradictore inibi apparente. In cuius rei memoriam stabilitatemque perempnalem presentes litteras nostras privilegiales sigilli nostri appensione munimine

roboratas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo supradicto.

¹ Júl. 23.

63

1463. július 16., Futak.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, aki-nek jelenlétében a királyi ember vizsgálja ki Rozgonyi János és Rénold, Losonci Dezsőfi László, Bátori András, István és László, Tarkői Rikalf Simon panaszát, miszerint több Szabolcs megyei nemes a panaszosok Andaházához tartozó Palota pusztáját valóban elfoglalta-e.

Átírta a leleszi konvent 1463. szept. 7-i jelentésében: 64. DL 15 849. (NRA 16-48.) – H. R.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Exponitur nobis in personis fidelium nostrorum, magnificorum Iohannis de Rozgon tavernicorum nostrorum magistri ac Rynoldi de eadem Rozgon alias comitis Siculorum nostrorum ac egregiorum Ladislai filii Desew de Lossoncz, necnon Andree, Stephani et Ladislai filiorum condam Stephani de Bathor et Symonis Rykalf de Tharkew, quomodo circa festum Corporis Christi proxime preteritum¹ Stephanus et Benedictus filii condam Stanislai de Feldes ac Martinus litteratus de eadem, Benedictus de Zenthmyklos, Valentinus ac Michael Thewrek et Nicolaus de Endes de eadem Zenthmyklos quoddam predium dictorum exponentium Palatha vocatum, intra metas possessionis dictorum exponentium Andahaza vocate in comitatu de Zabolch existentis habite minus iuste et indebite ac sine omni via iuris pro se ipsis occupassent occupatumque tenerent etiam de presenti potentia mediante in preiudicium dictorum exponentium atque dampnum valde magnum. Super quo fidelitati vestre firmiter commitimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Bayon vel Georgius Thapay de Saap aut Nicolaus de Fanchakay sin Ladislaus de Haranghy de Feldes sive Pelbartus filius Konya de eadem aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur certitudinis veritatem, quam tandem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum in Futhak, sabbato proximo post festum Divisionis Apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo tertio.

¹ Jún. 9.

64

1463. szeptember 7.

A leleszi konvent jelenti Mátyás királynak, hogy 1463. július 16-i parancsára a királyi ember tanúbizonyosságuk jelenlétében elvégzett vizsgálata igazolta a panaszosok állítását.

Papíron, a hátlapon zárópecsét nyomával. DL 15 849. (NRA 16-48.) – A külzet: *In personalem presentiam domini regis, pro magnificis Iohanne de Rozgon thavernicorum regalium magistro ac Rynoldo de eadem alias comiti Siculorum et aliis intrascriptis contra Stephanum et Benedictum filios condam Stanislai de Feldes ac Martinum litteratum de eadem et Benedictum de Zenthmyklos aliosque intranominatos super factis intraspecificati inquisitoria.* – A lekopott pecsét alatt: *Ad notitiam Michaelis sacerdotis de Thwsa.* – H. R.

Serenissimo principi, domino Mathie Dei gratia regi Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., domino eorum gratiosissimo Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationes in Domino pro vestra vita pariterque salute. Litteras vestre serenitatis nobis directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1463. július 16-i oklevele (63).

Nos igitur preceptis et mandatis dicti domini nostri regis obedire cupientes, ut tene-mur, una cum prefato Georgio Thapay de Saap homine eiusdem domini nostri regis unum ex nobis, videlicet fratrem Nicolaum presbiterum ad premissam inquisitionem faciendam nostro pro testimonio destinassemus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi sabbato proximo post festum Beati Egidii abbatis proxime preteritum¹ in predicto comitatu de Zabolcz pariter procedendo ab omnibus, quibus decens et oportunum fuisset, palam et latenter habita diligenti inquisitione talem de premissis scivissent et comparuissent certitudinis veritatem, quod premissa sic suo modo, quemadmodum videlicet tenor litterarum dicti domini nostri regis contineret prescrip-tarum, facta et perpetrata extitisset. Datum quinto die diei inquisitionis antedictae, anno Domini supradicto.

¹ Szept. 3.

65

1464. január 27., Dombró.

Mátyás király Világosvár várát és uradalmát 11 000 aranyforint értékben elzálogosítja Bátori Andrásnak, Istvánnak, Lászlónak, Pálnak és Miklósnak.

Hártyán, a szöveg alatt rányomott papírfelzetes pecséttel. DL 71 998. (Rákóczi-Aspremont cs. It.) – A hátlapján: *Registrata de Kemed. M P H.* – Az ugyanezen a napon kiadott, a csanádi káptalannak szóló iktatóparancsra (amelynek szövege lényegében megegyezik a jelen adománylevelével, így önálló közlése nem volt indokolt; a kúriából külön e célra kiküldött emberek: *Martinus, Georgius Thanchos dicti de Iwanhaza, Osvaldus de Kasay, Ladislaus Gyrendi de Chooth, Stephanus de Chegze, Iohannes, Albertus de Baak, Anthonius, Symon de Santhoshaza, Ladislaus, Franciscus de Thaas, Stephanus de Chenthe, Nicolaus, Martinus de Kereky, Iohannes Ewrdeg de Zarand, Raphael de Phylehaza, Nicolaus de Pysky, Iohannes de Ewkerwara*) adott választ lásd: 67. DL 71 999. (Rákóczi-Aspremont cs. It.) – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus per presentes, quod fideles nostri magnifici, Andreas de Bathor alias agazonum et Ste-

phanus de eadem pridem camere magistri nostri ac Ladislaus similiter de dicta Bathor dapiferorum nostrorum magister pro expediendis nonnullis arduis negotiis, nostris videlicet et regni nostri maiestati nostre undecim milia florenorum auri accomodaverunt, ideo, ut ipsi Andreas, Stephanus et Ladislaus de dicta Bathor de ipsorum indemnitatem securi reddantur, castrum nostrum Wylagoswar vocatum ac opida Syry et Galsa vocata cum tributis in eisdem exigi solitis, item possessiones Basarag in Orodienſi, necnon Aranyag, Kalodwopathaka, Kapolna et Kysbanya vocatas, opidumque Keresbanya nuncupatum cum omnibus fodinis, auri videlicet et argenti, necnon scamni ac altero cuiuscumque metalli, item etiam cum aquis et fluminibus, ex quibus aurum et argentum aut alia metalla perquiri solitum est, preterea et alias possessiones, videlicet Hercegfalwa, Therestyhe, Kelemenfalwa, Kyskayan, Ermendfalwa, Karachonfalwa, Felse-racha, Boldevenfalwa, Orosfalwa, Dobrochafalwa, Kygyofalwa, Berothwafalwa, Kurthul-falwa, Chnyngfalwa, Bokorbuchwafalwa, Kereztheianusfalwa, Thywadarfalwa, Felsewacha, Kezepwacha, Balasfalwa, Myhellesthfalwa, Naghpathak, Leothafalwa, Ztrophafalwa, Hozywpathak, Alsolonka, Budathfalwa, Walyafalwa, Gyunthfalwa, Rybiczefalwa, Huybarthfalwa, Baylesthfalwa, Bulczesthfalwa, Kapozthafalwa, Bukoresthfalwa, Buczi-esfalwa, Zcenosafalwa, Kemegethfalwa, Nagnyafalwa, Czebefalwa, Kyswalya, Karath-falwa, Kakarofalwa, Rasthokafalwa, Fyzthethewfalwa, Lovonthafalwa, Pleskafalwa, Al-soalmas, Felsealmas, Bondefalwa, Ploplesfalwa, Thotfalwa, Radafalwa, Bogleyesthfalwa, Pyztrangosfalwa, Draculyafalwa, Kyskapolna, Naghkapolna, Fonachfalwa, Mesthefalwa, Iarazlofalwa, Pokolfalw, Alsozekas, Felsezekas, Zerechefalwa, Ozzoyfalwa, Keressefalwa, Hunchfalwa, Borosthfalwa, Hunczyssorfalwa, Hunczissor, Lukachfalwa, Zewldes-falwa, Fodorlupsafalwa, Bayelesthfalwa, Zeremylthosfalwa, Medwesfalwa, Alsobwthwa, Madarsakfalwa, Herneczfalwa, Dragusafalwa, Somosfalwa, Ponossesthfalwa, Magyar-kaladwa, Zekaskalodwa, Myklosfalwa, Zylvasfalwa, Ferenczfalwa, Felsewkalodwa, Fel-sewaranyag, Zekas, Aranyag, Medvessfalwa, Alsoaranyag, Czenezfalw et Bazarabaza ap-pellatas, ad idem castrum nostrum Wylagoswar pertinentes, omnino in dicto Orodienſis et de Zarand existentes et habitas, aliasque universas possessiones, opida, villas et predia ubilibet et in quibuscumque comitatibus regni nostri habitas, ad ipsum castrum pertinentes simul cum cunctis eiusdem et earundem pertinentiis, taxis, proventibus et utilitatibus memoratis Andree, Stephano et Ladislao de sepedicta Bathor et per eos Paulo et Nicolao fra-tribus ipsorum carnalibus, heredibusque et posteritatibus eorum universis pro huiusmodi undecim milibus florenis auri infra tempus redemptionis impignoravimus et inscripsimus, impignoramusque et inscribimus tali modo, ut dum et quando nos aut successor noster rex Hungarie ipsum castrum nostrum Wylagoswar et pertinentias eiusdem a prefatis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao fratribus de eadem Bathor vel heredibus ipsorum redimere voluerimus aut dictus successor noster voluerit, extunc non aliter dictum castrum et pertinentias suas a prefatis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de annotata Bathor vel ipsorum heredibus recipere valeamus vel valeat predictus successor noster, nisi prius per nos aut successorem nostrum prelibatum eisdem Andree, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao vel heredibus ipsorum de dicta summa undecim milium florenis auri satisfactum fuerit plenarie cum effectu omni rerum estimatione seclusa, promittendo nichilominus eosdem Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum de Bathor usque tempus prefixum in pacifico dominio eiusdem castri et cunctarum pertinentiarum suarum protegere et conservare harum nostrarum vigore et testimonio litterarum median-

te. Datum in Dombro, feria sexta proxima post festum Conversionis Beati Pauli apostoli, anno Domini millesimo quadingentesimo sexagesimo quarto.

66

1464. február 22., Buda.

Mátyás király tekintettel lévén Bátori András, István és László hűségesei szolgálataira, Világosvár várát és uradalmát adományozza nekik.

Átírta Mátyás király 1464. máj. 10-i privilégiumában: 73. DL 72 004. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – Az ugyanezen a napon kiadott, s az aradi káptalannak szóló iktatóparancsra (amelynek szövege lényegében megegyezik a jelen adománylevelével, így önálló közlése nem volt indokolt; a kúriából külön e célra kiküldött emberek: *Martinus, Georgius Thanczos dicti de Iwanhaza, Oswaldus de Kasa, Ladislaus Gywrendi de Chooth, Stephanus de Chegze, Iohannes, Albertus de Bak, Anthonius, Symon de Santoshaza, Ladislaus, Franciscus de Thaa, Stephanus de Chenthe, Nicolaus, Martinus de Kerek, Iohannes Erdeg de Zarand, Raphael de Fylehaza, Nicolaus de Pysky, Iohannes de Ewkerwara*) adott választ lásd: 68. – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod licet regale sit officium cunctorum fidelium suorum merita condignis retributionibus prosequi, eorum animos favoribus accendere oportunis, meritorum tamen qualitate pensata munificentia regia illis liberalius se debet diffundere, qui maioribus virtutibus amplioribusque obsequiorum laboribus excellentiora premia meruerunt. Consideramus itaque fidelissima obsequiorum merita fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor alias agazonum et Stephani de eadem pridem camere magistrorum nostrorum ac Ladislai similiter de dicta Bathor dapiferorum nostrorum magistri, quibus ipsi, prout propria experientia agnovimus, ab illo videlicet tempore, quo ad fastigium huius regalis dignitatis feliciter evecti sumus, usque presentem diem in rebus et negotiis nostris ac etiam in plerisque nostris exercitibus tam contra Bohemos, quam etiam Turcos, huius regni nostri infestissimos hostes ductis, presertim autem hiis diebus in regno Rascie et post, dum pro recuperatione terrarum Bosne laborassemus, iidem Stephanus et Ladislaus cum notabili et decenti comitiva cum propriis ipsorum sumptibus comparata existendo, plurasque ibidem pro honore et liberatione dictarum terrarum Bosne egregia ac strenua opera magnanimitate peragendo se maiestati nostre cum omni fidelitatis constantia reddiderunt valde gratos, condam etiam magnificus Stephanus de eadem Bathor, pater prefatorum Andree, Stephani et Ladislai, iudex curie condam serenissimi principis, domini Alberti regis Hungarie, predecessoris nostri felicis memorie in exercitu tempore condam illustris genitoris nostri contra Turcos generaliter moto banderium regni ferens pro libertate patrie occubuit, volentes igitur viris prefatis intuitu laudabilium operum ipsorum munificentiam nostram regiam ostendere liberalem, ut ipsi etiam in futurum ad servitia nostra promptiores reddantur, castrum nostrum Wylagoswar vocatum ac opida Syry et Galsa vocata cum tributis in eisdem exigi solitis, item possessiones Basarag in Orodiansi, necnon Aranyag, Kalodwathaka, Kapolna et Kysbanya vocatas oppidumque Keresbanya nuncupatum cum omnibus fodinis, auri videlicet et argenti, necnon scamni ac alteris cuiuscumque metalli, item etiam cum aquis et fluminibus, ex quibus

aurum et argentum aut alia metalla perquiri solitum est, preterea et alias possessiones, videlicet Herczegfalwa, Teresthy, Kelemenfalwa, Kyskayan, Ermendfalwa, Karachonfalwa, Felseracha, Boldevenfalwa, Orrosfalwa, Dobrothafalwa, Kigyofalwa, Kwrthulfalwa, Chuynfalwa, Bokorbwchwafalwa, Kerezthesianusfalwa, Thywadarfalwa, Felsewwacha, Kezepwacha, Balasfalwa, Myhellestfalwa, Naghpathak, Leothafalwa, Ztrophafalwa, Hozypathak, Alsolonka, Budathfalwa, Walyafalwa, Gyunthfalwa, Rybiczefalwa, Huybartfalwa, Baylesthalwa, Kapozthafalwa, Bukoresthfalwa, Bucziesfalwa, Zcenosafalwa, Kemegethfalwa, Nagnyfalwa, Czebefalwa, Rethafalwa, Kyswalya, Kakarofalwa, Rastokafalwa, Fyzthethewfalwa, Lowonthafalwa, Pleskafalwa, Alsoalmas, Felsewalmas, Bondefalwa, Ploplefalwa, Tothfalwa, Radafalwa, Bogyelesthalwa, Pyztrangosfalwa, Draculyafalwa, Kyskapolna, Naghkapolna, Fonathfalwa, Mesthefalwa, Iarazlofalwa, Pokolfalwa, Alsozekas, Felsewzekas, Zerethefalwa, Ozzoyfalwa, Kerssefalwa, Balthfalwa, Hunczfalwa, Borosthalwa, Hunczyssorfalwa, Hunczyssor, Lukachfalwa, Zewldefalwa, Fodorlupsafalwa, Bayelesthalwa, Zeremyklosfalwa, Medwefalwa, Alsobwthwa, Madarsakfalwa, Herneczfalwa, Dragusafalwa, Solmosfalwa, Ponossesthalwa, Magyarkalodwa, Zekaskalodwa, Myklosfalwa, Zylwasfalwa, Ferenczfalwa, Felsewkalodwa, Felsearanyag, Zekasanyag, Medwefalwa, Alsoaranyag, Cherezfalwa et Bazarabaza appellatas, ad idem castrum nostrum Wylagoswar pertinentes, omnino in dicto Orodieni et de Zarand comitatibus existentes et habitas, aliasque universas possessione, oppida, villas et predia ubilibet et in quibuscumque comitatibus regni nostri habitas, ad ipsum castrum pertinentes simul cum terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, campis, silvis, rubetis, nemoribus, virgultis, montibus, vallibus, vineis, vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et locis molendinorum, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum eiusdem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, ad idem castrum de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus memoratis Andree, Stephano et Ladislao de sepedicta Bathor et per eos Paulo et Nicolao fratribus ipsorum carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de manibus nostris regiis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in festo Kathedre Beati Petri apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto.

67

1464. február 28.

A csanádi káptalan privilégiuma arról, hogy Mátyás király január 27-i parancslevelének megfelelően a királyi ember kiküldöttük jelenlétében bevezette Bátori Andrást, Istvánt és Lászlót meg testvéreiket a világosvári uradalomba.

Hártyán, alul a káptalan mára megsemmisült függőpecsétjének kék zsinórjával. DL 71 999. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – A hátlapján a plican: *Statutoria super Vylagoswar.* – H. R.

Capitulum ecclesie Chanadiensis omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, harum notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras statutorias serenissimi principis et domini, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., domini nostri naturalis reverenter recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1464. január 27-i oklevele (65).

Nos igitur mandatis ipsius domini nostri regis semper obedire cupientes, ut tenemur, una cum Symone de Santhoshaza homine regio predicto de curia per eum ad id specialiter transmissio unum ex nobis, videlicet honorabilem Petrum cantorem, socium et concanonicum nostrum ad premissa mandata regia fideliter peragenda nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod idem homo regius prefato testimonio nostro presente in festo Beati Valentini martiris¹ et aliis diebus sequentibus ad id aptis et sufficientibus proxime preteritis ad facies annotati castrum Wylagoswar ac opidum Syry et Galsa tributorumque in eisdem exigi solitorum, item possessionum Bassarag, Aranyag, Kaladwathaka, Kapolna et Kysbanya, opidumque Keresbanya ac fodinorum auri et argenti, necnon stanni et alterius cuiusvis metalli, aquarum et fluminum, ex quibus aurum et argentum aut alia metalla perquiri solitorum est, item scilicet et possessionum Herchegfalwa, Theresthye, Kelemenfalwa et aliarum etiam superius nominatarum et insertarum villarum, prediorum ac cunctarum pertinentiarum eiusdem castrum vicinis et commetaneis eiusdem et earundem universis et signanter Demetrio Bako de Kysbernoth, Iohanne Fazokas, Ambrosio Gwbas, Georgio Bartholomei, Benedicto Thasy de eadem Bernolth, Stephano Ladislai de Naghbernoth, Martino Poka, Iacobo Kwn, Paulo Zabo, Dominico Sartore de predicta Naghbernoth, Paulo de Kerek, Martino, Ladislao Aczel, Stephano Symandy, Philipo Thorkos, Nicolao Pypaly, Bartholomeo Ewsy, Mathia et Thoma Parvo de dicta Kerek, Michaele Kolbaz et Laurentio similiter Kolbaz de Alegregh, Iohanne Fekethe de Keer, Iohanne Selendy, Blasio de Kasay, Simone, Osvaldo, Sebastiano, Michaele et Iohanne Nicolai de prefata Kasa inibi legitime convocatis et presentibus accedendo memoratos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum² et Nicolaum de dicta Bathor in dominium eiusdem castrum Wylagoswar et pertinentiarum suarum introduxisset, statuissetque idem et easdem eisdem simul cum cunctis eiusdem et earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissio iure pignoris ipsis incumbenti possidendum prefatis regio et nostro hominibus in faciebus dicti castrum Wylagoswar ac opidorum, possessionum, villarum, prediorum ac cunctarum pertinentiarum eiusdem prenotatarum legitimis diebus permanentibus nullo penitus contradictore inibi, nec ex post coram nobis apparente. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras patentes munimine pendens sigilli nostri roboratas fecimus emanari. Datum per manus magistri Balthasari lectoris, socii et concanonici nostri, quinto decimo die diei introductionis et statutionis predictarum, anno Domini supradicto, presentibus ibidem honorabilibus dominis Paulo preposito, Petro cantore, Alberto custode, Iohanne Themensiensi, altero Iohanne Orodienesi, tertio Iohanne Ultramarusiensi, Clemente Thorontaliensi et Matheo Sebesiensi archidiaconis ceterisque dominis canonicis fratribus nostris in Deo ecclesia regi iugiter famulantibus sempiterno.

¹ Febr. 14. ² A név tollban maradt.

68

1464. március 24.

Az aradi káptalan privilégiuma arról, hogy Mátyás király 1464. február 22-i parancsának megfelelően a királyi ember kiküldöttük jelenlétében bevezette Bátori András, Istvánt, Lászlót és Miklóst a világosvári uradalom birtokába.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával DL 72 001. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – A hátlapján: *Statutoria Wylagoswar.* – Átírta Mátyás király 1464. máj. 10-i privilégiumában: 73. DL 72 004. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – Regesztája: Juhász Kálmán: *Egy dél-alföldi hiteleshely kiadványai.* Aradi regesták. (A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum Kiadványai 31–32.) Gyula, 1962. 383. sz. – H. R.

Capitulum ecclesie Orodienis omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras introductorias et statutorias serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., domini nostri naturalis nobis preceptorie directas summa cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1464. február 22-i oklevele (66).

Nos igitur mandatis eiusdem domini regis nostri in omnibus obedire cupientes, ut tenemur, una cum Nicolao de Kereky homine suo regio predicto unum ex nobis, videlicet honorabilem magistrum Stephanum de Gynthe socium et concanonicum nostrum ad premissas introductionem et stationem faciendas nostro pro testimonio transmisi-mus fidedignum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis pariformiter retulerunt, quod ipsi sabbato proximo ante festum Gregorii pape¹ ad facies annotati castri Wylagoswar ac opidorum possessionumque, villarum et prediorum ac cunctarum pertinentiarum eiusdem prenotatarum vicinis et commetaneis eiusdem et earundem universis inibi legittime convocatis, signanter Demetrio Bako de Kysbernoltkerestel, Ambrosio Gwbas, Georgio Bartholomei, Benedicto Tasy de dicta Kysbernolth, Stephano Ladislai, Martino Poka, Iacobo Kwn de Naghbernoth, Paulo, Martino, Ladislao Aczel, Stephano Symandi, Philippo Torkos, Nicolao Pypaly, Bartholomeo Ewsy de Kereky, Michaele Kolbaz, Laurentio similiter Kolbaz de Alegreg, Blasio, Simone, Oswaldo, Sebastiano, Michaele et Iohanne Nicolai de Kasa presentibus accedendo introduxissent memoratos Andream, Stephanum, Ladislauum, Paulum et Nicolaum de dicta Bathor in dominium eiusdem castri et pertinentiarum, statuissentque idem et easdem simul cum cunctis eiusdem et earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sue regie donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendum nullo penitus contradictore apparente tam in faciebus annotati castri Wylagoswar ac opidorum, villarum et suarum pertinentiarum, quam etiam ex post coram nobis legitimis diebus et horis idem ibidem perseverando salvo iure ecclesie nostre, in cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentes et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum per manus magistri Iohannis de Gywla lectoris et concanonicus nostri, quinto decimo die diei introductionis et stationis prenotatarum, anno Domini supradicto, presentibus ibidem honorabilibus dominis Demetrio cantore, Martino custode, magistris Martino de Zombor, Mathia de Buda, Stephano de Gyanthe et Michaele de Kawazy ceterisque canonicis et fratribus nostris in Deo ecclesia regi sempiterno iugiter famulantibus.

¹ Márc. 10.

69

1464. április 5., Székesfehérvár.

Mátyás király tekintettel lévén Bátori András, István és László hűséges szolgálataira, Világosvár várát és uradalmát újólag adományozza nekik koronázása után használatba vett titkospecsétje alatt.

Hártyán, a király kék-sárga-vörös zsinóron függő, ún. második titkospecsétjével. DL 72 002. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – A hátoldalán: *Registrata de Kemed. M P.* A fóliószám nincs feltüntetve. – Szövege legnagyobb részben (az uradalom tartozékainak felsorása és a pecsételésre utaló részek kivételével) egyezik a korábbi, 1464. febr. 22-én kelt (66) adománnyal. – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod licet regali sit officium cunctorum fidelium suorum merita condignis retributionibus prosequi, eorum animos favoribus attendere opportunis, meritorum tamen qualitate pensata munificentia regia illis liberalius se debet diffundere, qui maioribus virtutibus amplioribusque obsequiorum laboribus excellentiora premia meruerunt. Consideravimus itaque fidelissima obsequiorum merita fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor alias agazonum et Stephani de eadem pridem camere ac Ladislai similiter de dicta Bathor nunc dapiferorum nostrorum magistri, quibus ipsi, prout propria experientia agnovimus, ab illo videlicet tempore, quo ad fastigium huius regalis dignitatis feliciter evecti sumus, usque presentem diem in rebus et negotiis nostris ac etiam in plerisque nostris exercitiis tam contra Bohemos, quam etiam Turchos, huius regni nostri infestissimos hostes ductis, presertim autem hiis diebus in regno Rascie et post, dum recuperatione terrarum Bosne laborassemus, iidem Stephanus et Ladislaus cum notabili et decenti comitia cum propriis ipsorum sumptibus comparata existendo, pluraque ibidem pro honore et eliberatione dictarum terrarum Bosne egregia ac strenua opera magnanimiter peragendo se maiestati nostre cum omni fidelitatis constantia reddiderunt valde gratos, condam etiam magnificus Stephanus de eadem Bathor, pater prefatorum Andree, Stephani et Ladislai, iudex curie condam serenissimi principis, domini Alberti regis Hungarie, predecessoris nostri felicis memorie in exercitu tempore condam illustris genitoris nostri contra Turcos generaliter moto banderium ferens regni pro libertate patrie occubuit, volentes igitur prefatis intuitu huiusmodi laudabilium operum ipsorum munificentiam nostram regiam ostendere liberalem, ut ipsi etiam in futurum ad servitia nostra promptiores reddantur, castrum nostrum Wylagoswar vocatum ac opida Syri et Galsa vocata cum tributis in eisdem exigi solitis, item possessiones Bassarag in Orodiansi, necnon Aranyag, Kalodwapathaka, Kapolna et Kysbanya vocatas, opidumque Keresbanya nuncupatum cum omnibus fodinis, auri videlicet et argenti, necnon stamni ac alterius cuiusvis metalli, item etiam cum aquis et fluminibus, ex quibus aurum et argentum aut alia metalia perquiri solitum est, preterea et alias possessiones, videlicet Kakarofalwa, Rosthokafalwa, Fyzthethew, Lonka, Pleska, Bondefalva, FelsewAlmas, AlsoAlmas, Plopfalwa, Tothfalwa, Cherlefalwa, Boglestfalwa, Pyztrangosfalwa, Drakulyafalwa, Kyska-

polna, Naghkapolna, Fonaczfalwa, Gunczafalwa, Mezthefalwa, Iarazlofalwa, Borosthfalwa, Alsozekas, Felsewzekas, Ferythefalwa, Ozzofofalwa, Balthfalwa, Hunczthew, Kesepsewhuncz, Hunczissorfalwa, Pokolfalwa, Zewldesfalwa, Alsobuchwa, Madarsaakfalwa, Halmaaghfalwa, Herneeczfalwa, Kersefalwa, Solmosfalwa, Panusethfalwa, Lupsafalwa, Balasafalwa, Zeremyklosfalwa, Wlaadfalwa cum prediis Marrafalwa et Zadissor, necnon Thywadarfalwa, Orrosfalwa, Dobrotafalwa, FelsewRechka, Boldovenfalwa, Kygiosfalwa alio nomine Kwlesd, Berethwiafalwa, Kurthulfalwa alias Bazarabaza, Chuynkfalwa, Kerezianusfalwa, FelsewBokorbuchwa, Leothafalwa, Naghpathak, Balasfalwa, Mihellesdfalwa, Thumesdfalwa, Felsewwacza, Kezepsewwacza, Strophafalwa, AlsoLonka, Hozzywpathak, Rudasfalwa, Walya, Gwus, Bibichor, Wybarfalwa alio nomine Baylesth, Bulgesth, Zubgionhuth, Waka, Bukuresth, Kapozthasfalwa, Buchesfalwa, Scenesafalwa, Nagvefalwa, Kwmedfalwa, Cebefalwa, AlsoRechka, Walya, Karrach, Karachonfalwa, Urmendfalwa, Kyskayan, Kelemenfalwa, Herczegfalwa, Therezthe, Alsaranyag, Medvesfalwa, Melithfalwa, Zekesaranyag, Felsewaranyag, Cherezfalwa, Magyarkalodwa, Zekeskalodwa, Raczfalw, Ferenczfalwa alias Dyznopathaka, Zylwas, Felsewkalodwa, Kyskalodwa, et predium Feldwar appellatum ad idem castrum nostrum Wylagoswar pertinentes, omnino in dicto Orodieni et de Zarand comitatibus existentes et habitas, aliasque universas possessiones, opida, villas et predia ubilibet et in quibuscumque comitatibus regni nostri habitas, ad ipsum castrum pertinentes simul cum terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, campis, silvis, rubetis, nemoribus, virgultis, montibus, vallibus, vineis, vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et locis molendinorum, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum eiusdem intergitatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad idem castrum de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus memoratis Andree, Stephano et Ladislao de sepedicta Bathor et per eos Paulo, Nicolao, fratribus ipsorum carnalibus eorumque heredibus et posteritatibus universis, sicuti sub priori secreto sigillo nostro, quo ante coronationem nostram utebamur, ita et nunc post susceptionem sacre corone de novo dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum novum, quo ut rex Hungarie iam utimur, appensum est, vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerit reportate. Datum in Alba Regali, feria quinta proxima post festum Pasce Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto, regni nostri septimo, coronationis vero primo.

Commissio propria domini regis
Sth. C.

70

1464. április 15.

A budai káptalan előtt Bátori András, István és László Köbölkút, Ravaszkeszi és Újfalu nevű birtokaikat – hogy rokonukat, Bátori Margitot és férjét, Alsólindvai Pált Világosvár uradalma ellenében kielégítsék – 2500 aranyforint értékben elzálogosítják Szécsi Dénes esztergomi érseknek.

Átírta az esztergomi káptalan 1472. ápr. 10-én kelt rövid, formulás oklevelében Lábatlani Gergely kérésére. DL 15 962. (NRA 597-36.) – Ravaszkeszi/Bátorkeszi birtok történetéhez, a Bátoriak és az esztergomi érsekség további pereskedéséhez lásd 1506-ból: DL 75 735. (Sándor-Metternich cs. lt.), valamint 1522-ből: DL 39 217. (Vegyes provenienciájú iratok, 1920-717.) – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus, quod in nostri presentia personaliter constituti egregii Andreas, Stephanus et Ladislaus filii condam Stephani de Bathor in suis ac Pauli et Nicolai fratrum carnalium, omniumque aliorum fratrum, consanguineorum et proximorum ipsorum personis, quorum onus et onera ac quelibet gravamina super se assumpserunt, ultro sponte, libere et voluntarie confessi extiterunt oraculo vive vocis in hunc modum, quod ipsi pro eorum necessitatibus ad presens ipsos summe urgentibus evitandis, et specialiter pro re[demptione] castri Vylagoswar de manibus magnifici Pauli de Lyndwa ac domine Margarethe carnalis sororis ipsorum, relicte condam magnifici Michaelis Zylagy de Horozzeg comitis Bystriciensis, nunc consortis prefati Pauli, cuius dominium introire vellent, possessiones ipsorum Kewbewlkwth in Strigoniensi ac Rawazkezew et Wyfalw in Komaromiensi comitatibus habitas et existentes, ipsos pleno iure concernentes reverendissimo in Christo patri et domino, domino Dyonisio cardinali archiepiscopo Strigoniensi locique eiusdem comiti perpetuo, primati et apostolice sedis legato nato, necnon eiusdem sedis apostolice legato de latere duobus milibus et quingentis florenis auri puri Hungaricalibus iusti et legalis ponderis, ut dixerunt, ab eodem plene habitis, levatis et perceptis cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus cultis et incultis, pratis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, montibus, vallibus, vineis, vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, aquarumque decursibus, molendinis, molendinorum locis generaliterque cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet quovis nominis vocabulo vocitatis sub ipsorum veris metis et limitibus existentibus et presertim taxis ordinariis et extraordinariis tamdiu tenendas, habendas et possidendas, quousque premissis duobus milibus et quingentis florenis auri puri in specie omnium rerum estimatione exclusa redimere valuerint, titulo pignoris obligassent, immo obligarunt coram nobis, quarum dominium solum vigore presentium non obstantibus consuetudinibus sive lege regni introire valeat atque possidere, assumentes eundem reverendissimum dominum archiepiscopum in pacifico dominio earundem propriis eorum laboribus et expensis protegere, tueri et defensare tali obligaminis vinculo interiecto, quod si in dominio prefatarum possessionum iam fatum reverendissimum dominum archiepiscopum usque tempus redemptionis tenere et conservare nollent, non curarent aut non possent, extunc solum vigore presentium non obstantibus consuetudinibus regni in dominium possessionum Bwyak, Hehalom et Beer in comitatu Newgradiensi habitaram et existentium cum cunctis similiter utilitatibus et pertinentiis introire valeat atque possit tamdiuque tenere et conservare ac possidere, donec de dictis duobus milibus et quingentis florenis auri puri in specie omnium rerum estimatione exclusa eidem satisfactum fuerit effective, in quarum similiter immediate scriptarum possessionum dominio propriis eorum sumptibus, laboribus et expensis contra quoslibet impetitores eundem reverendissimum dominum Dionisium archiepiscopum tenere, protegere et defensare assumpserunt illo non pretermisso, quod si in dominio antelatarum possessionum primo et secundo nominatarum quovis exquisito ingenio prelibatum reverendissimum dominum Dionisium archiepiscopum tenere et conservare nollent, non curarent vel non possent, extunc in primis octavis celebrandis

et imposterum quodcumque in successu temporum premissis obligaminibus contravenirent ac in premissis non persisterent vel eisdem stare nollent aut premissa non observarent, contra ipsum reverendissimum dominum Dionisium archiepiscopum in facto succubitus duelli facti potentialis convincantur et sint convicti eo ipso, atque dicta duo milia et quingentos florenos auri prescriptus reverendissimus dominus Dionisius archiepiscopus coram vicario alme ecclesie Strigoniensis, cuius iudicio et iurisdictioni se submiserunt, pro tempore constituto solum una monitione premissa in talibus observari solita repetere valeat atque possit, si vero solutionem eorundem florenorum auri facere nollent, non curarent vel non possent, in quibus iidem Andreas, Stephanus et Ladislaus in suis ac dictorum fratrum et consanguineorum suorum personis omnibus exceptionibus doli, mali, vis, fraudis etc. [. . .] appellationibusque ad quemcumque et presertim sedem apostolicam et [. . .] premissa de facto stare vel de iure venire possent, excommunicare idem vicarius et denuntiari facere et ad omnes censuras et processus, qui de iure [incumbunt,] procedere contra ipsos valeat atque possit. Hoc specialiter interserto, quod si premissis omnibus et singulis coniunctim et divisim stare et in eisdem persistere nollent in parteque vel in toto contrafacerent vel premissa observare non possent, extunc mox periurii et fidefragii habeantur et convincantur ipso facto, ad que se in suis ac dictorum fratrum et consanguineorum suorum personis ultro, sponte et libere obligarunt coram nobis harum nostrarum testimonio litterarum. Datum die dominico proximo post festum Beatorum Thiburtii et Valeriani martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto.

71

1464. április 19., Buda.

Mátyás király előtt Dománhidai András Dománhidai László és Balázs birtokrészeit, amiket maga is zálogként bír, kétszáz aranyforintért továbbzálogosítja Bátori Andrásnak, Istvánnak és Lászlónak.

Papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét nyomával. DL 45 294. (Múz. törzsanyag, 1901-53.) – A hátoldalon az alábbi korabeli feljegyzések: *De Domanhyda in filium fuisse Georgii. Domanhyda. Coram me Korothna. Lecta per eundem. Non solvit d. Más kézzel: Littera fassionalis Andree filiorum II°. Hec docet Andream.* – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus, quod Andreas filius Georgii de Domanhyda personaliter coram nobis constitutus confessus est in hunc modum, quod ipse totales portiones possessionarias Ladislai et Blasii filiorum Stephani de eadem Domanhyda in possessionibus Penyge, Ewkeritho et Domanhyda predicta in comitatu Zathmariensi existentibus habitas ac tertiam partem tributi in eadem possessione Domanhyda exigi soliti erga ipsum titulo pignoris habitas¹ simul cum cunctis utilitatibus earundem² et pertinentiis quibuslibet ad easdem rite et legitime spectantibus et pertinere debentibus magnificis Andree, Stephano et Ladislao de Bathor pro ducentis florenis auri puri veri et iusti ponderis plene ad eisdem habitis et receptis similiter³ pignori obligasset, immo obligavit eisdem nostri in presentia tandiu tenendas et possidendas, quousque ipse Andreas, de Domanhyda vel prefati Ladislaus et Blasius filii Stephani de eadem super prescriptis ducentis florenis auri redimere possent ab eis-

dem, assumendo nichilominus prefatus Andreas de Domanhyda litteras impignoraticias super premissis emanatas in festo Beati Urbani pape nunc venturo⁴ manibus prefatorum Andree, Stephani et Ladislai de Bathor dare et assignare vigore et testimonio presentium mediante. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum Beati Alberti episcopi, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto.

Coram K lecta per eundem

¹ Előtte kihúzva: *exigi*. ² Utólag, a sor szélén betoldva. ³ Sor fölé betoldva. ⁴ Máj. 25.

72

1464. április 26., Buda.

Pálóci László országbíró meghagyja a zobori konventnek, hogy Forgács János és Péter panaszára küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vizsgálja ki, vajon a Csúzi család tagjai valóban elfoglalták-e a panaszosok csúzi másképp széki, illetőleg a Bátoriak a panaszosok ösztövérfalvi birtokrészeit.

Átírta a zobori konvent 1464. máj. 30-i jelentésében: 74. DL 59 512. (Forgách cs. lt.) – Azonos szövegű párja ugyanúgy a zobori konvent átiratában: DL 59 513. (Forgách cs. lt.) – H. R.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Zoboriensis comes Ladislaus de Palocz iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis egregiorum Iohannis et Petri Forgach de Gyemes, quomodo Stephanus et Nicolaus de Chuz ac Ladislaus Markws dictus de eadem hiis disturbiorum et guerarum temporibus, post scilicet mortem et decessum condam domini Alberti regis directam tertiam partem possessionis Chwz predictae alio nomine Zek vocate et pertinentiarum eiusdem in comitatu Komaromiensi existentium habitam, ipsos exponentes iuridice concernentem pro se ipsis minus iuste et indebite ac preter omnem viam iuris occupassent, occupatasque tenerent ac conservarent ac eisdem uterentur etiam de presenti, ceterum Andreas, Stephanus et Ladislaus filii condam comitis Stephani de Bathor tempus circa predictum totalem portionem ipsorum exponentium possessionariam in possessione Ezthwerfalw vocata in dicto comitatu Komaromiensi existenti pro se ipsis via iuris sine omni ab eisdem exponentibus occupassent, occupatisque uterentur similiter de presenti potentia mediante in preiudicium et dampnum prefatorum exponentium valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Paulus Kezogh vel Mathias de Chew aut Martinus sive Iohannes de Zenthmyhal sin Urbanus de Konkol aliis absentibus homo regius ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur certitudinis veritatem, quam tandem dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Beati Georgii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto.

73

1464. május 10.

Mátyás király privilegiális formában átírja és megerősíti Bátori András, István, László, Pál és Miklós számára a világosvári uradalomról tett adományát.

Hártyán, kék-zöld-vörös selyemzsinóron függő nagypecséttel. DL 72 004. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – H. R.

Commissio propria domini regis Mathias Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallitie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Salvatore. Decet regiam sublimitatem benemeritorum preces exaudire atque eos condigno favore prosequi, ut dum se conspexerint favoribus regiis remuneratos, non solum in laudem donantis, sed etiam in exemplum et incitamentum aliorum se parent, ad queque grata obsequia promptiores. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nostre maiestatis venientes in presentiam fideles nostri magnifici Andreas de Bathor alias agazonum ac Stephanus pridem camere et Ladislaus de eadem Bathor nunc dapiferorum nostrorum magistri, filii condam Stephani de predicta Bathor in ipsorum ac Pauli et Nicolai fratrum ipsorum carnalium personis exhibuerunt et presentaverunt nobis dupplices litteras, unas nostras donationales super donatione castri nostri Wylagoswar vocati in comitatu Orodienti habitati ac suarum pertinentiarum per nos prefatis Andree, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de Bathor heredibusque et posteritatibus ipsorum in perpetuum facta sub priori sigillo nostro, quo ante coronationem nostram utebamur, confectas, alias capituli ecclesie Orodientis super statione exinde facta emanatas tenoris infrascripti, supplicantes iidem Andreas, Stephanus et Ladislaus de dicta Bathor maiestati nostre humiliter, ut easdem litteras nostras, videlicet donationales et prefati capituli ecclesie Orodientis statutorias ratas, gratas et acceptas habendo litterisque nostris privilegialibus verbotenus inscribi faciendo ac easdem pro prefatis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de Bathor heredibusque et posteritatibus ipsorum universis innovando perpetuo valituras confirmare dignaremur. Quarum quidem litterarum, videlicet nostrarum tenor is est:

Itt következik Mátyás király 1464. február 22-i oklevele (66).

Alterarum vero dicti capituli sequitur in hec verba:

Itt következik az aradi káptalan 1464. március 24-i oklevele (68).

Nos igitur humilimis et devotis supplicationibus prefatorum Andree, Stephani et Ladislai de Bathor per eos in ipsorum ac aliorum, quorum supra nominibus nostre porrectis maiestati regia benignitate exauditis et clementer admissis prefatas litteras nostras donationales et pretacti capituli ecclesie Orodientis statutorias non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas presentibus litteris nostris privilegialibus de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali insertas, quoad omnes earum continentas, clausulas et articulos acceptamus, approbamus et ratificamus ac easdem de mera nostra regia auctoritate ex certaque nostre maiestatis scientia et animo deliberato prelatorumque et baronum nostrorum ad id accedente consilio pro prefatis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de Bathor heredibusque et posteritatibus ipsorum universis innovando perpetuo valituras confirmamus presentis scripti nostri patrociniio mediante, salvis iuribus

alienis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri dupplicis munimine roboratas. Datum per manus reverendissimi in Christo patris, domini Stephani Colocensis et Bachiensis ecclesiarum archiepiscopi, aule nostre summi cancellarii, fidelis nostri dilecti, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto, VI Idus Maii, regni nostri anno septimo, coronationis vero primo, venerabilibus in Christo patribus, dominis Dionisio de Zeech cardinali Strigoniensi, eodem domino Stephano Colocensi archiepiscopis, Ladislao Agriensi, Iohanne Waradiensi, Nicolao Transilvanensi, Zagrabiensi sede vacante, Iohanne Quinqueecclesiensi, Alberto Wesprimiensi, Augustino Iauriensi, Vincentio Waciensi, Alberto Chanadiensi, Thoma Nitriensi, Bosnensi sede vacante, Urbano Sirimiensi, Marco Thinniniensi, Segniensi sede vacante, Nicolao Modrusiensi ecclesiarum episcopis ecclesias Dei feliciter gubernatibus, item magnificis Michaelae Orzaag de Guth regni nostri Hungarie palatino, Emerico de Zapolya regni Bosne gubernatore, Nicolao de Wylak et Iohanne Pangracz de Dengeleg wayvodis Transilvanis, comite Ladislao de Palocz iudice curie nostre, eodem Emerico de Zapolya Dalmatie, Croatie et Sclavonie regnorum nostrorum et prefato Nicolao de Wylak Machoviensi banis, honore banatus Zewriniensis vacante, Iohanne de Rozgon thavarnicorum, Benedicto de Thwrocz ianitorum, Andrea Pangracz de Dengeleg prefata pincernarum, Stephano de Peren et prefato Ladislao de Bathor dapiferorum, Paulo de Dombo et Ladislao de Wesen agazonum nostrorum magistris, Petro de Zakol Themesiensi et Andrea Pawmkurth Posoniensi comitibus aliisque compluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Io(hannes) Q(uinqueecclesiensis)

74

1464. május 30.

A zobori konvent jelenti Mátyás királynak, hogy Pálóci László 1464. április 26-i parancsa értelmében a királyi ember által kiküldöttük jelenlétében elvégzett vizsgálat igazolta a panasz valóságát.

Papíron, hátoldalán kör alakú zárópecsét nyomával. DL 59 512. (Forgách cs. lt.) – A külzet: *Domino regi, pro egregiis Iohanne et Petro Forgach de Gyemes, inquisitionis relatio.* – Azonos szövegű, de dátumában eltérő (16. die festi Beati Urbani pape – 1464. jún. 9.) párja: DL 59 513. (Forgách cs. lt.) – H. R.

Serenissimo principi, domino Mathie Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. regi, domino ipsorum gratiosissimo conventus monasterii Beati Ipoliti martiris de Zobor orationum suffragia devotarum. Vestra noverit serenitas nos litteras viri magnifici, comitis Ladislai de Palocz iudicis curie vestre serenitatis nobis directas honore, quo decuit, recepisse in hec verba:

Itt következik Pálóci László országbíró 1464. április 26-i oklevele (72).

Unde nos petitionibus ipsius comitis Ladislai annuentes, ut tenemur, una cum prefato Iohanne de Zenthmihalwr homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet fratrem Anthonium sacerdotem unum ex nobis ad premissam inquisitionem peragendam nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer

retulerunt, quod ipsi in festo Beati Urbani pape proxime preterito¹ in comitatu Komariensi simul procedendo ab omnibus, quibus decens et opportunum fuisset, diligenter de premissis inquirendo talem scivissent veritatem, prout eidem comiti Ladislao dictum extitisset et sicut tenor litterarum suarum per omnia contineret predictarum. Datum sexto die diei inquisitionis antedictae, anno Domini supradicto.

¹ Máj. 25.

75

1464. július 8., Buda.

Mátyás király megparancsolja a budai káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember az ecsedi Bátoriak Köbölkút, Kesző és Újfalú nevű birtokaiba, amelyek zálog címén Szécsi Dénes esztergomi érseket illetik, vezesse be az érseket.

Átírta a budai káptalan 1464. aug. 14-én kelt jelentésében: 76. DL 15 963. (NRA 709-7.) – H. R.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Budensis salutem et gratiam. Dicit nobis fidelis noster, reverendissimus in Christo pater, dominus Dyonisius cardinalis archiepiscopus ecclesie Strigoniensis et apostolice sedis legatus de latere, quomodo ipse in dominium quarundam possessionum fidelium nostrorum magnificorum Andree, Stephani et Ladislai de Bathor magistri dapiferorum nostrorum Kewbelkwth in Strigoniensi ac Kezew et Wyfalw vocatarum in Komariensi comitatibus habitaram, ipsum dominum archiepiscopum titulo pignoris concernentium legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes de Chery vel Mathias aut Emericus de Kwrth sin Stephanus de Chwz sew Anthonius de [. . .] sive Petrus de Bela aliis absentibus homo noster ad facies pretactarum possessionum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat memoratum dominum archiepiscopum in dominium earundem statuatque easdem eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis pignoris titulo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatum dominum archiepiscopum nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, dominico die proximo post festum Visitationis Beate Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto, regni nostri anno septimo, coronationis vero primo.

76

1464. augusztus 14.

A budai káptalan privilégiuma arról, hogy Mátyás király 1464. július 8-i parancsának megfelelően a királyi ember kiküldöttük jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette az esztergomi érseket a felsorolt birtokokba.

Füzetbe írt, egyszerű 16. századi másolat, amelynek utolsó oldalán: *Paria litterarum super castro Sonda ac pertinentiarum suarum, item super Rawaskezy, Kebewlkwth et Wyffalw.* DL 15 963. (NRA 709-7.) – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos litteras serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. introductorias et statutorias nobis directas reverentia, qua decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1464. július 8-i oklevele (75).

Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis obediens, ut tenemur, una cum pre-nominatis Petro de Bela et Emerico de Kwrth hominibus suis regiis nostrum hominem, videlicet honorabilem magistrum Petrum de Gara socium et concanonicum nostrum ad premissam introductionem et statutionem faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis conformiter retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post festum Beate Anne matris Marie proxime preteritum¹ ad facies prenominatarum possessionum Kewbelkwth, Kezew ac Wyfalw vicinis et com-metaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo memoratum dominum archiepiscopum in dominium earundem introduxissent eademque eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis pignoris titulo possidendas nullo contradictore apparente statuissent diebus legitimis et horis in faciebus earundem permanendo. In cuius rei evidentiam presentes litteras nostras patentes ad fasionem dicatorum domini nostri regis et nostri hominum duximus concedendas. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno Domini supradicto.

¹ Júl. 30.

77

1465. április 30., Buda.

Mátyás király bizonyítja, hogy azon három birtokot, amelyeket Bátori András, István, László és Miklós zálogosítottak el egykor 2500 aranyforintért néhai Dénes esztergomi érseknek, az érsek végrendelet nélküli halála után a maga számára foglaltatta el. Ám most, mivel János váradi püspök, kijelölt esztergomi érsek a király kérésére a nevezett 2500 forinton felül további 1300 aranyat adott a királynak, így ő a birtokokat visszaadta az esztergomi egyháznak kikötve, hogy a Bátori testvérek e birtokokat a 2500 arany ellenében bármikor visszaválthatják.

Füzetbe írt, egyszerű 16. századi másolat, amelynek utolsó oldalán: *Paria litterarum super castro Sonda ac pertinentiarum suarum, item super Rawaskezy, Kebewlkwth et Wyffalw*. DL 15 963. (NRA 709-7.) – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod licet nos pridem reverendissimo domino Dionisio cardianali archiepiscopo Strigoniensi divina vocatione sine testamento ab hac luce migrante, quasdam possessiones Kezew et Wyfalw vocatas in Comaroniensi, necnon Kewbelkwth nominatas, in Strigoniensi comitatibus existentes ex impignoratione fidelium nostrorum egregiorum Andree, Stephani, Ladislai et Nicolai de Bathor ipsi condam domino Dionisio archiepiscopo pro duobus milibus et quingentis florenis auri facta apud illam ecclesiam Strigoniensem comperimus, easque pro nostra maiestate pretextu huiusmodi impignorationis feceramus occupare et nunc apud manus nostras existant occupate, tamen quod tum ex certis causis rationabilibus animum nostrum moventibus, tum quia reverendissimus in Christo pater, dominus Iohannes episcopus Waradiensis et postulatus dicte ecclesie Strigonensis ad singularem nostre maiestatis requisitionem pro certis arduis regni nostri negotiis expediendis preter prescriptos duomilia et quingentos florenos auri ad presens mille et trecentos florenos auri maiestati nostre dedit et assignavit, ideo nos pretactas possessiones Kezew, Wyfalw et Kewbelkwth de manibus nostris regiis dicte ecclesie Strigoniensi et consequenter memorato domino Iohanni episcopo et postulato pro prescriptis duobus millibus et quingentis florenis auri, ut prefertur, per ipsos Andream, Stephanum, Ladislaum et Nicolaum de Bathor dicto condam domino Dionisio archiepiscopo impignoratas remisimus et remittimus et nichilominus quicquid iuris nostra regia maiestas in pretactos duobus millibus et quingentos florenos auri quibuscumque viis et rationibus habuisset haberetque et habere posset, totum predictae ecclesie Strigoniensi et consequenter antefato domino Iohanni postulato dedimus et donavimus, immo damus et donamus presentium per vigorem, hoc tamen declarato, ut quandocumque prefati Andreas, Stephanus, Ladislaus et Nicolaus de Bathor eorumque heredes prefatas possessiones a dicta ecclesia Strigoniensi et consequenter ipso domino Iohanne postulato redimere voluerint, pro prescriptis duobus millibus et quingentis florenis auri easdem ipsis sine difficultate reddere et remittere teneatur. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto, regni nostri anno octavo, coronationis vero secundo.

Mathyas rex
propria manu etc.

1465. május 1., Buda.

Mátyás király parancsa komáromi várnagyainak, Gáji Gergelynek és Korompai Nehéz Péternek. Mivel János váradi püspök és kijelölt esztergomi érsek megfizette neki azt az összeget, amelyért Bátori András, István és László a Komárom megyei Kesző és Újfalu, valamint az Esztergom megyei Köbölkút birtokai néhai Dénes esztergomi érseknél vol-

tak elzálogosítva, ezért visszaadta azokat a nevezett János püspöknek. Utasítja tehát a fentieket, hogy a három birtokot adják János érsek vagy emberei kezére.

Füzetbe írt, egyszerű 16. századi másolat, amelynek utolsó oldalán: *Paria litterarum super castro Sonda ac pertinentiarum suarum, item super Rawaskezy, Kebewlkwth et Wyffalw.* DL 15 963. (NRA 709-7.) – H. R.

Commissio propria domini regis Mathias Dei gratia rex Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. fidelibus nostris egregiis, Gregorii de Gay et Petro Nehez de Korompa, castellanis castri nostri Komaroniensis salutem et gratiam. Quia fidelis noster, reverendissimus in Christo pater, dominus Iohannes¹ episcopus ecclesie Waradiensis et postulatus Strigoniensis de illa summa pecunie, pro qua alias possessiones fidelium nostrorum Andree, Stephani et Ladislai de Bathor Kezew et Wyfalw in Komaroniensi, necnon Kewbelkwth vocate in Strigoniensi comitatibus habite reverendissimo condam domino Dionisio cardinali archiepiscopo Strigoniensi impignorate fuerant, nobis satisfecit, ideo nos easdem possessiones ipsi domino Iohanni episcopo remisimus. Quare fidelitati vestre firmiter mandamus, quatenus statim visis presentibus manus vestras de predictis possessionibus excipere et easdem prefato domino Iohanni episcopo vel hominibus suis per eum ad id cum presentibus deputandis remittere debeatis, secus facere non presumatis, presentes vero pro expeditione vestra poteritis reservare. Datum Bude, in festo Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto, regni nostri anno octavo, coronationis vero secundo.
Mathyas rex
propria manu etc.

¹ Utólag sor fölé betoldva, de egykorú, a másolást végző kézzel.

79

1465. május 25., Buda.

Pálóci László országbíró előtt János váradi püspök és kijelölt esztergomi érsek Lábatlani Gergellyel és Andrással abban állapodott meg, hogy 3000 arany értékben Lábatlaniak a Nógrád megyei Szanda várakat és uradalmát adják át az érseknek, amely összegből János ötszáz forintot készpénzben fizetett ki, míg a fennmaradó 2500 arany ellenében az elődjének, Szécsi Dénes érseknek a Bátoriak által elzálogosított Ravaszkeszi, Újfalu és Köbölkút nevű birtokokat adja át.

Füzetbe írt, egyszerű 16. századi másolat, amelynek utolsó oldalán: *Paria litterarum super castro Sonda ac pertinentiarum suarum, item super Rawaskezy, Kebewlkwth et Wyffalw.* DL 15 963. (NRA 709-7.) – H. R.

Nos, comes Ladislaus de Palocz iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus per presentes, quod reverendissimo in Christo patre, domino Iohanne episcopo ecclesie Waradiensis et postulato ecclesie Strigoniensis ab una, ex altera siquidem partibus egregio Gregorio filio

condam Michaelis de Labathlan ac Andrea filio condam Ladislai filii dicti Michaelis de eadem Labathlan, oneribus tamen et quibuslibet gravaminibus Michaelis filii ac nobilium puellarum Dorothee, Barbare ac Katherine, Ursule, Veronice et Advige filiarum predicti condam Ladislai de Labathlan, si iidem fortassis in subnotandis persistere nollent, super se ipsos per omnia assumptis et receptis per easdem partes sponte et libere confessum extitit pariter et relatum in hunc modum, quomodo ipsi, videlicet Gregorius et Andreas de Labathlan quibusdam certis et rationabilibus promoti respectibus animum ipsorum ad hec moventibus et inducentibus castrum ipsorum Zonda vocatum, necnon possessiones similiter Zonda ac Warallya, Swran, Nempthy vocatas, necnon portiones possessionarias in possessione Bechke vocata omnino in comitatu Newgradiensi habitum et existentes simul cum tributis in possessione Gwtha et Tholmach vocatis exigi solitis aliisque cunctis eiusdem et earundem¹ utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris utputa arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, silvis, rubetis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumvis utilitatum et pertinentiarum eiusdem et earundem integritatibus ad idem et easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus sub eisdem veris metis et antiquis limitibus, quibus idem et eadem per eosdem Gregorium et Andream ac predecessores eorundem hactenus tente et possesse extitissent, una cum universis et quibusvis iuribus, litteris et litteralibus instrumentis factum dumtaxat dicti castri possessionumque et tributorum tangentibus et concernentibus, quibus videlicet mediantibus idem castrum et possessiones ac portiones possessionarias prelibatas ipsi et eorum predecessores possedissent, memorato domino Iohanni episcopo consequenterque ecclesie sue Strigoniensi antedecte pro tribus milibus florenis auri puri veri et iusti ponderis dedissent, donassent, vendidissent, perpetuassent et annuissent, immo dederunt, donaverunt, vendiderunt, annuerunt et perpetuarunt iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum possidendasque et habendum, nullum ius seu domini proprietatem ipsis in eisdem castro et possessionibus ac tributis et pertinentiis eiusdem et earundem sibi ipsis reservando, sed totum et omne ius seu domini proprietatem in eisdem habitum et possessum in prelibatum dominum Iohannem episcopum et postulatum Strigoniensem ac ecclesiam suam Strigoniensem antedictam transferendo convertissent, immo transtulerint nostri in conspectu, ex quibus quidem tribus milibus florenis auri idem dominus Iohannes episcopus et postulatus dicte ecclesie Strigoniensis quingentos florenos auri puri in specie hic coram nobis prelibatis Gregorio et Andree de Labathlan persolvisset et restituisset, pro aliis autem residuis duobus milibus et quingentis florenis auri puri quasdam possessiones suas et iam dicte ecclesie sue Strigoniensis impignoratas, videlicet Rawazkezew et Wyfalw in Komaroniensi ac Kebelwkwth in Strigoniensi comitatibus existentes et habitas, pro quibus alias eadem per egregios Andream, Stephanum et Ladislaum ac alios fratres eiusdem de Bathor condam reverendissimo in Christo patri, domino Dyonisio cardinali archiepiscopo dicte ecclesie eiusdem Strigoniensis impignorate extitissent, similiter prelibatis Gregorio [filio] Michaelis ac Andree et Michaeli filiis prefati condam Ladislai de Labathlan titulo pignoris infra tempus redemptionis earundem modo simili cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, silvis, rubetis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumvis utilitatum et pertinentiarum earundem integritatibus ad

easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus simul cum litteris et litteralibus instrumentis factum impignoratarum earundem concernentibus dedisset, obligasset et impignorasset, immo dedit, obligavit et impignoravit ac prescriptos quingentos florenos auri puri persolvit nostri in presentia harum nostrarum testimonio et vigore litterarum mediante. Datum Bude, sabbato proximo post festum Beate Elene regine, anno Domini milesimo quingentesimo sexagesimo quinto.

¹ Előtte kihúzva: *utilitatibus*.

80

1466. december 4., Szentpéter.

Pálóci László országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat a Szabolcs megyei Zamoszeg és Pályi birtokokba.

Kettészakadt papíron, hátlapján pecsét töredékével. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-341. (DF 211 096.) – A külzet: *Amicis suis honorandis, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Andrea, Stephano, Ladislao, Paulo et Nicolao de Bathor, introductoria et statutoria*; a jobb alsó sarokban: *Zamoszeg.* – C. T. N.

Amicis suis honorandis, conventui ecclesie de Lelez comes Ladislaus de Paloc iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. amicitiam cum honore. Dicit nobis magnificus Andreas de Bathor sua ac Stephani, Ladislai, Pauli et Nicolai de eadem Bathor in personis suis, quomodo ipsi in dominium totalium possessionum Zamoszegh et Paly vocatarum in comitatu Zabolch existentium, necnon tributi et vadi in ipsa Zamoszeg ac tertie partis similiter tributi in possessione Kochord in comitatu Zathmariensi existentium exigi solitorum, que scilicet possessiones et tributa ac vadum alias Iacobi Czudar de Olnod prefuissent, ipsos titulo pignoris concernentium, legitime vellent introire. Super quo amicitias vestras petimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Demetrius de Keerch aut Nicolaus vel Balthasar de eadem sin Stephanus seu Iohannes sive Lorandus de Bessenew aliis absentibus homo regius ad facies prescriptarum possessionum Zamoszeg et Paly ac tributi et vadi in eadem Zamoszeg, necnon tertie partis tributi in dicta Kochord exigi solitorum vicinis et commetaneis earundem inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum in dominium dictarum possessionum Zamoszeg ac Paly, necnon tributi et vadi in eadem Zamoszeg ac tertie partis tributi in prefata Kochord exigi solitorum vicinis et commetaneis earundem inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum in dominium earum possessionum ac tributorum et vadi statuatque easdem et eadem eisdem cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad easdem et eadem spectantibus premissis iure ipsis incumbenti possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet ipsos contra prefatos Andream, Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec ipsarum introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vici-

norumque et commetaneorum, qui premissa stationi intererunt, nominibus terminoque assignato dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum in opido nostro Zenthpe-th[er], in festo Beate Barbare virginis et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto.

81

1468. március 12., Buda.

Pálóci László országbíró meghagyja a jászói konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember Bátor Tamás leánya, Veronika – Ruszkai Dobó Domokos felesége – panaszára tartson vizsgálatot arról, hogy a Bátoriak valóban elfoglalták a neki néhai apja birtokaiból járó részt.

Átírta a jászói konvent 1468. ápr. 15-i jelentésében: **82.** DL 16 623. (NRA 801-28.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Iazow comes Ladislaus de Paloc iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Dalmatie, Croatie etc. amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona generose domine Veronica vocate, filie condam Thome filii Iohannis filii Petri de Bathor, consortis scilicet egregii Domini Dobo de Ruzka, quomodo hiis preteritis guerarum temporibus, post scilicet mortem et decessum condam domini Wladislai regis Hungarie predicti egregii Andreas, Stephanus, Ladislaus, Paulus, Nicolaus filii condam comitis Stephani de Bathor universas et totales portiones possessionarias antefati condam Thome de Bathor, patris antefate domini Veronice exponentis in possessionibus Bathor predicta, Waswary, Walay, Merky, Fabianhaza, Eched, Zenthmarthon, Maythen, Kamand, Zenthmyklos, Felesag(!), Kege, Alsokege Volachiales, Therebes, Sadan, Gylwach, Dob, Amacz, Ombod, Gharmath, Kysnomyn, Orosy, Mathocz, Kysar, Naghar, Geberyen in Zathmariensi, necnon Lewelek, Thymar, Loranthaza, Polcz, Letha, Abranfalwa, Lucas, Kenez, Enchench, Nyreg haz, Rakamaz, Wenchellew in de Zabolch et Tharpa in de Bereg comitatibus existentibus habitas a manibus condam nobilis domine Cristine vocate, relicte antefati Thome de Bathor, matris utputa ipsius domine exponentis pro se ipsis minus iuste et indebite ac preter omnem viam iuris occupassent universasque res et bona eiusdem mobiles et immobilia possessionibus in predictis repertas et inventa penitus et in toto recepissent et abstulissent, eisdem et eadem erga se conservando etiam de presenti, prefatam condam dominam Cristinam, matrem ipsius domine exponentis et perconsequens eandem dominam Veronicam de dominio earundem penitus excludendo potentia mediante in preiudicium et dampnum dicte domine Veronice exponentis valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Hodos aut Ladislaus de eadem sin Petrus de Magasmarth aut Osvaldus Somogy, Petrus Magnus de Zygeth nempe Georgius Wythez de Budahaza seu Nicolaus de Wra sive Stephanus de eadem neve Blasius Soldos de Saralyan aliis absentibus homo regius de curia regia ad id specialiter transmissus ab omnibus, quibus incumbit, meram de premissis experiatur certitudinis veritatem, quam tandem dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo.

82

1468. április 15.

A jászói konvent jelenti Mátyás királynak, hogy Pálóci László országbíró 1468. március 18-i levele értelmében a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében elvégezte a vizsgálatot, amely igazolta a panaszban leírtakat.

Papíron, a hátlapján zárópecsét nyomával. DL 16 623. (NRA 801-28.) – A külzet: *Domino regi, pro generosa domina Veronica vocata, filia condam Thome filii Iohannis filii Petri de Bathor, consorte scilicet egregii Dominici Dobo de Rwzka contra magnificum Andream de Bathor aliosque intrascriptos super factis intraspecificatis, inquisitoria.* Keresztben bírósági feljegyzés: *Pro A(ctore) Gregorius de Komjathi cum Lelez, pro I(n causam attractis).* – C. T. N.

Serenissimo principi, domino Mathie Dei gratia regi Hungarie, Dalmatie, Croatie etc., domino eorum gratio Lucas prepositus et conventus ecclesie Beati Iohannis Baptiste de Iazow orationes in Domino pro vestra vita pariterque salute. Litteras magnifici domini comitis Ladislai de Palocz, iudicis curie vestre serenitatis inquisitorias nobis directas reverenter recepimus in hec verba:

Itt következik Pálóci László országbíró 1468. március 12-i oklevele (81).

Nos igitur petitioni annotati domini comitis Ladislai de Palocz iudicis curie vestre serenitatis annuentes, ut tenemur, una cum prefato Petro Magno de Zygeth homine eiusdem vestre serenitatis de curia regia ad id specialiter transmissio unum ex nobis, videlicet fratrem Petrum presbiterum ad premissa peragenda nostro pro testimonio transmissimus fidedignum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi in dominica Ramispalmarum¹ ac aliis diebus ad id aptis et sufficientibus in de Zabolch, de Beregh et Zathmariensi comitatibus pariter procedendo ab omnibus, quibus decens et opportunum fuisset, palam et manifeste habita diligenti inquisitione talem de premissis scivissent et comperissent certitudinis veritatem, quod premissa facta potentiaria sic et suo modo, prout videlicet tenor litterarum dicti domini comitis Ladislai de Palocz contineret prescriptarum, facta, illata et perpetrata extitissent. Datum sexto die diei inquisitionis antedictae, anno Domini supradicto.

¹ Ápr. 10.

83

1469. szeptember 28., Buda.

Mátyás király előtt Szilágyi Erzsébet a korábban a Bátorai testvérek ellen indított – Világosvár okán keletkezett – perét visszavonja, s a vár jogáról a Bátoriak javára örökre és visszavonhatatlanul lemond.

Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel. DL 72 021. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – A hátlapján: *Expeditoria genetricis regis Mathie.* – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus per presentes, quomodo illustris domina Elyzabeth, genitrix nostra carissima coram nobis persona-

liter constituta est confessa sponte in hunc modum, quod licet ipsa egregios Andream, Stephanum, Paulum, Ladislaum et Nicolaum filios condam Stephani de Bathor ratione et pretextu castri Wylagoswar appellati in comitatu de Zarand existentis ac pertinentiarum eiusdem¹ mediantibus nostro et capituli ecclesie Budensis hominibus vigore certarum litterarum evocatoriarum in curiam nostram regiam evocari fecerit, et eos exinde aggravari pretenderit, tamen ipsa ad intercessionem nonnullorum hominum premissam evocationem contra eos modo premissa factam condescendere fecisset, ac eosdem Andream, Stephanum, Paulum, Ladislaum et Nicolaum de dicta Bathor super acquisitione sua expeditos reddidisset, universas etiam litteras evocatorias et alias quaslibet contra prectos Andream, Stephanum, Paulum, Ladislaum et Nicolaum de Bathor sub quacumque forma verborum emanatas vanas, cassas, frivolas et viribus carituras relinquisset, immo condescendere fecit ac expeditos reddidit, predictas quoque litteras vanas, casas et frivolas relinquit nostri in presentia, ac insuper totum et omne ius suum, si quod in predicto castro Wylagoswar ac pertinentiis eiusdem sive vigore sententiarum per condam magnificum Michaellem Zylagy de Horogzeg, fratrem suum contra illustres condam Georgium ac Lazarum Rascie despotos in curia nostra regia et alias reportatarum sive aliter qualitercumque habuisset vel haberet, prefatis Andree, Stephano, Paulo, Ladislao et Nicolao filiis prefati condam Stephani de prescripta Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum dedisset, donasset contulissetque et perpetuasset, immo dedit, donavit et contulit et perpetuavit coram nobis harum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, est appensum, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Beatorum Cosme et Damiani martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo nono, regnorum nostrorum anno Hungarie duodecimo, coronationis sexto, Bohemie vero primo.

¹ A sor fölött betoldva.

84

1470. január 9., Buda.

Mátyás király engedélyt ad Bátori Istvánnak és Lászlónak, hogy a Dománhidai család birtokainak részükre történt iktatásáról szóló oklevelét, a benne esett hibák miatt újra kiadathassák.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecsét darabjaival. DL 90 892. (Csoma cs. devecseri lt.) – A hátlapján: *Annuentia regia ad refformationem quarundam litterarum statutoriarum*; alatta: *Gratia regia Domanhida.* – C. T. N.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significando, quibus expedit, universis, quod nos, qui ex debito suscepti regiminis officio casus nocivos et inprovisos reformare solemus, fidelibus nostris, egregiis Stephano et Ladislao de Bathor ex plenitudine nostre regie potestatis id, ut non obstantibus illis, quod si testimonium capituli ecclesie Waradiensis cum homine nostro regio in statutionibus portionum possessionariarum Andree de Domanhyda ac filiorum et filie eiusdem

in possessionibus Domanhyda predicta cum portione tributi in eadem exigī soliti, necnon Porchalma, Damyan, Penyge, Endred et predii Macha vocati in Zathmariensi, Komlosd in Byhoriensi, Iloswa et Hozywmezew in de Crazna, Mayad, Lamperth, Dershyda, Babwtheleke et Zoldabagh in Zolnokmediocri ac Thwrhw(!) in Zolnokexteriori comitatibus existentibus et habitis per maiestatem nostram eisdem Stephano et Ladislao de Bathor collatis ex errore forsitan vel ignorantia iniquos et dolosos fecisset processus supplentes prius ex benignitate nostra regia omnem defectum et errorem, si alique exinde evenissent vel quoquomodo eveniri possent, sic et eo modo, ac si iidem processus et statutiones possessionum debito et iusto modo facte fuissent et execute, reformare possint et valeant ita, quod iidem Stephanus et Ladislaus de Bathor penam vel gravamen aliquod non incurrant aut alio quoquomodo incurrerint vel eos exinde quacumque pena onerari contigerit, superinde eisdem gratiam duximus faciendam, immo facimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo septuagesimo, regni nostri anno duodecimo, coronationis vero sexto.

Ad relationem reverendissimi domini Colocensis etc.

85

1470. január 9., Buda.

Mátyás király engedélyei Bátori Miklós szerémi választott püspöknek és Pálnak, hogy a Dománhidai család birtokainak részükre történt iktatásáról szóló oklevelét, a benne esett hibák miatt újra kiadathassák.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecsét darabjaival. DL 98 321. (Bretzenheim cs. lt.) – A hátlapján: *Domanhyda. Annuentia quedam regie maiestatis super quadam introductoria et statutoria.* – C. T. N.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significando, quibus expedit, universis, quod nos, qui ex debito suscepti regiminis officio casus nocivos et inprovisos reformare solemus, fidelibus nostris, reverendo domino Nicolao de Bathor electo ecclesie Sirimiensis et Paulo de eadem Bathor ex plenitudine nostre regie potestatis id, ut non obstantibus illis, quod si testimonium capituli ecclesie Waradiensis cum homine nostro regio in statutionibus portionum possessionariorum Andree de Domanhyda ac filiorum et filie eiusdem in possessionibus Domanhyda predicta cum portione tributi in eadem exigī soliti, necnon Porchalma, Danyan, Penyge, Endred et predii Macha vocati in Zathmariensi, Komlosd in Byhoriensi, Iloswa et Hozywmezew in de Crazna, Mayad, Lamperth, Dershyda, Babwtheleke et Zaldabagh in Zolnokmediocri ac Thwrthew in Zolnokexteriori comitatibus existentibus et habitis per maiestatem nostram eisdem Nicolao et Paulo de Bathor collatis ex errore forsitan vel ignorantia iniquos et dolosos fecisset processus supplentes prius ex benignitate nostra regia omnem defectum et errorem, si alique exinde evenissent vel quoquomodo eveniri possent, sic et eo modo, ac si iidem processus et statutiones possessionum debito et iusto modo facte fuissent et execute, reformare possint et valeant ita, quod iidem Nicolaus et Paulus de Bathor penam vel gravamen aliquod non incurrant vel si ordine iudiciario aut alio quoquomodo incur-

rerint vel eos exinde quacumque pena onerari contigerit, superinde eisdem gratiam duximus faciendam, immo facimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo septuagesimo, regni nostri anno duodecimo, coronationis vero sexto.

Ad relationem reverendissimi domini Colocensis etc.

86

1470. október 4.

A leleszi konvent előtt Kállói Péter az apja és Ónodi Cudar Jakab közti korábbi megállapodásba – minthogy apja halálával az reá és testvérére, Péterre szállt – jelen bevallásával beemeli és részelteti Bástori András, Istvánt, Pált és Lászlót olyképpen, hogy a Jakab halálakor rá és testvérére szálló birtokrészeket megfelelni tartoznak.

Papíron, hátoldalán a konvent mandorla alakú rányomott pecsétjének töredékeivel, valamint korabeli kézzel: *Thas et Dewecher*. DL 17 072. (NRA 302-24.) – H. R.

Nos, Thomas de Maythen administrator et conventus monasterii sancti regis Stephanis de Zenthio memorie commendamus per presentes, quod Petrus filius condam Iohannis filii Iohannis filii Stanislai de Kallo onus et quodlibet gravamen Andree fratris sui carnalis, si idem temporum in processu in subnotanda sua fassione persistere nollet, in se et cuncta bona ac hereditates suas recipiendo coram nobis personaliter constitutus est confessus sponte in hunc modum, quod quia alias magnificus Iacobus Czwdar de Olnod una cum prefato condam Iohanne filio Iohannis, patre videlicet suo mediantibus litteris honorabilis conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez fassionalibus superinde confectis ob augmentum et intuitum sincere fraternitatis inter ipsos mutuo geste et habite in quibusdam possessionibus et portionibus ipsorum possessionariis Dewecher, Thaas, Zamoszeg, Paly et Ewr vocatis ipsius Iacobi Czwdar, item Naghkallo, Kyskallo, Harangh, Oros, Napkor, Thwra, Semyen et Byr omnino in districtu Nyr, necnon Bodolo in Bereg ac Semyen, Panyola et Keer in Zathmariensi, preterea Rathka nominatis in Abawywariensi comitatibus existentibus et habitis prefati condam Iohannis de Kallo talem fecissent dispositionem, ut si quempiam ipsorum divino nutu temporum in processu in prolibus deficere ac sine heredibus ab hoc seculo decedere contingeret, extunc possessiones et portiones possessionarie talis partis sine heredibus decedentis possessionibus in predictis habite in et ad partem alteram suprascriptam et superviventem ac proles et successores eiusdem universos condescendi et devolui deberent et tenerentur iure perpetuo tenendas, possidendas et habendas, nunc autemque mortuo prefato condam Iohanne de Kallo patre suo premissa dispositio dicti Iacobi Czwdar una cum ipso condam Iohanne de Kallo modo prenarrato facta ipsum et dictum Andream fratrem suum concerneret, et ad eos foret condescensa. Ideo ipse matura in se superinde deliberatione prehabita ob zelum et sincere fraternitatis respectum magnificum dominum Andream de Bathor ac Stephanum, Ladislaum, Paulum et Nicolaum fratres eiusdem ad premissam dispositionem per prefatum Iacobum Czwdar ac dictum condam Iohannem de Kallo patrem suum in facto predictarum possessionum factam penes se assumpsisset et recepisset ac eandem cum eisdem communicasset et par-

ticipasset, immo penes se recepit et eandem cum ipsis participavit nostro in conspectu eo modo, ut si temporum in processu prefatum Iacobum Czwdar absque heredibus decedere, quod in nutu existit divino, contingeret, extunc prenominate possessiones eiusdem Iacobi Czwdar Dewecher, Thaas, Zamoszeg et Paly ac directa medietas predictae possessionis Ewr in¹ ipsos Petrum de Kallo et Andream fratrem suum ac predictum dominum Andream de Bathor et fratres eiusdem supradictos equaliter devolvere et descendere et eosdem similiter concernere, sic videlicet, quod directa et equalis medietas earundem possessionum ipsis Petro et Andree de Kallo, alia autem similiter directa medietas earundem simul cum cunctis ipsorum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet quovis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem medietates ipsarum possessionum de iure spectantibus et pertinere debentibus annotato domino Andree de Bathor et fratribus eiusdem supradictis iure perpetuo cedere et evenire deberent et tenerentur, assumendo insuper et obligando se prefatus Petrus de Kallo, quod si quando hoc fieri contingeret, quod videlicet prescriptae possessiones ipsius Iacobi Czwdar per defectum sui seminis ad ipsos modo premissis devolverentur, et eodem rectificatione indigerent, extunc ipse Petrus de Kallo semper et ubique totiens, quotiens opportunum fieret, simul cum universis litteris suis et litteralibus instrumentis factum predictarum possessionum tangentibus, quas coram nobis exhibere et ostendere curavit, videlicet predictis fassionalibus dicti conventus ecclesie de Lelez in ipso conventu feria quarta proxima ante festum Purificationis Beate Marie Virginis gloriose anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto² transacto privilegialiter emanatis ac aliis condam serenissimi principis, domini Ladislai, Dei gratia regis Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. tenorem et transsumptionem predictarum litterarum dicti conventus ac confirmationem earundem et suum regium benivolum consensum super factis et dispositionibus in eisdem litteris dicti conventus contentis factum in se continentibus sigillo suo secreto, quo ut rex Hungarie utebatur, in cordula sericea rubea cum albo mixta impendenti consignatis, Bude, in festo Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo³ confectis, et tertia serenissimi principis, domini Mathie, Dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallitie, Lodomerie, Comanie Bulgariaeque regis, domini nostri naturalis gratiosissimi similiter tenores, transsumptiones et confirmationes prescriptarum ambarum litterarum, tam videlicet dicti conventus de Lelez, quam annotati condam domini Ladislai regis ac similiter suum regium benivolum consensum super factis litteris in eisdem contentis factum in se continentibus, per manus reverendissimi in Christo patris, domini Stephani archiepiscopi ecclesiarum Colocensis et Bachiensis locique eiusdem Colocensis comitis perpetui, aule sue serenitatis summi cancellarii datis, dupplicis sigilli sue serenitatis pendentis et autentici munimine roboratis, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto⁴ prescripto confectis, necnon litteris suis procuratoribus sufficientibus in rectificatione ipsarum possessionum necessariis penes ipsum dominum Andream de Bathor astare seu exurgere dictasque universas litteras suas et litteralia instrumenta totiens, quotiens opportunum fieret, exhibere et producere vellet, recusa sine omni quodque dum et quando prefatus Andreas de Kallo frater suus carnalis ad etatem perfectam, in qua fassionem perpetualem facere poterit, perveniret, extunc idem Petrus de Kallo ipsum Andream fratrum suum in aliquo capitulo seu conventu presenti sue fassioni suum consensum prebere ac super presenti negotio ipsi domino Andree de Bathor et fratribus suis supradictis de novo fassionem facere procuraret, tali se vinculo ipso Petrus ad premissa obligando, quod si ipse temporibus futuris

premissa aliququaliter retrahere niteretur, aut dictas litteras et litteralia instrumenta factum predictarum possessionum tangentes, dum necesse fieret, exhibere et producere aut litteras procuratorias sufficientes assignare vel per ipsum Andream fratrem suum tempore sue perfecte etatis ipsam fassionem fateri facere et perficere non curaret, extunc ipse Petrus de Kallo contra prefatum dominum Andream de Bathor et fratres suos supradictos solum vigore presentium in quatuor milibus florenis auri puri Hungaricalibus convinceretur et convictus remaneret eo facto, ipseque Andreas de Bathor universas et quaslibet possessiones et iura possessionaria ipsius Petri de Kallo ubilibet et in quibuscumque comitatibus existentes et habita pro ipsis quatuor milibus florenis auri titulo pignoris pro se occupandi easdemque tamdiu tenendi ac fructus et cunctas utilitates earundem percipiendi, donec pro predictis quatuor milibus florenis auri redimerentur, haberet potestatis facultatem atque plenissimam potestatem harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo Beati Francisci confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo.

¹ Utólag sor fölött betoldva. ² 1454. jan. 30. ³ 1457. jan. 6. ⁴ 1464.

87

1471. február 6.

A budai káptalan előtt Perényi Miklós a maga és fiai nevében megjelenve az Ugocsa megyei Nyaláb várában és uradalmában bírt részüket 32 000 aranyért elzálogosítja Bátori Andrásnak, Istvánnak, Lászlónak és Miklós szerémi püspöknek.

Papíron, hátoldalán mandorla alakú rányomott pecsét töredékeivel. DL 70 952. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 539. sz. – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod egregius Nicolaus filius Petri de Peren coram nobis personaliter constitutus presentibus et audientibus Petro, Nicolao et Simone filiis suis et fassioni eius subscripte consensum prebentibus confessus est sponte in hunc modum, quod ipse pro quibusdam suis et dictorum filiorum suorum necessitatibus ipsos ad presens summe urgentibus evitandis directas medietates castri Nyalab vocati in comitatu de Wgocha existentis ac possessionum Kyralhaza, Werezze, Weresmart, Thekehaza cum tributo et vado, Zazfalw, Fekethwardo, Gywla cum promontorio vinerarum Heghfar appellato, Theketherebes cum tributo et opidi Zewlews Hungaricalium, item similiter possessionum Alsosarosd, Felsewsarosd, Alsochongwa, Felsewchongwa Prutenicalium, necnon Kyrwa, Charnathew, Zephegh, Zarrazpathak, Komlos, Batharch, Alsogerecze, Felsewgerecze Volachalium in eodem comitatu de Wgocha adiacentium, totales portiones scilicet suas in eisdem castro, opidis et possessionibus habitas simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, aquis, stagnis, fluviis, piscinis, molendinisque et locis eorum ac vineis et earundem promontoriis, necnon taxis et censibus consuetis et inconsumetis et generaliter quarumlibet utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem medietates huiusmodi castri, opidorum et possessionum de iure spectantibus et pertinere debentibus ma-

gnificis Andree, Stephano et Ladislao de Bathor ac reverendissimo domino Nicolao de eadem Bathor episcopo Sirimiensi pro triginta duobus milibus florenis auri puri veri et legalis ponderis ab eisdem iam levatis et receptis pignori obligasset, imo obligavit coram nobis tali modo, ut dum et quando ipse Nicolaus de Peren easdem medietates huiusmodi castri, opidorum et possessionum ab eisdem Andrea, Stephano et Ladislao ac domino Nicolao episcopo redimere voluerit, extunc iidem rehabitis dictis triginta duobus milibus florenis auri eorum easdem eidem Nicolao de Peren absque omni litigionario processu remittere deberent et tenerentur. Assumpsit nichilominus idem Nicolaus de Peren eosdem Andream, Stephanum et Ladislaum de Bathor ac dominum Nicolaum episcopum in pacifico dominio dictarum medietatum huiusmodi castri, opidorum et possessionum usque tempus redemptionis earundem contra quoslibet illegittimos impetitores tueri, protegere et conservare propriis suis laboribus et expensis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo Beate Dorothee virginis et martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo.

88

1471. június 21.

A leleszi konvent előtt a somlyói Bátoriak elzálogosítják a Szabolcs megyei Fejértó meg a Közép-Szolnok megyei Somlyó és Perecsen birtokon lévő részeit az ecsedi Bátoriaknak.

Papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. DL 30 322. (GYKOL Cista diversorum comitatum 2-3-19.) – C. T. N.

Nos, Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod egregiis Mathiws, Stephano et Iohanne filiis condam Stephani filii Stanizlai de Bathor onera Nicolai, Dominici et Gerardi fratrum ipsorum carnalium ad infrascripta observanda in se et bona eorum assumptentes coram nobis personaliter constitutis per eosdem Mathiws, Stephanum et Iohannem confessum extitit nostri in presentia pariter et relatam, quod ipsi pro quibusdam ipsorum necessitudinibus ipsos ad presens sumpme urgentibus¹ evitandis et repellendis² possessiones eorum Feyertho vocatam in de Sabolcz, ac Somlyo et Perechen nominatas in de Zolnokmediocri comitatibus existentes et habitas cum cunctis et singulis ipsarum utilitatibus, proventibus et pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus, silvis, pratis, fenetis, vinis, piscinis, aliis etiam quibusvis usibus et fructuositatibus ad easdem undique de iure spectantibus et pertinentibus magnifico et egregiis Andree de Bathor predicta ac Stephano, Ladislao et Paulo filiis condam comitis Stephani de dicta Bathor in ducentis florenis auri puri plene, ut dixerunt, ad dictas possessiones Feyertho centum, ad pretactas quoque Somlyo et Perechen possessiones similiter centum florenis auri puri plene, ut dictum est, habitis ab eisdem et receptis, pignori obligassent nostrique obligarunt in presentia eo modo, quod quocumque ipsi predictas possessiones eorum Feyertho, Somlyo et Perechen a prefatis Andrea, Stephano, Ladislao et Paulo filiis condam dicti Stephani de Bathor redimere possent et valerent, extunc idem Andreas, Stephanus, Ladislaus et Paulus rehabitis premissis ducentis florenis auri puri promptis cum florenis auri puri rerum estimatione qualibet exclusa ac plene et integraliter, salvis scilicet decima et nona partibus easdem eisdem omni occasione cessante liteque quavis relegata

remittere et resignare tenerentur, infra vero tempus redemptionis premissarum possessionum Feyeretho ac Somlyo et Perechen in dominio ipsarum contra quoslibet illegittimos impetitores et causidicos ipsorum laboribus propriis et expensis iuridice conservare atque expedire tenerentur, hoc specialiter imposito, quod si in dominio prescripte possessionis Feyertho conservare non possent, extunc ipsi Andreas, Stephanus, Ladislaus et Paulus pro predictis centum florenis auri, pro quibus ipsa possessio Feyertho esset impignorata, prenominatas Somlyo ac Perechen et pertinentias earundem pro eisdem centum florenis usque tempus redemptionis earundem intromittere tenerentur, e converso vero, ubi in dominio pretactarum Somlyo, Perechen et pertinentiarum ipsarum eosdem conservare non possent, simili modo pro predictis centum florenis auri, pro quibus eedem possessiones forent impignorate, pretactam possessionem Feyertho occupandi, tenendi et possidendi habeant facultatem vigore presentium mediante. Datum feria sexta proxima post festum Sancti Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

¹ A szó tollban maradt. ² Utána feleslegesen: *ac eosdem urgentibus*.

89

1471. július 21.

A leleszi konvent előtt Újlaki másképp Szőlősi Simon a Perényiek képviselőjében megjelenve eltiltotta Bátori András, István és Lászlót, valamint Bélteki Bertalant az Ugocsa megyei Nyaláb vár és tartozékainak elfoglalásától.

Papíron, hátoldalán rányomott pecsét nyomával. DL 70 958. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 545. sz. – H. R.

Nos, Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod Symon de Wylak alias Zelewsy vocatus nominibus et in personis egregii Iohannis de Peren ac Iob et Gabrielis filiorum, item magnificorum Stephani et Petri de Peren fratrum nostram veniens in presentiam magnificos Andream, Stephanum et Ladislaum de Bathor ac egregium Bartholomeum de Bewlthek ab occupatione et detentione castri Nyalab vocati et pertinentiarum eiusdem in comitatu Wgocha existentis habitarum, utensioneque et utilitatum earundem perceptione sew percipi factione, seque quibusvis titulo, colore et nomine in dominium eiusdem castri et pertinentiarum intromissione et sibi ipsis statui et conferri procuracione quoquomodo factis vel fiendis publice prohibuit inhibendo ac inhibuit contradicendo coram nobis testimonio presentium mediante. Datum die dominico proximo ante festum Beate Marie Magdalene, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo.

90

1471. szeptember 23., Buda.

Mátyás király előtt Perényi Miklós meg fia Péter – Miklós a többi fia nevében is –, Perényi János – a maga meg fiai nevében – Pest megyei Szecső birtokukat 16 000 forintért

eladják Bátor Miklós szerémi püspöknek, Bátor István országbírónak, illetőleg Bátori Andrásnak, Lászlónak és Pálnak.

Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel. DL 17 254. (NRA 605-16.) – A hátlapján: *Zechew*. – Másik példánya: Papíron, a szöveg alatt a király ún. bírói pecsétjének töredezett lenyomatával. DL 70 959. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 546. sz. – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod egregii Nicolaus filius Petri ac Iohannes filius Iohannis de Peren et Petrus filius eiusdem Nicolai personaliter ac idem Nicolaus pro Nicolao et Simone filiis suis nostri in presentia personaliter adherentes et infra-scripto negotio consencientes, eorundem tamen tam ipse Nicolaus, quam etiam prefatus Petrus onera et quevis gravamina, quilibet eorum per se in se et cunctas eorum hereditates assumpendo, ipse siquidem Iohannes de Peren modo simili onera Iob et Gabrielis filiorum penitus in se ipsum et ad hereditarias suas portiones recipiendo coram nobis constituti proposuerunt et sponte confessi extiterunt in hunc modum, quomodo ipse matura inter se deliberatione prehabita totalem possessionem ipsorum et eorundem filiorum suorum *Zechew* vocatam in comitatu Pesthiensi existentem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris utputa arabilibus cultis et incultis, silvis, nemoribus, pratis, agris, pascuis, fenetis, fenilibus, indaginibus, virgultis, vineis et vinearum promotoriis, aquis, fluviis, molendinis, molendinorumve locis et generaliter quarumlibet utilitatum generibus iure ad eandem possessionem quomodolibet pertinentibus sub suis veris metis et antiquis reverendissimo in Christo patri, domino Nicolao de Bathor episcopo ecclesie Sirimiensis, necnon magnificis comiti Stephano de eadem Bathor iudici curie nostre ac Andree, Ladislao et Paulo de eadem Bathor ipsorumque Stephani, Andree, Ladislai et Pauli heredibus et posteritatibus universis pro summa sedecim milium florenorum auri puri ab eisdem, ut dixerunt, levatorum iure perpetuo et irrevocabiliter vendidissent, dedissent et contulissent, immo vendiderunt, dederunt et contulerunt coram nobis per eosdem in sempiternum possidendam, tenendam pariter et habendam, nullum ius nullamve iuris et domini proprietatem sibi ipsis et eisdem filiis ipsorum in eadem reservando, sed totum et omne ius, quod hactenus in eadem habuissent vel habere sperarent, in et ad prefatos dominum Nicolaum episcopum ac comitem Stephanum, Andream, Ladislaum et Paulum de Bathor heredesque eorundem comitis Stephani, Andree, Ladislai et Pauli transferendo pleno cum effectu, assumendo prefati Nicolaus, Iohannes et Petrus de Peren in ipsorum et dictorum aliorum personis ad onera in se recepta memoratos dominum Nicolaum episcopum ac comitem Stephanum, Andream, Ladislaum et Paulum de Bathor in pacifico dominio dicte possessionis *Zechew* semper et ubique contra quoslibet legitimos impeditores et actores protegere, tueri et expedire propriis eorum laboribus et expensis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis secreto sigillo nostro munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, regni nostri anno quarto decimo, coronationis vero octavo.

91

1471. szeptember 23., Buda.

Mátyás király előtt a Perényi család tagjai megígérik, hogy a jelenleg Lábatlani Gergely-nél lévő, Pest megyei Szecső birtokukat két részletben tőle kiváltják és Bátor Miklósnak, Istvánnak, Andrásnak, Lászlónak és Pálnak adják tovább, melynek zálogául Ugocsa megyei Tőketerebes birtokukat ajánlják fel.

Papíron, a szöveg alatt a király ún. bírói pecsétjének töredezett lenyomatával. DL 70 960. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 547. sz. – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus per presentes, quod egregii Nicolaus filius Petri ac Iohannes filius Iohannes de Peren ac Petrus filius eiusdem Nicolai personaliter ac idem Nicolaus pro Nicolao et Simone filiis suis nostri in presentia personaliter adherentes et infrascripto negotio consencientes, eorundem tamen tam ipse Nicolaus, quam etiam prefatus Petrus onera et quevis gravamina, quilibet eorum per se in se et cunctas eorum hereditates assumendo, ipse siquidem Iohannes de Peren modo simili onera Iob et Gabrielis filiorum suorum penitus in se ipsum et ad hereditarias suas portiones recipiendo coram nobis constituti proposuerunt et sponte confessi extiterunt in hunc modum, quod quia ipsi possessionem eorum Zechew vocatam in comitatu Pesthiensi, nunc erga manus egregii Gregorii de Labathlan pro certa pecuniarum summa titulo pignoris existentem rationabilibus ex causis ab eodem Gregorio in terminis infrascriptis redimere redemptamque ad manus reverendissimi in Christo patris, domini Nicolai de Bathor episcopi ecclesie Sirimiensis, necnon magnificorum comitis Stephani de eadem Bathor iudicis curie nostre ac Andree, Ladislai et Pauli similiter de eadem Bathor iuxta series et continentiam aliarum litterarum nostrarum obligatarum superinde confectarum in perpetuum dare et assignare assumpsissent, et ob hoc ipsi eisdem se in eo obligassent nostrique obligarunt in presentia, ut medietatem eiusdem possessionis Zechew infra festum Beati Georgii martiris, et similiter alteram medietatem eiusdem infra festum Penthecostes proxime nunc post sese consequenter affutura¹ sine ulla recusa ac crastinatione aliquali a prefato Gregorio de Labathlan redimere et remutare ac eandem integraliter ad manus eorundem domini Nicolai episcopi, necnon comitis Stephani ac Andree, Ladislai et Pauli de Bathor coadaptare et in perpetuum assignare procurabunt, ubi autem hoc facere postponerent vel recusarent, extunc statim elapsis prescriptis terminis antefati dominus Nicolaus episcopus ac comes Stephanus, Andreas, Ladislaus et Paulus de Bathor solum vigore presentium mediante totalem possessionem eorundem Nicolai et Iohannis de Peren ac filiorum ipsorum antedictorum Theketherebes vocatam in comitatu de Wgocha existentem in sortem dicte possessionis Zechew sub eodem titulo pro se ipsis occupandi ac fructus, utilitates, obventiones, taxas consuetas et inconsuetas eiusdem tandem pro se percipiendi, donec et quousque prefati Nicolaus et Iohannes de Peren ac filii ipsorum antelati prescriptam possessionem Zechew in effectu remutabunt et rediment, ac ad manus eorundem in perpetuum assignabunt plenam atque omnimodam habeant potestatis facultatem, hoc tamen adiecto, quod ipsi Nicolaus et Iohannes de Peren ac filii ipsorum antefati prefatam possessionem Theketherebes medio tempore, infra videlicet reoptionem et redemptionem prefate possessionis Zechew nemini vendere vel impignorare valeant, qui si etiam venderent vel a se alienarent, extunc fassio ipsorum superinde fienda

nullius vigoris habeant, nec aliquod robor optineat firmitatis, ad que se idem Nicolaus, Iohannes et Petrus personalibus eorum astantes, alios vero absentes ad onera in se recepta obligarunt coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria secunda post festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, regni nostri anno quarto decimo, coronationis vero octavo.

¹ Ápr. 24. és jún. 2.

92

1471. szeptember 23., Buda.

Mátyás király előtt Batori Miklós szerémi püspök, István országbíró, András és László a Perényiektől zálog címén náluk lévő nyalábvári uradalom felét – kivéve a vétel útján náluk maradó Pest megyei Szecső birtokot – a Perényi család tagjai beleegyezésével Perényi Jánosnak adják át, aki a zálogösszeget, azaz 32 000 aranyforintot nekik megfizette.

Hártyán, amelynek plicajáról kék zsinóron a bírói pecsét függ töredékes formában. DL 70 961/1. (Perényi cs. lt.) – Másik, azonos szövegű példánya, rányomott bírói pecséttel: DL 70 962/2. (Uo.) – Regesztája: Perényi 548. sz. – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus per presentes, quod reverendus in Christo pater, dominus Nicolaus de Bathor episcopus ecclesie Sirimiensis ac magnifici comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre, necnon Andreas et Ladislaus similiter de eadem Bathor coram nobis constituti pro se personaliter ac pro Paulo de eadem Bathor fratre ipsorum carnali sine litteris procuratoriis, cuius tamen onus quilibet eorum per se in se assumptendo presentibus et audientibus egregio Nicolao filio Petri de Peren ac Petro, Nicolao et Simone filiis eiusdem et ad infrascripta ipsorum benivolum consensum prebentibus pariter et assensum proposuerunt et sponte confessi sunt in hunc modum, quod quamvis directe medietates castri Nyalaab vocati in comitatu de Wgocha existentis ac possessionum Kyralhaza, Werceze, Weresmarth, Thekehaza cum vado et tributo, Zazfalw, Fekethewardo, Gywla cum promontorio vinearum Heghfar apellato, Theketherebes cum tributo ac opidi Zewlews Hungaricalium, item similiter possessionum Alsosarosd, Felsewsarosd, Alsochongwa, Felsewchongwa Prutenicalium, necnon Kyrwa, Chornathew, Zephegh, Zarazpathak, Komlos, Batharth, Alsowgerecze, Felsewgerecze, Tharna Volahicalium in eodem comitatu de Wgocha, item Naghdobos, Barlabasy et Iand in de Berek et Zechew vocatarum similiter Hungaricalium in Pesthien-si comitatibus adiacentium, totales scilicet portiones possessionarias prefati Nicolai filii Petri de Peren simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet iuxta series et continentiam aliarum litterarum honorabilis capituli ecclesie Budensis superinde datarum mediante fassione eiusdem Nicolai de Peren erga manus prefatorum domini Nicolai episcopi ac comitis Stephani, Andree, Ladislai et Pauli de Bathor in et pro summa triginta duorum milium florenorum auri puri titulo pignori extitissent, tamen quia nunc egregius Iohannes de eadem Peren, quem huiusmodi medietatum pretactorum castri, opidorum et possessionum emptio et pro pignore receptio ratione propinquioris vicinitatis

et affinitatis magis, quam eos concerneret, de et super prescripta summa triginta duorum milium florenorum auri ipsis pecunaria datione mediante satisfecisset, ob hoc ipsi easdem medietates predictorum castri, opidorum et possessionum dempta possessione Zechew antedicta, quam memorati Nicolaus, Iohannes et Petrus de Peren ac alii predicti filii ipsorum antelatis domino Nicolao episcopo ac comiti Stephano, Andree, Ladislao et Paulo de Bathor mediantibus aliis litteris nostris fassionalibus in perpetuam adscripserunt hereditatem memorato Iohanni de Peren et per eum Iob et Gabrieli filiis eiusdem ipsorumque heredibus et posteritatibus universis simul cum prescriptis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet pure et simpliciter ac absque omni litigionario processu iure perpetuo possidendas et habendas remisissent, resignassent et relaxassent, manus ipsorum de earundem dominio de cetero excipiendo. Insuper etiam ipsi prefatum Iohannem de Peren de et super restitutione et solutione huiusmodi summe triginta duorum milium florenorum auri ipsis, ut premittitur, effective facta quittum, expeditum et per omnia absolutum reddidissent et commisissent, universas etiam litteras eorum causales, que superinde quomodolibet emanate fuissent, cassas et vanas reliquissent, immo remiserunt, relinquerunt, reddiderunt et commiserunt coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, regni nostri anno quarto decimo, coronationis vero octavo.

93

1471. szeptember 24., Buda.

Mátyás király előtt Perényi Miklós megjelenve előadta, hogy Bátori Miklós választott szerémi püspök, Bátori István országbíró és testvérei, András, László és Péter a neki tett minden ígéretüket beváltották, ezért a jelen oklevelével nyugtatja őket azok felől, akár szóbeliek, akár írásbeliek voltak.

Erősen vízfoltos, az első három sort leszámítva olvashatatlan papíron. Az alábbi szöveg nagyobb része az eredeti mellé helyezett, s láthatólag még annak épebb állapotában készült 1779. évi másolat alapján készült. DL 17 255. (NRA 29-70.) – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus, quod egregius Nicolaus de Peren coram nobis personaliter constitutus est confessus in hunc modum, quod quia reverendissimus dominus Nicolaus electus Sirimiensis ac magnifici comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre, necnon Andreas, Ladislaus et Paulus de eadem Bathor omnes et quaslibet promissiones, quas ipsi verbo vel litteratorie sibi adimplere promisissent et spondisent, iuxta ipsorum assumpta, ut debuissent, plene implevisent. Ideo ipse Nicolaus de Peren prefatos dominum Nicolaum electum Sirimiensem, comitem Stephanum, Andream, Ladislaum et Paulum de Bathor de et super omnibus premissis promissionibus et assumptis tam videlicet verbo ipsorum, quam etiam litteratorie vel aliter qualitercumque factis, quietos et expeditos reddidisset et commisisset, imo reddidit et commisit nostro in conspectu tali modo, ut si casu contingente imposterum ipse Nicolaus de Peren vel ad eum pertinentes prefato domino Nicolao electo ac comiti Stephano, Andree, Ladislao et Paulo de Bathor ratione previa verbo vel facto aliquam [. . .] vel in-

famiam faceret vel facere attemptaret, extunc solum vigore presentium mediante [...] amissor humanitatis et honoris ubique deputaretur et convicti haberetur eo facto, ad quod se idem Nicolaus de Peren benevole obligavit nostri in presentia, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Mathei apostoli et evangeliste, anno Domini quadringentesimo septuagesimo primo.

94

1471. szeptember 28., Buda.

Mátyás király előtt Lábatlani Gergely nyugtatja Bátori Miklós szerémi püspököt, Bátori István országbíró, illetőleg Bátori András, Lászlót és Pált azon zálogösszeg ellenében, amit a Perényiek Pest megyei Szecső birtokáért neki átadtak, s a birtokot a Bátoriak kezére adja.

Papíron, a szöveg alatt rányomott, papírfelzetes pecséttel. DL 17 258. (NRA 14-84.) – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie etc. memorie commendamus per presentes, quod egregius Gregorius de Labathlan coram nobis personaliter constitutus onera et quelibet gravamina omnium et singulorum consanguineorum suorum, quos infrascriptum tangit negotium, super se assumendo confessus est sponte in hunc modum, quod quia magnificus comes Stephanus¹ de Bathor iudex curie nostre ac reverendissimus pater, dominus Nicolaus episcopus Sirimiensis, necnon Andreas, Ladislaus et Paulus de eadem Bathor sibi de illa summa florenorum auri, pro qua possessio egregiorum Nicolai et Iohannis de Peren Zechew vocata in comitatu Pestiensi habita ex impignoratione eorundem apud manus suas fuisset, iuxta continentiam aliarum litterarum nostrarum exinde obligatarum de voluntate eorundem dominorum de Peren sub condicionibus et articulis in eisdem litteris obligatoriis contentis effective satisfecissent, ideo ipse modis omnibus contentus eisdem dominos de Bathor super solutione et restitutione huiusmodi summe florenorum auri nomine dictorum dominorum de Peren facta reddidisset et commisisset expeditos, quitos et modis omnibus absolutos eandem possessionem Zechew cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis ad manus eorundem dominorum de Bathor resignando, immo reddidit et commisit ac resignavit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, sabbato proximo ante festum Beati Michaelis archangelii, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, regni nostri anno quartodecimo, coronationis vero octavo.

Lecta

¹ A sor fölél betoldva.

95

1472. július 30., Buda.

Mátyás király megparancsolja a budai káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Miklós választott szerémi püspököt,

valamint testvéreit: István országbíró, Andrást, Lászlót és Pált a Pest megyei Szecső mezőváros birtokába.

Átírta a budai káptalan 1472. szept. 5-i privilégiumában: **97**. DL 17 351. (NRA 605-13.) – H. R.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Budensis salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum, reverendi domini Nicolai electi ecclesie Sirimiensis ac magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre, necnon Andree ac Ladislai et Pauli de eadem Bathor, quomodo ipsi in dominium totalis opidi Zechew vocati in comitatu Pesthiensi existentis, ipsos omnis iuris titulo concernentis legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus de Zenthgewrgh vel Daniel aut Leonardus sin Ladislaus de Katha sew Blasius de Hewregh sive Anthonius de Irsa aliis absentibus homo noster ad faciem prescripti totalis opidi Zechew vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos dominum Nicolaum, necnon comitem Stephanum ac Andream, Ladislaum et Paulum de Bathor in dominium eiusdem statuatque idem eiusdem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendum, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Beati Iacobi apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo, regni nostri anno quinto decimo, coronationis vero nono.

96

1472. május 8., Buda.

Mátyás király tekintettel Bátor István országbíró hűségére a Szabolcs megyei, s eddig királyi kézben lévő Szentmihálytelke birtokot adományozza neki és testvéreinek.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 17 317. (NRA 1046-21.) – A hátlapján: *Registrata folio CCCLVIII. M.* Alul: *Donatio super Zenthmyhal.* – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate et servitiis fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre per eum primum sacre dicti regni nostri Hungarie corone, tandemque maiestati nostre sub locorum et temporum varietate constanter exhibitis, totum et omne ius nostrum regium, si quod in possessione Zenthmyhaltheleke vocata in comitatu de Zabolch existenti, que nunc apud manus suas haberetur, qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis,

viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis, molendinorumque locis et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato comiti Stephano de Bathor et per eum egregiis Andree, Ladislao et Paulo fratribus suis carnalibus, ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulerimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Ascensionis Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo, regni nostri anno quinto decimo, coronationis vero nono.

97

1472. szeptember 5.

A budai káptalan privilégiuma arról, hogy Mátyás király 1472. július 30-i parancsának megfelelően a királyi ember kiküldöttük jelenlétében a Bátoriakat bevezette a Pest megyei Szecső mezőváros birtokába.

Hártyán, a szöveg alatt függőpecsét zsinórával. A hártya felső szélén *chirographum* nyoma (ABC betűk alsó része) látszik. DL 17 351. (NRA 605-13.) – A hátlapján: *Ze Chew; Statutoria Ze Chew.* – H. R.

Capitulum ecclesie Budensis omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis directas reverentia, qua decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1472. július 30-i oklevele (95).

Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis in omnibus obedientes, uti tenemur, una cum prenominato Leonardo de Katha homine suo regio nostrum hominem, videlicet honorabilem magistrum Paulum de Bathor socium et concanonicum nostrum ad premissam introductionem et statutionem faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis conformiter retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima post festum Beati Stephani regis proxime preteritum¹ ad faciem prescripti totalis opidi Ze Chew accedendo vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis, et presertim Ladislao Themeskezy de Karthal, Benedicto Magno de Berethke, Nicolao Ethele de Sywl, Symone prediali in eadem Sywl commoranti in persona Pauli de Ethele, domini scilicet sui et Gregorio litterato provisorii curie Pauli Thwrowczy de Koka similiter in persona domini sui presentibus prefatos dominum Nicolaum electum, necnon comitem Stephanum ac Andream, Ladislaum et Paulum de Bathor in dominium eiusdem introduxissent, idem eisdem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendum nullo

contradictore inibi apparente statuissent diebus legitimis et horis in facie eiusdem permanendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendenti sigillo nostro consignatas alphabetoque intercisas ad fassionem dictorum domini nostri regis et nostri hominum duximus concedendas. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis prenotate, anno Domini supradicto, presentibus ibidem honorabilibus dominis Thoma cantore, Ladislao custode, magistris Paulo, altero Paulo, Nicolao, Thoma, Benedicto, Matheo, Philippo, Michaele, Laurentio ceterisque canonicis fratribus nostris in Dei ecclesia predicta regi iugiter famulantibus sempiterno.

¹ Aug. 21.

98

1473. január 22., Buda.

Mátyás király az Erdőhegyiektől elkobzott Zaránd megyei birtokokat Bástori István országbírónak és testvéreinek, Andrásnak és Lászlónak adományozza.

Papíron, a szöveg alatt titkospecsét darabkáival. DL 17 415. (NRA 302-25.) – A hátlapján: *Ewrdeheegh.* – C. T. N.

De commissione domini regis
Nicolao Banffy de Lyndwa referente

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate et fidelibus serviitiis fidelium nostrorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie ac Andree et Ladislai fratrum eiusdem carnalium per eos primum sacre huius regni nostri Hungarie corone tandemque maiestati nostre constanter exhibitis totales portiones possessionarias in possessionibus Erdewhegh, Gerhe, Zenteskyraly, Kyskyraly, Sebren, Kegbly, Hegenhaza, Cherepeghaz, Beken, Thamaz et Zenthgyergy in de Zarand ac Naghbay, Kysbay et Bezerend in Byhoriensi ac alia universa iura possessionaria in quibusvis dicti regni nostri comitatibus existentibus habitas, que Blasii, Nicolai et Andree de dicta Erdewhegh prefuissent, sed eedem ex eo, quod ipsi quendam Stephanum Aran consanguineum ipsorum miserabili nece interimisse dicuntur, ad sacram ipsius regni nostri Hungarie coronam consequenterque collationem nostram rite et legitime devolute esse perhibentur, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promonthoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Stephano, Andree et Ladislao de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in festo Beati Vincentii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio, regni nostri anno quinto decimo, coronationis vero nono.

99

1473. február 2.

A budai káptalan előtt az esztergomi káptalan képviselője tiltakozik, mert Bátori István, András, László és Miklós korábban elfoglalták a János esztergomi érsek által vásárolt szandai uradalmat, s most azt adományul fölkérték a királytól.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 17 463. (MKA, Acta ecclesiastica 1-29.) – A hátlapján: *Inhibitoria super castro Zonda.* – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus, quod honorabilis magister Thomas de Ibfalwa, canonicus ecclesie Strigoniensis nostram veniens in presentiam in personis honorabilis capituli dicte ecclesie Strigoniensis nobis per modum protestationis et inhibitionis significare curavit in hunc modum, quomodo hiis proxime preteritis temporibus magnificus Stephanus de Bathor iudex curie serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc., domini nostri gratiosi ac egregii Andreas, Ladislaus et Nicolaus fratres eiusdem nescitur, quo spiritu ducto castrum Zonda simul cum pertinentiis in comitatu Newgradiensi habitum, quod condam bone memorie Iohannes archiepiscopus Strigoniensis archiepiscopatus et perconsequens dicte ecclesie Strigoniensi de bonis eiusdem ecclesie emisset et acquisivisset, pro se violenter occupassent et usurpassent ac exposit, prout prefatum capitulum percepisset, prefati Stephanus de Bathor ac Andreas, Ladislaus et Nicolaus fratres eiusdem idem castrum et eius pertinentias sibi ipsis a prefato serenissimo principe, domino Mathia Dei gratia rege Hungarie, Bohemie etc., domino nostro gratioso donari impetrasset in preiudicium et dampnum dicte ecclesie Strigoniensis ac iuris derogamen valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione prefatus magister Thomas nominibus et in personis dicti capituli Strigoniensis eo, quod ad presens sedes in illa vacaret, pretactum dominum nostrum regem a donatione et collatione, pretactas vero Stephanum, Andream, Ladislaum et Nicolaum de Bathor ac alios quoslibet ab impetratione, occupatione, detentione et usurpatione dicti castri Zonda et pertinentiarum eiusdem seque quovis quesito colore in dominium earundem intromissione, usu fructuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione seu percipi factione qualitercumque factis vel fiendis publice et manifeste prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum in festo Visitationis Beate Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio.

100

1473. június 11., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat néhai Dománhidai Miklós Szatmár megyei részeibe.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-304. (DF 211 075.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico comite Stephano de Bathor iudice curie et aliis infrascriptis introductoria et statutoria.* A jobb alsó sarokban: *lecta.* – A hátlap bal szélén konventi feljegyzés: *Regius Ladislaus de Waya, noster frater Anthonius succentor, dum in*

festo Divisionis apostolorum (júl. 15.) statuere voluissent, tunc Andreas de Domanhyda et Georgius filius eiusdem contradixissent, propter quod ibidem et eadem die evocassent. – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Exponitur maiestati nostre in personis fidelium nostrorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac Andree et Ladislai fratrum eiusdem carnalium, quomodo ipsi in dominium totalium portionum possessionariarum Nicolai filii condam Nicolai Barath dicti de Domanhyda in possessionibus Domanhyda predicta cum tributo in eadem exigi solito, necnon Porchalma, Ekerytho, Penyge, Danyan et predio Macha vocatis cum suis pertinentiis omnino in comitatu Zathmariensi existentibus habitatum, ipsos exponentes omnis iuris titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Rohod vel Andreas de eadem aut Ladislaus de Waya an Gregorius de Iarmy sin Elias de Samel sew Michael Cheke de Sarolyan sive Stephanus de eadem aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum Domanhyda ac tributi in eadem exigi soliti, necnon Porchalma, Ekerytho, Penyge, Danyan et predii Matha consequenterque portionum possessionariarum dicti Nicolai filii condam Nicolai Barath in eisdem habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium earundem statuaturque easdem eisdem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Beati Barnabe apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio, regni nostri anno sexto decimo, coronationis vero decimo.

101

1473. november 3.

A leleszi konvent előtt Vetési János a maga kiscsomaközi, másképp várcsomaközi birtokrészét eladja Bátori István országbírónak és testvéreinek, Andrásnak és Lászlónak.

Hártyán, a plican az egykori függőpecsét zsinórjának bevágásaival. DL 17 504. (NRA 597-17.) – A hátlapján felül: *Kyschomokaz.* – H. R.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, notitiam presentium habituris Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Iohannes filius condam Iohannis de Wethees coram nobis personaliter constitutus onera et quelibet gravamina¹ Ambrosii filii sui, si in infrascriptis persistere nollet, in se assumendo libere est confessus in hunc modum, quod quia ipse quibusdam suis egentibus succurrere habens,

totalem portionem suam possessionariam in predio Kyschomokaz alio nomine Warchomokaz vocato in comitatu Zathmariensi existenti habitam simul cum universis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris, utputa arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, virgultis, rubetis et aquis et generaliter quarumlibet utilitatum, fructositatumque et pertinentiarum quovis nominis vocabulo vocatarum, ad eandem portionem predialem seu possessionariam rite ab antiquo iuxta suas veras metas antiquas spectantium et pertinere debentium integritatibus magnificis comiti Stephano iudici curie regie maietatis ac Andree et Ladislao filiis condam Stephani de Bathor pro sexingentis florenis auri puri, uti nobis dictum extitit, perceptis ab eisdem et levatis vendidisset, appropriasset et contulisset in filios filiorum posteritatesque et successores eorundem universos iure perpetuo irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, imo vendidit, appropriavit et contulit coram nobis nil iuris nilque domini proprietatem in eadem portione prediali seu possessionaria sibimet reservando, sed totum et omne ius et dominium eiusdem in eisdem comitem Stephanum iudicem curie ac Andream et Ladislaum de Bathor transferendo et eisdem subdendo pleno iure. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras pendentes autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum feria quarta proxima post festum Omnium Sanctorum, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio.

¹ Az eredetiben *onere et quolibet gravamine* áll.

102

1474. január 7.

A budai káptalan előtt Bátori István országbíró és testvérei, illetve Marcali László fiúutód nélküli haláluk esetére kölcsönösen örökösökké fogadják egymást birtokaikban.

Két példányban, mindkettő hátrán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 17 526. (NRA 596-31.) – A hátlapján: *Fassio Marczelli*. – Kiadása: Oklevelek 342/14. – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod magnifici comes Stephanus de Bathor iudex curie regie ac Andreas et Ladislaus de eadem Bathor, fratres eiusdem comitis Stephani, filii videlicet condam comitis Stephani de dicta Bathor personaliter ab una, parte siquidem ab alia magnificus Ladislaus filius condam Georgii de Marczaly ex generosa domina Kathko vocata, filia dicti condam senioris comitis Stephani progenitus similiter personaliter coram nobis constituti per eosdem sponte et libere confessum extitit pariter et relatum in hunc modum, quomodo ipse partes matura deliberatione prehabita fraternalique ducti amore tum pro eo, tum etiam ex eo, quod idem Ladislaus de Marczaly fratrum proliumque ac aliorum parentum orbatus et destitutus solacio existat, formidans ne iura seu hereditates eiusdem alienas deveniant in manus, sed potius per eadem et ipsas domus et bona dictorum comitis Stephani et aliorum predictorum fratrum suorum capiant incrementa, talem inter se in universis castris, castellis opidisque, villis ac possessionibus et prediis ac iuribus eorum possessionariis subnotandis dispositionem concambialemque fecissent permutationem inter ipsos perpetuo duraturam, imo fecerunt nostri in presentia eo modo,

quod si divino volente iudicio, cuius nutu cuncta reguntur, ipsos comitem Stephanum ac Andream et Ladislaum ex hoc seculo absque prolibus deficere contigerit, extunc universa eorum castra, puta Wylagoswar in de Zarand, item Bwyak et Zonda in Newgradiensi simul cum universis opidis, villis possessionibusque et prediis ac ecclesiarum patronatibus theloniisque et aliis quibusvis pertinentiis obventionibusque et utilitatibus ad eadem et ipsas spectantibus et pertinere debentibus, preterea possessiones Bodogfalwa et Zechewd in Pestiensi ac Mohthen et Gyarmath cum suis possessionibus ad easdem pertinentibus in Zathmariensi ac Erpal modo simili cum suis pertinentiis in Bihoriensi comitatibus existentes et habite, alia etiam universa iura eorum possessionaria ubivis intra ambitum regni Hungarie habita in prelibatum Ladislaum filium condam Georgii de Marczaly et suos heredes universos, econverso vero, ubi memoratum Ladislaum de Marczaly modo simili heredum solacio orbatum premori contingeret, modo simili universa castra Babolcha et Feyerkew in Simigiensi ac Bekawar alio nomine Zenthgyewrgwara in Zaladiensi comitatibus existentia modo simili cum universis opidis, villis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ac prediis ad eadem undique spectantibus et pertinere debentibus, alia etiam cuncta iura possessionaria sua ubivis tam ad ipsa castra, quam etiam seorsum ubivis et in quibuscunque comitatibus tam in Hungarie predicto et Sclavonie regnis existentia et habita in eosdem comitem Stephanum et Ladislaum eorundemque heredes et posteritates universos modo quo supra derivari, condescendi devolvique et redundari deberent iure perpetuo et irrevocabiliter possidenda tenendaque et habenda, ad que partes prescripte sponte se obligarunt coram nobis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendenti sigillo nostro consignatas duximus concedendas. Datum secundo die festi Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

103

1474. január 24., Bártfa.

Mátyás király Bátori István országbírónak adományozza a hűtlenné vált Butkai András börtvényi részeit.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes gyűrűspecséttel. DL 17 534. (NRA 842-15.) – C. T. N.

De commissione propria domini regis
Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. significamus tenore presentium presentibus et futuris, presentium notitiam habituris, quibus incumbit, universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate et servitiis fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre per eum primum sacre dicti regni nostri Hungarie corone tandemque nostre maiestati semper ab illo tempore, quo Domino volente solium nostrum regale adepti sumus, sub locorum et temporum diversitate constanter exhibitis et impensis totalem portionem possessionariam cuiusdam Andree de Bwthka in possessione Berwey vocata in comitatu Zathmariensi existenti habitam, per notam infidelitatis eiusdem Andree, quam idem ex eo, quod postposito patrie amore hiis elapsis temporibus certi Poloni ex suggestionem et persuasionem suis regnum nostrum Hungarie predictum cum Kazimiro primogenito filio regis Polonie, quem Domino volente arma e regno ipso exire allisimus,

vastaturi subintrassent in eodemque nonnullas desolationes et depopulationes maximaque dampna et alia malorum genera regno et regnicolis nostris comisissent, notabiliter incurrisse ad sacram dicti regni nostri Hungarie coronam tandemque nostram maiestatem iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri Hungarie consuetudinem et secundum contenta decretorum regni rite et legitime devoluta fore perhibetur, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, rubetis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis molendinorumve locis et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis limitibus premissis sic, ut prefetur, stantibus et se habentibus, memorato comiti Stephano de Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis animo deliberato dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam salvo iure alieno harum nostrarum, quibus sigillum nostrum anulare est appressum, vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Barthfe, in profesto Conversionis Beati Pauli apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. sexto decimo, Bohemie vero quinto.

104

1474. június 23., Buda.

Mátyás király megparancsolja a fehérvári keresztesek konventjének, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt, András és Lászlót a babócsai, fejérkői és a szentgyörgyi uradalmakba.

Átírta a fehérvári keresztesek konventje 1474. aug. 22-i privilégiumában: **105.** DL 17 584. (NRA 218-37.) – H. R.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie cruciferorum de Alba salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac Andree et Ladislai de eadem Bathor fratrum carnalium eiusdem comitis Stephani, quomodo ipsi in dominium castrorum Babolcha et Feyerkeu in Simigiensi ac Bekawar alio nomine Zenthgyewrghwara in Zaladiensi comitatibus existentium aliorumque universorum oppidorum, villarum, possessionum portionumque et iurium possessionariorum ac prediorum ad eadem castra undique spectantium et pertinere debentium, item totius et omnis iuris regii in eisdem habiti ipsos exponentes omnis iuris titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magistri Nicolaus de Kamarcz aut aliter Nicolaus de Honthoka vel Nicolaus de Cheh sin Anthonius de Wylak sew Paulus de Rezege sive Petrus de Rohod aliis absentibus homo noster de curia nostra regia per nos ad id specialiter transmissus ad facies prescriptorum castrorum, oppidorum, villarum, possessionum, prediorum et pertinentiarum eorundem vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime con-

vocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem ac dicti iuris nostri regii in eisdem habiti statuatque eadem et easdem ac idem eisdem simul cum cunctis ipsorum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eisdem incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, oppidorumque ac villarum et possessionum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerint expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in vigilia festi Nativitatis Beati Iohannis Baptiste, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto.

105

1474. augusztus 22.

A fehérvári keresztés konvent privilégiuma arról, hogy Mátyás király 1474. június 23-i parancsának megfelelően a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében bevezette Bátori Istvánt, Andrást és Lászlót a babócsai, fejérkői és a szentgyörgyvári uradalmakba.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 17 584. (NRA 218-37.) – H. R.

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Ierosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium salus largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis preceptorie loquentes et directas omni cum reverentia et obedientia recipimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1474. június 23-i oklevele (104).

Et iuxta earundem continentiam nos mandatis prefati domini nostri regis semper et in omnibus obedire volentes, ut tenemur, una cum prenominate magistro Nicolao de Cheh homine sue serenitatis de curia sua regia per suam serenitatem ad id specialiter transmissis nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Laurentium presbiterum, cruciferum socium nostrum conventualem ad premissam statutionem faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi in festo Beate Marie Magdalene proxime preterito¹ ac aliis diebus immediate sequentibus ad id aptis et sufficientibus ad facies prescriptorum castrorum Babolcha et Feyerkew ac Bekawar alio nomine Zenthgyewrghwara, necnon oppidorum similiter Babolcha, Segesd, Labad, Kalmancheh, Marczal, Somoghwar et Kewreshegh et Zenthlazlo ac Manthhyda vocatorum aliarumque villarum, possessionum et iurium possessionariorum ad eadem castra pertinentium vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis et signanter nobilibus Emerico de Chokona, Nicolao de Kewrthweles, altero Nicolao de Heranthfalwa, Ladislao de eadem, Emerico de Zerdahel, Thoma Horga de Paczod, Michaele Kakas de Thewl, altero Michaele de Boda, Iohanne

de Kwthos, Stephano, Nicolao et Anthonio Wgron de Thorway, Georgio et Stephano Emrehffy de Zerdahel, Stephano Zanthay de Rhwr et Michaele litterato de predicta Thewl ac Georgio Merey et Michaele Kowach de eadem Thewl, Nicolao, Petro et Iohanne Zar-nyo de Kewlked, David Byky de Mynthzenth, Gregorio et Iohanne de Ghethe, Blasio de Kozthan, Michaele de Chab et Elia de Bwtha aliisque nonnullis probis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, idem homo prefati domini nostri regis ipso nostro testimonio semper presente introduxisset memoratos comitem Stephanum de Bathor ac Andream et Ladislaum de eadem Bathor in dominium eorundem et earundem et dicti iuris regii in eisdem habiti, statuissetque eadem et easdem ac idem eisdem simul cum cunctis eorundem et earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidenda nullo contradictore inibi, neque demum coram nobis apparente legitimis etiam diebus et horis in faciebus eorundem castrorum, oppidorum iuxta consuetudinem moram faciendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas duximus concedendas. Datum tricesimo secundo die diei introductionis et stationis predictarum, anno Domini supradicto, venerabili et religiosi fratribus Stephano preceptore, Mathia lectore, Valentino cantore et Elia custode ceterisque fratribus ecclesie nostri salubriter et devote existentibus.

¹ Júl. 22.

106

1474. szeptember 8., Nysa.

Mátyás király Bátori István országbíró és testvérei, András meg László hűségére tekintettel nekik adományozza a Nógrád megyei Kisszirák pusztában rejlő királyi jogot.

Papíron, a szöveg alatt a király papírfelzetes ún. második magyar titkospecsétjével. DL 17 603. (NRA 577-10.) – A hátlapján: *Bwyak, Kyszyrak.* – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos consideratis fidelitate et servitiis fidelium nostrorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac Andree et Ladislai fratrum eiusdem carnalium per eos primum sacre dicti regni nostri Hungarie corone tandemque maiestati nostre sub locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constantia exhibitis et impensis totum et omne ius nostrum regium, si quod in totali predio Kiszyrak vocato in comitatu Newgradiensis habito qualitercumque habere-mus aut nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenilibus, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis comiti Stepha-

no de Bathor ac Andree et Ladislao fratribus eiusdem carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis fuerint reportate. Datum Nisse, in festo Nativitatis Beate Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero sexto.

107

1476. augusztus 23.

A leleszi konvent privilégiuma arról, hogy Gúti Ország Mihály nádor bírói intézkedése alapján Liptói Benedek és társai ellentmondását figyelmen kívül hagyva a nádori ember Bátori István országbíró, Andrást és Lászlót bevezette a mondottak Sáros megyei birtokrészeinek harmadába.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 17 853. (NRA 842-17.) – A hátlapján: *Statutoria ad Komlos, Margonya, Lwsan et ceterarum in comitatu Sarws existentes dominis de Bathor.* – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, notitiam presentium habituris Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos honore et reverentia, quibus decuit et licuit, receptis litteris magnifici domini Michaelis Orzagh de Gwth regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum adiudicatoriis modum et formam possessionarie statutionis in se exprimentibus Bude, sexagesimo die octavarum festi Beati Georgii martiris proxime preteriti¹ pro parte magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie serenissimi principis domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. ac Andree et Ladislai de eadem Bathor tamquam actorum confectis et emanatis nobisque loquentibus et datis, quas habita serie executione ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas legitime perdurandas in eisdem litteris adiudicatoriis prefixas prefato domino palatino reportandas exhibenti restituimus capite quidem sigilli nostri eas consignando et iuxta earundem continentiam una cum Petrus de Lazthocz homine eiusdem domini palatini in dictis litteris eiusdem adiudicatoriis conscripto, per eundem dominum palatinum de curia regia ad id specialiter transmissio unum ex nobis, videlicet fratrem Gregorium presbiterum iuniorem ad prenotatam possessionariam statutionem exequendam nostro pro testimonio duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima post festum Beati Laurentii martiris proxime preteritum² et aliis diebus ad id aptis et sufficientibus ad facies possessionum Komlos, Margonya, Lusan, Balygvagasa, Mathevagasa, Ferenczvagasa, Long, Geralth, Nyres et Petreczvagasa vocatarum in comitatu de Saros existentium consequenterque tertiarum partium earundem vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo idem homo dicti domini palatini ipso nostro testimonio presente easdem tertias partes prescriptarum portionum, in quarum una possessione, videlicet Komlos quatuor sessiones iobagionales, in quibus Benedictus Thoth et Iacobus similiter Thoth ac Ivak Mathos et Mathyas Mathe ad presens residerent et quatuor de-

serte; in secunda vero possessione, videlicet Margonya quinque sessiones iobagionales, in quibus Benedictus Moch et Valentinus Wolay ac Simon Mozne, necnon Simon Haznos et Mathias ac una deserta; in tertia autem possessione, videlicet Long due sessiones iobagionales, in quibus Thomas Sanyag et Gregorius Bakonyak; in quarta quidem possessione, videlicet Ferenczvagasa tres deserte; in quinta quippe possessione, scilicet Geralth tres sessiones iobagionales, in quibus Clemens et Petrus Isthvan ac Stephanus Soltez; in sexta autem possessione, videlicet Mathevagasa unam sessionem iobagionales, in qua quidam Iohannes; in septima autem possessione, scilicet Nyres quinque sessiones iobagionales; in octava vero possessione, videlicet Petheczvagasa una sessio iobagionalis et due deserte; in nona quidem possessione, videlicet Lusan una sessio iobagionalis et due deserte ad presens forent et morarentur, si enim plures in singulis possessionibus et que in decima, videlicet Balygvagasa pro pretacta tertia parte earum cederent et cedende viderentur, eas suo modo sub tali connumeratione deputandas et recensendas cum singulis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet demtis et exceptis solummodo portionibus possessionariis Simonis de Zeech possessionibus in eisdem habitis prefatis comiti Stephano iudici curie regie ac Andree et Ladislao de Bathor actoribus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis iure ipsis ex continentia pretactarum litterarum adiudicatoriarum attinendas perpetuo possidendas statuisset contradictione Benedicti de Lypto et domine Potentiane sororis eiusdem et aliorum quorumlibet previa ratione non obstante. In cuius rei testimonium presentes litteras pendentis autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum decimo die diei executionis prenotate, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto.

¹ 1476. jún. 29. ² Aug. 14.

108

1477. június 5., Buda.

Mátyás király Bátori István országbíró hűséges szolgálataira tekintettel neki meg testvéreinek, Andrásnak és Lászlónak adományozza Szerém megyei Karom és a Valkó megyei Racsa kastélyokat a hozzájuk tartozó uradalmakkal.

Hártyán, a szöveg alatt rányomott pecsét nyomaival. DL 34 309. (NRA 597-34.) – Részleges, a birtokok és a kastélyok neveit nem tartalmazó kiadása: Teleki: Hunyadiak XII. 21–24. – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod tametsi regie congruat maiestati et suscepti regiminis generale exposcat officium singulorum quemque subditorum de se et regno suo bene meritorum gratiis, beneficiisque et munificentie sue bonis prosequi et gratiose amplecti, librata tamen laborum et meritorum quantitate illos regia liberalitas habundantioribus gratiarum prerogativis splendidioribusque titulis et muneribus conciliare et extollere debet, qui et sanguinis generositate clarent et rerum gestarum preclarorumque facinorum magnitudine se inter ceteros illustriores, clarioresque reddere studuerunt. Sane itaque consideratis integerrima fide, preclara fidelitate et variis servitorum generibus fidelis nostri dilecti magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre, que ipse sa-

cre imprimis regni nostri Hungarie chorone, tandemque maiestati nostre ab ineunte nostra etate et potissimum post susceptam nostre regalis dignitatis curam lateri nostro absque ulla intermissione adherendo, non parcendo persone rebusque et expensis suis sub locorum et temporum varietate subque fortune casibus utrisque, prout vel temporis vel nostri status condicio tulit, cum copiosa sanguinis sui effusione commissisque cum laboribus, presertim vero in conflictibus et pugnis acerrimis, bellisque et exercitibus tam adversus Thurcos totius fidei catholice et religionis Christiane hostes immanissimos, quam contra Bohemos hereticos aliosque nostros et regni nostri emulos sepe numero instauratis, nec non in expugnatione diversorum castrorum et fortalitorum civitatumque et aliorum locorum munitorum tam in provinciis Thurcorum, quam in Bohemia, Moravia et Slesia per nos facta idem comes Stephanus cum omni fidelitatis constantia et sollicitudine indefessa exhibuit et impendit, inter que quidem preclara sua servitia et merita facinoraeque egregia et gesta magna, ut alia, que plurima sunt, ommittamus, hec, que novissime peregit, potissimum cum animum nostrum inter cetera non mediocriter moveant, specialiter recensere et brevi perstringere sermone dignum duximus. Superiori siquidem anno, cum post obsidionem castrum Sabacz, quod favente Deo a Thurcis gloriose expugnavimus, cui quidem expugnationi idem comes Stephanus non modo interfuit, verum etiam cum totis animi et corporis suis viribus affuit, feliciter Budam reversi fuisset et inter alias varias curas et sollicitudines nostras, quibus pro statu et defensione regni nostri impliciti fuera- mus et in diversum agebamus, serenissimam virginem Beatricem de Aragonia sponsam nostram carissimam ad hoc regnum nostrum traducere et sollemnitati nuptiarum, quas iam tandem Deo auxiliante feliciter celebravimus, vacare habebamus, Thurcorum imperator, qui Christianorum sanguine satiari nequit, nostram sentiens occupationem coactis et adunatis undique viribus et copiis maxima cum manu regnum et provinciam nostram Moldavie cum ope et adiutorio perfidi Bozorad vayvode partium Transalpinarum regni nostri, qui a maiestate nostra et sacra corona defecerat, subintravit et totam ferme eam provinciam ditioni sue subiugavit, cui cum propter prefatas curas et occupationes nostras subito personaliter occurrere et obviare non poteramus, maiestatis nostre in persona ipsum comitem Stephanum de cetis aliorum fidelium nostrorum elegimus, qui solita sua usus virtute et industria cum auxilio et ope certorum fidelium nostrorum prefatum Thurcorum imperatorem fudit et in turpem fugam convertit, provinciamque ipsam liberavit et nobis pacatam reliquit. Tandem vero fugato et expulso de Moldavia ipso Thurcorum imperatore de nostra commissione et speciali mandato se et gentes suas adversus predictum Bozorad wayvodam et provinciam Transalpinam convertit, ibique ipsum Bozorad simul cum reliquiis Thurcorum, quos imperator ipse pro presidio et defensione ipsius Bozorad et provincie illius Transalpine locaverat, similiter fudit et profligavit ac de ipsa provincia turpiter effugere coegit et alterum wayvodam, quem nos elegeramus, in eadem provincia fideliter reliquit. Volentes igitur viro tot virtutibus et meritis clarissimo, de nobisque et republica regni nostri optime merito regio, ut decet, occurrere cum favore et erga eum nostram aliquantisper ostendere munificentiam, castellum Karom vocatum in comitatu Sirimiensi habitum simul cum opido similiter Karom appellato, necnon possessionibus Komlos, Danylowcz et Haab in eodem Sirimiensi ac Gywanowcz, Harkalo, Wyzeske- rek, Zenthkyral, Kysdy, Bykach, Babod et Erdewallya in Baciensi, necnon Znelacz, Budinorocz, Magyarolaz, Dyos, Hwrdowncz, Hodros, Bwdythowcz alio nomine Sasyncz et Syroc aliter Hodorowcz, necnon Gwmma et Kathy ac prediis Sywcz, Apathorocz, Zo-

zowcz, Dapsa, Barwa, Zowa, Zwrdog et Hodos vocatis in prefato Sirimiensi comitatibus existentibus, item castellum Racha appellatum cum opido similiter Racha vocato et thelonio vadi in fluvio Zawe intra metas eiusdem opidi exigi solito, necnon possessionibus Dwrecz, Feyereghaz, Ottochkowcz, Bwldrowcz, Browd cum vado in fluvio Bozytha habito, Hamzow, Ztrewg, Palaczko, Farkaswar, Bozzyas, Fywr, Gyngola, Illyes, Lesemer, Kysremethe et Naghremethe ac predio Brachewcz vocatis omnino in comitatu de Walko existentibus habitis, item possessionibus Podyna, Felsewpodina et Stephanowcz nuncupatis ultra fluvium predictum Zawe adiacentibus cunctisque aliis possessionibus, prediis, portionibusque et iuribus possessionariis ac patronatibus ecclesiarum oppidis et possessionibus in preallegatis constructarum ad dicta castella Karom et Racha ac oppida eodem nomine vocata ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, que alias quondam magnifici Mathius de Maroth bani Machoviensis prefuissent, sed per defectum seminis eiusdem ad sacram dicti regni nostri Hungarie coronam consequenterque maiestatem nostram iuxta antiquam et approbatam consuetudinem rite et legitime devoluta sunt, simul cum cunctis eorum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenilibus, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promonthoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis, sub quibus scilicet prefatus condam Mathius banus tenuit et possedit memorato comiti Stephano de Bathor et per eum Andree et Ladislao de eadem Bathor fratribus suis carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de beneplacita voluntate et consensu serenissime principis, domine Beatricis predictae consortis nostre carissime de manibus nostris regiis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in festo sacratissimi Corporis Christi anno eiusdem millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vigesimo, Bohemie vero nono.

109

1479. március 12., Buda.

Mátyás király Bátori István országbíró és testvére András hűségére való tekintettel, amelyt a havasalföldi hadjáratban tanúsítottak, a Zala megyei Szentgyörgyvár másképp Békavár várát és uradalmát adományozza nekik.

Hártyán, a szöveg alatt rányomott pecsét nyomával, a lekopott pecsét alatt: *Commissio propria domini regis manu propria*. DL 18 180. (NRA 595-23.) – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod etsi regie munificentie opes in usum benemeritorum delectent impartiri, quandoquidem ex hoc in regimine vigor, in subditis vero obsequendi studium sollidatur, illi nimirum maioribus regiis amplecti debent favo-

ribus et donativis honorari liberalioribus, quos et generis claritas illustrat et virtutum gestorumque excellentia commendant facinora. Proinde considerantes fidelitates et fidelium servitiorum ingentia merita fidelium nostrorum sincere dilectorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie et Andree fratris sui carnalis, que iidem primum sacre predicti regni nostri Hungarie corone et consequenter nostre maiestati ab exordio felicitis nostri regiminis ad hanc usque diem in diversis et gravissimis bellicis laboribus tam contra Bohemos hereticos et Polonos, quam alios regni nostri emulos generaliter et partialiter instauratis, diversis in locis et temporibus, uti eventus, rerum expediendarum et condicio postulabat contempta pro nostri nominis gloria et regni comodo vita et quiete suis et suorum ac se ipsos variis fortune casibus exponendo cum omni eorum sincere devotionis fervore et animi zelo prudenter, viriliter et constanter exhibuerunt, presertim vero superioribus annis cum nos contra perfidum Bozorad, tunc wayvodam partium Transalpinarum regni nostri, qui a nobis et sacra corona deficiens imperatori Turcorum totius Christiane religionis hostium crudelissimorum adhererat, ipsum comitem Stephanum nostre maiestatis in persona ad ipsas partes Transalpinas una cum gentibus nostris deputassemus, ubi idem veluti vir summa circumspectione suffultus strenui et boni militis fungens officio dictum Bozorad perfidum simul cum gentibus ipsius Turcorum imperatoris defensionem et presidio ipsius Bozorad et provincie Transalpine deputatis, turpiter profligatum, de ea provincia aufugere coegit, et quondam Ladislaum Dragula, quem nos in wayvodam elegeramus, illi terre fideliter prefecit, ut igitur iidem comes Stephanus et Andreas de Bathor etiam de cetero tanto alacriori animo ad servitia nostra accingantur, quanto se a nostra maiestate liberalius cognoscent remuneratos et provisos, castrum nostrum Zenthgyewrghwara alio nomine Bekawar nuncupatum, necnon possessiones Zenthgyewrgh, Pethefalwa, Mand, Zenthlazlo, Zenthmyhal, Senye, Hegenfelde, Hydweg, Zenthiwan, Magyarad, Kolon et Hozywfwalw vocatas omnino in comitatu Zaladiensi existentes et habitas, quod et que alias cuiusdam Georgii Swampek de Lothomberg pfeuerant, sed per notam infidelitatis eiusdem, quam ex eo, quod ipse superioribus annis, cum nos arma et potentiam nostram provocati in defensionem pretacti regni nostri contra imperatorem Romanorum converteremus, fidei salutisque et honoris sui immemor postposita fidelitate, qua nobis et sacre predicti regni nostri Hungarie corone instar aliorum subditorum et fidelium nostre maiestatis tenebatur, tanquam ovis morbida eidem Romanorum imperatori non solum adhesisset, sed et gentes suas ad castra et loca sua munita, presertim in ipsum castrum Bekawar inducendo multas provincias et regnicolarum nostrorum bona circumvicina igne consumpsisset et devastasset, et nonnulla alia mala, nisi divino auxilio occurrere valuissemus, ipso regno nostro attemptare voluisset, contra nostram maiestatem incurrit, iuxta antiquam et approbatam pretacti regni nostri Hungarie consuetudinem ad sacram eiusdem regni nostri coronam nostramque maiestatem devolute sunt, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet cultis et incultis, agris, pratis, campis, fenilibus, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorumque locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis memoratis comiti Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de beneplacita voluntate et consensu serenissime principis domine Beatricis, consortis nostre carissime premissis et omni eo iure, quo ipse Georgius Swampek dictum castrum cum possessionibus

prefatis tenuit et possedit, de manibus nostris regiis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda et habenda salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in festo Beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vicesimo secundo, Bohemie vero decimo.

110

1479. március 12., Buda.

Mátyás király megparancsolja a budai káptalannak, hogy küldje ki tanúbizonyságát, aki-nek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbírót és testvérét, Andrást az őket adomány címén megillető Szentgyörgyvár; másképp Békavár Zala megyei várba és uradalmába.

Átírta a budai káptalan 1479. szept. 28-i jelentésében: **112.** DL 18 182. (NRA 595-19.) – 1764. dec. 31-én kelt egyszerű másolata: DL 25 252. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – H. R.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Budensis salutem et gratiam. Cum nos consideratis fidelitatibus et fidelium servitiorum meritis fidelium nostrorum sincere dilectorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie et Andree fratris sui carnalis per ipsos primum sacre dicti regni nostri Hungarie corone, tandemque nostre maiestati ab exordio felicis nostri regiminis ad hanc usque diem in diversis et gravissimis bellicis laboribus tam contra Bohemos hereticos et Polonos, quam alios regni nostri emulos generaliter et partialiter instauratis, diversis in locis et temporibus, uti eventus, rerum expediendarum et condicio postulabat, cum omni eorum sincere devotionis fervore et animi zelo prudenter, viriliter et constanter exhibitis castrum nostrum Zenthgyewrghwara alio nomine Bekawar nuncupatum, necnon possessiones Zenthgyewrgh, Pethfalwa, Mand, Zenthlazlo, Zenthmyhal, Senye, Hegenfelde, Hydweg, Zenthiwan, Magyarad, Kolon et Hozywfalw vocatas omnino in comitatu Zaladiensi existens et habitas, quod et que alias cuiusdam Georgii Swampek de Lothombergg preeferant, sed per notam infidelitatis eiusdem, quam ex eo, quod ipse superioribus annis, cum nos arma et potentiam nostram provocati in defensionem preacti regni nostri contra imperatorem Romanorum converteremus, fidei salutisque et honoris sui immemor postposita fidelitate, qua nobis et sacre predicti regni nostri Hungarie corone instar aliorum subditorum et fidelium nostre maiestatis tenebatur, tanquam ovis morbida eidem Romanorum imperatori non solum adhesisset, sed et gentes suas ad castra et loca sua munita, presertim in ipsum castrum Bekawar inducendo multas provincias et regnicolarum nostrorum bona circumvicina igne consumpsisset et devastasset, et nonnulla alia mala, nisi divino auxilio occurrere valuissemus, ipso regno nostro attemptare voluisset, contra nostram maiestatem incurrit, iuxta antiquam et approbatam preacti regni nostri Hungarie consuetudinem ad sacram eiusdem regni nostri coronam nostramque maiestatem devolute sunt, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad dictum castrum Zenthgyewrghwara alio nomine Bekawar et possessiones prefatas de iure et ab antiquo spectantibus et

pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis memoratis comiti Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium exinde confectarum¹ de beneplacita voluntate et consensu serenissime principis domine Beatricis, consortis nostre carissime de nostris regiis manibus premissis et omni eo iure, quo per ipsum Georgium Swampek tente fuissent et possesse, in perpetuum contulerimus, velimusque eosdem per nostrum et vestrum homines in dominium dicti castri et possessionum predictarum legitime facere introduci. Fidelitati igitur vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael de Hasagh aut Benedictus de Haholth vel Paulus sin Gregorius de Zabapathaka seu Iohannes de Zenthgyewrghwelghye sive Matheus de Henche aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum castri Zenthgyewrghwara alio nomine Bekawar, necnon possessionum Zenthgyewrgh, Pethefalwa, Mand, Zenthlazlo, Zenthmyhal, Senye, Hegenfelde, Hydweg, Zenthiwan, Magyarad, Kolon et Hozywfalw vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat memoratos comitem Stephanum et Andream de Bathor in dominium statuatque easdem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet eisdem ipsorumque heredibus et posteritatibus universis premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet contra annotatos exponentes nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem cum contradictorum et ecovatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis stationi intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

¹ Az oklevelet lásd a 109. szám alatt!

111

1479. április 2.

A leleszi konvent előtt Rápolti Szerafin, Márton és Sándor az apjuk által peres úton a Dománhidiaktól elnyert dománhidi, ökörítói, porcsalmi, dányáni és penyigei birtokrészeket hatszáz forintért elzálogosítják Bástori Andrásnak.

Papíron, hátoldalán kör alakú rányomott pecsét nyomával. DL 45 776. (Múzeumi törzsanyag, 1928-78.) – A hátlapján felül: *Rapolth*; alul: *Inpignoraticia portionum possessionariarum in possessionibus Damanhyda, Porchalma, Ewkerytho, Damyan et Penyge per nobiles de Rapolth.* – H. R.

Nos, Blasius prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod Serafin et Martinus filii condam Ladislai de Rapolth coram nobis personaliter constituti onera et quelibet gravamina Sandrini aliorumque quorumlibet fratrum et proximorum suorum, quos subscriptum tangere posset, super se et cuncta bona ipsorum hereditaria recipiendo sunt confessi in hunc modum, quomodo ipsi pro quibusdam ipsorum necessitatibus ipsos ad presens strictissime urgentibus evitandis, illas totales portiones possessionarias Stephani et condam Iohannis de Domanhyda in possessionibus Doman-

hyda predicta ac Ekerytho, Porchalma, Damnya et Penyge vocatis et earum pertinentias in comitatu Zathmariensi existentes habitas, que alias prefato condam Ladislao, patri ipsorum Serafini, Martini et Sandrini vigore quarundam litterarum sententionalium adversus eosdem Stephanum et condam Iohannem de Domanhyda per ipsum Ladislaum de Rapolth in curia regia ordine iudiciario reportatarum legitime statuite extitissent, alias etiam portiones ceterorum fratrum eorundem Stephani et condam Iohannis de Domanhyda, que sibi virtute ipsarum litterarum sententionalium quacumque via et forma attinerent, simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, generaliter vero quarumlibet utilitatum earundem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem undique de iure spectantibus sub iisdem clausulis et articulis ac omni eo iure, quo ipsis ex dictis litteris sententionalibus attinuissent, magnifico Andree de Bathor pro sexingentis florenis auri puri ab eidem, ut dixerunt, iam plene habitis et levatis duxissent impignorandas, immo impignorantur coram nobis tali modo, ut dum et quandocumque ipsis Serafin, Martino et Sandrino vel aliis, quibus redemptio earum magis congruit, earundem portionum possessionariarum redimendi facultas subpeteret, redimendi habeant facultatem, idemque Andras de Bathor premissis sexingentis florenis auri puri rerum estimatione quarumlibet exclusa plene et integraliter rehabitis easdem portiones possessionarias ipsis Serafin, Martino et Sandrino de Rapolth vel aliis, quibus magis congruit, absque omni occasione et renitentia aliquali remittere debeat et teneatur resignare, assumppendo nichilominus ipsi Serafin et Martinus de Rapolth ipsorum laboribus et expensis infra tempus redemptionis in pacifico dominio prescriptarum portionum possessionariarum eundem Andream de Bathor contra quoslibet iure mediante impetitores et causidicos iuridice protegere, tueri et defensare vigore et testimonio presentium mediante. Datum feria sexta proxima ante festum Beati Ambrosii doctoris et confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

112

1479. szeptember 28.

A budai káptalan privilégiuma arról, hogy Mátyás király 1479. március 12-i parancsának megfelelően a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében Bátor István országbíró és testvérét, Andrást bevezette a Zala megyei Szentgyörgyvár, másképp Békavár várba és uradalmába.

Ép, chirographált hártján, függőpecsét zsinórjával. DL 18 182. (NRA 595-19.) – A hátlapján: *ZenthGerghwara, Bekawar statutoria donationis regis.* – 1764. dec. 31-én kelt egyszerű másolata: DL 25 252. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – H. R.

Capitulum ecclesie Budensis omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis, domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc., domini nostri gratiosi introductorias et statutorias nobis directas reverentia, qua decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1479. március 12-i oklevele (110).

Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis in omnibus obedientes, uti tenemur, una cum prenominato Iohanne de Zenthgyewrghwelghye homine suo nostrum hominem, videlicet discretum Clementem presbiterum, rectorem altaris Sancti Andree apostoli in dicta ecclesia nostra fundati ad premissam introductionem et statutionem faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis conformiter retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima ante festum Exaltationis Sancte Crucis proxime preteritum¹ diebusque aliis ad id aptis et sufficientis ad facies castri Zenthgyewrghwara alio nomine Bekawar, necnon possessionum Zenthgyewrgh, Pethefalwa, Mand, Zenthlazlo, Zenthmyhal, Senye, Hegenfelde, Hydweg, Zenthivan, Magyarad, Kolon et Hozywfalw accedendo vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presertim Gallo de Bodogazzonphaya, Michaeli de Kezwenyes, necnon Matheo, Petro ac altero Petro filio Ladislai de eadem, Benedicto de Byk et Gallo de Bokahaza presentibus memoratos comitem Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem introduxissent easdemque simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet eisdem ipsorumque heredibus et posteritatibus universis premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendas nullo contradicte apparente statuissent diebus legitimis et horis in faciebus earundem permanente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendenti sigillo nostro consignatas alphabeteque intercisas ad fassionem dictionum domini nostri regis et nostri hominum duximus concedendas. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno Domini supradicto, presentibus autem ibidem honorabilibus dominis, Thoma cantore, Ladislao custode, necnon magistris Paulo, altero Paulo, Nicolao, Benedicto, Matheo, Philippo, Michaeli, Laurentio ceterisque canonicis fratribus nostris in Dei ecclesia predicta regi iugiter famulantibus sempiterno.

¹ Szept. 13.

113

1481. július 23., Buda.

Mátyás király tekintettel Bátori István országbíró és erdélyi vajda hűségese szolgálataira, neki adományozza az ellenséghez csatlakozása miatt hűtlenségbe esett Erdőszentgyörgyi Meggyes Balázs birtokait.

Hártyán, a szöveg alatt erősen töredékes pecsét nyomával. Az előlapon a jobb alsó szélén: *Reverendissima d(ominatio) v(estra) dignetur istas facere sigillari ex commissione regie maiestatis, Thomas.* DL 18 529. (Erdélyi kincstári levéltár. Erdélyi fiscus levéltára 6-25.) – A hátlapján: *Registrata folio CCCCLXV. MPP.* – H. R.

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attentis et consideratis preclara fidelitate et fidelium obsequiorum gratuitis meritis fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et vaywode partium Transsilvanarum per eum primum sacre dicti regni nostri Hungarie corone tandemque maiestati nostre sub locorum et tempo-

rum varietate non parcendo rebus et persone suis cum omni fidelitatis constantia exhibitis et impensis totales portiones possessionarias in possessionibus Bozed, Erche, Wray, Soospathak, Gerebenews, Pethee, Kapws, Kemynthelke, Ikland, Bodon, Dathos, Saly, Rewch, Nema, Kysnylas, Zenthpether, Thwson in Thordensi, [. . .] in de Kolos, Egresthew, Fylethelke et Wdwarhel in de Kykellew comitatibus existentibus habitas, alias etiam universa bona et iura possessionaria ubivis et in quibuscumque comitatibus dictarum partium regni nostri Transsilvanarum existentia, demptis dumtaxat illis, que inter Siculos habentur, que alias nobilis Blasii Meggyes de Erdewzenthgewrgh prefuerant, sed ex eo, quod idem superiore anno et etiam hiis novissimis temporibus postposita fide et fidelitate, qua nobis et sacro nostro regio dyademati astrictus fuerat, utrisque Bazarab, maiori videlicet et minori, partes regni nostri Transalpinas hostiliter tenentibus et perconsequens ipsi Alybeeg wayvode ceterisque Thurcis, hostibus scilicet nostris et regni nostri infensissimis adhesisset, eisque hoc regnum nostrum et presertim partes illas Transsilvanas per suas nephandas explorationes et avizamenta una cum nonnullis scelerum suorum complicitibus diutius prodidisset, ad sacram ipsius regni nostri Hungarie coronam consequenterque ad nos et collationem nostram iuxta antiquam et approbatam dicti regni nostri Hungarie consuetudinem rite et legitime devoluta fore perhibentur, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis ac molendinorum locis et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinentiarum earundem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris et antiquis metis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus de beneplacita voluntate et consensu illustrissime domine Beatricis regine, consortis nostre carissime memorato comiti Stephano de Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, secundo die festi Beate Marie Magdalene, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo primo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vigesimo quarto, Bohemie vero tredecimo.

Ad relationem Thome de Erdewd
prepositi Tituliensis

114

1482. augusztus 3., Buda.

Mátyás király megparancsolja a szentjobbi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori András Dománhidai István özvegyének birtokrészeibe zálog címén.

Áírta a szentjobbi konvent 1482. szept. 7-i oklevelében: **115**. DL 45 927. (Múz. törzsanyag, 1928-78.) – C. T. N.

Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Zenthlogh salutem et gratiam. Exponitur maiestati nostre in persona magnifici Andree de

Bathor, quomodo ipse in dominium iurium dotalitorum et rerum parafernaliū nobilis domine Dorothea vocate, relicte condam Stephani de Domanhyda, eidem domine de possessionibus Domanhyda antedicta, necnon Porchhalma, Danyan, Ewkerytho et Penyge vocatis omnino in comitatu Zathmariensi existentibus habitis provenire debentium, ipsum exponentem titulo pignoris concernentium, legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes de Pylys vel Thomas aut Anthonius de Kyspe-ryche sin Laurentius de Makra sew Stephanus sive Paulus de Banhaza aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum Domanhyda ac Porchhalma, Danyan, Ewkerytho et Penyge vocatarum consequenterque dictorum iurium dotalitorum in eisdem habitorum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Andream exponentem in dominium eorundem iurium dotalitorum statuaturque eadem eidem simul cum cunctis eorundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra memoratum Andream exponentem personalem nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Inventionis corporis Sancti Stephani prothomartiris, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo secundo.

115

1482. szeptember 7.

A szentjobbi konvent emlékezetül adja, hogy Mátyás király 1482. augusztus 3-i oklevele értelmében a királyi ember kiküldöttjük jelenlétében bevezette Bátori Andrást a Dománhidai István özvegyétől zálogba vett részekbe.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 45 927. (Múz. törzsanyag, 1928-78.) – A hátlapján: *Statutoria et introductoria dotis et rerum parafernaliū relicte Stephani de Domanhyda titulo pignoris dominis de Bathor.* Alul más kézzel: *Statutio portionis dotis relicte Stephani de Domanhyda.* A jobb szélén: *Fassio relicte condam Stephani de Domanhyda.* – C. T. N.

Nos, conventus monasterii sancti regis Stephani de ZenthIogh memorie commendamus per presentes, quod nos litteras serenissimi principis domini Mathie Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis directas annuentia, qua decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Mátyás király 1482. augusztus 3-i oklevele (114).

Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis in omnibus obedientes, uti tene-
mur, una cum prenominate Stephano de Banhaza homine suo regio nostrum hominem, videlicet virum religiosum, fratrem Martinum presbiterum, custodem, socium et nostrum conventualem ad premissam introductionem et statutionem faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis con-

formiter retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima ante festum Beati Bartholomei proxime preteritum¹ ad facies predictarum possessionum Domanhyda ac Porchhalma, Danyan, Ewkerytho et Penyge vocatarum consequenterque dictorum iurium dotalitiorum in eisdem habitorum portione tributarie in annotata Domanhyda habite vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presertim Ladislao de eadem Domanhyda, Stephano ac David de Bagos et Ambrosio de Wethes presentibus accedendo prefatum Andream exponentem in dominium eorundem iurium dotalitiorum et portione tributarie predictae introduxissent eademque et eandem eidem simul cum cunctis eorundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti possidendas nullo penitus contradictore inibi apparente statuissent diebus legitimis et horis in faciebus earundem permanendo. In cuius rei evidentiam presentes litteras nostras patentes sigillo nostro a tergo consignatas ad fassionem dictorum domini nostri regis et nostri hominum duximus concedendas. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis prenotatarum, anno Domini millesimo octuagesimo secundo supradicto.

¹ Aug. 23.

116

1482. szeptember 13., a hainburgi ostromtáborban.

Mátyás király tekintetbe véve Bátori István országbíró és erdélyi vajdának a törökök elleni harcok során tanúsított hűséges szolgálatait, a Baranya megyében fekvő Bozsok, Alsóbozsok, Apajtya, Somberek birtokokban és további pusztákban – mely birtokok jelenleg a Macedóniai család kezében vannak – rejlő királyi jogot adományozza neki.

Papíron, a szöveg alatt a titkospecsét csekély darabkáival és nyomával. Esztergomi székesfőkáptalan hiteleshelyi lt. 2-10-1. (DF 208 521.) – H. R.

Commissio propria domini regis

Nos, Mathias Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos considerantes integerrimam fidem, preclaraque servitiorum merita fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et wayvode partium regni nostri Transilvanarum, quibus ipse in diversis rerum nostrarum expeditionibus contra varios nostros et regni nostri, presertim vero Turcos fidei nostre infestissimos emulos instauratis se nobis gratum reddere studuit et acceptum, pro quibus volentes eum favore nostro prosequi gratiose, totum et omne ius nostrum regium, si quod in totalibus possessionibus Bosok, Somberek, Apaytha et Alsobosok alio nomine Gewlench, necnon portione possessionaria in possessione Zapwd, item totalibus prediis Incheethelke et Kerthwylesthelke ac portione prediorum Hydekwthteleke ac Horpachteleke vocatarum, equali videlicet medietate eiusdem predii Horpach a parte meridionali vie publice per medium eiusdem predii ducentis adiacenti omnino in comitatu de Baronya existentibus habitis, nunc erga manus egregiorum Iohannis de Macedonya et Nicolai Danch de eadem Macedonya existentibus haberemus, aut eadem nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incul-

tis, agris, pratis, campis, pascuis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearum-que promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et locis molendinorum, generaliterque quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis memorato comiti Stephano de Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis de consensu et beneplacita voluntate serenissime Beatricis regine, consortis nostre carissime dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in castris nostris regii sub obsidione civitatis Hainburg, feria sexta proxima ante festum Exaltationis Sancte Crucis, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo secundo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno XXV^{to}, Bohemie vero quarto decimo.

117

1484. április 24.

György váradi prépost, a leleszi prépostság adminisztrátora és a konvent előtt Bátori András – testvérei, István országbíró és erdélyi vajda meg Pál, továbbá fia, György nevében – a Közép-Szolnok megyei Kene, Kiskene és Tolmácstelke prédiúmokot Geréb László erdélyi püspöknek és a püspökségnek, rajtuk keresztül pedig a tasnádi egyháznak adományozzák cserébe azért, hogy a püspök Bátor mezővárosból és Vasvári birtokból járó tizedeket átengedte a bátori Szent György-egyháznak.

Pecsételetlen közelkorú másolat. DL 65 132. (Becsky cs. lt.) – Mellette újkori egyszerű másolata. – Kiadása: Oklevelek 343/15. – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, notitiam presentium habituris Georgius prepositus Waradiensis ac administrator prepositure et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magnificus Andreas de Bathor onera et quelibet gravamina magnifici domini comitis Stephani de eadem Bathor, iudicis curie regie maiestatis et wayvo-de Transsilvanensis ac Pauli similiter de eadem Bathor fratrum carnalium et Georgii filii suorum ad infrascripta inviolabiliter firmiter observanda super se assumendo coram nobis personaliter est constitutus confessus in hunc modum, quod quia ipse una cum prefatis fratribus suis matura inter se deliberatione prehabita in recompensam et locum donationis ac perennalis concambii permutationis totalium decimarum reverendi domini Ladislai Gereb episcopi ecclesie Transsilvanensis sibi et ecclesie sue predicte de dicto oppido Bathor et possessione Wasvary vocatis eorundem dominorum de Bathor in comitatu Zathmariensi existentibus de iure et secundum antiquum ritum provenire solitarum per eundem dominum episcopum dictis dominis comiti Stephano et Andree de Bathor ac ecclesie ipsorum parochialis Beati Georgii martiris in eadem Bathor fundate iuxta continentiam litterarum capituli ecclesie Albensis dicte Transsilvanensis fassionarium superinde confectarum et emanatarum facte totale predium ipsius domini Andree et fratrum suorum predictorum Keene vocatum simul cum aliis prediis Kiskeene et Tholmatheleke ad idem spectanti-

bus in comitatu Zolnokmediocri ac penes oppidum ipsius episcopatus Thasnad vocatum habitum et adiacens una cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, rubetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis molendinorumve locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum eiusdem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad eadem undique de iure spectantibus et pertinere debentibus sub illis veris metis et antiquis limitatibus, quibus eadem hactenus tenta fuissent et possessa, dicto domino Ladislao episcopo ac ecclesie sue predictae et per eosdem annotato oppido dicti episcopatus Thasnad iure perpetuo et irrevocabiliter dedisset, donasset et contulisset, imo dedit, donavit et contulit coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda et habenda, nullum ius nullamque iuris et dominii proprietatem idem dominus Andreas sibi et dictis fratribus et heredibus suis in eisdem prediis reservando, sed totum et omne ius omnemque iuris et dominii proprietatem, quod et quam idem dominus Andreas de Bathor et fratres sui predicti hactenus in eisdem habuissent vel heredes ipsorum habere spectarent, in futurum prorsus et per omnia in prefatum dominum Ladislaum episcopum et ecclesiam suam predictam ac successores suos transtullisset pleno iure, assumendo nichilominus idem dominus Andreas sua et dictorum fratrum suorum personis memoratum dominum Ladislaum episcopum et successores eiusdem, scilicet ecclesiam suam predictam in pacifico dominio dictorum prediorum Keene, Kiskeene et Tholmathteleke vocatorum contra quoslibet legitimos impeditores et causidicos suis propriis laboribus et expensis protegere, tueri et defendere. In cuius rei testimonium presentes litteras pendentes authentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum in festo Beati Georgii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quarto.

118

1486. június 23., Buda

Buda város tanácsa előtt Bátori István és testvérei pesti házukat, míg András pesti plébános pedig egyháza, a Szűz Mária templom budai házát kölcsönösen elcserélik.

Chirographált hártán, amelynek alján az ABCD betűk felső fele látható, hátlapján kerek pecsét nyomával. DL 19 161. (NRA 596-40.) – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 113/390. sz. – H. R.

Nos, Kerezthes iudex iuratique cives castris Novimontis Pesthiensis memorie commendamus tenore presentium significando, quibus expedit, universis, quod magnifico domino comite Stephano de Bathor wayvoda Transsilvano et iudice curie regie maiestatis personaliter ab una, parte siquidem ab altera honorabili domino Andrea plebano parochialis ecclesie Beate Marie Virginis in civitate Pesthiensi fundate, necnon circumspectis Gallo Waczy iudice ac Andrea Magno, Ladislao Zekel, Stephano lapicida, Paulo Kelenfedy, Alberto Fekethe, Valentino Megyery, Iacobo Thoxony, altero Iacobo Beke, Georgio lanifice, Paulo Zegedy, Matheo Seres et Valentino Petrycz iuratis civibus dicte civitatis Pesthiensis similiter personaliter nostram veniendo in presentiam per eosdem dominum comitem Stephanum et Andream plebanum sponte et libere confessum extitit pariter et relatam in hunc modum, quomodo prefatus dominus comes Stephanus et dictus domi-

nus Andreas plebanus matura inter se deliberatione prehabita propter bonum et utilitatem utriusque partis in domibus ipsorum subnotandis hanc perpetualem fecissent permutationem, quod videlicet idem dominus comes Stephanus domum suam lapideam in dicta civitate Pesthiensi in vico Bwzawasar habitam, que condam Gregorii iudicis nautarum prefuisset, cui a meridionali Mathie pellificis, a septemtrionali Thome fabri domus, ab occidentali vero plagis ortus plebanatus dicte ecclesie parochialis vicinaretur, per ipsum dominum comitem Stephanum pro certa summa florenorum auri perpetue emptam simul cum cunctis suis utilitatibus, edificiis et pertinentiis quibuslibet prefate ecclesie parochiali Pesthiensi consequenterque dicto domino Andree, plebano eiusdem ecclesie suisque successoribus plebanis, econverso vero idem dominus Andreas plebanus domum similiter dicte ecclesie sue et suam lapideam in hac civitate Budensi in medio nostri in vico Zombathhel situatam, cui a parte ecclesie Beate Marie Magdalene domus condam Iohannis Fachar, in qua nunc Stephanus Orozlan demoraretur, a parte vero platee Italicorum domus Vitalis Kadar contiguarentur, alias per condam discretum Iohannem plebanum eiusdem ecclesie Pesthiensis, predecessorem scilicet suum condam Onofrio civi dicte civitatis Budensis nomine pfewdy vulgo pokreyth vocati datam et donatam per heredesque eiusdem condam Onofrii, ad ultimum vero per dominicam Veronicam similiter ipsius Onofrii successorem legitimum usque ad presentem annum tentam et possessam, sed propter obmissionem solutionis eiusdem fewdi a certis retroactis annis factam per eosdem heredes dicti condam Onofrii consequenterque ipsam dominam Veronicam ordine iuris omissam et rursus ac iterum in ius et proprietatem dicte ecclesie Pesthiensis devolutam et redactam similiter cum cunctis suis utilitatibus, pertinentiis et edificiis quibuslibet qualitercumque denominatis de beneplacito prefatorum iudicis et iuratorum civium coram nobis, ut premissum est, personaliter astantium et huic venditioni ipsorum consensum benivolum pariter et assensum prebentium prefato domino comiti Stephano ac Andree et Paulo de eadem Bathor, fratribus scilicet eiusdem carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis, eedem scilicet ambe partes sibi ipsi mutuo et invicem dedissent, tradidissent et perhennalis concambii titulo permutassent, imo dederunt, tradiderunt et permutarunt iure perpetuo et irrevocabiliter per ipsas ambas partes domos easdem sibi mutuo permutatas tenenda, possidenda pariter et habenda, nullum ius nullamve iuris in dominii proprietatem idem dominus comes Stephanus in dicta domo Pesthiensi sibi et dictis suis fratribus et consequenterque prefatus dominus Andreas plebanus in prefata domo Budensi similiter sibi aut dicte ecclesie sue reservando, sed totum ius omnemque iuris et dominii proprietatem, quod et quam in eisdem habuissent, eedem partes in earum alteram transferendo, prout dederunt et perhennali iure campserunt et permutarunt, iusque eorum in alterutrum transtulerint coram nobis harum nostrarum alphabetico intercisarum sigillique nostri munimine roboratarum testimonio et vigore litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta in vigilia festi Nativitatis Beati Iohannis Baptiste, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo.

119

1487. június 28., Várad.

Bátori István erdélyi vajda és országbíró testvére, András és mások kérésére lemond Kállai Lőkös János javára a néhai Kállai János és fia, Pál birtokaiból őt megillető két bírói részről, melyek a fentiek Téli László meggyilkolása miatt történt elítélése okán illetik meg.

Papíron, hátoldalán pecsét nyomával. DL 56 219. (Kállay cs. lt.) – H. R.

Nos, comes Stephanus de Bathor wayvoda Transilvanus, necnon iudex curie serenissimi principis, domini Mathie, Dei gratia regis Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. memorie commendamus, quod nos ad petitionem magnificorum Andree de dicta Bathor fratris nostri, Bartholomei Dragfy, Davidis et Thome Zolyomi de Albes pro parte egregii Iohannis filii condam Iohannis Lewkews de Kallo factam illas duas partes iudiciarias, que nobis, ut iudici de universis bonis rebusque et iuribus possessionariis prefati condam Iohannis Lewkews ac Pauli filii eiusdem ubivis et in quibuscumque comitatibus regni Hungarie existentibus ex eo, quod idem condam Paulus contra nobilem olim Stephanum de Theth ratione interemptionis nobilis condam Ladislai de eadem Theth, fratris videlicet ipsius Stephani carnalis per quosdam iobagiones pretacti condam Iohannis Lewkews facte, in curia regia coram nobis in sententia capitali ex eoque amissione universorum bonorum et iurium suorum possessionariorum ubique habitorem convictus fuisset, iuxta regni consuetudinem provenire deberent, eidem Iohanni de Kallo duximus remittendas et eum superinde quittum et expeditum reddendo, immo remittimus ac eum¹ quittum et expeditum reddimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Waradini, in vigilia festi Beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo octoagesimo septimo.

¹ A sor fölé betoldva.

120

1489. április 12. u. [. . .]

NagyLucsei Orbán egri püspök, a nádori jelenlét bírása, kincstartó meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében Szatmár megye egyik esküdt ülnöke vezesse be a Bátori Andrást a Dersiek Szatmár megyei részeibe.

Papíron, amelynek bal széle hiányzik, a pecsét az elveszett részen lehetett. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-586. (DF 211 195.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conv[entui] ecclesie de Lelez, pro m[agnifico] Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* – A hátlapján keresztben konventi feljegyzés és fogalmazvány (a kettő között: *fassio facta*): *Nos itaque premissis preceptis prefati domini Urbani electi et confirmati ecclesie Agriensis, thesaurarii regii etc. obedientes, ut tenemur, una cum Blasio de Vaya uno ex electis et iuratis nobilibus prefati comitatus Zathmariensis, tanquam homine eiusdem domini thesaurarii unum ex nobis, videlicet fratrem Gregorium presbiterum ad premissa [exequenda duximus transmittendum], qui tandem exinde ad nos reversi nobis ad fidem eorum uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria secunda proxima post dominicam Quasimodo proxime preteritam (ápr. 27.) ad facies dictarum possessionum Ders, Janosy et Hodaz consequenterque*

antelatarum totalium possessionariarum iam fatorum condam Michaelis filii et nobilis puelle Elizabeth vocate filie condam Ladislai Cantor, filii olim Barle de Ders in eisdem habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis Nicolao de Vaya, Georgio, Gregorio et Stephano de Janossy presentibus accedendo, idem homo prefati domini thesaurarii ipso nostro testimonio presente introduxisset exponentem in dominium earundem statuatque easdem eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis titulo pignoris [ipsi incumbenti] nemine contradicte inibi apparente, legitimis etiam et consuetis diebus in faciebus earundem moram protrahentibus. In cuius rei memoriam presentes litteras nostras [sigillo nostro consignatas duximus concedendas.] Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis, (máj. 12.) [anno supradicto]. – C. T. N.

[Amicis suis reverendis,] conventui ecclesie de Lelez Urbanus electus et confirmatus [episcopus Agriensis] et thesaurarius regius ac in causis in presentia palatinali vertentibus per serenissimum [principem dominum] Mathiam Dei gratia regem Hungarie, Bohemie etc. ducemque Austrie [. . . . .] iudex deputatus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in [persona magnifici] Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium totalium portionum possessionariarum [condam Michaelis filii] et nobilis puelle Elizabeth vocate filie condam Ladislai Kanthor filii [Barle de Ders] in possessionibus Ders predicta ac Janosy et Hodaz vocatis in comitatu [Zathmariensi existentibus] habitatarum, *preterea dictarum et equalium medietatum totalium portionum [condam Ladislai] Kanthor de Janosy in eisdem possessionibus Janosy, Ders et Hodaz [existentium¹ ipsum] titulo pignoris concernentium legitime vellet introire. Super [quo amicitiam vestram] presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro [testimonio fidedignum, quo] presente unus ex iuratis electis dicti comitatus Zathmariensis [nobilibus ad] facies dictarum possessionum Ders, Janosy et Hodaz vocatarum [consequenterque ea]rum totalium portionum possessionariarum antefatorum condam Michaelis filii [ac nobilis domine] Elizabeth vocate filie condam Ladislai Kanthor, filii olim Barle de Ders [. . . dictarum] et equalium medietatum totalium portionum possessionariarum condam Ladislai [Kanthor de Ders] in eisdem habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi [legitime convocatis] et presentibus accedendo introducat prefatum exponentem in dominium [earundem statuatque e]asdem eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus et [pertinentiis quibuslibet] premissis iure ipsi incumbenti possidendas, si non] fuerit contradicte, contradicte vero, si qui fuerint, evocet [eosdem contra] exponentem ad terminum competentem nostram in presentiam rationem [contradictionis eorum reddituros. Et post hec] huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum [contradictorum et evocatorum], si qui fuerint, vicinorumque et commentaneorum, qui premissis [statutioni intererunt, nominibus] et termino assignato nobis amicabilem rescribatis. [. . . . .] proxima post dominicam Ramispalmarum, anno Domini millesimo [quadragesimo octuagesimo] nono.*

¹ A kurzívan szedett részt utólag áthúzták.

121

1489. július 16., Buda.

Mátyás király megparancsolja az aradi káptalannak, hogy keressék elő a Bátoriak kérésére levéltárukból a náluk őrzött, a Zaránd megyei Világosvárat érintő oklevél hiteles mását és adják ki azt nekik.

Átírta az aradi káptalan 1489. szept. 27-i oklevelében, amelyben a király oklevele mellett a saját, 1444. júl. 3-i oklevelüket írták át. 18. századi egyszerű, hiányos, másolata maradt fenn. DL 13 786. (NRA 88-2.) – H. R.

Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex duxque Austrie fidelibus nostris, capitulo ecclesie Orodienensis salutem et gratiam. Exponitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et wayvode Transsilvani ac Andree de eadem Bathor fratris eiusdem carnalis, quomodo certe littere et litteralia instrumenta factum castrum ipsorum Wylagoswar vocati et pertinentiarum suarum in comitatu de Zarand et alias ubicumque existentium habitatarum tangentes et concernentes ab ipsis causaliter deperdita forent et alienata, quarum paria in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre more solito exposita haberentur et locata, quibus ipsis exponentibus pro defensione iurium ipsorum plurimum indigerent. Super quo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus statim acceptis presentibus paria prespecificatarum litterarum et litteralium instrumentorum, factam videlicet prespecificati castrum et pertinentiarum suarum tangentium et concernentium, in vestra sacristia diligenter requiri et reinveniri facere requisitarumque [et reinventarum] tenorem in transsumpto litterarum vestrarum eidem exponenti dare et extradari facere debeatis et [. . .] caventes tamen ne fraus et dolus in hac parte interveniat aliqualis [. . .]. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Sancte Margarethe virginis et martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo nono.

122

1489. augusztus 21., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében Szatmár megye egyik esküdt ülnöke vezesse be Bátori András Cégényi Bálint Szatmár megyei részeibe.

Szakadt, hiányos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-561. (DF 211 185.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro fideli nostro magnifico Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* – A bal szélén konventi feljegyzés és fogalmazvány: *Nos itaque prescriptis preceptis et mandatis vestre serenitatis obedientes, ut tenemur, una cum Georgio de Chahol uno ex electis et iuratis nobilibus dicti comitatus Zathmariensis tanquam homine vestre serenitatis unum ex nobis, nempe fratrem Martinum presbyterum seniore ad premissa exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis ad fidem eorum debitam uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria sexta proxima post festum Beati Egidii abbatis proxime preteritum (szept. 4.) ad facies prescriptarum possessionum Janosy, Ders, Hodaz et Beurvey consequenterque portionum [antelatarum totalium] possessiona-*

riarum in eisdem habitarum, vicinis et commetaneis earundem universis ini[bi legit]me convocatis et presentibus accedendo, idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente p[re]fatum exponentem in dominium earundem portionum possessionariarum introduxisset ac easdem eidem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti possidendas statuere voluisset, tunc providus Michael Bodor dictus iobagio Mathei et Stephani [filii] condam Petri de Vethes in dicta Beurvey residens nominibus et in personis eorundem Mathei et Stephani de Vethes, dominorum videlicet suorum introductioni et statuti d[ic]te portionis possessionarie in dicta possessione Beurvey habite, necnon Vincentius Paposy in dicta possessione Hodaz commorans nominibus et in personis Iohannis et Nicolai de Pethenyehaza introductioni et statuti d[ic]tarum portionum possessionariarum in d[ic]tis possessionibus Janosy, Ders et Hodaz habitarum contradictionis velamine obviasset, propter quod idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente ibidem et in eodem die ac in locis huiusmodi contradictionum eosdem Matheum et Stephanum de Vethes, necnon Iohannem et Nicolaum de Pethenyehaza contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Michaelis archangeli venturi vestre serenitatis personalem evocasset in presentiam rationem contradictionis eorundem redditurum. Datum decimo die diei introductionis prenotate (szep[te]m. 13.), anno Domini supradicto. – C. T. N.

Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex duxque Austrie fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona fidelis nostri magnifici Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium totalium portionum possessionariarum Valentini filii Nicolai de Czegen in possessionibus Janosy, Ders, Hodaz et Beurvey vocatis omnino in comitatu Zathmariensi existentibus habitarum, ipsum titulo pignoris concernentium legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente unus ex electis iuratis nobilibus dicti comitatus Zathmariensis, tanquam homo noster, quem nos iuxta vim et formam generalis novi decreti nostri ad id serie presentium accedere mandamus, ad facies d[ic]tarum possessionum Janosy, Ders, Hodaz et Beurvey consequenterque portionum d[ic]ti Valentini possessionariarum in eisdem habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat p[re]fatum exponentem in dominium earundem portionum possessionariarum statuaturque et committat easdem eidem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra [eundem] exponentem nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec [huiusmodi introductionis et] statuti seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commentaneorum, qui premissis statuti [intererunt, nominibus] terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beati Stephani regis, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo nono.

Lecta T(homas) Dragy.

123

1489. november 14., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében Bereg megye egyik esküdt ülnöke vezesse be Bástori András és Istvánt a Heteiek és Kissurányi János Bereg megyei részeibe.

Papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-352. (DF 211 106.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Andrea et comite Stephano de Bathor, introductoria et statutoria.* A jobb szélén alul: *Lecta.* – A bal szélén keresztben konventi feljegyzés és fogalmazvány: *Nos itaque premissis preceptis et mandatis prefati domini regis obtemperantes, ut tenemur, una cum Ambrosio de Gwlach, uno ex electis et iuratis nobilibus comitatus de Beregh, tanquam homine eiusdem domini regis unum ex nobis, videlicet fratrem Petrum presbiterum ad premissa exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis ad fidem eorum prestitam uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi in Cena Domini proxime preterita (1490. ápr. 8.) ad facies prescripte possessionis Hethe in dicto comitatu de Beregh consequenterque portionis possessionarie prefati Michaelis in eadem possessione Hethe habite vicinis et commetaneis eiusdem universis ibidem convocatis ac utrisque Georgio de Swran, necnon Iohanne de Kysswran ac Gerardo de Hethe presentibus accedendo idem homo prefati domini regis ipso nostro testimonio presente introduxisset prefatos Andream ac comitem Stephanum in dominium eiusdem portionis possessionarie statuissetque eandem eiusdem premissa regie donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas nullo contradictore inibi apparente, legitimis etiam et consuetis diebus in facie eiusdem possessionis moram protrahendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras sigillo nostro a tergo consignatas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis prefatarum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo (1490. ápr. 23.). – C. T. N.*

Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie rex, necnon dux Austrie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut decet, resp[ec]tum habentes ad preclara et gratuita merita fidelium servitorum fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor et comitis Stephani de eadem iudicis curie nostre et wayvode Transilvani, que ipsi sacre imprimis regni nostri Hungarie corone ac deinde maiestati nostre pro locorum et temporum diversitate non minus utiliter, quam fideliter pro sententia et voluntate maiestatis nostre semper exhibuerunt et impenderunt, universa bona, possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria nobilium Michaelis Foris ac Simonis, Damiani et Gerardi de Hethe, necnon Iohannis de Kysswran ubivis et in quibuslibet comitatibus regni nostri existentia et habita, que ex eo, quod superioribus his temporibus prefatus Michael Foris ex instigatione dictorum Simonis, Damiani, Gerardi et Iohannis quendam nobilem Gabrielem de dicta Hethe, fratrem et consanguineum suum atque prefatorum suorum complicum familiaremque annotatorum Andree et comitis Stephani de Bathor predicta ante propriam domum et curiam suam ictu sagitte venenose sauciasset, ex quo quidem vulnere etiam mortem obiisse dicitur, ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri consuetudinem rite et legitime devolute esse perhibentur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Andree et comiti Stephano de Bathor prefata ipsorumque heredibus et posteritatibus uni-

versis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium eorundem et earundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Fidelitati idcirco vestre harum serie firmiter mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente unus ex electis iuratis nobilibus illorum comitatum, in quibus huiusmodi bona et possessiones portionesque et iura possessionaria habentur, tanquam homo noster regius ad facies dictorum bonorum, possessionum portionumque et iurium possessionariorum quorumlibet vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream et comitem Stephanum in dominium eorundem et earundem statuatque eadem et easdem eisdem nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Andream et Stephanum de Bathor in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec seriem huiusmodi introductionis et statutionis cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie suo modo fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo post festum Beati Martini episcopi et confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo nono, regnorum nostrorum anno Hungarie tricesimo secundo, Bohemie vero vigesimo primo.

124

1490. március 30., Buda.

Mátyás király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében Bihar és Közép-Szolnok megyék egy-egy esküdt ülnöke vezesse be Bátort Andrászt néhai Bályoki Szarvadi Dénes és özvegyének felsorolt birtokrészeibe zálog címén.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-309. (DF 211 078.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* – Az oklevél szövege mellett és a hátlapon konventi feljegyzések. A szöveg alatt a Bihar megyei iktatás jelentésének fogalmazványa: *Nos itaque premissis preceptis et mandatis vestre serenitatis obedientes, ut tenemur, una cum Matheo de Sarand, uno ex electis et iuratis nobilibus dicti comitatus Byhoriensis, tanquam homine vestre serenitatis unum ex nobis, videlicet fratrem Petrum presbiterum ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria tertia proxima post festum Resurrectionis Domini proxime preteritum (ápr. 13.) ad facies prescriptarum possessionum Balyok ac Syrmezeo et Almas consequenterque pretectarum totalium portionum possessionariorum annotatorum domine Iudyth et condam Dionisii in eisdem possessionibus habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, dum idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente prefatum exponentem in dominium earundem portionum introducere ac easdem eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis titulo pignoris eidem incumbenti possidendas statuere voluisset, tunc Ladislaus Zenas de dicta Balyok huiusmodi introductioni et statutioni contradictionis velamine obviasset,*

propter quod idem homo vestre serenitati ipso nostro testimonio presente ibidem et eodem die ac in loco huiusmodi contradictionis eundem Ladislaum Zenas contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestre serenitatis personalem evocasset in presentiam rationem contradictionis sue redditurum. Datum duodecimo die diei evocationis prenotate, anno Domini sepe dicto (1490. ápr. 24.). – A hátlapon a Közép-Szolnok megyei jelentés fogalmazványa: Nos itaque premissis preceptis et mandatis prefati domini regis obedientes, ut tenemur, una cum Paulo de Myndzenth, uno ex electis et iuratis nobilibus dicti comitatus Zolnokmediocris, tanquam homine eiusdem domini regis unum ex nobis, videlicet fratrem Petrum presbiterum ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis ad fidem eorum prestitam uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria quinta proxima post festum Resurrectionis Domini proxime preteritum (ápr. 15.) ad facies prescriptarum possessionum Zarwad et Zenthmyklos, necnon dictorum prediorum Elmed, Poklosthelek, Raacz, Kekecz, Vyfalw et Posahalma consequenterque pretactarum totalium portionum possessionariarum annotatorum domine Iudyth et condam Dionisii in eisdem possessionibus et prediis habitatum vicinis et commetaneis earundem universis ibidem convocatis ac honorabili Michaelae sacerdote, vicario Thasnadiensis in persona reverendi domini Ladislai Gereb, episcopi ecclesie Transsilvane, necnon Georgio Magno de Zakachy presentibus accedendo, idem homo prefati domini regis ipso nostro testimonio presente introduxisset prefatum exponentem in dominium earundem statuissetque easdem eidem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis titulo pignoris eidem incumbenti possidendas nullo contradictore inibi apparente, legitimis etiam et consuetis diebus in faciebus eorundem moram protrahendo. In cuius rei memoriam presentes litteras sigillo nostro a tergo consignatas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis prefatarum, anno Domini sepe dicto (1490. ápr. 30.). – C. T. N.

Mathias Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex duxque Austrie fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Exponitur nobis in persona magnifici Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium totalium portionum possessionariarum nobilis domine Iudyth vocate, relicte ac condam Dionisii filii condam Andree Zervasi de Balyok in possessionibus Balyok predicta ac Syrmezew et Almas vocatis in Byhoriensi, necnon Zarwad et Zenthmyklos vocatis, item prediis Elmed, Poklosthelek, Raacz, Kekecz, Vyfalw et Posahalma appellatis, in Zolnokmediocri comitatibus existentibus, habitatum, ipsum exponentem titulo pignoris concernentium, legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente unus ex electis iuratis nobilibus de prescriptis singulis comitatibus tamquam homo noster, quem ad id serie presentium accedere iubemus, ad facies prescriptarum possessionum et prediorum consequenterque pretactarum totalium portionum possessionariarum annotatorum domine Iudith et condam Dionisii in eisdem possessionibus et prediis habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum exponentem in dominium earundem statuatque eas eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis titulo pignoris eidem incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum exponentem ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni

intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria tertia proxima post dominicam Iudica,¹ anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

Lecta Thome Dragy.

¹ Az áthúzott *Ramispalmarum* fölé írva.

125

1490. április 30., Holdvilág.

Telegdi István erdélyi alvajda kéri a kolozsmonostori konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai ember vezesse be a bonyhai plébániát Bátori István erdélyi vajda Küküllő megyei Csávás és Dányán birtokokban lévő részeibe, amelyek a vajda adományából illetik meg.

Átírta a kolozsmonostori konvent 1490. máj. 21-én kelt, igen sérült állapotban fennmaradt privilégialisában. GYKOL, Kolozsmonostori konvent: Oklevelek 236. (DF 275 395.) – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Colosmonostra Stephanus de Thelegd vicewayvoda Transsilvanus amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona ecclesie [Beati Michae]lis archangeli, ecclesie scilicet parochialis¹ possessionis Bohnya, quomodo ipsa in dominium totalium portionum possessionariarum spectabi[lis et magnifici] domini comitis Stephani de Bathor waywode Transsilvani, necnon comitis Siculorum etc., domini nostri gratiosi in possessionibus [Chawas et Danya]n vocatis in comitatu de Kykellew existentibus habitaram, ipsam ecclesiam ex legitima fassione et perpetuali inscriptione eiusdem [domini nostri concerne]ntium legitime vellet introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem [pro testimo]nio fidedignum, quo presente Elias Zewke vel Lucas similiter Zewke de Zewkefalwa aut Gregorius de Korodzent[hmarthon] vel Valentinus de Kysfalwd aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum Chawas et Danyan consequenterque [portionum po]ssessionariarum dicti domini nostri possessionibus in eisdem habitaram vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime conv[ocatis et presentibus acc]ledendo introducat prefatam ecclesiam² in dominium earundem statuatque easdem eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus [et pertinentiis quibuslibet] premissis iure perhennali sibi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui [fuerint, evocet eosdem] contra annotatam ecclesiam nostram in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum redditur[os. Et post hec huiusmo]di introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et comme[taneorum, qui premissis introductioni et statutioni] intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, nobis more solito rescribatis. Datum in Hodw[ylag, feria s]exta proxima ante festum Beatorum Philipi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

¹ Az eredetiben: *parochiali*. ² A szó sor fölötti beszúrás.

126

1490. június 17.

A budai káptalan előtt Jakófalvi Zsigmond Kállói Vitéz András nevében tiltakozik, hogy Bátori István erdélyi vajda és András elfoglaltak bizonyos, Vitéz Andrást királyi adomány címén megillető Belső-Szolnok megyei birtokokat.

Papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 56 236. (Kállay cs. lt.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod nobilis Sigismundus de Iakofalwa nostram veniens in presentiam in persona egregii Andree filii Iohannis Wythez de Kallo nobis per modum protestationis et prohibitionis significare curavit¹ in hunc modum, quomodo magnifici domini comes Stephanus wayvoda Transsilvanus et Andreas de Bathor, nescitur, qua temeritate ducti, possessiones eiusdem Andree de Kallo Rodna et Zalwa cum tributis in eisdem exigi solitis ac Hordomezew, Thwlch, Zagra, Makod, Naghbewk, Kysberek, Nyrmzew, Zenthgyewrgh et Maior vocatas in partibus Transsilvanis in comitatu Zolnokinteriori existentes, in quarum pacifico dominio prefatus Iohannes Wythez, genitor eiusdem Andree de Kallo et etiam ipse Andreas ex regia collatione perstitissent legitime, a manibus eiusdem occupassent occupatasque tenerent et conservarent ac eisdem uterentur etiam de presenti potentia mediante in preiudicium et dampnum eiusdem Andree de Kallo iurisque derogamen valde magnum. Qua protestatione facta idem Sigismundus de Iakofalwa nomine et in persona dicti Andree de Kallo annotatos dominos Stephanum et Andream de Bathor et alios quoslibet ab occupatione et detentione ac sibi ipsis usurpatione et appropriatione seque quovis quesito colore in dominium antefatarum possessionum intromissione et sibi ipsis statui factione, usu fructuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione seu percipi factione qualitercumque factis vel fiendis publice et manifeste prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum feria quinta proxima post festum Beati Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

¹ A szó tollban maradt.

127

1490. június 17.

A budai káptalan előtt Jakófalvi Zsigmond Kállói Vitéz János nevében tiltakozik, hogy Bátori István vajda és András egy, egykor általuk testvérére, néhai Péterre kényszerített örökösödési szerződésre hivatkozva lefoglalták öt Szabolcs megyei birtokát.

Foltos papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 56 238. (Kállay cs. lt.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod nobilis Sigismundus de Iakofalwa nostram veniens in presentiam in persona egregii Andree filii Iohannis Wythez de Kallo per modum protestationis et prohibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quomodo alias, ipso scilicet Andrea protunc apud cunabula in tenera etate constituto magnifici domini comes Stephanus wayvoda Transsilvanus et Andreas

de Bathor quondam Petrum filium eiusdem Iohannis Wythez, fratrem scilicet carnalem eiusdem Andree de Kallo ad faciendum ipsis quendam contractum, ut scilicet possessiones eiusdem condam Petri et ipsius Andree de Kallo heredibus eorundem deficientibus in eosdem dominos Stephanum et Andream de Bathor devolventur, viis sibi exquisitis coegissent, nunc autem iidem domini Stephanus et Andreas de Bathor non expectato huiusmodi heredum eorum defectu totales possessiones eiusdem Andree de Kallo Thas, Dewecher, Zamoszeg, Paly et Ewr vocatas in comitatu de Zabolch existentes nomine contractus predicti pro se ipsis minus iuste et indebite occupassent occupatasque tenerent et conservarent etiam de presenti potentia mediante in preiudicium et dampnum eiusdem Andree de Kallo iurisque derogamen valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione idem Sigismundus de Iakofalwa nomine et in persona eiusdem Andree de Kallo memoratum condam Petrum fratrem suum a contractu premissis et quavis alia alienatione bonorum et iurium suorum possessionariorum, annotatos autem dominos Stephanum et Andream de Bathor et alios quoslibet ab occupatione et detentione ac sibi ipsis usurpatione et appropriatione seque quovis quesito colore in dominium antefatarum possessionum intromissione et sibi ipsis statui factione, usu fructuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione seu percipi factione qualitercumque factis vel fiendis publice et manifeste prohibuit coram nobis testimonio presentium mediante. Datum feria quinta proxima post festum Beatorum Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

128

1490. szeptember 24.

A székesfehérvári keresztes konvent előtt Bátori István országbíró, erdélyi vajda, Meggyesaljai Móric fia István és Perényi János királynéi ajtónállómester egymással kölcsönös örökösödési szerződést kötnek.

Több példányban: 1) Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. A hátlapon talán egykorú kézzel: *Morocz*, valamint újkori tartalmi összefoglaló és levéltári jelzetek. DL 19 676. (NRA 842-18.) (Az alábbi szöveg erről.) Mellette Lendvay Márton királyi levéltáros 1790. márc. 20-i hiteles másolata, valamint egyszerű 17. századi másolat. – 2) Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. A hátlapon újkori tartalmi összefoglaló és levéltári jelzetek. DL 71 026. (Perényi cs. lt.) – Átírta II. Ulászló király 1490. szept. 28-án kelt megerősítő levelében (**129**), amelynek adatait lásd a következő tételnél. – Lendvay Márton királyi levéltáros 1785. okt. 30-i hiteles másolata: DL 99 140. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – Kiadása: SO II. 562–565. (A DL 19 676. és DL 19 677-ről.) – Regesztája: Perényi 632. sz. (DL 71 026-ről). – N. T.

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Iherosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod spectabilis et magnifici comes Stephanus de Bathor iudex curie serenissimi principis domini Ladislai Dei gratia regis Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. ducisque Austrie, necnon wayvoda Transsilvanus et comes Siculorum ab una ac Stephanus filius condam Mauriti de Meggyesallya a secunda, item Iohannes de Perenianorum reginalium magister a tertia partibus, idem comes Stephanus magnificorum An-

dree et Pauli de dicta Bathor fratrum carnalium ac Georgii, Stephani et Andree filiorum eiusdem Andree, dictus vero Stephanus filius condam Mauritii generose domine Margarethe consortis sue, prefatus siquidem Iohannes de Peren Gabrielis, Michaelis et Stephani filiorum suorum onera et quevis gravamina in infrascriptis super se assumpendo coram nobis personaliter constituti sunt confessi sponte et libere in hunc modum, quod quia idem Stephanus filius Mauritii prolibus utriusque sexus, sed et aliis fratribus et proximis, in quos bona et iura sua possessionaria condescendi deberent, penitus orbatus haberetur, de futurisque sobolibus non procreandis formidaret velletque idem Stephanus filius Mauritii eo vivente amicos tales habere, quorum auxilio et favore quieto animo in bonis suis frui et gaudere posset, ob hoc eedem partes in bonis et iuribus suis possessionariis infranotandis hanc fraternalem adoptionem et contractum perpetuo duraturam fecissent, quod si divino volente iudicio, cuius dispositioni cuncta sunt insolubili lege subiecta, memoratum Stephanum filium Mauritii ab hoc seculo absque heredum solatio decedere et deficere contingeret, extunc universa eiusdem castra, castella, oppida, possessiones portionesque et iura possessionaria, puta castrum Zynyr vocatum ac castellum in facie eiusdem oppidi Meggyes erectum ac idem oppidum Meggyes, necnon possessiones Sarkez, Bathyghaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Josyphaza, Zamosthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlagh, Yloba, Thothfalw simul cum fodinis et mineris auri et argenti Labesbanya appellatis, item Berendmezew, Kalynhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsolcz, Monyoras, Komeczan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethepathak, preterea similiter possessiones Krasso, Thothfalw, Weresmaroth et alie ville, possessiones et predia ad ipsum Meggyesallya et Krasso et Avas pertinentia in Zathmariensi simul cum theloniis in dictis Meggyes, Ylaba, Krasso, Sarkez et Wamfalw exigi solitis ac proventibus ecclesiarum in faciebus ipsarum possessionum structarum ac molendinis vineisque et vinearum promontoriis ad idem et easdem spectantibus, item similiter castrum Zyglyeth appellatum in Zaladiensi similiter cum suis villis, possessionibus et pertinentiis ac utilitatibus universis, preterea similiter castellum Berzewcze in de Werewcze regni Sclavonie similiter cum suis pertinentiis, villis et possessionibus ac utilitatibus et obventionibus universis, item oppidum Moroczhyda ac Sobor, Zenthandras, Etyhed, Aghel, Wyfalw, Sewenzad, Gemerew, Zenthe et utraque Gecz ac Zerechen in Soproniensi similiter cum aliis suis pertinentiis, postremo iterum possessiones Thamasy, Gardon, Bathrolcz, Belenyk et Zenthlazlo vocate in Simigiensi comitatibus existentes et habite ac alias ubivis intra ambitum Hungarie predicti et Sclavonie regnorum habita et existentia una cum suis cunctis utilitatibus, pertinentiis, obventionibus ac theloniis, vadis et molendinis aliisque quibusvis usibus prefatorum castrorum, castellorum, oppidorum et villarum quomodolibet vocitata-rum in prefatos comitem Stephanum ac Andream, Paulum et Georgium de Bathor quoad unam, item Iohannem de Peren ac filios eiusdem quoad secundam partes, dempto castro similiter eiusdem Stephani Mauritii Ezdencz vocato in comitatu Crisiensi regni Sclavonie habito ac oppidis utraque Ezdencz, superiori scilicet et inferiori ac possessionibus Zenthpal et Marthonpathaka ac earundem pertinentiis, aliis etiam cunctis utilitatibus et pertinentiis ipsius castrum undique ad idem spectantibus et spectare debentibus, quod solummodo in eundem comitem Stephanum ac fratres suos prescriptos cum cunctis utilitatibus et pertinentiis quibusvis derivari deberent in perpetuum et redundari, hoc specialiter et expresse declarato, quod oppidum ipsius Stephani filii Mauritii Krasso appellatum cum suis cunctis utilitatibus et pertinentiis ipso Stephano, ut premissum est, sine heredibus

decedente apud generosam dominam Margaretham consortem eiusdem Stephani remanere et relinqui, quam quidem dominam memorati Stephanus comes, Andreas de Bathor et alii prescripti de dominio huiusmodi oppidi et suarum pertinentiarum non aliter, nisi duorum milium florenorum auri solutione eicere valerent atque possent, ubi vero eosdem comitem Stephanum, Andream, Paulum et Georgium de Bathor, necnon Iohannem de Peren et filios eiusdem predictos modo simili ab hoc seculo absque heredibus deficere contingeret, extunc similiter castra Wylagoswar in de Zarand ac Bwyak et Zonda in Newgradiensis, necnon Zenth Gyewrghwara alio nomine Bekawar in Zaladiensis, item Feyerkeu et Babocha in Simigiensis, necnon castella Karom et Racha in Sirimiensis ac Eched vocata in Zathmariensis, necnon oppidum Bathor cum suis pertinentiis ac Maythen et Gyarmath similiter cum earundem et eorundem pertinentiis universis in dicto Zathmariensis comitatibus situatis, prefati utputa ipsius domini comitis et fratrum suorum predictorum, preterea similiter castrum Nyalab vocatum et oppidum Zewlews cum eorum pertinentiis et villis in de Wgocha ac similiter castrum Yda nuncupatum et oppidum Zykwow vocatum modo simili cum eorum pertinentiis et adiacentibus villis in Abawyvariensis ac possessio Dobos in de Beregh comitatibus existentes et habite antelati Iohannis de Peren et filiorum eiusdem in predictum Stephanum filium Mauritiu redigi condescendique et devolvi deberent eo facto. Preterea ipsi comes Stephanus et Iohannes de Peren in ipsorum et prescriptorum aliorum nominibus et personis annotato Stephano filio Mauritiu in omnibus rebus et negotiis suis tam in curia regia coram regia maiestate ac dominis prelatis et baronibus, quam et alias ubivis auxilio, favore, promotione et subsidio adesse ac eundem et bona sua quelibet pro posse ipsorum contra quosvis tueri et protegere assumpssissent, prout assumpserunt coram nobis. Voluerunt etiam partes prescripte et adiecerunt, quod medietas predictae possessionis Parlagh, quam prefatus Stephanus Morocz Georgio Zennyesy familiari suo producentis florenis auri inscripsisset, vivente eo Georgio redimi et nec idem ab eadem quovis modo eici possit, sed mortuo ipso Georgio eadem possessio Parlagh persolutis prius posteris suis dictis ducentis florenis auri adinstar prenarratarum aliarum possessionum superius specificatarum ordine prenarrato equo iure in ipsos comitem Stephanum et fratres suos prenarratos ac Iohannem de Peren et filios suos ac ipsorum posteritates devolvantur et condescendi valeant. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas duximus concedendas. Datum feria sexta proxima post festum Beati Mathei apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo venerabili et religiosi dominis Stephano preceptore, Ladislao lectore, Mathia custode et Stephano cantore ceterisque fratribus ecclesie nostre predictae feliciter existentibus et devote famulantibus regi sempiterno.

129

1490. szeptember 28., Buda.

II. Ulászló király a Bátori István országbíró, erdélyi vajda, Móroc István és Perényi János királynéi ajtónállómester között létrejött kölcsönös örökösödési szerződést megerősíti.

Több példányban: 1) Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel, díszes kezdőszorral. A hátlapján alul: *Ad partem Bathori; Exhibita m(ihi) per d(ominum) palatinum M. Bellyeny, felette: sibi.* DL 19 677. (NRA 842-18.) – Mellette három másolat: a) Lendvay Márton királyi levéltáros 1790.

márc. 25-i hiteles másolata. Jelzete: NRA 842-18. – b) 18. századi egyszerű másolat. Jelzete: NRA 842-18., *Ladislaus intitulatio*-val, azaz nem a Bátori-féle példányról, lásd alább. – c) 19. századi egyszerű másolat. Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscus lt. 13-12-C. – 2) Hártyán, függő titkospecséttel, *Ladislaus intitulatio*-val, kevésbé díszes írással, királyi aláírás nélkül. DL 71 027. (Perényi cs. lt.) – Mellette közel egykorú egyszerű másolat. – 3) Hártyán, függőpecsét selyemsodratával, *Ladislaus intitulatio*-val, királyi aláírás nélkül. DL 72 053. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – Hiteles másolat 1)-ről: Lendvay Márton királyi levéltáros, 1785. okt. 30. DL 99 140. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) Itt további két 18. századi egyszerű, illetve egy nyomtatott másolat is található. – Nyomtatott másolatok (DL 99 140-nel azonosak): DL 105 920. (Kincstári Levéltárból, Hagyaték Lymbus.); Erdélyi Múzeum Egyesület egykori levéltára, Wesselényi cs., görcsöni: Oklevelek 111. (DF 254 884.) – 18. századi egyszerű másolat: Teleki cs. gyömrői lt. 354. sz. (DL-ben nincs meg.) – Regesztája: Perényi 633. sz. (DL 71 027-ről.) – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia Hungarie, Bohemieque rex, necnon marchio Moravie memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri spectabilis et magnifici comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre ac wayvoda partium regni nostri Transsilvanarum et comes Siculorum nostrorum ac Stephanus filius condam Mauriti de Megyesalya, necnon Iohannes de Peren ianitorum reginalium¹ magister maiestatis nostre venientes in presentiam exhibuerunt nobis et presentaverunt quasdam litteras conventus ecclesie cruciferorum de Alba fassionales in pergameno privilegialiter confectas, quibus mediantibus iidem comes Stephanus magnificorum Andree et Pauli de eadem Bathor fratrum suorum carnalium ac Georgii, Stephani et Andree filiorum eiusdem Andree ab una, dictus vero Stephanus Mauriti generose domine Margarethe, consortis sue ab altera, iam fatus siquidem Iohannes de Peren Gabrielis, Michaelis et Stephani filiorum suorum oneribus et gravaminibus quibuslibet super se assumptis in iuribus et bonis ipsorum possessionariis infradeclarandis certam fraternalem adoptionem et contractum perpetuo duraturum sub certis conditionibus clausulisque et articulis in eisdem litteris fassionalibus contentis inter sese fecisse dinoscuntur tenoris infrascripti, supplicantes maiestati nostre humiliter, ut ipsas litteras conventus cruciferorum et omnia in eisdem contenta ratas, gratas et accepta habere nostrisque litteris inseri et inscribi facere ac premissis fraternali adoptioni et contractui aliisque omnibus et singulis in tenoribus earundem litterarum contentis nostrum regium consensum prebere dignaremur pariter et assensum. Quarum quidem litterarum tenor talis est:

Itt következik a székesfehérvári keresztések konventjének 1490. szeptember 24-i oklevele (128).

Nos itaque ad grata et acceptabilia preclare fidelitatis et fidelium servitiorum gratuita merita prefatorum comitis Stephani de Bathor ac Andree fratris eiusdem, necnon Stephani filii Mauriti et Iohannis de Peren, que ipsi superioribus diebus, quibus ad suscipienda fastigia huius regni nostri Dei munere vocati sumus, maiestati nostre cum summa fidei integritatis perseverentia exhibuerunt, ipsi nanque prudentibus consiliis et potentibus armis pro honore nostro regio conservando et pro tutanda libertate et tranquillitate regni nostri manifestis periculis sese obiecerunt, quorum cooperatione factum est, ut sublati internis scismatibus et civilibus bellis, que antea et voluntates et mentes quorundam regnicolarum nostrorum non solum a sese, verum etiam ab obedientia nostra distraxerant, concorditer nos naturalem eorum regem et dominum recognoverunt et susceperunt

cum effectu, debitum, ut decet, respectum habentes, supplicatione eorum huiusmodi maiestati nostre modo, quo supra, porrecta regia benignitate exaudita et clementer admissa prescriptas litteras antefati conventus cruciferorum de Alba non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas presentibusque litteris nostris similiter privilegialibus de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali insertas ratas, gratas et acceptas habentes premissisque fraternali adoptioni et contractui aliisque omnibus et singulis in tenoribus earundem litterarum contentis nostrum regium gratiosum et benivolum consensum prebuimus prebemusque benivolum pariter et assensum, et nichilominus totum et omne ius nostrum regium, si quod in universis castris, castellis, opidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis, necnon mineris auri et argenti tributisque, necnon aliis bonis prefati Stephani filii Mauritiū quibuslibet in iam fatis litteris fassionalibus contentis qualitercunque haberemus aut eadem nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis metis² veris et antiquis memoratis comiti Stephano ac Andree et Paulo de Bathor quoad unam ac Iohanni de Peren quoad alteram partes ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda et habenda salvo iure alieno harum nostrarum, quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, est appensum, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, in festo Beati Venceslai martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno primo, Bohemie vero vigesimo.

Wladislaus rex
manu propria scripsit³

¹ Az eredetiben: *regalium*. ² A szó tollban maradt. ³ Az aláírás csak a DL 19 677. példányban.

130

1490. október 2., Buda.

II. Ulászló király emlékezetül adja, hogy az erdélyi Déva királyi várat zálogba bocsátotta 16 000 forintért Bátori István vajdának, országbírónak és rokonainak.

Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel. A hátlacon közel egykorú kézírással: *Castrum Dewa*. DL 19 679. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscus lt. 10-26-A.) – Szendrey Benedek királyi levéltáros 1771. jún. 4-i hiteles másolata: DL 22 508. (Uo. 2-128-A.) – N. T.

Nos, Ladislaus Dei gratia Hungarie Bohemieque rex, necnon marchio Moravie memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attentis et consideratis preclara fidelitate et multiplicium servitiorum generibus fidelis nostri sincere dilecti magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et waywode partium regni nostri Transilvanarum per eum sacre imprimis dicti regni nostri Hunga-

rie corone, deinde maiestati nostre, prout vel temporum condicio vel status nostri regii conservatio simulque rerum gerendarum opportunitas postularunt, non parcendo persone rebusque et expensis suis, cum gravi et copiosa sanguinis sui effusione constantissime exhibitis et impensis, precipue vero superioribus temporibus, quibus divino munere ad fastigia huius regalis dignitatis omnium bonorum consensu vocati fuimus, supra alios viri ipsius integritas et constantia emicuit, cuius operatione factum est, ut tota respublica regni nostri Hungarie sedatis interius scismatibus et civilibus bellis, que antea mentes et voluntates quorundam regnicolarum nostrorum non solum a sese, verum etiam ab obedientia nostra distraxerat, concorditer nos pro eorum vero rege et naturali domino recognoverunt, hac igitur digna consideratione et respectu, sed et quod idem comes Stephanus ultra dicta multiplicia servitia, quibus maiestati nostre se gratum reddere studuit et acceptum, et etiam alia multa preclara facinora et fidelissima obsequia non solum ad maiestatis nostre decus et gloriam, verum etiam totius regni nostri commodum et reipublice utilitatem et presertim in conservatione waywodatus partium regni nostri Transsilvanarum castrorumque ad ipsum waywodatum pertinentium, necnon pro sustentatione certarum gentium, quas tempore electionis nostre pro necessaria scilicet defensione status nostri regii conservando et dignitatis nostre tanta expensarum onera supportando liberaliter fecit, quod habita impresentiarum cum eodem de expensis huiusmodi modesta ratione ad sedecim milia florenorum auri eundem in conservatione castrorum ac gentium tuitioneque et defensione prefatarum partium regni nostri Transsilvanarum exposuisse comperimus, volentes igitur viro tot virtutum et rerum gestarum gloria clarissimo de maiestateque nostra et republica regni nostri optime merito regio occurrere cum favore ac simul de solutione prescriptarum expensarum pro necessitate nostra et regni nostri, ut prefertur, factarum eundem efficere certiore, castrum nostrum Dewa vocatum in partibus Transsilvanis habitum simul cum possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis, aliis cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis et vinearum promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, ad idem castrum de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus ex certa nostra scientia et animo deliberato pro prefatis sedecim milibus florenorum auri memorato comiti Stephano et per eum magnifico Andree fratri suo carnali ac Georgio filio eiusdem Andree duximus inscribendum, obligandum et impignorandum, immo inscribimus, obligamus et impignoramus tamdiu per ipsos Stephanum, Andream et Georgium de Bathor heredesque et posteritates eorum libere possidendum, tenendum et habendum, donec et quousque per nos sive heredes et successores nostros de prescriptis sedecim milibus florenorum auri ipsis Stephano, Andree et Georgio de Bathor ipsorumque heredibus omni rerum estimatione seclusa in paratis florenis satisfactum fuerit quoad plenum, tali tamen modo et condicione, quod dum et quando nos aut heredes et successores nostri, reges Hungarie prefatum castrum Dewa a manibus prefatorum Stephani, Andree et Georgii de Bathor aut heredum et successorum eorundem redimere et rehabere voluerimus vel voluerint, extunc ipsi rehabitis prius eisdem sedecim milibus florenorum auri ipsum castrum simul cum omnibus pertinentiis eiusdem absque omni difficultate vel quesita occasione nobis vel successoribus nostris, regibus Hungarie remittere et resignare debeant et teneantur, ita tamen et taliter, quod nos et successores

nostri ipsos Stephanum, Andream et Georgium de Bathor eorundemque heredes et posteritates in pacifico et quieto dominio eiusdem castris et pertinentiarum suarum infra tempus redemptionis eiusdem contra quoslibet impeditores, causidicos et actores protegere, tueri et conservare teneamur et simus obligati. In cuius rei memoriam testimoniumque ac robor presentes litteras fieri et secreti sigilli nostri, quo ut rex Hungarie utimur, appensione iussimus communiri. Datum Bude, sabbato proximo post festum Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno primo, Bohemie vero vigesimo.

131

1491. július 1., a Székesfehérvár melletti táborban.

II. Ulászló király emlékezetül adja, hogy a hadai által Dombói Dávidtól elfoglalt Zákány kastélyt Bátor István vajdának, a németek elleni hadjárat főkapitányának adta az egykor a vajda Marcali Lászlóval kötött szerződése értelmében.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. A hátlapon újkori tartalmi összefoglaló és jelzetek. DL 19 738. (NRA 596-25.) – N. T.

Commissio propria domini regis

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod cum his diebus et in hac perturbatione regni nostri egregius¹ David de Dombo sub nomine serenissimi principis, domini Maximiliani Romanorum regis, huius regni et maiestatis nostre hostis et inimici manifesti, cui idem David abiecta fide et fidelitate nobis debita adheserat, multa hostilia in hoc regno nostro commisisset, inter alia etiam castellum Zakan in comitatu Simigiensi existens, quod ad fidelem nostrum magnificum comitem Stephanum de Bathor wayvodam Transsilvanum ac supremum capitaneum presentis exercitus nostri contra prefatum dominum Romanorum regem suscepti etc. vigore cuiusdam contractus cum magnifico condam Ladislao de Marczal initi devolutum esse et redactum asseritur, expugnaverat et receperat, nos vero deputato contra eundem tanquam nostrum et regni nostri notorium infidelem fidele nostro egregio Laurentio Magno capitaneo Huzaronum nostrorum castellum illud rursus pro maiestate nostra expugnari et recipi fecimus, quod nunc apud manus maiestatis nostre existit, ob hoc nos tum consideratione premissi iuris ipsius comitis Stephani de Bathor in eodem castello habiti, tum etiam moti servitiorum eiusdem ac constantis fidei et fidelitatis meritis, quibus ipse apud maiestatem nostram in omni rerum nostrarum statu sese gratum reddidit et acceptum, prescriptum castellum simul cum omnibus bonis, possessionibus et iuribus possessionariis ad id pertinentibus tam in predicto Simigiensi, quam aliis quibuscunque comitatibus regni nostri habitis et existentibus ac pariter cum omni iure nostro regio, si quod in eodem castello suisque pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promonontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis et antiquis existentibus memorato comiti Stephano de Bathor ac per eum

magnifico Andree de eadem Bathor fratri eiusdem carnali, necnon Georgio, Stephano, Andree et Nicolao filiis eiusdem Andree ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de manibus nostris regiis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in obsidione civitatis Albe Regalis, in vigilia festi Visitationis Beatissime Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno secundo, Bohemie vero vigesimo primo.

¹ Az eredetiben *per egregium* áll.

132

1491. július 25.

A fehérvári keresztesek konventje tanúsítja, hogy Meggyesaljai István a kölcsönös örökösödési szerződés után Bátori Istvántól és fiaitól, valamint Perényi Istvántól és fiaitól 21 ezer forintot vesz fel.

Hártyán, a pecsét befüggesztésének helyével. DL 19 742. (NRA 842-19.) – Másik példánya: Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 71 034. (Perényi cs. lt.) – Kiadása: Mészáros Orsolya: Szigliget várának története a középkorban. FONS XII. (2005) 3. 372–375. (A DL 19 742. alapján.) – Regesztája: Perényi 640. sz. – N. T.

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Ierosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Christi fidelibus, presentibus et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magnifici domini, comes Stephanus de Bathor iudex curie serenissimi principis, domini Wladislai, Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. marchionisque Moravie, necnon waywoda Transsylvanus et Siculorum comes ac Andreas de eadem Bathor, frater eiusdem carnalis similiter Zathmariensis et de Zarand comitatum comes ab una, necnon Iohannes de Peren, ianitorum reginalium magister ex altera, item Stephanus Morocz de Megyesalya a tertia partibus, iidem domini comes Stephanus et Andreas de Bathor egregiorum Georgii, Stephani et Andree filiorum eiusdem domini Andree de Bathor, annonus siquidem dominus Iohannes de Peren modo simili Gabrielis, Michaelis et Stephani filiorum suorum, aliorum etiam omnium fratrum proximorum eorum, quos subscriptum tangeret seu quovis modo concernere posset negotium, ad infranotanda firmiter inviolabiliterque observanda oneribus et quibusvis gravaminibus in se ipsos levatis et receptis coram nobis personaliter constituti sponte et libere sunt confessi et retulerunt hoc modo, quod licet et alias ipsi in facto universorum iurium eorundem possessionariorum, puta castrorum, castellorum, opidorum, possessionum portionumque ac prediorum, generaliter autem cunctarum pertinentiarum eorundem et ipsarum utilitatumve earum sese mutuo sub condicionibus vinculisque et obligaminibus, articulis etiam et exceptionibus in aliis litteris nostris superinde cum certis distinctionibus et limitationibus declaratis factis in fratres receperint adoptivos ac eadem et ipsa in se ipsos ac eorum heredes derivari et condescendi debere decreverint et concluderint, prout ea prescripte nostre littere exhinc

confecte plenius exprimerent et declararent. Tamen quia partes propter temporum impacitatem et diversorum generum varia impedimenta ad tuenda et conservanda eorum castra atque alia bona tum pecuniarum, tum vero aliarum rerum penuria atque carentia arcet et compellat idemque Stephanus Morocz post obitum magnifici condam Ladislai similiter Morocz de eadem Megyesalya, fratris videlicet ipsius domini Stephani carnalis relicte eiusdem condam Ladislai dotem et res suas paraphernales, aliis autem eiusdem Ladislai familiaribus et creditoribus plurima debita persolvere debuisset, prout et persolvere haberet non modica in futurum, ob hoc idem Stephanus Morocz hiis necessitatibus compulsus a prefatis Andrea de Bathor et Iohanne de Peren ac Georgio, Stephano et Andrea dicti domini Andree, necnon Gabriele, Michele et Stephano annotati Iohannis de Peren filii de voluntate prefati domini comitis Stephani viginti et unum milia florenorum auri eorundem dominorum comitis Stephani, Andree de Bathor ac Iohannis de Peren et filiorum eorundem predictorum pro disponendis et expediendis premissis suis factis et negotiis levasset et recepisset. Volentes itaque idem dominus Stephanus Morocz prefatos dominos Andream, comitem Stephanum de Bathor, Iohannem de Peren filiosque eorundem certos reddere exinde et securos, talem inter se fecissent dispositionem perpetue duraturam, quod si ipsum dominum Stephanum Morocz infra tempus persolutionis et satisfactionis premissorum viginti et unius milium florenorum auri eisdem dominis comiti Stephano et Andree de Bathor ac Iohanni de Peren et filiis eorundem fiendarum absque heredum solatio decedere contingat, extunc iidem domini comes Stephanus, Andreas de Bathor ac Iohannes de Peren et filii eorundem castra sua, nunc erga suas, quam et de presenti apud aliarum manus, necnon opida, possessiones seu villas aliaque cuncta iura eiusdem possessionaria ubivis et in quibusunque comitatibus intra ambitum Hungarie et Sclavonie regnorum habita et existentia, puta castrum Zyner vocatum ac castellum in facie opidi Megyes erectum ac idem opidum Megyes, necnon possessiones in Sarkewez, Bathyzhaza, Odwary, Zenthmarthon, Iosyphaza, Zamosthelek, Waralya, Wywaros, Wamfalw, Iloba, Thotfalw, similiter cum fodinis et mineris auri et argenti Laposbanya appellatis, item Berenmesew, Kalenhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsowcz, Monyoros, Komorzan, Byksad, Thwrvekonya, Felsewfalw, Fekethewpathak, preterea similiter castrum Zeglygeth appellatum in Zaladiensi similiter cum suis villis, possessionibus et pertinentiis ac utilitatibus universis, preterea similiter castellum Berzewze in de Werewcze regni Sclavonie similiter cum suis pertinentiis, villis et possessionibus et utilitatibus et obventionibus universis, item opidum Moroczhyda ac Sobor, Zenthandras, Egyed, Ankhel, Wyfalw, Sewensap, Gemerew, Zenthe et utraque Gewch ac Zerchen in Soproniensi similiter cum suis pertinentiis, postremo iterum possessiones Thamasy, Gardon, Bartold, Belenyk et Zenthlazchlo vocate in Simigiensi comitatibus existentes ac habite ac alie ubivis adiacentes demptis curia sua propria in sepe fata Meggyes habita ac domibus et orto aliisque edificiis ad easdem pertinentibus, item possessionibus Apa et Crasso Hungaricalibus ac tributo in ipsa Crasso exigi consueto, necnon molendino in fluvio Zamos inibi decurrenti, preterea Thothfalw, Lypo, Borhyd et utraque Weresmarth Walachalibus possessionibus, item similiter possessionibus Gewrbed, Kak et Parlag vocatis simul cum molendino prope ipsam possessionem Berend in dicto fluvio Zamos decurrenti, decimis etiam vinorum ex incolis et populis in possessione Wylak vocata residentibus singulis annis provenire debentibus, generose domine Margherethe consorti sue ac certis ecclesiis in elemosinam, necnon quibusdam familiaribus suis pro certa summa pecuniarum pro pignore inscriptonis titulo exigendis, eorum servitiis da-

tis et traditis, puta prescriptas domum et curiam suam in dicta Meggyes ac possessiones Apa et Crasso simul cum tributo in ipso Crasso exigi consueto ac molendino inibi in fluvio Zamos decurrenti, necnon Thothfalw, Lypo, Borhyd et utramque Weresmarth prefate domine Margerethe consorti sue, item similiter possessiones Gewrbed ac molendinum prope ipsam possessionem Berend decurrens simul cum prescriptis decimis ecclesie parochialis Beati Emerici ducis in facie dicti opidi Meggyes constructe iuxta libitum ipsius domini Stephani Morocz disponentis, necnon possessiones Kak, Benedicto de Wynemethy et Parlag vocatas Georgio de Zennyas cum earum utilitatibus universis omnino in comitatu Zatmariensi predicto existentes datas et inscriptas pro prescriptis viginti et unum milibus florenorum auri pro se occupare et ea contradictione quorumlibet non obstante in perpetuum conservanda habeant potestatem. Conclusum est denique inter partes, quod si¹ iidem domini comes Stephanus, Andreas de Bathor, Iohannes de Peren et filii eorundem annotatum Stephanum Morocz, dominam consortem aut proles eiusdem domini Stephani Morocz, si qui in futurum esse poterunt seu contingunt, vita eorum comite in contrarium premissis dispositionis in bonis premissis contra voluntatem eorum turbaverint et manus eorum in eisdem in toto vel in parte inmitendo impederint, extunc tam presentes quam primarie littere contractus superinde inter partes confecte nullius sint vigoris vel munimenti, neque partibus in aliquo suffragari possint et valeant, sed tamquam viribus destitute habeantur. Voluerunt etiam partes, ut si idem dominus Stephanus Morocz necessitate compellente aliqua iura sua possessionaria a se pignoris titulo alienare vellet, absque scitu eorundem dominorum comitis Stephani, Andree de Bathor, Iohannis de Peren ac filiorum eorundem minime facere posset, sed si iidem domini comes Stephanus, Andreas de Bathor, Iohannes de Peren et filii eorundem requisiti et amoniti ea et ipsa ad se recipere nollent, hiis, quibus idem dominus Stephanus Morocz voluerit, pro condigno eorum pretio premissis pignoris titulo locandi et impignorandi haberet facultatem, ista siquidem conditione declarata, quod si ipsa domina Margaretha consors prefati domini Stephani Morocz post mortem et decessum eiusdem domini et mariti sui viduitatem sub nomine et titulo eiusdem servare delegerit, nullus omnino hominum, sed neque prefati comes Stephanus ac Andreas de Bathor, Iohannes de Peren et filii eorundem ipsam dominam Margaretham de dominio prescriptorum oppidorum, possessionum ac aliorum iurium possessionariorum eidem, ut prefertur, modo antelato datarum et comissorum eicere et excludere, ubi autem ipsam per obitum eiusdem Stephani Morocz domini et mariti ad alia vota accedere contingerit, iidem domini comes Stephanus, Andreas de Bathor, Iohannes de Peren ac filii eorundem antedicti non aliter, nisi persolutis tribus milibus florenorum auri eidem domine aut cui vel quibus ipsa predicta tria milia florenorum auri aut in testamento vel aliter qualitercumque dare deputaverit vel commiserit, exire, artare et compellere onere sub prescripto valeant atque possint, ad que premissa et quevis premissorum singula partes onera ad premissa se sponte obligarunt coram nobis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimunie roboratas duximus concedendas. Datum in festo Beati Iacobi apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, venerabili et religiosi domino Ladislao vicepreceptore, Mathia custode, Stephano cantore ceterisque fratribus ecclesie nostre predictae feliciter existentibus et devote famulantibus regi sempiterno.

¹ A szó tollban maradt.

133

1491. augusztus 1., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a kolozsmonostori konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bártori István vajdát és András szatmári és szabolcsi ispánt a Hunyad megyei Déva vára és uradalma birtokába.

Papíron, záró bírói pecsét nyomával. DL 27 556. (KKOL, Cista comitatum, Hunyad B-6.) – A kültet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Kolosmonostra, pro magnifico domino comite Stephano de Bathor iudice curie nostre, necnon wayvoda Transsilvano et comite Siculorum ac alio intrascripto, introductoria et statutoria.* – A hátlap bal szélén keresztben a konvent feljegyzése: *Homo regius Nicolaus de Nemethy, noster frater Valentinus sacerdos, executio facta est feria tertia et quarta post festum Assumptionis Beate Marie Virginis (aug. 16–17.) presentibus ibidem Iohanne Barchay de Bodogazzonfalva, Michaele Chamay de Illye, Ladislao et Nicolao filiis Dyonisii de eadem nobilibus, item providis viris Symone Kathay in persona Thome Macray et Valentino Lazar dictis in Nemethy commorantibus in persona magnifice domine Elyzabet relicte condam Iohannis Pangracz de Dengeleg alias wayvode Transsilvani, item contradixit Petrus litteratus de Magyarwechel in persona magnifici Iohannis filii condam serenissimi domini Mathie regis Hungarie, Bohemie etc. possessionibus Magyarwechel, Olahwechel, Herpelye, Welchel et Hydegfalw vocatis.* – Mellette 19. századi egyszerű másolat is. – Átírta a kolozsmonostori konvent 1491. szept. 1-jén kelt oklevelében (134), amely a fenti ellentmondás miatt „Magyarwechel, Olahwechel, Herpelye, Welchez et Hydegfalw” településeket nem tartalmazza annak érdekében, hogy ellentmondás nélküli iktatásról lehessen kiállítani az oklevelet. Az eltérő névalakok: *Azzywalmas, Kawapathak, Merysor, Thersekcs, Sthregowanya, Radwlesth, Bwkwrel, Gwrbnwnezh, Hathar, Seez, Alsolapwg.* DL 27 557. (KKOL Cista comitatum, Hunyad B-12.) – N. T.

Wladislaus Dei gratia Hungarie, Bohemie etc. rex fidelibus nostris, conventui ecclesie de Kolosmonostra salutem et gratiam. Exponitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum dominorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre, necnon wayvode Transsilvani et comitis Siculorum ac Andree de eadem Bathor fratris eiusdem carnalis similiter Zathmariensis et de Zabolch comitatum comitis, quomodo ipsi in dominium castri Dewa nuncupati, necnon opidorum consimiliter Dewa et Iofyw ac totalium possessionum Papalmas, Azzwalmas, Kersecz, Kozolya, Aranyas, Cawapathak, Lesnek, Merisor, Dombrawycha, Boya, Derchesd, Ohaba, Thersekws, Alsosfalw, Balsesth, Mychelysth, Roskan, Papesd, Pywa, Stregowanya, Bonylaza, Naghmonchel, Sthanchesd, Play, Radwlyesd, Faczeth, Fatha, Laposnak, Alsolaposnak, Felsewbreznek, Alsobreznek, Zakamas, Habwcha, Bucurel, Thel, Gerend, Polyen, Mohws, Thyza, Kysthyza, Alsozagya, Felsewzagya, Lazo, Bredech, Fynthoag, Ohaba, Gwrbnwnezh, Hatar, Secz, Lapwg, Alsolapug, Cordynesth, Zelysche, Paank, Lygesd, Magyarwechel, Olahwechel, Herpelye, Welchez et Hydegfalw vocatarum omnino in comitatu de Hwnyad existentium habitatum, ipsos exponentes inscriptionis titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter committimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Losaad sive alter Stephanus de Kemend sin Nicolaus de Nemphy neve Iohannes Fekethe de Lozad nam Georgius Nagh de Pesthes namque Valentinus de Hara vel Thomas Chwka de eadem aliis absentibus homo noster ad facies prescriptorum castri Dewa, necnon opidorum similiter Dewa

et Iofyw appellatorum ac possessionum predictarum vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem statuatque idem, eadem et easdem eisdem simul cum cunctis eorundem et ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad idem, eadem et easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus premissis titulo ipsis incumbenti possidenda, sin non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes – eo, quod idem comes Stephanus de Bathor, ut premittitur, officio wayvodatus Transsilvanensis fungeretur – nostram personalem in presentiam ad terminum competentem, rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Ad vincula Beati Petri apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo.

Lecta

134

1491. szeptember 1.

A kolozsmonostori konvent tanúsítja, hogy II. Ulászló király 1491. augusztus 1-jei parancsa értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette Bátori István országbírórt, erdélyi vajdát és testvérét, András szatmári és szabolcsi ispánt Déva vára és a hozzá tartozó mezővárosok és birtokok uralmába.

Papíron, a hátlapon pecsét darabjaival. (Vö. az átírt parancslevélnél található megjegyzésekkel.) DL 27 557. (KKOL, Cista comitatum, Hunyad B-12.) – Mellette 19. századi egyszerű másolata is. – N. T.

Conventus monasterii Beate Marie Virginis de Colosmonostra omnibus Christi fidelibus, tam presentibus, quam futuris, presentium notitiam habituris salutem in salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos litteras¹ serenissimi principis, domini Wladislai Hungarie, Bohemie etc. regis, domini nostri naturalis² gratiosissimi introductorias et statutorias nobis directas sumpma cum obedientia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Ulászló király 1491. augusztus 1-jei oklevele (133).

Unde nos mandatis eiusdem vestre serenitatis in omnibus fideliter obedire cupientes, ut tenemur, una cum prefato Nicolao de Nemethy homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum virum, fratrem Valentinum sacerdotem, socium nostrum conventualem, unum ex nobis ad premissas introductionem et statutionem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duxissemus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt isto modo, quod ipsi feria tertia et quarta proxima post festum Assumptionis Beate Marie Virginis proxime preteritis³ ad facies prefatorum castrum Dewa, necnon opidorum similiter Dewa et Jofyw appellatorum ac possessionum predictarum vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis, puta⁴ Iohanne Barchay de Bodogazzonfalwa, Michaele Charnay de Illye, Ladislao et Nicolao filiis

Dyonisii de eadem Illye, nobilibus, item providis viris Symone Katha in persona Thome Makray et Valentino Lazar dicto in Nemethy commorante in persona magnifice domine Elyzabet relicte condam Iohannis Pangracz de Dengeleg alias wayvode Transsilvanensis pariter presentibus accessississent, introduxissent prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem statuissentque idem, eadem et easdem eisdem simul cum cunctis eorundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad id, eadem et easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus premissis titulo inscriptionis ipsis incumbenti possidendas, in quarum faciebus legitimis et sufficientibus diebus moram protrahentes nullo penitus contradictore apparente. In⁵ cuius rei memoriam presentes⁶ litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas.⁷ Datum sedecimo die diei introductionis et stationis predictarum, anno Domini supradicto.

¹ Előtte kihúzza: *receptis*. ² A *naturalis* sor fölötti beszáras. ³ Aug. 16–17. ⁴ Előtte kihúzza: *et presentibus access*, utána *prenominato Nicolao Nemethy de eadem Nemethy*. ⁵ Előtte kihúzza: *datum*. ⁶ Előtte kihúzza: *firmitatemque perpetuam*. ⁷ Az oklevél valójában hátlapon megpecsételt párens, amelyet a konvent saját levéltárában helyezett el mintegy másodpéldány gyanánt.

135

1491. december 7., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró, erdélyi vajdát és testvérét, András Petri Derzs Gergely Szabolcs megyei birtokjogaiba.

Papíron, amelynek baloldali egyharmada hiányzik, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoria B-448. (DF 211 128.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Stephano de Bathor iudice curie nostre et wayvoda Transsilvanensi ac Andrea de eadem Bathor, inductoria et statutoria*. – A hátlap bal oldalán keresztbe a konvent feljegyzése: [*Homo regius Nicolaus Zalanczy, noster frater Iohannes presbiter, feria quarta ante Beati Thome [. . . . .] in vigilia [. . . . .] vigilia, Both(?), Kysleta, in festo Beati Stephani prothomartiris Eor[. . . . .]*]. – 18. századi kézzel: *Protocolli secundi pagina 620*. – N. T.

[Wladislaus Dei gratia rex] Hungarie, Bohemie etc. conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis [in personis fidelium] nostrorum magnificorum Stephani de Bathor iudicis curie et wayvode Transsilvanensis ac Andree de eadem [. . . . .] in dominium totalium portionum possessionariorum ac iurium possessionariorum Gregorii Ders de Pethry in possessionibus [. . . Be]ztherecz, Letha, Geztherech, Nadwdwar, Wyfalw, Gewren, Balkan et Ewr vocatis in comitatu [de Zabolch existentibus hab]itarum, ipsos titulo pignoris concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo [mandamus, quatenus] vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus Zalanczy de Ieke¹ aut Gregorius vel [. . . . .] sin Iacobus sive Iohannes de dicta Ieke aliis absentibus homo noster ad facies dictarum possessionum [. . . Beztherech,] Letha, Geztherech, Nadwdwar, Wyfalw, Gewren, Balkan et Ewr consequenterque prescriptarum [portionum possessionariorum] in eisdem habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus [accedendo introducatur]

annotatos Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem statuatque easdem eisdem [simul cum cunctis ips]arum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis titulo pignoris ipsis incumbenti possidendas, si non [fuerit contradictum, co]ntradictores vero, si qui fuerint, evocet² eosdem contra annotatos Stephanum et [Andream de Batho]r nostram personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituos. [Et post hec huiusmodi] introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque [et commetaneorum, qui premissis] statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in vigilia festi Conceptionis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo [quadringentesimo non]agesimo primo.

¹ A *de Ieke* sor fölötti beszúrás. ² Előtte kihúzva: *vicinorumque et commet.*

136

1492. február 15., Buda.

II. Ulászló király előtt Bátori István és András, Perényi János és Meggyesaljai Móroc István kiegészítik a fehérvári keresztesek előtt tett korábbi szerződésüket azzal, hogy a Körös megyei Zdenec vára, amelyet korábban a németek elfoglaltak és Bátori István szerzett vissza és adott vissza Mórocnak, most 11 000 forintos zálogösszegben Istvánt illeti meg, de Móroc élete végéig birtokolhatja.

Sok helyen halovány hártján, selyemzsinóron függő bírói pecséttel. DL 71 036. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 642. sz. – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod magnifici domini comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre, necnon wayvoda Transsilvanus et comes Siculorum et Andreas de eadem Bathor, frater eiusdem carnalis similiter Zathmariensis et de Zabolch comitatum comes, necnon Iohannes de Peren ab una, item Stephanus Morocz de Meggyesallya ex altera partibus, iidem comes Stephanus et Andreas de Bathor egregiorum Georgii, Stephani et Andree filiorum eiusdem Andree de Bathor, annotatus siquidem Iohannes de Peren modo simili Gabrielis, Michaelis et Stephani filiorum suorum, aliorum etiam omnium fratrum et proximorum eorum, quos subscriptum tangeret seu quovis modo concernere posset negotium, ad infrascripta firmiter inviolabiliterque observanda oneribus et quibusvis gravaminibus in se ipsos levatis et receptis coram nobis personaliter constituti sunt confessi et retulerunt in hunc modum, quomodo ipsi debitum habentes respectum ad illos fraternales contractus dispositionesque et ordinationes et item inscriptiones alias per easdem partes mediantibus certis litteris conventus ecclesie cruciferorum de Alba fassionalibus simul et inscriptionalibus superinde confectis et emanatis inter se factas et initas, ut sicut ea non ficta intentione, sed perennali fraternalium solida utilitate stabilivissent, sic ea inconcusse permanere vellent et nullius unquam variabili proposito possent quovis modo et quesito colore [retracta]ri, si qui etiam articuli non ex discusso, sed ex obrupto ingesti occasionem forte dissolvende materie prebere possent et emenda indigerent, illis consultius castigatis et pro partium utilitate in melius deductis [. . . . .]

eedem partes maturiori inter se tractatu prehabito [univer]sas dispositiones, ordinationes, contractus fraternales et inscriptiones pretextu mutue obligationis [. . . . .] litterarum annotati conventus ecclesie cruciferorum¹ de Alba modo et ordine litteris in eisdem declarato factas quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos demptis quibusdam articulis infra tandem declarandis ratas et firmas autenticalesque inter se habere voluissent ac per seque et eorum successores firmiter observari et observari facere assumpsissent, immo assumpserunt coram nobis tali modo, quod quia castrum Ezdencz vocatum annotati Stephani Morocz in comitatu Crisiensi regno Sclavonie existens ac oppida utraque Ezdencz, scilicet superius et inferius ac possessiones Zenthpal et Marthonpathaka ad idem spectantes tempore inscriptionis prefate per ipsum Stephanum Morocz facte ab eo per hostes huius regni Alemanos interceptum et alienatum erat, nec quitquam tunc ipse de eo effici potuisset, sed nunc idem castrum per annotatum comitem Stephanum de Bathor magnis curis, laboribus et sumptibus et etiam servitiorum suorum non parvorum pro eius rehabitionis moderatione ab eisdem hostium manibus eliberatum et recuperatum esset et eidem Stephano Morocz evestigio restitutum, ob hoc ipse Stephanus Morocz rememoratis beneficiis ipsius comitis Stephani non tam in reoptentione dicti castri, quam aliis plerisque suis rebus et expeditionibus factis nolensque ipsum comitem Stephanum de rehabitione premissorum suorum sumptuum in acquisitione dicti castri factorum premittere, ob hoc ipse prescriptum castrum suum Ezdencz vocatum ac similiter dicta utraque oppida Ezdencz ac possessiones Zenthpal et Marthonpathaka simul cum aliis pertinentiis ad idem, eadem et easdem spectantibus et pertinere debentibus dicto comiti Stephano in recompensam premissorum pro undecim milibus florenoris auri pignoris titulo duxisset obliganda, immo obligavit et impignoravit coram nobis, ita tamen, quod interim, quousque ipse Stehanus Morocz supervixerit, aut filii sui ex eo nascendi dictum castrum Ezdencz pro se occupandi non haberet facultatem, sed eo mortuo aut prolibus suis deficientibus ipsum simul cum suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet pro eisdem undecim milibus florenis auri premissis titulo pignoris pro se occupandi et utendi habeat potestatis facultatem. Voluerunt etiam et adiecerunt eedem partes, quod idem Stephanus Morocz bona sua predicta² necessitate compellente alienis, quibus voluerit, si iidem comes Stephanus, Andreas de Bathor, Iohannes de Peren et filii ipsorum antedicti per ipsum Stephanum Morocz legitime requisiti et amoniti eadem recipere noluerint, dandi et inscribendi haberet facultatem, ita tamen, quod ipse Stephanus Morocz huiusmodi bona sua magnificis Bartholomeo Dragfy de Belthewk ac Nicolao filio Stanizlai de eadem Bathor et filiis Iakch de Kwsal eorumque heredibus pro eo, quod iidem ad huiusmodi bona aliquod ius habere pretendunt, cum non habeant, nulla necessitate cogente impignorare aut alio quovis titulo inscribere valeat atque possit, quodque ubi declaratum existit in ultimis litteris inscriptionalibus, ut si prefati comes Stephanus et Andreas de Bathor, Iohannes de Peren et filii eorum predicti ipsum Stephanum Morocz in contrarium illarum pristinarum dispositionum in bonis suis contra voluntatem suam turbaverint et manus eorum in eisdem in toto vel in parte inmittendo impediverint, extunc ipse littere contractus superinde inter partes confecte nullius essent vigoris, illa turbatio non intelligatur de offensione iobagionum et familiarium aut rerum ablatione, que inter vicinos facillime levium rerum occasione oriri consueverint, nisi de capescendo et proprietate domini et bonorum, quos articulos partes ipse sic recollectos iterum pro eorum firmiori et tranquiliiori statu habere et litterarum patrocinio roborari voluerunt harum nostrarum, quibus sigillum nostrum,

quo in iudiciis utimur, est appensum, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria quarta proxima post festum Beati Valentini martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

Lecta

¹ Utána szövegfelesleg: *ecclesie*. ² Sor fölötti beszúrás.

137

1492. március 28., Buda.

II. Ulászló király a Dombói Dávid és Bátor István országbíró között a Somogy megyei Zákány kastély ügyében zajló perben utóbbi részére átír két oklevelet.

Papíron, a szöveg alatt a bírói pecsét nyomával. DL 14 335. (NRA 597-24.) – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. damus pro memoria, quod cum in presenti dieta sive congregatione generali dominorum prelatorum et baronum nobilium-que dicti regni nostri Hungarie hic Bude de nostro mandato celebrata, feria tertia proxima post dominicam Oculi¹ in causa inter egregium David de Dombo ab una ac magnificum comitem Stephanum de Bathor iudicem curie nostre, necnon wayvodam Transsilvanum et comitem Sicularum partibus ex altera mota et habita per magistrum Thomam de Baxa² legitimum procuratorem dicti David quedam due littere, una conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio fassionalis impignoraticia et alia capituli ecclesie Albensis exinde statutoria, ambe patenter emanate coram nostra personali presentia in iudicio fuissent exhibite, mox egregius magister Benedictus de Borswa legitimus procurator dicti comitis Stephani de Bathor in eiusdem nostre personalis presentie exurgendo presentiam paria earundem litterarum in transscripto litterarum nostrarum eidem comiti Stephano de Bathor per nos dari supplicavit iuris ipsius ad cautelam. Quarum prime, videlicet dicti conventus monasterii Sancti Egidii Simigiensis fassionalis impignoraticie tenor is est:

Itt következik a somogyi konvent 1450. február 24-i oklevele. (SMM 34–35. /2003–2004/ 29/1014.)

Alterius, utputa prefati capituli ecclesie Albensis staturorie tenor sequitur in hec verba:

Itt következik a fehérvári káptalan 1451. február 20-i oklevele.

Unde nos huiusmodi supplicationem prefati procuratoris dicti comitis Stephani de Bathor nobis modo premissis porrectam iustam et iuri consonam fore agnoscentes, tenores prenotatarum litterarum predictorum conventus Simigiensis et capituli Albensis de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali presentibus litteris nostris transscribi et transsumi facientes ad supplicationem dicti procuratoris prefati comitis Stephani de Bathor eidem comiti Stephano duximus concedendas communi iustitia requirente. Datum Bude predicta, secundo die termini prenotati, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

Lecta et correcta in dictione Baxafalwa per magistrum Ladislaum prothonotarium.

¹ Márc. 27. ² Az eredetiben *Thomam Baxa de Baxafalwa*, majd az első két szó közé beszúrva, hogy „de”, illetve *Baxafalwa* alápontozva, vö. a kancelláriai jegyzettel.

138

1492. április 1., Buda.

II. Ulászló király somogyi konventhez küldött bírói intézkedése a Dombói Dávid és János, illetve Bátor István országbíró és erdélyi vajda meg testvére, András közötti, Zákány kastélyt és tartozékait illető perben.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 6007. (NRA 30-5.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie Simigiensis, pro magnifico comite Stephano de Bathor iudici curie nostre ac wayvoda Transsilvano et comite Siculorum contra egregium David de Dombo super quadam possessionaria reambulatione et estimatione per nostrum et vestrum homines modo intrascripto fienda, cuius series ad octavas festi Beati Michaelis nunc venturas legitime perdurandas est reportanda ad iudicem.* A hátlapján a címzés alatt középen: *Lecta et extradata per magistrum Ladislaum prothonotarium coram kkk.* Alul jobbról: *Zakan et aliarum possessionum sequestratio.* – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie Simigiensis salutem et gratiam. Noveritis, quod nobis in presenti dieta sive conventionione generali dominorum prelatorum et baronum ac ceterorum regnicolarum nostrorum hic Bude de nostro mandato celebrata egregius David de Dombo in sua ac Iohannis filii condam Francisci de eadem Dombo fratris sui carnalis personis nostram dictorumque dominorum prelatorum et baronum veniens in presentiam presente et audiente fideli nostro magnifico comite Stephano de Bathor iudice curie nostre ac wayvoda Transsilvano et comite Siculorum contra eundem ac Andream de eadem Bathor fratrem eiusdem comitis Stephani carnalem conquerendo proposuit eo modo, quomodo his disturbiorum temporibus, post mortem scilicet serenissimi principis condam domini Mathie regis, predecessoris nostri ipsi comes Stephanus et Andreas frater eiusdem, nescitur, quo respectu, quoddam opidum Zakan vocatum in comitatu Simigiensi existens, ipsos David et filium dicti condam Francisci fratris sui certo iuris titulo concernens simul cum villis seu possessionibus iuribusque possessionariis ad idem opidum spectantibus et pertinentibus ab eisdem David et filio prefati condam Francisci preter omnem viam iuris ac indebite et minus iuste occupassent et occupative apud se detinerent etiam modo in ipsorum David et filii prefati condam Francisci preiudicium et gravamen valde magnum, ex parte quorum ipse David in personis quibus supra sibi per nos iustitiam administrari supplicabat. Quo audito prefatus comes Stephanus coram nobis prefatisque dominis prelatibus et baronibus personaliter adherens in sua ac dicti Andree fratris sui personis respondit ex adverso, quomodo prefatum opidum Zakan cum prefatis suis pertinentiis ipsi indebite non occupassent, sed quia idem opidum cum eisdem suis pertinentiis magnifici condam Ladislai de Marczaly prefuisset, igitur sicuti alie universe possessiones et iura possessionaria ipsius condam Ladislai de Marczaly, ita etiam ipsum opidum cum prefatis suis pertinentiis ex quodam certo et legitimo contractu inter ipsum et dictum Andream fratrem suum, necnon prefatum condam Ladislaum de Marczaly, dum vixisset, habito et celebrato consequenterque ex nostra quoque regia collatione ad ipsum comitem Stephanum et eundem fratrem suum rite et legitime devolutum extitisset sicque huiusmodi opidum cum dictis suis pertinentiis iidem comes Stephanus et Andreas frater eiusdem apud se et in manibus eorum haberent. Cumque dictus David prefati filii annotati condam Francisci fratris sui, prefatus vero Stephanus comes pretacti Andree de dicta Bathor et Georgii filii eiusdem Andree onera et gravamina in ne-

gotio huiusmodi in et super se assumentes, se in premissis coram nobis dictisque dominis prelati et baronibus iuri stare obtulerunt et nostro ac ipsorum dominorum prelatorum et baronum iudicio submiserunt ac eis per nos eosdemque dominos prelatos et barones huiusmodi iudicium preberi supplicarunt. Tandem feria tertia proxima post dominicam Oculi nunc preteritam¹ nobis una cum eisdem dominis prelati et baronibus magistrisque prothonotariis et ceteris sedis nostre iudicarie assessoribus tribunal iudiciale sedentibus ac Thoma de Baxa pro prefato David cum nostris ab una, necnon magistro Anthonio de Wy-lak pro annotato comite Stephano de Bathor cum eiusdem procuratoriis litteris partibus ex altera nostram venientibus in presentiam idem Thomas procurator dicti David in persona eiusdem volens prefatum opidum Zakan cum predictis suis pertinentiis iuri eiusdem David pertinere declarare, quasdam tres litteras, unam magnifici condam comitis Ladislai de Palocz iudicis curie regie roboratoriam privilegialiter, secundam vestram fassionalem impignoraticiam in pargameno, tertiam siquidem et ultimam capituli ecclesie Albensis exinde statutoriam in papiro patenter emannatas nostro prefatorumque dominorum prelato- rum et baronum iudicario examini presentavit, quarum prime, videlicet dicti condam comitis Ladislai de Palocz roboratorie tenor sequitur in hec verba:

Itt következik Pálóci László országbíró 1447. március 9-i oklevele.

Secunda vero, utputa vestre fassionalis impignoraticie littere tenor talis est:

Itt következik a somogyi konvent 1450. február 24-i oklevele. (SMM 34–35. /2003–2004/ 29/1014.)

Itt következik a fehérvári káptalan 1451. február 20-i oklevele.

Quibus productis [. . . . .] equitatem preberi supplicantibus, quia ex seriebus et continentibus preexhibitarum litterarum prefati condam comitis Ladislai de Palocz roboratoriarum prefate quatuor possessiones Kakonya, Zenthtrin[itas, Maly, Dethe, . . .] cum his, quibus congruit, in perpetuum relinquendo, de prenotatis vero utrisque opidis Zakan ac villis seu possessionibus prediisque et portionibus possessionariis ad eadem spectantibus [. . . . .] domine relicte sepe dicti condam Ladislai de Zakan avie ac quarta puellaris domine Ursule matris eorundem David et condam Francisci, filie videlicet ipsius condam Ladislai de Zakan per[. . . . .] videbatur. Verum tamen idem procurator ipsius comitis Stephani de Bathor premisse impignoracioni per dictum condam Iohannem filium wayvode, ut premittitur, mediantibus preinsertis litteris vestris [. . . . .] Francisci de Dombo facte contradicendo eundem condam Iohannem filium wayvode prolis solatio penitus caruisse, ideoque ipsum eandem impignoracionem in preiudicium prenotatorum [. . . . .] valuisse, alias autem easdem portiones possessionarias minime se ad summam mille florenorum, pro qua pignori obligasset, sed multo minus extendere allegabat, rationibus igitur et causis ex [. . . . .] annotati condam Francisci de Dombo totaliter estimare debere nobis dictisque dominis prelati, baronibus, necnon magistris prothonotariis ceterisque coassessoribus nostris nobiscum in examine presentis [. . . . .] prothonotariorum et ceterorum coassessorum nostrorum quesito et assumpto superinde consilio prematuro prefatas possessiones Kakonya, Zenthtrinitas, Maly et Dethe sepe fatis David et filio a[. . . . .] cum omnibus villis seu possessionibus, necnon prediis et portionibus possessionariis ad eadem spectantibus et pertinentibus modo subscripto per nostrum et vestrum homines estimari debere decernendo et comm[. . . . .] presente Iohannes de Ellyewelgh vel alter Iohannes de Barcza aut Emericus de Pesth sin Albertus de Bellyen seu Georgius de Bog-

hka sive Nicolaus de Karansebes ceu Michael [. . . . .] prescriptorum utriusque opidi Zakan, necnon possessionum, villarum, portionumque possessionariarum et prediorum universorum ad eadem opida spectantium et pertinentium vicinis et commetaneis [. . . . .] presentibus accedendo eademque et easdem undique reambulando et ab aliorum iuribus possessionariis sequestrando visis etiam ipsorum et ipsarum utilitatibus, qualitatibus, quantitibus, fruc[. . . . .] probis et nobiles viris Deum ferendo pre oculis estimet in condigno eorum et earum pretio et valore lege regni requirente. Et post hec huiusmodi possessionarie reambulationis et [. . . . .] presentie fideliter rescribatis. Datum Bude predicta, sexto die termini prenotati, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

¹ Márc. 27.

139

1492. április 15., Vác.

Eszenyi Csapi János kötelezi magát, hogy a Bátor Miklós váci püspöktől felvett 260 aranyforint kölcsönt vissza fogja fizetni.

16. század közepéről származó másolati füzet 7–8. oldalán. DL 76 138. (Zichy cs. zsélyi lt. 214-C-186.) – N. T.

Nos, Iohannes Chapy de Ezen memorie commendamus per presens scriptum nostrum, quibus expedit, universis, quod nos a reverendissimo domino Nicolao de Bator episcopo ecclesie Vaciensis sub spe restitutionis et veri mutui recepimus et accomodavimus ducentos et sexaginta florenos auri¹, quos quidem ducentos et sexaginta florenos auri, quam primum fieri poterit, eidem domino episcopo exolvere et restituere promisimus, imo promittimus et nos obligamus presentium per vigorem, ita videlicet et sub tali condicione, quod si nos vita nostra durante dictam summam pecunie ipsi domino episcopo persolvere et reddere non possemus, extunc fratres et successores nostri, ad quos bona nostra post mortem nostram devoluta fuerint, de eadem summa pecuniarum eidem domino episcopo plenam solutionem et satisfactionem facere teneantur et sint obligati, ad que premissa nos et dictos fratres et successores nostros per has litteras nostras sigillo nostro proprio consignatas ac scriptura manus nostre proprie inferius apposite obligamus et astringimus. Datum Vacie, in dominica Ramispalmarum, anno Domini millesio quadringentesimo nonagesimo secundo.

Iohannes Chapy
de Ezen propria manu

¹ Előtte kihúzza: *auri quamprimum fieri poterit.*

140

1492. április 16., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a somogyi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember Szerdahelyi Imrefi Mihály panaszára tartson

vizsgálatot Zákány kastély Bátori István országbíró és erdélyi vajda általi elfoglalásáról, majd szólítsák fel a vajdát a kastély visszaadására, amit ha nem tenne meg, idézzék meg 32. napra a személyes jelenlét elé.

Átírta a somogyi konvent 1492. máj. 17-én: **143**. DL 19 830. (NRA 597-22.) > Szapolyai István nádor 1494. febr. 8-án: **164**. DL 19 831. (NRA 1017-63.) – Regesztája: SMM 4. (1973) 48/5. – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie Simigiensis salutem et gratiam. Exponitur maiestati nostre in persona fidelis nostri egregii Michaelis Emrehffy de Zerdahel gravi cum querela, quomodo post obitum serenissimi principis condam domini Mathie regis, predecessoris nostri bone memorie egregius David de Dombo castellum ipsius exponentis Zakan appellatum in comitatu Simigiensi existens et habitum crebrius et diutius obsessum expugnasset [p]otenter et idem simul cum cunctis eiusdem pertinentiis et utilitatibus rebusque et bonis ipsius exponentis universis castello in eodem repertis pro se occupasset occupatumque per certa tempora potentialiter tenuisset et conservasset, et licet tandem maiestas nostra idem castellum Zakan ipsius exponentis per egregium Laurentium Nagh capitaneum gentium nostre serenitatis necessitate dicti comitatus Simigiensis exigente ad humillimas preces et supplicationes eiusdem comitatus inter cetera ad id transmissum reoccupari et recuperari fecerit et mandaverit, tamen magnificus dominus comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre ac wayvoda Transsilvanus etc. nescitur, qua via aut quo titulo et nomine, prefatum castellum Zakan dicti exponentis per prelibatum Laurentium medio tempore manibus suis dari et assignari procurasset, et ita idem castellum Zakan simul cum predictis rebus et bonis iam fati exponentis in eodem habitis, item quarta parte opidorum Alsozakan et Felsewzakan possessionumque Thothfalw, Gyekenyes, Into et Fewldwar vocatarum, necnon medietate vadi in fluvio Drave et quarta parte thelonii in dicto opido Felsewzakan exigi solitorum, insuper quadam piscina propria sepe fati exponentis intra veras metas possessionis eiusdem Maly vocate omnino in prefato comitatu Simigiensi cis fluvium Drave existentibus et adiacentibus pro se minus iuste et indebite ac preter omnem viam iuris occupasset, quod et que ad plurimas requisitiones iam fati exponentis hactenus reddere et restituere recusasset recusaretque etiam de presenti erga se conservando potentia mediante, in quibus prelibato exponenti plus quam duo milia florenorum auri damna intulisset in preiudicium et damnum ipsius exponentis valde magnum. Super quo fidelitatibus vestris harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Chygeth aut Iohannes de Echy sin Paulus sive Valentinus neve Mathyus Chyzar dicti de Chyzarzeek aliis absentibus homo regius scita prius premissorum mera veritate erga memoratum dominum comitem Stephanum accedendo ammoneat dicatque et committat eidem verbo nostro regio, ut ipse iuxta statuta generalis novi decreti super talismodi novis iurium possessionariorum occupationibus editi pretactum castellum Zakan simul cum pretactis portionibus possessionariis a manibus ipsius exponentis modo premissis alienatum usque festum Ascensionis Domini nunc proxime affuturum remittere et resignare de damnisque illatis condignam satisfactionem facere et impendere debeat et teneatur, qui si fecerit, bene quidem, alioquin evocet eundem contra annotatum exponentem ad tricesimum secundum diem diei huiusmodi evocationis exhinc fiende computandum nostram

personalem in presentiam rationem de premissis redditurum efficacem, insinuando ibidem eidem, ut sive ipse in dicto tricesimo secundo die coram eadem nostra personali presentia compareat, sive non, eadem ad partis comparentis instantiam secundum vim et formam dicti generalis novi decreti superinde editi finem debitum et indilatam faciet causa in premissa, prout dictabit ordo iuris. Et post hec huiusmodi inquisitionis, ammonitionis et evocationis, quam et insinuationis seriem cum nomine evocati terminum ad predictum dicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post dominicam Ramispalmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

141

1492. április 28., Buda.

II. Ulászló király újadományul adja az egykor Mátyás király által Bátori Istvánnak adományozott, ifjabb Losonci Dezsőfi László-féle Torda, Küküllő és Kolozs megyei birtokokat.

Lyukas papíron, zárópecsét nyomával. DL 26 812. (KKOL, Cista comitatum, Kolozs B-134.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Kolosmonstra, pro magnifico comite Stephano de Bathor iudice curie nostre et waywoda Transsilvano ac comite Siculorum etc. et aliis intrascriptis, introductoria et statutoria.* – A hátlapján a konvent feljegyzése: *Homo regius Iohannes de Kerelew, noster frater Blasius presbiter, executio facta in festo Beatorum Decem milia martirum (jún. 22.) in Bohnya, postremo feria secunda post festum Nativitatis Beati Iohannis Baptiste (jún. 25.) in Dyznoto, contradixit Thomas Parvus provisor curie castelli Vech totalibus possessionibus et portionibus possessionariis intrascriptis in personis nobilium et genere domine Margarethe relicte condam magnifici Iohannis Ongor wayvode de Nadasd ac [kihúzza: Elene filie eiusdem, consortis videlicet magnifici Bartholomei Dragfy de Belthew] necnon Iohannis et Nicolai filiorum prefatis condam Iohannis Ongor wayvode contradixit in festo Beati Ladislai regis (jún. 27.) in conventu Kolosmonstra.* Mellette teljes szövegű fogalmazványa is, miszerint Mihály-nap nyolcadára idéztek, az oklevelet pedig a 4. napon bocsátották ki. – N. T.

Wladislaus Dei g[r]atia rex Hungarie et] Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Kolosmonstra salutem et gratiam. Cum nos debitum habentes respectum [ad preclaram fi]dem, fidelitatem ac multiplicia obsequiorum merita fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac [wayvode] partium regni nostri Transsilvanarum et comitis Siculorum etc. per eum inprimis sacre dicti regni nostri Hungarie corone ac deinde m[ai]estati nostre s]ub locorum et temporum varietate cum omni fidei et fidelitatis constantia cum profusa sanguinis sui effusione exhibitorum et impens[orum] totales possessiones Dyznotho, Kerezthes, Wereszewk ac portiones possessionarias in possessionibus Lygeth, ZazDyznotho, Lwczzakal, [Hod]ak, AlsoidechekPathaka, Hodor et FelsewidedchkPathaka in Thordensi, item possessiones Warallya, Leppend, Solmos, Mony[er]os, Hethwr, Chawas, Damyan et Erwenyes vocatas ac portiones in oppido Bohnya et possessione Bernald nuncupatis in de Kykel[le]w, necnon portiones possessionarias in possessionibus Wayolla, Felsewsayo et Gelede vocatis in de Kolos comitatibus existentibus [habita]s, in quarum pacifico et legitimo dominio idem comes Stephanus se ex donatione condam domini Mathie regis etc. eidem per m[ortem et] defectum seminis egregii con-

dam Ladislai Desewffy iunioris de Lossoncz facta hactenus perstitisse et persistere asserit e[tiam] de presenti, simul cum iure nostro regio, si quod in eisdem qualitercumque haberemus ac pariter cum cunctis suis utilitatibus et per[tinentiis] quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato comiti Stephano de Bathor ac per eum magnificis A[nd]ree et Paulo de eadem fratribus suis carnalibus, item Georgio, Stephano et Andree filiiis dicti Andree de Bathor ipsorumque [here]dibus et posteritatibus universis nove nostre donationis titulo imperpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium ear[un]dem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre serie presentium firmissime precipimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio [fidedignum, quo prese]nte Franciscus Mykola de Zamosfalwa vel Stephanus de Gezthewag aut Iohannes de Korollew[. . . . .] Kend sive Iohannes Barlabassy aliis absentibus homo noster regius ad facies predictarum possessio[rum . . . . .] vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo [. . . . .] Stephanum de Bathor ac alios prenominatos in dominium earundem et d[. . . . .] donationis titulo ipsi[s] incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contra[dictum], con[tradictio]res vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum comitem Stephanum de Bathor et alios pretractos in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo ante dominicam [Quasi]modo, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno secundo, Bohemie vero vigesimo secundo.

142

1492. április 30., Buda.

II. Ulászló király Bátori István országbíró és erdélyi vajda familiárisának, Csesztvei Barlabási Lénártnak adományozza Tátéi István minden birtokát, mivel ez megostromolta a vajda vidrátszegi házát és itteni tisztjét kivégeztette.

Átírta Szentgyörgyi Péter erdélyi vajda 1505. jan. 24-i oklevelében, amelyet átírt ugyanő 1506. nov. 16-án, amelynek szövege ugyancsak az ő 1508. jan. 26-i oklevelében maradt fenn. Eszerint az eredeti oklevél hártján, Baumkircher Vilmos királyi kincstartó relációjára kelt és a szöveg alatt a titkospecséttel volt megerősítve. Bethlen cs., iktári 40. (DF 255 040.) – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate et servitorum meritis fidelis nostri nobilis Leonardi Barrabasy de Chezthwe per eum primum sacre huius regni nostri Hungarie corone deindeque maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constantia exhibitis et impensis universas possessiones portionesque ac bona et omnia iura possessionaria nobilis Stephani de Thathe ubivis et in quibuscunque comitatibus partium regni nostri Transsilvanarum habitas et existentia, que ex eo, quod idem Stephanus his superioribus diebus collectis nonnul-

lis complicitibus sceleris sui noctis in silentio ad domum et curiam propriam fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac wayvode earundem partium Transsilvanarum in possessione Wydrzeg habitam more predonico irruendo eandem curiam hostiliter expugnasse ac exinde nobilem Ambrosium Parvum officialem eiusdem domini wayvode letali vulnere sauciatum extraxisse et postea nullo iuris ordine observato laqueo suspensum peremisse et cum hoc universas res et omnia bona eiusdem protunc in eadem domo repertas et inventa abstulisse et asportasse dicitur, ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri Hungarie consuetudinem rite et legitime devolute esse perhibetur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promonthoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis eorundemque locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus ac in quantum eedem et eadem nostre propterea incumbunt collationi, memorato Leonardo Barrabasy ac per eum Iohanni similiter Barrabasy fratri eiusdem carnali ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, feria secunda proxima ante festum Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. secundo, Bohemie vero vigesimo primo.

143

1492. május 17.

A somogyi konvent jelenti Ulászló királynak, hogy parancslevele értelmében Zákány kastély ügyében vizsgálatot tartottak, majd felszólították Bátori István országbírót a kastély és a hozzá tartozó birtokrészek visszaadására, aki azonban ezt visszautasította, ezért megidéztek 32. napra a személyes jelenlét elé.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 19 830. (NRA 597-22.) – A külzet: *Personali presentie regie maiestatis, pro magnifico domino comite Stephano de Bathor iudice curie regie maiestatis ac wayvoda Transsilvanensi contra egregium Michaellem Emreffy de Zerdahel inquisitionis, amonitionis, evocationis et insinuationis par.* Más kézzel alul: *Amonitoria contra dominum comitem Stephanum de Bathor, ut castellum Zakan Michaeli Emreffy remittere deberet et resignare.* > Szapolyai István nádor 1494. febr. 8-án: **164.** DL 19 831. (NRA 1017-63.) – Regesztája: SMM 4. (1973) 49/6. – N. T.

Serenissimo principi et domino, domino Wladislao Dei gratia regi Hungarie, Bohemie etc., domino ipsorum gratiosissimo conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Litteras eiusdem vestre serenitatis inquisitorias, ammonitorias, evocatorias et insinuatorias nobis preceptorie transmissas omni cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következnek II. Ulászló király 1492. április 16-i oklevele (140).

Et iuxta earundem continentiam una cum prefato Petro de Chygeth homine eiusdem vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum virum fratrem Sebastianum sacerdotem, unum ex nobis ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quomodo ipsi in festo Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum proxime preterito¹ in predicto comitatu simul procedendo ab omnibus nobilibus et ignobilibus ac alterius cuiusvis status et condicionis² eiusdem comitatus hominibus palam et occulte de prenarratis diligenter inquirendo omnia premissa et quevis premissorum singula dempto numero damnorum sic et suo modo facta fuisse et esse rescivissent, prout eidem vestre serenitati expositum extitisset et quemadmodum tenor litterarum eiusdem per omnia contineret prescriptarum, factaque huiusmodi inquisitione idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente secundo die dicti festi Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum³ ad opidum memorati domini comitis Stephani de Bathor Babolcha vocatum accedendo, ibique eundem dominum comitem Stephanum ammonuisset dixissetque et commisisset eidem verbo vestro regio, ut ipse iuxta statuta generalis novi decreti super talismodi novis iurium possessionariorum occupationibus editi pretactum castellum Zakan simul cum pretactis portionibus possessionariis a manibus ipsius exponentis modo premissis alienatum usque festum Ascensionis Domini nunc proxime affuturum⁴ remittere et resignare de damnisque illatis condignam satisfactionem facere et impendere deberet et teneretur, qui id facere recusasset, ob hoc ibidem et eodem die evocasset eundem dominum comitem Stephanum de Bathor contra annotatum Michaellem Emrehfy exponentem ad tricesimum secundum diem diei huiusmodi evocationis exhinc fiende computandum vestram personalem in presentiam rationem de premissis redditurum efficacem, insinuando ibidem eidem, ut sive ipse in dicto tricesimo secundo die coram eadem vestra personali presentia compareat, sive non, eadem ad partis comparentis instantiam secundum vim et formam dicti generalis novi decreti superinde editi finem debitum et indilatum faciet causa in premissa, prout dictabit ordo iuris. Datum sedecimo die diei inquisitionis, ammonitionis, evocationis et insinuationis predictarum, anno Domini supradicto.

¹ Máj. 1. ² Utána szövegfelesleg: *hominibus*. ³ Máj. 2. ⁴ Máj. 31.

144

1492. december 20., Buda.

II. Ulászló király a Bereg megyei Tarpa birtok néhai Nagymihályi Gáspárt illető felét, illetve Hegy és Helmec pusztákat, amelyek jelenleg zálogjogon Bátori István országbíró és erdélyi vajda, illetve testvére, András kezén vannak, nekik adományozza.

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét nyomaival. DL 19 932. (NRA 842-20.) – A hátlapján középen: *Registrata folio CLV*. A szélén keresztben: *Donatio medietatis possessionis Tharpa et prediorum intrascriptorum*. Alul: *Tarpa*. – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos debitum habentes respectum

ad preclaram fidem, fidelitatem et grata servitorum merita fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et wayvode partium regni nostri Transsilvanarum etc., que idem sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone ac deinde nobis in plerisque rebus et negotiis nostris atque eiusdem regni nostri cure et fidei sue creditis et commissis cum summa semper fide et animi integritate exhibuit et impendit, quibusque se nobis gratum reddere studuit et acceptum, totalem et equalem medietatem possessionis Tharpa vocate in comitatu de Bereg habite ac predia Hegh et Helmezc nuncupata in eodem comitatu existentia nobilis condam Gasparis de Naghmyhal, quam idem comes Stephanus impresentiarum apud manus suas ac magnifici Andree similiter de Bathor fratris sui carnalis titulo pignoris esse quamque progenitores eorundem una cum progenitoribus dicti condam Gasparis simul acquisivisse asserit, sed nunc per mortem et defectum seminis eiusdem condam Gasparis aliquo modo ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri consuetudinem rite et legitime devoluta esse perhibentur, item totum et omne ius nostrum regium, si quod in dictis medietate possessionis Tharpa ac prediis Hegh et Helmezc cunctisque suis pertinentiis qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in vigilia festi Beati Thome apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno tertio, Bohemie vero vigesimo secundo.

Ad relationem d(omini) Georgii de
Kanysa pincernarum regalium magistri etc.

145

1492. december 20., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró, erdélyi vajdát és testvérét, Andrást a Bereg megyei Tarpa néhai Nagymihályi Gáspárt illető felébe, illetve Hegy és Helmezc pusztákba.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 38 816. (NRA 842-20.) – A külzet: *Fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis comite Stephano de Bathor, iudice curie nostre et wayvoda Transsilvano ac alio intrascripto, introductoria et statutoria.* A hátlap jobb alsó sarkában: *Lecta.* – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos debitum habentes respectum ad preclaram fidem, fidelitatem et gratuita servitiorum merita fidelis nostri magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre et wayvode Transsilvani, que idem sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone ac deinde nobis in pleris rebus et negotiis nostris et huius regni nostri cure et fidei sue creditis et commissis cum summa fidelitate et animi integritate exhibuit et impendit quibusque se nobis gratum studuit et acceptum, totalem et equalem medietatem possessionis Tarpa vocate in comitatu de Bereg habite ac predia Hegh et Helmech nuncupata in eodem comitatu existentia nobilis condam Gasparis de Nagmyhal, quam idem comes Stephanus impresentiarum apud manus suas ac magnifici Andree de Bathor fratris sui carnalis titulo pignoris esse quamque progenitores eorundem una cum progenitoribus dicti condam Gasparis simul acquisivisse asserit, sed nunc per mortem et defectum seminis eiusdem condam Gasparis aliquo modo ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri consuetudinem rite et legitime¹ devoluta esse perhibetur, item totum et omne ius nostrum regium, si quod in dictis medietate ac prediis et cunctis suis pertinentiis qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Stephano et Andree de Bathor eorundemque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium exinde confectarum imperpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium eiusdem et² eorundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre firmiter mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius de Swran an alter Georgius litteratus de eadem aut Michael de Hethe vel Gregorius de eadem sin Stephanus de Gwlach vel Ambrosius de eadem aliis absentibus homo noster ad facies dicte directe et equalis medietatis³ possessionis Tharpa ac prediorum prenominatorum vicinis et commetaneis eiusdem et eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducant prefatos Stephanum et Andream in dominium eiusdem⁴ et eorundem statuaturque eandem et eadem eisdem premissis iuris nostri titulo ipsi incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Stephanum et Andream de Bathor in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam² ad terminum competentem rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorum et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in vigilia festi Beati Thome apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum Hungarie anno etc. tertio, Bohemie vero vigesimo secundo.

¹ Az et legitime: kétszer, másodjára kihúzza. ² A szó tollban maradt. ³ Utána feleslegesen: Tharpa.

⁴ Az eredetiben: earundem.

146

1491–1492 körül.

II. Ulászló király ígéretet tesz arra, hogy Meggyesalji Móroc István birtokait senki másnak nem adományozza, csak Bátori István vajdának, Andrásnak és Perényi Jánosnak.

Papíron, dátum nélkül, a 16. század 30-as, 40-es éveire tehető, *e caudatát* is használó írással, a szöveg mellett zöld viaszba nyomott – talán a másoló személyéhez köthető – gyűrűspeccsét nyomával. DL 19 934. (NRA 1725-32.) – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie Bohemieque etc. memorię commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis et singulis, quorum interest, quod super bonis et possessionibus fidelis nostri egregii¹ Stephani Morocz de Megyesallya ubilibet et in quibuscunque comitatibus, tam scilicet predicti regni nostri Hungarie, quam Sclavonie habitis, que vel quas idem magnificis fidelibus nostris comiti Stephano de Bator vaivode Transsilvano ac Andree de eadem Bator fratri eiusdem carnali, necnon Iohanni de Peren et filiis eorundem iure regni nostri obligaverat, de iuribus eorundem bonorum nulli hominum in ambitu regni nostri existentium consensum et ius nostrum regium prebuimus, nisi prefatis fidelibus nostris comiti Stephano de Bator ac Andree de eadem Bator et Iohanni de Peren filiisque eorundem, immo nec ante emanatas litteras nostras consensuales, nec post alias litteras nostras contrarias cuiquam hominum subditorum nostrorum prebuimus et concessimus vel prestaturi sumus in preiudicium prefatorum fidelium nostrorum, et denique fatemur et securos reddimus eosdem fideles nostros presentibus pro cautione et tuitione iurium ipsorum, quod neque in posterum contra vim donationis et consensus nostri iam eisdem facti ullo modo alias litteras nostras contrarias prebebimus, et si forte aliquo quoquo modo in contrarium premissorum emanate fuissent vel deinceps fierent, presentibus fatemur non de consensu nostro regio emanatas fuisse, quas etiam presentibus quassamus, quoniam quod deliberato animo semel concessimus, id constanter observare volumus et id etiam cirographo nostro infrascripto confirmamus, sicuti etiam prius confirmamus.²

¹ A *fidelis nostri egregii* sor fölötti beszúrás. ² A *sicuti... confirmamus* rész más kéz írása.

147

1493. január 15., Buda.

II. Ulászló király előtt Bátori István és Perényi János kötelezik magukat, hogy a néhai Móroc Istvánnak Korotnai János nádori ítélőmesternél zálogban lévő, de Kusalyi Jakcs Ferencnek adott Somogy megyei birtokait visszaváltják vagy a zálogértéket pünkösdkor Bátor mezővárosban neki átadják.

Hártya, a szöveg alatt a bírói pecsét töredékeivel. DL 71 043. (Perényi cs. lt.) – Másik eredeti példánya hártán, a szöveg alatt a bírói pecsét nyomával. Wesselényi lt. 116. (DF 254 889.) – Regesztája: Perényi 652. sz. – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod magnifici dominus comes Stephanus de Bathor iudex curie nostre, necnon wayvoda Transsilvanus et comes Siculorum ac Iohannes de Peren ianitorum reginalium magister, idem dominus comes Stephanus de Bathor magnifici Andree de eadem Bathor, fratris sui carnalis et Georgii filii eiusdem Andree, annotatus vero Iohannes de Peren Gabrielis, Michaelis et Stephani filiorum suorum aliorumque universorum fratrum, proximorum et consanguineorum ipsorum oneribus et quibuslibet gravaminibus in subscriptis in se et cunctas eorum hereditates levatis et receptis coram nobis personaliter constituti per eosdem sponte confessum extitit pariter et relatam in hunc modum, quod licet ipsi certis et rationabilibus ex causis in aliis litteris nostris similiter fassionalibus pariter et obligatoriis superinde emanatis lucide perspicueque et evidenter declaratis et specificatis inter cetera totales possessiones Thamasy, Gardon, Bathwocz et Warad ac predium Kemenyk vocatum in comitatu Simigiensi existentes habitum simul cum universis earumdem et eiusdem pertinentiis et utilitatibus quibuslibet ad easdem et idem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, que scilicet alias magnifici condam Stephani Morocz de Megyesalya et predecessorum eiusdem prefuissent, vigore earundem aliarum litterarum nostrarum fassionalium exinde confectarum sub certis condicionibus clausulisque et articulis litteris in eisdem denotatis egregio Francisco Iakchy de Kwsal dederint contulerintque et perpetuaverint, tamen quia eedem possessiones Thamasy, Gardon, Bathwocz et Warad ac predium Kemenyk ad presens erga manus egregii magistri Iohannis de Korothona prothonotarii palatinalis pro sexingentis florenis auri titulo pignoris forent et haberentur, ob hoc iidem dominus comes Stephanus et Iohannes de Peren oneribus sub premissis modo antelato in se assumptis prefato Francisco Iakchy id et hoc promisissent et assumpsissent, prout et quemadmodum promiserunt et assumpserunt nostri in presentia, quomodo ipsi prescriptas possessiones Thamasy, Gardon, Bathwocz et Warad ac predium Kemenyk a prefato magistro Iohanne de Korothona propriis ipsorum pecuniis usque festum Penthecostes nunc proxime venturum¹ redimere ac eidem Francisco Iakchy pacifice et quiete tenendas et possidendum remittere et resignare deberent et tenerentur difficultate et renitentia absque aliquali, quod si facere nollent, non possent vel non curarent quoquo modo, extunc ipsi comes Stephanus et Andreas de Bathor ac Iohannes de Peren huiusmodi summam pecuniarum, puta sexingentos florenos auri, pro quibus videlicet annotate possessiones Thamasy, Gardon, Bathwocz et Warad ac predium Kemenyk erga ipsum magistrum Iohannem de Korothona in pignore haberentur, eidem Francisco Iakchy in ipso Penthecostes in oppido Bathor parata in pecunia reddere et persolvere deberent et tenerentur harum nostrarum, quibus sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, est impressum, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Beati Anthonii confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

Lecta

¹ Máj. 26.

148

1493. január 21., Buda.

Szapolyai István nádor kéri a budai káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akiknek jelenlétében a kúriából kiküldött királyi ember idézze meg a király ellen György-nap nyolcadára Bátori Andrászt és István országbíró, akik elfogták a király követét és a király tiltása ellenére lefoglalták a néhai Meggyesaljai István birtokait.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 19 947. (NRA 439-17.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Budensis, pro serenissimo principe domino Wladislao Hungarie, Bohemie etc. rege contra magnificos dominos Andream de Bathor et comitem Stephanum fratrem eiusdem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas, evocatoria et insinuatoria.* – N. T.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Budensis Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Noveritis, quod egregius magister Benedictus de Borswa director causarum regalium nostram veniens in presentiam in persona serenissimi principis domini Wladislai Hungarie, Bohemie etc. regis, domini nostri gratiosissimi per modum gravis querele nobis significare curavit, quod dum pridem novissime preteritis temporibus egregius Stephanus Morocz de Megyesallya vocatione divina diem clausisset extremum heredem nullum post se relinquendo iuraque possessionaria ipsius Stephani de Megyesallya ubivis habita ex una parte magnificus dominus comes Stephanus de Bathor iudex curie regie, ex alia vero parte dominus Bartholomeus Dragffy de Belthewk, quilibet videlicet eorum seorsum in ipsum devoluta esse allegando eadem iura possessionaria, castra et castella, possessiones quaslibet ipsius Stephani defuncti pro se habere et usurpare satagendo per predictum dominum nostrum regem sibi postulasset assignari, nullas exinde litteras seu iura et privilegia ipsi domino nostro regi demonstrantes, et quamvis huiusmodi castra et castella et dicta iura possessionaria memorati Stephani defuncti iuxta huius regni consuetudinem per mortem eiusdem Stephani directe ad sacram dicti regni huius coronam consequenterque prefatum dominum nostrum regem rite et legitime devoluta et redacta extiterint, ratione tamen et pretextu contentionis inter ipsos dominos comitem Stephanum et Bartholomeum Dragffy superinde orte et suscite et non minus ad eorundem debite supplicationis instantiam idem dominus noster rex una cum suis prelati et baronibus in facto iurium possessionariorum, castrorum et castellorum possessionumque dicti Stephani defuncti firmo sub edicto id statuisset et decrevisset, ut interim, quousque iura et privilegia ipsorum dominorum comitis Stephani de Bathor et Bartholomei Dragffy, si que¹ ipsi vel alter eorum in facto prescriptorum iurium possessionariorum pro se habent confecta, per eundem dominum nostrum regem suosque prelatos et barones reviderentur et examinarentur, per quorum revisionem et examinationem, cui partium predictarum huiusmodi iura possessionaria dicti Stephani defuncti debito modo succedant, an in predictum dominum nostrum regem eiusdemque sacram coronam derivata sint et redacta, certitudo veritatis experiri possit, infra hoc tempus revisionis iurium et litterarum partium predictarum prescripta castra, castella et cuncta iura possessionaria sepe dicti Stephani defuncti aput manus generose domine relicte eiusdem Stephani relinquenterur et committerentur tenenda et conservanda, quod quidem statutum regium idem dominus noster rex consilio suorum prelatorum et baronum predictorum litteris suis regalibus ipsi domine relicte

Stephani antedicti sonantibus rescribendo, per easdem litteras mediante insuper Marco Horwath aulico sue maiestatis ad id specialiter transmissio iam fate domine relicte dicti Stephani dedisset in mandatis, ut ipsa infra prescriptum tempus revisionis litterarum partium predictarum neque memoratum comitem Stephanum, sed nec antefatum Bartholomeum Dragffy in castra seu castella possessionesque ipsius Stephani mariti sui defuncti intromittere aut eadem ipsis dominis comiti Stephano aut Bartholomeo Dragffy dare et assignare presumpseret quoquo modo, qui quidem Marcus aulicus et nuncius regius cum prescriptis litteris regalibus domine predictae sonantibus et directis easdem dicte domine oblaturus prope castrum Zynyr ad oppidum Warallya pervenisset et ad ipsum castrum ire voluisset, tunc magnificus Andreas de Bathor ex inductione et voluntate sepe dicti comitis Stephani fratris sui manus suas violentas in offensam regie dignitatis et maiestatis levare non veritus neque formidans prefatum Marcum aulicum et nuntium regium per Gregorium Poor et Petrum Marthon dictos ceterosque familiares suos potentialiter captivari et rebus suis spoliari, litteras etiam regias prescriptas ab eodem auferri faciendo eundem Marcum aulicum et nuntium regium interim, quousque memoratam dominam relictam dicti Stephani defuncti de dicto et statuto regio predicto insciam et ignaram aut minis terrendo aut aliter cum eadem concordando predictum castrum Zynyr per mortem ipsius Stephani in prefatum dominum nostrum regium condensum et devolutum simul cum ceteris possessionibus eiusdem Stephani de Megyesallya a manibus dicte domine aufferendo minus iuste et indebite pro se ipso occupasset, in captivitate conservatum de huiusmodi sua captivitate emisisset, litteras regias predictas eidem restituendo² versus propria ad predictum dominum nostrum regem abire permisisset, quod quidem castrum sic indebite occupatum aliaque iura possessionaria dicti Stephani defuncti occupata conservaret de presenti potentia mediante in preiudicium et offensam vilipendiumque dicti domini nostri regis eiusdemque dignitatis valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas litteratus de Edeles sive Petrus de Peczel sin Paulus vel Nicolaus Ethele de Sewl aut Andreas Salanky de eadem aliis absentibus homo noster prefatos dominos Andream de Bathor et comitem Stephanum fratrem eiusdem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas³ contra predictum dominum nostrum regem nostram evocet in presentiam rationem de premissis reddituros *efficacem, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi o[ctavis] in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri.*⁴ Et post hec huiusmodi evocationis⁵ et insinuationis seriem cum nominibus evocatorum, ut fuerit expediens, octavas ad easdem nobis amicabilem suo modo rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Beatorum Fabiani et Sebastiani martirum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ Az eredetiben: *quas.* ² Előtte kihúzva: *non ad castrum predictum f...* ³ A nunc venturas sor fölötti beszúrás. ⁴ A kurzív rész alatt kihúzva: *et post hec; efficacem, litispendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam.* ⁵ Előtte kihúzva: *evocationis et insinuationis seriem.*

149

1493. január 23.

A fehérvári keresztetek konventje előtt Dévai Péter deák Bátori István országbíró és Perényi János nevében tiltakozik, hogy Bélteki Drágfi Bertalan a Szatmár megyei Szinyér várát Ulászló királytól adományul szeretné kérni vagy már adományul is kapta.

Papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 71 044. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 653. sz. – N. T.

Nos, conventus cruciferorum domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba memorie commendamus, quod Petrus litteratus de Dewa nominibus et in personis magnificorum dominorum comitis Stephani de Bathor iudicis curie regie maiestatis ac Iohannis de Peren nostram personaliter veniens in presentiam per modum protestationis et prohibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod prout ipsi protestantes revera percepissent, magnificus Bartholomeus Dragfy de Belthewk castrum Synder(!) vocatum in comitatu Zathmariensi existens simul cum universis pertinentiis eiusdem, quod videlicet castrum condam magnifici Stephani Morocz prefuisset, sed per mortem eiusdem in ius et proprietatem dictorum dominorum protestantium devenisset et in eo(s)dem de iure, rite et legitime condescendi et devolvi debuisset, a serenissimo principe domino Wladislao rege Hungarie, Bohemie etc., domino nostro gratiosissimo sibi ipsis conferre procurare et impetrare niteretur aut forte iam de facto impetrasset et obtinisset in preiudicium et dampnum ipsorum dominorum protestantium valde magnum. Unde facta huiusmodi protestatione idem Petrus litteratus nominibus et in personis quorum supra prefatum dominum nostrum regem gratiosissimum a donatione et collatione prescripti castri Synder et suarum pertinentiarum quarumlibet, prenomiatum vero Bartholomeum Dragfy et alios universos et singulos quoslibet ab impetratione et obtentione eiusdem castri suarumque pertinentiarum et se ipsos in dominium eiusdem et earundem quovis quesito sub colore intromissione ac sibi ipsis statui factione et appropriatione occupationeque ac detentione et conservatione, usu etiam fructuum et quarumlibet utilitatum eiusdem et earundem perceptione seu percipi factione, item etiam universa loca credibilia, capitularia videlicet et conventualia a quarumlibet litterarum statutoriarum et aliarum necessario superinde emanari debentium emanatione et extradatione testimoniorumque eorundem ad faciendam exinde stationem vel aliam quamcunque executionem transmissione qualitercunque iam factis vel fiendis prohibuit et contradixit publice et manifeste coram nobis vigore et testimonio presentium mediante. Datum feria quarta proxima post festum Beati Vincentii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

150

1493. február 8.

A leleszi konvent emlékezetül adja, hogy II. Ulászló király 1492. november 14-én kelt ítéletvele értelmében kiküldötte jelenlétében a kúriából kiküldött királyi ember bevezette Bátori István országbírót és testvérét, András szatmári ispánt a Bihar megyei Nagyléta és Kakat birtokok eddig Talpasi Lépes Bernát által birtokolt felerészeibe.

Átírta a leleszi konvent 1778. szept. 26-án kelt oklevelében, mely szerint az eredeti szöveget a konvent hiteleshelyi jegyzőkönyvében találták. DL 24 991. (NRA 1772-5.) – N. T.

Nos, Nicolaus Hosthffy praepositus et conventus ecclesiae Sanctae Crucis de Lelez memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos summo cum honore receptis litteris adiudicatoriis serenissimi principis domini Vladislai Dei gratia regis Hungariae et Bohemiae etc. modum et formam super quadam possessionaria statutione per eiusdem domini regis et nostrum homines exequi debenda in se experimentibus Budae, quadragesimo die octavarum festi Beati Michaelis archangelii proxime praeteriti¹ pro parte magnificorum comitis Stephani de Báthor iudicis curiae praefati domini regis ac vaivodae Transylvaniensis et Andreae de eadem Báthor comitis Zathmariensis ut actorum contra Bernaldum Lepes de Talpas uti in causam attractum confectis et emanatis nobisque loquentibus et datis, quas habita seriei executione capite sigilli nostri consignantes exhibenti restituimus, iuxta quidem continentias earundem mandatisque praefati domini nostri regis nobis litteris in eisdem iniunctis obedientes, ut tenemur, una cum Mathaeo Bakó de Saránd, homine eiusdem domini regis de curia sua regia per suam maiestatem ad id specialiter transmissio in eisdemque litteris adiudicatoriis inter aliosque homines regios nominatim conscripto unum ex nobis, videlicet religiosum fratrem Michaellem presbyterum ecclesiae nostrae conventualem ad ea, quae litteris in eisdem adiudicatoriis continebantur, fideliter exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi in festo Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxime praeterito² ad facies possessionum NagyLéta et Kakat vocatarum in comitatu Bihoriensi adiacentium consequenterque medietatum earundem hactenus erga manus dicti Bernaldi in causam attracti habitaram vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et praesentibus accedendo, idem homo praefati domini regis ipso nostro testimonio praesente easdem medietates ipsarum possessionum cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis universis praefatis comiti Stephano et Andreae de Báthor actoribus ipsorumque haeredibus et posteritatibus iure ipsis ex continentibus praetactarum litterarum adiudicatoriarum incumbenti statuisset et commisisset imperpetuum possidendas, tenendas pariter et habendas contradictione praefati Bernaldi in causam attracti et aliorum quorumlibet praevia ratione non obstante, quas dum nobis in specie fuerint reportatae, in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum sexto die diei executionis ultimae³, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ 1492. nov. 14. Buda. A bírói intézkedést – amelynek közlésétől eltekintünk – 1514. évi átírásban lásd DL 67 257. ² 1493. febr. 2. ³ Ez mutatja, hogy az oklevelet nem február 7-én, hanem az azonos ügyben kelt február 8-i oklevéllel (151) egy napon állították ki. Abban ugyanis február 2. után még egy, február 3-i eljárásra is sor került.

1493. február 8.

A leleszi konvent emlékezetül adja, hogy II. Ulászló király 1492. november 14-én kelt ítéletlevele értelmében kiküldötte jelenlétében a kúriából kiküldött királyi ember a Marcaliak

Bihar megyei nagylétai és kakati birtokrészeit Bátori István országbíró és András szatmári ispán részére iktatta örök birtoklásra, és 400 forint kétharmad része fejében kezükre adta Albesi Zólyomi Dávid családjának 78 egyedi, tulogdi és székelyhídi jobbágytelkét.

Átírta a leleszi konvent 1778. szeptember 26-án kelt oklevelében, mely szerint az eredeti szöveget a konvent hiteleshelyi jegyzőkönyvében találták. DL 24 991. (NRA 1772-5.) – N. T.

Nos, Nicolaus Hosthffy praepositus et conventus ecclesiae Sanctae¹ Crucis de Lelesz memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos summo cum honore receptis litteris adiudicatoriis serenissimi principis domini Vladislai Dei gratia regis Hungariae et Bohemiae etc. modum et formam iudiciariae deliberationis cuiusdam possessionariae stationis, reambulationis, aestimationis et solutionis per eiusdem domini regis et nostrum homines exequi debendarum in se experimentibus Budae, quadragesimo die octavarum festi Beati Michaelis archangeli proxime praeteriti² pro parte magnificorum comitis Stephani de Báthor iudicis curiae praefati domini regis ac vaivodae Transylvaniensis et Andreae de eadem Báthor comitis Szatmariensis ut actorum contra egregios Nicolaum, David et Georgium filios quondam Thomae Zollyomy ac Ladislaum et Michaellem filios quondam David similiter Zollyomy de Albes, necnon nobilem dominam Annam, relictam dicti quondam David, matrem scilicet dictorum Ladislai et Michaelis veluti in causam attractos confectis et emanatis nobisque loquentibus et datis, quas habita seriei executione capite sigilli nostri consignantes exhibenti restituimus, iuxta quidem continentias earundem mandatisque praefati domini regis nobis litteris in eisdem iniunctis obedientes, ut tenemur, una cum Mathaeo Bakó de Saránd, homine eiusdem domini regis de curia sua regia per suam maiestatem ad id specialiter transmissio inter aliosque homines regios litteris in eisdem nominatim conscripto unum ex nobis, videlicet religiosum fratrem Michaellem presbyterum ecclesiae nostrae conventualem ad ea, quae litteris in eisdem adiudicatoriis continebantur, fideliter exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi in festo Purificationis Beatae Mariae Virginis proxime praeterito³ ad facies possessionum NagyLéta et Kakat vocatarum in comitatu Bihoriensi adiacentium consequenterque directarum medietatum earundem portionum, videlicet quondam Georgii et Stephani filiorum bani vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et praesentibus accedendo, idem homo praefati domini regis ipso nostro testimonio praesente easdem medietates ipsarum possessionum NagyLéta et Kakath simul cum ipsarum utilitatibus et pertinentiis universis praefatis comiti Stephano et Andreae de Báthor ipsorumque haeredibus et posteritatibus iure ipsis ex continentiis praetactarum litterarum adiudicatoriarum incumbenti statuisset et commisisset perennaliter possidendas, tenendas pariter et habendas contradictione praefatorum Nicolai, David et Georgii, necnon Ladislai, Michaelis ac dominae Annae in causam attractorum et aliorum quorumlibet praevia ratione non obstante. Factaque huiusmodi statione in festo Beati Blasii martyris immediate sequenti⁴ ad facies oppidi Zekelhid, necnon possessionum Egyed et Tulogd vocatarum in dicto comitatu Bihoriensi adiacentium consequenterque portionum possessionarum praefatorum dominae Annae ac Ladislai et Michaelis filiorum eiusdem in eisdem habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi similiter convocatis et praesentibus accedendo, habita prius earundem portionum possessionarum legitima

reambulatione et condigna aestimatione, quia autem praefati domina Anna ac Ladislaus et Michael filii eiusdem ad specialem monitionem praefati domini regis et nostri hominum de rebus et bonis mobilibus eorundem ad valorem duarum partium quadringentorum florenorum auri in eisdem litteris adiudicatoriis conscriptorum satisfacere nequivissent, ob hoc idem homo praefati domini regis ipso nostro testimonio praesente de dictis portionibus possessionariis praefatorum dominae Annae ac Ladislai et Michaelis filiorum eiusdem has infrascriptas sessiones iobbagionales, primo utputa in dicta possessione Egyed in vico Magyar-Ucza quatuordecim sessiones iobbagionales, in quibus Michael Koly, Barnabás Koly, Iohannes Chemerdy, Michael Balásy, Benedictus Azalas, relicta Pauli Ziv, Dionysius Ziv, Gregorius Syka, Damianus Cher, Gregorius Márton, Martinus Jánosy, Andreas Balásy, Valentinus Parvus et Paulus Rác ad praesens residerent, item ibidem in altero vico Rác-Ucza nuncupato tredecim sessiones iobbagionales, in quibus quidem Urbanus, Petrus Rezegey, Mathias Tót, Petrus Barankó, Pethák, Demetrius Suz, Andreas Chekaly, Georgius Barayus, Michael Farkas, alter Michael Tudar, Ioannes Farkas, Georgius pellifex et Ambrosius Nytasy ad praesens residerent, item in dicto oppido Zekelhid quadraginta et unam sessiones iobbagionales, in quibus Petrus Zél, Bartholomeus Boros, alter Bartholomeus Kalmár, Mathaeus Erdes, Petrus Varga, Ladislaus Vazon, Andreas Eztergár, Philippus Magnus, Stephanus Tóth, Ambrosius Tóth, Petrus Ág, Stephanus Vámos, alter Stephanus Magnus, Ladislaus Vasgyúró, Barnabas Saloman, Anthonius Kántor, Georgius Varga, Andreas Kalata, Mathaeus Zabó, relicta Ambrosii Fodor, Valentinus Zelse, Michael Kereky, Benedictus Tyukos, Sebastianus Varga, Emericus faber, Benedictus litteratus, Stephanus Marczil, Valentinus Bagaméry, Blasius Varga, alter Blasius litteratus, Gregorius litteratus iudex, Blasius Caspar, Barnabas Kalmár, Sebastianus Varga, Emericus faber, Ladislaus Haláz, Iohannes Dienes, Georgius Varga, Stephanus Horváth, Ambrosius Varga, Elias Emreffy ad praesens residerent, item in dicta possessione Tulogd decem sessiones iobbagionales, in quibus Demetrius Martha, Antonius Kalota, alter Antonius Ióh, Petrus Zeke, alter Petrus Tamásy, Georgius Zekelhidy, Dionisius Oláh, Albertus Emreh, Adrianus Varga et Mathias Csipe ad praesens residerent, simul cum portione tributaria praefatorum dominae Annae ac Ladislai et Michaelis filiorum eiusdem in dicto tributo in oppido Zekelhid exigi solito, necnon cunctis aliis proventibus utilitatibusque et pertinentiis quibuslibet ad easdem sessiones iobbagionales spectantibus, ad valorem videlicet praefatarum duarum partium praenotatorum quadringentorum florenorum separando et excidendo manibus praefatorum comitis Stephani et Andreae de Báthor actorum tandem, donec pro eisdem duabus partibus annotatorum quadringentorum florenorum per hos, quorum redemptioni magis competunt, ab eisdem redimentur, titulo pignoris statuisset et commisisset possidendas contradictione ipsorum dominae Annae ac filiorum eiusdem et aliorum quorumlibet praevia ratione modo simili non obstante. Quarum praemissarum seriem ad octavas festi Beati Georgii martyris nunc venturas legitime perdurandas in dictisque litteris adiudicatoriis praefixas fideliter duximus rescribendam, quas, dum nobis in specie fuerint reportatae, in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum sexto die diei ultimae executionis praenotatae, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ Kétszer. ² 1492. nov. 14. Buda. ³ 1493. febr. 2. ⁴ 1493. febr. 3.

152

1493. március 24., Komárom.

II. Ulászló király megparancsolja a fehérvári keresztesek konventjének, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori István országbíró, testvérét, Andrást és Perényi Jánost a Szatmár megyei színyéri, megyesi, a Sopron megyei mórchidai, a Körös megyei zdeni uradalmak, valamint más Somogy megyei birtokok és a mindezekben lévő királyi jogok uralmába.

Átírta a fehérvári keresztesek konventje 1494. jan. 18-i jelentésében: 162. DL 71 051. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 656. sz. – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie cruciferorum de Alba salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum magnifici comitis Stephani de Bathor iudicis curie nostre ac Andree de eadem Bathor fratris eiusdem carnalis et Iohannis de Peren, quomodo ipsi in dominium totalium castri Zynyr vocati ac castelli in facie oppidi Meggyes erecti ac eiusdem oppidi Meggyes, necnon possessionum Sarkez, Bathyczhaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Iosyphaza, Zamoszthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlag, Iloba, Thothfalw simul cum fodinis et mineris auri et argenti Laposbanya appellatis, item Berendmezew, Kalynhaza, Rwyanhaza, Lekencze, Tharsowcz, Monyaros, Komorzan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethewfalw, preterea similiter possessionum Crasso, Thothfalw, Weresmarth et aliarum cunctarum villarum, possessionum et prediorum ad ipsum Meggyesallya et Crasso ac Awas pertinentium, item theoloniorum in dictis Meggyes, Iloba, Crasso, Sarkez et Wamfalw exigi solitorum, necnon molendinorum et vadorum ubique in faciebus dictarum possessionum constructorum in Zathmariensi, item similiter oppidi Moryczhyda ac possessionum Sobor, Zenthandras, Echyed, Hankhel, Wyfalw, Sewenzad, Gemere, Zenthe et utrarumque Geecz ac Zerechen in Soproniensi,¹ postremo iterum possessionum Thamasy, Gardon, Bathwlcz, Balenyk et Zenthlazlo vocatarum in Simigiensi, item castri Izdencz et pertinentiarum eiusdem in Crisiensi comitatibus existentium et habitarum, ad eosdem comitem Stephanum et Andream de Bathor atque heredes eorundem dumtaxat pertinentium, item totius et omnis iuris regii in eisdem habiti ipsos exponentes omnis iuris titulo concernentium legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius Beregy de Mykay aut Petrus de Rohod vel Franciscus de Chazar sin Ladislaus Ibrany de Waya sew Blasius Soldos de Saarsllyan(!) sive Petrus Marthon de eadem neve Nicolaus Woykffy de Woykwcz nam Andreas Woyddwl de Zowkowcz namque Gregorius Labas de Sywecz cew Benedictus Thersek de Gywrethync aliis absentibus homo noster ad facies dictorum castrorum, castelli, oppidi ac prescriptarum aliarum possessionum, prediorum et pertinentiarum eorundem ac theoloniorum, vadorum et molendinorum vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem ac dicti iuris nostri regii in eisdem habiti statuatque eosdem et easdem ac idem eisdem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eisdem incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes nostram personalem in presen-

tiam ad terminum competentem, rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premisse statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum in Komaron, in dominica Iudica, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ Előtte kihúzza: Z.

153

1493. április 26.

A fehérvári káptalan előtt Drágfi Bertalan erdélyi vajda és Bátori (Szaniszlófiak) nevében eltiltják Ulászló királyt atyafjuk, a néhai Móroc István őket illető Szatmár megyei Szi-nyér vára, Meggyes mezővárosa és Körös megyei Zdenec vára eladományozásától, Bátori István országbíróét és családját, illetve Perényi Jánost és családját ezek felkérésétől és megszerzésétől.

Papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 82 054. (Zichy cs. zsélyi lt. 1-67.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Albensis memorie commendamus, quod Emericus Magnus de Perechen, familiaris magnifici domini Bartholomei Dragffy de Belthek wayvode Transsilvanensis in eiusdem domini sui ac magnificorum dominorum Nicolai, Iohannis, Sigismundi, Dominici et Andree de Bathor personis nostram personaliter veniens in presentiam serenissimum principem, dominum Wladislaum regem et dominum nostrum gratiosum a donatione et collatione, item magnificos dominos comitem Stephanum de dicta Bathor iudicem curie dicti domini nostri regis et Andream de eadem Bathor ac Georgium, alterum Andream et Stephanum filios eiusdem, necnon Iohannem de Peren ac Gabrielem et Michaelem filios eiusdem Iohannis aliosque universos et singulos quoslibet ab impetratione et receptione universorum bonorum condam magnifici Stephani Morocz, fratris eorundem dominorum prohibentium, puta castri Zyner ac opidi Megyes vocatorum et eorundem pertinentiarum in Zathmariensi, item alterius castri Izdenec vocati in Crisiensi comitatibus et alias ubilibet et in quibuscunque comitatibus tam in Hungarie, quam etiam in Sclavonie regnis existentium habitatum et adiacentium pertinentiarumque eorundem quocumque nominis vocabulo vocitatorum et nuncupatorum, ipsos dominos prohibentes omnis iuris titulo concernentium in eosdemque rite et legitime condensorum et devolutorum ac se ipsos in dominium earundem et eorundem quovis quesito sub colore intromissione, sibi ipsis statui factione et appropriatione, usu etiam fructuum et quarumlibet utilitatum earundem et eorundem perceptione seu percipi factione, item universa loca credibilia et precipue conventum cruciferorum ecclesie sancti regis Stephani de Alba a litterarum statutoriarum quarumcunque emanatione et extradatione qualitercumque iam factis vel fiendis prohibuit et contradixit publice et manifeste coram nobis vigore et testimonio presentium mediante. Datum feria sexta proxima post festum Beati Georgii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

154

1493. május 29.

Az esztergomi káptalan előtt Pásztói János Szanda, Kesellőkő és Csábrág várak és további birtokok eladományozásától II. Ulászló királyt, valamint ugyenezen várak és birtokok felkérésétől Bátor Istvánt és Andrást, Majtényi Mihályt és Rafaelt, Kaszai Gyulafi Ferencet és Rozgonyi Istvánt tiltja el.

Papíron, hátoldalán pecsét nyomával. DL 73 162. (Majthényi cs. lt.) – H. R.

Nos, capitulum ecclesie Strigoniensis memorie commendamus per presentes, quod egregius Iohannes filius Ladislai de Pazthoh nostram personaliter veniens in presentiam serenissimum principem, domnium Wladislaum regem Hungarie, Bohemie etc. et quoslibet alios a donatione et collatione castrorum seu fortalitiorum Zonda in Newgradiensis, et Kesellekw in Nitriensi, necnon Chabrag in Hontensi et item Porozlo vocati, necnon portionum possessionariarum eiusdem Iohannis in possessionibus Dorogh in Hewesiensis ac Rathold in Pesthiensi et Wyfalw in prefato Newgradiensis comitatibus existentium habitatum ac pertinentiarum earundem prefatum Iohannem, ut dixit, legitime concernentium, item magnificos Stephanum et Andream de Bathor ab eiusdem Zonda, ac egregios Michaellem et Raphaellem filios Gregorii de Maythe a prefati Kesellekw, ac Franciscum filium Detrici Gywlafy de Kaza a prefati Chabrag castrorum, necnon magnificum Stephanum de Rozgon a prefati oppidi Porozlo, magistrum vero Ladislaum de Doroghaza ac Casparem Kochych et Blasium de Pelys ac eorundemque heredes et posteritates ac omnes alios a prefatarum portionum possessionariarum in iam dictis Dorog, Rathold et Wyfalw possessionibus habitatum impetratione, occupatione et detentione, seque in dominium eorundem intromissione, impignoratione et quavis alienatione, usu fructuum et quarumlibet utilitatum perceptione seu percipi factione quomodolibet factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria quarta proxima post festum Beati Urbani pape et martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

155

1493. május 31.

A fehérvári káptalan előtt a Bátor Szaniszlófiak nevében tiltakoznak, hogy Bátor István országbíró, testvére, András és ennek fiai, valamint Perényi János és fiai Meggyesalji Móroc István őket illető Szatmár megyei Szinyér és Meggyes, illetve Körös megyei Zdenec várait a maguk részére igyekeznek iktatni.

Papíron, a hátlapon pecsét darabkáival. DL 82 058. (Zichy cs. zsélyi lt. 1-68.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Albensis memorie commendamus, quod nobilis Emericus de Chwr nostram personaliter veniens in presentiam nominibus et in personis egregiorum Iohannis, Nicolai et Sigismundi filiorum condam Stephani filii olim Stanislai de Bathor nobis per modum protestationis et inhibitionis significare curavit in hunc modum, quomodo magnifici dominus comes Stephanus de Bathor iudex curie regie et Andreas de eadem

Bathor frater suus carnalis ac Georgius et Stephanus filii eiusdem Andree, item Iohannes de Peren, necnon Gabriel et Michael filii eiusdem Iohannis se per regium et conventus ecclesie cruciferorum de Alba vel alterius loci credibilis homines in dominium bonorum et iurium possessionariorum condam Stephani Morocz de Megyesallya, videlicet castrorum Zynyer et Megyes in Zathmariensi ac Ezdencz in Crisiensi comitatibus existentium habitorum¹ et pertinentiarum eorundem prenarratos protestantes de iure concernentium statui facere niterent vel iam de facto procurassent minus iuste et indebite in preiudicium dampnumque et iuris derogamen eorundem protestantium valde magnum. Factaque huiusmodi protestatione prenominatus Emericus de Chwr nominibus et in personis quorum supra memoratos dominum comitem Stephanum et Andream fratrem eius de Bathor ac Georgium et Stephanum filios eiusdem Andree, necnon Iohannem de Peren Gabrielemque et Michaellem filios ipsius Iohannis ac cunctos alios ab occupatione ac sibi ipsis statui factione prescriptorum castrorum Zynyer, Megyes et Ezdencz ac pertinentiarum eorundem seque quovis quesito colore in dominium ipsorum intromissione et detentione, usu fructuumque et utilitatum eorundem perceptione seu percipi factione, quelibet etiam loca credibilia et signanter prefatum conventum cruciferorum statutione ac litterarum statutoriarum exinde emanatione et extradatione quomodolibet factis vel fiendis prohibuit et contradixit publice et manifeste coram nobis testimonio presentium mediante. Datum feria sexta proxima post festum Penthecostes, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ Az eredetiben: *habitarum*.

156

1493. június 4.

A jászói konvent előtt Komjáti Kelemen a Bátori Szaniszlófiak nevében tiltakozik, hogy Bátori András és István országbíró, illetve Perényi János és fiai Megyesaljai Móroc István halála után elfoglalták ennek várát, kastélyait, mezővárosait és más javait.

Jászói konvent hiteleshelyi lt., Protocollum Authenticum A. (DF 253 826.) 84b–85a. – N. T.

Nos, frater Martinus etc. memorie commendamus, quod Clemens de Komyathy in personis egregiorum Iohannis et Nicolai filiorum condam Stephani¹ filii olim Stanislai de Bathor, necnon Sigismundi filii condam Stephani filii alterius Stephani de eadem Bathor nostram veniens in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod licet post mortem et decessum condam Stephani Morocz de Megyesallya castra Zyner et Megyes in Zathmariensi, necnon Zdench in Crisiensi comitatibus aliaque universa castra, castella, opida, possessiones portionesque et iura possessionaria prefati condam Stephani Morocz ubivis et in quibuscunque comitatibus existentia et habita [iure] consanguineitatis et genelogia in et ad prefatos protestantes condescendere forent et derivate, tamen nunc magnifici Andreas de Bathor et comes Stephanus iudex curie regie ac Georgius filius eiusdem Andree, necnon Iohannes de Peren ac Gabriel et Michael filii eiusdem Iohannis, nescitur, quo iure aut titulo, statim decesso eodem Stephano Morocz prescripta universa castra, castella, opida, possessiones portionesque et iura pos-

sessionaria prefati condam Stephani Morocz ubivis habita pro se minus iuste et indebite viaque iuris sine omni occupari fecissent occupatasque tenerent et conservarent etiam de presenti potentia mediante, et ut iidem protestantes iam revera percepissent, prefati Andreas et comes Stephanus de Bathor pridem ac alii predicti quosdam homines testimoniales de capitulo [B]udensi et conventu cruciferorum de Alba pro facienda sinistra et occulta statutione super [predictis univer]sis iuribus possessionariis memorati condam Stephani Morocz adduci fecissent et [. . .] et [. . .] occulte reservarent et tenerent, mediantibus quibus prescripta castra, castella, op[ida, possessio]nes portionesque² et iura possessionaria dicti condam Stephani Morocz pro se [. . . . .] mediantibus statui facere niterentur in preiudicium et dampnum eorundem protestantium manifestum. Unde facta huiusmodi protestatione iam fatus Clemens de dicta Komyathy nominibus et in personis quorum supra prefatos Andream et comitem Stephanum de Bathor predicta et alios prescriptos ab occupatione detentioneque et conservatione et se ipsos in dominium eorundem quovis quesito sub colore intrmissione et sibi ipsis statui factione usuque fructuum et quarumlibet utilitatum eorundem perceptione seu percipi factione, universos etiam homines testimoniales et regios a statutione, quelibet etiam loca capitularia et conventus ab extradatione et emanatione litterarum super huiusmodi statutione quoquo modo iam factis vel fiendis prohibuit et contradixit publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio presentium litterarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Sancte et Individue Trinitatis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ Előtte kihúzza: *Stanislai*. ² Utána kihúzza: *possessionarias*.

157

1493. július 23., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a sági konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátor Miklós váci püspököt Aranyi István és felesége Hont és Nógrád megyei birtokaiba.

Papíron, amelynek baloldali harmada hiányzik, zárópecsét nyomával. DL 107 611. (Csánki Dezső gyűjtemény.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Saag, pro reverendo in Christo patre [domino] Nicolao de Bathor episcopo ecclesie Waciensis, introductoria et statutoria.* – A hátlap baloldalán keresztbe a konvent választásának fogalmazványa: *Serenissimo principi¹ et domino, domino Wladislao Dei gratia regi Hungarie, Bohemie etc., domino ipsorum gratiosissimo Iohannes prepositus et conventus ecclesie de Saag orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias simul nobis preceptorie loquentes sumpma cum obedientia recepisse in hec verba: Wladislaus etc. Nos itaque mandatis eiusdem vestre serenitatis ad plenum obedire cupientes, ut tenemur, et iuxta earundem vestre serenitatis litterarum continentias una cum prenomatis Michaelae de Kysthwr et Ladislao Sepesy de Horpach hominibus vestre² serenitatis in dictis litteris eiusdem vestre serenitatis inter alios nominatim conscriptos unum ex nobis, videlicet religiosum fratrem Michaelae presbiterum, socium nostrum conventualem ad premissa suo modo peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis consona voce retulerunt isto modo, quomodo.* – N. T.

[.....] de Saag salutem et gratiam. Dicitur nobis [.....] ecclesie Wacien-
sis, quomodo ipse in dominium [.....] Zemeret et Kereskyn, necnon totalis portionis
[.....] possessi]one Ztarchan habite, item similiter totalis possessionis Zaazd et predii
Hebecz medietatumque possessionum [.....] Neklyncz in Honthensi, item modo si-
mili totalium possessionum Tholmach, Rethysag et medietatis [.....] Chezth]we vocata-
rum in Newgradiensi comitatibus existentium, que condam Stephani de Aran et condam
nobilis [domine Katherine], consortis eiusdem prefuissent, ipsum exponentem certo iuris³
titulo concernentium legitime vellet introire. Super quo [.....] firm]iter precipiendo
mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente
Ladislaus [Zepesy de Horpach] alter Ladislaus Edeleny de Berk⁴ vel Petrus de Thezer
sin Michael Lyphthay de Maroth sew Barnabas [.....] Michael Apath de Kyrallyffya
neue Michael de Kysthwr aut Georgius de Palasth vel [.....] don aliis absentibus ho-
mo noster ad facies prescriptarum totalium possessionum Patrochan, Gywgh, Kerezthwr
[.....] dictarum possessionum Zemeret, Kereskyn, item dicte possessionis Ztarchan
consequenterque antedecte totalis [.....] in eadem habite ac totalis possessionis Zazd
et predii Hebecz medietatumque prefatarum possessionum [.....] Neklyncz, nec-
non totalium possessionum Tholmach, Rethysag et medietatis possessionis Chezthwe
[.....] premittitur, prefatorum condam Stephani et condam nobilis domine Katherine
prefuissent, vicinis et commetaneis [.....] legitime convocatis et presentibus acce-
dendo introducat prefatum exponentem in dominium earundem et eiusdem [.....] et
idem eidem simul cum cunctis ipsarum et eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet
premisso titulo [.....] perpetuo⁵ possidendas, si non fuerit contradictum, contradic-
tores vero, si qui fuerint, evocet eosdem [.....] exponentem nostram personalem
in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. [Et
post hec huiusmodi] introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evoca-
torum, si qui fuerint, vicinorumque et [.....]misse statutioni intererunt, nominibus
terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali [.....] rescriba-
tis. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Beati Iacobi apostoli, anno [.....]
quadringentesimo nonagesimo tertio.

Lecta.

Correcta in cancellaria in dictis dictionibus Zepesy, alter Ladislaus Edeleny de Berk.

¹ Utána kihúzva: *dominoque*. ² Előtte kihúzva: *vestris*. ³ A *certo iuris* kihúzva. ⁴ A teljes név utólagosan javítva. ⁵ A *perpetuo* kihúzva.

158

1493. augusztus 14., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a fehérvári keresztetek konventjének, hogy küldjék ki ta-
núbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori András Babócsa
és Fejérvő várak és uradalmaik birtokába.

Áírta a fehérvári keresztetek konventje 1493. szept. 18-án kelt jelentésében: 159. DL 20 044. (NRA 627-31.) – H. R.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie cruciferorum de Alba salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona fidelis nostri magnifici Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium castrorum Babocha et Feyerkew in comitatu Simigiensi existentium oppidorumque et possessionum, villarum ac prediorum ad eadem castra undique spectantium et pertinere debentium, ubilibet existentium et habitarum, ipsum exponentem omnis iuris titulo concernentium legitime vellet introire. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Fayz aut Blasius de Beryeg vel Iohannes de Gwthos sive Emericus de Thewl sew Iohannes Fanchy sin Ladislaus de Kerezthwr cew Blasius de Chan aliis absentibus homo noster ad facies prescriptorum castrorum Babocha et Feyerkew et pertinentiarum eorundem vicinis et commetaneis ipsorum universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum exponentem in dominium eorundem, statuatque eadem eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iuris titulo ipsi incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum exponentem ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis stationi intererunt simul cum possessionum, pertinentiarum videlicet dictorum castrorum inibi statuendarum nominibus termino assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in vigilia festi Assumptionis Beate Marie Virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

159

1493. szeptember 18.

A fehérvári keresztések konventjének privilégiuma arról, hogy II. Ulászló király 1493. augusztus 14-i parancsa értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette Bártori András Babócsa és Fejérkő várak és uradalmaik birtokába.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 20 044. (NRA 627-31.) – H. R.

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Ierosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis et domini, domini Wladislai, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis preceptorie loquentes et directas summa cum reverentia recepimus hec verba:

Itt következik II. Ulászló király 1493. augusztus 14-i oklevele (158).

Unde nos mandatis prefati domini nostri regis semper et in omnibus obedire volentes, ut tenemur, una cum prenominate nobili Emerico de Thewl homine ipsius domini nostri regis nostrum hominem, religiosum fratrem Martinum sacerdotem cruciferum, socium nostrum conventualem ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retule-

runt eo modo, quomodo ipsi in festo Beati Bartholomei apostoli proxime preterito¹ et aliis diebus inmediate sequentibus ad id aptis et sufficientibus ad facies prescriptorum castrorum Babocho et Feyerkeu et pertinentiarum eorundem vicinis et commetaneis eorundem universis et signanter nobilibus Georgio Zylagy de Zenthkyral, Mathia Magno provisore nobilium Emerici et Sigismundi de Pernez in possessione Wynep vocata constituto, Gallo Bencze de Cheghe, Georgio de Nyar, Paulo de Keleche, Stephano de Bathyan, Michaele litterato de Thewl predicta, Georgio Merey et Michaele Kowach de eadem, necnon Petro et Iohanne Zanyo de Kewlked ac Nicolao et Georgio de Kethen, aliis etiam ceteris probis hominibus inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, idem homo prefati domini nostri regis ipso nostro testimonio presente introduxisset prefatum Andream de Bathor exponentem in dominium eorundem, statuissetque eadem eidem simul cum cunctis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iuris titulo ipsi incumbenti perpetuo possidenda nullo penitus contradictore inibi, neque demum coram nobis apparente, legitimis etiam diebus in faciebus earundem moram faciendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas duximus concedendas. Datum vigesimo sexto die diei introductionis et statutionis predictarum, anno Domini supradicto, venerabilibus et religiosis fratribus Ladislao vicepreceptore, Mathia lectore, prefato Martino cantore, Stephano custode ceterisque fratribus ecclesie nostre predictae feliciter existentibus et devote.

¹ Aug. 24.

160

1493. szeptember 19., Babócsa.

Szapolyai István nádor kéri a somogyi konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akiknek jelenlétében a nádori ember vizsgálja ki Dombóji Dávidnak Zákány kastély elfoglalása ügyében a Bátoriak ellen tett panaszát, majd idézze meg Mihály- nap nyolcadára jelenléte elé Bátori Andrást és Györgyöt.

Átírta a somogyi konvent 1493. szept. 28-i jelentésében: **161.** DL 20 070. (NRA 21-46.) – Regesztája: SMM 5. (1974) 11/20. – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Simigiensis Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona egregii David de Dombo, quomodo circa festum Beati Martini episcopi et confessoris in anno, cuius iam tertia preterisset revolutio, magnificus condam dominus Stephanus de Bathor iudex curie regie alias waywoda Transsilvanus et comes Siculorum, frater carnalis magnifici Andree de eadem Bathor, ignoratur, quibus respectibus, castellum Zakan vocatum simul cum omnibus pertinentiis suis in comitatu Simigiensi habitum, idem condam dominus Stephanus, frater ipsius Andree de Bathor minus iuste et indebite pro se ipso occupasset, tandem eodem condam domino Stephano de Bathor e seculo sublato prelibatus Andreas de eadem Bathor et Georgius filius eiusdem idem castellum potentialiter conservarent de presenti ad sepissimasque petitiones reddere et restituere eidem David exponenti recusassent recusarentque etiam de presenti,

in quibus dicto exponenti plus quam duorum milium¹ florenorum auri dampna intulisset potentia mediante in preiudicium et dampnum dicti exponentis valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Zador sive Stephanus Nemes de Fyles aliis absentibus homo noster scita prius premissorum mera veritate prefatum dominum Andream de Bathor et Georgium filium eiusdem contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas nostram evocet in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem, litis pendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi inquisitionis, evocationis et insinuationis seriem cum evocatorum et insinuatorum nominibus octavas ad easdem nobis amicabiliter rescribatis. Datum in Babolcha, feria quinta proxima ante festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

¹ A *milium* a sor fölött beszúrva.

161

1493. szeptember 28.

A somogyi konvent jelenti Szapolyai István nádornak, hogy megkeresése értelmében a királyi ember vizsgálatot tartott Somogy megyében Dombóói Dávid Zákány kastélyának néhai Bátori István általi elfoglalása ügyében.

Átírta Szapolyai István nádor 1494. febr. 17-én kelt oklevelében: **165.** DL 20 070. (NRA 21-46.) – Regesztája: SMM 5. (1974) 12/21. – N. T.

Spectabili et magnifico domino Stephano de Zapolya, comiti perpetuo terre Scepusiensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, domino et amico ipsorum honorando conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio amicitiam paratam cum honore. Vestra noverit magnificentia nos litteras eiusdem vestre magnificentie inquisitorias, evocatorias et insinuatorias nobis amicabiliter transmissas honore, quo decuit, recepisse in hec verba:

Itt következik Szapolyai István nádor 1493. szeptember 19-i oklevele (160).

Et iuxta earundem continentiam una cum prefato Stephano Nemes de Fyles homine vestro nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Stephanum sacerdotem, unum ex nobis ad premissa peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi in festo Beati Mathei apostoli et ewangeliste proxime preterito¹ in dicto comitatu Simigiensi simul procedendo ab omnibus nobiles et ignobiles eiusdem comitatus Simigiensis hominibus, a quibus scilicet decens et opportunum fuisset, palam et occulte de prenarratis diligenter inquirendo omnia premissa et quevis premissorum singula sic et suo modo facta fuisse et esse rescivissent, prout eidem vestre magnificentie dictum extitisset et quemadmodum tenor litterarum vestrarum per omnia contineret² predictarum. Factaque huiusmodi inquisitione idem homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente eodem die prefatum dominum Andream de Bathor et Georgium filium eiusdem in possessione

ipsorum Daran vocata contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas vestram evocasset in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem, litis pendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram vobis compareant, sive non, vos ad partis comparantis instantiam id facietis in premissis, quod iuri videretur expediri. Datum octavo die diei inquisitionis, evocationis et insinuationis predictarum, anno Domini supradicto.

¹ Szept. 21. ² A szó tollban maradt.

162

1494. január 18.

A fehérvári keresztetek konventje jelenti Ulászló királynak, hogy 1493. március 23-i parancsa értelmében kiküldöttük jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátor István országbíró, testvérét, Andrást és Perényi Jánost a szinyéri és meggyesi uradalmakba, de időközben a konvent előtt Bélteki Drágfi Bertalan, a Bátor (Szaniszlófiak), Szapolyai István nádor és fia, János, valamint Meggyesaljai Móroc István özvegye, Margit nevében ellentmondtak annak.

Szakadozott, foltos papíron, zárópecsét nyomával. DL 71 051. (Perényi cs. lt.) – A külzet: *Personalis presentie regie maiestatis, pro magnifico domino Nicolao de Bathor et aliis intrascriptis contra magnificum dominum comitem Stephanum de eadem Bathor iudicem curie regie maiestatis ad octavas festi Beati Michaelis archangeli introductionis, stationis et evocationis par.* – A hátlap bal szélén keresztbe perfeljegyzés: *Pro I(n causam attracto) Nicolao de Bathor Gregorius de Makra cum Lelez, alii I(n causam attracti) exmittantur. Ex A(ctore) Georgius, Stephanus¹ et Andreas filii condam Andree de Bathor² ac Gabriel et Stephanus filii condam Iohannis de Peren, in quos mortuis prenominitis patribus ipsorum presens causa est redacta, actore existente [. . . . .]* – Regesztája: Perényi 663. sz. – N. T.

Serenissimo principi et domino, domino Wladislao Dei gratia regi Hungarie, Bohemie etc., domino ipsorum gratiosissimo conventus cruciferorum domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis preceptorie transmissas om[ni]um reverentia recepimus [in] hec verba:

Itt következik Ulászló király 1493. március 24-i oklevele (152).

Et iuxta earundem continentiam una cum prenominato Petro de Rohod, homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Mathiam sacerdotem cruciferum, socium nostrum conventualem ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quomodo ipsi feria secunda proxima ante festum Beate Elene regine proxime preteritum³ ac aliis certis diebus ad id aptis et sufficientibus primo ad faciem predictorum castrum Zynyer vocati ac castelli in facie oppidi Meggyes erecti, necnon eiusdem oppidi Meggyes ac possessionum Sarkez, Bathyczaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Iosyphaza, Zamosthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlag, Iloba, Thothfalw simul cum fodinis et mineris auri et argenti Laposbanya appellatis, item Berend-

mezew, Kalynhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsowcz, Monyaros, Komoczan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethefalw, preterea similiter possessionum Krasso, Thothfalw, Were[sm]arth et aliarum villarum, possessionum et prediorum ad predictum Meggyesallya et Krasso ac Awas pertinentium, item theoloniorum in dictis Meggyes, Iloba, Krasso, Saarked et Wamfalw exigui solitorum, necnon molendinorum et vadorum ubique in faciebus dictarum possessionum constructorum in comitatu Zathmariensi existentium, adiacentium et habitorum vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente introduxisset prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem ac predicti iuris regii in eisdem habiti statuissetque easdem et eadem⁴ ac idem eisdem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eisdem incumbenti perpetuo possidenda nullo contradictore inibi apparente, sed medio tempore, quousque scilicet iidem vestre serenitatis et noster homines exinde ad nos reversi fuissent, primo in festo Inventionis Sancte Crucis proxime preterito⁵ Blasius de Gench familiaris magnifici⁶ domini Bartholomei Dragfy de Belthewk, tandem vero in festo Apparitionis Beati Michaelis archangeli similiter proxime preterito⁷ egregius Nicolaus de Marczalthew familiaris spectabilis et magnifici domini Stephani de Zapolya comitis perpetui terre Scepusiensis, regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum, exoptaque feria quinta proxima ante festum Beati Barnabe apostoli similiter proxime preteritum⁸ Emericus Magnus de Perechen familiaris prefati domini Bartholomei Dragfy ac similiter magnificorum dominorum Nicolai, Iohannis, Dominici, Sigismundi et Andree de Bathor, postremo iterum et ultimo sabbato proximo ante idem festum Beati Barnabe apostoli modo simili⁹ proxime preteritum¹⁰ Isayas de Mened nostram personaliter veniens in presentiam, prefati Blasius de Gench et Emericus Magnus in prenominatorum dominorum Bartholomei Dragfy ac Nicolai, Iohannis, Dominici, Sigismundi et Andree de Bathor, dictus vero Isayas in genere domine Margarethe, relicte condam Stephani Moracz de predicta Meggyesallya omnibus et singulis statutionibus, que in premissis castro, castello, oppidis, villis, possessionibus et quibusvis pertinentiis eorundem facte fuissent vel etiam fiende essent, annotatus autem Nicolaus de Marczalthew in memorati domini Stephani palatini ac Iohannis filii eiusdem domini palatini personis statutioni in prescripto oppido Moroczhyda ac pertinentiarum eiusdem facte vel quoquo modo in posterum fiende contradictionis velamine obviarunt, quos quidem dominos Bartholomeum Dragfy de Belthewk ac Nicolaum, Iohannem, Dominicum, Sigismundum et Andream de Bathor, necnon dominam Margaretham relictam condam Stephani Morocz de Meggyesallya, item dominum Stephanum de Zapolya palatinum et Iohannem filium eiusdem contra annotatos dominos comitem Stephanum de Bathor iudicem curie vestre serenitatis ac Andream de eadem Bathor fratrem eiusdem carnalem et Iohannem de Peren exponentes nos illico in eisdem diebus vestram personalem evocavimus in presentiam ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas rationem contradictionis eorum reddituros. Reversis itaque postmodum exinde ad nos eisdem vestre serenitatis et nostro hominibus volentibusque ad premissorum reliquorum bonorum statutionem faciendam iterum procedere, ex quo predictas contradictiones prenominatorum dominorum super huiusmodi totali statutione prescriptorum castrorum, castelli, oppidorum, villarum, possessionum et aliarum quarumlibet pertinentiarum eorundem facta vel etiam fienda habitas sensissent et percepissent, ob hoc ipsi vestre serenitatis et noster homines ab ulteriori process[u] seu executione statutionis predictorum¹¹ bonorum desti-

tissent cessassentque et perseverassent. Datum in festo Beate Prisce virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo quarto.

¹ Előtte kihúzza: *filius con.* ² Utána kihúzza: *in quos mortuo patre presens causa est cond.* ³ 1493. máj. 20. ⁴ Előtte kihúzza ugyanez a szó. ⁵ 1493. máj. 3. ⁶ Előtte kihúzza: *d.* ⁷ 1493. máj. 8. ⁸ 1493. jún. 6. ⁹ Eredetileg: *similiter.* ¹⁰ 1493. jún. 8. ¹¹ Előtte kihúzza: *d.*

163

1494. január 24., Buda.

II. Ulászló király a Bátoriak és Perényiek között egyfelől, másfelől Drágfi Bertalan erdélyi vajda között a néhai Móroc István birtokvagyonára ügyében zajló perben úgy ítél, hogy a birtokokat az ügy lezárásáig királyi kezelésbe kell venni, és a feleknek a vízkeresztii nyolcadot jelöli ki az ügy tárgyalására és eldöntésére.

Papíron, a szöveg alatt bírói pecsét nyomával. DL 20 136. (NRA 424-16.) – A hátlap bal szélén (1498 utáni) perfeljegyzés: *Pro A(ctore) magister Stephanus Hczlffy [sc. Henczelffy] director, I(n causam attracto) scilicet Georgius filius condam Bartholomei Dragffy, item Georgius filius condam Andree Bathory, in quos presens causa mortuis patribus est condescensa, I(n causam attractus) similiter Gabriel de Peren, signetur¹.* – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. damus pro memoria, quod de anno Domini, cuius iam instaret revolutio, obeunte magnifico Stephano Morocz de Megyesalya, cum magnifici condam Stephanus de Bathor tunc iudex curie nostre et Iohannes de Peren ab una, parte vero ab altera Bartholomeus Dragffy de Belthewk wayvoda noster Transsilvanus et comes Siculorum, uterque scilicet illorum universa iura possessionaria prefati condam Stephani Morocz coram nostra maiestate ad se certo iuris titulo devoluta esse contenderent, tandem nos pro quietiori statu et comodo ipsarum ambarum partium de unanimi consilio dominorum prelatorum et baronum regni nostri tunc nobiscum existentium inhibueramus utrique parti, ne eedem directe vel indirecte aut alio quovis colore se in dominium prescriptorum iurium possessionariorum aliquo pacto intromitterent, sed infra revisionem et decisionem huiusmodi cause, prout tunc partibus ipsis placuerat, absque qualibet innovatione quevis partium de eisdem iuribus possessionariis superederet terminumque coram nobis comparendi partibus eisdem prefixeramus octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime preteriti, si eas celebrari contingeret, alioquin iusseramus, ut nichilominus partes ipse instantibus terminis et diebus ipsarum octavarum simul cum earum iuribus et litteralibus instrumentis pro sui parte, si quas et que haberent confectas et emanata, coram nobis comparere deberent et tenerentur. Verum ipsi condam Stephanus de Bathor et Iohannes de Peren parvi pensis huiusmodi mandatis nostris, quin potius avidi dictorum bonorum et iurium possessionariorum prefati condam Stephani Morocz eadem in contemptum nostre maiestatis contra huiusmodi decisionem nostram pro se occuparant et se de eisdem ingesserant occupataque, quamdiu supervixerunt, tenuerant et eis defunctis nunc magnifici Andreas de Bathor veluti frater eiusdem condam Stephani maior natu, necnon Gabriel et Michael filii dicti condam Iohannis de Peren tenerent etiam de presenti. Instantibusque itaque diebus et terminis octavarum dicti festi Beati Mi-

chaelis archangeli, quarum celebratio certis et rationabilibus ex causis postposita erat, prefatoque Bartholomeo Dragffy coram nobis comparente, cum nos rursus et iterum Andream de Bathor ac Gabrielem et Michaelem de Peren super eo, ut iidem pro habendo a nobis super premissis iudicio amoneri et coram nobis accersiri fecissemus, iidem nec per se coram nobis comparuerant, sed neque procuratores eorum mittere curaverant se a facie iuris et iustitiae absentando, supplicaverat itaque memoratus Bartholomeus Dragffy per nos eidem in premissis iustitiae complementum administrari. Nos igitur, tametsi habito respectu premissorum, in contumaciam ipsorum Andree, necnon Gabrielis et Michaelis aliter superinde deliberare debueramus, tamen adhibito consilio et deliberatione prematura dominorum prelatorum et baronum magistrorumque prothonotariorum nostrorum causam prescriptam, licet ex superhabundanti, in eodem statu et termino, quo post obitum prefati condam Stephani Morocz per predictas partes primum coram nobis mota erat, ad tricesimum secundum diem diei festi Beate Lucie virginis proxime preteriti² duxeramus prorogandam tali modo, ut sive protunc annotati Andreas de Bathor, necnon Gabriel et Michael de Peren per se vel legitimos ipsorum procuratores pro habendo in premissis a maiestate nostra iudicio cum omnibus iuribus et litteralibus ipsorum instrumentis coram nobis comparerent et finalem decisionem a nobis reciperent, sive non, nos ad partis comparentis instantiam in premissa causa finalem decisionem sine omni dilatione faceremus, quam utraque pars non obstante absentia teneretur observare, interim vero volueramus et decreveramus, ut nullum temporis spatium illis occupatoribus bonorum completeretur, sicuti nec compleri de iure poterat obstante maxime dicti Bartholomei Dragffy contradictione, sed perinde esset, ac si in octavis preteritis Sancti Michaelis causa huiusmodi finaliter decisa foret et terminata. Ipso itaque tricesimo secundo die dicti festi Beate Lucie virginis, videlicet feria secunda proxima post festum Beati Pauli primi heremite² adveniente, quamvis et eotunc prescriptus Bartholomeus Dragffy pro habendo in premissis a nostra maiestate iudicio coram nobis personaliter comparuerat, nos tamen adhuc pro maiori rerum evidentia causam partium prescriptam ad decimum diem tunc proxime affuturum duxeramus prorogandam. Ipso itaque decimo die, videlicet die Beati Vincentii martiris³ instante prefatisque Andrea de Bathor et Gabriele de Peren non venientibus, sed neque aliquem pro se mittentibus, sed se a facie iuris et iustitiae absentantibus annotatus Bartholomeus Dragffy rursus in nostram regressus presentiam presentibus ibidem et audientibus magnificis Georgio filio antedicti Andree de Bathor et prefato Michaele fratre dicti Gabrielis de Peren gravissima cum querela proposuit isto modo, qualiter ipse Bartholomeus Dragffy, quemadmodum fidelem servitorem maiestatis nostre deceret, se semper voluntati nostre obsequentissimum exhibuisset, nec quicquam contra decisionem nostram prefatam usque ad hec tempora egisset seu innovasset, verum sicuti occupatores dictorum bonorum, videlicet Stephanus de Bathor et Iohannes de Peren iam defuncti, ita etiam annotati Andreas de Bathor et Gabriel usque modo decisioni nostre nunquam paruisent, sed in dictis bonis occupatis continue perseverarent in preiudicium iuris ipsius et dampnum valde magnum, supplicans nostre maiestati humiliter et devote, ut prescriptos occupatores et illegittimos detentores dictorum bonorum lite pendente, ut premittitur, occupatorum de dominio eorundem, prius quam de iuribus ipsarum partium aliquid decerneremus, iuxta vim et formam statutorum istius regni nostri eiicere et excludere eademque bona manibus nostris regiis recipere et tandem habitis illis de iuribus earundem partium cognoscere eademque bona illi partium, cui iura dictarent, reddere et restituere dignare-

mur. Quo audito prefati Georgius et Michael in nostram exurgentes presentiam allegarunt isto modo, quod quamvis prescripta iura possessionaria annotati condam Stephani Morocz ipsos Andream de Bathor et Gabrielem et ex consequenti etiam eosdem Georgium et Michaelem concernerent, non tamen ipsi haberent aliquam facultatem in huiusmodi causa respondendi aut se ipsos de eadem ingerendi, nam pater ipsius Georgii et Gabriel tanquam frater maior natu ipsius Michaelis in hac causa forent principaliores ipsisque de consuetudine regni onus defensionis eiusdem cause competeret, qui etiam tempore octavarum dicto Bartholomeo Dragffy iuri stare prompti essent et parati, supplicantes et iidem maiestati nostre, ut causam huiusmodi ad octavas proxime affuturas differe et prorogare aliasque eisdem in premissis iustitie complementum administrare dignemur, ex adverso autem prefato Bartholomeo Dragffy causam suam prescriptam non in octavis, sed extra terminos octavales tam iuxta decisionem et determinationem nostram, que ab initio litis partibus ipsis placuerat, quam etiam vigore statutorum regni nostri antedictorum revidere et discuti debere constanter allegante et eidem modo quoque iuxta nostram priorem decisionem et prorogationem in premissis iudicium et iustitiam elargiri supplicante. Verum prout ex processibus huiusmodi cause informabamur, licet nos tempore inchoationis presentis litis et cause prefatis partibus, videlicet ipsis condam Stephano de Bathor et Iohanni de Peren, necnon etiam dicto Bartholomeo Dragffy modo superius tacto inhibueramus, ne aliqua earundem partium se de dictis iuribus possessionariis annotati condam Stephani Morocz quovis quesito colore ingereret, sed infra finalem decisionem huiusmodi cause, prout etiam tunc partibus eisdem placereat, absque qualibet innovatione quevis partium supersederet, quia tamen prenotati condam Stephanus de Bathor et Iohannes de Peren dum superviverent, pendente, ut premittitur, inter ipsas partes lite presenti et differentia contra prescriptam nostram decisionem et eorum assensum et in contemptum nostre maiestatis non solum aliquid attemptasse seu innovasse, verum etiam preacta iura possessionaria pro se ipsis violenter occupasse seque de eisdem intromisisse seu ingessisse⁴, decedentibus etiam ipsis condam Stephano de Bathor et Iohanne de Peren prefati Andreas de Bathor et Gabriel, in quos mortuis eisdem Stephano et Iohanne presens causa extitit condescensa, ad nostram requisitionem ad terminum eisdem per nos iuridice assignatum coram nobis venire vel mittere aut aliqua iura et litteralia instrumenta usque ad hec tempora producere non curavisse, sed se a facie iuris et iustitie absentasse, ipse vero Bartholomeus Dragffy in omnibus terminis eisdem partibus per nos assignatis coram nobis comparuisse et tandem impresentiarum prescripta iura possessionaria, ut premittitur, pendente lite occupata, prius quam partes inter easdem superinde quitquam per nostram maiestatem concluderetur, ad manus nostras recipi supplicasse, propter quod huiusmodi iura possessionaria prefati condam Stephani Morocz ubilibet habita a manibus dictorum Andree de Bathor et Gabrielis de Peren non obstante quorumlibet contradictione ad manus nostras regias recipi et aufferri, ipsosque tanquam illegittimos detentores dictorum bonorum de eisdem eici et excludi, necnon partibus eisdem ad producenda tandem coram nobis earundem iura unus terminus competens assignari, interim vero antedicta iura possessionaria aput manus nostras regias teneri et conservari debere nobis ac reverendissimo reverendisque in Christo patribus ac magnificis dominis Petro Colocensis et Bachiensis canonice unitarum archiepiscopo locique eiusdem Colocensis comiti perpetuo, necnon Thome Iauriensis ac postulato Agriensis, summo et secretario cancellario nostro, Oswaldo Zagrabiensis, Vallentino Waradiensis, Luce electo Chanadiensis, thesaurario nostro,

Stephano Sirmiensi, personalis presentie nostre locumtenenti et fratri Gabrieli electo Boznensis episcopus ac Francisco preposito Budensis ecclesiarum, necnon Petro Gereb de Wyngarth ianitorum regalium magistro et alteri Petro Groff comiti de Bozyn et de Sancto Georgio magistrisque prothonotariis nostris nobiscum in examine presentis cause consentibus ac demeritis huiusmodi cause diutius tractantibus et deliberantibus ex premissis agnoscebatur manifeste, rationibus igitur et causis ex previis habito imprimis superinde consilio et deliberatione prematura eorundem dominorum prelatorum et baronum magistrorumque prothonotariorum nostrorum prenarrata iura possessionaria, prout etiam ad id vigore generalium statutorum regni nostri admittimur, a manibus predictorum Andre de Bathor et Gabrielis de Peren et aliorum quorumlibet ex presenti iudicaria nostra deliberatione removenda ipsosque Andrean de Bathor et Gabrielem de Peren universas litteras eorum et litteralia instrumenta, si quas et que super facto dictorum iurium possessionariorum annotati condam Stephani Morocz ubivis habitorum pro sui parte confectas habent et emanata, in octavis festi Epiphaniarum Domini proxime affuturi absque ulterioris prorogationis confidentia coram nostra maiestate producere et exhibere debeant et teneantur, quibus visis iudicium et iustitiam inter partes facere ac tandem bona prescripta illi partium, cui melius et affirmius ius competit, de manibus nostris regiis tradere et assignare, alioquin alterius partis absentia vel contumacia non obstante nos in causa huiusmodi ad partis coram nobis comparentis instantiam finem indilatam facere valeamus in premissis dictante iuris equitate, si vero neutra partium predictarum in ipsis octavis coram nostra maiestate aliqua iura producere curaret, extunc nos pretacta iura possessionaria tanquam in nos iure optimo devoluta in manibus nostris retinere et conservare debeamus, et si tandem aliqui super eisdem iuribus possessionariis aliqua iura pro se habere pretenderent, extunc iuxta huius regni nostri consuetudinem de manibus nostris iure mediante requirere valeant atque possint. Datum Bude, tertio die diei dicti festi Beati Vincentii martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

LECTA per M(agistrum) Adam prothonotarium.
Coram me Ladislao de Doroghaza.

¹ A *signetur* bizonytalan olvasat. ² 1494. jan. 13. ³ Jan. 22. ⁴ Az eredetiben: *ingesisse*.

164

1494. február 8., Buda.

Szapolyai István nádor átírja Bátori András részére a somogyi konvent Imrefi Mihály által Zákány kastély kapcsán bemutatott jelentését.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 19 831. (NRA 1017-63.) – A hátlapján: *Michael(i) Emrefy dispositum est.* – N. T.

Nos, Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum damus pro memoria, quod cum in causa inter egregium Michaellem Emreffy ut actorem ab una ac inter magnificum Andrean de Bathor, in quem mortuo condam Stephano de eadem Bathor, fratre suo presens causa est condescensa, uti in causam attractum ab alia partibus in presentibus octavis festi Epiphaniarum Domini ex

transmissione personalis presentie regie maiestatis nostram in presentiam facta, coram nobis vertenti et habita per Stephanum de Gere de legitimum procuratorem annotati actoris in persona eiusdem quedam littere conventus ecclesie Simigiensis inquisitorie, amonitorie, evocatorie et insinuatorie in papiro clause confecte coram nobis in iudicio exhibite fuissent et presentate, mox Iohannes de Selend pro annotato Andrea de Bathor cum procuratoriis litteris capituli ecclesie Waciensis in eandem nostram exurgendo presentiam et paria earum litterarum dicti conventus ecclesie Simigiensis in transscripto litterarum nostrarum per nos eidem in causam attracto dari postulavit iuris sui ad cautelam, quarum tenor talis est:

Itt következik a somogyi konvent 1492. május 17-i oklevele (143).

Unde nos tenorem prescriptarum litterarum annotati conventus ecclesie Simigiensis de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali presentibus litteris nostris patentibus inseri et transscribi facientes eidem in causam attracto duximus concedendas communi iustitia suadente. Datum Bude, vigesimo septimo die octavarum festi Epiphaniarum Domini predictarum, anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

Lecta cum tenore per Sarkez.

165

1494. február 17., Buda.

Szapolyai István nádor bíróságán Bátori András és György ügyvédje kérésére átírják a somogyi konvent Dombói Dávid kérésére tett vizsgálati jelentését.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 20 070. (NRA 21-46.) – A hátlap jobb szélén keresztben: *David Dombo, Zakan*; alul: *Solvit portionem domini, habuit Franciscus*. – Regesztája: SMM 5. (1974) 12/23., febr. 10-i dátummal. – N. T.

Nos, Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum damus pro memoria, quod cum in causa inter egregium David de Dombo ut actorem ab una ac magnificos dominum Andream de Bathor et Georgium filium eiusdem ut in causam attractos ab alia partibus in presentibus octavis festi Epiphaniarum Domini coram nobis vertenti et habita per Franciscum Potha de Medwez legitimum procuratorem annotati actoris in persona eiusdem quedam littere conventus ecclesie Simigiensis inquisitorie, evocatorie et insinuatorie in papiro clause confecte coram nobis in iudicio exhibite fuissent et presentate, mox Iohannes de Selend pro annotatis Andrea de Bathor et Georgio filio eiusdem in causam attractis cum procuratoriis litteris capituli ecclesie Waciensis in eandem nostram exurgendo presentiam et paria litterarum in transscripto litterarum nostrarum per nos eisdem dari postulavit iuris eorundem ad cautelam, quarum tenor talis est:

Itt következik a somogyi konvent 1493. szeptember 28-i oklevele (161).

Unde nos tenorem prescriptarum litterarum annotati conventus ecclesie Simigiensis de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali presentibus litteris nostris patentibus inseri et transscribi facientes eisdem domino Andree¹ de Bathor et Georgio filio eiusdem in causam attractis duximus concedendas communi iustitia suadente. Datum Bu-

de, tricesimo sexto die octavarum festi Epiphaniarum Domini predictarum, anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

Lecta et correcta in dictione milium per Sarkewz.

¹ Az eredetiben: *Andrea*.

166

1494. február 21., Buda.

Szapolyai István nádor előtt Bátori András lemond Zákány kastélyról és tartozékairól az ellene pert folytató Szerdahelyi Imrefi Mihály részére.

Hártyán, a szöveg alatt pecsét darabkáival. DL 20 153. (NRA 21-47.) – A hátlapján alul: *Super remissione Zakan per Michaelem Emreffy*. – N. T.

Nos, Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum memorie commendamus per presentes, quod magnificus dominus Andreas de Bathor oneribus et quibuslibet gravaminibus egregiorum Georgii, Andree et Stephani filiorum aliorumque universorum fratrum et consanguineorum suorum in subscriptis in se assumptis personaliter ab una, ex altera siquidem partibus egregius Michael Emrehffy de Zerdahel modo simili personaliter coram nobis constituti sunt confessi pariter et retulerunt in hunc modum, quod licet idem Michael Emrehffy prefatum dominum Andream de Bathor ratione et pretextu indebite detentionis et conservationis castelli Zakan et pertinentiarum eiusdem, portionum possessionariarum ipsius Michaelis Emrehffy in pertinentiis eiusdem castelli Zakan existentium et habitarum contra se in curiam regiam, nostram scilicet in presentiam iuxta series et contenta litterarum conventus ecclesie Simigiensis inquisitoriarum, amonitoriarum, evocatoriarum et insinuatoriarum superinde confectarum in causam conveniendo ordine iudiciario aggravare pretenderit, tamen eedem partes tum propter bonum pacis, tum etiam ordinativa et amicabile compositione quamplurimorum proborum partes inter predictas pro pacis tranquillitate longe et diutius laborantium interveniente ad talem pacis et concordie devenissent unionem, prout et quemadmodum concordarunt et unitate extiterunt nostri in conspectu eo modo, quomodo prefatus dominus Andreas de Bathor pretactum castellum Zakan totaliter et ex integro simul cum cunctis armis, ingeniis, bombardis, pulveribus, pixidibus, arcubus, cuspidibus, sagittis et aliis ingeniis, sed et victualibus castello in eodem locatis, repositis et existentibus, item rectam et equalem quartam partem oppidorum Alsozakan et Felsewzakan possessionumque Thothfalw, Gyekenes, Intho et Feldwar vocatarum, ultra scilicet et insuper illam quartam partem oppidorum et possessionum prenotatorum, quam alias magnificus condam dominus comes Stephanus de Bathor alias iudex curie regie maiestatis, frater carnalis ipsius domini Andree de Bathor preteritis temporibus sepe fato Michaeli Emrehfy remisisset et resignasset, et in cuius pacifico dominio ipse Michael Emrehffy a tempore huiusmodi resignationis perstitisset foretque et persisteret etiam modo, necnon medietatem vadi in fluvio Drawe et similiter dimidietatem thelonii¹ in dicto oppido Felsewzakan exigi solitorum, insuper quandam piscinam propriam dicti Michaelis Emrehffy intra veras metas possessionis eiusdem Mali vocate cis fluvium Drawe predictum existentem et habitam tertio die festi Pasce Domini nunc proxime affuturi² coram testimonio dicti con-

ventus ecclesie Simigiensis, quod per ipsum ad id serie presentium transmitti petimus et volumus, pacifice et quiete ac sine omni recusa, subterfugio et renitentia aliquali remittere et resignare spondisset promississetque et assumpsisset, immo promisit et assumpsit nostri in presentia tali modo, quod si idem Andreas de Bathor predictum castellum Zakan simul cum armis et ingeniis, victualibus et aliis pertinentiis eiusdem superius luculenter specificatis et declaratis memorato Michaeli remittere et resignare manusque suas et suorum familiarium de eisdem excipere ac ipsum Michaellem Emrehffy in reale et pacificum dominium omnium premissorum de facto intrmittere nollet, non curaret aut ommitteret quovis modo, extunc idem Andreas de Bathor mox elapso ipsius resignationis termino contra et adversus sepe fatum Michaellem Emrehffy solum vigore presentium mediante in mille florenis puri auri convinceretur ipso facto et nichilominus idem Michael Emrehffy causam suam prenotatam adversus eundem Andream de Bathor in suis vigoribus et statu, in quo nunc existit, iuxta regni consuetudinem iuridice prosequi et fine debito terminari et concludi facere valeat atque possit, ad que premissa se sepe fatus Andreas de Bathor oneribus premissis modo antelato in se levatis personali sua astantia sponte obligavit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta proxima ante dominicam R[emini]scere, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

per K(orothnai)

¹ Az eredetiben *theolonis* áll. ² Ápr. 1.

167

1494. február 28., Buda.

Szapolyai István nádor előtt Bátori András, Perényi Gábor és Mihály a Móroc István halálával rájuk szállt birtokok harmadrészét – kivéve Szinyér várat és Meggyes mezővárost Szatmár megyében – átadják Drágfi Bertalan erdélyi vajdának, a birtokokra kölcsönös örökösödési szerződést kötnek és pereiket beszüntetik.

Hártyán, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 20 155. (NRA 842-26.) – Másik példánya: Hártyán, függőpecséttel. DL 71 054. (Perényi cs. lt.) > Szapolyai István nádor 1494. márc. 7. > Leleszi konvent 1494. ápr. 25. DL 71 056. (Uo.) > I. Ferdinánd király 1549. nov. 29. DL 108 118. (Uo.) – 18. századi egyszerű másolata: DL 99 160. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – Regesztája: Perényi 666. sz. – N. T.

Nos, Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum memorie commendamus per presentes, quod magnifici domini Bartholomeus Dragfy de Belthewk wayvoda Transsilvanus et comes Siculorum personaliter ab una ac Andreas de Bathor ab alia egregiique Gabriel et Michael filii Iohannis de Peren modo simili personaliter a tertia partibus, idem etiam dominus Bartholomeus wayvoda Emerici, Georgii et Iohannis filiorum, ipse vero dominus Andreas de Bathor Pauli de eadem Bathor fratris carnalis ac Georgii, Andree et Stephani similiter filiorum, iam fati vero Gabriel et Michael de Peren Stephani fratris eorum carnalis onera et gravamina in subscriptis super se ipsos et cunctas eorum hereditates assumpendo et recipiendo coram nobis constituti sunt confessi in hunc modum, quod quamvis annotatus dominus

Bartholomeus wayvoda ratione castrorum, castellorum, oppidorum, villarum et cunctorum iurium possessionariorum condam Stephani Morocz de Meggyesallya ubivis intra ambitum huius regni existentium et habitorum memoratos dominum Andream de Bathor et Gabrielem et Michaelem de Peren in causam conveniendo et attrahendo causaque in eadem adversus ipsos Andream de Bathor ac Gabrielem et Michaelem procedendo eosdem aggravare pretenderint, tamen ipsi ordinativa compositione plurimorum dominorum prelatorum et baronum inter ipsas partes pro pace laborantium interveniente causa in premissa concordassent, immo concordarunt pacificatque et uniti sunt eo modo, quod ipsi dominus Andreas de Bathor in sua ac dictorum fratris et filiorum suorum nominibus et personis oneribus sub prescriptis in se assumptis, necnon Gabriel et Michael filii Iohannis de Peren directam et equalem tertiam partem cunctorum oppidorum et ceterorum universorum iurium possessionariorum possessionumque et portionum possessionariarum antelati olim Stephani Morocz ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni Hungarie existentium et habitorum demptis solummodo castro Zyner et oppido Meggyes appellato in comitatu Zathmariensi adiacentibus, memoratis domino Andree de Bathor ac Gabrieli et Michaeli de Peren salvis remanentibus iam fato domino Bartholomeo Dragfy wayvode Transsilvano filiisque eiusdem prenotatis ac ipsorum heredibus universis omni eo iure, quo eis¹ dinosceretur pertinere, simul cum tributis, theloniis, vadis aliisque cunctis et singulis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet quovis nominis vocabulo vocitatis ac qualitercumque appellatis iure perpetuo et irrevocabiliter in sempiternumque dedissent, tradidissent et ascripsissent tenendam, possidendam pariter et habendam, immo dederunt, donarunt et in evum ascripserunt nostri in presentia eo modo, ut pro tertia parte oppidi Warallya nominati tantum et tot in numero, quot scilicet populi et iobagiones seu sessiones populose et deserte in dicta tertia parte ipsius oppidi Warallya ad portionem antefati Bartholomei wayvode cedere deberent et devenire, in alia possessione partium Thothfalw appellata, tertiam scilicet partem eiusdem possessionis Thothfalw de duabus partibus ipsius possessionis Thothfalw ad portionem dictorum Andree de Bathor ac Gabrielis et Michaelis de Peren excidendis et sequestrandis sepe fato domino Bartholomeo wayvode filiisque eiusdem prenotatis absque eorundem portione in eadem Thothfalw habita dare teneantur et assignare, ubi autem in huiusmodi tertia parte pretacti oppidi Warallya existentes non supplerentur, extunc huiuscemodi numerum populorum et iobagionum seu sessionum sepe fati dominus Andreas de Bathor, Gabriel et Michael de Peren de aliis portionibus ipsorum, ubi scilicet ipse dominus Bartholomeus voluerit, excidendo numerum populorum et iobagionum seu sessionum in prescripto oppido Waralya pro tertia parte eiusdem ad portionem ipsius domini Bartholomei wayvode, que cedere debuisset, eidem in tanto numero supplere ac cum suis cunctis utilitatibus dareque et assignare modo simili debeant et teneantur. Voluerunt nichilominus partes prescripte, ut generosam dominam N. relictam prenominati condam Stephani, que ex donatione eiusdem condam Stephani mariti sui defic[ientis] de iuribus possessionariis eiusdem sui mariti certas habet possessiones pro suo usu seu victu et sustentatione deputatas, aut in eisdem possessionibus pacifice conservare aut eandem dominam superinde alio modo communiter contentam reddere habeant et teneantur. Adiecerunt nichilominus ipse partes, ut si temporum in processu ipsas partes simul aut aliquam ipsarum divisim ratione ipsorum castrorum, castellorum, oppidorum, possessionum portionumque et iurium possessionariorum sepe fati condam Stephani Morocz inter ipsas partes modo prehabito iam trifariam divisorum in toto vel

in parte generaliter aut partialiter quipiam impeteret in causa conveniendo, tunc eedem partes se vel alteram ipsarum a talismodi impetitoribus, causidicis et actoribus expensis et laboribus communibus per exhibitiones etiam litterarum et litteralium instrumentorum, si necesse fuerit, tueri debeant et defensare eo non pretermisso, sed specialiter declarato, quod si quam predictarum trium partium, scilicet iam fatum dominum Bartholomeum wayvodam vel Andream de Bathor aut Gabrielem et Michaelem de Peren seu eorundem heredes temporum in eventu divino disponente iudicio heredibus deficere contigerit, extunc totales portiones ipsius partis deficientis in prescriptis cunctis iuribus sepe nominati condam Stephani Morocz ipsis partibus modo premissis divisionaliter devenite in partes seu partem superviventes vel superviventem cum suis cunctis utilitatibus et pertinentiis devolvi debeant et condescendi, hoc denique interserto, quod si castrum Zyglygeth in Zaladiensi ac castellum Berzewcze in de Werewcze comitatibus adiacentia, nunc aput manus alienas habita sepe d[icti dominus] Andreas de Bathor, Gabriel et Michael de Peren vel alter eorum per modum iuridic[um] aut alio quoquo modo recuperare et rehabere poterint, extunc eadem castrum et castellum cum suis cunctis utilitatibus et pertinentiis possessionibusque ac portionibus et quibusvis iuribus possessionariis ad eadem spectantibus et pertinere debentibus consimiliter in tres partes seu portiones inter easdem partes dividenda et abinvicem sequestranda ac una ipsarum trium partium dicatorum castri et castelli ac villarum ad eadem spectantium cunctorumque ipsorum et earundem utilitatum habita prius solutione tertie partis expensarum in prosecutione cause huiusmodi ac optentione ipsorum castri et castelli exponendarum prefato domino Bartholomeo wayvode, relique vero due partes memoratis domino Andree de Bathor ac Gabrieli et Michaeli filiis Iohannis de Peren cedant et cedere debeant in portiones. Insuper eedem partes sese mutuo et alternatim super omnibus differentiis, dampnis, nocumentis et iniuriis, causis etiam et litium processibus quibuslibet ratione prescriptorum bonorum et iurium possessionariorum sepe nominati condam Stephani hucusque inter ipsos qualitercunque motis et suscitatis quitos, expeditos et modis omnibus absolutos reddidissent et commisissent, litteras eorum causales universas viribus carentes relinquendo reddideruntque et commiserunt coram nobis harum nostrarum vigo[re] et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta proxima ante dominicam Oculi, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

per K(rothnai)

¹ Javított szó.

168

1494. március 13.

A budai káptalan előtt Szeléndi János Bátori György, István és András nevében tiltakozik az apjuk, András és nagybátyjuk, Miklós váci püspök által tudtuk nélkül Szinyér, Zdenec és Meggyes ügyében Drágfi Bertalannal kötött egyezés ellen.

Papíron, a hátlapon pecsét darabkáival. DL 20 162. (NRA 878-25.) – A hátlapján: *Prohibitoria contra dominum episcopum Vaciensem.* – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod Iohannes de Selend nominibus et in personis magnificorum Georgii, Stephani et Andree filiorum

magnifici Andree de Bathor nostram veniens in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod prout ipsi Georgius, Stephanus et Andreas filii dicti Andree de Bathor percepissent et revera agnovissent, idem Andreas de Bathor genitor eorum ac reverendus dominus Nicolaus de eadem Bathor episcopus Waciensis ecclesie, frater ipsorum nulla rationabili necessitate cogente in facto castrorum Zynyr in Zathmariensi ac Ezdencz in Crisiensi, necnon castelli Meggyes vocatorum in eodem Zathmariensi comitatibus existentium ac cunctarum utilitatum et pertinentiarum eorundem a prefato Andrea patre ipsorum Georgii, Stephani et Andree in eosdem iure hereditario devolvi et condescendi debendorum ipsosque omnis iuris titulo concernentium eisdem omnino insciis et penitus ignorantibus cum magnifico Bartholomeo Dragfy de Belthek wayvoda Transsilvano certam fecissent et celebrassent compositionem et inscriptionem in ipsorum iuris preiudicium et dampnum manifestum. Unde facta huiusmodi protestatione idem Iohannes de Selend nominibus et in personis, quorum supra, annotatos Andream de Bathor et dominum Nicolaum episcopum ab huiusmodi tacita et alia qualibet compositione, ordinatione et inscriptione ac quavis alienatione prescriptorum castrorum, necnon castelli et pertinentiarum eorundem ubilibet et in quibuscunque comitatibus existentium et habitarum, antefatum vero Bartholomeum Dragfy et alios quoslibet cuiusvis status et condicionis homines a receptione, emptione ac occupatione, detentione et qualibet usurpatione sibi ipsisque appropriatione, perpetuatione et statui factione premissorum castrorum castelli que et universarum pertinentiarum eorundem usum fructuumque et quarumlibet utilitatum eorundem perceptione seu percipi factione seque quovis quesito colore in dominium ipsorum intromissione qualitercunque factis vel fiendis prohibuit et contradixit publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria quinta proxima post festum Beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

169

1494. április 30.

A váradi káptalan előtt Alsóegregyi Kolbász Lőrinc öröklési jogot biztosít Bátori András és örökösei részére saját Zaránd megyei birtokrészei és pusztája ügyében, amelyek kétharmadát az adományos még Bátori Istvántól kapta vissza, egyharmadát pedig most András adja át neki.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 20 175. (NRA 1716-24.) – A hátlapján középen a pecsét nyoma alatt: *Coram Nicolao de Zegeдино et Thompa ac Waradi*; alul: *Kolbaz.* – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis memorie commendamus per presentes, quod nobilis Laurentius Kolbaz de Alsoegregh coram nobis personaliter constitutus retulit et fassus est sponte in hunc modum, quod quamvis superiori tempore magnificus condan dominus comes Stephanus de Bathor quasdam portiones suas possessionarias in possessionibus Alsoegregh predicta, necnon Almas, Meger ac Feyereghaz et Thornowa atque quoddam predium suum Mykespwzthathelek appellatum omnino in comitatu de Zarand existentes habitas pro se ipso ac pro magnifico domino Andrea de dicta Bathor fratre suo carnali a condan serenissimo domino Mathia rege felicis memorie impetraverit easdemque por-

tiones possessionarias et predium idem condam Stephanus de predicta Bathor per certa tempora titulo donationis tenuerit et possederit, tamen tandem ad plurimas ipsius Laurentii Kolbaz aliorumque nonnullorum proborum et nobilium virorum petitiones et supplicationes atque intercessiones prefatus condam Stephanus de pretacta Bathor adhuc in vita sua duas integras et equales partes ac medietates prescriptarum portionum possessionariarum et predii eidem Laurentio Kolbaz suisque heredibus et posteritatibus universis simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad libere et pacifice possidendum remisisset et resignasset, nunc vero iterum annotatus Andreas de Bathor ad consimiles ipsius Laurentii Kolbaz aliorumque proborum et nobilium hominum petitiones et supplicationes etiam residuam tertiam partem prescriptarum portionum possessionariarum et predii simul cum pretactis universis illarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet eidem Laurentio Kolbaz suisque heredibus et posteritatibus universis vigore certarum litterarum suarum sub sigillo suo superinde emanatarum remittere et resignare promississet, tali tamen conditione interposita, quod si temporum in successu eundem Laurentium Kolbaz in semen deficere et sine herede, masculini scilicet sexus ab hoc seculo decedere contingeret, extunc pretacte portiones possessionarie et predium simul cum universis prescriptis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet in prenomatum dominum Andream de sepe fata Bathor ipsiusque heredes et posteritates universos condescendant et devolvantur eo facto harum litterarum nostrarum vigore et testimonio mediante. Datum feria quarta proxima ante festum Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

170

1494. május 27., Kassa.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember kérdezze ki a Bátori András szabolcsi ispán által kijelölt Szabolcs és Szatmár megyei tanúkat a Bátori-testvérek által korábban tett birtokosztályról.

Egykorú bejegyzés. Leleszi konvent orsz. lt., Protocollum II. (DF 253 825.) fol. 8b. – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Exponitur maiestati nostre in persona fidelis nostri magnifici Andree de Bathor comitis comitatus de Zabolch etc., qualiter adhuc ante plures annos inter ipsum exponentem ac magnificos condam comitem Stephanum et Ladislaum de eadem Bathor ab una, necnon reverendum in Christo patrem dominum Nicolaum episcopum Waciensem, fratrem eorundem ab alia partibus in omnibus bonis hereditariis et avitiis eorundem certa et perpetua divisio ad scitum multorum proborum et nobilium virorum in comitatibus de Zabolch predicto et Zathmariensi constitutorum facta extitisset, super qua quidem divisione nunc ipse exponens veridica fassione et attestatione dictorum nobilium istorum duorum comitatum admodum esset necessarius. Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius Beregy de Mykay vel Petrus Rohody de Zathmar aut Benedictus Chazary de eadem Zathmar sive Ladislaus Ibrany de Ianosy vel Laurentius

aut Michael de Ramochahaza sive Georgius de Kerch vel Petrus de Mada aliis absentibus homo noster ad prefatos probos et nobiles viros dictorum utrorumque comitatum, qui pro parte prefati Andree de Bathor denominati fuerint, accedendo amoneat eosdem dicatque et committat eisdem¹ verbo nostro regio, ut ipsi ad unum certum et deputatum diem ad conventum vestrum accedere ibique coram vobis et prefato homine nostro regio ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque nobis et sacre corone regni observandam, qualis eisdem de premissa divisione constat certitudo veritatis, fateri et referre debeant et teneantur, quam quidem fassionem et attestationem ipsorum nobilium cum attestatorum nominibus nostre maiestati suo modo fideliter rescribatis iuris eiusdem Andree Bathory ad cautelam. Datum Cassovie, feria tertia proxima ante festum Sacratissimi Corporis Christi, anno etc. nonagesimo quarto.

¹ Az eredetiben *eidem* áll.

171

1494. július 30.

A leleszi konvent jelentése Szapolyai István nádornak, amely szerint bírói intézkedése értelmében a Szatmár megyei Terebes birtokot Bátori Miklós váci püspök, Bátori András és [Bátori Pál] között három részre akarták osztani, de András jobbágyai elkergették a nádori és a konventi kiküldötet.

Egykorú bejegyzés. Leleszi konvent orsz. lt., Protocollum II. (DF 253 825.) fol. 9b. – N. T.

Magnifico domino Stephano de Zapolya comiti perpetuo terre Scepusiensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, domino ipsorum honorando conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum. Vestra noverit magnificentia, quod nos honore et reverentia, quibus decuit, receptis litteris adiudicatoriis vestre magnificentie modum et formam super quorundam castrorum, castellorum¹, oppidorum villarumque, possessionum et iurium possessionariorum, necnon rerum et bonorum litteris in eisdem adiudicatoriis specificatorum divisione, partitione, sequestratione statutioneque et assignatione per eiusdem vestre magnificentie et nostrum homines exequi debendis in se exprimentibus, Bude, tricesimo nono die octavarum festi Epiphaniarum Domini proxime preteriti² pro parte reverendi in Christo patris domini Nicolai de Bathor episcopi ecclesie Waciensis contra magnificum dominum Andream de eadem³ Bathor confectis et emanatis nobisque loquentibus et datis, quas habita seriei executione capite sigilli nostri consignando exhibenti restituimus, iuxta quidem continentias earundem petitionibusque vestre magnificentie nobis litteris in eisdem iniunctis annuentes, ut tenemur, una cum Georgio de Bozzyas homine vestre magnificentie de curia regia per vestram magnificentiam ad id specialiter transmissis, litteris in eisdem nominatim conscripto⁴ unum ex nobis, videlicet religiosum fratrem Iohannem presbiterum ecclesie nostre conventualem ad ea, que litteris in eisdem adiudicatoriis continebantur, fideliter exequenda nostro pro testimonio duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi die dominico proximo post festum Beate Anne matris Marie proxime preteritum⁵ ad facies possessionis Therebes vocate prefati Andree de Bathor⁶ in comitatu

Zathmariensi existentis vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, dum idem homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente eandem possessionem Therebes in tres rectas et equales partes dividere et partiare ac tertiam partem earundem trium partium simul cum cunctis suis utilitatibus prefato domino Nicolao episcopo ecclesie⁷ Waciensis possidendam statuere et committere voluisset, tunc Thomas Hayas⁸ familiaris et iobagio⁹ prefati domini Andree de Bathor in eadem possessione Therebes commorans¹⁰ assumptis se[cum] quampluribus complicibus suis manibus armatis et potentiariis in eosdem vestre magnificentie et nostrum homines irruendo eosdem ab huiusmodi executione vi et potentialiter repulisset ac dictas litt[er]as adiudicatorias et omnia in eis contenta¹¹ debite executioni exequi non permisisset. Quarum series ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas legitime perdurandas¹² in dictisque litteris adiudicatoriis prefixas vestre magnificentie fideliter duximus rescribendas. Datum quarto die diei executionis¹³ prenotate, anno Domini M^o etc. nonagesimo quarto.

¹ Előtte kihúzza: *castellorum*. ² Febr. 20. ³ Előtte kihúzza: *Bathor*. ⁴ A *litteris... conscripto*: sor fölötti beszúrás. ⁵ Júl. 27. ⁶ A *prefati Andree de Bathor* a sor fölött beszúrva. ⁷ Sor fölötti beszúrás. ⁸ Áthúzza. ⁹ A *familiaris* a margóra, az *et iobagio* a sor fölé, kihúzott *officialis* fölé írva. ¹⁰ Kihúzott *constitutus* fölé írva. ¹¹ Az *et omnia in eis contenta* sor fölötti beszúrás. ¹² A *legitime perdurandas* sor fölötti beszúrás. ¹³ Alatta kihúzza: *executionis pre; repulsionis*.

172

1494. szeptember 19., Korotna.

Szapolyai István nádor kéri a somogyi konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember szólítsa fel Bátori Andrást, Pált és Györgyöt, hogy Marcali Borbála leányának, Ozorai (Hédervári) Dorottyának adják át a Marcali-vagyon leányágot is illető részét, a csak fiágot illetőből pedig adjanak negyedet és hűbért.

Átírta a somogyi konvent 1494. okt. 5-én kelt jelentésében: **173**. DL 20 217. (NRA 563-4.) – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1496. jún. 4-i oklevelében: **181**. DL 20 218. (NRA 595-22.) – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Simigiensis Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepswsiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona generose puelle Dorothee, filie condam Emerici Bany de Ozora ex magnifica domina Barbara, filia olim Stephani filii Dyonisii Bany de Marczaly propagate, quod quamvis universa castra, castella, opida, iura possessionaria et cuncte possessiones dominorum de dicta Marczaly et signanter castra Babolcha et dirutum castrum Feyerkew appellatum in Simigiensi, item castrum Zenthgyerghwara aliter Bekawar nuncupatum in Zaladiensi comitatibus adiacentia, item opida Kolon, Magyarod, Zenthlazlo possessionesque Zenthmyhal, Nawalyad, Urbanosfalwa, Hwzzywfalw, Apathy, Manthhyda, Bethefawa, Zenthgyergh, Hegenfewlde, Hydweg et alia Magyarad omnino in eodem comitatu Zaladiensi in dictis pertinentiis dicti castri Zenthgyergh adiacentia, item Wdwarnok, Segesd, Gezthenye, [Kwn]falwa, Bernye, Thelek, Hereznye, Bolooch, Pethend, Naghkazo, Kyskazo, Kezepakazo, Nyres, Hydelew, Wyfalw, Chornafalwa, Ne-

thech, Gorbowcz, Deche, Petherhyda, Komlosd, Zedrygh, Babolcha, Barch, Bewlchew, Aranyos, Daran, Zenthgyergh, Kalmanchehy, Chokna, Wylak, Zarwas, Labad, Somoghar, Lathran, Kereshegh, Zaarzo, Nezde, Kyskerek, Naghkerek, Zemes, Polcza et Iwth ac opidum Zakan possessionesque Intho, Gekenyes, Kerektho et alie pertinentie eiusdem omnino in dicto Simigiensi ac Maros in Wesprimiensi, item Naghletha et Kakath in Byhoriensi comitatibus adiacentia ius femineum veluti masculinum sequerentur, condam quoque magnificus dominus Ladislaus Marczaly¹ de dicta Marczaly prescripta castra, opida et possessiones antedictas a prelibata domina Barbara matre dicte puelle Dorothee in dispendium salutis anime sue alienando manibus magnificorum Andree, Pauli et Georgii ac condam Stephani de Bathor assignasset, quas et que totaliter simul cum cunctis litteris et litteralibus instrumentis factum dictorum castrorum ac opidorum et universorum iurium possessionariorum superius evidentiter conscriptorum tangentibus et concernentibus ipsi Andreas, Paulus et Georgius de iam fata Bathor minus iuste et indebite ac preter omnem viam iuris potentialiter conservarent etiam de presenti in preiudicium et dampnum dicte puelle Dorothee valde magnum. Unde eadem puella Dorothea filia annotati Emerici Bany illa et illas, que ius femineum sequerentur, ab eisdem dominis de Bathor rehabere, de illis vero, que solum modo ius masculinum sequi viderentur, iura quartalitia dicte domine matris sue ac dotem et res paraffernales prenominatae domine avie sue simul cum paribus cunctorum et universorum litteralium instrumentorum a prefatis Andrea, Paulo et Georgio de Bathor similiter rehabere vellet lege regni requirente. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas vel Lucas de Bessenew sive Stephanus de Korothna seu Gregorius de eadem ceu Iohannes Kalnay de Inakod aut Ladislaus Bardy de Zenthkyral neve Nicolaus de Boda aliis absentibus homo noster erga prefatos Andream, Paulum et Georgio de Bathor accedendo amoneat eosdem dicatque et committat eisdem verbo nostro, ut ipsi prescripta castra, opida et possessiones dictorum dominorum de Marczaly, que ius sequuntur femineum, simul cum paribus cunctorum et universorum litteralium instrumentorum eidem puelle Dorothee reddere et restituere, de illis autem, que tantummodo ius sequuntur masculinum, iura quartalitia dicte domine Barbare matris sue ac dotem et res paraffernales domine avie sue solvere debeantur et teneantur, qui si fecerint, bene quidem, alioquin evocet eosdem contra annotatam puellam Dorotheam ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas nostram in presentiam rationem superinde reddituros efficacem, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi amonitionis, evocationis et insinuationis seriem cum amonitorum, evocatorum et insinatorum nominibus octavas ad easdem nobis amicaliter rescribatis. Datum in Korothna, feria sexta proxima ante festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

¹ Előtte kihúzza: *de*.

173

1494. október 5.

A somogyi konvent jelenti Szapolyai István nádornak, hogy levele értelmében kiküldöttjük jelenlétében a nádori ember felszólította Bátori Andrást, Pált és Györgyöt, hogy Marcali Borbála leányának, Ozorai (Hédervári) Dorottyának adják át a Marcali-vagyon leányágot is érintő részét, a csak fiágot illetőből pedig adjanak negyedét és hitbért, de mivel ezt a Bátoriak megtagadták, megidéztek őket Mihály-nap nyolcadára a nádor elé.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 20 217. (NRA 563-4.) – A külzet: *Domino palatino, pro magnifico domino Andrea de Bathor et aliis intrascriptis contra generosam puellam, Dorotheam filiam condam Emerici Banfi de Ozora, ex magnifica domina Barbara filia olim Stephani filii Dyonisii Bany de Marczaly propagatam ad octavas festi Beati Michaelis archangeli, ammonitionis, evocationis et insinuationis par.* – Átírta Szapolyai István nádor 1496. jún. 4-i oklevelében: **181.** DL 20 218. (NRA 595-22.) – N. T.

Spectabili et magnifico domino Stephano de Zapolya comiti perpetuo terre Scepswsiensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, domino et amico ipsorum honorando conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio amicitiam paratam cum honore. Vestra noverit magnificentia, quod nos litteras eiusdem vestre magnificentie amonitorias, evocatorias et insinuatorias nobis amicabiliter directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Szapolyai István nádor 1494. szeptember 19-i oklevele (172).

Et iuxta earundem continentiam una cum prefato Luca de Bessenew homine vestre magnificentie nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Gallum sacerdotem, unum ex nobis socium nostrum conventualem ad premissa peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi sabbato proximo ante festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste proxime preteritum¹ erga prelibatos Andream, Paulum et Georgium de Bathor accedendo amonissent eosdem dixissentque et commisissent eisdem verbo vestro, ut ipsi prescripta castra, opida possessionesque dictorum dominorum de Marczaly, que ius sequuntur femineum, simul cum paribus cunctorum et universorum litteralium instrumentorum memorate puelle Dorothee reddere et restituere, de illis autem, que tantummodo ius sequuntur masculinum, iura quartalitia prelibate domine Barbare matris sue ac² dotem et res paraffernales domine avie eiusdem solvere deberent et tenerentur, qui id facere recusassent, ob hoc ibidem homo vestre magnificentie dicto nostro testimonio presente eodem die prenomatos Andream, Paulum et Georgium de Bathor in predicto opido eorum Somoghwar contra annotatam puellam Dorotheam ad dictas octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas vestram evocasset in presentiam rationem de premissis superinde reddituros efficacem, insinuasset ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram ipsa vestra magnificentia compareant, sive non, eadem ad partis comparentis instantiam id faciet in premissis, quod iuri videretur expediri. Datum sedecimo die diei amonitionis, evocationis et insinuationis prenotatarum, anno Domini supradicto.

¹ 1494. szept. 20. ² Az eredetiben: *ad.*

174

1495. május 25., Buda.

II. Ulászló király tekintettel Bátor András és fia, György szolgálataira, a Nógrád megyei Buják várat, a Szatmár megyei Bátor és Gyarmat mezővárosokat, Szinyér vár, Meggyes kastély és Meggyesalja mezőváros felét, a Somogy megyei Babócsa és Fejérkő várakat és uradalmaikat újadomány címén nekik és családjuknak adja.

Hártyán, a szöveg alatt titkospecsét nyomával. DL 20 306. (NRA 595-13.) – A hátlapján: *Registrata folio CC5, anno 1495.* Alul: *Donatio castrorum Bwyak, Babocha, Zynyr et aliorum intrascriptorum dominis de Bathor.* – N. T.

Commissio propria domini regis

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos attendentes et considerantes preclaram fidem ac fidelitatis et obsequiorum merita fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor et Georgii filii eiusdem, que ipsi primum sacre huius regni nostri Hungarie corone ac deinde maiestati nostre in omni rerum nostrarum condicione atque statu non parcendo laboribus et expensis neque etiam personis suis cum summa constantia exhibuerunt et impenderunt, castrum Bwyak vocatum ac possessiones similiter Bwyak, Bokor, Henyel, Palothashathwan, Chory, Nandor, Hyhalom, Beer in Newgradiensi, ad idem scilicet castrum pertinentes, item oppida Bathor, Gyarmath ac medietatem castri Zynyr et castelli Meggyes, necnon oppidi Megyesallya in Zathmariensi simul cum universis villis et locis ad eandem pertinentibus, preterea castra Babocha et Feyerkew in Simigiensi comitatibus habita pariter cum possessionibus et villis infrascriptis, videlicet Iwlth, Kewreshgh, Lathran, Naghkereky, Kyskereky, Zemes, Polcza, Somoghwar, Nyres, Kwnfalwa, Berenye, Balhas, Segesd, Odwarnok, Thothfalw ac directas medietates oppidorum Alsozakan et Felsewzakan, necnon Intho, Gyekenes, Kalmancheh, Daran, Zenthgyewrgh, Labad, Wylak, Chokona, Aranyas, Bewlchew, Barch, Walko, Palana, Gywrewfalwa, Gerecz, Gyewrgyews, Zederygh, Komlosd, Petherhyda, Babocha, Deche, Charnafalwa, Nethch, Wyfalw, Petthend, Kyskazo, Naghkazo, Bolyoh, Hereznye et Hydelew ad predicta castra Babolcha et Feyerkew spectantes omnino in predicto comitatu Simigiensi habita et existentes, quorum quarumque pacificum dominium et quietam possessionem iidem Andreas et Georgius partim progenitores quoque suos habuisse et tenuisse, partim vero, ex quo de novo essent acquisita et vindicate, sese simul cum illis hereditariis habere et possidere asserunt etiam de presenti, simul cum omni iure nostro regio, si quod in eisdem qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, ac pariter cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, puta prediis, tributis, vadis, necnon terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Andree et Georgio de Bathor ac egregiis Stephano et Andree similiter filii eiusdem Andree eorundemque heredibus et posteritatibus universis nove nostre donationis titulo dedimus, donavimus et contulimus, immo

damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda salvis iuribus alienis, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, in festo Beati Urbani pape, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto, regnorum nostrarum Hungarie etc. anno quinto, Bohemie vero vigesimo quarto.

175

1495. június 6., Buda.

II. Ulászló király személyes jelenléte előtt Erdélyi Tamás budai kanonok a budai váralján lévő és Batori András házával szomszédos házát, telkét és két szőlejét eladja 75 forintért Batori Miklós váci püspöknek és a váci püspökségnek.

Hártyán, a selyemzsinóron függő bírói pecséttel. DL 20 319. (MKA, Acta ecclesiastica 17-2.) – A hátlapján újkori tartalmi összefoglalók és jelzetek. – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 128/448. – N. T.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod honorabilis magister Thomas de Transsilvania canonicus nove ecclesie Beate Marie Virginis ante castrum nostrum Budense fundate personaliter nostram personalem veniens in presentiam sponte confessus extitit et retulit in hunc modum, quomodo ipse pro nonnullis arduis suis necessitatibus ipsum ad presens urgentibus evitandis quandam domum suam liberam in suburbio dicti castri nostri Budensis prope Calidas Aquas Inferiores in vicinitatibus domorum ab orientali circumsectorum Petri et Ambrosii Danoczy dictorum in eodem suburbio commorantium, a septemtrionali autem plagis magnifici Andree de Bathor quadam via publica mediante habitam, simul cum curia eiusdem domus aliisque cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet quovis nomine vocitatis, ad ipsam scilicet domum de iure vel consuetudine spectantibus et pertinere debentibus, necnon duas vineas similiter suas, ambas tamen pensionales sive censuales iuxta dictas domum et curiam a parte meridionali in latere montis Sancti Gerardi martiris post sese adiacentes, de quarum una, videlicet Kerekzelew vocata, que a parte orientali in contigua vicinitate vinee discreti magistri Martini rectoris hospitalis Beate Elizabeth de eisdem Inferioribus Calidis Aquis sita esset quadam semita distinguente, unum florenum auri prefato hospitali Sancte Elizabeth, ab altera vero Hozzywelew nuncupata, que a parte Calidarum Aquarum consisteret, et in longum versus occidentem ultra ipsas Calidas Aquas usque ad quandam aliam semitam, per quam iretur ad prefatum montem Sancti Gerardi, exclusive protenderetur, septuaginta quinque denarios monete nunc currentis altari Duodecim apostolorum in ecclesia parochiali gloriosissime virginis Marie in hac civitate nostra Budensi fundata constructo annuatim semper in festo Beati Michaelis archangeli ratione pensionis sive census annui pokreyth appellati idem magister Thomas solvere habuisset et solvisset, imposterum quoque perpetuis futuris temporibus census huiusmodi eisdem hospitali Beate Elizabeth et altari Duodecim apostolorum per possessores earundem vinearum pro tempore existentes solvi deberent, simul cum quibusdam terris incultis a parte meridionali iuxta easdem vineas similiter in

latere dicti montis Sancti Gerardi inter prefatas duas semitas habitis et ad easdem vineas pertinentibus aliisque earundem vinearum pertinentiis quibuslibet, necnon cum premissis onere censuum pokreyth etiam deinceps de eisdem vineis prefatis hospitali Beate Elizabeth et altari Duodecim apostolorum modo prenotato annuatim perpetuo solvendorum sub eisdemque modis, condicionibus et obligationibus, quibus ipse easdem vineas hactenus habuisset et possedisset, reverendo in Christo patri domino Nicolao de prefata Bathor episcopo ecclesie Waciensis eidemque suo episcopatu pro septuaginta quinque florenis auri per ipsum magistrum Thomam, ut dixit, ab eodem domino Nicolao episcopo plene habitis, levatis et receptis vendidisset, appropriasset et in perpetuas hereditates ascripsisset, immo vendidit, appropriavit et ascripsit coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter per eundem dominum Nicolaum episcopum suosque successores episcopos prefate ecclesie Waciensis tenendas, possidendas pariter et habendas, nullum ius nullamve iuris et dominii proprietatem ipse magister Thomas sibi in eisdem domo et curia ac vineis reservando, sed totum et omne ius omnemque iuris et dominii proprietatem, quod et quam ipse in pretactis domo, curia et vineis usque modo qualitercunque habuisset, penitus et in toto in prefatum dominum Nicolaum episcopum et dictos successores suos episcopos transferendo, assumendo nihilominus ipse magister Thomas prefatum dominum Nicolaum episcopum et successores eiusdem episcopos in pacifico dominio prescriptarum domus, curie et vinearum contra quoslibet impeditores, causidicos et actores suis propriis laboribus et expensis tueri, protegere et defensare harum nostrarum litterarum, quibus sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, est appensum, vigore et testimonio mediante. Datum in prefata civitate nostra Budensi, in vigilia festi Penthecostes, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto.

Coram magistro Ladislao de Doroghaza.

176

1495. június 29., Buda.

Vingárti Geréb Péter országbíró előtt Bátori András és Bárdi János egészséget kötnek az előbbi somogyvári tisztjei és népei által jogtalanul elfoglalt bárdi rétek, ligetek és malom ügyében.

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabkáival. DL 20 322. (NRA 198-26.) – A hátlapján: *Compositio-nalis et expeditionalis Iohannis de Bard.* – N. T.

Nos, comes Petrus Gereb de Wyngarth iudex curie serenissimi principis domini Wladislai Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus, quod magnificus Andreas de Bathor onera et quelibet gravamina Georgii, Stephani et Andree filiorum, necnon Pauli fratris carnalis suorum, si in infrascriptis persistere nollent, in se ipsum per omnia assumptum ab una, parte siquidem ex altera Iohannes filius condam Osvaldi de Bard coram nobis personaliter constituti per eosdem sponte et libere confessum extitit pariter et relatam in hunc modum, quod quamvis alias partes inter easdem occasione et pretextu occupationis certarum terrarum arabilium Czynemallya vocatarum ac certorum pratorum seu fenilium ad octo falcastra se extendentium, necnon certarum particularum nemorum simul cum uno molendino in fluvio sub eadem possessione Bard decurrenti omnino in-

tra veras metas dicte possessionis Bard in comitatu Simigiensi existentis habitorum per officiales et colonos oppidi dictorum Andree de Bathor ac fratris et filiorum eiusdem Somoghwar vocati indebite occupatarum in curia regia, in presentia scilicet palatinali nonnulle litis et contraversionum materie mote et diutius ventilate extiterint, tamen nunc eedem partes per medium nonnullorum proborum et nobilium virorum inter eas pro pace laborantium ad talem pacis et concordie devenissent unionem, immo devenerunt nostri in conspectu eo modo, quod quia idem Andreas de Bathor memoratum Iohannem de Bard ad prescriptas terras arabiles ac prata, fenilia, necnon nemora et molendinum optima iura habere et eundem pleno iure concernere agnovisset, ob hoc ipse in sua ac dictorum filiorum et fratris suorum nominibus et personis oneribus sub premissis in se receptis easdem terras arabiles Czynemally vocatas, necnon fenilia, nemora et molendinum memorato Iohanni de Bard et suis heredibus pure et simpliciter in perpetuum remisisset et resignasset, manus eorundem et ad ipsos pertinentium de eisdem penitus excipiendo, nullum ius nullamve iuris et domini proprietatem in eisdem pro se ipsis amplius reservando, econverso vero prelibatus Iohannes de Bard iam fatum Andream de Bathor ac filios et fratrem suos antedictos, cunctos etiam ad ipsos pertinentes de et super premissa indebita occupatione causisque et litium processibus cunctis exhinc secutis quitos reddidisset et expeditos, universas quoque litteras causales, utputa inquisitorias, evocatorias, insinuatorias, attestatorias ac alias quaslibet sub quibuscumque verborum formis coram quovis iudice et iustitiario regni hactenus per ipsum Iohannem previa ratione qualitercumque confectas vanas reliquisset et commisisset, immo idem Andreas de Bathor remisit et resignavit, dictus quoque Iohannes de Bard absolutos commisit pretactasque litteras mortuas et viribus carituras reliquit coram nobis vigore et testimonio presentium mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Penthecostes, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto.

Lecta per Gereczy.

177

1495. augusztus 8., Korotna.

Szapolyai István nádor kéri a somogyi konventet, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a nádori ember idézze meg Bátori Andrást és Györgyöt Korvin János herceggel szemben, mivel a herceg visszavonta az apja, Mátyás király halála után kiskorúként Babócsa vára és más Marcali-féle birtokjogok átadásával kapcsolatban Bátori István vajda és atyafiai részére tett intézkedését.

Áírta a somogyi konvent 1495. szept. 29-i jelentésében: 178. DL 20 346. (NRA 566-12.) – Regesztája: SMM 6. (1975) 64/28. – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Simigiensis Stephanus de Zopolya comes perpetuus terre Scepswsiensis ac regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona illustris domini Iohannis Corvini de Hwnad Opavie et Liphoviensis ducis, necnon regnorum Sclavonie, Dalmacie et Croatie bani, quod licet post obitum condam serenissimi principis domini Mathie regis Hungarie, Bohemie etc., genitoris sui carissimi castrum suum Babocha vocatum in comitatu Simigiensi

existens et habitum simul cum omnibus pertinentiis eiusdem, et¹ alia iura sua possessionaria in quibuscunque comitatibus huius regni Hungarie existentia, que alias condam magnifici Ladislai de Marchaly prefuissent, ipsum dominum Iohannem Corvinum ducem efficacissimis iuribus concernentia condam magnificis comiti Stephano de Bathor wayvode Transsilvaniensi et iudici curie regie, necnon Andree et Georgio de eadem Bathor fratribus eiusdem comitis Stephani ex disuasionem quorundam familiarium suorum ipso Iohanne Corvino duce tunc in tenera etate constituto dederit et assignaverit litterasque suas cirographo et sigillo suis vel alio autenticali sigillo munitas eisdem concesserit superinde, tamen quia ipse Iohannes Corvinus huiusmodi assignationem seu inscriptionem² propter etatis sue imperfectionem ad id faciendum inhabilis extitisset, ideo ipse ipsam assignationem seu inscriptionem dictorum bonorum suorum prefatis dominis de Bathor factam revocasset et retractasset, litteras etiam quascunque superinde emanatas et eisdem dominis de Bathor concessas frivolas et nullius vigoris fore censuisset, ob hoc ipsum castrum Babocha simul cum omnibus pertinentiis eiusdem et alia iura sua possessionaria predicta ab eisdem dominis Andrea et Georgio de Bathor rehabere vellet iure admittente. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magistri Sebastianus de Korothna vel Ladislaus de Syger aut alter Ladislaus de Myhalowcz curie regie notarii sin Gregorius seu Stephanus de dicta Korothna neve Andreas de Illyewelgh aliis absentibus homo noster de curia per nos ad id specialiter transmissus evocet prefatos Andream et Georgium de Bathor ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas contra annotatum dominum Iohannem Corvinum ducem exponentem nostram in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem, litis pendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi evocationis et insinuationis seriem, ut fuerit expediens, octavas ad predictas nobis suo modo amicabilem rescribatis. Datum in Korothna, sabbato proximo ante festum Beati Laurentii³ martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto.

¹ A szó tollban maradt. ² Utána kihúzva: *dictorum bonorum suorum*. ³ Előtte kihúzva: *Larentii*.

178

1495. szeptember 29.

A somogyi konvent jelenti Szapolyai István nádornak, hogy levele értelmében kiküldöttük jelenlétében a nádori ember megidézte Bátori András és Györgyöt Segesd mezővárosukban Korvin János herceggel szemben Mihály-nap nyolcadára a nádori bíróság elé.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 20 346. (NRA 566-12.) – A külzet: *Domino palatino, pro magnifico domino Andrea de Bathor et Georgio filio eiusdem contra illustrem dominum Iohannem Corvinum de Hwnyad Oppavie et Lythoviensem ducem, necnon regnorum Sclavonie, Dalmacie et Croatie banum ad octavas festi Beati Michaelis archangeli, evocationis et insinuationis par.* – Regesztája: SMM 6. (1975) 67/33. – N. T.

Spectabili et magnifico domino Stephano de Zopolya comiti perpetuo terre Scepusiensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, domino et amico ipsorum honorando conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio amicitiam paratam cum honore. Litteras eiusdem vestre magnificentie evocatorias et insinuatorias nobis amicabilem loquentes et directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Szapolyai István nádor 1495. augusztus 8-i oklevele (177).

Et iuxta earundem¹ continentias una cum prefato magistro Ladislao de predicta Syger curie regie notario, homine vestre magnificentie² de curia per eandem vestram magnificentiam ad id specialiter transmissio nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Sebastianum sacerdotem, unum ex nobis ad premissa peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis sub iuramento eorum concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi die dominico proximo ante festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste proxime preteritum³ ad opidum Segesd vocatum, nunc aput manus prefatorum Andree de Bathor et Georgii filii eiusdem in lite existens pariter accessissent, ibique idem homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente eodem die iam fatos Andream et Georgium de Bathor contra annotatum dominum Iohannem Corvinum ducem exponentem ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas vestram evocasset in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem litis pendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuasset ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram vobis compareant, sive non⁴, vos ad partis comparentis instantiam id facietis in premissis, quod iuri videretur expediri. Datum decimo die diei evocationis et insinuationis prenotatarum, anno Domini supradicto⁵.

¹ Előtte kihúzza ugyanez a szó. ² Előtte kihúzza: *magn.* ³ 1495. szept. 20. ⁴ A *non*: sor fölötti beszúrás. ⁵ Előtte kihúzza: *millesimo*.

179

1496. március 27., Pössze.

Szapolyai István nádor kéri a kapornaki konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember szólítsa fel Bátori Andrást, testvérét, Pált, fiát, Györgyöt és többi fiait arra, hogy Svampek Szilveszternek adjanak ki részeket a Marcali-örökségből.

Átírta a kapornaki konvent 1496. ápr. 15-i jelentésében: **180.** HDA Obitelj Draskovic: Új rendezés (Családi levéltárak és birtokok) 56-137. (DF 279 406.) – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Kapornak Stephanus de Zopolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona egregii Silvestri filii condam Georgii Swampek de Lwettembwrgh ex generosa domina Katherina filia olim Iohannis Waydafy de Marczaly progeniti, quomodo serenissimus condam dominus Mathias rex statim post decessum magnifici condam Ladislai filii Georgii filii Bany de Marczaly cunctas portiones et iura possessionaria dicti olim magnifici Iohannis filii waywode de Marczaly in castris Babcza, Feyerkeu in Symigiensi ac Bekawar in Zaladiensi comitatibus habitis, necnon

cunctis villis et possessionibus ac portionibus ad eadem castra spectantibus, item opidis Kalmancheh, Labad, Segewsd, Marczaly, Somoghwar, Kerwshegh possessionibusque Inoth et Marws ac aliis cunctis villis et possessionibus ad eadem pertinentibus indebite ac contra consuetudinem regni huius occupasset et aliquamdiu tenuisset ac tandem ipso domino Mathia rege defuncto ipsa castra Babolcza, Feyerkew et Bekawar ac opida antedicta simul cum dictis villis et possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem pertinentibus, simul cum universis litteris et litteralibus instrumentis factum dictorum castrorum, opidorum ac pertinentiarum eorundem tangentibus ad manus magnifici Andre de Bathor ac Pauli fratris eiusdem, necnon Georgii filii et ceterorum filiorum ipsius Andre de Bathor quodam modo devenissent, de quibus iidem domini de Bathor portiones prenominate exponi iuxta regni consuetudinem provenire debentes, sed et litteras et litteralia instrumenta predicta ad sepiissimas requisitiones ipsius exponentis eidem reddere et restituere recusassent recusarentque de presenti eadem et easdem apud se minus iuste et indebite ac potentialiter conservantes in preiudicium et dampnum dicti exponentis valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius de Wenthe vel Detricus de Rayk aut Martinus Farkas de Morochhel sin Iohannes de Kaal sew Martinus sive Andreas Zele de Zenthbalas aliis absentibus homo noster erga prefatos Andre de Bathor et Paulum fratrem eiusdem, necnon Georgium filium et ceteros filios ipsius Andre de Bathor accedendo amoneat eosdem dicatque et committat eisdem verbo nostro, ut ipsi de prescriptis castris, opidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castra pertinentibus, necnon universis litteris et litteralibus instrumentis factum dictorum castrorum et opidorum ac villarum et possessionum pertinentiarumque eorundem tangentibus prefato Silvestri exponenti portionem reddere et restituere debeant et teneantur, qui si fecerint, bene quidem, alioquin evocet eosdem contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas nostram in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem, litis pendencia, si qua foret inter ipsos¹, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in predictis coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instantiam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi amonitionis, evocationis et insinuationis seriem cum amonitorum et evocatorum nominibus octavas ad predictas nobis amicabilem rescribatis. Datum in Pezze, in dominica Domine ne longe, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto.

¹ E két szó tollban maradt.

180

1496. április 15.

A kapornaki konvent jelenti Szapolyai István nádornak, hogy megkeresése értelmében kiküldöttük és a nádori ember felszólította Bátori Andrást, Pált és Györgyöt, hogy adjanak ki részeket a Marcali-örökségből Svampek Szilveszternek, de ezt ők visszautasították, így megidéztek őket György-nap nyolcadára a nádor jelenléte elé.

Papíron, zárópecsét nyomával. HDA Obitelj Draskovic: Új rendezés (Családi levéltárak és birto-
kok) 56-137. (DF 279 406.) – A külzet: *Pro egregio Silvestre filio condam Georgii Swynpek de
Lwettumburgh ex generosa domina Katherina filia olim Iohannis Waydaffy progenito contra ma-
gnificum Andream de Bathor et alios intrascriptos ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc
venturas amonitionis, evocationis et insinuationis relatio.* A zárlaton: *lecta.* A hátlap bal oldalán
keresztbe perfeljegyzés: *Pro A(ctore) scilicet puella Barbara filia condam Silvestris filii olim Geor-
gii Swynpek de Lwettwhmbwrgh ex nobili domina Katherina filia olim Iohannis Waydaffy progeniti,
in quam mortuo eodem Silvestre patre suo presens causa est condescensa, cum procuratoriis litteris
dominorum Marci Horwath et Andre Both regnorum Croatie et Slavonie banorum, ex I(n causam
attracto) tantum signetur Georgius Bathory, alii omnes exmittuntur.* – N. T.

Spectabili et magnifico domino Stephano de Zopolya comiti perpetuo terre Scepusien-
sis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, domino ipsorum honorando conventus
ecclesie Sancti Salvatoris de Kapornak amicitiam paratam cum honore. Noveritis nos lit-
teras eiusdem amonitorias, evocatorias et insinuatorias nobis directas honore, quo decuit,
recepisse in hec verba:

Itt következik Szapolyai István nádor 1496. március 27-i oklevele (179).

Unde nos mandatis vestre magnificentie annuentes, ut tenemur, una cum prefato
Gregorio de Venthe homine eiusdem nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Io-
hannem sacerdotem, unum ex nobis ad premissa peragenda nostro pro testimonio du-
xissemus destinandum, tandem iidem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retullerunt,
quod ipsi feria sexta proxima ante dominicam Quasi modo proxime preteritam¹ ad posses-
sionem Mandhyda prefatorum Andre de Bathor et Pauli fratris eiusdem, necnon Georgii
filii et ceterorum filiorum ipsius Andre de Bathor accedendo ibique amonuisent eosdem
dixissentque et commisissent eisdem verbo vestro, ut de prescriptis castris, opidis, pos-
sessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castra pertinentibus, nec-
non universis litteris et litteralibus instrumentis factum dicatorum castrorum et opidorum
ac villarum et possessionum pertinentiarumque eorundem tangentibus prefato Silvestri
exponenti portionem reddere et restituere deberent et tenerentur, et quia id facere recu-
sasset, ideo ipsi eosdem Andream de Bathor, Paulum fratrem eiusdem, Georgium filium
eiusdem Andre de Bathor² ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestram
evocassent in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem, litis pendentia, si
qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eisdem, ut sive ipsi octavis in pre-
dictis coram vobis compareant, sive non, vos ad partis comparentis instantiam id faceretis
in premissis, quod iuri videbitur expediri. Datum octavo die diei amonitionis, evocationis
et insinuationis predictarum, anno Domini supradicto.

¹ 1496. ápr. 8. ² Az *Andream de Bathor*... *Andre de Bathor* szövegrész sor fölötti beszúrás.

1496. június 4., Buda.

*Szapolyai István nádor az Ozorai (Hédervári) Dorottya felperes által bemutatott somogyi
konventi jelentést átírja az alperesek, Bátori András, Pál és György részére.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 20 218. (NRA 595-22.) – A hátlapján: *Consortis wayvode Dragfy.* – N. T.

Nos, Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum damus pro memoria, quod cum in causa inter generosam puellam Dorotheam, filiam condam Emerici Bani de Ozora ut actricem ab una ac inter magnificum dominum Andream de Bathor, necnon Paulum et Georgium de eadem Bathor uti in causam attractos partibus ab alia in presentibus octavis festi Beati Georgii martiris coram nobis vertenti et habita per Sigismundum de Kewres legitimum procuratorem iam fate actricis in persona eiusdem quedam littere conventus ecclesie Simigiensis amonitorie, evocatorie et insinuatorie in papiro clause confecte coram nobis in iudicio exhibite fuissent et presentate, mox Iohannes de Selend pro annotatis Andrea, Paulo et Georgio de Bathor in causam attractis cum procuratoriis litteris iudicis curie regie in eandem nostram exurgendo presentiam et paria earundem litterarum annotati conventus ecclesie Simigiensis in transcripto litterarum nostrarum per nos eisdem dari postulavit iuris eorundem ad cautelam, quarum tenor talis est:

Itt következik a somogyi konvent 1494. október 5-i oklevele (173).

Unde nos tenorem prescriptarum litterarum annotati conventus ecclesie Simigiensis de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali presentibus litteris nostris patentibus inseri et transcribi facientes eisdem Andree, Paulo et Georgio de Bathor in causam attractis duximus concedendas iuris eorundem ad cautelam communi iustitia suadente. Datum Bude, tricesimo quinto die octavarum festi Beati Georgii martiris predictarum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto.

182

1496. június 13., Buda.

Vingárti Geréb Péter országbíró előtt Eszenyi Csapi János azt a bevallást teszi, hogy feje megváltására és a bírságok kifizetésére, amire az Anarcsi Tegzes Lászlóval szembeni perben született ítélet kötelezi, a Szabolcs megyei Eszeny és Ágtelek birtokokban lévő részeit 200 aranyforintért zálogba bocsátotta Bátori Miklós váci püspöknek.

16. század közepéről származó másolati füzet 8–10. oldalán. DL 76 138. (Zichy cs. zsélyi lt. 214-C-186.) – N. T.

Nos, comes Petrus Gereb de Vingarth iudex curie serenissimi principis domini Wladislai Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus, quod egregius Ioannes Chapy de Ezen coram nobis personaliter constitutus sponte et libere confessus est in hunc modum, quomodo ipse quadam ardua et inevitabili necessitate compulsus ac signanter in redemptionem capitis sui, necnon satisfactionem de et super onere sententionali, in quibus ipse contra et adversus egregium Ladislaum Tegzes de Anarch in presentibus octavis festi Beati Georgii martiris vigore quarundam litterarum sententionalium ordine iudiciario convictus extitisset et aggravatus, totales portiones suas possessionarias in possessionibus Ezen predicta et Aghtelek vocatis in comitatu de Zabolch existentibus habitas simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ad easdem de iure et ab antiquo

spectantibus et pertinere debentibus reverendissimo in Christo patri et domino Nicolao de Bathor episcopo ecclesię Vacienſis pro ducentis florenis auri ab eodem, ut dixit, plene receptis et levatis pignori obligasset, imo obligavit et impignoravit coram nobis tali modo, ut dum et quocumque temporum in processu memoratus Ioannes Chapi dictas portiones suas possessionarias a prelibato domino Nicolao episcopo redimere voluerit, extunc idem rehabitis prius prescriptis ducentis florenis auri, pecuniis scilicet suis easdem portiones suas possessionarias iam fato Ioanni Chapi quiete et pacifice remittere et resignare deberet et teneretur, assummendo nichilominus prefatus Ioannes Chapi prenotatum dominum Nicolaum episcopum in pacifico dominio prescriptarum portionum possessionariarum infra tempus redemptionis earundem contra quoslibet legitimos impeditores, causidicos et actores tueri, protegere et conservare propriis suis laboribus et expensis vigore et testimonio presentium mediante. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Beati Barnabę apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto.

183

1496. július 1.

A budai káptalan előtt Eszenyi Csapi János a Zemplén megyei bozzai, parnói, csábóci, sztankóc és szécsi részeit 600 forintért zálogba bocsátja Bátor Miklós váci püspöknek.

16. század közepéről származó másolati füzet 10–11. oldalán. DL 76 138. (Zichy cs. zsélyi lt. 214-C-186.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesię Budensis memorie commendamus per presentes, quod egregius Ioannes Chapi de Ezen coram nobis personaliter constitutus proposuit et sponte confessus est in hunc modum, quod ipse pro quibusdam suis necessitatibus ipsum ad presens summe urgentibus evitandis totales portiones suas possessionarias in possessionibus Bazza, Parno, Zthabowcz(!), Zthankowcz et Zeęch vocatis in comitatu Zempliniensi existentibus habitas simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis et eorundem locis, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, portiones suas possessionarias ad easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus reverendo in Christo patri domino Nicolao de Bathor episcopo ecclesię Vacienſis pro sexingentis florenis auri puri Hungaricalibus veri et iusti ponderis ab eodem domino episcopo iam levatis et plenarie perceptis inscripsisset et impignorasset, imo inscripsit et impignoravit coram nobis infra tempus redemptionis earundem possidendas, assummens nichilominus idem Ioannes Chapi eundem dominum Nicolaum episcopum usque premissum tempus redemptionis in pacifico dominio earundem portionum suarum possessionariarum contra quoslibet illegittimos impeditores tueri, protegere et conservare propriis suis laboribus et expensis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in vigilia festi Visitationis Beatissimę Virginis Marię, anno Domini millesimo quadringentesimo¹ nonagesimo sexto.

¹ Előtte kihúzza: *quingentesimo*.

184

1496. augusztus 26.

A leleszi konvent előtt Zeleméri Mihály a Szabolcs megyei tedeji és adonyi, illetve a Szatmár megyei encsenci birtokrészeit zálogba bocsátja 140 aranyforintért Bátori Andrásnak.

Papíron, a hátlapon pecsét darabjaival. DL 20 475. (NRA 194-23.) – A 140 forintos zálogösszeg felhasználására lásd DL 20 486. (NRA 1050-6.) – N. T.

Nos, conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nobilis Michael de Zelemer coram nobis personaliter constitutus sponte est confessus in hunc modum, quomodo ipse pro quibusdam necessitatibus suis evitandis totales portiones suas possessionarias in possessionibus The dey ac Adon in de Zabolch et Enchench vocatis in Zathmariensi comitatibus existentibus habitas simul cum cunctis proventibus utilitatibusque et pertinentiis quibuslibet, terris utputa arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, aquis, generaliter vero quorumlibet proventuum et pertinentiarum, utilitatum quovis nominis vocabulo vocitatarum ad easdem portiones possessionarias de iure ab antiquo spectantium et pertinere debentium integritatibus magnifico domino Andree de Bathor in centum et quadraginta florenis auri puri, uti nobis dictum extitit, plene receptis ab eodem et levatis pignori obligasset et impignorasset, imo pignori obligavit et impignoravit coram nobis tali modo, ut dum et quandocumque ipse Michael de Zelemer prescriptas portiones possessionarias ab eodem Andrea de Bathor redimere vellet et valeret, extunc redimendi habeat facultatem, idemque Andreas de Bathor premissis centum et quadraginta florenis auri puri rerum estimatione quarumlibet exclusa plene et integraliter rehabitis easdem portiones possessionarias eidem Michaeli de Zelemer absque omni occasione et litium scrupulo remittere debeat et teneatur resignare, assumptendo nichilominus ipse Michael de Zelemer suis laboribus et expensis infra tempus redemptionis in pacifico dominio prescriptarum portionum possessionariorum eundem Andream de Bathor contra quoslibet iure mediante impeditores et causidicos iuridice protegere, tueri et ubique expedire vigore et testimonio presentium litterarum nostrarum mediante. Datum feria sexta proxima post festum Beati Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto.

185

1497. december 21., Buda.

Vingárti Geréb Péter országbíró oklevele a Bátori György és testvérei, valamint Alsóindvai Bánfi Pál özvegye, Margit között létrejött megegyezésről.

Két példányban: 1) Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 20 633. (NRA 922-8.) – A hátlapján: *Super quadam compositione cum domina relicta condam Michaelis Zylagy.* – 2) A szöveg alatt papírfelzetes pecsét darabkáival. DL 20 633. (NRA 872-28.) – A hátlapján: *Fassionalis domine relicte condam Michaelis Zylagy.* – Regesztája: Bártfai Szabó: Pest 312/1194. – C. T. N.

Nos, comes Petrus Gereb de Wyngarth iudex curie serenissimi principis domini Wladislai Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus, quod magnificus Geor-

gius filius condam magnifici Andree de Bathor onera et gravamina Stephani et Andree fratrum suorum carnalium in infrascriptis super se assumptendo coram nobis personaliter constitutus est confessus in hunc modum, quomodo ipse pro omnimoda plenariaque satisfactione dotis ac iurium quartalitorum, necnon aliorum cunctorum iurium possessionariorum ubilibet et in quibuscumque comitatibus existentium habitorum, quocumque nomine vocitatorum generose domine Margarethe relicte condam magnifici Pauli Banfy de Alsolyndwa, filie videlicet olim magnifici Stephani de Bathor, sorori utputa antefati condam Andree genitoris ipsius Georgii carnali rerumque et bonorum paternorum eiusdem domine Margarethe quorumlibet iuxta regni consuetudinem provenire debentium in sortem et sublevamen redemptionis possessionum eorundem Kebelkwth, Kezy et Wyfalw appellatarum in comitatu Strigoniensi existentium, nunc erga manus egregii Gregorii de Labathlan, pro duobus millibus et quingentis florenis auri titulo pignoris habitaram mille florenos auri quinto decimo die festi Epiphaniarum domini nunc venturo eidem domine Margarethe dare et persolvere assumpsisset ipsaque domina Margaretha redemptis ipsis tribus possessionibus ab eodem Gregorio de Labathlan easdem simul cum opido ipsorum Zechew vocato in comitatu Pesthiensi habito eidem domine per eundem Gregorium in sua et fratrum predictorum personis tradito cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, signanter datiis ordinariis et extraordinariis vita sibi comite pacifice et libere possidere promississet, ista tamen condicione interserta, quod dum temporum in processu domino volente prefatam dominam Margaretham ab hac luce decedere contingeret, extunc predicti mille florenos auri per ipsum Georgium et fratres eius dicte domine modo premissis persolvendi rursus in eosdem Georgium, Stephanum et Andream pure et simpliciter condescendi deberent, de residuitate vero eorundem florenorum, utputa mille et quingentorum florenorum auri ipsa domina Margaretha in ultima sua voluntate, cui maluerit, legandi sive disponendi liberam haberet potestatis facultatem. Assumpsitque idem Georgius in sua et dictorum fratrum suorum nominibus et personis oneribus sub premissis in se assumptis memoratam dominam Margaretham vita ipsius durante in pacifico dominio dicti opidi Zechew et possessionum antedictorum contra quoslibet legitimos impetitores, causidicos et actores protegere et conservare propriis ipsorum laboribus et expensis, ubi autem iidem Georgius, Stephanus et Andreas prelibatam dominam Margaretham in pacifico dominio dictarum trium possessionum Kebelkwth, Kezy et Wyfalw vocatarum conservare non possent, extunc iam fata domina Margaretha vigore presentium in dominium possessionum ipsius Georgii et fratrum suorum Bodogfalwa et Beer appellatarum et perconsequens dicti opidi Zechew, ad castrum scilicet eorundem Bwyak vocatum pertinentium condescendi et easdem premissis modo possidendi dictosque mille et quingentos florenos auri, pecuniam videlicet suam in mortis sue articulo, quo voluerit, disponendi securam haberet potestatis facultatem vigore et testimonio presentium mediante. Datum Bude, in festo Beati Thome apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo.

186

1498. január 25. körül.

Az egri káptalan privilégiuma, miszerint Bátori György átadta Bátori Margitnak, Alsólendvai Bánfi Pál özvegyének, az apja birtokaiból járó leánynegyedet és anyja, Tarkői Margit után járó hitbért és jegyajándékot.

Kiemelt kezdő sorral, alul, a függőpecsét helyénél kitépelt hártán. DL 20 644. (NRA 842-28.) – A hátlapján keresztben: *Expeditoria relicte condam Michaelis Zilagy super Zechew.* – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presens scriptum inspecturis capitulum ecclesie Agriensis salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod generosa domina Margaretha relicta condam magnifici Pauli Banffy de Alsolyndwa, filia videlicet condam magnifici Stephani de Bathor coram nobis personaliter constituta dixit et sponte confessa est in hunc modum, quod quia magnificus Georgius filius condam Andree filii olim dicti Stephani de eadem Bathor oneribus et quibuslibet gravaminibus Stephani et Andree fratrum suorum carnalium in subscriptis super se assumptis mediantibus litteris magnifici comitis Petri Gereb de Wyngarth iudicis curie regie maiestatis pro omnimoda satisfactione dotis et rerum paraffernalium condam generose domine Margarethe relicte dicti condam Stephani de Bathor, matris sue et iurium quartalitorum suorum, sibi de universis castris, castellis, opidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis prefati condam Stephani de Bathor ubivis et in quibuscumque comitatibus intra ambitum huius Hungarie et Sclavonie regnorum et partis Transilvanie existentibus et habitis, necnon aliis quibusvis iuribus suis eidem, de universis bonis ac iuribus possessionariis, avitiis videlicet et emptitiis, acquisitiis et impignoratiis sed et pecuniis, argenteriiis, clenodiis domorum eiusdem condam Stephani de Bathor patris sui ac rebus mobilibus singulorum dominorum de Bathor iuxta laudabilem huius regni consuetudinem provenire debentium oppidum ipsorum Zechew in Pestiensi et possessionem Beer vocatam in Newgradiensis comitatibus existentem et habitam simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, silvis, nemoribus, aquis, fluviis, aquarum decursibus, piscinis, piscaturis, molendinis molendinorumque locis, vineis, vinearum promontoriis et generaliter quarumlibet utilitatum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, necnon censibus ordinariis et extraordinariis ad easdem de iure spectantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et limitibus sibi sub condicionibus, obligaminibus et articulis in prescriptis litteris dicti domini comitis iudicis curie contentis et expressis vita sua durante dedisset, tradidisset et assignasset per hocque sibi de prescriptis dote et rebus paraffernalibus ac iuribus quartalitiis suis, necnon aliis universis rebus et bonis mobilibus et immobilibus modo, quo supra superius nominatis et expressis plenam et omnimodam impendissent satisfactionem, ideo ipsa super huiusmodi satisfactione sufficienter contenta prenomatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor super prescriptis dote et rebus paraffernalibus, necnon quartalitiis et aliis quibusvis iuribus modo primo expressis, quoad portionem suam dumtaxat cedentibus quitos, expeditos modisque omnibus absolutos reddidisset et commisisset, universas etiam litteras fassionales et obligatorias et precipue in facto castri Wylagoswar vocati sub quibusvis formis verborum inter ipsam dominam ac prefatos dominos de Bathor ratione quorumcunque negotiorum confectas et emanatas demptis pre-

scriptis litteris prefati domini comitis Petri Gereb iudicis curie super facto prescriptarum possessionum Zechew et Beer sibi infra tempus vite sue datarum confectis vanas, cassas, frivolas et viribus carituras relinquisset et commisisset, immo reddidit reliquitque et commisit coram nobis. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas prefatis Georgio, Stephano et Andree de Bathor duximus concedendas. Datum fer[ia. . . . . B]eati Pauli apostoli, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo.

187

1498. február 9.

A váci káptalan előtt Bátori Miklós váci püspök az egykor Eszenyi Csapi Jánostól 1600 aranyforintért zálogba vett Zemplén megyei Bozza, Parnó, Csábóc, Sztankóc, Szécs, valamint Szabolcs megyei Eszeny és Ágtelek birtokokban lévő részeket ugyanennyiért tovább zálogosítja Eszenyi Csapi Albertnek.

16. század közepéről származó másolati füzet 11–12. oldalán. DL 76 138. (Zichy cs. zsélyi lt. 214-C-186.) – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Vaciensis memorie commendamus, quod reverendus in Christo pater dominus Nicolaus de Bathor episcopus, dominus et prelati noster in medio nostri personaliter constitutus confessus est in hunc modum, quod licet alias egregius quondam Ioannes Chyapy de Eszen pro suis necessitatibus totales portiones suas possessionarias in possessionibus Baza, Parno, Stabalth(!), Zthankocz, Zeech in Zemliniensi¹ ac Eszen prescripta² et Aghtelek vocatis in de Zabolch comitatibus existentibus habitas cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, videlicet terris arabilibus cultis et incultis, silvis glandinosis, nemoribus, virgultis, rubetis, foenilibus, campis, pascuis, vinearum promontoriis, aquis aquarumque decursibus, piscinis, piscaturis et generaliter quarumlibet utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, ad easdem portiones possessionarias rite et legitime spectantibus et pertinere debentibus pro summa mille et sexaginta florenorum auri pignoris titulo eidem domino Nicolao episcopo impignoravit, idemque dominus Nicolaus episcopus easdem portiones possessionarias cum eisdem utilitatibus, quibus eaedem eidem obligatae extiterant, pro eadem summa mille et sexaginta florenorum auri egregio Alberto Chyapy de prescripta Ezen eodem titulo pignoris obligasset, imo obligavit nostri in medio vigore et testimonio presentium mediante. Datum feria sexta proxima ante festum Beate Scholastice virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo.

¹ A kihúzott *Zemliniensi* fölé írva. ² A kihúzott *predicta* fölé írva.

188

1499. február 19., Buda.

Szapolyai István nádor meghagyja a váradi káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember Béltéki Drágfi Bertalan panaszára szólítsa fel

Bátori Györgyöt, hogy adja ki Bertalan anyját – Bátori Péterfi János leánya, Katalint – női jogon illető birtokokat, valamint a Katalinnak anyja után járó hitbért és jegyajándékot.

Átírta a váradi káptalan 1499. ápr. 8-i jelentésében: **189**. DL 20 817. (NRA 6-10.) – Ugyanebben az ügyben Bélteki Bertalan fia, György eszközölt ki parancslevelet II. Ulászló királytól Budán, 1504. aug. 13-án, azonban a leleszi konvent a jelentés szerint nem hajtotta végre, illetve lehetséges, hogy be sem mutatták nekik a parancsot. DL 21 329. (NRA 635-13.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Waradiensis Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magnifici domini Bartholomei filii condam Nicolai filii Georgii Dragffy de Belthewk ex generosa domina Katherina, consorte scilicet condam Nicolai patris dicti exponentis, filia vero olim magnifici Iohannis Petherffy de Bathor procreati, quomodo idem exponens de universis castris, oppidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis prefati condam Iohannis Petherffy et presertim castris Echeed in Zathmariensi et Bwyak in Newgradiensi, preterea oppido Bathor predicto, necnon possessionibus Waswar, Therem, Meerk, Fabyanhaza ac portionibus possessionariis in possessionibus Eched, Zenthmarthon, Kenez, Abranfalwa, Encheech(!), Zanyzlo, Kalmand, Walay, Mathoch ac vado ibidem super fluvio Zamos exigi solito, Gyarmath, Naghar, Kisar et vado similiter in eadem exigi solito et GeberyenZegh vocatis, item totali oppido Maythen et possessionibus Zenthmyklos, Gelwach, Therebes, Dob, Sadan et telonio in eadem exigi consueto, Thag, Ombod, Amach omnino in dicto Zathmariensi, preterea Alsokegye et Felsewkegye vocatis alias in Zolnokmediocri, nunc vero per translationem in Zathmariensi; item similiter totalibus portionibus possessionariis in possessionibus Adon, Lugas, Loranthaza, Lewelek, Nyreghaz, Rakomaz, Zenthmyhal, Thymar, Wenchelew, Polch, Naghfalw, Lek in Zabolch; idem Tharpa totali in de Beregh; preterea possessionibus Bwyak predicta, Byr, Nandor, Chory, Keer et Sokor, Kozard, Henyel, Palothashathwan et Hyhalom in Newgradiensi predictis ac Bodogfalwa in Pesthiensi, cunctis etiam aliis iuribus possessionariis pretitulati condam Iohannis Petherffy ubilibet et in quibuscunque comitatibus predicti regni Hungarie existentibus et habitis, que videlicet ex eisdem ius femineum sicuti masculinum concernerent, portiones congruentes et cum hoc paria litterarum earundem, de illis vero, que dumtaxat ius masculinum et non femineum sequerentur, quartam puellarem prefate domine Katherine filie dicti condam Iohannis Petherffy, necnon dotem et res paraffernales matris eiusdem domine Katherine, eisdem iuxta regni consuetudinem de premissis iuribus possessionariis antefati condam Iohannis Petherffy provenire debentes a magnifico Georgio filio condam Andree filii condam Stephani filii dicti olim Iohannis Petherffy, detentore scilicet et possessore prescriptorum iurium possessionariorum dicti condam Iohannis Petherffy universorum habere vellet iure admittente. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus de Hodos vel Simon de eadem aut Blasius Genchy de Mendzenth sin Thomas de Wra seu Emericus de eadem Wra aliis absentibus homo noster ad prefatum Georgium accedendo amoneat eundem dicatque et comittat eidem verbo nostro, ut ipse de preactis castris, oppidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis dicti condam Iohannis Petherffy, que videlicet ex

eisdem ius femineum tanquam masculinum concernent, portionem congruentem et cum hoc paria prescriptarum litterarum et litteralium instrumentorum, de illis vero, que ius dumtaxat masculinum et non femineum sequuntur, quartam puellarem prefate domine Katherine, necnon dotem et res paraffernales matris eiusdem domine Katherine eisdem iuxta dicti regni consuetudinem de premissis iuribus possessionariis dicti Iohannis Petherffy universis provenire debentes reddere et restituere debeat et teneatur, qui si fecerit, bene quidem, alioquin prohibeat eundem ab ulteriori detentione et conservatione eorundem et nichilominus evocet contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc proxime venturas nostram in presentiam rationem de premissis redditurum. Et post hec huiusmodi amonitionis, prohibitionis et evocationis seriem et amoniti prohibitive cum evocati nomine, ut fuerit expediens, octavas ad predictas nobis amicabilem rescribatis. Datum Bude, feria tertia proxima post dominicam Invocavit, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

189

1499. április 8.

A váradi káptalan jelenti Szapolyai István nádornak, hogy levele értelmében kiküldött-jük jelenlétében a nádori ember felszólította Bátor Györgyöt az okleveles bizonyítékok átadására.

Szakadozott, hátlapján több helyen papírral megerősített papíron, zárópecsét nyomával. DL 20 817. (NRA 6-10.) – A külzet: *Domino palatino, pro m[agnifi]co domino Bartho[lomeo fili]o quon[dam] Nico[lai fil]ii Georgii Dragfy de [Belt]hwk cont[ra] magnificum Georgium de Ba[thor] ad octav[as] festi Beati Georgii m[artiris, am]monitionis, prohibi[tionis] et evocationis [relatio].* Keresztben: *Dragfy condescendi debet.* – Mellette újkori másolata. – Regesztája: Bártfai Szabó: Pest 313/1200. – C. T. N.

Spectabili et magnifico domino Stephano de Zapolya comiti perpetuo terre Scepusiensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum, amico eorum honorando capitulum ecclesie Waradiensis amicitie debitum incrementum. Vestra noverit magnificentia nos litteras vestre magnificentie amonitorias, prohibitorias et evocatorias nobis directas honore, quo decuit recepisse in hec verba:

Itt következik Szapolyai István nádor 1499. február 19-i oklevele (188).

Nos itaque amicabilibus petitionibus eiusdem vestre magnificentie acquiescentes una cum prenominate Blasio Genchy de Myndzenth homine vestro palatinali nostrum hominem, videlicet discretum Oswaldum presbiterum, canonicum novi collegii sepulture sancti regis Ladislai in dicta ecclesia nostra fundati ad premissam amonitionem, prohibitionem et evocationem faciendum nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis conformiter retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post festum Pasche Domini proxime preteritum¹ prefatum Georgium de Bathor in possessione sua Maythen vocatam, amonisset, dixisset et commisisset eidem verbo vestro palatinali, ut ipse de pretactis castris, oppidis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis dicti quondam Iohannis Petherffy, que videlicet ex eisdem ius femineum tanquam masculinum concernerent, portionem con[g]ruentem et cum hoc pa-

ria prescriptarum litterarum et litteralium instrumentorum, de illis vero, que ius dumtaxat masculinum et non femineum sequerentur, quartam puellarem prefate domine Katherine, necnon dotem et res parafernales matris eiusdem domine Katherine eosdem iuxta dicti regni consuetudinem de prescriptis iuribus possessionariis dicti Iohannis Petherffy universis provenire debentes reddere et restituere deberet et teneretur prohibuissentque eundem ab ulteriori detentione et conservatione eorundem et nichilominus eundem ibidem et eodem die contra annotatum exponentem ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestram palatinalem evocassent in presentiam rationem de premissis redditurum. Datum octavo die diei² amonitionis, prohibitionis et evocationis prenotatarum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono suprascripto.

¹ Ápr. 1. ² Az *i* betű tollban maradt.

190

1499. április 12., Bátor.

Bátori András özvegye, Julianna és fiai Szecső mezővárost Bátori Margitnak adják azzal, hogy halála után leánya, illetve testvériük, Orsolya férje, Perényi Gábor elfoglalhatja azt.

Papíron, a szöveg alatt egy gyűrűspecset nyomával. DL 71 073. (Perényi cs. lt.) – Regesztája: Perényi 690. sz. – N. T.

Nos, domina Iuliana relicta magnifici condam domini Andree de Bathor, necnon Georgius de Bathor Zathmariensis ac de Zarand comitatum comes et Stephanus atque Andreas filii eiusdem condam domini Andree de Bathor memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos ob sincerum filialem ac fraternalem amorem, quo erga generosam dominam Ursulam, consortem magnifici domini Gabrielis de Peren, filiam videlicet et sororem nostram carissimam fragramus, oppidum Zechew vocatum in comitatu Pesthiensi existens habitum, quod quidem oppidum Zechew ad manus magnificorum condam dominorum comitis Stephani de Bathor waywode Transsilvani etc., necnon Andree et Ladislai et Pauli de Bathor dominorum et genitoris et fratrum bone memorie nostrorum vigoribus certarum fassionum regalium et aliarum efficacissimarum litterarum impignoratio sed et perpetuo iure a magnificis condam dominis Iohanne de Peren, genitore utputa iam dicti domini Gabrielis ac Nicolao de eadem Peren pro sumpnis sedecim milium florenorum auri ascriptum et iure perpetuo collatum ac condonatum fuerat, demum ipsis dominis de Bathor mortuis in nos sub eisdem titulis derivatum et condensum extiterat, nos quoque exposit idem oppidum Zechew pro iuribus ac plenaria et omnimoda satisfactione generose domine Margarethe relicte condam Michaelis Zylagy de Horogzeeg eidem domine usque obitum suum simul cum cunctis eiusdem oppidi utilitatibus et pertinentiis quibuslibet dedimus et ascripsimus, prefato domino Gabrieli de Peren fratri nostro ac Stephano filio prenotati condam domini Iohannis de Peren, fratri scilicet carnali eiusdem domini Gabrielis totalem ac integram sumpnam florenorum prenotatorum remittere et relaxare, idem oppidum Zeechew simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet et omni eo iure, quibus dicti nostri predecessores et exposit nos hactenus tenuimus et possedimus, reddidimus, restituimus et redonavimus universasque

litteras fassionales, inscriptionales, obligatorias et statutorias ac alias quaslibet sub quibuscunque formis verborum et titulis emanatas, quibus scilicet mediantibus ipsum oppidum tenuimus, cassas, vanas et viribus carituras relinquimus, immo remittimus ac relaxamus reddimusque et redonamus eosdemque Gabrielem et Stephanum de Peren de et super premissis florenorum sumpnis quitos reddimus et expeditos committimus sub hac tamen condicione, quod idem dominus Gabriel et Stephanus de Peren antedictam dominam Margaretam relictam condam Michaelis Zylagy in pacifico dominio eiusdem oppidi Zechew iuxta premissam nostram ordinationem pacifice ac libere uti permittere debeant et in recompensam presentis nostre relaxationis et redonationis dicti oppidi esse teneantur, post mortem vero eiusdem domine Margarete ipsi domini Gabriel et Stephanus de Peren idem oppidum Zechew solum vigore presentium pro se occupandi et tenendi habeant facultatem vigore et testimonio presentium mediante. Datum in domo nostra Bathor, feria sexta proxima post dominicam Quasimodo etc., anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Ego Georgius de Bathor
manu propria fateor quo
ad partem meam.

Et ego Andreas de Bathor propria manu

191

1506. június 8.

A somogyi konvent előtt Bátori György – testvérei, István és András terheit magára véve – a Somogy megyei Kistarnóca és Aracs birtokokat szolgálatai viszonzásául Perneszi Imrének és fainak adományozza.

Papíron, a hátlapon rányomott pecséttel. DL 21 574. (NRA 20-42.) – 16. századi kézzel: *Fassio d(omini) Georgii super Kystarnocza et Arach nobilibus de Pernez facta.* – Regesztája: SMM 13. (1982) 6/116. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod magnificus dominus Georgius de Bathor onera Stephani et Andree carnalium aliorumque cunctorum fratrum, proximorum et consanguineorum suorum, quos infrascriptum tangeret vel tangere posset negotium, in subscriptis super se assumptum coram nobis personaliter constitutus sponte et libere est confessus in hunc modum, quod ipse considerans fideles servos non tam favoribus, quam munificentis prosequi gratie specialis, ut excrescentibus donis et favoribus fervor¹ fidelitatis magis accendatur et excrescat affectus subditorum, quoniam si merita acceduntur familiarium et munificentis efferuntur, alii huiusmodi exemplo accensi reddantur ad impendenda fidelitatis opera promptiores.² Quia autem sibi et dictis fratribus suis egregius Emericus de Pernez fidelitatem fidelitatibus continuans et virtutem virtutibus inserens sine aliqua nota relargitionis servivisset, horum igitur intuitu servitorum ipsius Emerici de Pernez possessiones suas et dictorum fratrum suorum Kystharnocza et Arach vocatas in comitatu Simigiensi habitas simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, silvis, nemoribus, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, molendinis et locis eorundem, generaliter vero quarumlibet utilitatum earundem integritatibus quovis

nominis vocabulo vocitatis, ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus prefato Emerico de Pernez ac Nicolao, Paulo et Stephano filiis eiusdem dedisset, donasset, contulisset ac perpetuo ascripsisset, imo dedit, donavit, contulit et ascripsit nostri in presentia in filios filiorum ac heredum per heredes iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, fruendas, possidendas pariter et habendas, assumptendo nichilominus prefatus dominus Georgius de Bathor annotatos Emericum de Pernez ac Nicolaum, Paulum et Stephanum filios eiusdem ipsorumque heredes universos in pacifico dominio prescriptarum possessionum contra quoslibet legitimos impeditores, causidicos et actores proprii laboribus et expensis tueri, protegere et defensando conservare harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria secunda proxima post festum Sancte et Individue Trinitatis, anno eiusdem millesimo quingentesimo sexto.

¹ Az eredetiben *favor* áll. ² Az arengához vö. Fejér V/1. 105. és 160. (DL 50 624.) – Dreska Gábor megállapítása.

192

1507. június 15., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Istvánt a rokonukat megverő Zsarolyáni nemesek zsarolyáni, csekei és sámeli birtokrészeibe.

Papíron, a zárlatán papírfelzetes titkospecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-349. (DF 211 103.) – A hátlapon a konvent feljegyzése, illetve a parancslevél felett, mellett és alatt a konvent 1507. aug. 4-i jelentésének teljes szövegű fogalmazványa: **193**. A feljegyzés alatt: *Fassio facta, soluta*. – 18. századi írással: *Protocolli pagina 165*. – N. T.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut decet, habentes respectum ad preclaram fidem fidelitatemque et fidelium obsequiorum gratuita merita fidelis nostri magnifici Stephani de Bathor per eum sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone ac deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constantia exhibita et impensa universa bona, possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria tam in possessionibus Sarolyan, Cheke et predio Samel appellatis, quam alias ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri existentia¹ et habitas, que nobilium Michaelis Cheke de predicta Sarolyan et Thome, Blasii, Georgii, Emerici, Andree et Iohannis filiorum eiusdem, necnon Iacobi filii Stephani de eadem Sarolyan prefuissent, sed ex eo, quod hiis diebus preteritis iidem Michael Cheke ac Thomas, Blasius et alii predicti Dei et hominum timore ac mandato posthabitis nobilem Petrum Marthon dictum de predicta Sarolyan, fratrem et consanguineum ipsorum nullis suis culpis et demeritis exigentibus diris verberum vulnerumque plagis affecisse dicuntur, ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri Hungarie consuetudinem rite et legitime devolute esse perhibentur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissisque sic, ut prefetur, stantibus et se habentibus vigore aliarum litterarum² nostrarum donationalium superinde confectarum memorato Stephano de predicta Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis in

perpetuum contulerimus velimusque eundem per nostrum et vestrum homines in dominium eorundem legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus de Chahol aut Iohannes Kwn de Rosal vel Petrus de Komorocz ceu Iohannes de Bagos sive Thomas neve Gaspar de Wra aut Albertus de Wethes sive Andreas de Ewr neve Ladislaus de Ibran nam Demetrius³ de dicta Bagos aut Stephanus de Wra aut Mathias Erdely de Sarolyan sive Valentinus Soldos de eadem Sarolyan aliis absentibus homo noster ad facies prescriptorum universorum bonorum, possessionum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum tam in dictis possessionibus Sarolyan, Cheke et predio Samel appellatis, quam alias ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri existentium et habitorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, introducat prefatum Stephanum de predicta Bathor in dominium eorundem et earundem statuatque eadem et easdem eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis prescriptis premissis iure ipsi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum Stephanum de predicta Bathor ad terminum competentem in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, ac iurium possessionariorum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Beatorum Viti et Modesti martirum, anno Domini millesimo quingentesimo septimo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno decimo septimo, Bohemie vero tricesimo septimo.

¹ Kétszer. ² Tollban maradt szó. ³ Előtte kihúzva: p.

193

1507. augusztus 4.

A leleszi konvent jelenti Ulászló királynak, hogy parancslevele értelmében kiküldöttük jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátori Istvánt a Zsarolyáni nemesek zsarolyáni, csekei és sámeli birtokrészeibe, de annak e nemesek ellentmondtak.

Jelentés fogalmazványa a parancslevél szövege fölött, mellett és alatt. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-349. (DF 211 103.) – N. T.

Serenissimo principi, domino Wladislao Dei gratia Hungarie et Bohemie etc., domino ipsorum gratiosissimo Benedictus Kornys prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras ipsius vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis directas summo cum honore recepisse in hec verba:

Itt következik II. Ulászló király 1507. június 15-i oklevele (192).

Nos itaque preinsertis preceptis et mandatis ipsius vestre serenitatis obedientes, ut tenemur, una cum prefato Ladislao Ibrany de Waya, homine eiusdem vestre serenitatis unum

ex nobis, videlicet religiosum fratrem Petrum de Transsilvania presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria tertia proxima ante festum Beate Marie Magdalene proxime preteritum¹ ad facies prescripte possessionis Sarolyan consequenterque totalium portionum possessionariarum antedictorum Michaelis Cheke in eadem Sarolyan, necnon Thome, Blasii, Georgii, Emerici, Andree et Iohannis filiorum eiusdem, necnon Iacobi filii Stephani de prefata Sarolyan in eadem habitatum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent ac ad alia universa bona, possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria in possessione Cheke et predio Samel appellatis et alias ubivis et in quibuscunque comitatibus existentia et habitas accedere voluissent, et dum idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente prefatum Stephanum de Bathor in dominium eorundem et earundem introducere ac eadem et easdem eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet statuere voluisset, tunc prefatus Michael Cheke de Sarolyan in sua ac dictorum Thome, Blasii, Georgii, Emerici, Andree et Iohannis filiorum suorum, necnon Stephanus de eadem Sarolyan in Iacobi filii sui nominibus et personis huiusmodi introductioni et stationi contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis eorundem inhibitionem idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente ibidem et eodem die ac in loco huiusmodi contradictionis eosdem Michael de Sarolyan, necnon Thomam, Blasium, Georgium, Emericum, Andream et Iohannem eiusdem Michaelis ac Iacobum iam fati Stephani de eadem Sarolyan filios contra annotatum Stephanum de Bathor ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas eiusdem vestre serenitatis personalem evocasset in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sedecimo die diei introductionis et stationis prenotatarum, anno Domini supradicto.

¹ Júl. 20.

194

1512. március 14., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a fehérvári keresztesek konventjének, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat Maros és Jut birtokokba.

Átírta a fehérvári keresztesek konventje 1513. jan. 28-i privilégiumában: **196.** DL 22 287. (NRA 694-34.) – C. T. N.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie cruciferorum de Alba salutem et gratiam. Cum nos respectum habentes ad preclaram fidem et fidelitatis integritatem fidelium nostrorum magnificorum Georgii agazonum nostrorum regalium magistri ac Stephani comitis Themesiensis et generalis capitanei partium regni nostri Inferiorum, necnon Andree de Bathor, que iidem sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni fidelitatis constantia exhibuerunt et impenderunt, totales possessiones Maros

in Wesprimiensi et Iwth vocatas in Simigiensi comitatibus existentes habitas, in quarum pacifico dominio iidem Georgius, Stephanus et Andreas de Bathor progenitores suos ab antiquo perstitisse seque ipsos persistere asserunt etiam de presenti, simul cum omni eo iure nostro regio, si quod in eisdem prescriptis possessionibus etiam alias qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, ac pariter cum cunctis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut preferatur, stantibus et se habentibus memoratis Georgio, Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum nove nostre donationis titulo in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium earundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gaspar Wgron de Thorwe aut Benedictus et Michael Wgron de eadem Thorwe sive Georgius Dobozy de Lwlya seu Andreas Chege vel Fabianus de Bosok sive Iohannes et Paulus de eadem aut Valentinus Thardy de eadem sive Georgius Chok de Lepsen aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum Maros et Iwth vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem ac iuris nostri regii in eisdem habiti statuatque easdem ac idem eisdem premissis nove nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Georgium et Stephanum ac Andream de Bathor ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in dominica Oculi, anno Domini millesimo quingentesimo duodecimo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno vigesimo secundo, Bohemie vero quadragesimo secundo.

195

1512. december 8., Buda.

II. Ulászló király Bátori György, István és András kérésére a Veszprém megyei Maros birtokot áthelyezi Somogy megyébe.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel, alatta és mellette: *Presente domino magnifico Moyse Buzlay*; a jobb alsó sarokban: *Io. Erdewdy*. DL 22 361. (NRA 413-33.) – A hátlapján: *Translatio possessionis Maros ad comitatum Simigiensem.* – C. T. N.

Nos, Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos cum ad humillimam supplicationem fidelium nostrorum magnificorum Georgii de Bathor ac Stephani de eadem comitis Themensiensis partiumque regni nostri Inferiorum capitanei generalis, necnon Andree de eadem Bathor nostre per eos propterea porrectam maiestati, tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelium servitiorum meritis eorundem, que iidem sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone deindeque maiestati nostre pro locorum et temporum

diversitate exhibuerunt et impenderunt, possessionem ipsorum Maros vocatam in comitatu Wesprimiensi existentem habitam de eodem comitatu Wesprimiensi ad comitatum Simigiensem, cuius sedi iudicarie eadem possessio propinquior, quam sedi ipsius comitatus Wesprimiensis esse dicitur, duximus transferendam ac eidem comitatui Simigiensi annectendam et adiungendam a iudicioque et iudicatu seu quavis potestate et iurisdictione comitum vel vicecomitum et iudicum nobilium parochialium prefati comitatus Wesprimiensis aliorumque quorumlibet iudicum et iustitiariorum secularium dicti regni nostri Hungarie in pretacto comitatu Wesprimiensi pro tempore iudicantium prorsus et per omnia eximendam, immo transferimus, annectimus adiungimusque et eximimus presentium per vigorem. Quocirca vobis fidelibus nostris, comitibus vel vicecomitibus et iudicibus nobilium prefati comitatus Wesprimiensis, cunctis etiam aliis regni nostri iudicibus et iustitiariis secularibus presentes visuris harum serie firmiter committimus et mandamus, quatinus amodo iam fatos Georgium, Stephanum et Andream de prenotata Bathor iobagionesque eorum in dicta possessione commorantes ratione prescripte possessionis in quibusvis causis et earum articulis ad quorumvis instantiam in sepe dicto comitatu Wesprimiensi et eius sede iudicaria iudicare vel vestro astare iudicatu compellere nullo unquam tempore presumatis, nec sitis ausi modo aliquali, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude, in festo Conceptionis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo duodecimo.

Relatio magistri Iohannis prepositi
Tituliensis, secretarii regie maiestatis

196

1513. január 28.

A fehérvári keresztések konventjének privilégiuma arról, hogy II. Ulászló király 1512. március 14-i parancsára kiküldöttük jelenlétében a királyi emberek bevezették a Bátoriakat Maros és Jut birtokokba.

Hártyán, díszített kezdő első sorral, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 22 287. (NRA 694-34.) – A hátlapján: *Statutoria super Iwth et Maros per novam donationem pura.* – C. T. N.

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Hierosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris salutem in omnium salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras serenissimi principis et domini Wladislai, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis directas sumpma cum reverentia recepimus in hec verba:

Itt következik II. Ulászló király 1512. március 14-i oklevele (194).

Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis in omnibus obedientes, ut tenemur, una cum prenominitis Gaspar Wgron de Thorwe et Iohanne de Bosok hominibus suis regiis nostrum hominem, videlicet honorabilem et religiosum fratrem Paulum de Kenderes presbiterum cruciferorum socium nostrum conventualem ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi

nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria quinta, octavo scilicet die festi Epiphaniarum Domini proxime preteriti¹ ad facies prescriptarum possessionum Maros in Wesprimiensi ac Iwth in Simigiensi comitatibus predictis habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et signanter nobilibus Michaelae, Bernaldo Wgron de Thorwe et Valentino Thardy de Bosok, item providis Paulo Hagyo egregii Iohannis de Fayz in portione sua possessionaria in Kwsthan habita, Petro Mathyas reverendi domini Laurentii prepositi ecclesie Albensis in Zabady, Paulo Feyerwary honorabilis capituli eiusdem ecclesie Albensis in Kylythy et Luca Ispan egregii Emerici Pernezy de Ozthopan in portione sua possessionaria in Pezze possessionibus vocatis habita commorantibus, iobagionibus et officialibus constitutis in eorundem domini Laurentii prepositi ac capituli ecclesie Albensis, necnon Iohannis Fayzy et Emerici Pernezy, dominorum scilicet suorum personis presentibus accedendo introduxissent prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem ac dicti iuris regii in eisdem habitū statuissentque easdem et idem eisdem pmissis nove donationis regie titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas nullo penitus contradictore protunc inibi coram ipsis legitimis diebus et horis in facie earundem permanentibus et neque demum hic coram nobis apparente. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas ad fassionem predictorum regionum et nostri hominum duximus concedendas. Datum sexto decimo die diei introductionis et statutionis predictarum, anno Domini millesimo quingentesimo tredecimo, venerabili et religiosi domino Nicolao de Zabady preceptore, prefato Paulo de Kenderes lectore, altero Paulo de Chwrgo cantore, Stephano de Zabas custode ceterisque fratribus predictae ecclesie nostre feliciter existentibus.

¹ Jan. 13.

197

1513. április 1.

A somogyi konvent előtt Bátori István temesi ispán – fivére, András nevében is – szerződést köt testvérük, György lovászmester feleségével, Buzlai Katalinnal a György esetleges halálát követően Katalinnak átadandó jegyajándékról.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 22 417. (NRA 413-18.) – Regesztája: SMM 18. (1987) 42/168. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod magnificus dominus Stephanus de Bathor comes Themesiensis et partium Inferiorum capitaneus generalis ab una ac generosa et magnifica domina Katherina Bwzlay, consors magnifici domini Georgii de eadem Bathor agazonum regalium magistri partibus ab alia, prelibatus etiam dominus Stephanus de Bathor onera et quelibet gravamina magnifici domini Andree de dicta Bathor, fratris germani sui carnalis ad cunctas suas hereditates, in subscriptis si persistere nollet, super se ipsum assumendo et recipiendo coram nobis personaliter constituti sponte et libere sunt confessi in hunc modum, quod ipsi tum matura in se deliberatione prehabita tumque considerantes et in animo ipsorum revolventes omnem

illam caritatem et sincerum fraternalem amorem, quibus hactenus inter se usi sunt, etiam ut et imposterum quoque inter ipsos ille amor fraternalis magis ac magis radicetur, talem inter se fecissent dispositionem seu compositionem, prout fecerunt nostro in conspectu, quod si temporum in processu iuxta divinam voluntatem, cui humana fragilitas resistere nequit, prefatum dominum Georgium de Bathor, dominum scilicet et maritum dicte domine Katherine ab hac luce absque prolibus, quod Deus avertat, decedere contigerit et ipsa domina Katherine ipso orbata remanserit, extunc ipse dominus Stephanus de Bathor totale oppidum Marczaly simul cum possessionibus Thask, Gadan, Dyzno et Byze vocatis ad predictum oppidum Marczaly pertinentibus, necnon possessiones Maros, Iwth et Zemes ac oppidum Somoghwar omnino in comitatu Simigiensi existentes et habitum simul cum universis eorundem oppidorum et possessionum utilitatibus, puta theloneis, molendinis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, terris etiam arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, vineis vinearumque promonthoriis, generaliter vero quarumlibet utilitatum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad dicta oppida et possessiones predictas spectantibus et pertinere debentibus simulque etiam allodio in dicta Maros habito ac pecudibus et pecoribus, necnon omnibus aliisque cunctis utilitatibus ad idem allodium deservientibus – demptis dumtaxat taxis extraordinariis, quas¹ prefatus dominus Stephanus urgente maxima necessitate sicuti de aliis suis bonis, ita et de predictis² excipere valeat – prefate domine Katherine pro dote rebusque³ suis parafernalibus ac aliis cunctis eiusdem iuribus, que eidem domine Katherine de universis castris, castellis, oppidis, villis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis dicti domini Georgii de Bathor, domini scilicet et mariti sui iuxta regni consuetudinem provenire deberent, dedisset, donasset et ascripsisset, immo dedit, donavit et ascripsit nostri in presentia tali modo, quod si dictam dominam Katherinam Bwzlay post mortem et decessum ipsius domini Georgii de Bathor, domini scilicet et mariti sui temporum in successu maritali seu religionem intrare contingerit, extunc iidem domini Stephanus et Andreas de Bathor persolutis prius rebus parafernalibus eiusdem domine Katherine pecuniaria solutione mediante, utputa quadringentis florenis, quos ipsa domina Katherine absque omni recusa et difficultate aliquali levare dictaque oppida et possessiones simul cum allodio in dicta Maros habito pecudibusque et pecoribus ad id deservientibus sine omni lite prefatis dominis Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis remittere deberet et teneretur eo facto, casu vero, quo eadem domina Katherine predictos quadringentos florenos levare nollet, extunc iidem domini Stephanus et Andreas de Bathor aut eorum posteri predicta bona possessionaria occupare valeant et possint, nec ipsa domina Katherine ratione previa eosdem turbare seu iure mediante cum ipsis procedere valeat, ubi vero dicta domina Katherine maritali noluerit, sed nomen et honorem dicti domini Georgii de Bathor usque ad ultimum diem vite sue gerere voluerit, extunc dicta oppida et possessiones predictas durante vita sua tenere et conservare valeret atque posset, nec prefati domini Stephanus et Andreas de Bathor de manibus ipsius domine quovis quesito colore excipere valeant, hoc etiam specialiter declarato, quod dicta domina Katherine prescripta oppida et possessiones dotemque et res suas parafernales neque in vita neque in morte cuiquam disponere, dare impignorareque vel testamentaliter legare valeret, sed sine⁴ omni prorsus solutione dictarum dotis et rerum parafernalium suarum eadem oppida et possessiones pure et simpliciter in eosdem dominos Stephanum et Andream de Bathor ipsorumque heredes post mortem eiusdem domine Katherine devolvi et derivari deberent

ipso facto. Ad que omnia premissa firmiter observanda partes prescripte se personali-bus eorum astantiis spontanea obligarunt voluntate coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria sexta proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo tredecimo.

¹ Az eredetiben: *quam*. ² Előtte kihúzva: *prescriptis*. ³ Előtte kihúzva: *et*. ⁴ A szó tollban maradt.

198

1513. április 1.

A somogyi konvent előtt Bátori György lovászmester és István temesi ispán kötelezik magukat, hogy a másik tudomása és beleegyezése nélkül birtokaikat nem idegenítik el.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 22 418. (NRA 413-17.) – A hátlapján 16. századi kézzel: *Obligamen dominorum de Bator, ut nullus contra voluntatem alterius bona obliget*. – Regesztája: SMM 18. (1987) 43/169. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod magnifici domini Georgius de Bathor agazonum regalium magister ab una ac Stephanus similiter de Bathor comes Themensiensis et partium Inferiorum capitaneus generalis partibus ab alia coram nobis personaliter constituti sponte sunt confessi in hunc modum, quod ipsi matura in se deliberatione prehabita talem inter se fecissent dispositionem seu obligamen, ut a modo imposterum nullus eorum qualicumque necessitate urgente aliqua castra, castella, oppida, possessiones portionesque et iura possessionaria in toto vel in parte absque scitu voluntateque et consensu alterius impignorare, obligare seu perpetuo alienare valeret atque posset, casu vero quo qua partium hanc dispositionem infringeret et aliqua castra, castella, oppida, possessiones portionesque et iura possessionaria¹ in toto vel in parte absque scitu, voluntate et consensu partis alterius impignoraret, obligaret seu perpetuo alienaret, huiusmodi impignoratio, obligatio seu alienatio invigorosa existeret, ad que premissa observanda partes predictae sese firmiter obligarunt et promiserunt coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria sexta proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo tredecimo.

¹ Az eredetiben: *portionaria*.

199

1513. április 1.

A somogyi konvent előtt Bátori István temesi ispán és György lovászmester felesége, Buzlai Katalin szerződést kötnek a György esetleges halálát követően rájuk szálló ingóságokról.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 22 419. (NRA 413-16.) – A hátlapján 16. századi kézzel: *Concordia d(omini) palatini cum domina consorte domini Georgii de Bator super rebus mobilibus ipsius domini Georgii*. – Regesztája: SMM 18. (1987) 43/170. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod magnificus dominus Stephanus de Bathor comes Themesiensis et partium Inferiorum capitaneus generalis ab una ac magnifica et generosa domina Katherina Bwzlay, consors magnifici domini Georgii de Bathor agazonum regalium magistri partibus ab alia, prelibatus etiam dominus Stephanus de Bathor onera et quelibet gravamina magnifici domini Andree de dicta Bathor, fratris germani sui carnalis in subscriptis super se assumendo et recipiendo coram nobis personaliter constituti sponte et libere sunt confessi in hunc modum, quod quamvis universe res et bona mobilia dicti domini Georgii de Bathor, domini scilicet mariti eiusdem domine Katherine post mortem et decessum dicti domini Georgii in et ad prefatam dominam Katherinam Bwzlay iuxta huius regni consuetudinem devolvi et condescendi debuissent, tamen dispositione et ordinativa compositione certorum proborum hominum pacem partium amantium talem inter se fecissent unionem, quod universe res prefate domine Katherine Bwzlay tam de domo sua paterna secum adducte, quam etiam per prefatum dominum Georgium de Bathor, dominum videlicet et maritum suum sibi parate et disposite, utputa vestimenta, ornamenta capitis, cathene, aurei anuli, balthei, iocalia – dempto uno iocale Balas ad modum cordis, quod post mortem ipsius domini Georgii de dicta Bathor in prefatos dominos Stephanum et Andream ac eorum posteros condescendi debeat – pre manibus ipsius domini Katherine Bwzlay perpetuo remaneant et insuper de rebus mobilibus prefati domini Georgii de dicta Bathor predictus dominus Stephanus de Bathor de rebus argenteis scutellas octo, discos similiter octo, cuppas octo, unam magnam anforam, unum lavatorium cum pelvi, de superlectilibus quoque et ornamentis domorum viginti tapeta, quatuor carpyth et universa lecta preter lectum magnum deauratum eidem domine Katherine perpetuo dedisset et ascripsisset, econverso vero prefata domina Katherina super res premissas per prefatum dominum Stephanum de dicta Bathor eidem datas et ascriptas contenta eosdem dominos Stephanum et Andream de predicta Bathor ac heredes ipsorum universos de et super universis aliis rebus dicti domini Georgii, domini scilicet et mariti sui quovis nominis vocabulo vocitatis quittos reddidisset et expeditos modisque omnibus absolutos commisisset, immo dedit, ascripsit reddiditque et commisit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria sexta proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo tredecimo.

200

1514. november 23., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori András kamarást a felsorolt tyukodi és gencsi nemesek birtokrészeibe.

A bal felső sarkánál hiányos papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-318. (DF 211 082.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Andree de Bathor cubiculario nostro, introductoria et statutoria.* Alul: *Lecta.* – A pecsét papírfelzetén konventi feljegyzés: *Executio facta est feria sexta post festum Mathie apostoli (1515. márc. 2.), homo regius Blasius de Iarmy, testimonium frater Iohannes de Bechi nullo contradictore inibi apparente in Thwkod introduxerunt magnificum Andream. Item sabbato immediate sequenti ad facies predictae*

portionis Genczy accedentes introduxerunt similiter eundem Andream sine contradictione facta. – 2i Protocolli pagina 53. – Kiadása: Mon. rust. 208. sz. – C. T. N.

[Wladislaus Dei gratia rex] Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et [gratiam. Cum nos debitum haben]tes respectum ad fidelitatem et servitorum gratissima merita fidelis nostri magnifici Andree [de Bathor cubicularii nost]ri, que ipse sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre [. . . . .] vero et potissimum hiis proxime preteritis diebus officia veri et sinceri fidelis pre se ferens [. . . . . m]alefactoribus et popularibus solertem et diligetnem ac obsequiosum prebens rebus et [persone sue non parcens cum] omni fidelitatis constantia exhibuit et impendit, universa bona, possessiones, portion[es possessionarias et] iura possessionaria nobilium¹ Valentini Baranyay, Francisci Bws, Emerici litterati, Thome Santh[a], Ambrosii Dyenesy et Mathie Pelysy de Thykwkd, item Iacobi Mochws, Andree Balashazy, Petri Galfy, Mathei Balashazy, Michaelis similiter Balashazy, alterius Michaelis filii relicte condam Petri Balashazy, Francisci Arthanhazy, Michaelis Chodoray, Valentini Zodoray, Ladislai litterati, Michaelis Chalo, alterius Michaelis Kezy, Andree Sandorhazy et Francisci Hyrichey de Genchy² in comitatu Zathmariensi existentia et habita, que ex eo, quod iidem postposita fide et fidelitate eorum nobis et sacre corone nostre debita superioribus his diebus, quibus rustici et malefactores contra nos et totam nobilitatem huius regni nostri delendam insurrexerant, eisdem malefactoribus sponte et libere adhesisse ac cum eisdem una multa mala homicidia, depredationes et alia queque nephandissima scellera perpetrasse ob idque notam infidelitatis incurrisse dicuntur, ad nos consequenter collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam dicti regni Hungarie consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato Andree de Bathor heredibusque suis et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum in perpetuum contullerimus velimusque eundem in dominium eorundem bonorum per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Benedictus Ewry aut Albertus Iklody vel Benedictus Beregy de Papos vel Blasius Iarmy aliis absentibus homo noster ad facies prescriptorum universorum bonorum et iurium possessionariorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Andream de Bathor statuatque eadem et easdem eidem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis nostre donationis titulo ipsi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum Andream Bathory ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum Beate Katherine virginis et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto.

¹ Utána kihúzva: *Davidi*. ² A szó végéről kihúzva valami.

201

1515. január 31., Buda.

II. Ulászló király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a Bátoriakat Vetési Albert birtokrészébe.

Hiányos papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-362. (DF 211 116.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro fidelibus nostris magnificis Georgio, Stephano et Andree de Bathor, introductoria et statutoria.* Alul: *Lecta.* – A pecsét papírfelzetén konventi feljegyzés: *Executio facta est feria quinta post festum Mathie apostoli (márc. 1.) in possessionibus Wethys etc., ut prescribitur interius. Gregorius de Wethys in sua et nobilium Alberti, Iohannis, Thome et Petri filiorum Alberti de eadem Wethys contradixit et idem Albertus de Wethys in propria contradixit statutioni in personis quoque filiorum predictorum et Francisci suorum.* – Protocolli 2i pagina 200. – Kiadása: Mon. rust. 232. sz. – C. T. N.

Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fide[libus nostris, conventui] ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem et gratiam. Cum nos considerantes gratam fide[litatem et fidelium se]rvitiorum merita fidelium nostrorum¹ magnificorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor pe[r ipsos sacre imp]rimis huius regni nostri Hungarie corone deindeque maiestati nostre pro locorum et temporum vari[etate cum omni] fidelitatis constantia exhibitorum totales possessiones Wethes, Gywlwez, Kekes, Wada, Chek(e) e[st] Almas in Z]athmariensi, necnon Bathar vocatas in de Wgocha comitatibus existentes et habitas, que nobilis Alberti [de Wethes] prefuissent, sed per notam infidelitatis eiusdem, quam ipse ex eo, quod preteritis disturbiorum tempo[ribus r]iusticis sive malefactoribus plebee conditionis, qui in hoc regno nostro Hungarie insurrexerant et tumultu[aban]tur, relicta fide et fidelitate nobis et dicte sacre nostre corone observanda adhesisse, et cum eis omnes a[ctu]s nefarios crudelitatesque in nobiles exercuisse dicitur, incurrit, ad nos consequenterque collationem nostram [reg]iam, iuxta antiquam et approbatam legem atque consuetudinem dicti regni nostri Hungarie rite et legitime devolute esse perhibentur et redacte, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefetur, stantibus et se habentibus memoratis Georgio, Stephano et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium exinde confectarum in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium earundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes aut Demetrius de Bagos vel Benedictus sin Andreas de Ewr seu Benedictus de Banhaza sive Dionisius neve Iohannes de Saswar² aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum totalium possessionum Wethes, Gywlwez, Kekes, Wada, Chek(e) et Almas, necnon Bathar vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat memoratos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem statuaturque easdem eisdem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Georgium, Stephanum et Andream de Bath[or] nostram personalem in presentiam ad terminum competentem ratio-

nem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem simul cum contradictorum et evocatorum vicinorumque et commetaneorum, qui premissis introductioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quarta proxima ante festum Purificationis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno vigesimo quinto, Bohemie vero quadragésimo quinto.

¹ Az eredetiben: *nostrum*. ² A királyi emberek neveit utólag más kézzel írták be.

*

1516. márc. 19. A somogyi konvent előtt a Bátoriak nevében tiltakoznak Szigliget vár elfoglalása miatt. – Regesztája: SMM 2. (1971.) 43/46. – Helyes kelte: 1526. márc. 28. Lásd **273**.

202

1516. augusztus 26., Buda.

Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bástori Andrászt a Közép-Szolnok megyei Mindszent birtokon lévő részbe.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 22 807. (NRA 842-32.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro magnifico Andrea filio magnifici alterius condam Andree de Bathor, introductoria et statutoria.* – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez comes Petrus comes de Sancto Georgio et de Bozyn iudex curie serenissimi principis domini Lodovici Dei gratia regis Hungarie, Bohemie etc. amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magnifici domini Andree filii magnifici condam alterius Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium totalis portionis possessionarie nobilium Francisci et Ambrosii filiorum condam Georgii Pothyz de Mendzenth in eadem possessione Mendzenth in comitatu Zolnokmediocri existenti habite, ipsum exponentem ex fassione eorundem Francisci et Ambrosii coram capitulo ecclesie Varadiensis annotato condam Andree de Bathor, patri dicti exponentis facta titulo pignoris concernentis legitime vellet introire. Super quo amicitiam vestram presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Philipus de Pelezarwad vel Iohannes Kaplyan de Lele aut Mathius de Perhyemes sin Ladislaus sive Petrus de Zarwad neve Ladislaus de Zodorow nam Petrus namque Blasius de Kawas aut Franciscus de Balashaza vel Demetrius sin Nicolaus de eadem aliis absentibus homo regius ad facies prescripte possessionis Mendzenth vocate consequenterque dicte totalis portionis possessionarie prefatorum Francisci et Ambrosii Pothyz in eadem habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum dominum Andream de Bathor in dominium eiusdem statuatque eandem eidem premissis pignoris titulo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra

annotatum exponentem regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissa stationi intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, prefato domino nostro regi suo modo fideliter rescribatis. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Beati Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

203

1516. szeptember 30., Füzér.

Perényi Imre nádor kéri a leleszi konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori ember vezesse be Bátori András Kölcsei Mikó László Szatmár megyei kölcsei, milotai, csekei, nagyszekeresi és csécsei birtokrészeibe, valamint a néhai Farkas Mihály kölcsei udvarházának negyedébe.

Papíron, záró gyűrűspecst nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-312. (DF 211 080.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Andrea de Bathor, introductoria et statutoria. Alatta: utrinque extradata.* – 18. századi írással: *Protocolli folio 20.* – A hátlapon a konvent 1516. október 17-i feljegyzése: **204.** – A hátlapon egy másik ügyben kelt feljegyzés: *Tunc temporis interfuit iudex Franciscus Zolthan. Paulus Nagh evocatus est ad octavas festi Beati Michaelis archangelis. – Eodem die in Cheke facta est executio, iobagiones relicte Martini Farkas, Iohannes, Mathias, iobagio Casparis presbiteri, Lucas Palady nullo contradictore apparente. Facta est executio.* – N. T.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez Emericus de Peren comes perpetuus comitatus Abawywariensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona magnifici Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium totalium portionum possessionariarum nobilis Ladislai Myko de Kewlche in possessionibus eadem Kewlche ac Mylotha, Cheke, Naghzekeres et Cheke vocatis, necnon quarte partis cuiusdam unius fundi seu curie nobilitaris condam Michaelis Farkas in prescripta Kewlche omnino in comitatu Zathmariensi existentibus habitarum, ipsum exponentem perpetue emptionis titulo de iure concernentium legitime vellet introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus et requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gaspar Ewrdeg de Papos aut Benedictus Nyry vel Seraphin Beregy de eadem Papos sin Benedictus de Ewr sew Michael Kanthor de Hodaz aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum Kewlche, Mylotha, Cheke, Naghzekeres et Cheke vocatarum omnino in dicto comitatu Zathmariensi existentium consequenterque portionum possessionariarum dicti Ladislai Kewlchei, necnon quarte partis prescripte curie nobilitaris condam Michaelis Farkas in eisdem habitarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum Andream Bathory exponentem in dominium earundem et eiusdem statuatque easdem et idem(!) eidem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem

contra annotatum exponentem ad terminum competentem nostram in presentiam rationem contradictionis eorum huiusmodi reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminum ad predictum, ut fuerit expediens, nobis suo modo rescribatis. Datum in Fyzer, feria tertia proxima post festum Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

204

1516. október 17.

A leleszi konvent jelenti Perényi Imre nádornak, hogy levele értelmében kiküldöttük jelenlétében a nádori ember bevezette volna Bátori Andrást Kölcsei Mikó László Szatmár megyei birtokrészeibe és Farkas Mihály nemesi telkének negyedébe, de Kölcsei Kende Péter és rokonai ellentmondtak.

Papíron, pecsételés nélkül. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-312/a. (DF 211 081.) – A külzet: *Domino palatino, pro nobilibus Petro Kende de Czegen, Francisco filio condam Lodovici et Kewlche et aliis intrascriptis contra magnificum dominum Andream de Bathor ob contradictoriam inhibitionem possessionarie statutionis intrascripte ad octavas festi Beati Georgii martiris proxime venturas modo intranominato, evocationis par.* 18. századi kézzel: *Protocolli 2ⁱ 20^a pagina.* – Jelentés fogalmazványa, melynek szövegét a parancslevél melletti margón kezdték el, a parancslevél szövege alatt folytatták, és a hátlapon fejezték be. Uo. B-312. (DF 211 080.) – N. T.

Spectabili et magnifico domino Emerico de Peren comiti perpetuo comitatus Abawywariensis, regni Hungarie palatino et iudici Comanorum Benedictus Kornys episcopus Drywasthensis, prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationes in Domino debitas et devotas. Vestra noverit magnificentia nos litteras eiusdem vestre magnificentie introductorias et statutorias nobis loquentes et directas ea reverentia, qua decuit, recepisse in hec verba:

Itt következik Perényi Imre nádor 1516. szeptember 30-i oklevele (203).

Nos itaque preinsertis petitionibus eiusdem vestre magnificentie obtemperantes, uti tenemur, una cum prefato Gaspar Ewrdegh de Papos homine eiusdem nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Mathiam de Tholchwa presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et statutionem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis pariformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria quinta proxima post festum Beati Michaelis archangeli proxime preteritum¹ et aliis diebus immediate sequentibus ad idque aptis et sufficientibus ad facies possessionum², utputa Kewlche, Mylotha et aliarum prescriptarum portionumque consequenter possessionariarum dicti Ladislai Kewlchey in eisdem, necnon quarte partis prescripte curie nobilitaris condam Michaelis Farkas in prescripta Kewlche habitarium vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo dumque idem homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente memoratum dominum Andream de Bathor exponentem in dominium earundem introducere easdemque eidem premissis iure ipsi incumbenti perpetuo possidendas statuere voluisset, tunc nobilis Petrus Kende de Chegen ad ultimum in facie dicte possessionis Cheke con-

stitutus in sua et nobilium Francisci condam Lodovici de dicta Kewlche ac Michaelis, Georgii, Francisci et Thome filiorum condam Laurentii Kende, fratris scilicet eiusdem dicti Petri Kende carnalis de eadem Czegen ibidem in facie dicte possessionis Cheke vocate, tandem vero quindecim diebus huiusmodi executionis nondum elapsis idem prefatus Petrus Kende de Chegen in sua similiter et dictorum nobilium fratrum suorum fraternalium et divisionalium, item honorabilis magistri Gaspar presbiteri Bornemyzza de eadem Kewlche, necnon Marci et prefati Ladislai Myko de eadem Kewlche nominibus et personis pretactis huiusmodi totalibus statutionibus et introductionibus³ prescriptarum portionum possessionariarum sepe fati Ladislai Myko de Kewlche sepe fata premissa modo fiendis contradictionis velamine obviasset, prout et hic in conventu obviavit coram nobis, ob quam quidem huiusmodi introductionis inhibitionem idem homo vestre magnificentie ipso nostro testimonio presente memoratum Petrum Kende et alios predictos ibidem, ubi supra, ac in loco huiusmodi contradictionis evocasset contra annotatum Andream de Bathor, nos vero consimiliter eosdem et alios omnes et singulos prescriptos ad octavas festi Beati Georgii martiris proxime venturas vestre magnificentie evocavimus in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sedecimo die diei executionis et evocationis premissarum, anno Domini supradicto⁴.

¹ 1516. okt. 2. ² Utána szövegfelesleg: *possessionariarum*. ³ Az eredetiben hibásan: *et* (sor fölötti beszúrás) *statutionibus introductionibus*. ⁴ Előtte kihúzva: *millesimo etc.*

205

1516. november 3., Buda.

II. Lajos király hűséges szolgálataira való tekintettel Bátori István temesi ispánnak adományozza Felsőtoronyai Máté királyi kézre háramlott Valkó és Bács megyei birtokait.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel, a jobb alsó sarokban: *N. Bachiensis*. DL 22 833. (NRA 596-34.) – A hátlapján: *Registrata folio XXVIII, anno 1516.* – C. T. N.

Nos, Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos habentes respectum et considerationem ad fidelitatem et grata cumulatissimaque servitiorum merita fidelis nostri magnifici Stephani de Bathor comitis nostri Themesiensis et partium regni nostri Inferiorum capitanei generalis, que idem sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni semper fidelitatis perseverentia exhibuit et impendit, totales portiones possessionarias nobilis Mathei de FelsewThoronya in possessionibus FelsewGyenthew, Beczencz, KysZewlews et Gelefew in de Walko, necnon Tharonya predicta in Bachiensi aliaque universa bona et quelibet iura possessionaria ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri Hungarie existentia et habita, que ex eo, quod idem Matheus hiis proxime preteritis diebus nobilem dominam Dorotheam, filiam nobilis condam Iohannis de Gyenthew, consortem suam adeo verberibus affecisse dicitur, ut paucis post diebus mortem obierit, ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam dicti regni nostri Hungarie consuetudinem atque legem rite et legitime devolute esse perhibentur et redacta, simul cum

cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, moleninis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato Stephano de Bathor comiti nostro Themensiensi suisque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Omnium Sanctorum, anno Domini millesimo quingentesimo sexto decimo, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. predictorum anno primo.

Relatio magistri Nicolai
secretarii regie maiestatis

206

1517. február 16., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a budai káptalannak, hogy mivel másik levelével bizonyos királyi jogot érintő birtokokat hűséges szolgálataik fejében Bátor György lovászmesternek, István temesi ispánnak, az Alsó részek kapitányának és András szatmári és szabolcsi ispánnak, valamint Csulai Móré László kamarásnak és testvérének, Györgynek adományozott, ezért küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek vezessék be a mondottakat a birtokokban lévő királyi jogba.

Átírta a budai káptalan 1518. febr. 14-i jelentésében: **219**. DL 22 995. (NRA 413-11.) – C. T. N.

Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Budensis salutem et gratiam. Cum nos singulari quadam ac digna consideratione pensantes fidei integritatem servitiorumque cumulata merita fidelium nostrorum magnificorum Georgii de Bathor agazonum nostrorum regalium magistri et comitis comitatus Simigienensis ac Stephani de Bathor comitis Themensiensis et generalis capitanei partium regni nostri Inferiorum ac Andree similiter de Bathor comitis comitatum Zathmariensis et de Zabolch, item egregii Ladislai More de Chwla cubicularii nostri, que iidem maioresque sui assidue contra hostes huius regni nostri, potissimum autem adversus Turcos crucis Christi inimicos pro defensione eiusdem regni nostri et augmento status predecessorum nostrorum regum Hungarie non sine magna eorum gloria et laude viriliter decertantes sacre imprimis huius regni Hungarie corone ac serenissimo condam principi domino Wladislao regi, genitori nostro charissimo pie memorie et deinde maiestati nostre magna animi promptitudine et diligentia accurata constantissimaque in nos et ipsam sacram coronam fide et fidelitate sub locorum et temporum varietate non parcendo rebus et personis suis exhibuerunt et impenderunt quibusque sese nobis gratos reddere studuerunt et acceptos, quod ipsos vel deinceps facturos speramus, totum et omne ius nostrum regium, si quod in totalibus possessionibus Zaghwaffew, Korlathffalwa, Zenthersebeth et Garaab vocatis in

Newgradiensis, item similiter totalibus possessionibus Naghkewres in Pesthiensi ac Zolnok et Banrewe appellatis in Zolnokexteriori comitatibus existentibus habitis, alias per paternam maiestatem serenissimi condam domini Wladislai regis Hungarie et Bohemie etc. egregio condam Ladislao de Kwbyn, ut dicitur, nomine iuris regii donatis et collatis qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet sub suis veris metis et antiquis existentibus, memoratis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor quoad unam, quoad aliam vero medietates prefato Ladislao More de Chwla et per eum Georgio similiter More, fratri suo carnali ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum imperpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium eiusdem et eorundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Ideo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes de Maglod vel Nicolaus Pethe de Wechch aut Iohannes Sarwtha de eadem sin Sebastianus de Pand seu Blasius de Halom sive Iohannes Angyal de Pand preata neu Benedictus Naghrewy de Halazthelek neve Petrus Soldos de eadem namque Barnabas Isthwanffy de dicta Halazthelek vel Albertus aut Ladislaus de Nene sin Michael seu Demetrius sive Blasius de Pelyn neu Franciscus neve Bernardus namque Sigismundus de Marchal ceu Nicolaus de Swran aut Franciscus de Gordwa vel Nicolaus de Liphtho aliis absentibus homo noster ad facies prenominatarum totalium possessionum Zaghwaffew, Korlathffalwa, Zenthersebeth et Garaab vocatarum in Newgradiensis, item similiter totalium possessionum Naghkewres in Pesthiensi ac Zolnok et Banrewe appellatarum in Zolnokexteriori comitatibus existentium et habitarum consequenterque dicti iuris nostri regii in eisdem habiti, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor, necnon Ladislaum et Georgium More de Chwla in dominium earundem ac iuris nostri regii in eisdem habiti statuatque easdem et idem eisdem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iuris titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendum, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor, necnon Ladislaum et Georgium More ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, possessionumque et iurium possessionariorum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerint expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima ante festum Kathedre Beati Petri apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo septimo, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. anno primo.

1517. április 14.

A somogyi konvent előtt Bátori György lovászmester, somogyi ispán felesége, Buzlai Katalin a Tolna megyei Simontornya várban, Tolna, Fejér és Veszprém megyei birtokokban,

valamint egy budai házban lévő jogait jótéteményeikért sógoraira, Bátori István temesi ispánra és testvére, András szatmári ispánra ruházza.

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 22 908. (NRA 413-7.) – Az oklevelet átírta II. Lajos király Budán, 1519. okt. 14-i privilégiumában: **232**. DL 23 122. (NRA 413-53.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 44/48., Lev. Közl. 71. (2000) 123/104., Vég: Buda helyrajza II. 168/594. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod generosa et magnifica domina Katherina Bwzlay, consors magnifici domini Georgii de Bathor agazonum regalium magistri, necnon comitis comitatus Simigiensis, filia videlicet magnifici domini Moysi Bwzlay de Gergellaka magistri curie regie maiestatis onera et quelibet gravamina generose puelle Agnetis, filie condam magnifici domini Ladislai olim filii prefati domini Moysi, aliorum etiam cunctorum fratrum, proximorum et consanguineorum suorum in subscriptis super se levando et recipiendo coram nobis personaliter constituta sponte et libere est confessa pariterque retulit in hunc modum, quod ipsa matura in se deliberatione superinde prehabita, consideratis recensitisque et perpensis illis multimodis favoribus et complacentiis magnifici domini Stephani de Bathor comitis Themesiensis et partium regni Inferiorum capitanei generalis, fratris carnalis dicti domini Georgii Bathory, domini et mariti sui dilectissimi, quibus idem dominus Stephanus comes sibi ut domine et glori sue honorandissime usque ad hec tempora semper solertissime adesse pariter et prodesse studuisset, totum et omne ius suum omnemque iuris proprietatem, quod et quam ipsa in totalibus castro Symonthornya nuncupato in Tholnensi, necnon oppido similiter Symonthornya partim in eodem Tholnensi, partim vero in Wesprimiensi, partim siquidem in Albensi ac Igar similiter partim in Wesprimiensi, partim vero in Albensi, Wam autem in eodem Wesprimiensi possessionibus vocatis et comitatibus existentibus, item Dorog, Zyl, utraque Zanas, Hydegkwth, Band et Kewrbew, Pynczehel, Nemethy, Wyfalw, Zenthpether, Parazththelek, Myzla, Egres, Boryad, Beczyk, Hewlgez possessionibus similiter vocatis, necnon portione possessionaria in possessione Belcz nominata omnino in dicto Tholnensi ac possessione Hewrchewk appellata et portione possessionaria in possessione Ewrs vocata in sepe fato Albensi comitatibus existentibus et habitis, sed et cunctis ipsarum ac ipsius utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris utputa arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, montibus, collibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum earundem et eiusdem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad idem castrum ac possessiones et portiones prenarratas de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, in domo denique prefati domini Moysi Bwzlay patris sui in civitate Budensi, in platea scilicet Olazwca nominata constructa, cui ab occidentali domus relicte condam Michaelis Kys de Koros, ab orientali autem partibus vicus de ipsa platea Olazwca ad clastrum in honorem Beati Nicolai confessoris Bude fundatum ducens vicinari dicuntur, ad presens haberet vel se utcunque posse habere speraret quomodolibet in futurum, pro premissis favoribus et complacentiis prefati domini Stephani comitis in eundem dominum Stephanum comitem et per eum magnificum dominum Andream de Bathor comitem Zathmariensem, fratrem germanum ipsorum dominorum Georgii et Stephani Bathory eorundemque heredes et posteritates universos perpetuo et irrevocabiliter transtulisset, prout

transtulit nostri in presentia pleno cum effectu harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo septimo.

208

1517. április 14.

A somogyi konvent előtt Bátori György lovászmester és somogyi ispán felesége, Buzlai Katalin jegyajándékát jótéteményeikért sógorainak, Bátori István temesi ispánnak és András szatmári ispánnak adományozza.

Papíron, a hátlapon rányomott pecséttel. DL 22 907. (NRA 413-8.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 45/49. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod generosa ac magnifica domina Katherina, consors magnifici domini Georgii de Bathor agazorum regalium magistri et comitis comitatus Simigiensis, filia videlicet magnifici domini Moysi Bwzlay de Gergellaka magistri curie regie maiestatis coram nobis personaliter constituta sponte et libere est confessa pariterque retulit in hunc modum, quod quia ipsa consideratis recensitisque et perpensis illis multimodis favoribus et complacentiis magnifici domini Stephani de Bathor comitis Themesiensis et partium regni Inferiorum capitanei generalis, fratris carnalis ipsius domini Georgii Bathory, domini et mariti sui dilectissimi, quibus idem dominus Stephanus comes sibi ut domine et glori sue honorandissime usque ad hec tempora semper solertissime adesse pariter et prodesse studuisset, universas res suas paraffernales, tam scilicet de rebus et bonis mobilibus prefati domini Georgii Bathory, domini et mariti sui dilectissimi ubivis habitis, iuxta huius regni consuetudinem sibi provenire debentibus, quam etiam tempore maritacionis seu nuptiarum suarum celebrationis per parentes suos ac alios quoslibet alibi utcunque traditas atque donatas pro premissis favoribus et complacentiis prefati domini Stephani comitis eidem domino Stephano comiti ac per eum magnifico domino Andree de dicta Bathor comiti Zathmariensi etc., fratri germano eorundem dominorum Georgii et Stephani Bathory ipsorumque heredibus et posteritatibus universis perpetuo duxisset annuendas, concedendas et relaxandas, immo annuit concessitque et relaxavit nostri in presentia harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo septimo.

209

1517. április 14.

A somogyi konvent előtt Bátori György lovászmester, somogyi ispán felesége, Buzlai Katalin a Fejér megyei Gárdony és Pázmány birtokokban és a lovasberényi birtokrészben lévő jogait unokafivéreinek, Buzlai Miklós fainak adja azzal a feltétellel, ha hozzájárulnak másik rendelkezéséhez, amellyel a Tolna megyei Szil és mindkét Szanács birtokokat Bátori István temesi ispánnak és Andrásnak adta.

Papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 22 906. (NRA 413-9.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 45/50. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod generosa ac magnifica domina Katherina Bwzlay, consors magnifici domini Georgii de Bathor agazonum regalium magistri, necnon comitis comitatus Simigiensis, filia videlicet magnifici domini Moysi Bwzlay de Gergellaka magistri curie regie maiestatis coram nobis personaliter constituta sponte et libere est confessa pariterque retulit in hunc modum, quomodo ipsa matura intra se deliberatione prehabita totum et omne ius suum omnemque iuris proprietatem, quod et quam ipsa in totalibus possessionibus Gardon, necnon Pazman alio nomine Paznad vocatis et portione possessionaria in possessione Lowazberyn appellata omnino in comitatu Albensi existentibus et habita ac earundem pertinentiis quibuslibet inpresentiarum haberet vel se posse habere speraret quomodolibet in futurum, in egregios Wolfgangum ac Iohannem et Stephanum filios egregii condam Nicolai Bwzlay de Gergellaka, fratris sui patruelis transtulisset pleno cum effectu, prout transtulit nostri in presentia tali condicione mediante, quod iidem Wolfgangus ac Iohannes et Stephanus illi fassioni, quam ipsa de et super Zyl et utraque Zanas possessionibus vocatis in comitatu Tholnensi existentibus et aliis cunctis iuribus suis possessionariis ubilibet intra ambitum huius regni adiacentibus vigore aliarum litterarum nostrarum fassionalium magnifico domino Stephano de dicta Bathor comiti Themesiensi et partium regni Inferiorum capitaneo generali ac per eum magnifico domino Andree de eadem Bathor, fratri germano eorundem dominorum Georgii et Stephani comitis pro multimodis favoribus et complacentiis eiusdem domini Stephani comitis et per ipsum sibi diligentissime exhibitis et impensis facte gratum consensum ipsorum prebere debeant pariter et assensum, et nichilominus huiusmodi fassionem ipsius domine Katherine memoratis dominis Stephano et Andree de Bathor superinde, ut prefertur, factam litteris etiam fassionalibus in aliquo loco credibili emanandis ad requisitionem ipsius domini Stephani comitis per ipsum cum tempore fiendam roborare firmareque et ratificare teneantur, alioquin presens fassio ipsius domine Katherine nullius firmitatis robor sortiatur, sed penitus viribus destituta habeatur ipso facto harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo septimo.

210

1517. április 14.

A somogyi konvent előtt Bátori György lovászmester, somogyi ispán felesége, Buzlai Katalin a férje birtokaiból neki járó hitbér ügyében nyugtatja sógorait, Bátori István temesi ispánt és Andrást.

Papíron, a hátlapon pecsét darabjaival. DL 22 909. (NRA 413-5.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 44/47. – N. T.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod generosa ac magnifica domina Katherina, consors magnifici domini Georgii de Bathor agazo-

num regalium magistri et comitis comitatus Simigiensis, filia videlicet magnifici Moysi Bwzlay de Gergellaka magistri curie regie maiestatis coram nobis personaliter constituta sponte et libere est confessa pariterque retulit in hunc modum, quod quia ipsa considerata recensitisque et perpensis illis multimodis favoribus et complacentiis magnifici domini Stephani de Bathor comitis Themesiensis et partium regni Inferiorum capitanei generalis, fratris carnalis ipsius domini Georgii Bathory, domini et mariti sui dilectissimi, quibus idem dominus Stephanus comes sibi ut domine et glori sue honorandissime usque ad hec tempora semper solertissime adesse pariter et prodesse studuisset, in facto dotis sue de universis castris, castellis, oppidis, villis possessionibusque ac portionibus et aliis quibusvis iuribus possessionariis dicti domini Georgii ubilibet et in quibuscunque comitatibus huius regnorum Hungarie et Sclavonie existentibus et habitis iuxta eiusdem regni Hungarie consuetudinem sibi provenire debentis cum eodem domino Stephano comite favorabiliter concordasset, idemque dominus Stephanus comes iuxta huiusmodi favorabilem concordiam inter ipsos initam ipsam de et super dote sua prenarrata contentam reddidisset effective, ob hoc eadem domina Katherina prefatum dominum Stephanum comitem et per eum magnificum dominum Andream de dicta Bathor, fratres germanos memorati domini Georgii Bathory ipsorumque heredes et posteritates universos superinde quittos et expeditos reddidisset ac modis omnibus absolutos commisisset, immo reddidit et commisit nostri in presentia harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria tertia proxima post festum Resurrectionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo septimo.

211

1517. július 16., Buda.

Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori András a Szabolcs megyei Vidmonostor birtokba.

Lyukas, foltos papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-339. (DF 211 094.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico domino Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* A hátlap jobb alsó szélén: *Lecta.* – Az oklevél szövege körül és a hátlapon a konvent jelentésének fogalmazványa. – Az oklevelet átírta a leleszi konvent 1517. aug. 25-i jelentésében: **213.** DL 22 946. (NRA 1563-48.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Lelez comes Petrus comes de Sancto Georgio et Bozyn iudex curie serenissimi principis domini Ludovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. amicitiam paratum cum [hono]re. Dicitur nobis in persona magnifici domini Andree de Bathor, quomodo ipse in dominium [totalis] possessionis Wydmonostra vocate in comitatu Zabolch existentis, ipsum exponentem iure here[dario concernentis] legitime vellet introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatinus vestrum [mittatis hominem] pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus de Bogath sin Albertus de Arthanhaza s[eu] Ambrosius de eadem sive Franciscus de Besenyew neve Nicolaus de Ibran aut Franciscus de eadem aliis absentibus homo regius ad faciem prescripte possessionis Wydmonostra vocate vicinis et commetaneis eiusdem uni-

versis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatum dominum Andream de Bathor exponentem in dominium eiusdem statuatque eandem eidem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure ipsi incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatum exponentem regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, prefato domino nostro regi suo modo fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima post festum Beate Margarethe virginis et martiris, anno Do[mini mille]simo quingentesimo decimo septimo.

212

1517. augusztus 24.

A leleszi konvent oklevele a Bátori András és Butkai Mihály között Börvely birtok ügyében létrejött egyezségről.

Több példányban: 1) Papíron, a hátlapján pecsét darabjával. DL 22 957. (NRA 842-34.) – A hátlapján: *Fassio Bervey*. – 2) Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 67 193. (Dessewffy cs. margonyai lt.) – 1810. évi hiteles másolata: DL 105 932. (Dessewffy cs. grófi lt.) – Átírta és megerősítette II. Lajos király 1519. jún. 2-i privilégiumában: **226**. DL 22 958. (NRA 842-34.) – C. T. N.

Nos, Benedictus Kornys episcopus Driwasthiensis ac prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod cum nos ad petitionem magnifici domini Andree de Bathor nobis nomine eiusdem legitime factam ex eo, quod idem gravi quadam infirmitate detentus ac in lecto iacens nostram pro infrascripta fassione facienda in presentiam commode accedere nequiret, duos ex nobis religiosos, videlicet Barrabam et Petrum iuniorem, fratres conventuales pro huiusmodi fassione audienda nostris pro testimoniis fidedignos duxissemus transmittendos, tunc iidem tandem ad nos exinde redeuntes nobis conscientiose retulerunt eo modo, quod ipsi feria sexta proxima post festum Beati Stephani regis et confessoris proxime preteritum¹ ad prefatum oppidum Bathor consequenterque domum et habitationem prefati domini Andree in eodem oppido Bathor, in comitatu Zathmariensi existenti habitam accessissent, ubi prefatus dominus Andreas Bathory eger quidem corpore, rationis tamen compos ab una, parte vero ex altera egregius Michael de Bwthka coram eisdem fratribus nostris personaliter constituti, ipse siquidem dominus Andreas de Bathor magnificorum Georgii et Stephani de eadem Bathor, fratrum suorum carnalium, dictus vero Michael de Bwthka Petri et Andree filiorum suorum, eedem etiam ambe partes aliorum etiam quorumlibet et singulorum, quos infrascriptum tangeret vel concernere posset negotium, onera et quelibet gravamina ad infrascripta inviolabiliter in se assumptum et levando sponte et libere confessi extitissent in hunc modum quomodo ipse partes matura in se deliberatione prehabita pensataque utriusque partis utilitate meliori talem inter se in iuribus ipsorum possessionariis infrascriptis fecissent celebrassentque concambialem permutationem perpetuo duraturam, quod primo memoratus dominus Andreas de Bathor

totales possessiones, videlicet Zenthymre, Zwhadolyna et Karachonmezeye portionesque et iura possessionaria in possessionibus Kerezthus, Rodowan, Meggyes, Pethyec, Lacz, Balpathaka, Waspatak, Longh, Margonya, Ferenczwagassa, Herlath, Mathewagasa, Walkwagasa, Pethrecz, Lwsanka et Lasso vocatis, omnino in comitatu de Sarws existentibus et habitas simul cum cunctis eorundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, aquis, fluviis, piscaturis, piscinis aquarumque decursibus et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum quovis nominis vocabulo vocatarum integritatibus ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus ac omni eo iure et iurisdictionis dominio, quibus ipse easdem habuisset et hactenus per omnia possedisset, prenominate Michaeli de Bwthka ac Petro et Andree filiis eorundemque heredibus ac posteritatibus utriusque sexus universis; e converso vero annotatus Michael de Bwthka in locum et vicissitudinem earundem totalem portionem suam possessionariam Berwey vocatam in predicto comitatu Zathmariensi existentem et adiacentem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet modo premissis specificatis ac eo simul cum omni iure et iurisdictionis dominio, quibus videlicet et ipse eandem hactenus tenuisset et possedisset, prefato domino Andree de Bathor ac Georgio et Stephano de eadem Bathor ipsorumque heredibus et successoribus utriusque sexus universis mutuo et in alterutrum dedissent, contullissent et per formam concambialis permutationis inscripserunt iure perhemnali et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas, immo iidem fratres nostri testimoniales easdem partes dictas possessiones portionesque et iura ipsorum possessionaria prescripta eodem modo dedisse vicissim contullissent et per formam concambialis permutationis inscripserunt retulerunt, prout et idem prenominate Michael de Bwthka hic in conventu coram nobis dedisse, contullisse et concambiasse confessus extitit, assumendo nichilominus partes prescripte sese vicissim et mutuo in pacifico dominio dictarum possessionum portionumque et iurium possessionariorum successivis semper temporibus sub oneribusque ipsorum in se assumptis contra quoslibet legitimos impeditores, causidicos et actores iuridice tueri, protegere et conservare propriis ipsorum laboribus et expensis tali condicione mediante, quod si qua partium earundem aliquo casu alter alterum in pacifico dominio dictorum iurium possessionariorum premissis modo conservare et defensare non posset, non curaret vel quovis modo nollet, extunc hoc casu una partium alteri suam possessionem portionesque et quelibet iura possessionaria premissis modo sibi invicem concambiata absque ullo litigatorio processu ipso facto pure et simpliciter ac integre remittere debeat et resignare teneatur effective hoc annexo, quod ubi aliqua partium prescriptarum dicta bona et iura possessionaria alternatim, ut premititur, sibi ipsis data et permutata eo in statu, valore et effectu, quo nunc existunt, alter alteri forsitan remittere non posset vel nequiret quoquo modo, extunc pars illa sic remittere non valens vel nequens in dominium aliarum similium possessionum vel portionum et iurium possessionariorum suorum huiusmodi possessioni vel portioni et iuri possessionario predictis sub predicto statu et effectu aut integritate remitti, ut prefertur, non valentibus vel quoquo modo nequenti utilitate et valore equivalentium partem alteram effective et plena integritate ea reddere et remittere valentem solum vigore presentium mox absque ulla contradictione semota intromittere debeat et teneatur ipso facto et quod utraque pars consimiliter solum vigore presentium sepe dictas possessiones portionesque et iura possessionaria in alterutrum sibi ipsis datas et concambiatas occupandi et in dominum earundem introeundi tenendique et possidendi

perpetuo pariter et habendi plenam atque omnimodam habeat potestatis facultatem atque premissa se partes sepedicte personalibus ipsorum astantiis coram ipsis fratribus nostris factis sub onere et gravamine in se preassumptis spontanea eorum obligassent voluntate observanda. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras ad fassionem dictorum nostrorum testimoniorum partibus predictis duximus concedendas. Datum quarto die diei fassionis prenotate, anno Domini millesimo quingentesimo decimo septimo.

¹ Aug. 21.

213

1517. augusztus 25.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró 1517. július 16-i levele értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátori Andrászt Vidmonostor birtokba, de ellentmondás miatt nem tudta, ezért őket megidéztek.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 22 946. (NRA 1563-48.) – A külzet: *Personali presentie regie maiestatis, pro magnifico domino Andrea de Bathor contra nobilem Stephanum Wassa de Wyd et alios infrascriptos ob contradictoriam inhibitionem possessionarie stationis Wyd intrascripte ad octavas festi Beati Michaelis archangeli [...] relatio.* – C. T. N.

Serenissimo principi domino Lodovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino ipsorum gratioso Benedictus Kornys episcopus Drywasthensis, necnon prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras magnifici domini comitis Petri comitis de Sancto Georgio et de Bozyn iudicis curie vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis petitorie loquentes et directas honore, quo decuit, recepisse in hec verba:

Itt következik Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró 1517. július 16-i oklevele (211).

Nos itaque amicabilebus petitionibus prefati domini comitis Petri annuentes, ut tenemur, una cum prefato Francisco de Bessenew homine ipsius vestre serenitatis nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Iohannem de Thyzabech presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et stationem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis consona voce retulerunt eo modo, quod ipsi feria tertia proxima post festum Beati Laurentii martiris proxime preteritum¹ ad faciem prescripte totalis possessionis Wyd vocate, in dicto comitatu de Zabolch existentis vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo et dum idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente prefatum dominum Andream de Bathor exponentem in dominium eiusdem possessionis Wyd introducere eandemque simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eidem incumbenti perpetuo possidendam statuere voluisset, tunc nobiles Stephanus Wassa de eadem Wyd in sua ac Iohannis filii, necnon Ursule et Frosynne filiarum suorum, necnon domina Dorothea filia condam

Iohannis Kykawycha, consors videlicet Pauli Herpay in sua similiter ac domine Clare relicte prefati condam Iohannis Kwkawycha et puellarum Margarethe et Barbare filiarum eiusdem domine Clare, item nobilis Sigismundus de Kyked familiaris magnificorum Iohannis et Georgii de Zapolya, dominorum scilicet suorum, item nobiles similiter Iohannes de Gepel in egregii Melchioris de Parlag, necnon Nicolai, Francisci et Bartholomei filiorum suorum nominibus et personis introductionem et statutionem dicte totalis possessionis Wyd premissis modo fiendam ibidem in facie eiusdem contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis inhibitionem idem homo vestre serenitatis eodem testimonio nostro presente memoratos Stephanum Wassa, Iohannem filium et Ursulam et Frosynnam filias eiusdem, dominas Dorotheam et Claram, necnon Margaretham et Barbaram filias eiusdem domine Clare, item spectabiles et magnificos Iohannem et Georgium de Zapolya, Melchiorem de Parlag, Nicolaum, Franciscum et Bartholomeum filios eiusdem contra annotatum exponentem in loco huiusmodi contradictionis ad octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime venturas vestre serenitatis personalem evocasset in presentiam rationem contradictionis ipsorum reddituros. Datum quinto decimo die diei huiusmodi executionis et evocationis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Aug. 11.

214

1517. augusztus 29., Buda.

Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró meghagyja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Györgyöt, Istvánt és Andrást a Szatmár megyei Börvely birtokon Butkai Mihály részébe.

Papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-358. (DF 211 112.) – A külzet: *Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro magnificis dominis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor, inductoria et statutoria.* A jobb alsó sarokban: *LECTA.* – Az oklevél szövege körül a konvent jelentésének fogalmazványa. – Az oklevelet átírta a leleszi konvent 1517. szept. 26-i jelentésében: 215. DL 22 962. (NRA 842-34.) – 18. századi másolata: DL 99 282. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi lt.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez comes Petrus comes de Sancto Georgio et Bozyn iudex curie serenissimi principis domini Lodovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. amicitiam paratum cum honore. Dicitur nobis in personis magnificorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor, quomodo ipsi in dominium totalis possessionis egregii Michaelis de Bwthka Berwey vocate in comitatu Zathmariensi existentis et habite, ipsos exponentes ex legitima fassione et concambiali permutatione prefati Michaelis de Bwthka coram vobis superinde facta iure perpetuo concernentis legitime vellent introire. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Benedictus Nyry de Papos sin Stephanus de Chazar seu Benedictus de eadem sive Mathias Kanthor de Deers vel Michael de Waya aliis absentibus homo regius ad faciem dicte possessionis Berwey antefati Michaelis de Bwthka vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi le-

gittime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium eiusdem statuatque eandem eisdem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eisdem incumbenti perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis introductioni et statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, prefato domino nostro regi suo modo fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Decollationis Beate Iohannis Baptiste, anno Domini millesimo quingentesimo decimo septimo.

215

1517. szeptember 26.

A leleszi konvent emlékezetül adja, hogy Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró 1517. augusztus 29-i levele értelmében kiküldöttük jelenlétében a királyi ember bevezette Batori Györgyöt, Istvánt és Andrást Butkai Mihály börtvelyi birtokrészeibe.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 22 962. (NRA 842-34.) – 18. századi másolata: DL 99 282. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi lt.) – C. T. N.

Omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris Benedictus Kornys episcopus Drywasthensis, prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras magnifici domini comitis Petri comitis de Sancto Georgio et de Bozyn iudicis curie serenissimi principis domini Lodovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. domini nostri naturalis gratiosi introductorias et statutorias nobis petitorie sonantes et directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Szentgyörgyi és Bazini Gróf Péter országbíró 1517. augusztus 29-i oklevele (214).

Nos itaque amicabilem petitionibus prefati domini comitis Petri preinsertis obtemperare volentes una cum prefato Stephano de Chasar homine regio nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Martinum presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et statutionem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quomodo ipsi sexta feria proxima ante festum Exaltationis Sancte Crucis proxime preteritum¹ ad faciem dicte possessionis Berwey vocate, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presertim nobilibus Gaspere et Simone de Wra, Laurentio de Karol et Demetrio de Bagos presentibus accedendo idem homo regius ipso nostro testimonio presente introduxisset prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor in dominium eiusdem possessionis Berwey statuissetque eandem eisdem simul cum cunctis eiusdem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure eisdem incumbenti perpetuo possidendam nullo contradictore inibi, nec demum hic in conventu infra emanationem presentium penitus apparente, legitimis et consuetis diebus in facie eiusdem ipsis permanentibus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes

litteras nostras sigilli nostri autentici munimine a tergo impressive consignatas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei introductionis et statutionis premissarum, anno Domini supradicto.

¹ Szept. 11.

216

1518. január 1., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bástori Györgyöt, Istvánt és Andrászt a Szatmár megyei Önböly birtokba és Téglás prédiumba.

Szakadozott papíron, papírfelzetes zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-333. (DF 211 090.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez pro magnificis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* A jobb és bal szélén alul: *Lecta.* A pecsét papírfelzetén konventi feljegyzés, valamint az oklevél szövege alatt és a hátlap bal oldalán az 1518. febr. 6-i jelentés fogalmazványa: **218.** – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia [rex] Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor, qualiter ipsi in dominium possessionis Embel et predii Teglas vocatorum in comitatu Zathmariensi existentium et earundem pertinentiarum eosdem exponentes titulo emptionis concernentium legitime introire vellent. Fidelitati igitur vestre harum serie firmiter mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Benedictus Chasary aut Mathias Kanthor vel Franciscus Bessenewdy aliis absentibus homo noster ad facies prescripte possessionis Embel et predii Theglas earundemque pertinentiarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor in dominium earundem statuatque eandem et idem eisdem premissis emptionis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendum, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra prefatos Georgium, Stephanum et Andream ad terminum competentem in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie suo modo fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Circumcisionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo octavo.

217

1518. január 3.

A budai káptalan előtt Ákosházi Sárkány Lőrinc – Bástori György lovászmester felesége, Buzlai Mózes udvarmester leánya, Katalin nevében – tiltakozik, hogy Mózes a Tolna me-

gyei Simontornya várát, illetve Tolna, Veszprém és Fejér megyei birtokait végrendeletében unokájának, Ágnes hajadonnak hagyta, amivel Katalint a birtokokból kitagadta és kizárta.

Papíron, a hátlapon pecsét nyomával. DL 22 998. (NRA 413-6.) – Regesztája: Levt. Közl. 71. (2000) 123/105. – N. T.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod egregius Laurentius Sarkan de Akoshaza nomine et in persona generose domine Katherine, consortis magnifici Georgii de Bathor agazonum regalium magistri, filie videlicet magnifici Moisis Bwzlay de Gergellaka nostram personaliter veniendo in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod licet totale castrum Symonthornya nuncupatum simul cum oppido similiter Symonthornya vocato in Tholnensi ac totales possessiones Pynczehel, Kerbew, Helgyez, Hydegkwth, Becz, Myzla, Pwzthazekel, Boryath, Alegres, Felegres, Zenthpether, Wyffalw, Nemethy, Dorog, Zyl et Zenas in eodem Tholnensi, necnon Wam in Wesprimiensi ac Herczeg, Beren, Pazman et Gardon in Albensi comitatibus existens et adiacentes aliaque universa bona et quelibet iura possessionaria ubivis et in quibuscumque comitatibus existentia et habita, sed et universe res argenteae atque bona tam mobilia, quam immobilia prefati Moisis Bwzlay et ipsam quoque dominam Katherinam protestantem tanquam propriam suam filiam cum hereditario et successorio, tam etiam alio certo iuris titulo concernerent, tamen idem Moises Bwzlay pater suus nescitur unde motus quove ductus spiritu, absque omni scitu et voluntate ipsius domine Katherine protestantis de et super pretactis castro ac oppido et possessionibus aliisque iuribus suis possessionariis atque bonis ubivis, ut prefertur, habitis quandam fecisset testamentariam dispositionem et ordinationem, mediante qua eadem castrum et oppidum ac possessiones et iura sua possessionaria atque bona generose puelle Agneti, filie egregii condam Ladislai similiter Bwzlay de dicta Gergellaka, filii sui, nepti utputa sue dedisset et inscripsisset ac eandem obtento etiam, ut dicitur, superinde regio consensu in eisdem verum et legitimum successorem prefecisset, annotatamque dominam Katherinam protestantem de eisdem penitus exheredando et excludendo, eandem omnino importionatam reliquisset in grave preiudicium et dampnum iurisque derogamen ipsius domine Katherine protestantis manifestum. Unde facta ipsa protestatione idem Laurentius Sarkan in persona, ut prefertur, annotate domine Katherine protestantis memoratum Moisen Bwzlay, patrem ipsius a prenotata sua testamentaria dispositione per hocque quavis inscriptione et alienatione prescriptorum castri, oppidi, possessionum aliorumque iurium suorum possessionariorum et bonorum, regiam vero maiestatem a consensus sui regii superinde adhibitione, loca etiam quevis credibilia ab litterarum eorundem superinde extradatione et emanari factione, prementionatam denique puellam Agnetem et alios quoslibet ad se receptione, sibi ipsis appropriatione, occupatione, usurpatione, detentione et conservatione seque quovis quesito sub colore in dominium eorundem et earundem intromissione et sibi ipsis statui factione usuque fructuum et quarumlibet utilitatum suarum perceptione seu percipi factione quomodolibet iam factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum die dominico proximo post festum Circumcisionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo octavo.

218

1518. február 6.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy 1518. január 1-jén kelt parancsára kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette volna a Bátoriakat Ömböly birtokba és Téglás prédiumba, de az ellentmondók miatt nem tudta, ezért megidéztek azokat.

Fogalmazvány a mandátum szövege alatt és hátlapján. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-333. (DF 211 090.) – A fogalmazvány mellett: *utriusque extradata.* – C. T. N.

Serenissimo principi domino Lodovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino ipsorum naturali nobis gratiose conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas, nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis loquentes preceptorias et directas sumpma cum reverentia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1518. január 1-jei oklevele (216).

Nos itaque preinsertis preceptis et mandatis vestre serenitatis, prout tenemur, obedire volentes una cum prefato Benedicto de Chasar homine eiusdem nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Paulum presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et statutionem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis consona voce retulerunt eo modo, quod ipsi feria sexta, in festo videlicet Beati Vincentii martiris proxime preterito¹ ad faciem pretacte possessionis Embel vocate ac predii Theglas, necnon earundem pertinentiarum vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio ac nobile Nicolao de Pyls, providis Thoma Sigismundi de Bathor in Zthanyzlo et quodam Ladislao nobilis Nicolai de Bogath iobagionibus in Pyryche possessionibus vocatis commorantibus in eorundem dominorum suorum personis presentibus accedendo introduxisset prefatos exponentes in dominium eiusdem et earundem pertinentiarum eisdem premissis emptiois titulo incumbenti perpetuo possidendum nullo contradictore in hac parte inibi apparente, sed tandem quindecim diebus nondum adhuc elapsis circumspectus Nicolaus Mangoch dictus familiaris egregii Melchioris de Lonya in eadem Lonya commorans in personis egregiorum Ladislai de Karol ac alterius Ladislai Lancz de eadem Karol et Francisco de Chomokaz huiusmodi introductioni et statutioni dicte Embel et predii Theglas ac pertinentiarum eorundem modo premissis fiende contradictionis velamine, hic in conventu coram nobis publice obviavit, ob quam quidem contradictionis inhibitionem nos memoratos utrumque Ladislaum de Karol et Franciscum de Chomokaz contra annotatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor ad octavas festi Beati Georgii martiris proxime affuturas vestre serenitatis personalem evocavimus in presentiam rationem superinde reddituros seriem itaque introductionis et statutionis premissarum, ut fuit expediens, cum nominibus contradictorum et evocatorum personali presentie vestre serenitatis fideliter rescibere duximus. Datum sedecimo die diei executionis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Jan. 22.

219

1518. február 14.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy 1517. február 16-i parancsa értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi emberek bevezették volna a Bátoriakat és Csulai Morékat a felsorolt birtokokba, de az ellentmondók miatt nem tudták, ezért megidéztek azokat.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 22 995. (NRA 413-11.) – A külzet: *Personali presentie regie maiestatis, pro magnificis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor, necnon egregio Ladislao More de Chwla ac Georgio similiter More, fratre carnali eiusdem Ladislai contra egregium Petrum de Derenchen et alios intranominatos ad octavas festi Beati Georgii martiris, introductionis, stationis et evocationis relatio.* – Regesztája: Bártfai Szabó: Pest 352/1400. – C. T. N.

Serenissimo principi domino Ludovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino eorum gratiosissimo capitulum ecclesie Budensis orationum suffragia devotarum. Vestra noverit serenitas, nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis loquentes et directas reverentia, qua decuit, recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1517. február 16-i oklevele (206).

Nos itaque mandatis vestre serenitatis in omnibus obedientes, uti tenemur, una cum prenominitis Iohanne Angyal de Pand, Benedicto NaghRewy de Halazthelek et Francisco de Marchal hominibus eiusdem vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet discretum Iohannem presbiterum, rectorem altaris Beati Iohannis Baptiste in dicta ecclesia nostra fundati ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis retulerunt eo modo, quod primo prefatus Iohannes Angyal homo vestre serenitatis et dictum nostrum testimonium feria quinta proxima post festum Beati Pauli primi heremite proxime preteritum¹ ad facies prescripte possessionis Naghkewrews, tandem sabbato immediate sequenti² prefatus Benedictus Naghrewy vester regius et idem nostrum testimonium ad facies prenotate possessionis Zolnok, ex post altero sabbato proximo, ante festum scilicet Conversionis Beati Pauli similiter proxime preteritum³ memoratus Franciscus de Marchal similiter vester regius et prenotatum nostrum testimonium ad facies predictae possessionis Zaghwaffew, postremo die dominico modo simili immediate sequenti⁴ idem Franciscus de Marchal et sepe fatum nostrum testimonium ad facies pretactarum possessionum Zenthersebeth et Garaab consequenterque totalium portionum possessionariarum egregiorum dumtaxat Petri, Nicolai, Iohannis et Ambrosii de Derenchen in prescripta possessione Naghkewrews habitaram ac similiter portionum possessionariarum solummodo nobilis Petri de Zantho in dicta possessione Garaab habitaram accedendo vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus, dum iidem homines vestre serenitatis prefato nostro testimonio semper presente diebus in prenotatis prefatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor, necnon Ladislaum et Georgium More de Chwla in dominium earundem possessionum ac portionum possessionariarum, necnon prescripti iuris vestri regii in eisdem habiti introducere easdemque et id eisdem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iuris titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendum statuere voluissent, extunc providi Laurentius Zyws egregii Petri de Derenchen et Georgius Barathy iobagiones egregiorum Petri, Nicolai, Iohannis et Ambrosii de eadem Derenchen, [in

portionibus scilicet eorum possessionariis in prescripta possessione Naghkewrews habitis commorantes, nominibus et in personis eorundem Petri, Nicolai, Iohannis et Ambrosii Derencheny, dominorum ipsorum statutioni prescriptarum totalium portionum possessionariarum ipsorum Petri, Nicolai, Iohannis et Ambrosii in eadem possessione Naghkewrews habitarum; item nobilis Blasius Zeplaky officialis magnificorum Anthonii et Michaelis de Palocz in dicta possessione Zolnok constitutus similiter in personis eorundem Anthonii et Michaelis Palochy, dominorum suorum statutioni eiusdem possessionis Zolnok; item providus Ambrosius Gwlthws, iobagio egregii Iohannis Horwath de Zaghwaffew in eadem Zaghwaffew commorans nomine et in persona eiusdem Iohannis Horwath, domini sui ac Stephani, Sigismundi, Gregorii et Michaelis filiorum eiusdem similiter statutioni eiusdem possessionis Zaghwaffew; item providus Andreas Welghy iudex egregii Ladislai de Rathka in prenotata possessione Zenthersebeth constitutus, in persona eiusdem Ladislai Rathkay, domini sui statutioni modo simili eiusdem possessionis Zenthersebeth; item providus Clemens Ando dictus, iobagio nobilis Petri de Zantho in dicta possessione Garaab commorans, similiter in persona eiusdem Petri de Zantho, domini sui statutioni pretactarum portionum possessionariarum eiusdem Petri Zanthoy in eadem possessione Garaab habitarum, ubique scilicet in faciebus earundem ac exequutionum premissarum diebus contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictoriam earundem inhibitionem mox iidem homines vestre serenitatis dicto nostro testimonio semper presente eosdem Petrum, Nicolaum, Iohannem et Ambrosium Derencheny, Anthonium et Michaelem de Paloch, Iohannem Horwath ac Stephanum, Sigismundum, Gregorium et Michaelem filios eiusdem atque Ladislaum Rathkay et Petrum Zanthoy diebus et locis ipsarum contradictionum in presignatis contra annotatos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor, necnon Ladislaum et Georgium More ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestram personalem evocassent in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sexto decimo die ultime diei introductionis, statutionis et evocationis predictarum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

¹ Jan. 14. ² Jan. 16. ³ Jan. 23. ⁴ Jan. 24.

220

1518. augusztus 22., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bártori Györgyöt, Istvánt és Andrást Károlyi István presbiter birtokrészeibe.

Hiányos papíron, zárópecsét darabjával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-595. (DF 211 203.) – A kültet: [Co]nventui ecclesie de Lelez pro [G]eorgio, Stephano et Andrea de [Bathor], *introductionis et statutoria*. – Az oklevél szövege alatt és a hátlapján a konventi feljegyzések és a jelentés fogalmazványa: *Nos itaque mandatis vestre serenitatis semper et in omnibus obedire volentes, ut tenemur, una cum prenominato Ladislao de Banhaza tanquam homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Iohannem de Buda presbiterum ecclesie nostre predictae conventualem ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt in hunc modum, quod ipsi in festo*

Beati Egidii confessoris proxime preterito (szept. 1.) ad facies prescripte possessionis Karol consequenterque portionis possessionarie prelibati Stephani presbiteri de Karol in eadem habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, dumque idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente annotatos exponentes in eiusdem portionis possessionarie ac aliarum prescriptarum portionum possessionariarum dominium introducere easdemque eisdem simul cum cunctis earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis concambialis permutationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas statuere asseruisset velle, tunc egregii Ladislaus, Laurentius et alter Ladislaus Karoly de dicta Karol in ipsorum propriis, necnon nobilium Ambrosii de Wethes, Laurentii Karoly, Martini Wethesy, Gregorii de eadem Wethes, Iohannis Bagossy, Michaelis de eadem Bagos, Demetrii Bagossy, Francisci de Chamakoz nominibus et personis ibidem et eodem die, necnon nobilis Iohannes de Saswar nono die prescripti festi Beati Egidii¹ confessoris (szept. 9.) nomine et in persona magnifici domini Gabrielis de Peren nostram veniens in presentiam premissarum totalium portionum possessionariarum statutionibus contradictionis velamine obviassent et obviavit hic coram nobis, ob quam quidem contradictionis eorundem inhibitionem idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente prefatos Ladislaum Karoly, alterum Ladislaum Lancz, Ambrosium Wethesy, Laurentium Karoly, Martinum Wethesy, Gregorium similiter [Wethesy, Iohannem] Bagossy, Michaellem similiter Bagossy, Demetrium de Bagos, [. . . . .] nosque annotatum dominum Gabrielem Pereny contra [exponentes ad] octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime [venturas vestre serenitatis] personalem evocasset et evocavimus in presentiam rationem [contradictionis suorum reddituros. Datum] sedecimo die diei introductionis et statutionis, anno Domini] supradicto (1518. szept. 16.). Relatio extradata est. – C. T. N.

Lodovicus Dei gratia Hungarie et Bohemie etc. [rex fidelibus suis, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Expo]nitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum Georgii, [Stephani et Andree de Bathor . . . , quod ipsi in dominium tot]alium portionum possessionariarum venerabilis Stephani de Karol presbiteri [. . . . . Karol, Weze]nd, Mezewpettry, Chonokaz, Feen, Chalanos, Bobald, Wada et Embel app[ellatarum. . . . .] omnino in comitatu Zathmariensi existentium et habitarum, ipsos exponentes [titulo concambialis permutationis incumbentium legitti]me vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter [precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis] hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Iohannes aut [. . . . .] Marthon de Sarollian sin Ladislaus de Banhaza seu Iohannes de Choba sive [. . . . . B]artholomeus de Iarmy ceu Emericus Chwry de Bolth aut Matheus vel Albertus [. . . . .] de Baktha aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum Karol, Wezend, Mezewpettry, [Chonokaz, Feen, Cha]lanos, Bobald, Wada et Embel, item prediorum Pethe, Bodway et Theglas vocatorum consequenterque [portionum posse]ssionariarum prelibati Stephani de Karol presbiteri in eisdem habitarum vicinis et commetaneis suis universis in[ibi legitime con]vocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium earundem et eorundem statuaturque easdem [eisdem] simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis concambialis permutationis titulo [ipsis incumbenti] perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vici-

norumque et commetaneorum, qui premissa stationi intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, predicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, die dominico proximo post festum Beati Stephani primi regis Hungarorum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

Lecta

¹ A feljegyzésben *decimo nono die stationis*, a fogalmazványban pedig *nono die prescripti festi Beati Galli confessoris* szerepel.

221

1518. augusztus 24.

A leleszi konvent előtt Dombai Mihály özvegye és leánya, társaik nevében is, a Tyukod birtokon lévő részüket eladják Bátori Andrásnak.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 23 077. (NRA 413-10.) – A hátlapján keresztben: *Fassio relicte Michaelis Dombay de Thykod super possessione Thukod.* – C. T. N.

Nos, Andreas prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez memorie commendamus, quod nobiles domine Elizabeth relicta condam Michaelis Dombay, filia videlicet nobilis olim Gothardi de Zarwad et Margaretha filia eiusdem, eadem domina Elizabeth onera et quelibet gravamina nobilium dominarum Anne et Elene filiarum aliorumque omnium heredum, nepotum, fratrum, proximorum et consanguineorum suorum in subnotandis super se ipsam assumendo coram nobis personaliter constitute sponte, libere et ex certa earundem scientia animoque deliberato confesse extiterunt pariter et retulerunt in hunc modum, quomodo ipse matura in se ipsis deliberatione prehabita totalem portionem ipsarum possessionariam in possessione Thywkod vocata, in comitatu Zathmariensi existenti habitam, puta unam sessionem sive curiam nobilitarem, necnon sex sessiones iobagionales, quarum una populosa, in qua ad presens providus Sebastianus Chaholy iobagio resideret, et relique quinque deserte forent, quarum una alias providi Clemens Ila, altera Albertus similiter Ila, tertia Stephanus Boythos et in quarta Urbanus Doka iobagonaliter resedissent¹ simul cum suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, campis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, paludinibus, arundinetis, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis et appellatis ad eandem de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus magnifico domino Andree de Bathor suisque heredibus et posteritatibus universis pro sexaginta florenis auri puri Hungaricalibus plene et integre, uti eodem domine Elizabeth et Margaretha filia eiusdem retulerunt, ab eodem domino Andrea de Bathor habitis et levatis dedissent, vendidissent et in perpetuum inscripserunt, immo dederunt, vendiderunt et inscripserunt nostri in presentia iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam nil iuris nilve proprietatis et dominii eodem domine in prescripta portione earum possessionaria sibi ipsis aut aliis quibuspiam peramplius reservando, sed totum et omnino in prenominatum dominum Andream de Bathor heredesque et posteritates eiusdem universos trans-

ferentes pleno iure, assumendo nichilominus annotate domine Elizabeth et Margaretha filia eiusdem annotatum dominum Andream Bathory eiusdemque successores in pacifico dominio dicte portionis possessionarie temporum in processu contra quoslibet legitimos impetitores defensando conservare propriis ipsarum laboribus et expensis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo Beati Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

¹ A hatodik telek tollban maradt.

222

1518. október 22., Bács.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bártori Györgyöt, Istvánt és Andrászt Perényi Gábor Károly birtokban, valamint a Kaplyon, Bobád, Vezend, Fény, Csanálos, Csomaköz, Mezőpetri, Vada és Ömböly birtokokban lévő részeibe, illetve Bodvaj és Téglás pusztákba.

Lyukas papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-328. (DF 211 086.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor, introductoria et statutoria*. A jobb alsó sarokban: *lecta*. – A hátlapon a konvent feljegyzése, illetve a parancslevél mellett, alatt és a hátlapon az 1518. dec. 22-i jelentés teljes szövegű fogalmazványa: 225. – N. T.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor, quomodo ipsi in dominium possessionis Karol et curie nobilitaris in eadem habite, necnon portionum possessionariarum in possessionibus Kapolygon, Bobald, Wezend, Fyn, Chanalos, Chomokaz, Mezewpetry, Wada et Embel vocatis ac prediorum Bodway et Theglas nuncupatorum omnino in comitatu Zathmariensi existentibus habitarum et adiacentium, ipsos exponentes perpetue emptionis sive inscriptionis per magnificum Gabrielem de Peren sibi facte concernentium per nostrum et vestrum homines legitime vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Benedictus Nyry aut alter Benedictus Ewry sive Emericus Chwry sin Michael Kanthor de Ianossy seu Georgius Wray sive Iohannes Derssy neu Petrus Gwthy neve Matheus Phylpessy nam Michael Kydey nam Petrus Marthon aut Franciscus Wylaky sive Benedictus Kanthor de Ianossy predicta vel Ladislaus de Rege aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum portionumque possessionariarum ac curie nobilitaris et prediorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus acce[*pendo intro*]ducat memoratos Georgium, Stephanum et Andream Bathory in dominium earundem statuatque [*easdem ei*]sdem premissis iure ipsis incumbenti pacifice possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, [*si*] qui forent, evocet eosdem contra annotatos exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vici-

norumque et commetaneorum, qui premissa stationi intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bachie, feria sexta proxima post festum Undecim Millium Virginum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

223

1518. október 22., Bács.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátor Györgyöt, Istvánt és Andrászt Ártánházi Demeter penészleki birtokába meg Szentmiklós és Szentvid prédiумаiba.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Statutoriae B-353. (DF 211 107.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Georgio, Stephano et Andrea de Bathor, introductoria et statutoria.* Alul: *relata extradata.* A jobb alsó sarokban: *lecta.* – A hátlap bal szélén keresztben konventi feljegyzés, az oklevél szövege körül pedig a konvent jelentésének fogalmazványa. – Átírta a leleszi konvent 1522. dec. 21-i jelentésében: **224.** DL 86 753. (Teleki cs. gyömrői lt.) – Regesztája: Gyömrői 212/496. – C. T. N.

Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis fidelium nostrorum magnificorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor, quomodo ipsi in dominium possessionis egregii Demetrii de Arthanhaza Penezlek vocate ac prediorum eiusdem Zenthmyklos et Zenthwyd nuncupatorum omnino in comitatu Zabolch existentium et adiacentium, ipsos exponentes perpetue emptionis titulo concernentium per nostrum et vestrum homines legittime vellent introire. Super quo fidelitati vestre harum serie mandamus, quatenus vestrum mitatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Gwth sive Georgius de Wra sew Iohannes Derssy sin Emericus Chwry aut Gaspar Ewrdekw vel Nicolaus de Piliis aliis absentibus homo noster ad facies prescripte possessionis Penezlek ac prediorum Zenthmiklos et Zenthwyd in dicto comitatu de Zabolch existentium et adiacentium vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legittime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Georgium, Stephanum et Andream Bathory in dominium eiusdem et eorundem statuatque eandem eisdem premissa iure ipsis incumbenti perpetue possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissa stationi intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bachie, feria sexta proxima post festum Undecim Millium Virginum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

224

1518. december 21.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy parancsára kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette volna a Bátoriakat Ártánházi Demeter birtokaiba, de az ellentmondók miatt nem tudta, ezért megidéztek azokat.

Felül szakadozott papíron, a hátlapján pecsét töredékével. DL 86 753. (Teleki cs. gyömrő lt.) – A külzet: *Pro egregio Petro de Dolha et aliis intranominatis contra magnificos Georgium, Stephanum et Andream de Bathor ad terminum intrascriptum; [. . . . .] stationis par.* – Regesztája: Gyömrő 213/498. – C. T. N.

[Serenissimo] principi et domino, domino Lodovico [Dei gratia regi Hungarie] et Bohemie etc., domino eorum [gratiosissimo] Andreas prepositus et conventus ecclesie [de Lelez] orationum suffragia devotarum perp[etua cum] fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras eiusdem [intro]ductorias et statutorias nobis preceptorie loquentes et directas summa cum reverentia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1518. október 22-i oklevele (223).

Unde nos mandatis vestre serenitatis semper et in omnibus obedire volentes, ut tene-
mur, una cum prefato Nicolao de Pyls homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Iohannem de Bech presbiterum ecclesie nostre prefate conventualem ad premissam stationem fideliter faciendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis consona voce retulerunt in hunc modum, quod ipsi in festo Beati Nicolai episcopi et confessoris proxime preterito¹ ad facies prescripte possessionis Penezlek vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, dumque idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente prefatos Georgium, Stephanum et Andream Bathory in eiusdem possessionis Penezlek, necnon prefatorum prediorum Zenthmyklos et Zenthwyd dominium introducere eandemque eisdem premissis iure ipsis incumbenti perpetuo possidendam statuere velle notificasset, tunc providus Ladislaus Chyrkewd iudex in eadem possessione Penezlek constitutus et commorans in nobilium Petri de Dolha, necnon domine Dorothee consortis, Iohannis, Wolpgffangy(!) et Ambrosii filiorum eiusdem Petri Dolhay nominibus et personis tam eiusdem possessionis Penezlek, quam prescriptorum prediorum stationibus contradictionis velamine obviasset, ob quam quidem contradictionis eiusdem inhibitionem idem homo vestre serenitatis eodem nostro testimonio presente ibidem et eodem die annotatos Petrum Dolhay, necnon dominam Dorotheam consortem, Iohannem, Wolpgffangum et Ambrosium filios eiusdem contra annotatos exponentes ad octavas festi Beati Michaelis proxime venturas maiestatis vestre personalem evocasset in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sedecimo die diei introductionis et stationis et contradictionis premissarum, anno Domini supradicto.

¹ Dec. 6.

225

1518. december 22.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy parancsa értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátori Györgyöt, Istvánt és Andrást a Károly birtokban és tartozékain lévő részekbe, de ennek többen ellentmondtak, akiket ezért megidéztek György-nap nyolcadára.

Jelentés fogalmazványa a parancslevél szövege mellett, alatt és a hátlapon. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-328. (DF 211 086.) – N. T.

Serenissimo principi et domino, domino Lodovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino eorum gratiosissimo Andreas prepositus et conventus ecclesie de Lelez orationum¹ suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos literas eiusdem introductionis et stationis nobis preceptorie loquentes et directas summa cum reverentia receperit in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1518. október 22-i oklevele (222).

Unde nos mandatis vestre serenitatis semper et in omnibus obedire volentes, ut teneatur, una cum prenominate Michaeli Kydey de Ianossy tamquam homine vestre serenitatis nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Iohannem de Bech presbiterum ecclesie nostre predicte conventualem ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum. Qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt in hunc modum, quod ipsi in vigilia festi Conceptionis Beatissime Marie Virginis proxime preteriti² ad facies predicte portionis possessionarie in dicta possessione Karol habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, cumque idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente memoratos Georgium, Stephanum et Andream Bathory in³ eiusdem portionis possessionarie curieque nobilitaris in eadem habite ac aliarum prescriptarum portionum possessionariarum dominium introducere easdemque eisdem premissis iure ipsis incumbenti⁴ pacifice possidendas statuere velle asseruisset et notificasset, tunc quidam Iohannes Kwpa familiaris⁵ et iobagio egregii Ladislai de Karol in eadem Karol commorans in eiusdem Ladislai Karoly, necnon alterius Ladislai Lancz, Laurentii et Mathei de eadem Karol⁶ ibidem et eodem die, necnon feria sexta proxima post festum Beate Lucie virginis similiter proxime preteritum⁷ nobilis Petrus Feyes de Papy in magnifici domini Gabrielis de Peren nominibus et personis hic in conventu coram nobis tam ipsius Karol,⁸ quam⁹ et aliarum prescriptarum portionum possessionariarum curieque nobilitaris stationibus contradictionis velamine obviasset et obviabat coram nobis, ob quam quidem contradictionis eorundem inhibitionem¹⁰ dictus homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente memoratos¹¹ Ladislaum¹² de Karol, necnon alterum Ladislaum Lancz, Laurentium et Mathiam de eadem, nosque annotatum dominum Gabrielem de Peren in dictis diebus contradictionis eorundem contra annotatos exponentes ad octavas festi Beati Georgii martiris proxime venturas vestre¹³ maiestatis personalem evocasset et evocavimus in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sedecimo die diei introductionis et stationis predictarum, anno Domini supradicto.

¹ Előtte kihúzva: *memorie commendamus*. ² 1518. dec. 7. ³ Előtte kihúzott „c” betű. ⁴ Előtte kihúzva: *inb*. ⁵ Előtte kihúzva: *fac*. ⁶ Utána kihúzva: *ibidem et eodem die nominibus et personis*. ⁷ 1518. dec. 17. ⁸ Előtte kihúzva: *Kal*. ⁹ A szó tollban maradt. ¹⁰ Előtte kihúzva: *inbitionem*. ¹¹ Előtte kihúzva: *memor*. ¹² Utána kihúzva: *Kar*. ¹³ A szó tollban maradt.

226

1519. június 2., Buda.*II. Lajos király megerősíti a leleszi konvent 1517. augusztus 24-i oklevelét.*

Hiányos hártván, kiemelt első sorral, a függőpecsét selyemzsinórkai kiszakítva. DL 22 958. (NRA 842-34.) – A hátlapján középen: *Registrata folio If LXXXIII, anno etc. 1519*. – A jobb szélén: *Littere super Berwey donationis et confirmationis et statutionis*. – C. T. N.

Commissio propria domini regis

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fidelis noster magnificus Andreas de Bathor nostram personaliter accedens in presentiam exhibuit nobis quasdam litteras conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez in papiro patenter confectas sigilloque eiusdem autentico a tergo impressive consignatas, quibus mediantibus egregius Michael de Bwthka oneribus et quibuslibet gravaminibus Petri et Andree, filiorum suorum super se assumtis totalem possessionem suam Berwey vocatam in comitatu Zathmariensi existentem et adiacentem simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet eidem Andree de Bathor ac Georgio et Stephano de eadem Bathor, fratribus suis carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus utriusque sexus universis pro quibusdam possessionibus portionibusque possessionariis litteris in eisdem contentis per eundem Andream de Bathor dicto Michaeli de Bwthka heredibusque suis utriusque sexus universis permutatis modo et ordine inserius in tenore earundem litterarum clarius contentis, in perpetuum dedisse et permutasse dinoscitur, supplicavitque nobis prefatus Andreas de Bathor, ut easdem litteras ac omnia et singula in eisdem contenta ratas, gratas et accepta habentes litterisque nostris privilegialibus verbotenus inseri faciendo eisdem dationi et concambiali permutationi nostrum regium consensum benivolum pariter et assensum prebere dignaremur, quarum quidem litterarum tenor is est:

Itt következik a leleszi konvent 1517. augusztus 24-i oklevele (212).

Nos igitur premissa supplicatione prefati Andree de Bathor modo, quo supra, nostre facta maiestati regia benignitate exaudita et admissa prescriptas litteras dicti conventus non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio carentes presentibusque litteris nostris privilegialibus verbotenus insertas, quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos, in quarum eodem rite et legitime existunt emanate viribusque earum veritas suffragatur, ratas, gratas et accepta habentes predictis dationi et concambiali permutationi nostrum regium consensum prebuimus, imo prebemus benivolum pariter et assensum et nichilominus debitum, ut decet, habentes respectum ad fidei integritatem fideliumque servitorum cumulata merita spectabilis et magnificorum Stephani regni nostri Hungarie palatini ac Georgii et Andree predictorum de Bathor, que iidem sacre inprimis dicti regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro tem-

porum varietate fideliter exhibuerunt et impenderunt, totum et omne ius nostrum regium, si quod in dicta totali possessione Berwey predicta in comitatu Zathmariensi, ut prefertur, habita qualitercumque haberemus aut eadem nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem loca, generaliter vero, quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus memo[ratis magnificis Stephano, Ge]orgio et Andree de dicta Bathor ipsorumque h[eredibus et] posteritatibus utriusque sexus universis dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum sal[vo iure alieno, harum nostrarum secreto] sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, [impendenti c]ommunitarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, in festo Ascensionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostr[orum Hungarie et Bohemie etc. te]rtio.

Ludovicus rex
manu propria

227

1519. június 3., Buda.

II. Lajos király előtt Bátori István nádor és András kölcsönös örökösödési szerződést kötnek Perényi Ferenc váradi püspökkel és Péter örökös abauji ispánnal.

Hártyán, függő titkospecséttel. DL 23 178. (NRA 302-29.) – Átírta II. Lajos király 1519. dec. 13-i privilégiumában: 235. DL 72 185. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri spectabilis et magnifici Stephanus de Bathor regni nostri Hungarie palatinus, iudex Comanorum nostrorum, comes Themesiensis partiumque regni nostri Inferiorum capitaneus generalis et Andreas de eadem Bathor comes comitatus Zathmariensis, filii videlicet magnifici condam Andree de dicta Bathor ab una, ac reverendus dominus Franciscus episcopus ecclesie Waradiensis et magnificus Petrus de Peren comes perpetuus Abawywariensis, filii videlicet spectabilis et magnifici condam Emerici de dicta Peren, alias dicti regni nostri Hungarie palatini etc., ex generosa domina Barbara, filia prefati condam Andree de Bathor progeniti partibus ex altera coram nobis personaliter constituti animo deliberato sponteque et libere per easdem partes confessum extitit pariter et relatum in hunc modum, quomodo ipsi in infrascriptis castris, castellis et iuribus ipsorum possessionariis talem inter se fecissent contractum perpetuo duraturum, quod primo prefati Stephanus palatinus et Andreas de Bathor castrum Babolcha vocatum in Simigiensi ac castella Karom in Sirmiensi et Racha vocata in de Walko comitatibus existentia simul cum oppidis, possessionibus, villis, prediis ac portionibus possessionariis, tributis, theloneis et vadis ad predicta castrum et castella pertinentibus, aliis etiam quibusvis utilitatibus et pertinentiis

quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus ad prescripta castrum, castella, oppida, possessiones, villas, predia et portiones possessionarias de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus annotatis domino Francisco episcopo et Petro de Peren eiusdemque Petri Pereny heredibus et posteritatibus universis; econverso vero iidem dominus Franciscus episcopus et Petrus Pereny similiter castra ipsorum Soklyos in de Baronya, Saros in de Saros, Fyzeer, Lypocz in Abawyvariensi ac districtus et pertinentias Ztrwpko, Zwynye in Zempliniensi comitatibus existentes et habita una cum oppidis, possessionibus, villis, prediis ac portionibus possessionariis, necnon theloneis et tributis ad dicta castra et districtus pertinentibus aliisque cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus memoratis Stephano palatino et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis mutuo et vicissim per viam contractus obligassent, immo obligarunt coram nobis tali modo, quod si qui partium predictarum, quod Deus avertat, ex hac luce absque heredum solatio decedere aut in suo semine deficere contigerit, extunc castra predicta sed et districtus, oppida, possessiones, ville, predia portionesque et iura possessionaria prenotata partis decedentis et in semine suo deficientis in et ad partem superviventem et eiusdem heredes iure perpetuo condescendi derivarique et devolvi debeant pleno iure harum nostrarum, quas secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Ascensionis Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. anno quarto.

228

1519. augusztus 23., Buda.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Bátori István nádor és testvérei, illetve a Bátori Szaniszlófiak szerződést kötnek egymással a Móroc-féle birtokok ügyében: a köztük támadt pereket beszüntetik, a Körös megyei Zdenec vára és Meggyes birtok a nádornak és testvéreinek jut, míg a kezükön lévő Szinyér várról lemondanak a Szaniszlófiak részére. A Móroc-féle idegen kézen lévő birtokok visszaszerzése ügyében a felek nevében a nádor fog eljárni. A birtokokra vonatkozóan kölcsönös örökösödési szerződést kötnek.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes bírói pecséttel. DL 23 211. (NRA 842-36.) – A hátlapon: (*Registrata folio*) III^c XVIII. – N. T.

Nos, Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri spectabilis et

magnificus dominus [St]ephanus de Bathor predicti regni nostri Hungarie palatinus et iudex Comanorum ac comes Themesiensis personaliter ab una, necnon egregii Ladislaus et Iohanne[s] condam Iohannis et Stephanus ac Mauritius olim Nicolai Zanyzlofy de dicta [Ba]thor filii ab altera partibus coram nostra personali presentia personaliter constituti, idem [e]tiam Stephanus de Bathor palatinus et comes magnificorum Georgii ag[azo]num nostrorum magistri et comitis Simigiensis et Andree bani castris nostri Nandoralbensis et comitis Zathmariensis fratrum suorum carnalium, ipsi vero Ladislaus et Iohannes egregiorum Sigismundi patruelis ac Petri et Emerici carnalium, prefatus siquidem Stephanus Bartholomei similiter carnalis fratrum suorum onera et quelibet gravamina in subnotandis per omnia super sese et cunctas hereditates eorum assumptendo atque levando sunt confessi sponte in hunc modum, quod quamvis alias inter ipsas partes ratione et pretextu castris Zynyr appellati in Zathmariensi ac castelli Ezdencz nominati in Crisiensi comitatibus adiacentium, necnon opidorum, villarum, prediorum, possessionum portionumque et iurium possessionariorum ad eadem castrum et castellum de iure spectantium ubilibet existentium et habitorum, que alias magnificorum condam Stephani et Ladislai Morocz de Meggyesallya prefuissent, varie lites et differentie contentionumque materie mote, suborte et suscitatae diutiusque ventillate fuerint et causa superinde mota ad instrumentalem usque exhibitionem absque ulterioris prorogationis confidentia per antefatos Stephanum Bathory palatinum et comitem ac Georgium et Andream fratres eiusdem fiendam deducta extiterit, tamen nunc partes ipse tum matura inter sese prehabita deliberatione, tum vero nonnullorum proborum ac nobilium virorum partes inter easdem pro future pacis aminitate laborantium sano inducte consilio ad talem pacis et concordie devenissent unionem, prout devenerunt nostre personalis presentie prenotate in conspectu, quod quia prelibatus Stephanus de Bathor palatinus et comes oneribus sub premissis in se levatis totale castrum Zynyr prenominatum simul cum totalibus possessionibus Warallya et Zenthmarthon appellatis in pretacto comitatu Zathmariensi adiacentibus, in quantum videlicet de presenti pre manibus fratrum suorum haberentur, totum quoque et omne suum ac prescriptorum fratrum suorum ius et dominium in eisdem castro ac possessionibus pronunc habitum et in futurum quoque qualitercunque habendum simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet memoratis Ladislao, Iohanni, Stephano, Sigismundo, Petro, Emerico, Bartholomeo et Mauritio Zanyzlofy ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedisset, reliquisset et commisisset in perpetuum et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum, ideo idem quoque Ladislaus, Iohannes, Stephanus et Mauritius Zanyzlofy oneribus sub prenarratis in se pariter levatis totale castrum Ezdencz prenominatum simul cum oppido similiter Ezdencz appellato ac universis villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castrum et oppidum de iure et ab antiquo pertinentibus spectareque debentibus, preterea totale opidum Meggyes nuncupatum in comitatu Zathmariensi predicto habitum simul cum cunctis eorundem ac earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum pari modo integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad eadem et easdem de iure spectantibus pertinereque debentibus ac [omni] et totali iure eorum in eisdem pronunc habito et in futurum quoque habendo memoratis Stephano de Bathor palatino et comiti ac Georgio et Andree fratribus suis carnalib[us] ipsorumque heredibus et posteritatibus universis consimiliter dedissent, reliquissent et commisissent iure pariter perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum simul et habendum. Ceterum, quod partes prenotate cum universis eorum iuribus

litterisque ac litteralibus instrumentis factum prescriptorum bonorum litigiosorum et signanter predicti castri Zynyr ac pertinentiarum eiusdem concernentibus in octavis festi Beati Michaelis archangeli proxime venturis et deinde ubi et quando necessarium fuerit, semper penes sese astare et quitquid de huiusmodi bonis et iuribus possessionariis litigiosis pre manibus alienis impresentiarum habitis iure mediante vel via compositionis et concordie rehabere reoptinereque poterunt, mox et immediate in duas rectas et coequales partes, demptis dumtaxat prescriptis castro Zynyr ac possessionibus Warallya et Zenthmarthon, necnon oppido Meggyes, que et quod partibus prenarratis modo antelato indivise remanebunt, dividere et sequestrare ac earundem partium unam prenominatis Stephano de Bathor palatino et comiti, necnon Georgio et Andree fratribus suis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis, alteram vero ipsarum cum cunctis semper earundem partium utilitatibus et pertinentiis quibuslibet annotatis Ladislao, Iohanni, Stephano, Sigismundo, Petro, Emerico, Bartholomeo et Mauritio Zanyzlofy eorumque pariter heredibus ac posteritatibus universis relinquere et perpetuas portiones committere, primo tamen et ante omnia memorati Stephanus de Bathor palatinus et Georgius ac Andreas frater eiusdem carnales in eisdem octavis vel illis [non] celebratis secundo die festi Beati Martini episcopi et confessoris proxime venturi¹ directam et equalem medietatem totalium illarum portionum possessionariarum in prescriptis possessionibus, villis, pred[iis] portionibusque et iuribus possessionariis ad ipsum castrum Zynyr, ut prefertur, spectantibus et pertinentibus habitaram, que videlicet impresentiarum pre manibus eorum habentur, simul cum directa med[ietate prefati] castri Zynyr ac aliis cunctis huiusmodi medietatis utilitatibus et pertinentiis [quibuslibet] excepto oppido Meggyes predicto prenominatis Ladislao, Stephano, Sigismundo, Petro, Emerico, Bartholomeo et Mauritio Zanyzlofy ipsorumque heredibus et posteritatibus universis pure et simpliciter ac absque omni ulteriori processu et subterfugio remittere et resignare manibusque eorum tradere debeant et teneantur, preterea si temporum in processu partes prenotate via processuque iuris simpliciter ac absque omni ulteriori processu et subterfugio castra, castella, oppida et alia iura possessionaria in hoc regno nostro Hungarie vel Sclavonie habita et quovis nomine nuncupata, que alias prelibatorum condam Stephani ac Ladislai Morocz vel olim Nicolai waywode prefuissent, de manibus alienis recuperare et pro se reoptinere poterunt, semper in duas pari modo partes dividi et sequestrari ac earundem partium una memoratis Stephano de Bathor palatino, necnon Georgio et Andree fratribus suis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis, altera nempe earum simul cum suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet prenominatis Ladislao, Iohanni, Stephano, Sigismundo, Petro, Emerico, Bartholomeo et Mauritio Zanyzlofy eorumque similiter heredibus ac posteritatibus universis cedere committique debeat in portiones per easdem partes iure perpetuo et in sempiternum possidenda pariter et habenda, hoc tamen specificato, quod a modo deinceps universas causas ratione pretactorum bonorum ac iurium possessionariorum prenotatorum condam Stephani ac Ladislai Morocz et Nicolai waywode ubilibet haborum et adiacentium ac quocunque nomine vocitatorum per ipsas partes vel earum alteram iam motas aut in futurum movendas prefatus Stephanus de Bathor palatinus et comes tanquam principalis et maior eorum propriis suis laboribus, sumptibus et expensis vita sua durante prosequi, dirigere et finali executioni demandari facere debeat et sit obligatus, ipso vero e medio sublato partes prenotate equalibus expensis la[bo]ribusque causas easdem prosequi teneantur tali obligaminis vinculo mediante, quod si qua partium prescriptarum premissam compositionem in toto vel

in parte observare nollet aut non curaret quovis modo, extunc talis pars contra partem alteram in premissis persistentem et ea firmiter observantem in amissione totalium ac omnium iurium suorum in prescriptis castro, castello, oppidis, villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis prelibatorum Stephani ac Ladislai Morocz habitorem convincatur et convicta habeatur eo facto nosque huiusmodi iura possessionaria partis premissam compositionem infringentis contradictione inhibitioneque et repulsionem eiusdem partis, sed et aliorum quorumlibet non obstante parti ea observanti statui faciendi plenam et omnimodam habeamus potestatis facultatem, hoc quoque non pretermisso, quod si quam partium prescriptarum temporum in processu in semine virili, quod Deus avertat, deficere quovis modo [contiger]it, extunc omnia et singula eiuscemodi castra, castella, oppida, ville, predia, possessiones portionesque et iura possessionaria, que, ut premi[ttitur], antefatorum condam Stephani et Ladislai [Mo]roc ac Nicolai waywode prefuissent, ubilibet et in quibuscunque comitatibus predictorum regnorum nostrorum Hungarie et Sclavonie existentes et adiacentia ac quocunque nomine nuncupata simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis in partem superviventem et eiusdem heredes ac posteritates universas derivari et condescendi debeant devolutaque et redacta habeantur eo facto iure perpetuo et in sempiternum tenenda, possidenda pariter et habenda harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, in vigilia festi Beati Bartholomei apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono.

Lecta.

¹ Nov. 12.

229

1519. szeptember 2., Buda.

II. Lajos király a Bátoriak hűségese szolgálataira tekintettel nekik adományozza Lekcsei Sulyok Lajos birtokait.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel, az előlap alján jobbról: *N(icolaus) prepositus Agriensis*. DL 23 219. (NRA 413-26.) – Az oklevél hátlapján: *Registrata folio III^C XI, anno etc. 1519.* – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos debitum, ut par est, habentes respectum ad preclaram et integerrimam fidem fidelitatemque et gratissima servitorum merita fidelium nostrorum spectabilis et magnificorum Stephani de Bathor huius regni nostri Hungarie palatini et iudicis Comanorum nostrorum, necnon comitis Themesiensis et partium dicti regni nostri Inferiorum capitanei generalis ac Georgii de dicta Bathor agazonum nostrorum regalium magistri et comitis Simigiensis et Andree de eadem Bathor comitis Zathmariensis, que iidem sacre primum huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni semper perseverentia exhibuerunt et impenderunt, universa bona et possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria egregii Ludovici Swlyok de Lekche, ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri Hungarie existentia et habita, que ex eo, quod idem Ludovicus

Swlyok in presenti termino vigesimi diei festi Beati Iacobi apostoli¹ in domo reverendissimi domini cardinalis Strigoniensis legati, in qua scilicet cause regnicolarum nostrarum adiudicari consueverunt, quedam paria litterarum iudicialium pro parte nobilis domine Katherine consortis prefati Ludovici Swlyok contra nobilem Paulum de Beczencz confectarum a manibus eiusdem Pauli Beczency violenter et preter voluntatem ipsius Pauli Beczency auferendo dilacerasse et penitus dilaniasse, ob hocque in notam perpetue infidelitatis incurrisse dicitur, ad sacram dicti regni nostri Hungarie coronam consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Stephano palatino, Georgio et Andree de predicta Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beati Egidii, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie predictorum etc. anno quarto.

Relatio magistri Nicolai prepositi
Agriensis, secretarii regie maiestatis

¹ Aug. 13.

230

1519. szeptember 2., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a bácsi káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátor István nádort, György lovászmestert, somogyi és András szatmári ispánt Sulyok Lajos birtokaiba.

Áírta a bácsi káptalan 1519. okt. 1-jei jelentésében: 231. DL 23 220. (NRA 413-38.) – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Bachiensis salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut par est, habentes respectum ad preclaram et integerrimam fidem fidelitatemque et gratissima servitorum merita fidelium nostrorum spectabilis et magnificorum Stephani de Bathor huius regni nostri Hungarie palatini et iudicis Comanorum nostrorum, necnon comitis Themesiensis et partium dicti regni nostri Inferiorum capitanei generalis ac Georgii de dicta Bathor agazonum nostrorum regalium magistri et comitis Simigiensis et Andree de eadem Bathor comitis Zathmariensis, que iidem sacre primum huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni semper perseverantia exhibuerunt et impenderunt, universa bona et possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria

egregii Ludovici Swlyok de Lekche, ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri Hungarie existentia et habita, que ex eo, quod idem Ludovicus Swlyok in presenti termino vigesimi diei festi Beati Iacobi apostoli in domo reverendissimi domini cardinalis Strigoniensis legati, in qua scilicet cause regnicolarum nostrorum adiudicari consueverunt, quedam paria litterarum iudicialium pro parte nobilis domine Katherine consortis prefati Ludovici Swlyok contra nobilem Paulum de Beczencz confectarum a manibus eiusdem Pauli Beczenczy violenter et preter voluntatem ipsius Pauli Beczenczy auferendo dilacerasse et penitus dilaniasse, ob hocque in notam perpetue infidelitatis incurrisse dicitur, ad sacram dicti regni nostri Hungarie coronam consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacta, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Stephano palatino, Georgio et Andree de predicta Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum imperpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium eorundem per nostram et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gregorius Chobay de Waryad aut Thomas Chymoty de eadem vel Nicolaus Syska de Reeg sin Benedictus Erdely de eadem Reeg seu Vitus Capythanffy de Desnycze sive Georgius de Ordod nam Mathias de eadem Ordod namque Nicolaus Posgay de Budyzenthmyklos neve Georgius Barky de eadem Budyzenthmyklos aliis absentibus homo noster ad facies prescriptorum universorum bonorum et possessionum portionumque et iurium possessionariorum prefati Ludovici Swlyok ubivis, ut prefertur, habitorum vicinis et commetaneis eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Stephanum palatinum, Georgium et Andream de Bathor in dominium eorundem statuatque eadem eisdem premissis nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, eosdem contra annotatos Stephanum palatinum, Georgium et Andream de Bathor ad terminum competentem, nostram scilicet personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorum et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beati Egidii abbatis, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie predictorum tertio.¹

¹ Az év tollban maradt az átíráskor.

1519. október 1.

A bácsi káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy 1519. szeptember 2-i parancsára kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette volna a Bátoriakat Sulyok Lajos birtokaiba, de az ellentmondók miatt nem tudta, ezért megidéztek azokat.

Papíron, mandorla alakú zárópecsét darabjaival. DL 23 220. (NRA 413-38.) – A hátlapján: *Pro spectabili et magnifico domino Stephano de Bathor regni Hungarie palatino et iudici Comanorum ac comite Themensiensi etc. aliisque infrascriptis contra Ludovicum Swlyok de Lekche et alios infrascriptos ad octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime affuturas, contradictionis, inhibitionis et evocationis relatio.* – C. T. N.

Serenissimo principi et domino, domino Ludovico Dei gratia Hungarie et Bohemie etc. regi, domino ipsorum naturali gratiosissimo capitulum ecclesie Bachiensis orationum suffragia in Domino devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas, nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias pro parte spectabilis et magnificorum dominorum Stephani de Bathor regni Hungarie palatini etc. ac Georgii Simigienensis et Andree de eadem Bathor Zathmariensis comitatuum confectas et emanatas, nobis preceptorie loquentes et directas summa cum honore recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1519. szeptember 2-i oklevele (230).

Nos itaque mandatis eiusdem vestre serenitatis in omnibus obedire volentes, ut tenemur, una cum Vito Kapythanffy de Desnycze homine vestre serenitatis in dictis litteris eiusdem inter alios nominatim conscripto nostrum hominem, videlicet honorabilem magistrum Silvestrum de Apathy decanum, socium et concanonicum nostrum ad premissas introductionem et statutionem faciendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quomodo ipsi feria quinta proxima post festum Beati Mathei apostoli et ewangeliste¹ ad facies possessionis Bewky vocate in comitatu Bachiensis existentis consequenterque portiones possessionarias ipsius Ludovici Swlyok in eadem possessione Bewky habitas accessissent et dum dictus homo vestre serenitatis in dominium earundem portionum et iurium possessionariorum prefatos dominos Stephanum palatinum et Georgium ac Andream de Bathor introducere easdemque eisdem cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis vestre donationis titulo ipsis incumbenti possidendas dicto nostro testimonio presente statuere voluisset, extunc nobilis Lazarus Ispan de Zylwas familiaris eiusdem Lodovici et providus Laurentius Kowach in eadem possessione Bewky commorans, iudex et iobagio dicti Lodovici in eiusdem Lodovici Swlyok ac domine Katherine consortis et Stephani ac Valentini filiorum dicti Lodovici nominibus et in personis introductioni ac statutioni huiusmodi tam in portionibus possessionariis in eadem possessione Bewky, quam etiam aliis ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni Hungarie existentibus habitis pro parte memoratorum dominorum Stephani palatini et Georgii ac Andree de prenominata Bathor superinde fiende contradictionis et inhibitionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis inhibitionem die in eodem dictus homo vestre serenitatis prefato testimonio nostro presente de portione eorundem possessionaria in eadem possessione Bewky habita coram eisdem Lazaro Ispan et Laurentio Kowach eosdem Ludovicum, dominam Katherinam, Stephanum et Valentinum filios eiusdem Ludovici evocasset, tandem feria tertia, in festo videlicet Beatorum Cosme et Damiani martirum² providus Blasius Deak de Wylakpesth coram nobis in capitulo personaliter constitutus nomine et in persona illustrimi et magnifici domini Laurentii comitis de Wylak, ducis Bozne et iudicis curie eiusdem vestre serenitatis statutioni et introductioni omnium bonorum portionumque et iurium possessionariorum memorati Ludovici Swlyok pro dominis Stephano palatino et Georgio ac Andrea de Bathor fiende contradictionis et inhibitionis via mediante

obviavit eo, quod idem illustris dominus Laurentius dux portiones et quelibet iura possessionaria iam dicti Ludovici Swlyok ubilibet habitas prius propter certos excessus et delicta eiusdem Ludovici a vestra regia maiestate impetrasset et pro se obtinisset. Nos itaque predicta feria tertia hic in capitulo prenominatum dominum Laurentium ducem mox evocavimus contra pretactos dominos Stephanum palatinum, Georgium ac Andream de dicta Bathor ad octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime affuturas vestram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum quinto die diei ultimi evocationis prenotate, anno Domini supradicto.

¹ Szept. 22. ² Szept. 27.

232

1519. október 14., Buda.

II. Lajos király Bátori István nádor, temesi ispán kérésére megerősíti a somogyi konvent Bátori György felesége, Buzlai Katalin bevallására kiállított oklevelét, és a simontornyai uradalomban esetlegesen lévő királyi jogot a nádornak és családjának adományozza.

Hártyán, selyemzsinóron függő titkospecséttel. DL 23 122. (NRA 413-53.) – A hátlaapon: *R(egestra)ta folio IIIe XXXII anno etc. 1519.* – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gracia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod fidelis noster spectabilis et magnificus Stephanus de Bathor, regni nostri Hungarie palatinus, iudex Comanorum nostrorum ac comes Themensiensis exhibuit nobis et produxit unas litteras conventus ecclesie Simigiensis in papiro patenter confectas et a tergo impressive consignatas, quibus mediantibus generosa domina Catherina filia magnifici condam Moysi Bwzlay de Gergellaka magistri curie nostre, consors scilicet fidelis nostri magnifici Georgii de Bathor agazonum nostrorum regalium magistri, onera et quelibet gravamina genere puelle Agnetis filie condam magnifici Ladislai filii prefati condam Moysi Bwzlay, aliorum etiam cunctorum fratrum, proximorum et consanguineorum suorum in subscriptis super se assumendo, amorem, benevolentiam favoremque et complacentiam singularem, quibus idem Stephanus palatinus ipsam prosequutus est, perspiciens atque perpendens totum et omne ius suum omnemque iuris proprietatem, quod et quam prefata condam domina Catherina in totalibus castro Symonthornya vocato in Tholnensi ac oppido similiter Symonthornya partim in eodem Tholnensi, partim vero in Wesprimiensi et Albensi, necnon possessionibus Igar similiter partim in Wesprimiensi, partim in Albensi et Wam vocatis in eodem Wesprimiensi comitatibus existentibus et habitis aliisque possessionibus, villis portionibusque et iuribus possessionariis ac domo et aliis cunctis pertinentiis eiusdem et earundem inferius in tenore earundem litterarum nominatim expressis et clarius declaratis eidem Stephano palatino ac magnifico Andree de eadem Bathor comiti Zathmariensi, fratri germano eiusdem palatini ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedisse, donasse et contulisse dinoscebatur, tenoris infrascripti, supplicans maiestati nostre idem palatinus noster, ut ipsas litteras dicti conventus Simigiensis ac omnia et singula in eisdem contenta ratas, gratas et accepta habentes litterisque nostris privilegialibus verbotenus inseri faciendo premissis perpetue fassioni seu donationi aliisque omnibus et singulis inferius

in tenore earundem litterarum contentis nostrum regium consensum prebere dignemur benevolum pariter et assensum. Quarum quidem litterarum tenor talis est:

Itt következik a somogyi konvent 1517. április 14-i oklevele (207).

Nos igitur huiusmodi supplicatione prefati Stephani palatini nostre propterea porrecta maiestati regia benignitate exaudita clementer et admissa prescriptas litteras dicti conventus Simigiensis non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas presentibusque litteris nostris privilegialibus verbotenus insertas quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos eatenus, quatinus eedem rite et legitime existunt emanate viribusque earum veritas suffragatur, ratas, gratas et accepta habentes premisse fassioni seu donationi aliisque omnibus et singulis superius in tenore earundem litterarum contentis nostrum regium consensum prebuimus, immo prebemus benevolum pariter et assensum, et nichilominus considerantes fidelitatem ac fidelia et preclara obsequiorum merita eiusdem palatini nostri, que idem ab adolescentia sua tum serenissimo principi condam domino Wladislao regi etc., genitori nostro charissimo felicissime memorie, tum deinde nobis dudum antea variis in rebus atque negotiis nostris et regni nostri per nos ob eius sinceram ac fidam in rebus gerendis dexteritatem atque industriam fidei sue creditis et commissis et presertim multoque magis in hoc magistratu sui palatinatus, quo a nobis digne et quidem non sine rerum nostrarum accessione atque incremento fungitur, magna animi promptitudine parique diligentia atque vigilantia maiestati nostre exhibuit seseque per hoc nobis gratum reddere studuit et acceptum, totum et omne ius nostrum regium, si quod in predictis castro Symonthornya ac oppido similiter Symonthornya, necnon possessionibus Igar et Wam vocatis in Tholnensi, Wesprimiensi et Albensi comitatibus, ut prefertur, habitis, item possessionibus Dorog, Zyl, utraque Zanas, Hydegkwth, Band et Kewrbew, Pynczehel, Nemethy, Wyfalw, Zenthpether, Parazthelek, Myzla, Egres, Boryad, Beczyk, Hewlgez vocatis ac portione possessionaria in possessione Belcz nominata omnino in dicto Tholnensi, necnon possessione Hewrchewk appellata et portione possessionaria in possessione Ewrs dicta in dicto Albensi comitatibus existentibus habitis, item in domo prefati condam Moysi Bwzlay in ista civitate nostra Budensi, in platea scilicet Olazwca nominata constructa qualitercunque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, ac pariter cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus memoratis Stephano comiti et palatino ac Georgio et Andree de Bathor, fratribus eiusdem palatini carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum salvo iure alieno, harum nostrarum, quas secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beati Dionisii episcopi et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. anno quarto.

Relatio magnifici domini Ioannis Bornemizza
comitis Posoniensis etc.

233

1519. november 26., Buda.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt a Bátori és a Bátori Szaniszlófi család tagjai megállapodást kötnek a Meggyesi Móroc-hagyatékról: utóbbiak a Kőrös megyei Zdenchről és a Szatmár megyei Meggyes mezővárosról, előbbiek pedig a Szatmár megyei Szinyér várban őket illető részeiről, továbbá Váralja és Szentmárton birtokokról mondanak le, a Meggyeshez és Szinyérhez tartozó birtokokat felosztják egymás között, egymással kölcsönös örökösödési szerződést kötve.

Kettészakadt papíron, szöveg alatt pecsét nyomával, mellette Lecta jegyzettel, hátlapján: *Andreas de Bathor*. DL 23 281. (NRA 842-36.) – Azonos szövegű és formájú másik eredeti példánya, hátlapján: *Andreas de Bathor*. DL 23 282. (NRA 35-16.) – Átírta Újlaki Lőrinc országbíró 1523. március 6-án kelt oklevelében. DL 31 023. (GYKOL, Cista diversorum comitatum 2-4-1.) – Utóbbi 18. századi egyszerű másolata: DL 74 246. (Teleki cs. marosvásárhelyi lt.) – 19. századi egyszerű másolata: DL 99 300. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.) – Kiadása: Oklevelek 344/16. – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri spectabilis ac magnifici Stephanus de Bathor predicti regni nostri Hungarie palatinus et iudex Comanorum nostrorum ac comes Themensiensis et Andreas de eadem Bathor comes comitatus Zathmariensis, frater suus carnalis ab una, necnon egregii Stephanus, Mauritius et Bartholomeus condam Nicolai et Iohannes olim Iohannis Zanyzlofy de predicta Bathor filii ab altera partibus, iidem etiam Stephanus et Andreas de Bathor magnifici Georgii de eadem Bathor agazonum nostrorum regalium magistri et comitis Simigiensis carnalis, ipse vero Stephanus Nicolai filii et puelle Barbare filie, annotatus siquidem Iohannes Zanyzloffy Ladislai, Petri et Emerici similiter carnalium ac Sigismundi patruelis, aliorum etiam universorum fratrum et consanguineorum, proximorum suorum onera et quelibet gravamina in subnotandis per omnia super sese et cunctas eorum hereditates levando et assumptendo coram nostra personali presentia personaliter constituti sunt confessi sponte in hunc modum, quod quamvis alias inter ipsas partes ratione et pretextu castri Zynyr ac oppidi Meggyes in Zathmariensi et castelli ac oppidi Izdenecz appellatorum in Crisiensi comitatibus adiacentium et habitorum ac universarum possessionum, villarum, prediorum portionumque et iurium possessionariorum ad huiusmodi castrum, opida et castellum pertinentium ubilibet adiacentium ac quocunque nomine vocitatorum nonnullae lites et differentie mote subortaque et cause exinde suscite ad instrumentalem usque exhibitionem per antefatos Stephanum, Georgium et Andream de Bathor fiendam deducte et prosequute fuerint et huiusmodi cause in presentibus octavis festi Beati Michaelis archangeli proxime preteriti absque ulteriori prorogationis confidentia finem sortiri debuerint effective, tamen nunc eadem partes tum matura inter sese prehabita deliberatione, tum vero nostra maiestate, reverendissimisque dominis Thoma tituli Sancti Martini in montibus Sacrosancte Romane Ecclesie presbitero cardinale, archiepiscopo Strigoniensi ac patriarcha Constantinopolitano et sancte sedis apostolice de latere legato etc., Georgio Quinqueecclesiensis, Ladislao Zalkano Waciensis, cancellario nostro et Iohanne Gozthon Iauriensis ecclesiarum episcopis, preterea magnificis Benedicto de Bathyan thesaurario nostro et Ambrosio Sarkan de Akoshaza pro concordia inter ipsas partes stabilienda laborantibus ad talem pa-

cis et concordie devenissent unionem, prout dicte nostre personalis presentie devenerunt in conspectu tali modo, quod quia prenominati Stephanus, Mauritius et Bartholomeus ac Iohannes Zanyzlofy oneribus sub premissis in sese levatis prescriptum castellum ac opidum Izdencz in regno nostro Sclavonie pretactoque comitatu Crisiensi adiacens simul cum universis villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis ad ipsum de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus, preterea totale opidum Meggyes prenomatum cum suis cunctis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet antefatis domino Stephano palatino ac Georgio et Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis reliquissent et commisissent iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda, ideo prelibati quoque dominus Stephanus palatinus et Andreas de Bathor sub onere dicti Georgii fratris eorum carnalis in se levato totales portiones ipsorum possessionarias in predicto castro Zynyr ac totalibus possessionibus Warallya et Zenthmarthon appellatis in prescripto comitatu Zathmariensi adiacentibus habitas simul cum cunctis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad ipsum castrum et easdem possessiones de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus totalique et omni iure eorum, si quod in eisdem castro et possessionibus tam vigore presentis concordie, quam etiam alias qualitercunque habuissent vel sese etiam in futurum quomodolibet habere sperassent, memoratis Stephano, Mauritio, Bartholomeo, Iohanni, Ladislao, Petro, Emerico et Sigismundo Zanyzlofy ipsorumque heredibus et posteritatibus universis pari modo reliquissent dedissentque et commisissent iure consimiliter perpetuo et irrevocabiliter in sempiternumque tenendas, possidendas pariter et habendas. Ceterum partes prenotate reliquas pertinentias ipsorum opidi Meggyes et castri Zynyr tum propter commodioris et uberioris fructus percipiendi, tum vero future pacis et quietis gratia inter sese modo subscripto dividere decrevissent, quod primo totales possessiones Apa, Crasso, Bathyz, Wdwary, Thothfalw cum LaposBanya ac montanis et fodinis, necnon Borhyd, Lypo, Felsewweresmarth, Alsoweresmarth, Iosyphaza, Berencze et Zamosstheke nominate omnino in dicto comitatu Zathmariensi, ut prefertur, adiacentes, nunc pre manibus partim alienis, partim vero ipsorum dominorum Stephani, Andree et Georgii de Bathor habite¹ simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum pariter integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus prenotato opido Meggyes consequenterque memoratis dominis Stephano palatino ac Georgio et Andree de Bathor ipsorumque heredibus ac posteritatibus universis, e converso vero totales similiter possessiones Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz, Komorsan, Bykzad, Therep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrvekonya, Felsewfalw, Raska alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Bwsak, Barthfawa, Monosthor, Kak et Parlag nuncupate pariter in predicto comitatu Zathmariensi existentes et habite cum universis consimiliter ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum ac pertinentiarum integritatibus quovis vocabulo nominis appellatis atque vocitatis ad huiusmodi possessiones ab antiquo de iureque pertinentibus et spectare debentibus prenarrato castro Zynyr et per consequens prenominati Stephano, Mauritio, Bartholomeo, Iohanni, Ladislao, Petro, Emerico et Sigismundo Zanyzloffy eorumque heredibus ac posteritatibus universis relinquerentur annecterenturque et committerentur iure perpetuo et irrevocabiliter in sempiternumque tenende, possidende pariter et habende, hoc adiecto et expresse declarato, quod ex quo predictum opidum

Meggyes ac castrum Zynyr, necnon prenominate omnes possessiones maiori in parte pre manibus, ut prefertur, alienis in presentiarum haberentur, ideo prenarrata possessionaria divisio partes inter prenotatas non nisi in illis portionibus possessionariis, que modo pre manibus ipsorum domini Stephani palatini ac Georgii et Andree de Bathor existerent, effectum sortiri posset, verum tamen postquam huiusmodi portiones possessionarie pre manibus alienis habite iuris ordine vel etiam per formam concordie, quam partium ipsarum altera sine alterius scitu et voluntate facere non possit, et si faceret, invigorosa habeatur, recuperari poterunt, mox inter ipsas partes modo prehabito divise et ab invicem segregate habeantur eo facto, ita videlicet, ut portiones possessionarie in illis possessionibus, que superius predictis domino palatino ac fratribus suis deputate existunt, recuperate simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet eisdem Stephano, Andree et Georgio de Bathor, ille vero portiones possessionarie, que in possessionibus antefatis Stephano, Mauritio, Bartholomeo, Iohanni, Ladislao, Petro, Emerico et Sigismundo Zanyzlofy superius modo simili deputatis recuperate fuerint, una cum universis pariter utilitatibus pertinentisque et proventibus suis eisdem Stephano, Mauritio, Bartholomeo, Iohanni, Ladislao, Petro, Emerico et Sigismundo ipsorumque heredibus et posteritatibus universis cedant et relinquuntur in sempiternum possidende, tali tamen condicione interiecta, quod si prenominate possessiones ad dictum opidum Meggyes modo predeclarato deputate prescriptas possessiones ad ipsum castrum Zynyr relictas et commissas numero iobagionum et sessionum iobagionalium vel etiam utilitate fructuositateque et valore longe precellere et exsuperare viderentur, extunc fidelis noster egregius magister Stephanus de Werbewcz predictae personalis presentie nostre locumtenens, ad premissam possessionariam reambulationem revisionemque et divisionem per nostram maiestatem partibus predictis volentibus atque postulantis specialiter deputatus et transmissus eiusmodi defectum, qui respectu illarum in possessionibus et villis ad dictum castrum Zynyr modo antelato deputatis compertus fuerit, iuxta rectam veramque et conscientiosam limitationem suam de illis possessionibus ad prenotatum opidum Meggyes modo superius declarato conscriptis et annexis, quas ipse magister Stephanus ad id pro partium ipsarum futura quiete aptiores et commodiores agnoverit, supplere et reintegrare debeat et teneatur, et hoc idem ex parte quoque possessionum et villarum ad ipsum castrum Zynyr modo predeclarato applicatarum in casu, quo prescriptas possessiones ipsi opido Meggyes deputatas excellere dinoscerentur, intelligatur, reliqua vero iura possessionaria magnifici condam Nicolai de Meggyes waywode Transsilvanensis et domine Elizabeth consortis sue tam in hoc Hungarie, quam etiam in predicto Sclavonie regnis nostris apud manus alienas de presenti pariter habita, posteaquam de eisdem alienis manibus aut processu iuris aut forma concordie recuperari poterunt, mox inter partes prenotatas in duas partes equaliter cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet modo simili dividantur et eisdem partibus committantur in evum possidenda, iuribus prenotatis et libertatibus ecclesiarum ac plebanorum et rectorum altarium in prenominate opidis, villis ac possessionibus existentium ac pro tempore constitutorum salvis in perpetuum remanentibus. Adiecerunt preterea partes prenominate, quod si qui feminei sexus hominum de prenominate opidis, possessionibus, villis et prediis ad predictum opidum Meggyes ac ipsum castrum Zynyr et castellum ac oppidum Izdencz spectantibus et aliis iuribus possessionariis prefatorum condam Nicolai waywode et domine Elizabet consortis sue tam in hoc Hungarie, quam etiam Sclavonie regnis nostris apud manus alienas de presenti, ut prefertur, habitis iuris

ordine forsitan aliquas portiones possessionarias pro se et ad suam portionem vindicare appropriareque poterunt et huiusmodi feminei sexus homines de stipite magnifici condam Mauriti de Meggyes et prefati olim Nicolai waywode Transsilvanensis ac domine Elizabeth consortis eiusdem propagati fuisse dinoscerentur, extunc eedem partes huiusmodi possessiones vel portiones possessionarias amittendas et dictis hominibus iuridice reddendas equaliter sufferre tollerareque, si tamen de progenie prelibatorum Stephani, Mauriti, Bartholomei, Iohannis, Ladislai, Petri, Emerici et Sigismundi Zanyzlofy, postquam videlicet generosa condam domina Anna filia ipsius Nycolai waywode predecessori eorum, egregio videlicet condam Ladislao filio Bricii de Bathor nupta fuisset, progeniti extitisse comperientur, extunc solummodo iidem Stephanus, Mauritius, Bartholomeus, Iohannes, Ladislaus, Petrus, Emericus et Sigismundus eorumque heredes et posteritates suffere ipsosque homines et fratres generationales eorum exinde contentare teneantur. Voluerunt etiam partes ipse, quod si quam partium earundem absque heredum solatio ab hac luce decedere vel eiusdem heredes, quod Deus procul avertat, deficere quovis modo contingat, extunc prescripta castrum, opida, castellum ac universe possessiones portionesque et iura possessionaria superius declarate et denominata talis partis decedentis et heredibus deficientis in partem superviventem et heredibus gaudentem derivari et condescendi debeant devoluteque et redacta habeantur eo facto iure perpetuo in sempiternumque tenenda pariter et habenda, tali obligaminis vinculo per easdem partes oneribus sub prenarratis in se benivole assumptis mediante, quod si qua partium earundem in premissis omnibus in toto vel in aliqua sui parte persistere et ea ex integro observare nollet aut non curaret quovis modo, extunc talis pars contra partem alteram in premissis persistentem et ea firmiter inviolabiliterque observantem in succubitu duelli facti potentialis convincatur et convicta habeatur eo facto, et horum ratione pars in premissis persistens partem ipsam premissa non observantem in curiam nostram regiam per modum brevis aut brevium brevis evocationis, prout scilicet voluerit, libere semper evocandi ibique extra omnes terminos octavales et brevium iudiciorum seriemque registri causarum coram suo iudice ordinario procedendi causamque huiusmodi levandi et discuti faciendi ac idem iudex omni prorogationis et gratie nostre regie confidentia omnique contradictione procul mota adiudicandi et debite tandem exequutioni demandandi plenariam, tutam et absolutam habeat potestatis facultatem. Ad que omnia premissa et premissorum singula partes predictae sese personalibus earum astantiis oneribus sub predeclaratibus in se levatis sponte obligarunt coram nostra personali presentia prenotata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, sabbato proximo post festum Beate Katherine virginis et martiris, penultima scilicet die octavarum festi Beati Michaelis archangeli predictarum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono.

¹ Az eredetiben: *habitas*.

1519. november 30., Buda.

II. Lajos király előtt egyfelől Bátori István nádor és testvérei, György és András, másfelől pedig Rozgonyi István minden birtokukra kiterjedően kölcsönös örökösödési szerződést kötnek.

Két példányban papíron, mindkettő a hajtások mentén gyűrődött, a szöveg alatt rányomott pecsét darabkáival. A 1) hátlapján: *contractus Rozgoni*; a 2) hátlapján: *contractus solus*. DL 23 284. (NRA 302-2.) – További átiratai és másolatos példányai: DL 23 285. (NRA 302-2.), DL 23 286. (NRA 302-2.), DL 23 288. (NRA 1563-70.), DL 23 289. (NRA 958-7.), DL 24 379. (Curiai lt., Actus sollennes 3-3176.), DL 56 809. (Jeszenák cs. lt.), DL 71 770. (Szulyovszky-Pottornyay cs. lt.), DL 72 184. (Rákóczi-Aspermont cs. lt.), DL 74 759. (Dessewffy cs. grófi lt.), DL 82 581. (Zichy cs. zseléyi lt. Buják I.), DL 89 136. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Repositorium 25-A-79.), DL 89 155. (Uo. 25-A-84.) – Kiadása: Oklevelek 348/17. – Csupán a világosvári uradalmat érintő részletének kiadását lásd Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása történelmi, geographiai és statistikai tekintetben. I. rész: Történelmi leírás. Buda, 1835. 220–221. – Regesztája: Bártfai Szabó: Pest 355/1417. – H. R.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri spectabilis et magnifici Stephanus de Bathor predicti regni nostri Hungarie palatinus et iudex Comanorum nostrorum ac comes Themensiensis et Andreas de eadem Bathor, frater suus carnalis, comes comitatus Zathmariensis et banus castris nostri Nandoralbensis onere et quolibet gravamine magnifici Georgii de predicta Bathor agazonum nostrorum regalium magistri et comitis Simigiensis, fratris eorum consimiliter carnalis in subnotandis per omnia super se ipsos levato et assumpto ab una, necnon magnificus Stephanus filius condami Iohannis iunioris de Rozgon ab altera partibus coram nostra personali presentia personaliter constituti proposuerunt et sponte confessi sunt in hunc modum, quod ipsi tum divina charitate, que etiam discordantes vera facit uniri concordia, moti, tum vero a primevo iuventutis ipsorum tempore fusa in sese dilectione, que eos ineffabili fraternalis amoris vinculo et affinitatis quoque federe iam illaqueavit atque devinxit, inducti sese mutuo in castris et iuribus eorum possessionariis infranominandis ipsi, utputa Stephanus, Andreas et Georgius de Bathor antefatum Stephanum de Rozgon et eiusdem heredes ac posteritates universos in totalibus castris eorum Wylagoswar in de Zarand, Bwyak in Newgradiensi et Eched appellatis in Zathmariensi, preterea oppidis Bathor predicto in de Zabolch, Maythyn, Gyarmath et Meggyes vocatis in dicto Zathmariensi comitatibus habitis ac cunctis eorundem pertinentiis ubilibet adiacentibus, econverso vero memoratus Stephanus de Rozgon annotatos Stephanum, Andream, Georgium de Bathor ipsorumque heredes et posteritates pariter universos in totalibus castris suis Chychwa, Monyoros in Zempliniensi et Cherep in Borsodiensi, item oppidis Rozgon predicto in Abawywariensi, Waranno in ipso Zempliniensi iam in Abawywariensi et Thwra nuncupatis in Pesthiensi comitatibus existentibus ac universis eorundem consimiliter pertinentiis ubivis habitis et adiacentibus in fratres adoptivos et condivisionales adoptassent atque recepissent, immo adoptaverunt atque receperunt coram nostra personali presentia prenotata tali modo, quod si et postquam prenotatos Stephanum, Andream et Georgium de Bathor absque heredum sexus masculini solatio ab hac luce decedere vel huiusmodi heredes eorum, quod Deus gloriosus procul avertat, deficere quovis modo contingat, extunc prescripta castra Wylagoswar cum oppidis Syry, Galsa, Kapolna et Keresbanya, necnon possessionibus Alsoaranyanag, Medwesaranyanag, Zeke-laranyag, Felsewaranyag, Chernes, Felsewkalodwa, Dyznokalodwa, Kapolnaskalodwa¹, Magyarkalodwa, Kyskalodwa, Zylwagh, Zerbsor, Kyskapolna, Naghkapolna, Brosth, Cicesth, Zewldes, Bwchawa, Solymos, Panusafalwa, Lonksora, Bwchevycza, Madarsak, Hernyechfalwa, Dyngafalwa, Zaad, Dwpaozoy, Karsafalwa, Felsewzekas, Manafalwa,

Alsozekas, Fereche, Iarozlawfalwa, Mwzthefalwa, Bonczefalwa, Fonacz, Kakaro, Rezhthoka, Fyztheteh, Lonka, Dwppales, Bandefalwa, Drakwyafalwa, Bothyanfalwa, Bogyefalwa, Pothyzka, Kysalmas, Naghalmas, Plop, Balth, Gwrahoncz, Honczyssor, Intrehonczwr, Pokolfalwa, Mokolafalwa, Balafalwa, Kyszewddes, Kwkwathfalwa, Wladfalwa, Illye, Zerefalwa, Chongan, Bazarabyca, Puklen, Felsewvacha, Kewzepwacha, Brothwana, Felsewbwchava, Kewzepbwchwava, Thernowycza, Orozfalwa, Drobrocz, Lawocz, Kywlesth, Thomesth, Naghpatak, Baldowyn, Rychkwlycza, Myhaylen, Blesen, Naghrybycza, Kysrybycza, Pothynan, Gywnkwł, Rwda, Lonkoy, Hozzwpatak, Thomnathek, Waka, Walabrad, Ztropa, Groth, Bwlghzesth, Bwches, Ztanysa, Dwpapyatra, Bkwresth, Kapozthas, Negoya, Kysbanya, Ewrnyde, Kyskayan, Herczeghfalwa, Threzthya, Kelemenfalwa, Karachonfalwa, Pesthereh, Walyssora, Rychka, Alsoczebe, Felsewzebe et predio Kazmyr ac portionibus possessionariis in possessionibus Zenthmarthon, Nadab, Gyarmath, Feldhyd, et Kezy, item prediis Hammad, Weresezhaz et Kwrthezhaz nuncupatis in pretacto de Zarand;

ceterum castrum Bwyak cum opido similiter Bwyak ac possessionibus Hynyel, Patotashatwan, Heyhalom, Byr, Keer, Alsobokor et portione possessionaria in possessione Nandor appellata in predicto Newgradiensi, item opidis Bodogfalwa et Zechew nominatis in Pesthiensi comitatibus existentibus et habitis;

preterea castrum Eched cum possessionibus similiter Eched, Fabyanhaza, Zenthmarthon, Myrk, Therem, Wallay, Bewrwey, Kamand, Zanyzlo et Loranthhaza nuncupatis in prescripto Zathmariensi;

item oppidum Bathor pro portione ipsorum possessionaria in eodem habita cum possessionibus Waswary, Abramfalwa, Kenez, Naghleta, Lwgas, Kysleta, Pochth, Nyregghaz, Kyralthelke, Zenthmyhal, Rakomaz, Thymar, Wenchellew, Lewelek in dicto de Zabolch;

Maythen cum possessionibus Zenthmyklos, Domanhyda, Thagh, Gylwach, Therebes, Dob, Sadan, Ombod et Amacz in pretacto Zathmariensi;

Gyarmath cum possessionibus Mathocz, Nabrad, Geberyen, Ekewrytho, Porchhalma, Penyge, Naghar, Kysar, Tharpa, Orozy, Chaholcz, Mykola, Syma et Zarazberek in eodem Zathmariensi;

necnon Meggyes cum possessionibus Wdwary, Bathyz, Crasso, Borhyd, Lyppo, Weresmarth, Berencze, Iosyphaza, Apa, Zamosthelek et Thothfalw nominatis in eodem Zathmariensi comitatibus existentibus et adjacentibus consequenterque totalibus portionibus eorum possessionariis in eisdem habitis ac pariter cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum ac pertinentiarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad eadem castra et opida dictasque possessiones et predia de iure et ab antiquo spectantibus et pertinentibus in filias eorundem Stephani, Andree et Georgii de Bathor ipsorumque heredes et posteritates utriusque sexus universas, eisdem autem filiabus prodeunte tempore et Deo glorioso ita forsitan volente in utroque sexu deficientibus in prelibatum Stephanum de Rozgon eiusdemque heredes et posteritates consimiliter utriusque sexus universas, econtrario autem, si eundem Stephanum Rozgony absque heredum sexus similiter masculini solatio premori aut huiusmodi suos heredes temporum in processu deficere, quod Deus ipse gloriosus pariter avertat, quovis modo contingerit, extunc pre-narrata castra eiusdem Stephani Rozgony Chychwa cum possessionibus Henczhocz, Maiorocz, Sedlyczke, Naghwysynew, Isypoh, Warallya, Benkocz, Therebecz, Zewlewske,

Dobra, Walko, Fyas, Porwpka, Bozyas, Alsoolczwa, Felsewolzwa, Prohzacho, Myhalko, Tharbay et predio Damosocz omnino in dicto Zempliniensi;

castrum vero Monyoros cum possessionibus similiter Monyoros, Agyagos, Charnyk, Zenche, Krudyn, Gergyws, Naghremenyn, Kysremenyn, Kobolnycza, Mychak, Lompna, Pethkes, Detrywagas, Lewrynczwagas, Herman et Byzthra, Kysisypo et Monyorospatha-ka omnino in eodem Zempliniensi;

castrum autem Cherep cum possessionibus modo simili Cherep, Thard et Babona dictis in ipso Borsodiensi, preterea possessionibus suis Zaazberek, Kywrth, Heerk portionibusque suis possessionariis in opidis Gyewngyes et Porozlo simul cum vado Thycie ibidem exigi consueto ac Farnos, Iwan, Halaz et Bene vocatis in Hewesiensi;

ceterum oppidum Waranno cum tributo ibidem exigi solito ac possessionibus Zamwth, Zachwr, Dawydwagasa, Banyachka, Wehecz, Lomnycza, Chemernye, Chaklo, Sokwth, Rwdel, Hiesthreeb, Menyk, Chychoka, NemethKanyo et Pereschychwa omnino in ipso Zempliniensi;

oppida autem Zepsey, Zyna, Gyewrke ac Rozgon cum possessionibus Waykocz, Kyralnepy, Harazthy et Gywlwez in Abawywariensi, iam vero cum possessionibus Beky, Naghzylwa, Kyszylwa, Kayatha et predio Adamfewlde in de Saros;

item Thwra cum possessionibus Hewyz, Walko, Zenthlazlo, Irswezeg, Zenthfalwa, Orozlo, Nyregghaz, Zenthgyewrgh, Onczthelke, Sydo, Zewryn, Felmacha, Almacha, Eczkend, Sydothelek, Zenthpalarneka, Dwsnod, Lygetheghhaz et Kerwelgye nuncupatis omnino in dicto Pesthiensi comitatibus existentibus habitisque et adiacentibus ac iure patronatus ecclesie de Monosthor in eodem comitatu Pesthiensi existentis pariter cum universis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, alpibus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, vadis, tributis, vectigalibus, aquis, fluviiis, piscinis, stagnis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et proventuum integritatibus quovis nominis vocabulo nuncupatis ad eadem et easdem pariter et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus in generosam dominam Katherinam filiam suam, consortem scilicet prelibati Andree de Bathor ac alias filias suas, si que Dei dono nascerentur in futurum, earumque heredes et posteritates universas, ea tamen condicione interiecta, quod si divino ita volente iudicio, cuius nutu cuncta diriguntur, preter ipsam dominam Katherinam alias post se non relinqueret filias vel si relinqueret, sed ille quoque deficerent, extunc in isto casu solum in eandem dominam Katherinam, que iam prenotate domui familieque Bathoree iuncta copulataque existit, verum etiam in prenotatos Stephanum ac Georgium et Andream de Bathor ipsorumque heredes et posteritates utriusque sexus universos devolvi et condescendi debeant devolvantque et redacta habeantur eo facto iure perpetuo et irrevocabiliter in sempiternumque tenenda, possidenda pariter et habenda hoc non pretermisso, quod si idem Stephanus de Rozgon absque heredum masculini sexus, ut prefertur, solatio viam universe carnis ingrederetur et dominam consortem suam infecundam sterilemque post se relinqueret et prenotata castra ac opida possessionesque et predia sua in domum familiamque Bathoream predictam modo antelato devolverentur, tunc sepe fati domini Stephanus palatinus ac Georgius et Andreas de Bathor ipsam dominam relictam suam, quamdiu viduitatis sue tempora sub nomine tituloque eiusdem Stephani de Rozgon domini et mariti sui peregerit, de dominio prescripti Chychwa ac opidi Warano possessionumque et prediorum prenotatorum ad

eadem pertinentium excludere et eicere nullatenus possint, verumtamen ubi et postquam ad alia vota seu secundas nuptias se transtulerit, mox iidem domini Stephanus palatinus ac Georgius et Andreas de Bathor ipsi domine duo milia florenorum paratis in pecuniis incluso dotalitio suo deponere solveque teneantur, et huiusmodi castrum et opidum simul cum prenarratis possessionibus ac prediis ad ea pertinentibus iuri eorum et pro se ipsis vindicare et appropriare valeant atque possint harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, in festo Beati Andree apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono.

Lecta.

¹ Az eredetiben: *Ka onaskalodwa*.

235

1519. december 13., Buda.

II. Lajos király Bátori István nádor kérésére megerősíti saját, 1519. június 3-i oklevelét.

Hártyán, díszített első sorral, függőpecsét selyemzsinórjaival. DL 72 185. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – Átírta 1) Kisasszonyfalvi Istvánfi Miklós nádori helytartó Eperjesen, 1589. május 3-i > Uő. 1589. május 12-i > Uő. 1592. június 2-án kelt mandátumában a Bátori András fia: András fia: néhai György fiai: István országbíró, somogyi, szatmári és szabolcsi ispán meg Miklós volt országbíró által Gersei Pethő István ellen Sztropkó mezőváros és tartozékai, továbbá Homonnai Drugeth György ellen Szinye birtok ügyében folytatott perben. DL 23 180. (NRA 304-12.) – 2) Az 1589. május 12-i oklevelet átírta a gyulafehérvári káptalan 1747. október 27-i oklevelében. Akadémiai lt., Kolozsvár, Teleki lt., kendilónai 20. (DF 257 951.) – Újkori másolatai: DL 89 137. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Repositorium 25-A-83.) és DL 93 807. (Festetics cs. lt., Somogy 72.) – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fidelis noster spectabilis et magnificus Stephanus de Bathor regni nostri Hungarie palatinus, iudex Comanorum, comes Themesiensis, et partium regni nostri Inferiorum capitaneus generalis exhibuit nobis et produxit quasdam litteras nostras in pargameno privilegialiter confectas, quibus median-tibus idem Stephanus palatinus ac Andreas de eadem Bathor comes comitatus Zathmariensis et banus noster Nandoralbensis, frater eiusdem carnalis ab una, necnon reverendus dominus Franciscus episcopus ecclesie Waradiensis et magnificus Petrus de Peren comes perpetuus comitatus Abawywariensis partibus ex altera talem inter se de et super bonis ipsorum infrascriptis fecisse dinoscuntur mutuam obligationem et contractum, quod si quam partium predictarum ex hac luce absque heredum solatio decedere aut in suo semine deficere contigerit, extunc bona huiusmodi partis decedentis et in semine suo deficientis in et ad partem superviventem et eiusdem heredes iure perpetuo condescendi derivarique et devolvi debeant, tenoris infrascripti, supplicans nobis idem Stephanus palatinus humiliter, ut ipsas litteras nostras ac omnia et singula in eisdem contenta ratas, gratas et accepta habendo litterisque nostris privilegialibus verbotenus inseri faciendo premissis mutue obligationi et contractui aliisque omnibus et singulis inferius in tenore earundem litterarum nostrarum contentis nostrum regium consensum prebere dignaremur benivolum pariter et assensum, quarum quidem litterarum nostrarum tenor talis est:

Itt következik II. Lajos király 1519. június 3-i privilégiuma (227).

Nos igitur huiusmodi supplicatione prefati Stephani palatini nostre propterea porrecta maiestati regia benignitate exaudita clementer et admissa prescriptas litteras nostras non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas presentibus litteris nostris privilegialibus verbotenus insertas, quoad omnes earum continentias, clausulas et articulos eatenus, quatinus eodem rite et legitime existunt emanate viribusque earum veritas suffragatur, ratas gratas et accepta habendo premissis obligationi et contractui aliisque omnibus et singulis superius in tenore earundem litterarum contentis nostrum regium consensum prebuimus, immo prebemus benivolum pariter et assensum et nichilominus debitum, ut decet, habentes respectum ad preclaram fidem et fidelitatis ac servitorum gratissima merita eorundem Stephani palatini et Andree comitis fratris eiusdem, que iidem sacre primum corone huius regni nostri Hungarie deindeque maiestati nostre clarissimum ipsorum apud nos meritorum reddentes testimonium pro voto nostro cum summa integritatis constantia exhibuerunt et impenderunt, totum et omne ius nostrum regium, si quod in prescriptis castris Soklyos in de Baronya ac Saros in de Saros, necnon Fyzer, Lypocz vocatis in dicto Abawyvariensi ac districtu et pertinentiis Ztropko, Zwynnye nuncupatis in Zemplinien-si comitatibus existentibus et habita, necnon possessionibus, villis, prediis ac portionibus possessionariis theloniisque et tributis ad eadem castra et districtus pertinentibus qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, ac pariter cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, puta terris arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et molendinorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus memorato Stephano palatino ac Georgio et Andree de Bathor fratribus eiusdem palatini carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas salvo iure alieno harum nostrarum, quas secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiti fecimus, vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, in festo Beate Lucie virginis et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. anno quarto.

236

1520. január 8., Bátor.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Bátori Szaniszlófi István fia, Zsigmond és János fiai, László, Péter és Imre hozzájárulnak ahhoz a szerződéshez, amelyet Szaniszlófi Miklós fia, István és János fiai, László és János kötöttek az előző napokban Bátori István nádorral és testvéreivel, György lovászmesterrel, somogyi ispánnal és András nádorfehérvári bánnal, szatmári ispánnal a Szatmár megyei Szinyér vár és Meggyes mezőváros, valamint a Körös megyei Zdenec kastély és mezőváros ügyében.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri egregii Sigismundus condam Stephani ac Ladislaus, Petrus et Emericus olim Iohannis Zanyzlofy de Bathor filii coram nostra personali presentia personaliter constituti, idem etiam Sigismundus onera et quelibet gravamina Nicolai ac Wolfgangi filiorum, necnon puellarum Magdalene et Katherine filiarum, ipse vero Ladislaus similiter puellarum Sophie, Anne et Katherine filiarum suarum in subscriptis per omnia super se et cunctas hereditates suas assumptentes sponte et libere confessi sunt in hunc modum, quomodo ipsi matura inter sese prehabita deliberatione illi fassioni compositionique et unioni, quam superioribus diebus egregii Stephanus condam Nicolai ac Ladislaus et Iohannes ipsius olim Iohannis Zanyzlofy¹ egregiorum filii cum spectabili ac magnificis dominis Stephano de predicta Bathor huius regni nostri Hungarie palatino et comite Themesiensi ac Georgio de eadem Bathor agazorum nostrorum regalium magistro et comite Simigiensi, necnon Andrea de eadem Bathor bano castris nostri Nandoralbensis et comite comitatus Zathmariensis, fratribus scilicet ipsius domini Stephani palatini carnalibus super castro Zynyr ac opido Megyes in ipso Zathmariensi, necnon castello et oppido Izdencz appellatis in Crisiensi comitatibus existentibus et adiacentibus aliisque universis bonis et quibuslibet iuribus possessionariis magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes ubilibet et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri, sed et Sclavonie habitis et quocunque nomine vocitatis mediantibus aliis litteris nostris fassionalibus exinde confectis et emanatis qualitercunque fecissent, easdem litteras nostras fassionales quoad omnes earum continentias clausulasque et articulos ratas, gratas et acceptas habentes ipsorum consensum prebuisent benivolum pariter et assensum, immo prebuerunt et consensuerunt coram nostra personali presentia prenotata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in opido Bathor predicto, die dominico proximo post festum Epiphaniarum Domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo.

¹ Ehelyett: Zlofy.

237

1520. január 19., Meggyes.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Bélteki Drágfi János tárnokmester és a Bátori Szaniszlófi család tagjai Verbóci István személynök közbenjárására egyezséget kötnek a néhai Meggyesi Móróc István Szatmár megyei, eddig részben János kezén lévő, de a Szaniszlófiakat örökjogon illető birtokjogairól: János itteni birtokrészeit átadja a másik félnek, akik cserébe örökbe neki adják a teljes Sárköz, Szentmárton és Kak birtokokat.

Papíron, szöveg alatt pecséttel. DL 30 079. (GYKOL, Cista comitatum, Szatmár 1-2.) – Átírta II. János király sérült keltezésű oklevelében: DL 71 164. (Perényi cs. lt.) – Kiadása: Oklevelek 352/19. – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri magnificus Iohannes Dragfy de Belthewk thavernicorum nostrorum regalium magister ab una ac egregii

Stephanus condam Nicolai, necnon Ladislaus, Iohannes et Petrus olim Iohannis Zanyzlofy egregiorum filii ab altera partibus, idem etiam Stephanus Nicolai et Andree filiorum ac puelle Barbare filie, necnon Maurittii et Bartholomei carnalium, ipse vero Ladislaus puellarum Sophie, Anne ac Katherine filiarum, annotati siquidem Iohannes et Petrus Emerici carnalis et Sigismundi filii condam Stephani Zanyzlofy patruelis fratrum, aliorum etiam consanguineorum et proximorum ipsorum, quos subscriptum tangere posset negotium, in subnotandis per omnia super sese et cunctas eorum hereditates assumptentes coram nostra personali presentia personaliter constituti sponte et libere confessi sunt in hunc modum, quod quamvis alias inter ipsas partes ratione et pretextu bonorum ac iurium possessionariorum magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes in comitatu Zathmariensi existentium et adiacentium et in certa eorum parte pre manibus antefati Iohannis Dragfy hactenus habitorem, que ipsi Stephanus, Ladislaus, Iohannes et Petrus Zanyzlofy ac ceteri fratres eorum prenati iure hereditario atque successorio ad se devoluta esse asseruebant, nonnullae lites et differentie contentionumque materie mote et suscitae ac diutius in curia quoque nostra regia ventillate fuerint, tamen nunc eadem partes tum matura inter sese prehabita deliberatione, tum vero nonnullorum proborum et nobilium virorum partes inter ipsas pro future pacis amenitate laborantium, signanter vero egregii magistri Stephani de Werbewcz personalis presentie nostre locumtenentis sano inducte consilio ad talem pacis et concordie devenissent unionem, prout sese devenisse retulerunt coram nostra personali presentia prenotata eo modo, quod quia ipse Iohannes Dragfy directas et equales tertias partes totalium possessionum Bathyz, Wdwary, Berencze, Zamosthelek, Iosyphaza, Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz,¹ Komorzan, Bykzad, Therep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrwekonya, Felsewfalw, Raksa alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Monosthor, Barthfalwa et Bwsak appellatarum ac directam medietatem totalis possessionis Thothfalw nominate cum medietate LaposBanya, totales scilicet eas portiones possessionarias, quas ipse in eisdem possessionibus hucusque possedisset, preterea totalem possessionem Parlag vocatam, quam alias idem Iohannes Dragfy egregio Davidi de Berend familiari suo predilecto in perpetuum exigentibus meritoriis servitiis suis contulisse dinoscitur, omnino in prenarrato comitatu Zathmariensi existentes et adiacentes cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet memoratis Stephano, Mauritio et Bartholomeo, necnon Ladislao, Iohanni, Petro et Emerico atque Sigismundo Zanyzlofy pure et simpliciter quieteque et pacifice remisisset et resignasset in sempiternum tenendas atque possidendas, ideo ipsi quoque Stephanus, Ladislaus, Iohannes et Petrus Zanyzlofy oneribus sub premissis in se levatis totales possessiones Sarkewz, Zenthmarthon et Kak appellatas in dicto comitatu Zathmariensi existentes simul cum cunctis earundem pariter utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum ac pertinentiarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus antefato Iohanni Dragfy et per eum prescriptam possessionem Zenthmarthon annotato Davidi de Berend, pretactam vero possessionem Kak nobili Andree Zeley de eadem Kak, cui videlicet idem Iohannes Dragfy etiam per prius eam perpetuo pariter donasse perhibetur, reliquissent dedissentque et ascripsissent iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas, immo remisit et resignavit reliqueruntque et ascripserunt atque dederunt coram nostra personali presentia prenotata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante.

Datum in oppido Meggyes predicto, in profesto Beatorum Fabiani et Sebastiani martirum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

Lecta.

¹ A szövegben: *Tharholcz*.

238

1520. január 20.

Verbőci István személynök feljegyzése a Bátori András kezére jutó birtokrészekről.

Papíron, amelyre újkori kézzel a következő szöveget írták: *Nomina possessionum Andreae de Bathor et Dragffius sorte divisionali obventarum propria manu m. Stephani de Werbewcz locumtenentis praesentiae regiae anno 1520 consignata, scheda tanti auctoris manu descripta digna est, quae conservetur.* Pécsi püspöki lt., Klimó gyűjtemény 199. (DF 285 942.) – Kiadása: Oklevelek 354/20. – N. T.

Ad portionem domini Andree Bathory: | Meggyes | Apa | Iosyphaza | Berencze | Crasso | Borhyd | Weresmarth utraque | Lypo | Thothfalw cum | Laposbanya | Bwsak | Monosthor | Barthfalwa.

Facta est ista divisio in festo Beatorum Fabiani et Sebastiani martirum, anno 1520 per me, magistrum Stephanum de Werbewcz locumtenentem etc.

239

1520. január 28., Bátor.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Verbőci István személynök bejelenti a Bátori István nádor és testvérei, valamint a Bátori Szaniszlófi család között a néhai Meggyesi Móróc István Szatmár megyei, eddig a nádor és testvérei kezén lévő birtokjogai ügyében létrejött birtokosztályt, amellyel többek között Meggyes mezőváros fele és tartozékai a nádornak és testvéreinek, míg Szinyér vár és Szinyérváralja mezőváros fele a Szaniszlófi-aknak jutott.

Papíron, szöveg alatt pecsét darabjaival, mellette *Lecta* jegyzettel. DL 23 326. (NRA 842-37.) – A hátlapján: *Andreas de Bathor. Divisio silvarum sub monte existentium et Gombas.* – Másik eredeti példánya jelentéktelen eltérésekkel: DL 30 080. (GYKOL, Cista comitatum, Szatmár 1-7.) – Átírta a gyulafehérvári káptalan 1780. jan. 4-én kelt oklevelében: DL 74 398. (Teleki cs. marosvásárhelyi lt.) – Kiadása: Oklevelek 354/21. – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fidelis noster egregius magister Stephanus de Werbewcz personalis presentie nostre locumtenens eandem nostram personalem veniendo in presentiam presentibus ibidem pariter magnifico Andrea de Bathor bano castris nostri Nandoralbensis et comite comitatus Zathmariensis ac egregiis Stephano condam Nicolai, necnon Ladislao, Iohanne et Petro olim Iohannis Zanyzloffy de eadem Bathor filiiis atque subscriptam possessionariam divisionem affirmantibus simul et accep-

tantibus proposuit et confessus est in hunc modum, quod cum ipse in festo Beatorum Fabiani et Sebastiani martirum proxime preterito aliisque diebus immediate sequentibus, ad id scilicet aptis et sufficientibus iuxta continentiam litterarum nostrarum fassionalium pariter et obligatarum alias inter spectabilem et magnificos dominos Stephanum de dicta Bathor predicti regni nostri Hungarie palatinum et comitem Themensiensem ac Georgium de eadem Bathor agazonum nostrorum regalium magistrum et comitem comitatus Simigiensis et prefatum Andream Bathori fratres suos carnales ab una, necnon egregios Stephanum, Ladislaum et Iohannem Zanyzlofy de predicta Bathor ac alios eorum fratres ab altera partibus in facto divisionis bonorum et iurium possessionariorum magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes in comitatu Zathmariensi existentium et pre manibus ipsorum Stephani ac Georgii et Andree de Bathor hactenus hitorum confectarum et emanatarum ad facies opidi Meggyes predicti et castrum Zynyr appellati, item opidi Warallya ac possessionum Bathyz, Wdwari, Zenthmarthon, Apa, Zamosthelek, Berencze, Iosiphaza, Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz, Komorzan, Bykzad, Therep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrwekonya, Felsewfalw, Raksa alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Monosthor, Barthfalwa, Bwsak et Thothfalw nominatarum presentibus inibi quoque prefatis Andrea de Bathor ac Stephano, Ladislao, Iohanne et Petro Zanyzlofy personaliter accessisset, ubi prescripta opida castrumque et pretactas possessiones partibus eisdem consentientibus et benivole admittentibus hoc modo divisisset, quod primo directam et equalem medietatem totalis opidi Meggyes predicti simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet pre manibus antefatorum domini Stephani palatini ac Georgii et Andree de Bathor iuxta continentiam pretactarum litterarum nostrarum fassionalium in perpetuum relinquendo, atque directam consimiliter et equalem medietatem prescripti castrum Zynyr ac annotati opidi Warallya et tertiam partem iam fate possessionis Zenthmarthon una cum universis pariter suis utilitatibus et pertinentiis ac proventibus secundum formam earundem litterarum nostrarum fassionalium ad manus prenominatorum Stephani, Ladislai, Iohannis et Petri Zanyzlofy et per consequens prelibatorum Sigismundi ac Emerici, necnon Mauritii et Bartholomei similiter Zanyzlofy fratrum ipsorum ex resignatione et remissione predicti Andree de Bathor dando et assignando eisdemque et ipsorum heredibus ac posteritatibus universis in sempiternum possidendas commitendo, totales illas portiones possessionarias in prenarratis possessionibus Apa, Iosiphaza, Berencze, Krasso, Borhyd, Lyppo, Felsewresmarth, Alsoweresmarth, preterea Thothfalwa, Barthfalwa, Bwsak et Monosthor habitas, que videlicet hactenus pre manibus annotatorum dominorum Stephani palatini ac Georgii et Andree de Bathor extitissent, directas utputa et equales medietates earundem possessionum Apa, Krasso, Borhyd, Lyppo, Felsewresmarth et Alsoweresmarth ac quartam partem dicte possessionis Thothfalw cum quarta parte Laaposbanya et tertias partes possessionum ipsarum Iosiphaza, Berencze, Barthfalwa, Bwsak et Monosthor una cum earundem cunctis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet apud manus eorundem Stephani palatini ac Georgii et Andree de Bathor, econverso vero directas et equales tertias partes prescriptarum possessionum Bathyz, Wdwary, Zamosthelek, Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz, Komorzan, Bykzad, Terep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrwekonya, Felsewfalw, Raksa alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo et Fekethepathak, que scilicet hucusque apud manus ipsorum dominorum Stephani palatini ac Georgii et Andree de Bathor pari modo fuissent, memoratis Stephano ac Mauritio et Bartholomeo dicti condam Nico-

lai, necnon Ladislao, Iohanni, Petro et Emerico annotati olim Iohannis, item Sigismundo condam Stephani Zanyzlofy egregiorum filiis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis statuisset, relinquisset et commisisset iure perpetuo et in sempiternum tenendas, possidendas pariter et habendas, condicionibus tamen et articulis infrascriptis successivis semper temporibus observandis, primo quidem, quod licet in faciebus pretacti opidi Meggyes ac prescriptarum possessionum Crasso et Wamfalw tributum ab itinerantibus exigi consueverit, item in facie eiusdem possessionis Crasso in fluvio Zamos appellato vadum navale habeatur, tamen iobagiones predictarum partium in pertinentiis ipsius opidi Meggyes ac prenotati castris Zynyr ubilibet residentes in eisdem opido ac possessionibus nullum unquam tributum solvere teneantur, nec ad solutionem alicuius tributi seu theloni compellantur, de solutione etiam navali seu vadi prenominati Stephanus ac Mauritius Zanyzlofy et alii fratres eorum prescripti simul cum familiaribus et iobagionibus ipsorum universis, dum tamen ipsi iobagiones in servitiis dominorum suorum et non privatis seu propriis eorum negotiis fuerint preoccupati atque constituti, exempti et supportati semper habeantur, nec ad solutionem navalem, preter id, quod nautis pro ipsorum labore sponte voluerint dare, cogantur. Ceterum quia silva Gombas nominata ad id opidum Meggyes predictum, tanquam scilicet locum principalem pertinentie predeclarate spectans et pertinens hactenus universis colonis et inhabitatoribus predictarum possessionum Bathyz, Wdwary, Kak et Zenthmarthon ad utendum libera semper fuisset, ideo ipse magister Stephanus partibus ipsis consentientibus de cetero quoque eisdem colonis, non obstante eo, quod dictum opidum Meggyes antefatis domino Stephano palatino ac Georgio et Andree de Bathor modo antelato cessisset, pro eorum necessitate et usu proprio tam cum porcis, quam etiam aliis pecoribus et pecudibus ipsorum ad utendum liberam, non tamen in aliorum et exterorum usum convertendam, decimas etiam de porcis eorum propriis, sed non alienis in ipsa silva pascendis et saginandis prefatis Stephano, Mauritio et Bartholomeo Zanyzlofy ceterisque fratribus ipsorum prenominate dandas et solvendas perpetuo commisisset. Preterea quamvis promontoria ultra rivulum Zwgopathaka denominatum a parte dicte possessionis Wywaros adiacentia prescripte possessioni Apa per antefatum magistrum Stephanum de presenti relicta et annexa existant, tamen silvas, terras et prata feniliaque ultra ipsum rivulum Zwgopathaka usque fluvium Hydaspathaka existentes et habita propter future pacis amenitatem colonis de Warallya eo modo eoque ordine, quo hactenus usi fuerunt, etiam per amplius successivis semper temporibus cum colonis de Apa, Iosyphaza et opidi Meggyes indifferenter uti fruique et possidere, promontoria autem a parte predicti opidi Warallya usque ipsum rivulum Zwgopathaka adiacentia simul cum cunctis suis proventibus et utilitatibus solummodo ad idem opidum Warallya, ultra vero ipsum fluvium a parte dicte possessionis Wywaros promontoria usque ad metas eiusdem possessionis Wywaros existentia ad prescriptam tantummodo possessionem Apa in perpetuum pertinere proventusque et utilitates eorundem promonteriorum universos dominis terrestribus dicti opidi Warallya et eiusdem possessionis Apa pro sese dumtaxat percipiendi et in usus suos convertendi, decimas vero porcorum in silvis ultra pretactum rivulum Zwgopathaka usque predictum fluvium Hydaspathak sub montibus adiacentibus provenientes demptis porcis decimalibus colonorum de Warallya sepefatis dominis Stephano palatino ac Georgio et Andree de Bathor, decimas autem ex porcis inhabitatorum ipsius opidi Warallya in eisdem silvis pascendis et saginandis cedentes et provenientes sepefatis Stephano ac Mauritio, Ladislao, Iohanni et Sigismundo Zanyzlofy ceteris-

que fratribus ac heredibus ipsorum universis, silvas siquidem et alias alpes ad pertinentias pretacti castris Zynyr Awassag appellatas spectantes et ab antiquo pertinentes de cetero quoque temporibus semper successivis ad easdem pertinentias Awassag et subsequenter prenomatos Stephanum ac Mauritium et Bartholomeum Zanyzlofy eorumque fratres prenomatos et ipsorum heredes ac posteritates pertinere et spectare fructusque et utilitates eorum pro sese semper et eorum usu percipere reliquisset et commisisset utendique et fruendi ac percipiendi plenariam eisdem tribuisset potestatis facultatem harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in opido Bathor predicto, sabato proximo post festum Conversionis Beati Pauli apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

240

1520. január 28., Bátor.

II. Lajos király a Bástori Szaniszlófi család panaszára – miszerint Perényi János és fia, Gábor 1492-ben Bástori Istvánval és Andrással, valamint Drágfi Bertalannal együtt jogtalanul elfoglalta a Szatmár megyei Szinyér várát és Meggyes mezővárost, majd ezeken megosztottak, és bár a Bástoriakkal és a Drágfiakkal már megegyezést kötöttek, Perényi Gábor és István még mindig nem adták át nekik itteni részeit – megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember végezen vizsgálatot, majd idézze meg Perényi Gábort és Istvánt a személyes jelenlét bírósága elé.

Átírta a leleszi konvent 1520. febr. 14-én kelt jelentésében, amely szerint Madai Pál királyi emberrel kiküldték Kaposi Péter konventi papot a fentiek végrehajtására, akik Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe előtti hétfőn (jan. 30.) Szatmár megyébe mentek, ahol megbizonyosodva a fentiek igazságáról, Perényi Gábort és Istvánt Pályi birtokon lévő részükéről az exponensek ellen 32. napra megidéztek a királyi személyes jelenlét bírósága elé. 17. századi egyszerű másolat. Akadémiai lt., Kolozsvár, Bánffy cs. lt. 569. (DF 261 120.) – N. T.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarię et Bohemię etc. fidelibus nostris, conventui ecclesię Sancte Crucis de Lelez salutem et gratiam. Expositum est maiestati nostrę in personis fidelium nostrorum egregiorum Ladislai et Ioannis quondam Ioannis ac Stephani et Mauriti olim Nicolai Zanizlophi de Bathor filiorum, quod quamvis totale castrum Zynyr apellatum et totale oppidum Meggyes nominatum in comitatu Zathmariensi existens habitum simul cum universis oppidis, villis, possessionibus, praediis, portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castrum et oppidum spectantibus pertinereque debentibus tam in eodem Zathmariensi, quam etiam alias ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri Hungarie existentibus et adiacentibus ac quocunque nomine nuncupatis per mortem et decessum seminisque defectum magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes predicto iure successorio atque haereditario mox et de facto in sepefatos exponentes cum aliis eorum fratribus condescensa fuerint et redactę, tamen circa festum Nativitatis Domini in anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo transacto preteritum¹, statim scilicet et immediate post mortem et decessum condam Stephani Morocz magnifici condam comes Stephanus de Bathor tunc iudex curie paterne maiestatis ac Andreas

de eadem Bathor frater suos carnalis, necnon Ioannes de Peren et Gabriel filius eiusdem prescriptum castrum Zynyr ac ipsum oppidum Meggyes una cum cunctis earundem pertinentiis prenarratis pro se minus iuste et indebite ac contra iura successionis prelibatorum exponentium occupassent, occupataque et occupatas inter se ac magnificum condam Bartholomeum Dragphi de Belthwk tunc vaivodam Transsylvanum et in humanis agentem divisissent et hoc modo pluribus annis indebite possedissent, et licet spectabilis et magnifici Stephanus de predicta Bathor huius regni nostri Hungarie palatinus etc., necnon Georgius et Andreas fratres sui carnales, filii scilicet prelibati condam Andreę de Bathor ac Ioannes filius prenotati condam Bartholomei Dragphi tavernicorum nostrorum regalium magister cum prenomnatis exponentibus ac aliis eorum fratribus in facto prescriptorum castrum et oppidi ac pertinentiarum eorundem prenotatarum iam concordaverunt et portiones eorum possessionarias in eisdem habitas iuxta formam huiusmodi concordie superinde stabilite ipsis exponentibus pacifice remiserunt et resignaverint, tamen prenomnati condam Ioannes de Peren, quamdiu supervixisset et in humanis egisset, pretactas totales illas portiones possessionarias, que sibi in prenarratis castro et oppido, necnon villis, possessionibus, prediis, portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castrum et oppidum de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus quovis nomine nuncupatis ad partem et portionem suam secundum divisionem prenotatam cessissent, aput se indebite violenterque conservasset, prout eodem Ioanne e medio sublato magnifici Gabriel et Stephanus Pereni filii sui minus iuste indebiteque tenerent et conservarent, et easdem prenomnatis exponentibus sepenumero petentibus remittere restituereque recusassent, prout recusarent etiam modo, in quibus premissis salvis actibus potentiariis eisdem exponentibus decem milium florenorum auri damna intullissent potentia mediante in preiudicium et damnum prefatorum exponentium valde magnum. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Seraphin Bereghi de Papos aut Gaspar de Dengelegh vel Gregorius Thyewdi de Bere sin Michael Kanthor de Hodaz seu Benedictus similiter Kanthor de eadem sive Paulus de Mada ne Laurentius de Carol aliis absentibus homo noster scita prius premisorum mera veritate memoratos Gabrielem et Stephanum de Peren iuxta vim et formam generalis decreti regni nostri inter cetera superinde editi contra annotatos exponentes ad tricesimum secundum diem a die evocationis exhinc fiende computandum nostram personalem evocet in presentiam rationem de premissis reddituros efficacem litis pendentia, si qua foret in ipsos, non obstante, insinuando eisdem ibidem, ut sive ipsi termino in predicto coram dicta nostra personali presentia compareant, sive non, eadem ad partis comparentis instantiam id faciet in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi inquisitionis, evocationis et insinuationis seriem cum nominibus evocatorum, ut fuerit expediens, terminum ad predictum nostre personali presentie antedictę fideliter rescribatis. Datum in oppido Bathor, sabatho proximo post festum Conversionis Beati Pauli apostoli, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

¹ 1492. dec. 25.

241

†1520. február 20., Buda.

II. Lajos király előtt Bátor István és György egyfelől, másfelől Bátor István lánya, Erzsébet, Ágotai Dersfi László özvegye tanúsítják, hogy a Szabolcs megyei Nyíregyháza és Királytelek birtokok miatt folyt perben fogott bírák közvetítésével megegyeztek, miszerint Bátor István és György Nyíregyháza és Királytelek birtokok egyharmadát átengedik Erzsébetnek, az oklevélben megjelölt kikötésekkel.

Az oklevél hamis, a bővebb indoklást lásd az átíró oklevélnél, ebből következően szövege meglehetősen bizonytalan, sok helyen rossz. Átírta a váradi káptalan 1520. máj. 22-i privilégiumában: 243. DL 74 761. (Dessewffy cs. grófi lt.) – Hiányos 18. századi másolata: DL 56 422. (Kállay cs. lt.) – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie, Bohemie etc. memorie commendamus per presentes, quod fideles nostri magnifici Stephanus et Georgius de Bathor ab una, parte vero ab altera magnifica domina Elizabeth, filia scilicet magnifici condam Stephani de dicta Bathor, relictæ magnifici Ladislai Dersffi de Agatha cunctorum liberorum et fratrum, sororum et consanguineorum suorum onera et guevis gravamina super sese et cunctas hereditates ipsorum assumendo coram nostra personali presentia personaliter constituti sponte confessi sunt in hunc modum: quod quamvis hactenus inter ipsas partes ratione et pretextu bonorum iuriumque possessionariorum progenitorem ipsorum concernentium in possessionibus Nyregghaza et Kiraltelke vocatis in de Zabolch comitatu existentibus habitorum nonnullæ lites et dissordie mote et suborte fuerunt ac in curia nostra regia coram iudice curie nostre diutius ventilate existiterunt, exinde sese litium strepitibus aggravassent. Nichilominus tamen eedem partes tum matura sanaque inter se deliberatione prehabita, tum nonnullorum proborum nobilium virorum sano inducti consilio ad pacis et concordie unionem devenissent, prout coram nostra personali presentia prenotata devenerunt eo modo, quod idem Stephanus et Georgius de Bathor totalis predictæ possessionis Niregyhaza tertiam partem, totalis item alterius dictæ possessionis Kiraltelke totalem consimiliter tertiam partem simul cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet prefate domine Elizabeth de Bathor ipsiusque heredibus et posteritatibus universis pure et simpliciter remisissent, reliquissent et resignassent iure perpetuo tenendas, possidendas et habendas, prout coram personali presentia nostra prenotata remiserunt, reliquerunt ac in perpetuam hereditatem cedendas resignarunt, reliquis prenotatarum possessionum portionibus prefatis Stephano et Georgio de dicta Bathor ac generaliter ipsis, quibus congruit, hac vice remanentibus hoc per expressum addito, quod si aliquam prescriptarum partium ambarum in semine deficere contingeret, extunc portiones possessionarie partis taliter decedentis in dictis possessionibus habite in partem propinquiorem superviventem, cuius scilicet partis [. . . . .] presentes littere continerent, eiusdemque heredes et posteritates eo facto devolvantur ac in sepiternum possidendum condescendant, eo quoque non pretermisso, quod prescriptarum partium portiones in dictis possessionibus habite a sanguine alienis nunquam verum re ita exigente consanguineis ac iisdem propinrioribus et potentioribus iuxta progenitorum suorum primeram dispositionem bona possessionaria conservare valentibus in capitulo vel alio loco credibili pignoris aut alio quopiam titulo dari et alienare possint et debeant. Postremo denique non pretermittendum, quod siquidem

in nonnullis progenitorum suorum bonis et iuribus possessionariis, prout et in dictis possessionibus feminei sexus successio statutione olim firmata prefuisset, eedem igitur ambe partes consimilia bona et iura possessionaria communibus expensis ab alienis manibus rehabere semet obligarunt ac taliter rehabenda inter sese ipsorumque heredes et posteritates subdividenda determinarunt, ad que omnia et singula premissa perpetuo observanda partes pretacte sese heredesque et posteritates ipsorum universos sponte obligarunt coram nostra personali presentia prenotata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, sabatho proximo ante dominicam Invocavit, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

242

1520. március 16., Buda.

II. Lajos király a Bátori Szaniszlófi család panaszára – miszerint a Móroc István halálával rájuk szállt Szatmár megyei Szinyér várat, Meggyes mezővárost és uradalmukat a Bátoriak és a Perényiek 1492 karácsonyán elfoglalták, majd ezeken a Drágfiakkal megosztottak; és bár a Bátoriakkal már megegyezést kötöttek, a Perényiek és Drágfi János tárnokmester még mindig nem adták át nekik itteni részeit – megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike végezzen vizsgálatot, majd idézze meg Drágfit a személyes jelenlét bírósága elé.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 82 544. (Zichy cs. zsélyi lt. 1-74.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro egregiis Ladislao, Iohanne, Stephano et Mauritio Zanyzlofy de Bathor contra magnificum Iohannem Dragfy de Belthewk thavernicorum nostrorum regalium magistrum ad terminum intranominatum, inquisitoria, evocatoria et insinuatoria. Zárlatán: Lecta.* – Kiadása: Oklevelek 357/22. – N. T.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez salutem et gratiam. Expositum est maiestati nostre in personis fidelium nostrorum egregiorum Ladislai et Iohannis condam Iohannis ac Stephani et Mauriti condam Nicolai Zanyzlofy de Bathor filiorum, quod quamvis totale castrum Zynyr appellatum ac totale opidum Meggyes nominatum in comitatu Zathmariensi existens et habitum simul cum¹ universis opidis, villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castrum et opidum spectantibus pertinereque debentibus tam in eodem Zathmariensi, quam etiam alias ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri Hungarie existentibus et adiacentibus ac quocunque nomine nuncupatis per mortem et decessum seminisque defectum magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes predicto iure successorio atque hereditario mox et de facto in prefatos exponentes cum aliis eorum fratribus condescensa fuerint et redacte, tamen circa festum Nativitatis Domini in anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo transacto preteritum, statim scilicet et immediate post mortem et decessum prefati condam Stephani Morocz magnifici condam comes Stephanus de Bathor tunc iudex curie paterne maiestatis ac Andreas de eadem Bathor frater suus carnalis, necnon Iohannes de Peren ac Gabriel filius eiusdem prescriptum castrum Zynyr ac ipsum opidum Meggyes una cum cunctis eo-

rundem pertinentiis prenarratis pro se minus iuste et indebite ac contra iura successionis prelibatorum exponentium occupassent occupataque et occupatas inter se ac magnificum condam Bartholomeum Dragfy de Belthewk tunc wayvodam Transsilvanum et in humanis agentem divisissent, et hoc modo pluribus annis indebite possedissent, et licet spectabilis ac magnifici Stephanus de dicta Bathor huius regni nostri Hungarie palatinus etc., necnon Georgius et Andreas fratres sui carnales, filii scilicet prelibati condam Andree de Bathor cum prenominatis exponentibus ac aliis eorum fratribus in facto prescriptorum castri et opidi ac pertinentiarum eorundem prenotatarum iam concordaverint, et portiones eorum possessionarias in eisdem habitas iuxta formam huiusmodi concordie superinde stabilitate ipsis exponentibus pacifice remiserint et resignaverint, tamen prenominati condam Iohannes de Peren ac Bartholomeus Dragfy, quamdiu supervixissent et in humanis egissent, pretactas illas totales portiones possessionarias, que eisdem in prenarratis castro ac opido, necnon villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis ad eadem castrum et opidum de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus quovis nomine nuncupatis ad partem et portionem suam secundum divisionem prenotatam cessissent, apud sese indebite violenterque conservassent, prout eodem condam Bartholomeo Dragfy e medio sublato magnificus Iohannes filius eiusdem thavernicorum nostrorum regalium magister portiones ipsas possessionarias ad partem suam cedentes² minus iuste indebiteque teneret et conservaret et easdem prenominatis exponentibus sepenumero petentibus remittere restituereque recusassent, prout recusarent etiam modo potentia mediante in preiudicium et dampnum prefatorum exponentium valde magnum. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Makra vel Paulus de Mada aut Iohannes Besenyewdy de Thyukod sin Iohannes seu Bartholomeus de Zeech sive Iohannes de Mayad ne Clemens ve Stephanus nam Andreas Zenas de Balyok aliis absentibus homo noster scita prius premissorum mera veritate memoratum Iohannem Dragfy iuxta vim et formam generalis decreti regni nostri inter cetera superinde editi contra annotatos exponentes ad tricesimum secundum diem a die evocationis exhinc fiende computandum nostram personalem evocet in presentiam rationem de premissis redditurum efficacem litis pendentia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuando ibidem eidem, ut sive ipse termino in predicto coram dicta nostra personali presentia compareat, sive non, eadem ad partis comparentis instantiam id faciet in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi inquisitionis, evocationis et insinuationis seriem cum evocatorum nominibus, ut fuerit expediens, terminum ad predictum nostre personali presentie antedictae fideliter rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima post festum Beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

¹ A szó tollban maradt. ² A *portiones ipsas . . . cedentes*: sor fölött.

†1520. május 22.

A váradi káptalan privilégiuma arról, hogy megjelent előttük személyesen Bátori Erzsébet Nyíregyháza és Királytelke birtokok harmadát visszaadta Györgynek 1000 tallér fejében.

Szakadt, elmosódott írású hártán függőpecsét selyemzsinórával. DL 74 761. (Dessewffy cs. grófi lt.) – Hiányos 18. századi másolata: DL 56 422. (Kállay cs. lt.) – Az oklevél több ok miatt is *hamis*: a tallér mint pénznem; Dersi László magnificus címzése; Surányi Egyed valóban létezett, de neki Margit nevű leánya volt, igaz testvérének, Miklósnak volt Zsófia nevű leánya. (Engel: Genealógia Káta nem 3. tábla: Csarnavodai /Surányi/). Továbbá Erzsébet egyedül Györgynek és örököseinek adja vissza birtokokat, holott ekkor már köztudott volt, hogy Györgynek nem lesznek utódai, sőt ezidőtájt éppenhogy súlyos betegen feküdt a segesdi kolostorban (ld. alább). – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Varadiensis memorie commendamus per presentes, quod magnificus Georgius de Bathor ac magnifica domina Elisabetha de dicta Bathor, relicta magnifici condam Ladislai Derssi de Agotha nostram personaliter venientes in presentiam exhibuerunt nobis infrascriptas litteras serenissimi principis domini Ludovici regis Hungarie, Bohemie, domini nostri gratiosissimi compositionales, hunc tenorem continentes:

Itt következik II. Lajos király 1520. február 25-i oklevele (241).

Quibus quidem compositionibus prefati domini regis litteris exhibitis continentiis-que earundem intellectis eadem prefata magnifica domina Elizabetha de Bathor, relicta, ut prefertur, magnifici condam Ladislai Derssi de Agotha oneribus et quibusvis gravaminibus filie sue Iudithe, ex prefato marito suo suscepte, relicte scilicet egregii condam Egidii de Suran et Charnavoda ac ex ipsa progenite nepotis ac unice heredis sue, nobilis domine Sophie de dicta Suran consortis egregii Martini de Vethes et quorum supra in se assumptis sponte, libere animoque deliberato fassa est in hunc modum, quomodo ipsa domina fatens rationabilibus de causis animum suum ad id moventibus totales predictas portiones possessionarias predicto modo sibi obventas in prescriptis possessionibus Nireghaza et Kyraltelke vocatis in de Zabolch comitatu existentibus habitas simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, fenetis, silvis, nemoribus, rubetis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, stagnis, lacubus aquarumque decursibus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem portiones possessionarias de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus integritatibus iuxta continentiam annotate regie compositionis tenorem non alteri cuiquam, verum prefato magnifico Georgio de Bathor consanguineo suo ipsiusque heredibus et posteritatibus universis in et pro summa mille tallerorum iure pignoris tenendas, possidendas pariter et habendas dedisset, tradidisset et assignasset, prout dedit, tradidit et assignavit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum pendenti sigillo nostro munitarum mediante. Datum feria tertia ante festum sacri Pentecostes, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo supradicto.

244

1520. július 3., Buda.

II. Lajos király hozzájárulását adja a Bátor István és testvére, György között létrejött megállapodáshoz.

Hártyán, kiemelt első sorral, függő titkospecséttel. A plicán: *Ladislaus episcopus Vaciensis etc.* DL 23 416. (NRA 413-50.) – A hátlapján későbbi kézzel: *Transactio inter Bathoreos facta.* – Említése: Sprawozdanie 101/253. – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. significamus tenore presentium, quibus expedit, universis, quemadmodum cum nomine fidelis nostri magnifici Georgii de Bathor agazonum nostrorum regalium magistri, necnon comitis comitatus Simigiensis nobis supplicatum extitisset, ut ad eundem, qui ob corporis imbecillitatem ad nos usque proficisci nequiret, egregium magistrum Paulum de Bolyar prothonotarium nostrum regium cuiusdam nexus et obligationis in portione bonorum eius hereditariorum perficiende ac constituende gratia transmitteremus, eius precibus annuentes ipsum prothonotarium vices nostras in huiusmodi negotio subiturum delegavimus, qui ad maiestatem nostram eo munere absoluto iam regressus retulit sese in celebritate divi Iohannis Baptiste nuper elapsa¹ ad monasterium fratrum minorum in oppido Segesd vocato in districtu castri Babolcha appellati habito accessisse ibidemque ipsum Georgium coram et in conspectu existentem hunc in modum professum fuisse se nullo dolo fraudeve aut quavis sinistra machinatione circumventum, sed sponte libereque ex stabili ac fixa animi sententia et deliberatione, dilectione pietateque fraterna permotum, qua in spectabilem ac magnificum dominum Stephanum de Bathor regni nostri Hungarie palatinum et iudicem Comanorum ac comitem Themesiensem et partium eiusdem regni nostri Inferiorum capitaneum generalem, fratrem suum germanum ducitur, universa castra, castella, civitates, oppida, pagos, possessiones ac alia quecumque dominia et bona iuraque possessionaria ubivis locorum in toto regno Hungarie sita et collocata, que hactenus communia et indivisa cum aliis fratribus suis, prefato scilicet domino Stephano palatino et Andrea de Bathor possedit aut in posterum possessurus est, quorumque gubernandorum peculiarem sibi curam desumsit, pro cautione ac securitate tam dotis, quam illustris puella Sophia illustrissimi olim domini ducis Mazovie filia, eidem palatino Deo auspice nuptui tradenda constituerit, quam contradotis seu donationis propter nuptias secundum leges et consuetudines incliti regni Polonie in eiusmodi contractibus observatas in solidum ac principaliter eodem nexu et vinculo obligare et addicere, sicut ipse noster palatinus portionem hereditariam ad ipsum spectantem obligaturus et addicturus est, ita, ut in omni sortis ac humanorum casuum eventu, quo dos una cum contradote sive donatione propter nuptias repetenda et restituenda foret, prefata puella Sophia perinde possit et valeat eandemque pariter habeat facultatem utrumque exigendi recuperandique ex hereditaria portione ad ipsum Georgium, quemadmodum ex portione ad dominum palatinum pertinenti, qui etiam Georgius, quoniam in celibatu reliquum evi traducturus est et ad privatam quietamque vitam se contulit, plenum ius et potestatem ipsi domino palatino concedisset quodcumque castrum, castellum, oppidum aut civitatem maluerit, ubi habitationem sedemque collocet, in hiis dominiis ad eius portionem spectantibus eligendi, ubi et statum et condicionem suam splendide et opulente sustentet ac tueatur. Illo quoque addito, ut ipse dominus palatinus non modo post obitum prefati Georgii, sed eo adhuc superstite omnes fructus ac proventus ex huiusmodi bonis ac dominiis evenientes exigere, congerere et in proprios usus ac emolumentum pro suo arbitrio adhibere atque convertere possit ac insuper quitquid procurator ipsius domini palatini per ipsum cum pleno et sufficienti procuracionis mandato ad id deputandus cum prefata puella ac illustrissima matre et fratribus eius in facto huiusmodi matrimonii no-

mine et in persona ipsius domini palatini fecerit, disposuerit, ordinauerit et concluderit, id ipse Georgius Bathory pro rato, grato et accepto se perinde habere promississet, ac si eidem procuratori per se in omnibus premissis plenam atque omnimodam disponendi dedisset facultatem, pro quibus omnibus et singulis in omnem eventum, casum et tempus constituendis ac observandis universa eius dominia prefate puelle Sophie ipse Georgius addixisset, obligasset ac hypothecasset. Accepta itaque huiusmodi relatione dicti magistri Pauli prothonotarii nostri, quia premissam fassionem annotati Georgii Bathory rite et legitime factam fore agnovimus, ob hoc eandem presentibus litteris nostris inseri faciendam ad supplicationem prefati domini Stephani palatini per ipsum nostre maiestati propterea porrectam ad maiorem uberioremque rei cautelam et efficaciam nos quoque eiuscemodi fassioni ipsius Georgii Bathory nostrum regium et gratiosum prebuimus consensum, immo prebemus benivolum pariter et assensum harum nostrarum, quas secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Visitationis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo, regnorum nostrarum Hungarie et Bohemie etc. predictorum anno quinto.

Ludovicus rex
manu propria

Commissio propria
domini regis

¹ Június 24.

245

1520. július 3., Buda.

II. Lajos király hozzájárulását adja a Bátori István és testvére, András között létrejött megállapodáshoz.

Egykorú másolat, kiemelt első sorral, alul, mintha a *plicán* lenne: *Ladislaus episcopus Vacienis. Mellette középen: Nicolaus de Zhukovo cancellarius ducatus Mazovie presentem copiam auscultavit et concordat cum originali etc. eidem propria manu scripsit. – A hátlapján: Consensus Ludovici regis super dote et contradote illustris dominae Sophiae, ducis Mazoviae. DL 23 418. (NRA 445-21.) – Említései: Iványi: Adalékok 327.; Sprawozdanie 101/252. – C. T. N.*

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. significamus tenore presentium, quod fideles et magnifici dominus Stephanus de Bathor dicti regni nostri Hungarie palatinus et iudex Comanorum nostrarum ac comes Themesiensis et partium eiusdem regni Hungarie Inferiorum capitaneus generalis, necnon Andreas de eadem Bathor comes comitatus Zathmariensis coram nobis et in presentia constituti ambo pro se ipsis, idem vero Andreas etiam pro liberis et heredibus suis in hunc modum confessi sunt sese nullius dolo, fraude, errore aut quavis sinistra machinatione circumventos, sed sponte, libere, ex fixa stabilique animi sententia et deliberatione mutua dilectione pietateque fraterna permotos universa castella, arces, civitates, oppida, pagos, possessiones et alia quecumque dominia et bona iuraque possessionaria ubivis locorum in toto regno Hungarie sita et collocata, que hactenus communia et indivisa possederunt et quorum proventibus equaliter usi sunt, vel que bona etiam imposterum acquisituri habiturique ac possessuri sunt, quatenus huius-

smodi bona ad ipsum dominum Stephanum palatinum et Andream de Bathor spectant et pertinent ac in futurum qualitercumque spectabunt et pertinebunt, pro cautione et securitate dotis, quam illustris puella Sophia, illustrissimi olim domini ducis Mazovie filia, ipsi palatino auspice Deo nuptui tradenda eidem palatino constituerit, necnon contradotis seu donationis propter nuptias secundum leges et consuetudines incliti regni Polonie in eiusmodi contractibus observatas eque in solidum ac principaliter manu indivisa obligant et addicant, ita, ut in omnem sortem et humani casus eventum, quo dos una cum contradote sive donatione propter nuptias repetenda et restituenda foret, prefata puella Sophia perinde possit et valeat eandemque pariter habeat facultatem utrumque scilicet dotem et contradotem exigendi recuperandique ex hereditaria portione ad ipsum Andream spectanti¹ quemadmodum ex portione, que ad ipsum dominum palatinum pertinet, ita, ut sit ei facultas totam summam dotis, contradotis et donationis propter nuptias de communibus horum duorum fratrum dominiis et hereditatibus in prompta et numerata pecunia libere et absque aliqua contrarietate exigere et recuperare, pro quibus omnibus et singulis in omnem eventum, casum et tempus constituendis et observandis universa eorum dominia ambo fratres prefate puelle Sophie in solidum et eque principaliter obligaverint, addixerint et hyppotecaverint, imo premissis omnibus nobis benivole consentientibus obligant, addicunt et hyppotecant harum harum nostrarum, quas secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti fecimus communiri vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria tertia proxima post festum visitationis Beatissime virginis Marie, anno Domini M^o D^o XX, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie etc. predictorum anno quinto.

Ludovicus rex
manu propria

Commissio propria
domini regis

¹ Az eredetiben *spectante* áll.

246

1520. szeptember 20., Nagykároly.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Béltéki Drágfi János tárnokmester és a Bátori Szaniszlófi család tagjai Verbóci István személynök közbenjárásával megegyezést kötnek Meggyesi Móróc István Szatmár megyei birtokjogai ügyében: Drágfi átadja a másik félnek eddig birtokolt összes birtokrészét és Parlag birtokot, amiért cserébe a Szaniszlófiaktól megkapja Sárköz, Szentmárton és Kak birtokokat.

Papíron, szöveg alatt pecsét nyomával, mellette Lecta jegyzettel, hátlapján: *Andreas de Bathor, Dragfi*. DL 61 108. (Rhédey cs. lt.) – Átírta a váradi káptalan 1535. november 13-án kelt pátensében, amelyet átfirt I. Ferdinánd király 1547. november 4-én kelt oklevelében. Akadémiai lt., Kolozsvár, Vécsey cs. lt. 317/422. (DF 254 540.) – Kiadása: Oklevelek 358/23. – N. T.

Nos, Lodovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fidelis noster magnificus Iohannes Dragfy de Belthawk thavernicorum nostrorum regalium magister ab una ac egregii Stephanus et Bartholomeus condam Nicolai filii olim Stephani Zanyzlofy de Bathor, nec-

non Ladislaus et Iohannes olim Ioannis filii eiusdem condam Stephani Zanyzlofy egregiorum filii ab altera partibus, idem etiam Iohannes Dragfy Gaspar et Bathasar filiorum ac puella Magdalene filie suorum, prefatus siquidem Stephanus Zanyzlofy Nicolai et Andree filiorum ac puella Barbare filie, necnon Mauritii carnalis fratris, preterea nobilium domine Barbare relicte egregii condam Emerici Iakchy de Kwssal et Ladislai filii condam Andree de Sarmasag ex nobili condam domina Katherina filia dicti olim Nicolai Zanyzlofy procreati, ipse vero Ladislaus puellarum Sophie, Anne et Katherine filiarum suarum, annotati siquidem Iohannes et idem Ladislaus Petri et Emerici carnalium ac Sigismundi filii condam Stephani Zanyzlofy patruelis fratrum, preterea nobilium dominarum Ursule Stephani Gywlafy de Ratholth et Sophie Stephani Banfy de Lossoncz egregiorum consortium, sororum ipsorum carnalium, ceterum iidem Stephanus, Ladislaus et Iohannes egregii Francisci filii condam Ladislai de Zempche ex nobile condam domina Margaretha filia dicti olim Stephani Zanyzlofy progeniti, necnon nobilium dominarum Elene condam Petri Kenderesy de Malomwyz ac Lucie olim Nicolai de Mathwchyna relictarum et Sophie consortis egregii Michaelis de Bwthka, filiarum videlicet prefati condam Ladislai de Zempche ex predicta olim domina Margaretha propagatarum onera et quelibet gravamina in subnotandis per omnia super sese et cunctas eorum hereditates assumptendo coram nostra personali presentia personaliter constituti sponte et libere confessi sunt in hunc modum, quod quamvis alias inter ipsas partes ratione et pretextu bonorum et iurium possessionariorum magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes in comitatu Zathmariensi existentium et adiacentium et in certa eorum parte pre manibus antefati Iohannis Dragfy hactenus habitorum, que ipsi Stephanus, Ladislaus, Iohannes et Petrus Zanyzlofy ac ceteri fratres eorum prenotati iure hereditario atque successorio ad se devoluta esse asserebant, nonnullae lites et differentie contentionumque materie mote et suscitae ac diutius in curia quoque nostra regia ventillate fuerint, tamen nunc eedem partes tum matura inter sese prehabita deliberatione, tum vero nonnullorum proborum et nobilium virorum partes inter ipsas pro future pacis amenitate laborantium, signanter vero egregii magistri Stephani de Werbewcz personalis presentie nostre locumtenentis sane inducte consilio ad talem pacis et concordie devenissent unionem, prout sese devenisse retulerunt coram nostra personali presentia prenotata eo modo, quod quia ipse Iohannes Dragfy sopitis primum et extinctis universis causis ac differentiis partes inter ipsas ratione previa qualitercunque subortis directas et equales tertias partes totalium possessionum Bathyz, Wdwary, Berencze, Iosyphaza, Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz, Komorzan, Bykzad, Therep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrwekonya, Felsewfalw, Raksa alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Monosthor, Barthfalwa et Bwsak ac directas duas partes totalis possessionis Thothfalw cum duabus partibus Laposbanya ac montanis et fodinis, totales scilicet eas portiones possessionarias, quas ipse in eisdem possessionibus hucusque possedisset, preterea totalem possessionem Parlag vocatam, quam alias idem Iohannes Dragfy egregio Davidi de Berend familiari suo predilecto (exigentibus meritoriis servitiis suis) imperpetuum contulisse dinoscitur, omnino in prenotato comitatu Zathmariensi existentes et adiacentes cum omni iure suo iurisque et domini proprietate atque perpetuitate, quod et quam in eisdem possessionibus hactenus qualitercunque habuisset vel se etiam in futurum habere sperasset, ac pariter cum cunctis ipsarum utilitatibus et pertinentiis memoratis Stephano, Mauritio et Bartholomeo, necnon Ladislao, Iohanni, Petro et Emerico atque Sigismundo Zanyzlofy ipsorumque heredibus et posteritatibus universis

pure et simpliciter quieteque et pacifice remisisset dedissetque et resignasset in sempiternum tenendas atque possidendas, et ideo ipsi quoque Stephanus, Bartholomeus, Ladislaus et Iohannes Zanyzlofy oneribus sub premissis in se levatis totales possessiones Sarkewz, Zenthmarthon et Kak appellatas in dicto comitatu Zathmariensi existentes simul cum eisdem metis et metarum limitibus, quibus ab antiquo tente fuissent et possesse, ipsam videlicet possessionem Sarkewz sub inclusionibus metarum subscriptarum, a parte utputa possessionis Iosyphaza incipiendo per rivulum Hydaspathak appellatum ascendit versus possessionem Wywaros predictam, ad viam Sarkewzywth dictam, que montem Erdewg Byky nominatum pertransit, inde protenditur ad finem seu sub pedem promontorii vinearum prescripte possessionis Parlag, inde versus possessionem Remethe progrediendo incidit ad rivulum Radagalpathaka nominatum, inde procedit ad alium rivulum Hatharpathaka dictum, inde vero vergit ad fluvium Thwr appellatum, et idem tandem fluvius Thwr metas eiusdem possessionis Sarkewz a parte pretacte possessionis Kalynhaza ubique dividit et sequestrat, aliisque cunctis earundem pariter utilitatibus et pertinentiis quibuslibet utilitatumque et proventuum ac pertinentiarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis ad easdem de iure et ab antiquo spectantibus pertinereque debentibus ac omni pariter iure et domini iurisque earum proprietate, quod et quam in eisdem quocunque modo habuissent vel in futurum habere sperassent, antefatis Iohanni Dragfy ac Gaspar et Balthasar filiis suis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis reliquissent dedissentque et ascripsissent iure perpetuo et irrevocabiliter in sempiternumque tenendas, possidendas pariter et habendas, immo remisit, dedit et resignavit reliqueruntque et ascripserunt atque dederunt coram nostra personali presentia prenotata tali obligaminis vinculo per ipsas partes in se benivole assumpto mediante, quod si qua partium prescriptarum in premissis in toto vel in aliqua sui parte persistere nollet vel ea infringere attemptaret quovis modo, extunc talis pars contra partem alteram in premissis persistentem in perennali amissione omnium et singulorum iurium suorum in prenarratis cunctis possessionibus et portionibus possessionariis qualitercunque et quocunque titulo habitorum in partem solummodo in premissis persistentem devolvendorum et eidem in sempiternum dandorum applicandorumque et statuendorum convincatur et convicta habeatur eo facto, et pars in premissis persistens partem alteram ratione previa per modum brevis vel brevium brevis evocationis, prout scilicet voluerit, in causam conveniendi eamque extra omnem seriem ac extra universos terminos iudiciales, omnium etiam prorogationum et gratie nostre regie suffragio semoto discuti et adiudicari debiteque tandem executioni demandandi plenariam et omnimodam tutamque et absolutam habeat potestatis facultatem harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in opido Karol, in vigilia festi Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

247

1520. szeptember 20., Nagykároly.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt a Bátori Szaniszlófi család tagjai – mivel az általuk Sárköz és Kak birtokokkal együtt Bélteki Drágfi János tárnokmesternek e napon átengedett Szentmárton birtoknak a harmadát jelenleg Perényi Gábor és István birtokolja – e helyett átadják a tárnokmesternek karácsonyig Parlag birtokukat, és kötelezik magukat

arra, hogy ha Szentmárton még ekkor sem lesz teljesen birtokukban, ennek megszerzéséig átadnak majd kilenc újbárosi jobbágytelket Drágfnak.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával, mellette *Lecta* jegyzettel, hátlapján: *Andreas de Bathor, Dragfi*. DL 23 444. (NRA 842-38.) – Átírta Czobor Imre nádori helytartó 1573. dec. 1-jén kelt oklevelében. DL 82 563. (Zichy cs. zsélyi lt. 6-2194.) – Kiadása: Oklevelek 361/24. – Regesztája: A Tomaj nemzetségbeli Losonczi Bánffy család története. Oklevéltár I–II. Szerk. Varjú Elemér. Budapest, 1908–1928. II. 501–502. – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri magnificus Iohannes Dragfy de Belthewk thavernicorum nostrorum regalium magister ab una ac egregii Stephanus et Bartholomeus condam Nicolai filii olim Stephani Zanyzlofy de Bathor, necnon Ladislaus et Iohannes olim Iohannis filii eiusdem condam Stephani Zanyzlofy egregiorum filii ab altera partibus, idem etiam Iohannes Dragfy Gasparis et Bathasaris filiorum ac puelle Magdalene filie suorum, prefatus siquidem Stephanus Nicolai et Andree filiorum ac puelle Barbare filie, necnon Mauriti carnalis fratris, preterea nobilium domine Barbare relicte egregii condam Emerici Iakchy de Kwssal et Ladislai filii condam Andree de Sarmasag ex nobili condam domina Katherina filia dicti olim Nicolai Zanyzlofy procreati, ipse vero Ladislaus puellarum Sophie, Anne et Katherine filiarum suarum, annotatus siquidem Iohannes et idem Ladislaus Petri ac Emerici carnalium et Sigismundi filii condam Stephani Zanyzlofy patruelis fratrum, preterea nobilium dominarum Ursule Stephani Gywlafoy de Ratholth et Sophie Stephani Banffy de Lossoncz egregiorum consortum, sororum ipsorum carnalium, ceterum iidem Stephanus ac Ladislaus et Iohannes egregii Francisci filii condam Ladislai de Zempche ex nobile condam domina Margaretha filia dicti olim Stephani Zanyzlofy progeniti, necnon nobilium dominarum Elene condam Petri Kenderesy de Malomwyz ac Lucie olim Nicolai de Mathwchyna relictarum et Sophie consortis egregii Michaelis de Bwthka, filiarum videlicet prefati condam Ladislai de Zempche ex predicta olim domina Margaretha propagatarum onera et quelibet gravamina in subnotandis per omnia super sese et cunctas eorum hereditates assumptendo coram nostra personali presentia personaliter constituti sponte et libere confessi sunt in hunc modum, quod quamvis antefati Stephanus, Bartholomeus, Ladislaus et Iohannes Zanyzlofy totalem possessionem Zenthmarthon appellatam in comitatu Zathmariensi habitam, que alias magnifici condam Stephani Morocz de Megyes prefuisset, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet mediantibus aliis litteris nostris fassionalibus die datarum presentium exinde confectis una cum possessionibus Sarkewz et Kak vocatis in eodem comitatu Zathmariensi adiacentibus prefato Iohanni Dragfy suisque heredibus ac posteritatibus universis modo et ordine ac ex rationibus et causis litteris in eisdem fassionalibus clare declaratis in perpetuum dederint et contulerint, ex quo tamen directa et equalis tertia pars prescripte possessionis Zenthmarthon inpresentiarum pre manibus magnificorum Gabrielis et Stephani filiorum condam Iohannis de Peren utcunque haberetur, et ea ad manus ipsius Iohannis Dragfy dari et de presenti assignari non posset, ideo memorati Stephanus, Bartholomeus ac Ladislaus et Iohannes oneribus sub premissis in se levatis in recompensam eiuscemodi tercie partis totalem possessionem Parlag appellatam, per ipsum Iohannem Dragfy eisdem Stephano ac Bartholomeo ceterisque fratribus eorum

resignatam simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet usque festum Nativitatis Domini proxime venturum apud manus antefati Iohannis Dragfy reliquissent et commisissent utendam atque possidendam tali sub condicione, quod si infra ipsum festum Natalis Domini memorati Stephanus, Bartholomeus, Ladislaus et Iohannes Zanyzlofy una cum fratribus eorum prenominatis prenarratam tertiam partem dicte possessionis Zenthmarthon de prenotatis manibus alienis casu eliberare et excipere non possent seu non curarent quovis modo, extunc elapso eodem Natalis Domini festo mox iidem Stephanus, Bartholomeus, Ladislaus et Iohannes Zanyzlofy ac ceteri fratres ipsorum prenotati in portionibus eorum possessionariis in possessione Wywaros dicta in ipso comitatu Zathmariensi existenti habitis novem sessiones iobagionales populosas simul cum universis ipsarum utilitatibus et proventibus prelibato Iohanni Dragfy interea temporis, quoad usque prescriptam tertiam partem annotate possessionis Zenthmarthon de pretactis manibus alienis eliberare poterunt, utendas et possendas dare et assignare debeant atque teneantur, ipse vero Iohannes Dragfy easdem sessiones iobagionales ad se recipere et predictam possessionem Parlag una cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, postquam vero dictam tertiam partem ipsius possessionis Zenthmarthon eliberare poterunt, mox et in continenti illas quoque novem sessiones iobagionales eisdem Stephano, Bartholomeo, Ladislao ac Iohanni Zanyzlofy ceterisque fratribus eorum quiete et pacifice remittere ac resignare manusque suas et suorum quorumlibet de illa penitus excipere teneatur et sit obligatus tali obligaminis vinculo per ipsas partes in se benivole assumpto mediante, quod si qua partium earundem in premissis in toto vel in aliqua sui parte persistere nollet et ea infringere attemptaret quovis modo, extunc talis pars contra partem alteram in premissis persistentem et ea observantem in perennali estimatione prescriptarum possessionum Parlag et Zenthmarthon ac pertinentiarum earundem parti premissa observanti solummodo provenienda atque solvenda convincatur et convicta habeatur eo facto brevique vel brevis brevium evocatione, prout scilicet pars ipsa in premissis persistens voluerit, partem alteram ratione previa in causam conveniendi eamque extra omnem seriem extraque universos terminos iudiciales omni etiam prorogationis et gratie nostre regie suffragio semoto discuti et adiudicari debiteque tandem exequutioni demandandi plenariam et omnimodam habeat potestatis facultatem harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in opido Karol, in vigilia festi Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

248

1520. szeptember 20., Nagykároly.

II. Lajos király személyes jelenléte előtt Béltéki Drágfi János tárnokmester és Bátori Szaniszlófi István Verbóci István személynök közbenjárásával megegyezést kötnek János Bihar megyei Sólyomkő és a Szaniszlófiak Közép-Szolnok megyei Somlyó vára és uradalmak kapcsán: a felek lemondanak minden, a másik fél váruradalmában általuk igényelt jogokról, Drágfi pedig átadja a Szatmár megyei Szamostelek birtokot egyedül Istvánnak kárpótlásul a Sólyomkő ügyében támadt per költségeiért, továbbá a két várra kölcsönös örökösödési szerződést kötnek.

Hártyán, függő titkospecséttel, hátoldalán közel egykorú írással: *Solyomkew lewele*. DL 89 148. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Repositorium 44-F-51.) – Kiadása: Oklevelek 362/25. – N. T.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod fideles nostri magnificus Iohannes Dragfy de Belthewk thavernicorum nostrorum regalium magister ab una ac egregius Stephanus filius condam Nicolai Zanyzlofy de Bathor alias de Somlyo ab altera partibus coram nostra personali presentia personaliter constituti, idem etiam Iohannes Dragfy Gaspar ac Balthasar filiorum ac puelle Magdalene filie, ipse vero Stephanus Bathory Nicolai et Andree filiorum ac puelle Barbare filie suorum onera et quelibet gravamina in subnotandis per omnia super sese et eorum hereditates levando atque assumptendo sponte ac libere sunt confessi in hunc modum, quod quamvis alias inter ipsas partes ratione et pretextu castrorum Solyomkew ipsius Iohannis Dragfy in Byhoriensi ac Somlyo nominatorum prefati Stephani Bathory et fratrum suorum alias in de Crazna, nunc vero per translationem in Zolnokmediocri comitatibus existentium et habitorum ac opidorum, villarum, possessionum, prediorum portionumque et iurium possessionariorum ad eadem castra spectantium et pertinentiarum ubilibet adiacentium et quocumque nomine vocatorum nonnullae lites et differentie contentionumque materie mote, suborte et suscite ac diutius in curia quoque nostra regia ventillate fuerint et unaqueque partium castrum alterius partis prenotatum cum pertinentiis suis via iureque generationis sibi ipsi vendicare et appropriare pretenderit, tamen nunc eadem partes tum matura inter sese prehabita deliberatione, tum vero nonnullorum proborum ac nobilium virorum et signanter fidelis nostri egregii magistri Stephani de Werbewcz personalis presentie nostre locumtenentis partes inter easdem pro future pacis amenitate laborantium seseque interponentium sano inducte consilio sese mutuo eorumque heredes ac posteritates universos de et super ampliori prosecutione et acquisitione prescriptorum castrorum Solyomkew et Somlyo ac pertinentiarum eorundem predeclaratarum quitos, expeditos modisque omnibus absolutos reddidissent et commisissent, cunctas etiam litteras causales hactenus contra sese ratione previa quomodolibet et ubilibet extractas et emanatas viribus destitutas reliquissent, ceterum quia memoratus Iohannes Dragfy oneribus sub premissis in se levatis totum et omne ius suum omnemque iuris proprietatem, quod et quam¹ ipse in prescripto castro Somlyo ac pertinentiis suis prenarratis qualitercunque habuisset vel se aut suos heredes et posteritates etiam in futurum habere sperasset, in prelibatum Stephanum Bathory ac per eum in egregios Bartholomeum et Mauritium fratres suos carnales, necnon Ladislaum, Iohannem, Petrum et Emericum condam Iohannis ac Sigismundum olim similiter Zanyzlofy² de predicta Bathor filios ipsorumque heredes et posteritates universos transtulisset pleno cum effectu, preterea in recompensam et refusionem expensarum per antifatum Stephanum Bathory in prosecutione premissae cause factarum illius etiam sui iuris, quod in pretacto castro Solyomkew ac pertinentiis suis se habuisse et habere sperabat atque pretendebat, totalem possessionem Zamosthelek appellatam in comitatu Zathmariensi existentem et habitam, que alias magnifici condam Stephani Morocz de Meggyes prefuisset et cuius directa equalisque tertia pars hactenus pre manibus ipsius Iohannis Dragfy extitisset et cuius quidem possessionis atque presentis compositionis respectu potissime idem Iohannes Dragfy totales portiones suas possessionarias in possessionibus Bathyz, Wdwar, Berencze, Iosyphaza, Wywaros, Wamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharsolcz, Komor-

zan, Bykzad, Therep, Bwyanhaza, Kysmonyoros, Thwrwekonya, Felsewfalw, Raksa alias Rakos, Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Monosthor, Barthfalwa, Bwsak et Thothfalw nominatis omnino in eodem comitatu Zathmariensi existentibus habitas memoratis Stephano, Bartholomeo, Mauritio, Ladislao, Iohanni, Petro, Emerico et Sigismundo Zanyzlofy mediantibus aliis litteris nostris fassionalibus pariter et compositionalibus partes inter easdem die datarum presentium exinde confectis remisisset et resignasset, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet antefato Stephano Bathory suisque heredibus ac posteritatibus universis dedisset, donasset et contulisset iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, ita videlicet et tali sub conditione, quod postquam ipsi Stephanus, Bartholomeus, Mauritius, Ladislaus, Iohannes, Petrus, Emericus et Sigismundus Zanyzlofy reliquas duas partes prescripte possessionis Zamosthelek de manibus alienis processu iuris vel forma concordie eliberare poterunt, extunc eodem quoque due partes cum universis suis utilitatibus pertinentiisque et proventibus ac prenarrata³ tertia eius parte exnunc per eundem Iohannem Dragfy ipsi Stephano Zanyzlofy data remissaque et resignata eidem Stephano dumtaxat suisque heredibus et posteritatibus universis per antefatos fratres suos relinquuntur et committantur in sempiternum possidende, ideo idem quoque Stephanus Zanyzlofy sub oneribus prenotatis totum et omne ius suum omnemque iuris proprietatem, quod et quam ipse in prescripto castro Solyomkew cunctisque pertinentiis suis prenarratis quocunque titulo, iure et modo pronunc habuisset aut se vel suos heredes etiam in futurum qualitercunque habere sperasset, in prelibatum Iohannem Dragfy ac prenominatos Gaspar et Balthasar filios suos ipsorumque heredes pariter ac posteritates universos transtulisset et convertisset effective in perpetuum tenendum pariter et habendum. Postremo voluerunt partes prenotate, quod si quam earundem temporum in processu absque heredum solatio ab hac luce decedere vel eius heredes (quod Deus procul avertat) deficere quovis modo contingat, extunc prescriptam castrum Solyomkew vel Somlyo partis scilicet deficientis simul cum prenotatis universis opidis, villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis ad huiusmodi castrum pertinentibus in partem superviventem et eiusdem heredes ac posteritates devolvi et condescendi debeat derivatumque et redactum habeatur eo facto iure perpetuo et in sempiternum tenendum, possidendum pariter et habendum, immo reddiderunt, reliquerunt et commiserunt transtuleruntque et converterunt coram nostra personali presentia prenotata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in opido Karol, in vigilia festi Beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo.

Lecta cum tenore per me, Werbewczy.

¹ A *quod et quam* tollban maradt. ² A szövegben: *Zanyzofy*. ³ A szövegben: *prenarata*.

1520. november 21., Buda.

II. Lajos király parancslevele a leleszi konventhez. Mivel szolgálataikra tekintettel Bátori András szatmári és Gúti Ország Ferenc honti ispánoknak és Ország Imre királyi kamarásmesternek adományozta Kölcsei Márk magszakadása miatt királyi kézre háram-

lott birtokrészeit, ezért küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be a mondottak azokba.

Papíron, papírfelzetes zárópecséttel. DF 211 083. (Leleszi konvent orsz. It., Statutoriae B-324.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie Sancte Crucis de Lelez, pro magnificis Andrea de Bathor Zathmariensis ac Francisco Orzag de Gwth Honthensis comitatum comitibus et Emerico de eadem Gwth cubiculariorum nostrorum regalium magistro, introductoria et statutoria.* – Az oklevél szövege mellett, alatt és a hátlapján a konvent 1521. jan. 9-i jelentésének fogalmazványa (252), illetve konventi feljegyzések. – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut par est, habentes respectum et considerationem ad fidelitatem grataque et cumulata servitiorum merita fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor Zathmariensis ac Francisci Orzag de Gwth Honthensis comitatum comitum et Emerici similiter Orzag de eadem Gwth cubiculariorum nostrorum regalium magistri, que ipsi sacre primum huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni semper constantia exhibuerunt et impenderunt, portiones possessionarias in possessionibus Kewlczee, Czekew, Czeceze, Mylotha, Naghzekerkes, Esthwandy, Czeghen et Phylesd vocatis in dicto Zathmariensi ac alia universa bona et possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria tam in dicto Zathmariensi, quam aliis ubivis et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri Hungarie et partibus sibi subiectis existentia et habita, que alias nobilis condam Marci de Kewlczee prefuissent, sed per mortem et defectum seminis utriusque sexus eiusdem condam Marci de dicta Kewlczee ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam dicti regni nostri Hungarie consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacte, item totum et omne ius nostrum regium, si quod in predictis portionibus possessionariis in dictis possessionibus Kewlczee, Czekew, Czeceze, Mylotha, Naghzekerkes, Esthwandy, Czeghen et Phylesd nuncupatis in sepe dicto Zathmariensi ac aliis universis bonis et possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis tam in prefato Zathmariensi, quam alias ubivis et in quibuscumque dicti regni nostri Hungarie et partibus sibi subiectis existentibus et habitis, etiam alias qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concerneret maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memoratis Andree de Bathor ac Francisco et Emerico Orzag de Gwth eorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium earundem et eorundem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus de Golach aut Franciscus sive Michael de Wylak vel Albertus de Nabrad seu Benedictus Chazary de eadem Chazar aut Georgius sive Mathias de Ura¹ aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum portionum possessionariarum in prefatis possessionibus in dicto Zathmariensi ac aliorum universorum bonorum et possessionum portionumque et iurium possessionariorum tam in predicto Zathmariensi, quam aliis ubivis et in quibuscumque comitatibus existentium consequenterque dicti iuris nostri regii

in eisdem habiti vicinis et commetaneis earundem et eorundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag in dominium earundem et eorundem et dicti iuris nostri regii in eisdem habiti statuatque easdem et eadem ac idem eisdem premissis nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et stationis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorum et commetaneorum, qui premissis stationi intererunt, ac portionum possessionariarum aliorumque universorum bonorum et possessionum portionumque et iurium possessionariorum predictorum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Presentationis Beatissime Marie Virginis, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie predictorum etc. anno quinto.

Lecta.

¹ A neveket *Michael de Wylak*-tól kezdve az üres helyre utólag írták be.

250

1520. december 8., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Andrást, Guti Ország Ferencet és Imrét a Kölcseiek felsorolt Szatmár megyei birtokrészeibe.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-326. (DF 211 084.) – A külzet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnificis Andree de Bathor comiti comitatus Zathmariensis ac Francisco Orzag de Gwth similiter comiti comitatus Honthensis et Emerico similiter Orzag de dicta Gwth cubiculariorum nostrorum regalium magistro, introductoria et statutoria.* – Az oklevél szövege mellett, alatt és a hátlapon a konvent 1521. jan. 16-i jelentése: **253.** – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos cum habentes respectum ad preclaram fidem fidelitatemque et grata servitorum merita fidelium nostrorum magnificorum Andree de Bathor comitis comitatus Zathmariensis ac Francisci Orzag de Gwth similiter comitis comitatus Honthensis et Emerici similiter Orzag de dicta Gwth cubiculariorum nostrorum regalium magistri, que ipsi sacre primum huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum omni constantia exhibuerunt et impenderunt, universa bona et quelibet iura possessionaria in possessionibus Kewlche, Cheke, Isthwandy, Fylesd, Naghzekeres, Cheche, Mylothá et Czegen vocatis, omnino in Zathmariensi, alia etiam universa bona et possessiones portionesque et quelibet iura possessionaria tam in dicto Zathmariensi, quam alias ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri Hungarie et partibus sibi subiectis existentes et habita, que nobilium condam Iacobi de dicta Kewlche ac Ladislai Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche prefuissent, sed per mortem et defectum seminis eorundem quondam Iacobi de predicta Kewlche ac Ladislai

Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche ad nos consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam dicti regni nostri Hungarie consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacta, item totum et omne ius nostrum regium, si quod in predictis bonis et iuribus possessionariis prefatorum nobilium Iacobi de sepe dicta Kewlche ac Ladislai Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche in pretactis possessionibus Kewlche, Cheke, Isthwandy, Fylesd, Naghzekeres, Cheche, Mylotha et Czegen nuncupatis ac aliis etiam universis bonis et possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ubivis, ut prefertur, habitis etiam alias qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus, memoratis Andree de Bathor ac Francisco et Emerico Orzag ipsorumque heredibus et posteritatibus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium prescriptorum bonorum et iurium possessionariorum sepe fatorum condam Iacobi de predicta Kewlche ac Ladislai Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche in pretactis possessionibus Kewlche, Cheke, Isthwandy, Fylesd, Naghzekeres, Cheche, Mylotha et Czegen habitorum per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gaspar de Wra vel Andreas de Ewr aut Benedictus Chazary de eadem Chazar¹ sive² Michael Kanthor de Hodaz sin Ladislaus de Ders aliis absentibus homo noster ad facies prescriptarum possessionum Kewlche, Cheke, Isthwandy, Fylesd, Naghzekeres, Cheche, Mylotha et Czegen consequenterque bonorum et iurium possessionariorum annotatorum condam Iacobi de dicta Kewlche ac Ladislai Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche in eisdem habitorum vicinis et commetaneis eorundem inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag de Gwth in dominium eorundem statuaturque eadem eisdem premissis nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag de Gwth ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt, nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo Conceptionis Virginis Gloriose, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo, regnorum nostrorum Hungarie et Bohemie predictorum anno quinto.

Lecta.

¹ A nevet utólag írták rá egy másik, ma már olvashatatlan névre. ² A szó tollban maradt.

251

1520. k.

Verbőci István feljegyzése a Bátori család ecsedi ágának uradalmairól.

Szélein gyűródött papíron, a birtokok függőleges oszlopban egymás alatt szerepelnek. Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár, Kézirattár. Litterae et epistolae originales, Nr. 251. (MOL Mikrofilmtár 3036. tekercs.) – Kiadása: Oklevelek 365/26. – C. T. N.

Castrum Bwyak | oppidum Bwyak | Henyel | Palothashathwan | Heyhalom | Bodogfalwa¹ | Zechew¹ | Byr | Keer | Nandor | Chory² | Alsobokor in comitatu Newgradiensi

Bathor cum pertinentiis | Waswary | Abramfalwa | Kenez | Naghletha | Lwgas | Kysletha | Polch | Nyregyhaz | Kyraltheleke | Zenthmyhal | Rakomaz

Castrum Echyed cum pertinentiis | Echyed | Fabyanhaza | Zenthmarthon | Myrk | Therem | Wallay | Bewrwey | Kamand | Zanyzlo | Loranthaza in comitatu Zathmariensi

Oppidum Maythyn cum pertinentiis | Zenthmyklos | Domanhyda | Thagh | Gylwach | Therebes | Dob | Sadan | Ombod | Amacz in comitatu Zathmariensi

Oppidum Megyes cum pertinentiis | Wdwary | Bathyz | Crasso | Borhyd | Lyp-po | Weresmarth | Berencze | Iosyphaza | Apa | Zamosthelek | Thothfalw in comitatu Zathmariensi

Gyarmath cum pertinentiis | Mathoch | Nabrad | Geberyen | Ewkewrytho | Porchalma | Penyge | Naghar | Kysar | Tharpa | Orozy | Chaholcz | [Namen]³

Castrum Wylagaswar | Siry | Galsa | Keresbanya | Kapolna⁴

¹ A helység mellé írva: *in comitatu Pestiensi*. ² A helység neve áthúzva. ³ A lap alja betört, leszakadt. Kb. egy vagy két településnév hiányozhat. A pótlást az 1433-as osztálylevél és az 1446-os leánygyegyed kihaló oklevél alapján tettem. ⁴ A világosvári uradalom tartozékainak listája nem teljes, úgy tűnik, hogy csak az officiolátusokat sorolták fel.

252

1521. január 9.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy 1520. november 22-i oklevele értelmében a királyi ember be akarta vezetni Bátori Andrást meg Gúti Ország Ferencet és Imrét Kölcsei Márk birtokaiba, de az ellentmondások miatt nem járt sikerrel, ezért az ellentmondókat megidézte György-nap nyolcadára a királyi személyes jelenét elé.

Fogalmazvány a mandátum elő- és hátlapján. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-324. (DF 211 083.) – A fogalmazvány szövege alatt a külzet olvasható, valamint alatta: *Extradata utriusque*. – C. T. N.

Serenissimo principi, domino Ludovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino ipsorum gratiosissimo Andreas prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis preceptorie loquentes et directas summa cum reverentia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1520. november 21-i oklevele (249).

Nos itaque preinsertis preceptis et mandatis ipsius vestre serenitatis, ut semper tenemur, obediens una cum prefato Benedicto Chazary de dicta Chazar, homine vestre serenitatis nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Petrum de Kapos presbiterum, priorem ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et statutionem exequendas nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quomodo ipsi sabbato, in vigilia videlicet festi Epiphaniarum Domini proxime preteriti¹ ad facies pretacte possessionis Kwlche consequenterque portionis possessionarie prefati condam Marci de Kewlche in eadem possessione Kewlche in dicto comitatu Zathmariensi existentis et habite vicinis et comitaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent et tandem ad facies aliarum possessionum Cheke, Cheche, Mylotha, Naghzekeres, Esthwandy, Chegen et Phylesd vocatarum consequenterque portionum possessionariarum in eisdem possessionibus, omnino in dicto Zathmariensi, necnon universorum bonorum et possessionum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum eiusdem condam Marci de Kewlche tam in eodem Zathmariensi, quam alias ubivis et in quibuscumque comitatibus dicti regni Hungarie existentium et habitarum accedere dumque idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente memoratos dominos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag de Gwth in dominium earundem et eorundem ac dicti iuris regii vestre serenitatis in eisdem habiti introducere, easdem et eadem ac idem eisdem ac eorundem heredibus et posteritatibus universis simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premisse vestre regie donationis ac iuris vestri regii in eisdem habiti titulis ipsis incumbentibus perpetuo possidenda statuere voluisset, tunc providi Iohannes Feyes dictus in Kewlche commorans in nobilium Francisci filii condam Lodovici de eadem Kewlche et Laurentius Thoth familiaris in Czegen possessionibus predictorum nobilium residens in Michaelis, Gasparis, Andree, Thome, Georgii et Francisci filiorum condam Laurentii Kende de dicta Czegen, dominorum scilicet suorum nominibus et personis huiusmodi introductioni et statutioni ubilibet in eisdem portionibus et iuribus possessionariis dicti condam Marci de Kewlche fiende statim et incontinenter contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis ipsorum obviacionem et inhibitionem per dictos Iohannes Feyes et Laurentium Thoth modo premissis in personis dictorum dominorum ipsorum factam idem homo vestre serenitatis ipso nostro testimonio presente eosdem Franciscum filium condam Lodovici de Kewlche, necnon Michaellem, Gasparem, Andream, Thomam, Georgium et Franciscum filios condam Laurentii Kende de Czegen ibidem in Kewlche eodem die ac in loco huiusmodi contradictionis ipsorum contra annotatos dominos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag de Gwth ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestre serenitatis personalem protinus evocasset in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Datum quinto die diei executionis et evocationis prenotatarum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo.

¹ 1521. jan. 5.

253

1521. január 16.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy parancsa értelmében kiküldöttjük jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátori Andrást, Guti Ország Ferencet és Imrét a Kölcseiek felsorolt birtokrészeibe, de az ellentmondók miatt nem tudta, ezért megidéztek azokat.

Fogalmazvány a parancs szövege mellett, alatt és az oklevél hátlapján, alatt: *Extradata utriusque.* Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-326. (DF 211 084.) – C. T. N.

Serenissimo principi domino, domino Ludovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino ipsorum naturali gratiosissimo Andreas prepositus et conventus ecclesie Sancte Crucis de Lelez orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutarias nobis preceptorie loquentes et directas cum summa reverentia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1520. december 8-i oklevele (250).

Nos itaque preinsertis preceptis et mandatis ipsius vestre serenitatis obedientes, ut tenemur, una cum prefato Benedicto Chazary homine eiusdem vestre serenitatis nostrum hominem, religiosum videlicet fratrem Petrum presbiterum, priorem ecclesie nostre conventualem ad premissas introductionem et statutionem exequendas nostro pro testimonio duximus destinandum, qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt isto modo, quod ipsi feria quarta proxima ante festum Beati Pauli primi heremite noviter elapsus¹ ad facies pretacte possessionis Kewlche in dicto comitatu Zathmariensi existentis habite vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent et deinde ulterius ad facies pretactarum aliarum possessionum Cheke, Isthwandy, Fylesd, Naghzekeres, Cheche, Mylotha et Czegen vocatarum, omnino in eodem comitatu Zathmariensi, necnon aliorum universorum bonorum et possessionum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum prelibatorum condam Iacobi de dicta Kewlche ac Ladislai Myko et Martini Farkas de eadem Kewlche tam in dicto Zathmariensi, quam alias ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni Hungarie et partibus sibi subiectis existentium et habitorum accedere dumque idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente memoratos dominos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum Orzag de Gwth in dominium earundem et eorundem ac dicti iuris regii vestre serenitatis in eisdem habitis introducere, easdemque et eadem eisdem et eorum heredibus et posteritatibus universis simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis vestre regie donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas statuere voluisset, tunc nobilis Franciscus filius condam Lodovici de dicta Kewlche in sua propria, nobilium Michaelis, Gaspar, Andree, Thome, Georgii et Francisci filiorum condam Laurentii Kende, necnon providi Benedictus Nagh in Isthwandi commorans in magnifici domini Gabrielis de Peren et Iohannes Warga in dicta Kewlche residens in nobilis domine Anne, relicte condam Martini Farkas de eadem Kewlche, domini videlicet et domine ipsorum nominibus et personis huiusmodi totalibus introductionibus et statutionibus ubique in eis possessionibus et iuribus possessionariis fiendis statim et incontinenti contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis obviacionem et inhibitionem per ipsos modo premissis factam idem homo veste serenitatis ipso nostro homine presen-

te eosdem Franciscum de Kewlche, necnon Michaelem, Gasparem, Andream, Thomam, Georgium et Franciscum filios dicti condam Laurentii Kende ac dominum Gabrielem de Peren et dominam Annam, relictam condam Martini Farkas ibidem eodem die ac in loco huiusmodi contradictionis ipsorum contra annotatos Andream de Bathor ac Franciscum et Emericum de Gwth ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturas vestre serenitatis personalem protinus evocasset in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Datum octavo die diei executionis et evocationis prenotatarum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo.

¹ Jan. 9.

254

1521. február 14., Temesvár.

Bátori István nádor, temesi ispán a körösbányai kerületben lévő bucsavai kenézséget az ottani Pagwl-nak adományozza.

Átírták a gyulafehérvári káptalan requisitorai 1652. augusztus [.]6-i oklevelükben Somlyói Bátori Zsófia kérésére. DL 36 595. (GYKOL Cista Comitatum, Zaránd 1-14.) – C. T. N.

Nos, Stephanus de Bathor regni Hungariae palatinus et iudex Comanorum ac comes The-mesiensis etc. memoriae commendamus tenore praesentium significando, quibus expedit, universis, quod nos ad nonnullorum familiarium nostrorum intercessionem illam praero-gativam libertatis keneziatus, qua agilis et circumspetus Pagwl de Buchawa in posses-sione nostra eadem Buchawa, in disctrictu oppidi nostri Keresbannia ad castrum nostrum Vilagosvár pertinenti habita se et progenitores suos vigore certarum litterarum tum nostrarum, tum etiam praedecessorum nostrorum superinde confectarum usos et gavisos fore as-serit, eidem Pagwl haeredibusque et posteritatibus suis universis novae nostrae donationis titulo in perpetuum duximus dandam et conferendam¹, imo damus, donamus et conferi-mus praesentium per vigorem, quocirca vobis egregio Sebastiano de Suran et Petro More castellanis ac Ioanni Choffy provisorii castrum nostri Világosvár praefati modernis et aliis pro tempore constituendis, item villanis et incolis dictae possessionis nostrae Buchawa praesentibus et futuris harum serie firmiter praecipiendo committimus et mandamus, qua-tenus vos, castellani et provisor praefatum Pagwl et haeredes suos in praescripta libertate keneziatus adversus eos, si qui videlicet in praeiudicium huiusmodi libertatis ipsius Pagwl in ipsum keneziatum se ingressisse visi fuerint vel sine iusta causa se immittere attemptarent quomodolibet in futurum, tenere et conservare, vos quoque villani et incolae dictae possessionis nostrae Buchawa, iam fatum Pagwl et haeredes suos pro vestro vero et legit-timo kenezio in perpetuum tenere colereque et observare iussaue et verba eiusdem iuxta consuetudinem vestram vobis iniungenda modis omnibus facere et exequi debeatis et te-neamini indignationis nostrae gravissimae sub evitamento secus non facturi, praese[ntes autem] secreto sigillo nostro impendenti munitas et consignatas, post earum lecturam semper reddi volumus praesentanti. Datum in castro Themesiensi, in festo Beati Valentini martyris, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo.

¹ Az eredetiben *dandum et conferendum* áll.

255

1521. szeptember 30., a Mohács melletti tábor.

II. Lajos király a Török Miklóstól és Bálinttól hűtlenségük miatt elvett birtokokat Bátori István nádornak, az Alsó részek kapitányának adja részben Pétervárad megvédése, részben különböző költségei fejében.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 23 586. (NRA 413-35.) – Kiadása: Enyingi Török 2. sz. – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. recognoscimus per presentes literas nostras, quod nos fideli nostro spectabili et magnifico domino Stephano de Bathor regni nostri Hungarie palatino et iudici Cumanorum comitique Themesiensi et capitaneo nostro generali tum pro expensis suis, quas in officio capitaneatus sui ad gentes pro castris in defensionem regni nostri ex opposito Petri Waradini metatis conductas fecit ad duo millia florenorum, tum vero pro antiquis debitis suis ad quattuor millia florenorum se extendentibus castrum Cherewgh ac domum et curiam nobilitarem de Fwthak simul cum omnibus eorundem oppidis, possessionibus, villis et aliis quibuslibet pertinentiis atque utilitatibus, que alias magnificorum Nicolai et Valentini Therek prefuissent, sed ex illa nota infidelitatis, ad quam ipsi propter amissionem castrorum Nandor Albensis, Zalokemen et Zemplyn incurrisse dicuntur, secundum legem et decreta regni nostri ad nos devoluta esse perhibentur et redacta, ad tempus inscripsimus assecravimusque eundem dominum palatinum et promisimus sibi in verbo nostro regio, quod huiusmodi castrum et domum ac curiam nobilitarem eorundemque pertinentias ab ipsis prius non auferemus neque auferi faciemus, quam de summa plenaria sex millium florenorum prescripta sibi satisfecerimus ita tamen, ut proventibus ordinariis eorundem bonorum contentus esse debeat et extraordinariis exactionibus pauperes colonos non gravet. Assecravimus preterea eundem dominum palatinum, quod si quid cuipiam de huiusmodi bonis cum tempore dare voluerimus, eum aliis preferemus, et prius sibi quam aliis de illis providebimus, immo inscribimus, assecramus et promittimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in castris nostris ad oppidum Mohach positus, feria secunda proxima post festum Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo.

Relatio magistri Thome archipresbyteri
de Beregzaaz, secretarii regie maiestatis¹
Thomas Z(alahaz)y archipresbiter²

¹ Más kéz írása. ² Harmadik kéz írása.

256

1522. június 18., Buda.

Újlaki Lőrinc Bosznia hercege, országbíró levele a budai káptalanhoz. Bátori István nádor, temesi ispán, helytartó kérésére küldjék ki tanúbizonyosságukat, aki tartson eskü alatt vizsgálatot az Esztergom megyei Szentkirály prédiium II. Ulászló király alatt Bátori István országbíró és testvére András részére történt iktatása ügyében.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. Esztergomi székesfőkáptalan hh. lt. 55. (1-12-1.) (DF 208 493.) – Átírta a budai káptalan 1522. jún. 28-án kelt oklevelében: 257. Uo. 149. (8-3-1.) (DF 208 587.) – C. T. N.

Comes Laurentius de Wylak dux Bozne, iudex curie serenissimi principis, domini Ludovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. honorabili capitulo ecclesie Strigoniensis amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in persona spectabilis et magnifici domini Stephani de Bathor, regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum ac comitis Theme-siensis in presentique absentia prefati domini nostri regis locumtenentis sue maiestatis, quod quamvis superioribus annis magnificus condam dominus comes Stephanus de Bathor, alias iudex curie serenissimorum principum condam dominorum Mathie et Wladislai dicti Hungarie et ceterorum regnorum regum se ipsum ac magnificum condam dominum Andream de dicta Bathor, fratrem suum carnalem, genitorem videlicet prefati domini palatini exponentis eorumque heredes per legitimas litteras exinde confectas in dominium cuiusdam predii Zenthkyral in comitatu Strigoniensi adiacentis per regium ac capituli ecclesie Budensis homines legittime introduci, idemque predium sibi ipsi ac prefato fratre suo ipsorumque heredibus universis in perpetuum statui fecerit, littere quoque dicti capituli ecclesie Budensis statutorie sive relatorie exinde emanate fuerint, tamen quia eodem littere a prefato exponenti quodam modo alienate et deperdite forent, nichilominus certi forent homines tam nobiles, quam ignobiles istius comitatus Strigoniensis et presertim vicini et commetanei predicti predii Zenthkyral, quibus de premissa statutione eiusdem predii pro parte prenominati condam comitis Stephani de Bathor iudicis curie et dicti fratris sui facta optime constaret et ex eo prefatus exponens pro iurium suorum defensione fassionibus eorundem hominum tam nobilem, quam etiam ignobilem, vicinorum scilicet et commetaneorum prenominati predii Zenthkyral aliorum etiam admodum foret necessarius. Pro eo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, qui ab omnibus nobiles et ignobilibus, vicinis scilicet et commetaneis predicti predii Zenthkyral ac etiam ab aliis, quibus scilicet de premissa statutione tempore prenominati condam comitis Stephani de Bathor iudicis curie per regium et dicti capituli ecclesie Budensis homines legittime facta certitudo veritatis constaret, prestitis prius coram eodem testimonio vestro eorum iuramentis in talibus fieri solitis meram, plenam atque omnimodam experiatur certitudinis veritatem habitaque ipsa inquisitione et facta coram vobis per idem testimonium vestrum fidedignum eius relatione, vos tandem litteras vestras iuxta eiusdem testimonii vestri relationem sive fassionem vestro sigillo consignandas memorato domino Stephano palatino, locumtenenti etc. extradare velitis et debeatis iuris eiusdem ad cautelam communi iustitia suadente secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude, in vigilia festi Corporis Christi, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo.

Lecta et correcta.

257

1522. június 28.

A budai káptalan bizonyítja, hogy Újlaki Lőrinc országbíró levele értelmében kiküldötte megtartotta Szentkirály prédiám ügyében a tanúvallatást, amely igazolta Bátor István nádornak a prédiám tulajdonjogára vonatkozó állítását.

Pecsételetlen par példány. Esztergomi székesfőkáptalan hh. lt. 149. (8-3-1.) (DF 208 587.) – A hátlapján: *Lecta cum originalibus. Paria litterarum attestatarum magnifici domini Stephani de Bathor (et Andree mellé szúrva) palatini in facto predii Zenthkyral.* – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Strigoniensis memorie commendamus per presentes, quod nos litteras illustris et magnifici viri domini Laurentii comitis de Wylak, ducis Bozne et iudicis curie serenissimi principii domini Ludovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. patenter in papiro confectas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Újlaki Lőrinc országbíró 1522. június 18-i oklevele (256).

Nos itaque amicabilibus petitionibus prefati domini Laurentii ducis annuere volentes unum ex nobis, videlicet honorabilem magistrum Franciscum de Waya socium et canonicum nostrum ad premissa peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem ad nos exinde reversus nobis conscientiose retulit eo modo, quomodo ipse cum prefatis litteris ipsius domini Laurentii ducis procedendo feria secunda proxima ante festum Nativitatis Beati Iohannis Baptiste proxime preteritum¹ primo accessisset ad possessionem Karwa vocatam, in comitatu Strigoniensi existentem consequenterque domos habitationum providorum Mathei Byro et Udalrici alias Orle nuncupati in eadem possessione Karwa residentium ibique iidem iurati et per prefatum nostrum testimonium examinati ad fidem eorum [fassi] et attestati fuissent unanimi voce et concorditer, quod superioribus temporibus, quorum a [. . . .] ipsis bene non constaret tempora, statutiones prefati predii Zenthkyral in comitatu Strigoniensi existentis et adiacentis ipsi tanquam vicini in personis dominorum eorum vocati interfuissent ibique manifeste intellexissent, quod nobilis condam Iohannes Dobaag super predicto predio Zenthkyral magnificis condam Stephano de Bathor et Andree de eadem Bathor, genitori spectabilis et magnifici domini Stephani de eadem Bathor palatini huius regni Hungarie etc. fassionem perpetualem fecisset et ibidem tunc nulla contradictio facta fuisset. Hocque eisdem bene constaret et certitudinaliter recordaretur², quod egregius condam Michael Posar de Marczelhaza requisitus et interrogatus per regium et testimonium capitulare homines, an huiusmodi statutioni contradiceret, dixisset, nunc, inquit, nec fassioni, sed nec statutioni contradicere volo. Item eadem die idem nostrum testimonium accessisset ad possessionem Pathy vocatam, in comitatu Comaroniensi habitam ibique providus Blasius Cheh iuratus et examinatus fassus fuisset in hunc modum, quomodo ipse dum adhuc in possessione Radwan vocata moraretur et tunc iudex eiusdem possessionis Radwan in persona domini sui terrestris ad premissam statutionem dicti predii Zenthkyral vocati³ accessisset, sciret veraciter, quod huiusmodi predium Zenthkyral per condam Iohannem Dobaag inscriptum et obligatum fuisset perpetualiter prefatis condam dominis Stephano Bathory et Andree similiter Bathory⁴ pro certa pecuniarum summa et tempore statutionis eiusdem predii Zenthkyral per testimonium capituli Budensis et regium homines facte nullus contradictor in facie eiusdem predii Zenthkyral apparuisset. Super quibus quidem fassionibus et attestati-

bus prenominatorum testium ad relationem prefati magistri Francisci nostri testimonii iuxta formam litterarum prefati domini Laurentii ducis presentes litteras nostras sigilli nostri munimine roboratas memorato domino Stephano palatino, locumtenenti etc. dandas esse decrevimus et dedimus iuris eiusdem ad cautelam iustitia requirente. Datum sexto die diei executionis prenotate, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo supradicto.

¹ Jún. 23. ² Az eredetiben *recoraderentur* áll. ³ Az eredetiben *vocatus* áll. ⁴ A sor szélén betoldva.

258

[1522. szeptember 1. előtt.]

Előterjesztés királyi jóváhagyásra arról, hogy II. Lajos király hozzájárulását adja ahhoz, hogy Bátori István nádor – miután fivérei is beleegyeztek – lekötötte Buják várát és uradalmát Mazóviai Zsófiának hitbére gyanánt.

Papíron, a szöveg alatt három papírfelzetes pecséttel. DL 24 656. (NRA 445-23.) – Regesztája: Bártfai Szabó: Pest 368/1470. – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. significamus tenore presentium, quibus expedit, generaliter universis, harum notitiam habituris, quomodo comparens personaliter coram maiestate nostra spectabilis et magnificus dominus Stephanus de Bathor dicti regni nostri Hungarie palatinus et comes Themesiensis sponte et matura intra se deliberatione prehabita recognovit se recepisse et in effectum levasse decem milia florenorum in auro Hungaricali puri auri et iusti ponderis de manibus illustrissimorum dominorum Stanislai et Ianussii ducum Masovie, filiorum illustrissimi domini olim Conradi ducis Masovie ratione dotis post illustrissimam dominam Zophiam, consortem suam legitimum et sororem germanam dominorum ducum pro sorte ipsius domine Zophie bonorum paternorum et maternorum in terris ducatus Masovie ubicumque existentibus, quam quidem summam prefatam decem milium florenorum Hungaricalium prefatorum prefatus Stephanus palatinus in domum suam importavit et ad suum commodum, prout sibi placuit, convertit. Hinc ipse magnificus Stephanus maritali zelo in predictam illustrem dominam Zophiam permotus alia decem milia similium florenorum in auro Hungaricali dotalicii prefatis decem milibus dotis adiunxit ita, quod summa tam dotis, quam dotalicii sive contradotis simul cuncta facit et faciet viginti milia florenorum Hungaricalium in auro puri auri et iusti ponderis. Quam quidem summam viginti milium florenorum Hungaricalium auri puri et iusti ponderis tam dotis, quam dotalicii sive contradotis predictus magnificus Stephanus de Bathor predictae illustrissime domine Zophie, consorti sue charissime in et super totalibus castro Buyak in de Nograd ac oppidis et curiis Bogodfalva, Wamosgberken(!), Zeche, Hehalom in Pestiensi ac aliis universis pertinentiis eiusdem castri, item oppidis Kezw, Ebelkwith(!), Wyfalw in Strigoniensi ac oppidis et curiis Kerescheg et Landrand in Simigiensi comitatibus adiacentibus cunctisque earum pertinentiis ad eandem ab antiquo spectantibus, suis hereditariis de consensu et speciali admissione magnificorum Georgii et Andree de Bathor, fratrum germanorum ipsius spectabilis et magnifici Stephani de eadem Bathor coram maiestate nostra personaliter astantium et omnibus premissis

sponte et libere super sortes suas et pro interesse, quodcumque in predictis bonis castro habent, consentientium inscribit et reformat, quod quidem castrum et bona ac possessiones predictas, videlicet Buyak, Bogodfalwa, Wamosgberken(!), Zeche, Hehalom, Kezw et Kereseg prefata illustrissima domina Zophia tenebit, habebit et possidebit cum omni iure, dominio, proprietate cum omnibus bonis mobilibus ad predictum castrum, curias et possessiones predictas pertinentibus ita, quod generalitas specialitati et specialitas generalitati non deroget, sed prout predictus magnificus Stephanus una cum fratribus suis Georgio et Andrea eadem bona tenuerant, habuerant et possederant, nichil utilitatis et domini ac usus in eisdem castro, curiis et possessionibus pro se et suis omnibus successoribus prefati magnifici Stephanus, Georgius et Andreas reservando, per ipsam dominam Zophiam usque ad extrema etatis ipsius domine Zophie tempora tenendas, possidendas et habendas plenam et omnimodam potestatis habeant facultatem et iam exnunc prefati Stephanus, Georgius et Andreas, fratres germani de Bathor realem et actuaalem possessionem prefatorum castri, curiarum, possessionum ac omnium superius descriptorum eidem domine Zophie realiter et cum effectu tradiderunt et assignaverunt et presentibus tradunt et assignant, sic scilicet, quod modernus et quilibet alius pro tempore existens predicti castri Buyak castellanus iuramentum corporale prestabit, quod predictum castrum Buyak cum pertinentiis ipsius omnibus prefatis exnunc nomine eiusdem domine Zophie ac ad manum eiusdem ac suorum successorum tenebit ac eidem successoribusque suis et nulli alteri tradet et similiter officiales curiarum et opidorum ac pertinentiarum predictarum ubilibet consistentium nulli alteri, quam dicte domine Zophie duci, parere et respondere tenebuntur, hoc etiam adiecto, quod quamdiu ipsa domina Zophia in sede viduali permanere voluerit, tamdiu predictum castrum cum curiis ac possessionibus omnibus prefatis modo premissis ad mortem suam pacifice obtinebit, sed si ex Dei voluntate contingerit ipsam dominam Zophiam sine prole et heredum solatio decedere, extunc prefati illustrissimi domini Stanislaus et Ianussius duces Masovie predictum castrum Buyak cum curiis et possessionibus superius descriptis tali modo et iure, prout ipsarum soror prefata domina Zophia tenuit, habuit, possideant et habeant tamdiu, quousque predicta decem milia florenorum Ungaricalium auri puri et iusti ponderis eisdem dominis Stanislao et Ianussio ducibus Masovie vel eorum successoribus per ipsum dominum Stephanum vel eius successores realiter et cum effectu reddita et persoluta fuerint, hoc etiam non pretermissis, quod si ipsa illustrissima domina Zophia post mortem magnifici Stephani de Bathor mariti sui ad secundas nuptias transire voluerit, extunc successores ipsius domini Stephani poterint prefate domine Zophie memoratam summam viginti milium florenorum Ungaricalium prefatorum dotis et dotalicii sive contradotis reddere et in effectu persolvere tali modo, quod ipsa fideiussores ponat, quod post eius obitum decem milia florenorum dotalicii sive contradotis redeant et revertantur ad successores ipsius Stephani palatini et summa dotis dictorum decem milium florenorum in heredes ipsius domine Zophie redeat ita, quod pueri eiusdem illustrissime domine Zophie sive ex primis sive secundis nuptiis progeniti equali portione partiantur et gaudeant dote materna. Quod si vero fideiussores non poterit habere ipsa domina Zophia, extunc predicti domini Stephani successores eidem domine Zophie ad secundas nuptias transeunti non tenebuntur plus dare, nisi decem milia florenorum ratione dotis, qua quidem summa dotis recepta prefata domina Zophia dictum castrum, curias et possessiones successoribus ipsius domini Stephani simul cum presenti inscriptione et obligamine restituet et resignabit. Unde stantes personaliter coram

maiestate nostra prefati Stephanus palatinus regni nostri Hungarie, Georgius et Andreas fratres germani de Bathor ad predicta omnia et singula coram maiestate nostra expresse consenserunt ac se et suos successores [per]sona sua omnia suprascripta coniunctim et divisim premissis omnibus [. . .]a omnia premissa et singula obligaverunt et inscripserunt et presentibus obligant et inscribunt. Nos vero ex benignitate et gratia nostris regiis cum scientia et consilio regni nostri Hungarie consiliariorum non obstantibus quibuscunque iuribus, statutis et consuetudinibus regni nostri Hungarie, quibus in hac parte derogamus, omnia et singula premissa coram nobis taliter per ipsos fratres germanos de Bathor recognita et inscripta nostrum regium consensum prebemus presentibus, damus pariter et assensum et eadem ratificamus et approbamus ac ipsis robur debita firmitatis appouimus et presentibus apponimus.

Andreas Trepka de Obrazowicza capitaneus Stanislaus de Ozprowa c(apitaneus) et orator regis Ungarie manu propria c(ancellarius) regis Polonie orator manu propria

259

1522. szeptember 1.

A budai káptalan előtt Bátori András szatmári és szabolcsi ispán – a maga, felesége, Katalin meg gyermekeik, Bonaventura András, György és Klára nevében – tiltakozik az ellen, hogy Rozgonyi István birtokait Bátori István nádornak, illetve másoknak el akarja zálogosítani.

Bejegyzés a budai káptalan protocollumában (DL 106 083.) p. 622-623. – A bejegyzés szövege mellett: *Lecta et extradata in duobus paribus.* – Átírta a budai káptalan Újlaki Lőrinc országbíró 1522. szept. 21-i, Bátori István nádor kérésére kiadott parancsára 1522. szept. 23-i oklevelében. DL 23 678. (NRA 339-11.) – Átírta a pozsonyi káptalan 1768. január 13-i oklevelében. DL 98 499. p. 20-22. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod magnificus dominus Andreas de Bathor comes comitatum Zathmariensis et Zabo[Ich] in sua ac generose domine Katherine consortis sue, filie videlicet magnifici Stephani de Rozgon, necnon Andree Bonaventure et Georgii filiorum ac puelle Clare filie suorum ex eadem domina Katherina procreatorum nominibus et personis nostram personaliter veniens in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare [curavit in] hunc modum, quod licet universa bona, puta castra, castella, oppida, ville, possessiones, predia portionesque et quelibet iura possessionaria prefati Stephani de Rozgon, [soceri sui tam] hereditaria, quam etiam empticia et impinoraticia, ipso scilicet Stephano de Rozgon [divino nutu] ab hac luce decedente ad prefatam dominam Katherinam, consortem suam filiosque et filiam suos prenomatos iure hereditaria devolvi deberent et condescendi. Tamen prout ipsi protestantes percepissent et revera intellexissent, prefatus Stephanus Rozgon prescripta castra, castella, oppida, villas, possessiones, predia portionesque et quelibet iura sua possessionaria ubivis et in quibuscunque comitatibus tam regni huius, quam etiam partibus sibi subiectis existentes et habita absque scitu et voluntate eorundem protestantium spectabili et magnifico domino Stephano de Bathor regni Hungarie palatino et iudice Comanorum ac comiti Themesiensi etc. vel alteri cuiquam aliquo iuris titulo

obligare vellet et niteretur vel iam de facto obligasset et inscripsisset in preiudicium et dampnum ipsorum protestantium manifestum. Unde facta huiusmodi protestatione prefatus dominus Andreas de Bathor nominibus et in personis quorum supra prememoratum Stephanum Rozgony a quacumque obligatione et inscriptione prescriptorum universorum castrorum, castellorum, oppidorum, villarum, possessionum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum ubilibet, ut premittitur, et in quibuscumque comitatibus huius regni et partibus sibi subiectis existentium et habitorum, prefatum vero dominum Stephanum de Bathor palatinum et alios quoslibet cuiuscunque status et condicionis homines ab occupatione, usurpatione et ad se receptione seque quovis quesito sub colore in dominium eorundem et earundem intromissione et sibi ipsis statui factione usuque fructuum et quarumlibet utilitatum suarum perceptione seu percipi factione, regiam vero maiestatem a donatione et a collatione consensusque sui regii superinde adhibitione, loca etiam quevis credibilia ab litterarum eorundem extradatione et emanari factione quomodolibet iam factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum etc. Datum in festo Beati Egidii abbatis, anno Domini 1522.

260

1522. szeptember 1.

A budai káptalan előtt Bátori András szatmári és szabolcsi ispán – a maga, felesége, Katalin meg gyermekeik, Bonaventura András, György és Klára nevében – tiltakozik az ellen, hogy Bátori István nádor lekötötte Buják várat és uradalmát Mazóviai Zsófiának hitbére gyanánt.

Bejegyzés a budai káptalan protocollumában (DL 106 083.) p. 623-624. – A bejegyzés szövege mellett: *Lecta et extradata in duobus paribus.* – Átírta a budai káptalan Újlaki Lőrinc országbíró 1522. szept. 21-i, Bátori István nádor kérésére kiadott parancsára 1522. szept. 23-i oklevelében. DL 23 678. (NRA 339-11.) – Átírta a pozsonyi káptalan 1768. január 13-i oklevelében. DL 98 499. p. 22-26. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod magnificus dominus Andreas de Bathor comes comitatum Zathmariensis et de Zabolch in sua, necnon Andree Bonaventure et Georgii filiorum et puelle Clare filie suorum nominibus et in personis nostram personaliter veniens in presentiam per modum protestationis, revocationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod licet dominus Andreas de Bathor temporibus proxime transactis variis verbis interdum blanditiosis, interdum vero minatoriis aliisque nonnullis promissionibus et persuasionibus spectabilis et magnifici domini Stephani de eadem Bathor, regni huius Hungarie palatini et iudicis Comanorum ac comitis Themesiensis etc. fratris sui uterini allectus et inductus illi fassioni, quam idem dominus Stephanus de Bathor palatinus de et super solutione illorum viginti milium florenorum, quos idem dominus Stephanus de Bathor palatinus de bonis et iuribus possessionariis ipsum una cum ipso protestanti ac magnifico domino Georgio de Bathor comiti comitatus Simigiensis etc., fratre ipsorum carnali natu maiori concernentibus generose puelle Sophie, filie illustris ducis Mazovie etc. sponse sue in casu, quo eadem puella Sophia sponsa sua matrimonio confirmato ab eodem domino Step-

no palatino proles habere minime posset, solvere promississet et assumpsisset, mediante fassione sua coram reverendissimo domino Ladislao Zalkano episcopo ecclesie Agriensis ac cancellario regie maiestatis facta consensum suum prebuisse [...] assensum, pro quibusdam etiam viginti milibus florenis, tandem sepefatus dominus Stephanus de Bathor palatinus, prout scilicet idem protestans intellexisset et revera percepisset, [totale] castrum Bwyak in Newgradiensi simul cum omnibus suis pertinentiis ac similiter [totales] possessiones Bodonffalwa simul cum curia nobilitaria ibidem habita et Zechew, Rawazkezy et Kewbelkwth in Comaroniensi, Wyffalw in Strigoniensi et Lathran in Simigiensi comitatibus, nonnulla etiam alia bona et iura possessionaria ipsum, ut prefertur, protestantem una cum domino Stephano Bathory palatino ac prefato domino Georgio Bathory equali iure concernentia prememorata puelle Sophie sponse sue iure perhennali aut alio quovis colore seu iuris titulo obligare et inscribere vellet et niteretur vel iam de facto obligasset et inscripsisset in preiudicium et dampnum iurisque derogamen ipsorum protestantium manifestum. Unde facta huiusmodi protestatione idem dominus Andreas Bathory premissam suam fassionem tamquam, ut prefertur, sui seris persuasionibus et inductionibus ac preter omnem voluntatem suam factam in omnibus et singulis suis punctis clausulisque et titulis revocasset et retractasset, litteras denique etiam superinde sub quorumque forma verborum confectas et emanatas in toto et per omnia vanas, cassas et viribus destitutas cum matura deliberatione reliquisset et comississet, prout revocavit et retractavit ac reliquit et commisit coram nobis et nichilominus in sua, ut prefertur, ac dictorum filiorum et filie suorum nominibus et personis prememoratum dominum Stephanum palatinum ab inscriptione et obligatione tam predictorum castri et possessionum, quam etiam aliorum universorum bonorum et quorumlibet iurium possessionariorum ipsum protestantem ac filios et filiam suos, ut prefertur, una cum eisdem domino Stephano palatino et Georgio Bathory equali iure concernentium, ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni et partibus sibi subiectis existentium et habitorum, item prefatam puellam Sophiam et alios quoslibet cuiuscumque status et condicionis homines ab occupatione, usurpatione, ad se receptione detentioneque et conservatione seque quovis quesito sub colore in dominium eorundem et earundem intromissione et sibi ipsis statui factione usuque fructuum et quarumlibet utilitatum suarum perceptione seu percipi factione, regiam vero maiestatem a donatione et collatione consensusque sui regii superinde adhibitione, loca etiam quevis credibilia ab litterarum earundem extradatione et emanari factione quomodolibet iam factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum etc. Datum in festo Beati Egidii abbatis, anno 1522.

261

1522. szeptember 1.

A budai káptalan előtt Bátori András szatmári és szabolcsi ispán – a maga meg gyermekei, Bonaventura András, György és Klára nevében – tiltakozik az ellen, hogy Bátori István nádor és György somogyi ispán néhai Perneszi Imrének meg fiainak, Istvánnak, Pálnak és néhai Miklósnak adták a Somogy megyei Bolhás birtokot.

Bejegyzés a budai káptalan protocollumában (DL 106 083.) p. 624-625. – A bejegyzés szövege mellett: *Lecta et extradata in duobus paribus.* – Átírta a budai káptalan Újlaki Lőrinc országbíró

1522. szept. 21-i Bátori István nádor kérésére kiadott parancsára 1522. szept. 23-i oklevelében. DL 23 678. (NRA 339-11.) – Átírta a pozsonyi káptalan 1768. január 13-i oklevelében. DL 98 499. p. 26-28. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Budensis memorie commendamus per presentes, quod magnificus dominus Andreas de Bathor comes comitatum Zathmariensis et de Zabolch in sua ac Andree Bonaventure et Georgii filiorum, pulle Clare filie suorum nominibus et in personis nostram personaliter veniens in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod licet ipse nullo unquam tempore in aliquo loco credibili et super possessione Bolha vocata in comitatu Simigiensi existenti ipsum Andream Bathory una cum spectabili et magnifico domino Stephano de eadem Bathor regni huius Hungarie palatino et iudice Comanorum ac comiti Themesiensi etc., necnon magnifico domino Georgio de Bathor similiter comite comitatus Simigiensis, fratribus carnalibus equali iure concernenti aliquam fecerit fassionem, tamen prout idem dominus [Andreas] de Bathor protestans percepisset et revera agnovisset, prefati domini Stephanus [et Georgius] de Bathor, fratres sui, nescitur quibus respectibus, eandem totalem possessionem Bolhas absque scitu et voluntate et in persona quoque eiusdem domini Andree Bathory protestantis egregiis condam Emerico Pernezy de Ozthopan ac Stephano, Paulo et condam Nicolao filiis eiusdem iure perhennali aut aliquo alio iuris titulo dedissent et inscripissent in preiudicium et dampnum iurisque derogamen prefatorum protestantium valde magnum, unde facta huiusmodi protestatione idem dominus Andreas Bathory in sua, ut prefertur, et aliorum quorum supra nominibus et personis prefatos dominos Georgium et Stephanum Bathory a venditione, inscriptione, inignoratione et quavis alienatione prescripte possessionis Bolhas, nuncupatos vero Emericum Pernezy, Stephanum, Paulum et condam Nicolaum filios eiusdem aliosque universos et quoslibet cuiuscumque status et condicionis homines ab emptione, ad se receptione, occupatione, usurpatione detentioneque et conservatione seque quovis quesito sub colore in dominium eiusdem intromissione et sibi ipsis statui factione usuque fructuum et quorumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum perceptione seu percipi factione, regiam vero maiestatem a donatione et collatione consensusque sui regii superinde adhibitione, loca etiam quevis credibilia ab litterarum eorundem extradatione et emanari factione quomodolibet iam factis vel fiendis prohibuit contradicendo, contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum in festo Beati Egidii abbatis, anno Domini 1522.

262

1522. szeptember 4., Buda.

Bátori András szatmári és zabolcsi ispán eladja egyik budai házát Kisszerjéni Ferenc diák alkincstartónak 306 forintért.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredékével. DL 23 680. (NRA 1564-37.) – A hátlapján korabeli kézzel: *Tenetur domino Andree idem Franciscus litteratus pro pretio domus Budensis fl. I.* – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 177/645. – C. T. N.

Nos, Andreas de Bathor comes comitatum Zathmariensis et Zabowcz memorie commendamus, quibus expedit, universis, quod nos illam domum Blasii Sarwary de Wienna, ante claustrum Beati Nicolai Bude fundatam, penes domum civium civitatis Zegeadiensis existentem et habitam, quam nos ab eodem Blasio Sarwary in florenis trecentis et sex habemus, pronunc egregio Francisco litterato de Kysseryen, vicethezaurario pro eadem summa pecuniarum, videlicet trecentorum et sex florenorum vendidimus, ex quibus nunc nobis florenos ducentos et sex restituit, reliquos vero florenos centum ad festum Beati Nicolai episcopi et confessoris proxime venturum¹ reddere et deponere habebit tali tamen condicione, quod si idem Franciscus litteratus dictos centum florenos ad festum Beati Nicolai episcopi et confessoris reddere nolle, non posset aut non curaret quoquomodo, extunc eandem domum ab eodem occupare valemus et ipse Franciscus litteratus remittere teneatur, illi autem floreni, de quibus nobis satisfecit, in dampno maneat nos quoque etiam promittendo eidem, quod si nobis de predictis centum florenis satisfecerit, in illa domo eundem Franciscum litteratum propriis nostris laboribus et expensis protegere et conservare debemus *eo iure, quo apud nos extitit*², harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Bude, feria quinta post festum Beati Egidii abbatis, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo.

Andreas de Bathor
manu sua propria

¹ Dec. 6. ² A kurzívan szedett részt ugyanaz a kéz írta a sor fölé, mint az aláírást.

263

1522. szeptember 29.

A váradihegyfoki konvent kiküldöttjei előtt Rozgonyi István leánya, Katalin – Bátori András felesége – a maga meg gyermekei nevében tiltakozik, hogy Bátori István nádor és felesége, Zsófia mazóviai hercegnő, továbbá Bátori György és András, valamint apja, István bármiféle megállapodást kössenek a bujádi uradalommal kapcsolatban.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 23 686. (NRA 563-21.) – A hátlapján: *Contradicio Catherine de Rozgon contra dominos de Bathor*, 1522. – 1711. évi másolata: DL 89 167. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Repositorium 25-G-443.) – C. T. N.

Nos, capitulum ecclesie Sancti Stephani prothomartiris de promontorio Waradiensis memorie commendamus per presentes, quod nos ad instantiam et legitimum petitionem generose domine Katherine filie magnifici Stephani de Rozgon, consortis videlicet magnifici Andree de Bathor ob periculum partus imminentis nostrum in conspectum venire non valentis duos ex nobis, videlicet honorabiles magistros, Simonem de Nywl et Andream de Azalo, fratres et concanonicos ad audiendam fassionem eiusdem domine infradeclaram nostris pro testimoniis fidedignos duximus transmittendos, qui tandem ad nos exinde reversi nobis retulerunt eo modo, quod ipsi feria sexta ante festum Beati Michaelis archangeli¹ ad domum et habitationem prefate domine Katherine in oppido Bathor habitam accessissent, ibique eadem domina coram ipsis personaliter constituta in sua, necnon Andree Bonaventure et Georgii filiorum ac puelle Clare filie suorum ex dicto An-

drea Bathory susceptorum puerorum in tenera etate constitutorum personis per modum protestationis significare curavit eo modo, quod ipsa certitudinaliter intellexisset medio nonnullorum proborum virorum, quod prenominate Stephanus Rozgony favorene aut amore seu aliter qualitercumque inductus² quendam fecisset contractum fassionemque et obligamen cum spectabili et magnifico Stephano Bathory regni Hungarie palatino super bonis et iuribus possessionariis eiusdem intra ambitum huius regni existentibus et habitis, item simili modo ex relatione hominum veridicorum intellexisset magnificos Georgium de Bathor et Andream de eadem Bathor, dominum et maritum suum, ignoratur tamen, quo consilio amorene aut favore pollicitationibusque aut verbis allectivis inductos universa bona et iura possessionaria ipsorum in castro Bwyak et suis pertinentiis in Newgradien-si, Zechew et Boldogfalwa in Pesthiensi, Rawazkezy et Kewbowlkuth in Comaroniensi, Wyfalw in Strigoniensi, Kewrewshegh et Latran in Simigiensi comitatibus, alia etiam ubi-cumque et in quibuscunque comitatibus intra ambitum Hungarie et Sclavonie regnorum existentia et habita, ipsam dominam Katherinam et pueros iam fatos iure hereditario et successorie tangentia et concernentia prenarrato Stephano Bathory palatino et domine Sophie filie ducis Mosovie, sponse scilicet sue in viginti milibus florenis inscripsisse et obligasse in preiudicium eiusdem domine Katherine et puerorum predictorum. Facta pro-testatione in sua et puerorum prenarratorum personis memoratos Stephanum Rozgony, patrem ac Georgium et Andream Bathory a venditione, impignoratione et quavis alienatione, pretitulatos vero Stephanum Bathory palatinum et dominam Sophiam sponsam et alios universos ab emptione, occupatione et quovis titulo ad se receptione predictorum bonorum usuque fructuum et quarumlibet utilitatum earundem perceptione seu percipi-factione seque in dominium eorundem quovis quesito colore intromissione et usurpatione factis iam vel fiendis contradixit inhibendo et inhibuit contradicendo publice et manifeste harum nostrarum vigore et testimonio litterarum medinate. Datum in festo Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo.

¹ Szept. 25. ² A két szó a másolatból pótolva, mivel e részeket az eredeti oklevélen a pecsét szalagja takarja.

264

1523. augusztus 10.

A somogyi konvent előtt Bátori György és István nevében Csehi János Bátori Andrászt eltiltotta Rozgonyi Istvánnak a család egyetemét illető birtokai ügyében való önálló, egy-személyi eljárástól.

Papíron, a hátlapján pecsét töredékével és két későbbi kéztől származó tartalmi megjelölésekkel. DL 23 792. (NRA 339-12.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 48/56. – H. R.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod nobilis Stephanus de Cheh nominibus et in personis spectabilis et magnificorum dominorum Stephani de Bathor regni Hungarie palatini ac Georgii de eadem Bathor agazonum rega-
lium magistri nostram personaliter veniens in presentiam per modum protestationis et in-
hibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod prout prefati domini protestantes

percepissent, magnificus dominus Andreas de dicta Bathor, frater germanus prefatorum protestantium, nescitur, quo ductus spiritu, vigore cuiusdam contractus inter eosdem Stephanum, Georgium et Andream de Bathor ut ab una, ac magnificum dominum Stephanum de Rozgon tanquam partibus ab altera ordinati et facti preter scitum et voluntatem eorundem dominorum Stephani et Georgii Bathory se et suos dumtaxat heredes in bona dicti Stephani de Rozgon cum litteris regie maiestatis introduci et statui fecisset in preiudicium et dampnum iurisque derogamen prefatorum dominorum protestantium et heredum eorundem manifestum valde magnum. Cum tamen universa bona dicti Stephani de Rozgon ratione predicti contractus prefatos dominos protestantes ita et eque, uti dictum Andream de Bathor concernere dinoscerentur, unde facta huiusmodi protestatione prenominatus Stephanus de Cheh nominibus et in personis prefatorum dominorum Stephani et Georgii de Bathor protestantium, si ita est, ut scilicet dictus Andreas de Bathor pro se et suis solummodo heredibus super ipso contractu aut alio qualicumque colore aquisito super bonis prefati Stephani de Rozgon consensum regium rogasset et impetrasset, seque ipsum et suos heredes vigore litterarum super ipso consensu emanatarum in eadem bona introduci sibi que ipsi et suis heredibus statui fecisset, eundem Andream de Bathor ab huiusmodi introductione et statui factione in dominiumque bonorum prelibati Stephani de Rozgon se intromissione eorundemque pro se occupatione, capitula aut conventus et alia quevis loca credibilia a litterarum introductoriarum et statutoriarum ratione predicti contractus et pro parte dumtaxat prefati Andree de Bathor confectarum emanatione et extradatione quomodolibet iam factis vel fiendis inhibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis vigore et testimonio presentium mediante. Datum in festo Beati Laurentii martiris, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio.

265

1523. augusztus 16., Buda.

Újlaki Lőrinc országbíró meghagyja a fehérvári keresztesek konventjének, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi kúriából kiküldött királyi ember vezesse be Bátori András feleségét, Rozgonyi Katalint meg gyermekeit, valamint néhai Rozgonyi István másik leányát, Katalint, továbbá Bátori Györgyöt, Istvánt és Andrást a néhai Rozgonyi István birtokaiba.

Áírta a fehérvári keresztesek konventje 1523. szept. 12-i privilégiumában: 266. DL 24 653. (NRA 302-5.) – C. T. N.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie cruciferorum de Alba comes Laurentius de Wy-lak dux Bozne, iudex curie serenissimi principis domini Ludovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis generosarum domine Catherine consortis, necnon Andree Bonaventura, Georgii et Stephani, filiorum ac puelle Clare, filie magnifici Andree de Bathor et alterius puelle Catherine, filie magnifici condam Stephani de Rozgon, necnon magnificorum Georgii, Stephani et predicti Andree de dicta Bathor, quomodo ipsi in dominium totalium castris prefati condam Stephani Rozgony Chychwa ac possessionum Henchowcz, Mayorowcz, Serlyczke(!), Naghwysnyew, Isypoh, Waralya, Benkowcz, Therebecz, Dobra, Walko, Fyas, Porwpka, Bozyas, Also-

olchwa, Felsewolchwa et predii Damosowcz appellatarum, omnino in Zempliniensi, necnon castri Monyaros ac possessionum Monyaros, Agyagos, Charnyk, Zencze, Krodyn, Gergews, Naghkemenyen, Kyskemenyen, Babolnycza, Mychak, Lompna, Pethkes, Detrywagas, Lewrinczwagas, Herman, Byzthra, Kysysypo et Monyarospathaka vocatarum, omnino in eodem Zempliniensi, preterea castri Cherep ac possessionum modo simili Cherep, Thard et Babona dictarum, in Borsodiensi, necnon possessionum, portionum possessionariarum in oppidis Gengyes et Porozlo ac vadi Ticie ibidem exigi consueti, necnon Farnos, Iwan, Halaz et Bene vocatarum, in Hewesiensi ac oppidi Warano et tributi ibidem exigi soliti, necnon possessionum Zamwthzachwr, Dawidwagasa, Banyachka, Wehecz, Lomnycza, Chemernye, Chaklo, Sokwth, Rwdel, Hyesthreb, Menyk, Chychoka, Nemeth, Ranyo et Preschychwa omnino in ipso Zempliniensi, item oppidi Rozgon nominati ac possessionum Waykocz, Kyralnepy, Harazthy et Gywlwez vocatarum, in Abauywariensi atque oppidi iam et possessionum Beky, Kayatha in de Saros, item etiam possessionum Hewyz, Thwra, Walko, Zenthlazlo, Irswezegh, Zenthfalwa, Orozlo, Nyereghaz, Zenthgyergh, Oncztheleke, Sydo, Zewryn, Felmacha, Almacha, Eczkend, Sydothelek, Zenthpalarnyeka, Dwsnod, Lyghetheghhaz et Keerwelgye nuncupatarum, omnino in Pesthiensi comitatibus existentium habitatumque et adiacentium ac iuris patronatus ecclesie de Monosthor in eodem comitatu Pesthiensi existentis, ipsos exponentes vigore cuiusdam contractus ac consensus et iuris prefati domini nostri regis titulo concernentium legitime velint introire. Super quo vestram amicitiam harum serie requirimus et hortamur diligenter, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magistri Petrus de Bereg aut Stanizlaus de Kyszybyn vel Emericus de Fywzesmegyer sin Franciscus de Kaplath aliis absentibus homo noster de curia regia per nos ad id specialiter transmissus ad facies prescriptorum totalium castri prelibati condam Stephani de Rozgon Chychwa ac possessionum Henchowcz, Mayorocz, Sedlyczke, Naghwysnyew, Isypoh, Warallya, Benkoch, Therebecz, Dobra, Walko, Fyas, Prorwpka(!), Bozyas, Alsoolchwa, Felsewolchwa et predii Damosowcz appellatarum, omnino in Zempliniensi, necnon castri Monyoros ac possessionum similiter Monyoros, Agyagos, Charnyk, Zencze, Krodyn, Gerghws, Naghkemenyn, Kyskemenyn, Babolnycza, Mychak, Lompna, Pethkes, Detrywagas, Lewrinczwagas, Herman, Byzthra, Kysysypo et Monyorospathaka vocatarum, omnino in eodem Zempliniensi, preterea castri Cherep ac possessionum modo simili Cherep, Thard et Babona dictarum, in Borsodiensi, necnon possessionum portionumque possessionariarum in oppidis Gengyes et Porozlo ac vadi Ticie ibidem exigi consueti, necnon Farnos, Iwan, Halaz et Bene vocatarum, in Hewesiensi ac oppidi Warano et tributi ibidem exigi soliti, necnon possessionum Zamwthzachwr, Dawidwagasa, Banyachka, Wehecz, Lomnycza, Chemernye, Chaklo, Sokwth, Rwdel, Hyesthreb, Menyk, Chychoka, Nemeth, Ranyo, Preschychwa omnino in ipso Zempliniensi, item oppidi Rozgon nominati ac possessionum Wykocz, Kyralnepy, Harazthy et Gywlwez vocatarum, in Abawywariensi atque oppidi iam et possessionum Beky, Kayatha in de Saros, item possessionum Hewyz, Thwra, Walko, Zenthlazlo, Iswezegh(!), Zenthfalwa, Orozlo, Nyereghhaz, Zenthgyergh, Oncztheleke, Sydo, Zewryn, Felmacha, Almacha, Eczkend, Sydothelek, Zenthpalarnyeka, Dwsnod, Lyghetheghhaz et Keerwelgye nuncupatarum, omnino in Pesthiensi comitatibus existentium habitatumque et adiacentium ac iuris patronatus ecclesie de Monosthor antedictae in eodem comitatu existentis vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos exponentes in dominium earundem et eorum-

dem statuatque eadem et easdem eisdem ipsorumque heredibus et posteritatibus utriusque sexus universis simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure et titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatos exponentes regiam in presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis statutioni intererunt ac iurium possessionariorum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, prefato domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, in crastino festi Assumptionis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio.

266

1523. szeptember 12.

A fehérvári keresztesek konventje emlékeztül adja, hogy Újlaki Lőrinc országbíró parancsára kiküldötte jelenlétében a királyi ember ellentmondás nélkül bevezette a mondottakat néhai Rozgonyi István birtokaiba és birtokrészeibe.

Hártyán, kiemelt első sorral, függőpecsét nyomával. DL 24 653. (NRA 302-5.) – A hátlapján: *Litere statutoria super bona condam domini pye memorie Stefani de Rozgon facta est. B. – C. T. N.*

Conventus cruciferorum ordinis Sancti Iohannis Hierosolimitani domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba omnibus Cristi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris, salutem in omnium salutis largitore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod nos litteras illustris comitis Laurentii de Wylak ducis Bozne, iudicis curie serenissimi principis et domini, domini Ludovici, Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc., domini nostri gratiosissimi introductorias et statutorias nobis amicabiliter loquentes et directas honore, quo decuit, recepimus in hec verba:

Itt következik Újlaki Lőrinc országbíró 1523. augusztus 16-i oklevele (265).

Unde nos amicabilibus petitionibus prefati iudicis curie annuentes, ut tenemur, una cum prenominate magistro Emerico de Fywzesmegyer tamquam homine suo de curia regia per ipsum ad id specialiter transmissis nostrum hominem, videlicet honorabilem et religiosum fratrem Petrum de prelata Alba presbiterum cruciferum, socium nostrum conventualem ad premissam statutionem fideliter peragendam nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod ipsi feria sexta proxima ante festum Beati Egidii abbatis et confessoris proxime preteritum¹ aliisque diebus immediate sequentibus ad id aptis et sufficientibus ad facies prescriptorum totalium castri prelibati condam Stephani de Rozgon Chychwa ac possessionum Henchowcz, Mayorocz, Sedlycze, Naghwysnyew, Isypo, Warallya, Benkocz, Therebecz, Dobra, Walko, Fyas, Prorwpka(!), Bozyas, Alsoolchwa, Felsewolchwa et predii Damosowcz, necnon castri Monyoros ac possessionum similiter Monyoros, Agyagos, Charnyk, Zenche, Krodyn, Gyerghws, Naghkemenyen, Kyskemenyen, Babolnycza, Mychak, Lompna, Pethkes, Detrywagas, Lewrinczwagas, Herman, Byzthra, Kysysypo et Monyorospathaka, preterea castri Cherep ac possessionum modo simili Cherep, Thard et Babona, necnon possessionum portionumque possessionariorum in oppidis

Gyengyews et Porozlo ac vadi Ticie ibidem exigi consueti, necnon Farnos, Iwan, Halaz et Bene ac oppidi Warano et tributii ibidem exigi soliti, necnon possessionum Zamwthzachwr, Dawidwagasa, Banyachka, Wehecz, Lomnycza, Chemernye, Chaklo, Sokwth, Rwdel, Hyesthreb, Menyk, Chychoka, Nemeth, Ranyo, Pereschychwa, item oppidi Rozgon nominati ac possessionum Wykowcz, Kyralnepy, Harazthy et Gywlwez, atque oppidi Iam et possessionum Beky, Kayatha, item possessionum Hewyz, Thwra, Walko, Zenthlazlo, Irswazegh, Zenthfalwa, Orozlo, Nyereghhaz, Zenthgyewrgh, Oncztheleke, Sydo, Zewryn, Felmacha, Almacha, Eczkend, Sydothelek, Zenthpalarnyeka, Dwsnood, Lyghetheghhaz et Keerwelgye ac iuris patronatus ecclesie de Monosthor comitatibus in prescriptis adiacentium vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis et signanter nobilibus Georgio de Hozzwmezzew, Francisco de Possa, Andrea et Iohannes de Komorocz, Stephano et Petro de Kwrcho, Michaele de eadem et Ambrosio Nagh de Kysfalwd atque providis Thoma Zytho factore, Iohanne Bwdyla in Thaverna et Alberto Gal iudice in Mathyasfalwa magnifici domini Francisci de Homonna, Paulo Mathwz iudice in Palyanka nobilis Leonardi de Cheb, Augustino Balycza nobilis Ladislai de Bwthka in eadem Polyanka, Michaele Kassar iudice et Iohannes Adam, aliter Symon dicto Iurato civibus egregii Francisci Sos de Sowa in Byzthra possessionibus vocatis iobagionibus commorantibus pro parte prescriptorum castrorum Chychwa et Monyoros ac oppidi Warano et pertinentiarum eorundem, item similiter nobilibus Ladislao de Watha iudice nobilium prescripti comitatus Borsodiensis, Bartholomeo Pelbarth, Barnaba Korom et Paulo Folthy de eadem Watha, necnon providis Alberto Bagol, altero Alberto Zay iobagionibus religiosorum fratrum Carthusiensium de Tharkan in possessione eorundem Sercz vocata commorantibus pro parte pretacti castris Cherep et pertinentiarum eiusdem, preterea consimiliter nobilibus Petro Kys de Gyerghy, Andrea filio eiusdem et Iohanne de Olchwar atque providis Matheo Brygel in dicta Olchwar, Nicolao Trebo in Rassy religiosi fratris Iohannis abbatis ecclesie de Zeplak iudicibus, Clemente Egyed, Michaele Wamos in Rwezka magnificorum Anthonii de Lossoncz et Iohanne Symon in Zwynye possessionibus iobagionibus commorantibus Petri de Peren in prenominatorum dominorum ipsorum personis pro parte antedictorum oppidorum Rozgon pertinentiarumque eorundem, demum consimiliter nobilibus Ladislao Glesan de Thothfalw, Francisco Tharnok de Thothsambok et Petro de Zenthersebeth pro parte oppidi Thwra et pertinentiarum eiusdem aliisque nonnullis probis nobilibus et ignobilibus inibi legitime convocatis et presentibus accessissent idemque homo prefati domini iudicis curie ipso nostro testimonio presente introduxisset prefatos exponentes in dominium eorundem et earundem stauissetque eadem et easdem eisdem ipsorumque heredibus et posteritatibus utriusque sexus universis simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis iure et titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda nullo penitus contradictore apparente, dempta prescripta possessione Sydothelek, statutioni cuius contradictum extitit, legitimis etiam diebus et horis congruis in faciebus eorundem et earundem moram faciendo. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentes et autentici sigilli nostri maioris munimine roboratas duximus concedendas. Datum sedecimo die diei ultime statutionis predictae, anno Domini supradicto.

¹ Aug. 28.

267

1523. november 13., Pozsony.

II. Lajos király bizonyítja, hogy Bátori István visszaadta Török Miklósnak és Bálintnak birtokaikat.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 23 853. (NRA 413-31.) – A hátlapján keresztben: *Expeditoria super resignatione Fwthag et Cheregh.* – Kiadása: Enyingi Török 4. sz. – C. T. N.

Nos, Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. recognoscimus per presentes litteras nostras, quod fidelis noster spectabilis et magnificus Stephanus de Bathor alias regni nostri Hungarie palatinus castrum Cheregh ac oppida similiter Cheregh et Fwthag magnificorum Valentini et Nicolai Thewrek, que ob amissione castri Nandoralbensis eidem Stephano de Bathor pro sex milibus florenorum sub certis condicionibus inscripseramus et in manibus eiusdem reliqueramus, iuxta deliberationem magistrorum prothonotariorum assessorumque sedis nostre iudicarie ac dominorum consiliariorum nostrorum superinde nuper primum Bude, deinde in Wessegrad factam ex commissione nostra prefatis Nicolao et Valentino Therek per manus fidelis nostri reverendissimi in Christo patris domini Pauli Thomory archiepiscopi Colocensis resignavit et restituit, super cuius quidem castri ac oppidorum predictorum eorumque pertinentiarum resignatione prefatum Stephanum de Bathor quittum et expeditum reddidimus et commisimus, immo reddimus et committimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum Posonii, feria secunda proxima ante festum Beate Helisabeth vidue, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio.

Ludovicus rex
manu propria

268

1524. április 30., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a leleszi konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi ember vezesse be Bátori Andrást és feleségét a néhai Rozgonyi István Kajáta birtokába.

Papíron, papírfelzetes zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-310. (DF 211 079.) – A küzlet: *Fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez, pro magnifico Andrea de Bathor et alia intrascripta, introductoria et statutoria.* – A hátlapján keresztben konventi feljegyzés. Az oklevél szövege mellett és alatt a konvent 1524. jún. 3-i jelentésének a fogalmazványa: **269.** – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, conventui ecclesie de Lelez salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut decet, habentes respectum ad fidem et fidelitatem et servitiorum merita fidelis nostri magnifici Andree de Bathor comitis comitatus Zathmariensis, que idem sacre inprimis huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre pro locorum et temporum varietate cum summa semper fidelitatis constantia exhibuit et impendit, totalem possessionem magnifici quondam Stephani de Rozgon Kayatha vocatam, in comitatu de Saros existentem, que per mortem et defectum seminis

eiusdem quondam Stephani de Rozgon ad sacram dicti regni nostri Hungarie coronam consequenterque collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam eiusdem regni nostri Hungarie consuetudinem atque legem rite et legitime devoluta esse perhibetur et redacta, simul cum omni et totali iure nostro regio, si quod in eadem possessione etiam alias qualitercumque haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem ac pariter cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato Andree de Bathor ac generose domine Katherine de Rozgon, consorti eiusdem vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum dedimus, donaverimus et contulimus velimusque eosdem in dominium eiusdem per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Emericus aut Franciscus de Kellemes vel Ladislaus sin Stephanus de Zwynye alii absentibus homo noster ad faciem prefate possessionis ipsius quondam Stephani Rozgony consequenterque iuris nostri regii in eadem habiti vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat prefatos Andream de Bathor ac dominam Katherinam, consortem eiusdem in dominium eiusdem ac dicti iuris nostri regii in eadem habiti statuatque eandem et idem eisdem simul cum cunctis utilitatibus suis et pertinentiis quibuslibet premissis nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidenda, si non fuerit contradictum, contradictores vero, qui si fuerint, evocet eosdem contra annotatum Andream de Bathor et dominam Katherinam, consortem eiusdem ad terminum competentem in curiam nostram regiam, nostram scilicet personalem in presentiam rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec huiusmodi possessionarie introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premissis possessionarie statutioni intulerunt, nominibus ac possessionis inibi statuende nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, eidem nostre personali presentie fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo ante festum Beatorum Phylippi et Iacobi apostolorum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

Lecta.

269

1524. június 3.

A leleszi konvent jelenti II. Lajos királynak, hogy parancsa értelmében kiküldöttje jelenlétében a királyi ember bevezette volna Bátori Andrást és feleségét Kajáta birtokba, de annak Nyási Demeter kánonjogi doktor, esztergomi vikárius nevében ellentmondtak, ezért megidéztek őt a királyi személyes jelenlét elé.

Fogalmazvány a parancslevél szövege mellett és alatt, a hátlapon alul: *Relatio extradata*. Leleszi konvent orsz. lt., Stat. B-310. (DF 211 079.) – C. T. N.

Serenissimo principi et domino, domino Ludovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino eorum gratosissimo conventus ecclesie Sancti Crucis de Lelez orationum suffragia in Domino devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit serenitas nos lit-

teras eiusdem introductorias et statutorias nobis preceptorie sonantes et directas summa cum reverentia recepisse in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1524. április 30-i oklevele (268).

Nos mandatis vestre maiestatis in omnibus, uti tenemur, obedire volentes, una cum prefato Stephano de Zwynye tamquam homine maiestatis vestre nostrum hominem, videlicet religiosum fratrem Iohannem de Bech presbiterum ecclesie nostre conventualem ad premissam statutionem fideliter exequendam nostro pro testimonio fidedignum duximus transmittendum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi feria quarta proxima ante festum Sacratissimi Corporis Christi proxime preteritum¹ ad faciem prefate possessionis condam Stephani Rozgony consequenterque iuris vestri regii in eadem habiti vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent idemque homo maiestatis vestre dicto nostro testimonio presente eodem die introduxisset prefatos Andream de Bathor et dominam Katherinam, consortem eiusdem in dominium eiusdem ac dicti iuris vestri regii in eadem habiti statuissetque eandem et idem eisdem simul cum cunctis utilitatibus suis et pertinentiis quibuslibet premissis vestre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendam nemine protunc ibidem contradicente. Verum postea, quinto die statutionis prectacte nobilis Cristoforus de Ianossy in persona reverendi Demetrii de Nyas decretorum doctoris, vicarii ecclesie Strigoniensis hic in conventu coram nobis huiusmodi statutioni contradixit, ob quam quidem eius contradictionem nos prefatum Demetrium de Nyas statim medio eiusdem Cristofori contra annotatum Andream de Bathor et dominam Katherinam, consortem eiusdem ad octavas festi Beati Michaelis archangeli proxime venturas in curiam vestram regiam, vestre scilicet maiestatis personalem evocavimus in presentiam rationem contradictionis eiusdem redditurum. Datum decimo die diei evocationis premissis, anno Domini supradicto.

¹ Máj. 25.

270

1524. szeptember 12., Buda.

II. Lajos király megparancsolja a budai káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember vezesse be néhai Rozgonyi István leányait, Katalint, Bátori András feleségét és másikat, szintén Katalin nevű hajadon leányát apjuk birtokaiba.

Átírta a budai káptalan 1525. szept. 22-i oklevelében: **272**. Kassa város titkos lt., MM-Báthory 2. (DF 269 930.) – Újkori másolatai: DL 60 104. (Forgách cs. lt.) és DL 72 208. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – C. T. N.

Ludovicus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. fidelibus nostris, capitulo ecclesie Budensis salutem et gratiam. Cum nos debitum, ut par est, habentes respectum ad preclaram fidem fideliumque servitiorum cumulatissima merita fidelis nostri magnifici Andree de Bathor comitis comitatus Zathmariensis, que ipse sacre primum huius regni nostri Hungarie corone deindeque maiestati nostre pro locorum et temporum diversitate¹ atque

condicione integerima semper constantia exhibuit et impendit, cum igitur ex eo, tum vero ad humilime supplicationis instantiam nonnullorum fidelium nostrorum per eos pro parte generosarum domine Katherine, consortis eiusdem Andree de Bathor et puelle similiter Katherine, filiarum videlicet magnifici condam Stephani filii olim Iohannis iunioris de Rozgon, nostre factam maiestati, totum et omne ius nostrum regium, si quod nos tam per mortem et defectum seminis masculini sexus prefati condam Stephani de Rozgon aliter de Monyaros, quam etiam alias qualitercumque in totalibus castris Chychwa et Monyaros predicto in Zempliniensi ac Rozgon, Gyerke, Zepsey et Zyna in Abawyvariensi ac Cherep vocatis in Borsodiensi, item portionibus possessionariis in oppidis Gyenges et Porozlo vadoque Ticie ibidem exigi solito in Hewesiensi, necnon Zenthffalwa ac Thwra, Irswazeg, Felmacha, Almacha et pertinentiis Hewwyzwegye in Pesthiensi aliisque universis oppidis, villis, possessionibus, prediis portionibusque et iuribus possessionariis tam in predictis, quam etiam aliis ubivis et in quibuscumque comitatibus predicti regni nostri Hungarie adiacentibus, existentibus et habitis, que videlicet prefati condam Stephani filii prelibati olim Iohannis iunioris de Rozgon ac progenitorum fratrumque et predecessorum suorum prefuissent, haberemus ac eadem et eedem nostram ex quibuscumque causis, viis, modis et rationibus concernerent vel in futurum concernere possent maiestatem, pariter cum cunctis eorundem et earundem utilitatibus et pertinentiis quibuslibet memoratis domine Katherine, consorti prefati Andree de Bathor et puelle similiter Katherine, filiabus videlicet dicti condam Stephani de Rozgon ipsorumque heredibus et posteritatibus universis, in casu vero, quo easdem dominam Katherinam, consortem ipsius Andree de Bathor et puellam similiter Katherinam heredibus et posteritatibus, quod Deus avertat, deficere contingeret, memorato Andree de Bathor ac per eum magnificis Georgio agazonum nostrorum regalium magistro et Stephano de predicta Bathor, fratribus suis carnalibus ipsorumque similiter heredibus et posteritatibus utriusque sexus universis vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum in perpetuum contulerimus velimusque eosdem in dominium eorundem et earundem universorum oppidorum, villarum, possessionum portionumque et iurium possessionariorum ubilibet et in quibuscumque comitatibus huius regni nostri Hungarie adiacentium ac dicti iuris nostri regii in eisdem, ut premittitur, qualitercumque habiti vel in futurum quovis modo habere sperandi per nostrum et vestrum homines legitime facere introduci. Super quo fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael de Naghaban vel Iohannes Chorba aut Petrus de Ibran sin Nicolaus Orgowan de Mylethynch sive Albertus de Philpes aliis absentibus homo noster de curia nostra regia per nos ad id specialiter transmissus ad facies prescriptorum castrorum Chychwa ac Monyaros et Cherep consequenterque oppidorum Warano et tributi ibidem exigi soliti ac Rozgon et Zewlewske, necnon Gyerke, Zepsey et Zyna, preterea portionum possessionariarum in oppidis Porozlo ac Gyengyes vadique Ticie ibidem exigi soliti, necnon Zenthffalwa, Thwra, Irswazegh, Felmacha, Almacha et pertinentiarum Hewwyzwegye aliorumque universorum oppidorum, villarum, possessionum, prediorum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum, que, ut premittitur, prelibati condam Stephani de Rozgon ac progenitorum fratrumque et predecessorum suorum universorum prefuissent, vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo introducat annotatas dominam Katherinam, consortem prefati Andree de dicta Bathor et puellam similiter Katherinam, filias

annotati condam Stephani Rozgony ipsarumque heredes et posteritates universos ac in casu premissi defectus seminis memoratos Andream Bathory et per eum Georgium et Stephanum similiter Bathory in dominium eorundem et earundem ac dicti iuris nostri regii in eisdem qualitercumque habiti statuatque easdem et eadem eisdem premisse nove nostre donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, evocet eosdem contra annotatas exponentes ad terminum competentem nostram personalem in presentiam rationem contradictionis eorundem reddituros. Et post hec huiusmodi introductionis et statutionis seriem cum contradictorum et evocatorum, si qui fuerint, vicinorumque et commetaneorum, qui premisse statutioni intererunt, ac castrorum, castellorum oppidorumque et villarum, necnon possessionum ac portionum et quorumlibet iurium possessionariorum inibi statuendorum nominibus terminoque assignato, ut fuerit expediens, dicte nostre personali presentie fideliter suo modo rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Nativitatis Beatissime Virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

¹ Előtte a *varietate* szó kihúzza.

271

1524. október 21., Buda

Bátori István nádor a Valkó megyei Ivánka castellumot adományozza alnádorának, Getyei Jánosnak.

Hártyán, kiemelt és díszített első sorral, függőpecsét selyemzsinórával. DL 47 572. (Múz. Törzsanyag, Zarka 5-20.) – A hátlapján középén: *Yvanka dolga.* – C. T. N.

Nos, Stephanus de Bathor regni Hungarie palatinus et iudex Cumanorum memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos oneribus magnifici domini Andree de predicta Bathor, fratris nostri carnalis ac Stanislai filii, cunctorumque fratrum, proximorum et consanguineorum nostrorum in subscriptis super nos levatis, attentis et consideratis multimodis servitiis egregii Iohannis de Gethye, predicti regni Hungarie vicepalatini, que ipse ab ineunte etate sua, primum spectabili et magnifico condam domino comiti Stephano de Bathor, alias iudici curie regie et wayvode Transilvano, fratri nostro carissimo tandemque nobis et toti domui familieque Bathoree pro locorum et temporum diversitate cum omni fidelitatis constantia et animi integralitate atque sanguinis sui effusione non parcendo persone et expensis suis indefesse exhibuisset et impendisset, totum et omne ius nostrum, quod in totali castello Iwanka vocato, in comitatu de Walko existenti, item oppidis, villis, possessionibus portionibusque et iuribus possessionariis ad idem castellum pertinentibus, ex donatione et collatione serenissimi principis condam domini Wladislai regis bone memorie per defectum seminis condam Petri Isthy de Inarch alias de Dabas¹ una cum dictis fratribus nostris haberemus aut habere speraremus, quoquo modo etiam in futurum simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero

quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris metis et antiquis existentibus memorato Iohanni de Gethye vicepatino et generose domine Barbare de Zenthpether, alias relicte condam Petri de Zay, nunc vero consorti eiusdem Iohannis Gethyey, item Francisco dicti Petri Zay et alteri Francisco ipsius Iohannis Gethyey filiis ex ipsa domina Barbara procreatis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum Bude, in festo Beatarum Undecim milia Virginum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

Elvgy²

¹ Utólag, az üresen hagyott helyre beírva. ² Ellyevölgyi János ítélmester kézjegye.

272

1525. szeptember 22.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy 1524. szeptember 12-i parancsa értelmében tanúbizonyosságuk jelenlétében a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember a felsorolt helyeken és időpontokban bevezette volna néhai Rozgonyi István leányait apjuk birtokaiba, de az ellentmondók miatt nem tudta, ezért megidéztek azokat.

Papíron, pecsételés a fénykép alapján nem állapítható meg. Kassa város titkos lt., MM-Báthory 2. (DF 269 930.) – Újkori másolatai: DL 60 104. (Forgách cs. lt.) és DL 72 208. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.) – C. T. N.

Serenissimo principi, domino Ludovico Dei gratia regi Hungarie et Bohemie etc., domino eorum gratiosissimo capitulum ecclesie Budensis orationum suffragia devotarum. Vestra noverit serenitas nos litteras eiusdem vestre serenitatis introductorias et statutorias nobis loquentes et directas reverentia, qua decuit, recepit in hec verba:

Itt következik II. Lajos király 1524. szeptember 12-i oklevele (270).

Nos itaque mandatis vestre serenitatis in omnibus obedientes, uti tenemur, una cum prenominate Michaele de Naghabon, homine vestre serenitatis de curia vestra regia per eandem vestram serenitatem ad id specialiter transmissum nostrum hominem, videlicet discretum Iohannem presbiterum, rectorem altaris Beati Iohannis Baptiste in dicta ecclesia nostra fundati, ad premissa fideliter exequenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt eo modo, quod primo ipsi sabbato proximo post festum Beati Bartholomei apostoli proxime preteritum¹ ad facies prescripti oppidi Warano ac tributum ibidem exigere soliti, necnon prenotati castri Chychwa, tandem die dominico immediate sequenti² ad facies pretitulati castri Monyaros, exposit in festo Beati Augustini episcopi et confessoris similiter proxime preterito³ ad facies antedicti oppidi Rozgon, deinde in festo Decollationis Beati Iohannis Baptiste consimiliter proxime preterito⁴ ad facies pretitulatorum oppidorum Zepsy et Zyna, item feria quarta immediate sequenti⁵ ad facies prenotati oppidi Gyerke, demum feria sexta similiter immediate sequenti, in festo videlicet Beati Egidii abbatis modo simili pro-

xime preterito⁶ ad facies pretitulati oppidi Zewlewske, item die dominico proximo post dictum festum Beati Egidii abbatis⁷ ad facies dictorum castris Cherep et oppidi Porozlo, tandem feria secunda⁸ ad facies dicti oppidi Gyengyes, deinde feria tertia⁹ ad facies pretulatarum possessionum Almacha, Felmacha et Thwra, preterea feria quarta¹⁰ ad facies annotate possessionis Irswazeg, postremo feria quinta,¹¹ diebus scilicet post sese immediate sequentibus ad facies preallegate possessionis Zenthfalwa consequenterque prescriptarum totalium portionum possessionariarum annotati condam Stephani de Rozgon in predictis oppidis Gyengyes, Porozlo ac Thwra, Irswazeg, Felmacha, Almacha et pertinentiis Hewwyzweelgye ac Zenthffalwa habitarum, necnon vadi in fluvio Ticie, in territorio dicti oppidi Porozlo habiti accedentes, vicinis et commetaneis eorundem et earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus dum idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio semper presente locis et diebus in prenotatis annotatas dominam Katherinam consortem prenominati Andree Bathory et puellam similiter Katherinam, filias annotati condam Stephani de Rozgon ipsarumque heredes et posteritates universos ac in casu premissi defectus seminis memoratos Andream Bathory et per eum Georgium et Stephanum similiter Bathory in dominium eorundem et earundem ac dicti iuris vestri regii in eisdem qualitercumque habiti introducere easdemque et eadem eisdem simul cum cunctis predictorum castrorum, oppidorum, possessionum et portionum possessionariarum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet premisse vestre nove regie donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas statuere voluissent ac deinde etiam aliis diebus sequentibus ad id aptis ac sufficientibus ubique in facies dictorum castrorum, oppidorum, possessionum et portionum possessionariarum ad facies aliorumque universorum oppidorum, villarum et possessionum predictorum portionumque et quorumlibet iurium possessionariorum, tam, ut prefertur, in predictis, quam etiam aliis ubivis et in quibuscunque comitatibus predicti huius regni Hungarie adiacentium existentiumque et habitorum, que, ut premittitur, annotati condam Stephani de Rozgon ac progenitorum fratrumque et predecessorum suorum universorum prefuissent, accedere ac easdem et eadem simul cum prescripto iure regio in eisdem habito modo simili prefatis domine Katherine et puelle alteri Katherine premisse vestre regie donationis titulo ipsis incumbenti perpetuo possidendas statuere velle narrassent, extunc primo nobilis Stephanus de Mellethe magister curie generose domine Cristine relicte prefati condam Stephani de Rozgon in facie predicti castris Monyaros nomine et in persona eiusdem domine Cristine, domine sue revocata primum et retractata illa contradictoria inhibitione, quam scilicet nobilis Stephanus de Passa provisor curie ipsius domine Cristine similiter nomine et in persona eiusdem domine Cristine, domine sue in facie prescripti oppidi Warano tempore statutionis eiusdem, iuri dumtaxat ipsius domine Cristine in eodem oppido et pertinentiis suarum habito, prefatis utputa domina Katherina consorte annotati Andree Bathory et puella altera Katherina, filiabus prelibati condam Stephani de Rozgon in pacifico dominio portionum suarum ipsas de eodem oppido et pertinentiis suarum concernentium relinquendo fecisset, totali statutioni tam eiusdem oppidi Warano, quam etiam dictorum castrorum Monyaros et Chychwa et omnium pertinentiarum eorundem; item nobilis Stephanus Barna, familiaris prefate domine Cristine totali statutioni prenotatorum oppidorum Rozgon, Zepsy, Zyna, Gyerke et omnium pertinentiarum eorundem; item nobilis Franciscus filius nobilis Michaelis litterati de Monyaros, familiaris consimiliter dicte domine Cristine totali statutioni prenotati oppidi Zewlewske, item totali statutioni castris Cherep ac ibidem etiam totalium portionum possessionariarum in oppido

Porozlo habitarum, quarum scilicet statutioni in facie earundem contradictum non fuerat, et omnium pertinentiarum earundem nobilis Michael de Dobrawyth, similiter familiaris dicte domine Cristine; item statutionibus pretitularum totalium portionum possessionariarum in prenotato oppido Gyengyes ac possessionibus Thwra, Irswazeg et Zenthfalwa, ibique scilicet statutionum ipsarum diebus et locis in prenotatis nomine et in persona annotate dumtaxat puelle Katherine, filie dicti condam Stephani de Rozgon, prefata domina Cristina relicta eiusdem condam Stephani de Rozgon contradictionis velamine obviare fecisset, item similiter statutioni pretactarum portionum possessionariarum in pretitulatis possessionibus Almacha et Felmacha pertinentiisque Hewwyzwelgy, ad easdem scilicet pertinentibus nobilis Petrus litteratus de Egerzeg, familiaris egregii Georgii de Mekche in eiusdem Georgii Mekchey, domini sui, necnon generose domine Potentiane alias egregii condam Ladislai litterati de Kwbyn, modo vero egregii condam Francisci de Zempsey relicte, necnon nobilium Francisci, Gasparis, Balthasar et Ladislai filiorum eiusdem condam Francisci Zempsey atque egregii Leonardi de dicta Kwbyn nominibus et personis, item nobilis Blasius de Damon statutioni eiusdem predii Ontheleke in pertinentiis Hewwyzwelgye adiacentis modo simili contradictionis velamine obviassent, ob quam quidem contradictionis inhibitionem mox idem homo vestre serenitatis dicto nostro testimonio presente, ubique scilicet contradictionum premissarum locis et diebus contra annotatas exponentes ad octavas festi Beati Michaelis archangeli nunc venturas, prefatam utputa dominam Cristinam, cur scilicet in persona prefate puelle Katherine contradici facere procurasset, annotatos siquidem Georgium de Mekche et dominam Potentianam relictam dicti condam Francisci Zempsey, necnon Franciscum, Gasparem, Balthasarem et Ladislaum filios eiusdem atque Leonardum de Kwbyn et Blasium de Damon rationem contradictionis earundem reddituros vestram personalem evocasset in presentiam. Tandem sedecim diebus¹² huiusmodi statutionis nondum adhuc elapsis circumspectus Leonardus litteratus civis civitatis Cassoviensis nominibus et in personis prudentium et circumspectorum Michaelis Kakwk iudicis ceterorumque iuratorum civium eiusdem civitatis Cassoviensis nostram personaliter veniens in presentiam consimiliter totali statutioni pretactorum oppidorum Zepsey et Zyna contradictionis velamine obviavit hic in capitulo coram nobis, ob quam quidem contradictionis sue inhibitionem mox nos et eosdem quoque Michaele Kakwk iudicem ac ceteros cives prescripte civitatis Cassoviensis ad predictas octavas festi Beati Michaelis archangeli modo simili vestram personalem evocatos fore denunciavimus in presentiam modo simili rationem contradictionis eorundem reddituros. Datum sexto decimo die ultime diei introductionis, statutionis et evocationis predictarum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quinto.

¹ Aug. 26. ² Aug. 27. ³ Aug. 28. ⁴ Aug. 29. ⁵ Aug. 30. ⁶ Szept. 1. ⁷ Szept. 3. ⁸ Szept. 4. ⁹ Szept. 5. ¹⁰ Szept. 6. ¹¹ Szept. 7. ¹² Szept. 22.

1526. március 28.

A somogyi konvent előtt az ecsedi és a somlyói Bátoriak nevében eltiltják a Tóti Lengyel család tagjait Szigliget vár elfoglalásától.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 24 273. (NRA 564-44.) – Regesztája: SMM 2. (1971) 43/46. (1516. márc. 19-i kelettel.) – C. T. N.

Nos, conventus monasterii Sancti Egidii de Simigio memorie commendamus, quod circumspectus Martinus sartor, iudex et iobagio magnificorum dominorum Georgii et Stephani de Bathor in portione ipsorum in oppido Somogwar vocato habita commorans, nominibus et in personis prefatorum dominorum Georgii et Stephani ac Andree de Bathor, necnon egregiorum alterius Stephani, Stanizlai et Maurittii filiorum condam Zanyzloffy de eadem Bathor nostram veniens in presentiam per modum protestationis et inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quod, prout dicti domini protestantes percepissent et revera agnovissent, egregii Ladislaus, Iohannes, Gaspar et Balthasar Lengyel de Thothy nescitur quo ducti spiritu, totale castrum Zyglygeth vocatum in comitatu Zaladiensi existens et habitum simul cum cunctis suis pertinentiis preter scitum et voluntatem dictorum protestantium a regia maiestate aliquo iuris titulo pro se ipsis impetrare et habere vellent in prejudicium et iuris derogamen prefatorum protestantium valde magnum, cum predictum castrum ipsos protestantes certo iuris titulo hereditarii concernere dinosceretur. Unde facta huiusmodi protestatione prenominatus Martinus sartor nominibus et in personis, ut premisimus, prefatorum protestantium regiam maiestatem a donatione collationeque dicti castri, prememoratos vero Ladislaum, Iohannem, Gaspar et Balthasar Lengyel et alios quoslibet ad se receptione, occupatione, detentione sibi ipsis statui factione seque ipsos in dominium eiusdem introductione, detentione, usu fructuumque et emolimentorum ac utilitatum quarumlibet perceptione seu percipi factione, capitula, conventus et alia quevis loca credibilia a litterarum statutoriarum et aliarum quarumlibet, factum dicti castri tangentium et concernentium extraditione et emanatione quomodolibet iam factis vel fiendis prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo publice et manifeste coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria quarta maioris ebdomade, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto.

274

1526. március 29.

A zalai konvent előtt az ecsedi és a somlyói Bátoriak nevében eltiltják a Tóti Lengyel család tagjait Szigliget vár elfoglalásától.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 24 275. (NRA 596-39.) – C. T. N.

Nos, conventus ecclesie Beati Adriani martiris de Zala memorie commendamus, quod circumspectus vir Stephanus Zyr vocatus, in oppido Segesd commorans nostram personaliter veniens in presentiam in magnificorum dominorum Andree, Stephani et Georgii de Bathor, necnon alterius Stephani, Sthanislai, Maurittii et aliorum dominorum Zanysloffy de eadem Bathor personis per modum inhibitionis nobis significare curavit in hunc modum, quomodo egregii Ladislaus, Iohannes et Gaspar Lengyel de Lengyelthoty in dominium occupationemque¹ castri Zeglygeth vocati, in comitatu Zaladiensi existens se se introducere ac ipsis statui facere vellent, quapropter idem dictus Stephanus Zyr, in personis quorum supra ac nominibus prefatos Ladislaum, Iohannem, Gaspar Lengyel dictos

de dicta Lengyelthothy aliosque universos et singulos, quocunque censeantur nomine, ab emptione, occupatione castri Zeglygeth se ipsos eiusdem ac alios quoslibet in dominium eiusdem intromissione ac sibi statui factione, usuum fructuum et quarumcumque utilitatum eiusdem perceptione seu percipi factione, necnon usurpatione detentioneque et conservatione, quocumque etiam quesito colore in dominium eiusdem intromissione contradixit inhibendo et inhibuit contradicendo publice et manifeste, immo contradixit et inhibuit coram nobis harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria quinta maioris ebdomade, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto.

¹ Bizonytalan olvasat.

275

1526. március 29.

A kapornaki konvent előtt az ecsedi és a somlyói Bátoriak nevében eltiltják a Tóti Lengyel család tagjait Szigliget vár elfoglalásától.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 24 274. (NRA 596-38.) – C. T. N.

Nos, conventus ecclesie Sancti Salvatoris de Kapornak memorie commendamus, quod nobilis Stephanus Zyr, in Segesd commorans nostram veniens in presentiam in personis magnificorum dominorum Georgii, Stephani et Andree de Bathor, necnon alterius Stephani, Stanislai, Mauriti et aliorum dominorum Zanysloffy de eadem Bathor egregios Ladislaum, Iohannem, Gaspar Lengyel de Lengyelthothi aliosque universos ab emptione, occupatione castri Zeglygeth seque in dominium eiusdem intromissione sibi ipsisque statui factione, usuum fructuum et quarumlibet utilitatum eiusdem perceptione seu percipi factione, necnon usupatione detentioneque et conservatione quovis modo aut quocumque colore quesito publice et manifeste prohibuit inhibendo, immo prohibuit et contradixit coram nobis vigore et testimonio presentium mediante. Datum feria quinta proxima post dominicam Palmarum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto.

276

1526. szeptember 29., Pozsony.

Mária királyné Bátori István nádornak adományozza néhai Szalkai László esztergomi érsek budai házát.

Tartalmilag átírta I. Ferdinánd király 1527. júl. 11-i oklevelében, szövegét lásd ott: **282**. HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1, fol. 99v–100r. – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 186/690.

277

1526. október 25. Pozsony.

Mária királyné a pécsi kisprépostság és az ottani oltárrektorság betöltésének a jogát Bátori István nádornak adományozza.

Tartalmilag átírta I. Ferdinánd király 1527. júl. 11-i oklevelében, szövegét lásd ott: **282.** HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1, fol. 99v–100r. – Regesztája: ETE I. 329. (E szerint jelzete: Vasvár-szombathelyi káptalan lt. F-13.)

278

1526. november 7. Pozsony.

Mária királyné Bátori István nádornak, feleségének, Zsófia mazóviai hercegnőnek, megtestvéreinek, Györgynek és Andrásnak adományozza Varasd várat és városát tartozékaikkal együtt.

Tartalmilag átírta I. Ferdinánd király 1527. júl. 11-i oklevelében, szövegét lásd ott: **282.** HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1, fol. 99v–100r.

279

1527. február 26. Esztergom.

János király Bátori András szatmári ispánnak adományozza a Szabolcs(!) megyei Bátfa birtokot.

MOL I 22. Bécsi levéltárból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory, fol. 19. (Ex actis Nadasdianis Cap. 40. Fasc. 38. No 590.) – C. T. N.

Anno 1527. Strigonii, feria 3ª proxima post festum Beati Mathiae apostoli Ioannes rex Hungariae magnifico Andreae de Bathor comiti comitatus Szatthmariensis suisque haeredibus et posteritatibus universis cum iure regio noviter contulit possessionem Bahtfa in comitatu Szabolcsiensi.

280

1527. július 10. Bécs.

Ferdinánd király Bátori István nádor hűséges szolgálatai fejében neki és feleségének adományoz egy bécsújhelyi házat annak minden tartozékával.

Tisztázat papíron. MOL E 200. 6. csomó, Báthory cs., Peres iratok (oklevelek) 75. – C. T. N.

Ferdinandus Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatiae rex, infans Hispaniarum, archidux Austriae, dux Burgundiae etc., marchio Moraviae etc., comes Tirolis etc. memorie

commendamus tenore presentium significando, quibus expedit, universis, quod nos contemplatione fidelium servitorum et benemeritorum spectabilis et magnifici fidelis nobis dilecti Stephani de Bathor, regni nostri Hungarie comitis palatini ac iudicis Comanorum nostram in eum vicissim gratitudinem et liberalitatem demonstrare volentes, nos eidem comiti palatino eiusque coniugi illustrissime domine Sophie, duci Masovie quandam domum sitam in Nova Civitate Inferioris nostre Austrie, que eidem comiti palatino prope diem iudicabitur, emere et eidem postea donare et inscribere velle promisimus, sicut in verbo nostro regio promittimus per presentes cum omnibus et singulis iuribus, coherentibus, spectantibus et pertinentibus ad eandem domum de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, habendam, tenendam, possidendam eaque utendam et fruendam, prout eis placuerit et facere visum fuerit, harum testimonio litterarum sigilli nostri impressione munitarum. Datum in civitate nostra Vienna, die decima mensis Iulii, anno Domini M. D. XXVII.

Ferdinandus

281

1527. július 10. Bécs.

Ferdinánd király Bátori István nádor hűséges szolgálatai fejében neki és feleségének adományozza Hartperg várát és városát minden tartozékukkal, kivéve a Wolfgang Zernigert és őt meg utódait illető részt. Továbbá kötelezettséget vállal a néhai Lajos király által a nádornak adományozott a hűtlen Hédervári Ferenc birtokában volt Komárom szigeti Lewen vár átadására, illetve hasonló értékűvel történő pótlására.

Tisztázat papíron. MOL E 200. 6. csomó, Báthory cs., Peres iratok (oklevelek) 75-76. – C. T. N.

Ferdinandus Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex, infans Hispaniarum, archidux Austrie, dux Burgundie etc., marchio Moravie etc., comes Tirolis etc. memorie commendamus tenore presentium significando, quibus expedit, universis, quod nos considerantes merita et indefessa servitia, que nobis spectabilis et magnificus Stephanus de Bathor, regni nostri Hungarie comes palatinus ac iudex Comanorum hactenus exhibuit et in futurum exhibere potest ac debet, eidem comiti palatino eiusque coniugi, illustrissime domine Sophie, duci Mazovie castrum et civitatem Hartperg, salva tamen et excepta inscriptione fidelis nostri Wolffgangi Zerniger, que eidem super steura et impositione prefati castrum et civitatis est inscripta, necnon florenos sexcentos annuatim ex proventibus ac obventionibus officii vicedominatus oppidi nostri Grecz per vicedominum mihi presentem et futurum singulis anni quartis, pro rata videlicet singula quarta florenos centum quinquaginta solvendos et numerandos, cum omnibus et singulis iuribus, spectantibus, pertinentibus, possessionibus, prediis, portionibus et quibusvis iuribus possessionariis ad prefata castrum et civitatem Hartperg de iure et ab antiquo spectantibus¹ ac pariter cum cunctis suis utilitatibus, proventibus et emolumentis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis molendinorumque locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis sub suis veris et antiquis

metis existentibus inscripsimus et contulimus, sicut inscribimus et conferimus per presentes, cum hoc tamen, quod idem comes palatinus aut prefata eius coniunx prefatum castrum et civitatem Hartperg nobis aut heredibus aut successoribus suis castrum Lewen cum suis pertinentiis, iuribus et proventibus universis, necnon bona et possessiones Francisci de Hederwara in insula Comaroniensi existentes, que per notam infidelitatis, qua tempore serenissimi quondam domini Ludovici regis Hungarie et Bohemie etc., fratris et sororii nostri carissimi idem Franciscus dampnatus erat, ad regiam donationem erant devolute, donaverimus et concesserimus. Casu vero, quo bona ista cuipiam per dictum serenissimum Ludovicum regem² Hungarie et Bohemie, fratrem et sororium nostrum carissimum donata essent, eo vero non impediente hanc presentem donationem nostram eidem comiti palatino in verbo nostro regio promittimus eundem in talem eventum aliis bonis vel alio modo contentare, ad que omnia firmiter observanda nos et heredes nostros obligamus. Mandantes preterea fideli nobis dilecto Wolffgango Grasweni, consiliario nostro ac vicedomino oppidi nostri prefati Graecz presenti et futuro eiusque successoribus, quatenus prenominato comiti palatino et eius coniugi heredibusque et successoribus eiusdem vel procuratori legitimo eorundem de pensione predictorum sexcentorum³ florenorum singulis annis et singulis anni quartis, in singula videlicet florenis centum et quinquaginta, ut premissum est, integre, realiter et cum effectu satisfaciant et respondeant recipiendo ab eisdem vel eorum procuratore legitimo debitam quietantiam vel quietantias, super quibus id, quod sic eis solverint et numeraverint in computis suis pro veris et legalibus expositis deduci et defalcari faciemus nostram in eo expressam executuri voluntatem harum testimonio litterarum sigilli nostri impressione munitarum. Datum in civitate nostra Vienna, de decima mensis Iulii, anno Domini M. D. XXVII., regnorum vero nostrorum primo.

Ferdinandus

¹ Az eredetiben: *spectantia*. ² Az eredetiben: *regni*. ³ Az eredetiben: *sexcentum*.

282

1527. július 11. Bécs.

Ferdinánd király Bátori István nádor kérésére átírja és megerősíti Mária királyné három, 1526. szeptember 29-én, október 25-én és november 7-én kibocsátott adománylevelét.

HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1, fol. 99v–100r. – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 188/699. – C. T. N.

Ferdinandus etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod cu[m . . .] dilectus, spectabilis et magnificus dominus Stephanus de Bathor regni nostri Hungarie comes palatinus ac iudex Comanorum nobis ternas literas a serenissima domina Maria regina Hungarie et Bohemie [inscrip]tione carentes et sigillo serenitatis sue sigillatas ac subscriptas obtulerit,

unas quidem in pergameno scriptas, que continent donationem castrum et civitatis Warasd cum omnibus et singulis oppidis, villis, possessionibus et iuribus ad eandem civitatem et castrum de iure et ab antiquo spectantibus per eandem serenissimam dominam reginam et in favorem ipsius comitis palatini consortisque sue illustrissime domine Sophie ducis

Mazovie ac magnificis Georgio et Andree de Bathor, fratribus dicti comitis palatini factam, datas Posonii, feria quarta proxima ante festum Beati Martini episcopi et confessoris, anni Domini millesimi quingentesimi XXVI,¹

alteras vero continentes donationem domus lapideę Bude, in platea Nyerewwca vocata, quam reverendissimus quondam Ladislaus Zalkanus archiepiscopus Strigoniensis, antequam ad archiepiscopatus dignitatem evectus esset, suis propriis pecuniis emit et comparavit, simul cum horto in suburbio prefatę civitatis nostrę Budensis Bodogazzonfalwa vocato, a parte occidentali adiacenti, datas etiam Posonii, in festo Beati Michaelis archangeli anni predicti,²

tertias vero continentes translationem iuris patronatus, quod eadem serenissima domina regina prefato comiti palatino confert, quoad preposituram ecclesię collegiatę Beati Ioannis Baptistę in arce Quinqueecclesiensi fundatę ac canonicatus et rectoratus altaris eiusdem ecclesię, sub data Posonii, feria 5ta proxima ante festum Beatorum Symonis et Iude apostolorum anni prefati,³ sicut in eisdem literis et earum singulis plenius continetur et habetur. Nos quoque comes palatinus antedictus humiliter requisierit, quatenus easdem literas in earum continentis clementer approbare, ratificare et confirmare dignemur.

Nos itaque Ferdinandus rex antedictus considerantes sinceram fidem et animi constantiam predicti comitis palatini et simul indefessa servitia, quę idem sacre imprimis regni nostri Hungarię coronę, serenissimo quondam regi Ludovico fratri et sororio nostro charissimo eiusque consorti, sorori nostrę dilectissimę prememoratę et deinde maiestati nostrę ab eo potissimum tempore, quo ad eius regni gubernacula electi sumus, fideliter et multipliciter exhibuit et in posterum exhibere potest, sicut et debet quodque honesta rationique consona petentibus non sit denegandus assensus, idcirco ex certa scientia animoque deliberato prefatas literas, sicut superius specificatę sunt, tam pro nobis, quam heredibus et successoribus nostris ratas et gratas ac pariter palcitas habentes approbavimus, ratificavimus et confirmavimus, sicut tenore presentium approbamus, ratificamus et confirmamus in omnibus et singulis earum punctis, clausulis, sententiis ac verborum expressionibus ac si eędem literę hic de verbo ad verbum insertę et specificatę forent, salvo tamen iure alieno, harum testimonio literarum sigilli nostri impressione etc. Datum Vienne, die XI mensis Iulii, anno Domini MDXXVII, regnorum nostrorum primo.

¹ 1526. nov. 7. ² 1526. szept. 29. ³ 1526. okt. 25.

283

1527. július 13. Bécs.

Ferdinánd király Szapolyai János szepesi gróf budai házát Bátori Istvánnak, feleségének, Zsófiának meg testvéreinek, Györgynek és Andrásnak adományozza.

HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1, fol. 101v.¹ – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 188/700. – C. T. N.

Ferdinandus memorię commendamus tenore presentium significantes etc., quod nos considerantes sinceram (. . .) vitiaque cumulatissima fidelis nostri spectabilis et magnifici domini Stephani de Bathor regni nostri Hung(arie co)mitis palatini ac iudicis Comanorum,

quę idem sacre inprimis regni nostri prefati coronę denique (maiestati) nostrę ab eo presertim tempore, quo ad eius regni gubernacula nutu divino assumpti electique (sumus) domum quandam lapideam in civitate nostra Budensi inter suos confines sitam, quę Iohannis c(omitis) Scepusiensis p̄fuisset, sed ex eo, quod idem comes non veritus fidei et fidelitatis suę, quam seren(issimo) principi domino Ludovico regi, sororio nostro charissimo domino ipsius naturali debebat ten(. . .) refragari sepius et per literas et per nuntios circa defensionem persone ac capitis ipsius (. . .) regis sui vocatus venire nequaquam voluisse, sed profligato et perempto a Turcis eodem serenissimo d(omino) nostro coronam regni nostri Hungarię, que ipsius curę et custodię erat demandata pro se (. . .) illaque se coronari per factiones suas dignoscitur, ad nos consequenterque collationem nostram r(egiam) iuxta antiquam et approbatam dicti regni nostri Hungarię consuetudinem atque legem rite et legi(ttime de)voluta esse perhibetur et redacta simul cum possessionibus et aliis cunctis suis pertinentiis et uti(litatibus) ubilibet et in quibuscumque comitatibus dicti regni nostri Hungarię habitis et existentibus prefato domino (Stephano) de Bathor palatino et per eum illustrissimę dominę Sophię, duci Mazovię consorti suę, necnon mag(nificis Georgio) et Andree de Bathor fratribus suis carnalibus ipsorumque heredibus et posteritatibus unive(rsis) donavimus et contulimus, imo damus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter (possi)dendam pariter et habendam salvo iure alieno, harum testimonio litterarum sigilli nostri impressione (. . .), quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatę. (Datum) Vienne, XIII mensis Iulii, anno 1527., regnorum etc. primo.

¹ A másolat jobb széle hiányzik. A kiegészítések és hiányok zárójelek – ( ) – között láthatók. Az oklevélben az ę-caudáták nincsenek következetesen jelölve.

284

1527. július 20. Bécs.

Ferdinánd király megparancsolja Kázmér brandenburgi őrgrófnak, főkapitányának, valamint minden egyházi és világi fejedelemnek és joghatósággal rendelkező intézménynek és személynek, hogy ne akadályozzák Bátori István nádort vagy embereit Hédervári Ferenc javainak – amelyeket még néhai Lajos király adományozott a nádornak – átvételében és elfoglalásában.

Tisztázat papíron. MOL E 200. 6. csomó, Báthory cs., Peres iratok (oklevelek) 76–77. – C. T. N.

Ferdinandus Dei gratia Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex, infans Hispaniarum, archidux Austrie, dux Burgundie et marchio Moravie etc., comes Tirolis etc. illustri principi domino Casymerio marchioni Brandenburgensi, sororio charissimo et supremo capitaneo nostro ceterisque principibus tam ecclesiasticis, quam secularibus salutem et benevolentie nostre affectum, necnon spectabilibus, magnificis, egregiis, nobiles, strennuis, honorabilibus, prudentibus, circumspectis fidelibus et sincere dilectis universis capitaneis, vicecapitaneis, gubernatoribus, locumtenantibus, prefectis, centurionibus, decurionibus aliisque officialibus exercitus nostri tam equestris, quam pedestris ordinis ac iudicibus, iuratis, civibus, centumviris et communitatibus aliisque subditis et hominibus

quibuscumque per regnum nostrum Hungarie et eius confinia ubilibet constitutis et existentibus gratiam nostram regiam et omne bonum. Cum inpresentiarum spectabilis et magnificus fidelis nobis dilectus Stephanus de Bathor, regni nostri Hungarie comes palatinus ac iudex Comanorum procuratores legitimos et homines suos presentium ostensores ad occupandum et acceptandum possessionem realem bonorum Francisci de Hederward(!) mittat, que per manifestam eius notam et criminem infidelitatis ad serenissimum quondam dominum Ludovicum regem Hungarie et Bohemie, felicitis memorie fratrem et sororium nostrum charissimum et deinde nos tamquam verum et legitimum eiusdem regni regem et successorem sacramque eius coronam et consequenter collationem nostram regiam iuxta antiquam et approbatam regni predicti consuetudinem devoluta esse perhibentur et per nos eidem comiti palatino eiusque coniugi illustrissime domine Sophie duci Mazovie eorumque heredibus et posteritatibus universis data et concessa dinoscuntur, in litteris donationis nostre desuper expeditis plenius continetur, cumque etiam cupiamus, ut procuratores et homines predicti comitis palatini possessionem bonorum predictorum pacifice adipiscantur, idcirco vos prenominos hortamur omni studio, ceteris vero gentibus et subditis nostris districte precipiendo mandamus, quatenus prenominos comitis palatini procuratores et homines possessionem realem et actualem bonorum prenominati Francisci nomine et ad manus palatini antedicti libere et pacifice absque aliquo impedimento contradictione et molestatione accipere et occupare non solum permittatis et permitti faciatis, sed etiam eosdem, quatenus opus erit et desuper requisiti fueritis, in eorundem possessione pacifica conservetis, defendatis et teneamini eosque nostri contemplatione in occurrentiis eorundem commendatos habeatis contradictores et illicitos detentores aut molestatores quoslibet compescendo et reprimendo, in quo vos principes antedicti nobis rem gratam facietis, pari erga vos officio compensandam, subsidite vero et alii nostri expressam nostram executuri sunt voluntatem. Datum in civitate nostra Vienna, die vigesima mensis Iulii, anno Domini millesimo quingentesimo vicesimo septimo, regnorum vero nostrorum primo.

Ferdinandus

285

1527. november 3. Székesfehérvár.

Ferdinánd király Bátori István nádornak és feleségének, meg testvéreinek, Györgynek és Andrásnak adományozza a Szapolyai Jánostól hűtlensége miatt elkobzott Tállya, Tokaj, Regéc, Boldogkő és Dévény várakat meg budai házáat azok minden haszonvételével és tartozékával.

MOL A 57. Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii I. 9. – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 189/705. sz. – C. T. N.

Nos, Ferdinandus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc., princeps Hispaniarum, archidux Austrie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos illam donationem et collationem¹, quam fideli nostro spectabili et magnifico Stephano de Bathor, regni nostri Hungarie palatino etc. superioribus diebus vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum super castris Thallya,

Thokay, Regecz, Boldokew et Dewen, necnon domo Budensi Iohannis de Zapolya in pena criminis lese maiestatis per nos et totum hoc regnum nostrum tempore felicitis coronationis nostre in conventu generali regnicolarum legitime proscripti et condemnati simul cum omnibus ditorum castrorum domusque ipsius Ioannes Zapolyay possessionibus, oppidis, villis et quibusvis aliis pertinentiis ad eadem castra domumque Budensi de iure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus fecisse dinoscimur, ratam, gratam et acceptam habentes, eandem donationem nostram ratificamus, approbamus et acceptamus. Et nichilominus considerantes preclara merita eiusdem Stephani de Bathor, que apud nos sibi gratissimis servitiis constantissime nobis exhibitis cumulavit, eadem castra domumque ac oppida, possessiones et alia omnia, ad eadem de iure et ab antiquo spectantia, simul cum omni et totali iure nostro regio, si quod in eisdem castris ac domo predicta et suarum pertinentiis haberemur aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, eidem Stephano de Bathor palatino ac per eum domine Sophie consorti, necnon Georgio et Andree de dicta Bathor, fratribus suis ipsorumque heredibus et posteritatibus universis de novo dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in civitate nostra Alba Regali, die dominico proximo post festum Omnium Sanctorum, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo, regnorum nostrarum anno primo.

Ferdinandus

¹ Az eredetiben *illi donationi et collationi áll.*

286

1527. november 3. Székesfehérvár.

Ferdinánd király Bátori István nádornak és feleségének meg testvéreinek, Györgynek és Andrásnak adományozza a hűtlen Szapolyai Jánostól elkobzott Solymos és Lippa várakat azok minden haszonvételével és tartozékával, elvéve azokat a szintén hűtlenségbe esett Alsólendvai Bánfi Jánostól.

MOL A 57. Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii I. 9–10. – C. T. N.

Nos, Ferdinandus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc., princeps Hispaniarum, archidux Austrie etc. memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos illam donationem et collationem¹, quam fideli nostro spectabili et magnifico Stephano de Bathor, regni nostri Hungarie palatino etc. superioribus diebus vigore aliarum litterarum nostrarum donationalium superinde confectarum super castris Ioannis de Zapolya per nos et universum hoc regnum nostrum pena criminis lese maiestatis proscripti et condemnati Solymos et Lyppa vocatis, cum eorundem castrorum oppidis, possessionibus, villis et aliis quibuslibet pertinentiis ac iurisdictionibus fecisse dinoscimur, ratam, gratam et acceptam habentes, eandem donationem nostram ratificamus, acceptamus et approbamus. Et nichilominus considerantes fidelitatem et servitorum merita gratuissima prefati Stephani de Bathor palatini, que maximis sudoribus usque in hunc diem apud

nos reddidit cumulatiorem, eadem castra Solymos et Lyppa cum prescriptis omnibus suis pertinentiis, oppidis scilicet et possessionibus, prediis portionibusque et quibusvis iuribus possessionariis ad eadem de iure et ab antiquo spectantia et pertinere debentia, iuribus etiam magnifici Ioannis Banffy de Alsolyndwa, si que eidem in dictis castris Solymos et Lyppa competere dinoscerentur, ob suam erga nos et hoc regnum nostrum manifestam contumaciam et rebellionem, quam inter alia notabilia sua facinora per certorum fidelium nostrorum bonorum invasionem et combustionem proximis diebus declaravit, de iure et consuetudine regni amissis et abrogatis dicto Stephano de Bathor palatino ac per eum domine Sophie consorti, necnon Georgio et Andree de eadem Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis simul cum omni et totali iure nostro regio, si quod in eisdem haberemus aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, de novo dandum duximus et concedendum, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda pariter et habenda, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in civitate nostra Alba Regali, die dominico post festum Omnium Sanctorum, die scilicet coronationis, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo, regnorum nostrorum anno primo.

Ferdinandus

¹ Az eredetiben *illi donationi et collationi* áll.

287

1527. november 4. Székesfehérvár.

Ferdinánd király Bátori András tárnokmesternek meg testvéreinek, István nádornak és Györgynek, továbbá fainak adományozza Vajai Ibrányi István, Miklós és Péter Szatmár és Szabolcs megyei birtokait, amelyek azoknak Szapolyai Jánoshoz történt csatlakozása révén hűtlenség címén királyi kézre háramlottak.

MOL A 57. Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii I. 75. – C. T. N.

Anno Domini, quo supra, Albe Regalis, feria secunda proxima post festum Omnium Sanctorum ad commissionem propriam domini regis date sunt littere, quibus mediantibus maiestas sua totales portiones possessionarias Stephani, Nicolai et Petri Ybrany de Vaya, in possessionibus CanthorIanosy, Ders et Hodaz in Zathmariensi, Ibran, piscinam Zaard vocatam, Kerezthwth, Lewk, Ezlaar et Nadwdwar in de Zabolch, alia etiam universa bona et quelibet iura possessionaria eorundem tam in predictis, quam etiam in aliis quibuscunque comitatibus huius regni Hungarie et partium sibi subiectarum existentes et habita ex eo, quod idem Nicolaus, Stephanus et Petrus Ybrany fidei et honoris ipsorum immemores Ioanni de Zapolya nuper per eandem et universum hoc regnum suum nota et crimine lese maiestatis proscripto et condemnato adherentes, partes ipsius nunc quoque sequuntur, in eadem notam perpetue infidelitatis et crimen lese maiestatis incurrisse dinoscuntur, magnifico Andree de Bathor thavarnicorum suorum regalium magistro ac Stephano palatino et Georgio de eadem Bathor, fratribus, necnon Andree Bonaventure, Georgio et

Ioanni filiis ac Clare filie eiusdem Andree de Bathor ipsorumque heredibus et posteritatibus universis cum omnibus utilitatibus ac pertinentiis quibuslibet cumque omni iure regio contulit pro fidelibus servitiis salvo iure alieno.

288

1528. május 28. Prága.

Ferdinánd király megerősíti Bátori István nádornak világosvári várnagya, Németi Bálint részére tett adományát.

MOL A 57. Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii I. 148. – Regesztája: Végh: Buda helyrajza II. 191/717. – C. T. N.

Anno Domini, quo supra, Prage, feria quinta proxima post festum Beati Urbani pape ad relationem magnifici domini Nicolai comitis de Thurocz, magistri curie regie maiestatis date sunt littere, quibus mediantibus maiestas sua illam donationem et collationem, quam spectabilis et magnificus Stephanus de Bathor regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum super quadam domo Ioannis de Zapolya, sui et totius regni infidelis notorii in suburbio civitatis Budensis iuxta Danubium inter domos circumsectorum Emerici Fekethe et Valentini Syle civium contigua vicinitate sita, alias eidem Stephano de Bathor palatino per eandem donata, egregio Valentino de Nemethy, castellano castris sui Wylagoswar suisque heredibus et posteritatibus universis, vigore certarum litterarum suarum donationalium superinde confectarum fecisse dinoscitur, ratam, gratam et acceptam habentes eidem suum consensum prebuit et eandem cum omnibus suis iurisdictionibus et utilitatibus ipsi eiusque heredibus ac posteritatibus universis in perpetuum pro fidelibus servitiis contulit, salvo iure alieno prefatamque donationem dicti palatini gratiose confirmavit.

289

1529. december 26. Linz.

Ferdinánd király a hűtlen Homonnai György által elfoglalt Csicsva és Monyoros várakat meg Varannó és Rozgony mezővárosokat, miután visszaszerezte, visszaadja Bátori Andrásnak, feleségének és gyermekeinek.

MOL I 22. Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory, fol. 19. – C. T. N.

Anno 1529. Lincii, in festo Beati Stephani prothomartyris Ferdinandus primus castra Csicsva et Monyoros ac oppida Varano et Rozgon cum suis appertinentiis per infidelem Georgium de Homona occupata, post recuperationem eorum restituit et reddidit magnifico Andree de Báthor ac consorti suae Catherinae Rozgon, necnon filiis et filiae suis suprascriptis.

290

1530. december 13.

Bátori György lovászmester, somogyi ispán babócsai várnagyának Balog birtokon két telket adományoz.

MOL I 22. Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory, fol. 19. (Ex actis Nadasdianis Cap. 40. Fasc. 11. N° 2026.) – C. T. N.

Anno 1530. in festo Beatae Luciae virginis Georgius de Bathor magister agazonum et comes comitatus Simeghiensis assumptis oneribus Andreae de Bathor, fratris sui germani ac Georgii et Bonaventurae filiorum eiusdem provido Petro Kolbász, castellano castris sui Babolcsa duas sessiones in possessione Balogh, in comitatu Simeghiensi habitas pro sexu masculino perennaliter nullo sibi reservato iure contulit.

291

1531. március 29. Brno.

Ferdinánd király Varasd várának és városának Mária királyné által Bátori István nádor és felesége, Zsófia mazóviai hercegnő részére történt korábbi eladományozásához, a néhai nádor szolgálataira való tekintettel beleegyezését adja és megerősíti azt Zsófia hercegnő és leányuk, Anna részére.

MOL A 57. Magyar Kancelláriai Levéltár, Libri regii I. 179. – C. T. N.

Nos, Ferdinandus etc. memorie commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit, universis, quod nos illi donationi, quam annis superioribus serenissima princeps domina Maria Dei gratia Hungariae et Boemiae etc. regina, soror nostra charissima super castro suo et civitate Warasdiensi pertinentiisque suis in regno nostro Sclavoniae in eodem comitatu Warasdiensi existentibus, fideli nostro spectabili et magnifico condam Stephano de Bathor dicti regni nostri Hungariae palatino et locumtenenti nostro pro fidelibus eiusdem servitiis ac illustri dominae Sophiae duci Masoviae, consorti eorumdemque heredibus et posteritatibus universis vigore litterarum suarum fecisse dinoscitur, nostrum regium consensum praebuimus praebemusque benevolum pariter et assensum. Et nichilominus attentis et consideratis fidelitate et servitorum meritis eiusdem quondam Stephani de Bathor palatini, quae vivens usque ad ultimum suum diem magna fide et animi integritate nobis impendit, volentes etiam eo iam ab humanis sublato dictam dominam Sophiam ducem, consortem suam ac Annam filiam, quam superstitem reliquit, pro eiusdem meritis et servitiis singulari favore et gratia nostra regia prosequi dictam arcem et civitatem Warasdiensem in praescripto regno nostro Sclavoniae et comitatu Warasdiensi habitam dictis illustri dominae Sophiae duci et Annae filiae earundemque heredibus et posteritatibus universis simul cum omnibus earundem arcis et civitatis Warasdiensis pertinentiis et iurisdictionibus ac iure nostro regio, si quod in illis haberemur aut nostram ex quibuscunque causis, viis, modis et rationibus concernerent maiestatem, dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter te-

nenda, possidenda pariter et habenda, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportate. Datum in civitate nostra Bruna, feria quarta proxima post festum Annuntiationis Beatissimae Mariae Virginis, anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo primo, regnorum nostrarum Romani primo, Hungariae et Boemiae vero quinto.

292

1531. április 3.

A császári káptalan előtt Zsófia mazóviai hercegnő, Bátori István nádor özvegye Alsó- és Felsőkocsány birtokát a varasdi ferenceseknek adományozza.

Kiadása: ETE II. 127–129. (E szerint egyszerű másolat papíron. HHStA Hung. 1531. IV. 10.)

Nos, capitulum ecclesie Chasmensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod cum nos ad instantem et legitimum petitionem illustris domine Sophie ducis Masoviensis etc., relicte spectabilis et magnifici quondam domini Stephani de Bathor, alias palatini regni Hungariae etc. ad audiendam et nobis suo modo referendam infrascriptam fassionem duos ex nobis, videlicet venerabiles magistros Michaellem de Marthon Pathaka et Iacobum organistam, fratres et concanonicos nostros duxissemus destinandos, qui tandem exinde ad nos reversi nobis unanimiter retulerunt eo modo, qualiter ipsi sabbato ante dominicam Palmarum proxime preteritam¹ ad civitatem Warasdiensem et perconsequens claustrum religiosorum fratrum ordinis Sancti Francisci in eadem civitate Warasdiensi et comitatu similiter Warasdiensi sub nomine et titulo Sancti Iohannis Baptiste constructum existens accedentes ibique iam fata illustris domina Sophia coram ipsis personaliter constituta sponte et libere dixit et confessa est in hunc modum, quod licet alias serenissima domina Maria regina Hungariae, vidua etc. eidem illustri domine Sophie duci etc. suisque heredibus et posteritatibus universis totales possessiones Also et Felsew Kochan vocatas una cum castro et civitate Warasdiensi omnino in comitatu ipso Warasdiensi existente et adiacente pro fidelibus suis servitiis iure perhennali donaverit et contulerit, in quarum pacifico et quieto dominio eadem illustris domina Sophia dux etc. a tempore huiusmodi donationis usque in presentiarum perstitisset, tamen ex quo prefati fratres dicti ordinis Sancti Francisci in pretacto claustro commorantes ipsas possessiones suas esse dicunt, ac semper ad ipsos et dictum claustrum eorum pertinuisse allegant et super eisdem possessionibus Also et Felsew Kochan appellatis optimum ius habere se asserunt, ob hocque et ideo pretacta illustris domina Sophia dux etc. considerans presentium rerum mutabilitatem, cupiens terrestria in thesauros celestes commutare sibi que eterne beatitudinis locum preparare, predeclaratas possessiones Also et Felsew Kochan simul cum cunctis ipsarum utilitatibus, fructuositatibus et pertinentiis quibuslibet . . .² memoratis fratribus ordinis Sancti Francisci in prenominato claustro sub nomine Sancti Iohannis Baptiste in dicta civitate Warasdiensi fundato pro tempore commorantibus, presentibus scilicet et futuris remisisset et relaxasset dedissetque et contulisset, imo remisit et relaxavit deditque et contulit coram prenominatis fratribus et concanonicis nostris iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas. Hoc specificiter declarato, quod si prenotati fratres prescriptas possessiones Also et Felsew Kochan temporum in proces-

su tenere nollent, non possent aut recusarent, vel autem forte ipsas possessiones cuiquam a se ipsis et perconsequens a dicto claustro eorum vendere et alienare ascribereque vel-
lent et niterentur, extunc easdem prenotate illustri domine Sophie duci etc. et Anne filie
eiusdem ex prefato quondam spectabili et magnifico domino Stephano de Bathor proge-
nite sive ipsarum heredibus et nemini alteri iuxta extimationem proborum virorum, quam
ipsi super premissis duabus possessionibus protunc semoto omni dolo, timore atque fa-
vore alterius partis vel aliorum quorumpiam solumque Deum et eius iustitiam pre oculis
habentes facere debebunt, vendere et ascribere possint et nec valeant modo aliquali. Ad
que premissa firmiter et inviolabiliter observanda prescripti fratres moderni nunc in dicto
claustro degentes se ipsos et ipsorum successores astrinxerunt et obligaverunt similiter co-
ram predeclaratis fratribus et concanonicis nostris. In cuius rei memoriam firmitatemque
perpetuam nos ad fassionem dictorum fratrum et concanonicorum nostrorum presentibus
litteris nostris sigillum nostrum autenticum duximus appendendum. Datum tertio die diei
fassionis prenotate, anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo primo.

Et ego Egidius notarius publicus ac civis civitatis Warasdiensis presentes litteras
originales prefati capituli in hanc formam transsumpsi manu propria requisitus et rogatus
fideliter peregi etc.

¹ Ápr. 1. ² A kiadásban üresen hagyva.

293

1533. december 24. Veszprém.

*Pekri Lajos és felesége, Zsófia mazóviai hercegnő – Bátori István nádor özvegye – egy-
felől, másfelől Rozgonyi Katalin, Bátori András tárnokmester özvegye, meg fiai és lánya
kiegyeznek egymással a felsorolt birtokok ügyében.*

MOL I 22. Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok.
Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory, fol. 19–20. (Ex actis Nadasdianis Cap. 39. Fasc. 12.)
– C. T. N.

Anno 1533. Vesprimii, in vigilia Nativitatis Domini magnificus Ludovicus Pekry de Pe-
trovina pro se et pro illustri domina Sophia duce Massoviae, prius magnifici condam
Stephani de Báthor palatini conthorali lites et controversias suas cum magnifica domina
Catherina de Rozgon similiter et magnifici condam Andreae de Báthor tavernicorum re-
galium magistri consorte et filiis suis, Stephano, Georgio et Nicolao ac Clara filia habitas
composuit. Nam ipsa Sophia ducissa totales villas Maroth, Juth et Neзде ac oppida Kü-
veshegy, Lathran, Kalmancse et Darany pro se reservavit, curiam autem in Marczaly ac
oppida Segesd, Lábád et utraque Zákán praefatae dominae Catherinae Rozgon, econver-
so vero iam dicta Catherina Rozgon castrum et dominium SzentGyörgyvára in comita-
tu Szaladiensi dicto Ludovico Pekry et dominae ducissae consorti assignavit ad interim
possidendum.

294

1540.

A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy Bátori István özvegye, Zsófia hercegnő titkárának, Zapora Antalnak húsz lakott telket adományozott.

MOL I 22. Bécsi levéltárból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory. Extractus litterarum familiae Báthory ex capitulo Poseniensis, fol. 34. szerint Proth. 6to fol. 8°. – C. T. N.

Anno 1540. Sophia relicta Stephani Báthory donat suo secretario Antonio Zapora pro fidelibus servitiis 20 sessiones colonicales populosas in possessione PaczNeusidel in comitatu Mosoniensi existenti habitas.

295

1540.

A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy Bátori István özvegye Zapora Antalnak, Péternek és Benedeknek egy házat és kúriát adományozott Dévényben.

MOL I 22. Bécsi levéltárból kiszolgáltatott iratok. Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412: Extractus litterarum familiae Báthory. Extractus litterarum familiae Báthory ex capitulo Poseniensis, fol. 34. szerint Proth. 6to fol. 9^m. – C. T. N.

Anno 1540. Fassio relictæ Stephani Báthory, in qua donat Antonio, Petro et Benedicto Zapora domum et curiam cum 50 iugeribus terrarum arabilium in territorio oppidi Dévén aliter Theben in comitatu Poseniensis existenti.

Hely- és névmutató

A mutató számai az oklevelek sorszámaira utalnak

Személynevek. Az oklevelekben szereplő minden személy, akár volt valamilyen rangja, tisztsége vagy megbízatása, akár nem, mutatózásra került. A „családnevek” az adott oklevélben előforduló alakjukban, mai helyesírással vagy fonetikusán szerepelnek. A ragadványnevekről utalás történik a birtoklást jelölő „előnév”-re. A később „előnévként” szereplő birtoknevek minden esetben nagybetűvel kezdődnek. A rangok és tisztségek is mutatózva vannak, ezeknél utalás történik viselőjük nevére. A méltóságot vagy tisztséget viseltek neve után azok a méltóságok vagy tisztségek szerepelnek, melyeket az illető viselt, vagy amelyekről a kötetben idézett oklevélszövegekben említés történik; az utóbbi esetben az évszám vagy évkör megjelölésével. Az összetett birtoknevekből képzett családnevek előfordulási alakjukban szerepelnek. Az egyes személyek tisztségviselése évkörének megállapítására Engel Pál *Magyarország világi archontológiája 1301–1457*.¹⁸ című kötetét használtuk, a Bátorai család tagjainak tisztségviselésére utaló adatok pedig C. Tóth Norbert *Ki kicsoda az ecsedi Bátorai családban. A Bátorai család ecsedi ágának tagjai, 1377–1541*¹⁹ című adattárából, a további adatok pedig saját gyűjtésünkéből származnak.

Helynevek. Az oklevelekben lévő összes földrajzinév, legyen az ország, hely, településközpont, avagy víz neve, megtalálható a mutatóban. A mutató a helynevek középkori névalakját adja meg mai helyesírással/fonetikusán. Azokban az esetekben, ha a mai névalak eltér ettől, utalás segít. A helynevek után zárójelben az a középkori megye vagy ország szerepel, amelyben található volt. Ezek megállapítására elsősorban Németh Péter *A középkori Szatmár megye települései a XV. század elejéig*²⁰ és *A középkori Szabolcs megye települései*²¹, továbbá Engel Pál *Magyarország a középkor végén*²² című munkáit használtuk.

A betűrendbe sorolás. A szabványtól annyiban történt eltérés, hogy a többjegyű kezdőbetűt (cs, zs) kiemeltük a szigorú betűrendből, amely más esetben érvényesül. Ugyanakkor a gépi rendezés érdekében – főként az ismétlést jelentő gondolatjelet követően – elhagytuk a névelőket. Dőlt betűvel jelzi a mutató az eredeti helyesírással, betűhíven szedett címszavakat.

A mutatóban alkalmazott rövidítések

cs. = családnév

f. = folyó

h. = helység

hh. = hiteleshely

ker. = kerület

kh. = keltezési hely

m. = megye

NRB = Német-római Birodalom

opp. = oppidum

pr. = prédiium

v. = város (civitas vagy egyéb); vagy

¹⁸I–II. (História Könyvtár – Kronológiák, adattárak 5.) Bp. 1996.

¹⁹Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 44. (2009) 5–47.

²⁰A Jósza András Múzeum kiadványai 60. Nyíregyháza, 2008.

²¹Ethnica Kiadás. Nyíregyháza, 1997.

²²Digitális térkép és adatbázis a középkori Magyar Királyság településeiről. PC-CD-ROM Térinfó Bt. – MTA TTI, Budapest 2001.

- [...] -i Albert királyi ember 220
 [...] -i Antal királyi ember 75
 [...] -i Barnabás királyi ember 157
 [...] -i Gergely királyi ember 135
 [...] -i János királyi ember 220
 [...] -i Máté királyi ember 220
 [...] -i Mihály, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
- Abai Fülöp jobbágy 50
 abaúji örökös ispán: Perényi Imre és fia, Péter
Abraam lásd Ábrahám
 Ábrahám László jobbágy 50
 Ábrány/Ábr(ah)ámfalva h. (Szabolcs m.) 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Acél cs., Kereki 67-68
 Acsádi Mihály jobbágy 50
 Ádám ítélmester lásd Liszkai Ádám
 – János jobbágy 266
 Ádámfölde pr. (Sáros m.) 234
 Adony h. (Szabolcs m.) 38, 184, 188; lásd még Monostorosadony
 Ág Péter jobbágy 151
 Agárdi István 58
Aghel lásd Angyel
 Ágotai Dersfi László 241, 243
 Ágtelek h. (Szabolcs m.) 182, 187
 Agyagos(patak) h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Ákosházi Sárkány Ambrus 233
 – – Lőrinc 217
 Al(s)ögregyi Kolbász Lőrinc 169
 – – – és Mihály 67-68
 Albeni Henrik pécsi püspök (1421–1444) 42
 Albert (Miklós fia) jobbágy 50
 – csanádi őrkanonok 67
 – király (1438–1439) 44-47, 66, 69
 Albisi Zólyomi Dávid 119; özvegye, Anna és fiai, László és Mihály 151
 – – Tamás 119; fiai, Dávid, György és Miklós 151
 Alegres h. (Tolna m.) 217
 Ali bég 113
 Almácsa h. (Pest m.) 234, 265-266, 270, 272
 Almás h. (Szatmár m.) 201; h. (Zaránd m.) 169
 – lásd még Alsó- és Felsőalmás; Asszú- és Papalmás, Merisor
 alnádor: Gétyei János
 Alsó részek főkapitánya: ecsedi Bátori III. István (I. András fia)
- Alsóalmás h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Alsóaranyág h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Alsóbokor h. (Nógrád m.) 234, 251
 Alsóbozsok másképp Gewlench h. (Baranya m.) 116
 Alsóbreznek h. (Hunyad m.) 133
 Alsóbucsava h. (Zaránd m.) 66, 69
Alsobwthwa lásd Alsóbucsava
 Alsócebe h. (Zaránd m.) 234
 Alsócsongva h. (Ugocea m.) 87, 92
 Alsóegregy h. (Zaránd m.) 169
 Alsófalva h. (Hunyad m.) 133
 Alsógerece h. (Ugocea m.) 87, 92
AlsodechekPathaka lásd Alsóidécspataka
 Alsóidécspataka h. (Torda m.) 141
 Alsókegye h. (Szatmár m.) 50, 81, 188
 Alsókocsány h. (Varasd m.) 292
 Alsólaposnak h. (Hunyad m.) 133
 Alsólapug h. (Hunyad m.) 133
 Alsólindvai Bánfi János 285
 – – Pál 70; felesége/özvegye, ecsedi Bátori I. Margit (I. István leánya) 70, 185-186
 Alsólonka h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Alsóolcsva h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Alsórakamaz h. (Szabolcs m.) 15
 Alsóricsa h. (Zaránd m.) 69
 Alsósáros h. (Ugocea m.) 87, 92
 Alsószagya h. (Hunyad m.) 133
 Alsószékás h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Alsóveresmart h. (Szatmár m.) 233, 238-239
 Alsózákány opp. (Somogy m.) 140, 166, 174, 293
 Amac h. (Szatmár m.) 1-2, 17, 19, 26, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Anarcsi Tegzes László 182
 Andaháza h. (Bihar m.) 63
Ando Kelemen jobbágy 219
 András frater, leleszi konventi kiküldött 57
 – kovács jobbágy 50
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 51, 62
 –, a pesti Szűz Mária-egyház plébánosa 118
 Anglia 16-18, 27, 39
 Angyal cs. lásd Pándi
 Angyel h. (Győr m.) 128, 132, 152
Ankhel lásd Angyel
 Anna, Albisi Zólyomi Dávid özvegye 151
 –, Kölcsei Farkas Márton özvegye 253
 –, Tivadari Albert özvegye 45
 Antal (*Anthonya* fia) jobbágy 50

- leleszi succentor, konventi kiküldött 100
 – pap, zobori konventi kiküldött 74
 Apa h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162,
 233-234, 238-239, 251
 Apagy László királyi ember 10
 Apajtya h. (Baranya m.) 116
 Apát cs., Királyfiai 157
 Apathorocz pr. (Szerém m.) 108
 Apáti h. (Zala m.) 172
 – Szilveszter bácsi dékánkanonok, káptalani
 kiküldött 231
 Ar h. (Szatmár m.) 6; lásd még Kis- és Magyar
 Aracs h. (Somogy m.) 191
 aradi éneklőkanonok: Demeter
 – főesperes: János
 – kanonok: Budai Mátyás, Gyánte István,
 Kovászi Mihály és Zombori Márton
 – káptalan mint hh. 68, 73, 121
 – olvasókanonok: Gyulai János
 – őrkanonok: Márton
 Aragónia 27, 39
 Aragóniai Beatrix lásd Mátyás király felesége,
 Beatrix
 Arany István 98
 Aranyág h. (Zaránd m.) 65-67, 69; lásd még
 Alsó-, Felső- és Székásaranyág
 Aranyas h. (Hunyad m.) 133
 Arany István és felesége, Krisztina 157
 – – nógrádi ispán (1435–1437), relátor 39
 Aranyos h. (Somogy m.) 172, 174
 Ardó lásd még Feketeardó
 Ártánházi Albert és Ambrus királyi emberek
 211
 – Balázs királyi ember 29, 31
 – cs., Gencsi 200
 – Demeter 223-224
 – István királyi ember 28
 Aszalói András váradhegyfoki kanonok,
 konventi kiküldött 263
 Asszúalmás h. (Hunyad m.) 133
 Aszúág h. (Szatmár m.) 239
 Avas ker. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162
Azalas Benedek jobbágy 151
 Babatelke h. (Közép-Szolnok m.) 84-85
 Babócsa h. (Somogy m.) 105, 143, 172, 174;
 kh. 160
 – vár (Somogy m.) 102, 104-105, 128, 158-159,
 172, 174, 177, 179, 227, 244
 babócsai várnagy: Kolbász Péter
 Babod h. (Bács m.) 108
 Bábolna h. (Borsod m.) 234, 265-266
Babona lásd Bábolna
Babwtheleke lásd Babatelke
 Bács v. (Bács m.) kh. 222-223
 bácsi dékánkanonok: Apáti Szilveszter
 – érsek lásd kalocsa-bácsi érsek
 – káptalan mint hh. 230-231
 – Miklós egri prépost (1516–), királyi titkár
 205, 229
 Bacscai Balázs leleszi prépost (1451–1479) 62,
 88-89, 101, 107
 Badaló h. (Bereg m.) 86
 Bagaméri Bálint jobbágy 151
 Bagi Mátyás királyi ember 43
 Bagoly Albert jobbágy 266
 Bagosi Dávid és István 115
 – Demeter 215, 220; királyi ember 192
 – János 220; királyi ember 192, 201
 – Mihály 220
 Baj lásd Kis- és Nagybjaj
 Bajlestfalva/Bajlest h. (Zaránd m.) 65-66, 234
 Ba(j)lafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Bajoni István királyi ember 63
 Baki Albert és János királyi emberek 65-66
 Bakó cs., Kisberholt(keresztély)i 67-68
 – cs., Saránci 150-151
 Bakócz Tamás titeli prépost, királyi titkár,
 királyi fő- és titkoskancellár (1491–1521),
 bíboros, győri (1486–1492), egri püspök
 (1492–1497), esztergomi érsek
 (1497–1521) 113, 163, 233
Bakonyak Gergely jobbágy 107
 Baksai Tamás ügyvéd 137-138
 Baktai [...] királyi ember 220
 Balási András és Mihály jobbágyok 151
 Balázs diák jobbágy 151
 – presbiter, kolozsmonostori konventi kiküldött
 141
 Balázsfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Balázsházi cs., Gencsi 200
 – Demeter, Ferenc és Miklós királyi emberek
 202
 Baldovin h. (Zaránd m.) 234
Balenyk h. (Somogy m.) 152
Balica Ágoston jobbágy 266

- Bálint fehérvári kereszties cantor 105
 – frater, leleszi konventi kiküldött 46
 – pap, kolozsmonostori konventi kiküldött 133-134
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 31-32
 Balkány h. (Szabolcs m.) 135
 Balog h. (Somogy m.) 290
 Balogvágása h. (Sáros m.) 107
 Balpataka h. (Sáros m.) 212
 Balsa h. (Szabolcs m.) 46
 Balsest h. (Hunyad m.) 133
 Bált(falva) h. (Zaránd m.) 66, 69, 234
 Bályok h. (Bihar m.) 124
 Bályoki István, Kelemen és Szénás András királyi emberek 242
 – Szénás László, Szarvadi András özvegye, Judit, Szarvadi Dénes (András fia) 124
 Bánd h. (Tolna m.) 207, 232
 Bandefalva h. (Zaránd m.) 234
 Bánfi cs. lásd Alsóindvai és Lindvai, Marcali Bánfi
 Bánházi Benedek királyi ember 201
 – István királyi ember 114-115
 – László királyi ember 220
 – Pál királyi ember 114
 Bánréve h. (Külső-Szolnok m.) 206
 Bányácska h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Barankó Péter jobbágy 151
 Baranyai cs., Tyukodi 200
 Bárányos György jobbágy 151
 Barát cs., Dománhidi 100
 Baráti György jobbágy 219
Barayus lásd Bárányos
 Bárcai János, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
 Barcs h. (Somogy m.) 172, 174
 Barcsai cs., Boldogasszonyfalvi 134
 Bárd h. (Somogy m.) 176
 Bárdi cs., Szentkirályi 172
 – János (Ozsvát fia) 176
 Bardi Onofrius budai polgár és leánya: Veronika 118
Barky lásd Bűdiszentmiklósi *Barky*
 Barlabás h. (Bereg m.) 92
 Barlabási János királyi ember 141
 – Lénárd 142
 Barna István familiáris 272
 Barnabás frater, leleszi konventi kiküldött 212
 Barta Péter és Tamás jobbágyok 51
 Bártfa v. (Sáros m.) kh. 103
 Bártfalva h. (Szatmár m.) 233, 237-239, 246
Bartold lásd Batrolcz
 Barva pr. (Szerém m.) 108
 Basarab, „Ifjabb” havasalföldi vajda (1474–1480) 108-109, 113
 – „Öreg” havasalföldi vajda (1473, 1474) 113
 Basarag h. (Arad m.) 65-67, 69
 Baszarabása h. (Zaránd m.) 65-66, 234; más néven *Kurthulfalwa* h. (Zaránd m.) 69
 Batár h. (Ugocsa m.) 201
 Batarcs h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Bártfa h. (Bereg m.) 279
Bathowecz lásd Batrolcz
Bathwlcz lásd Batrolcz
 Batiz(háza) h. (Szatmár m.) 128, 132, 162, 233-234, 237, 239, 246, 248, 251
 Batizhida h. (Szatmár m.) 152
 Bátor opp. (Szatmár m.) 37-38, 50, 61, 81, 117, 128, 147, 174, 188, 212, 234, 251, 263; kh. 12, 190, 236, 239-240
 bátori Krisztus teste-egyház 38
 – Szent György-egyház 117
 – Tót és Krisztus teste utca 50
 – Pál budai kanonok, káptalani kiküldött 97
 Bátori cs., ecsedi-ág
 I. András (I. István fia) királyi asztalnokmester (1458), lovászmester (1460), szatmári (1457–1458, 1469–1494), közép-szolnoki (1458), szabolcsi (1491–1494), zarándi ispán (1491–1496) 49-50, 52-53, 55, 57-60, 62-63, 65-73, 75, 77-78, 80-81, 83, 86-102, 104-112, 114-115, 117-124, 126-133, 135-136, 138, 141, 144-148, 150-156, 158-169, 171-181, 184, 190; özvegye: Rátóti Julianna 190
 II. András (I. András fia) királyi kamarás, nándorfehérvári bán (1519–1520), királyi kincstartó (1521), tárnokmester (1527–1532), szatmári (1503–1532), szabolcsi ispán (1511–1523) 128-132, 136, 141, 153, 166-168, 170, 176, 185-186, 190-191, 194-197, 199-204, 206-216, 219-226, 227-236, 238-240, 242, 244-245, 249-250, 252-253, 256, 258-265, 268-271, 273-275, 278-279, 282-283, 285-287, 289-290, 293; felesége: Rozgonyi Katalin (István leánya) 259, 263, 265, 268-270, 272, 289, 293

- III. András, Bonaventura (II. András fia)
259-261, 263, 265, 287, 290
- Anna (III. István és Zsófia mazóviai hercegnő leánya) 291-292
- I. Benedek (I. János fia) 16-17, 19-27, 29-32
- I. Bertalan (I. János fia) 16-17, 19-27, 29-38, 43-45, 47
- Erzsébet (II. István leánya), Ágostai Dersfi László özvegye 241, 243
- I. György (I. András fia) királyi lovászmester (1505–1532), szatmári (1499–1505), zarándi (1499–1508), zalai (1503–1511), somogyi ispán (1505–1532) 117, 128-132, 136, 138, 141, 147, 153, 155-156, 160-161, 163, 165-168, 172-174, 176-181, 185-186, 188-191, 194-199, 206-209, 212, 214-217, 219-220, 222-226, 228-234, 236, 239, 241, 243-244, 258-261, 263-265, 270, 272-275, 278, 282-283, 285-287, 290; felesége, Buzlai Katalin (Mózes leánya) 197-199
- II. György (II. András fia) 287, 290, 293
- I. István (I. János fia) királyi asztalnokmester (1417–1432), országbíró (1435–1440) 1-3, 7, 9, 16-47, 49-51, 66, 69; felesége: Tarkői Margit 48
- II. István (I. István fia) királyi kamara mestere (1464–1470), országbíró (1471–1493), erdélyi vajda (1479–1493), zarándi (1473–1493), somogyi (–1493) és zalai ispán (1491–1493) 48-50, 52-53, 57-60, 62-63, 65-73, 75, 77-78, 80-81, 83-84, 86-110, 112-113, 116-119, 121, 123, 125-133, 135-138, 140-156, 160, 162-164, 166, 169-170, 172, 177, 190; leánya: Erzsébet, Ágostai Dersfi László özvegye 241, 243
- III. István (I. András fia) nádor (1519–1523, 1524–1525, 1526–1530), temesi ispán és az Alsó részek főkapitánya (1511–1523), királyi helytartó (1522–1523, 1528–1530), szatmári (1503–1510), zalai (1503–1530), somogyi (1506–1530), zarándi (1506–1511), varasdi ispán (1526–1530) 128-132, 136, 141, 153, 155, 166-168, 176, 185-186, 190-199, 205-210, 212, 214-216, 219-220, 222-236, 240-277, 280-288, 291-292; felesége: Mazóviai Zsófia 244-245, 260, 258, 263, 278, 280-286, 291-292, 294
- IV. István (II. András fia) 293
- V. István (II. György fia) országbíró (1586–1605), somogyi, szatmári és szabolcsi ispán 235
- I. János (I. Péter fia) 1-3, 6, 8-15, 188-189; felesége: Szántói Katalin (János leánya) 1-5, 8
- II. János (I. János fia) 16-17, 19-27, 29-33, 35-36
- III. János (II. András fia) 287
- Katalin (I. János leánya), Bélteki Drágfi Miklós felesége 188-189
- Katkó (I. István leánya), Marcali György felesége 102
- Klára (II. András leánya) 259-261, 263, 265, 287, 293
- I. László (I. István fia) királyi asztalnokmester (1462, 1464–1466) 48-50, 52-53, 57-60, 62-63, 65-73, 75, 77-78, 80-81, 83-84, 86-102, 104-108, 170, 190
- I. Margit (I. István leánya), Horogszegi Szilágyi Mihály özvegye 54, 56; majd Alsólindvai Bánfi Pál felesége/özvegye 70, 185-186
- II. Margit (I. Tamás leánya), Kállói Vitéz János (János fia) felesége 57, 61
- I. Mihály (I. János fia) 16-17, 19-27, 29-36
- I. Miklós (I. István fia) szerémi (1468–1473), majd váci püspök (1474–1506) 49-50, 52-53, 57-60, 62, 65-70, 73, 77, 80-81, 83, 85-87, 90-95, 97, 99, 139, 157, 168, 170-171, 175, 182-183, 187
- II. Miklós (I. András fia) 131
- III. Miklós (II. András fia) országbíró (1568–1584) 235, 293
- Orsolya (II. András leánya), Perényi Gábor felesége 190
- I. Pál (I. István fia) 49-50, 52-53, 57-60, 62, 65-70, 73, 80-81, 83, 85-86, 88, 90-97, 117-118, 128-129, 141, 167, 171-173, 176, 181, 190
- II. Péter (I. István fia) 49-50
- Potenciána (I. János leánya) 1-3
- I. Szaniszló (III. István és Zsófia mazóviai hercegnő fia) 271
- I. Tamás (I. János fia) 16-17, 19-27, 29-38, 81; özvegye: Krisztina (Kusalai Jakcs László leánya) 81; leányaik 49-51

- Veronika (I. Tamás leánya), Ruszkai Dobó Domokos felesége 61, 81
- Bátori cs., somlyói-ág, György-ága
 Antal és Barla (I. György fiai) 15
 II. György (János fia) 10-11, 37
 István (János fia) 28
 János, Gróf (I. György fia) 5, 10-11, 15, 28
 László (János fia) 37
 Mihály (János fia) 37
- Bátori cs., somlyói-ág, Szaniszlófi cs.
 I. András (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia) 153, 162, 237, 247-248
 Anna (Szaniszlófi I. István fia, I. László leánya) 236-237, 246-247
 I. Bertalan (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós fia) 228, 233, 237, 239, 247-248
 I. Borbála (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós leánya), Kusalyi Jakcs Imre özvegye 246-248
 II. Borbála (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós fia, III. István leánya) 233, 237
 I. Domokos (Szaniszlófi I. István fia) 88, 153, 162
 I. Farkas (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia, I. Zsigmond fia) 236
 I. Gellért (Szaniszlófi I. István fia) 88
 I. Imre (Szaniszlófi I. István fia, I. János fia) 228, 233, 236-237, 239, 246-248
 I. István (I. Szaniszló fia) 5, 15, 28
 II. István (Szaniszlófi I. István fia) 88
 III. István (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós fia) 228, 233, 236-237, 239-240, 242, 247-248, 273-275
 I. János (Szaniszlófi I. István fia) 88, 153, 155-156, 162
 II. János (Szaniszlófi I. István fia, I. János fia) 228, 233, 236-237, 239-240, 242, 246-248
 III. János (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós fia) 228
 I. Katalin (Szaniszlófi I. István fia, I. László leánya) 236-237, 246-247
 II. Katalin (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós leánya) 246-247
 III. Katalin (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia, I. Zsigmond leánya) 236
 II. László (Szaniszlófi I. István fia, I. János fia) 228, 233, 236-237, 239-240, 242, 246-248
- Magdolna (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia, I. Zsigmond leánya) 236
 Margit (Szaniszlófi I. István leánya) 246-247
 I. Máté (Szaniszlófi I. István fia) 88
 I. Miklós (Szaniszlófi I. István fia) 88, 136, 153, 155-156, 162, 246, 248
 II. Miklós (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia, I. Zsigmond fia) 236
 I. Móríc (Szaniszlófi I. István fia, I. Miklós fia) 228, 233, 237, 239-240, 242, 246-248, 273-275
- Orsolya, Rátóti Gyulafi István felesége 246-247
 II. Péter (Szaniszlófi I. István fia, I. János fia) 228, 233, 236-237, 239, 246-248
 II. Szaniszló (Szaniszlófi) 273-275
 I. Zsigmond (Szaniszlófi I. István fia, II. István fia) 153, 155-156, 162, 218, 228, 233, 236-237, 239, 246-248
 Zsófia (Szaniszlófi I. István fia, I. László leánya), Losonci Bánfi István felesége 236-237, 246-247
- Batrolec h. (Somogy m.) 128, 132, 147, 152
 Battyányi Benedek királyi kincstartó (1510–1511, 1519–1520) 233
 – István 159
 Baumkircher András pozsonyi ispán (1458–1466) 73
 – Vilmos királyi kincstartó (1492) 142
 Bazan h. (Szatmár m.) 17, 19, 26
Bazarabaza lásd Baszarabása
Bazarad lásd Basarab
 Becenc h. (Valkó m.) 205
 Becenci Pál 229-230
Beczyk lásd Bezeg
 Bécs v. (Ausztria) kh. 280-284
 Bécsi Sárvári Balázs 262
 Bepsi János pap, leleszi konventi kiküldött 200, 213, 224-225, 269
 Becske h. (Nógrád m.) 79
 Bécsújhely v. (Ausztria) 280
 Békavár másképp Szentgyörgyvára vár (Zala m.) 102, 104-105, 109-110, 112, 128, 172, 179
 Beke cs., Szalmadi 7
 – Jakab pesti esküdt 118
 Bekény h. (Zaránd m.) 98
 Bélai Péter királyi ember 75-76
 Belc h. (Tolna m.) 207, 217, 232

- Belenik h. (Somogy m.) 128, 132
 Bélteki Demeter és Sándor (Balk fiai), György és Sándor (Drág fia) 9
 – Drágfi cs. 238
 – Bertalan (Miklós fia) erdélyi vajda (1493–1498) 89, 119, 136, 148-149, 153, 162-163, 167-168, 188, 240, 242, 246-248
 – Gáspár 246-248
 – György (Bertalan fia) 167, 188
 – Imre (Bertalan fia) 167
 – János (Bertalan fia) tárnokmester (1518–1523) 167, 237, 246-248
 – Magdolna 246-248
 – Miklós és felesége, ecsedi Bátori Katalin (I. János leánya) 188-189
 Belzerénd h. (Zaránd m.) 98
 Belyéni Albert személynöki ítélőmester 129; a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
 Bence cs., Csegei 159
 Bene h. (Heves m.) 234, 265-266
 Benedek (Gál fia) jobbággy 50
 – budai kanonok 97, 112
 – diák jobbággy 151
 Benki György jobbággy 50
 Benkóc h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Bér h. (Nógrád m.) 47, 70, 174, 185-186, 188, 234, 251
 Bere h. (Szatmár m.) 13
 Berei László (János fia) 13
 – *Thyewdi* Gergely 250
 Beregi cs., Mikai 142
 – cs. lásd még Paposi Beregi
 – Péter jobbággy 50
 – királyi ember 265
 beregszászi főesperes: Szalaházi Tamás
 Bereksoói Hagymás Miklós világosvári várnagy 56
 Berence h. (Szatmár m.) 233-234, 237-239, 246, 248, 251
 Berend h. (Szatmár m.) 132
 Berendi Dávid familiáris 237, 246
 Berendmező h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162
 Berény lásd Lovasberény
 Berenye h. (Somogy m.) 172, 174
Berethke-i Nagy Benedek 97
 Berethya h. (Zaránd m.) 65, 69
 Berzeji Balázs királyi ember 158
 Berki Edelenyi László királyi ember 157
 Berki h. (Sáros m.) 265-266
 Bernald h. (Küküllő m.) 141
 Bernolti lásd még Kis- és Nagybernolti
Berothwafalwa/Berethwafalwa lásd Berethya
 Berzevici György nyitrai püspök (1429–1437) 42
 Berzőce vár (Verőce m.) 128, 132, 167
Besenew-i lásd Besenyődi, Besenyői
 Besenyődi cs., Tyukodi 242
 – Domokos jobbággy 50
 – István királyi ember 7, 46
 – Márton királyi ember 46
 Besenyői András nádori ember 172
 – Ferenc királyi ember 211, 213, 216
 – István, János és Lóránt királyi emberek 80
 – Lukács nádori ember 172-173
 besztercei örökös ispán: Horogszegi Szilágyi Mihály
 Beszterec h. (Szabolcs m.) 135
 Betefalva h. (Zala m.) 172
Bew-i lásd Bői
 Bezeg h. (Tolna m.) 207, 232
Bezerend lásd Belzerénd
Bibichor h. (Zaránd m.) 69
 Bikács h. (Bács m.) 108
 Biki Benedek 112
 – cs., Mindszenti 105
 Bikszád h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
 Biri h. (Szabolcs m.) 86
 Bíró Máté jobbággy 257
 – Mátyás és Tamás jobbággyok 50
 Bisztra h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Bize h. (Somogy m.) 197
 Blezseny h. (Zaránd m.) 234
 Bobá(l)d h. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222
 Bodai Mihály 105
 – Miklós nádori ember 172
Bodogfalwa lásd Boldogfalva
 Bodon h. (Torda m.) 113
 Bodor Mihály jobbággy 122
 Bodvaj pr. (Szatmár m.) 220, 222
 Bodzás h. (Zemplén m.) 234
 Bogáti Imre jobbággy 50
 – Miklós 218; királyi ember 211
 Bogdányi Balázs (Lökös fia) 11
Bogleyesthalwa lásd Boglezsd
 Boglezsd h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Bogyafalva h. (Zaránd m.) 234

- Bogykai György, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
- Bohnya*-i lásd bonyhai
- Bohol h. (Szatmár m.) 18
- Boja h. (Hunyad m.) 133
- Bojtos István jobbágy 221
- Bokaházi Gál 112
- Bokor h. (Nógrád m.) 47, 174
- Bokorbucsvafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Bokorfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Boldevenfalwa* h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Boldogasszonyfájai Gál 112
- Boldogasszonyfalva külváros (Buda v.) 282
- Boldogasszonyfalvi Baresai János 134
- Boldogasszonyhatvan másképp Boldogfalva h. (Pest m.) 47
- Boldogfalva h. (Pest m.) 102, 185, 188, 234, 251, 258, 260, 263; másképp Boldogasszonyhatvan h. (Pest m.) 47
- Boldogkő vár (Abaúj m.) 285
- Bolhás h. (Esztergom m.) 261; h. (Somogy m.) 174
- Bolooh* lásd Bolyó
- Bolti Csúri Imre lásd Csúri Imre
- Bolyári Pál személynöki ítélőmester 244
- Bolyó h. (Somogy m.) 172, 174
- Boncafalva h. (Zaránd m.) 234
- Bondefalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Bonyha opp. (Küküllő m.) 141
- bonyhai (Küküllő m.) Szent Mihály-egyház 125
- Bonylása h. (Hunyad m.) 133
- Borbála, Kusalyi Jakcs Imre özvegye 246-247
- Borhíd h. (Szatmár m.) 132, 233-234, 238-239, 251
- Borjád h. (Tolna m.) 207, 217, 232
- Bornemissza János pozsonyi ispán (1514–1527) 232
– lásd még Kölcsei Bornemissza
- Boros Bertalan jobbágy 151
- Borosdfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- borsodi szolgabíró: Vatai László 266
- Borsvai Benedek királyi jogügyigazgató 137, 148
- Bosar* Tamás jobbágy 50
- Bosonka h. (Szatmár m.) 239, 246, 248
- Bosznia 27, 66, 69
– hercege: Újlaki Lőrinc
– kormányzója: Szapolyai Imre
boszniai püspök: József, Polnar Gábor
– püspöki szék 73
- Bottyánfalva h. (Zaránd m.) 234
- Boya* lásd Boja
- Boythos* lásd Bojtos
- Bozéd h. (Torda m.) 113
- Boziás h. (Zemplén m.) 265–266
- Bozita f. (Valkó m.) 108
- Bozza h. (Zemplén m.) 183, 187
- Bozzás h. (Valkó m.) 108
- Bozzási György, a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember 171
- Bozsok h. (Baranya m.) 116; lásd még Alsóbozsok
- Bozsoki Fábrián és Pál királyi emberek 194
– János királyi ember 194, 196
– Tardi Bálint 196; királyi ember 194
- Bői István (Mihály fia) nádori ember 14
- Bök lásd Nagybök
- Böki h. (Bács m.) 231; h. (Sáros m.) 234
- Bölcső h. (Somogy m.) 172, 174
- Börvely h. (Szatmár m.) 55, 103, 122, 212, 214-215, 226, 234, 251
- Brabant hercegség 27
- Bracsevcs pr. (Valkó m.) 108
- brandenburgi őrgrof: Kázmér
- Brankovics György rác despota (1427–1456) 83
- Bredech* lásd Bredet
- Bredet h. (Hunyad m.) 133
- Breznek lásd Alsó- és Felsőbreznek
- Brno v. (Morvaország) kh. 291
- Bród h. (Valkó m.) 108
- Brosd h. (Zaránd m.) 234
- Brotuna h. (Zaránd m.) 234
- Browd* lásd Bród
- Brygel* Máté jobbágy 266
- Bucziesfalwa* h. (Zaránd m.) 65-66, 69; lásd még Alsó-, Felső és Középbucsava
- Bucsava h. (Zaránd m.) 234, 254
- Bucsavai Pagul kenéz 254
- Bucsavica h. (Zaránd m.) 234
- Bucesd h. (Zaránd m.) 234
- Buda v. (Pilis m.) 108, 175, 207, 232, 262, 267, 285, 288; kh. 2, 7-10, 19-22, 33-35, 37, 43, 46-47, 54-55, 57, 60-61, 66, 71-72, 75, 77-79, 81, 83-86, 90-96, 98, 100, 104, 107-110, 113-114, 118, 121-124, 129-130, 133, 135-138, 140-142, 144-145, 147-148, 150-151, 157-158, 164-167, 174-176, 181-182, 185, 188, 192, 194-195, 200-202,

- 205-206, 211, 214, 216, 220, 226-230,
232, 234-235, 241-242, 244, 249-250, 256,
262, 265, 268, 270-271
- v. (Pilis m.) tanácsa 118
- vár (Pilis m.) 285
- Budai Bálint jobbágy 50
- bíró: Keresztes
- éneklőkkanonok: Tamás
- János pap, leleszi konventi kiküldött 220
- kanonok: Bátori Pál, Benedek, Erdélyi
Tamás, Fülöp, Garai Péter, János, Lőrinc,
Máté, Mihály, Miklós, Pál, Pál (másik),
Tamás, Vajai Ferenc
- káptalan mint hh. 70, 76, 83, 87, 92, 95, 97,
99, 102, 110, 112, 126-127, 148, 156, 168,
183, 206, 217, 219, 256-257, 259-261,
270, 272
- Mátyás aradi kanonok 68
- Nyíró utca 282
- Olasz utca 207
- őrkanonok: László
- prépost: Szatmári Ferenc
- Szent András-oltár 112
- Szent Miklós-kolostor 207, 262
- Szűz Mária-egyház 175
- Budafelhévíz opp. (Pilis m.) 175
- Budaházi Vitéz György, a királyi kúriából
külön kiküldött királyi ember 81
- Budathfalwa* h. (Zaránd m.) 65-66
- Budinorocz h. (Szerém m.) 108
- Buják opp. (Nógrád m.) 47, 70, 174, 188, 234,
251
- vár (Nógrád m.) 47, 102, 106, 128, 174, 185,
188, 234, 251, 258, 260, 263
- Bujánháza h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162,
233, 237, 239, 246, 248
- Bukoresthfalwa* lásd Bokorfalva
- Bukurel h. (Hunyad m.) 133
- Bukurest h. (Zaránd m.) 234
- Bulczesthfalwa* lásd Bulcsfalva
- Bulcsfalva h. (Zaránd m.) 65, 69
- Buldrowcz h. (Valkó m.) 108
- Bulgesth* lásd Bulcsfalva
- Burián cs. lásd Pálfalvi
- Bús cs., Tyukodi 200
- Buság h. (Szatmár m.) 233, 237-238
- Buthe* Balázs özvegye jobbágy 50
- Butkai András (Márton fia) 55, 103
- – és Péter (Mihály fiai) 212, 226
- cs., Polánkai 266
- Mihály (András fia) 212, 214-215, 226,
246-247; felesége, Sempsei Zsófia 246-247
- Búzavásár utca (Buda v.) 118
- Buzlai Ágnes (Mózes fia, László leánya) 217,
232
- Farkas, István és János (Miklós fia) 209
- Katalin (Mózes leánya), ecsedi Bátori I.
György (I. András fia) felesége 197-199,
207-210, 217, 232
- Mózes királyi udvarmester (1500–1519) 195,
207-210, 217, 232
- Büdiszentmiklósi *Barky* György és Pozsgai
Miklós királyi emberek 230
- Bwdyla* János jobbágy 266
- Bwdythrowcz* másképp *Sasyncz* lásd Sasincz
- Bwldrowcz* lásd Buldrowcz
- Bws* lásd Bús
- Bwtha*-i Illés 105
- Bwyanhaza* lásd Bujánháza
- Byer* lásd Bér
- Byr* lásd Bér
- Cawapathak* lásd Káva
- Cégény h. (Szatmár m.) 249-250, 252-253
- Cégényi Antal jobbágy 50
- Bálint (Miklós fia) 122
- Kende András, Ferenc, Gáspár, György,
Lőrinc, Mihály és Tamás 252
- – Péter 204
- Ch[w]r*-i lásd Csúri
- Chab*-i lásd Csabi
- Chabragh* lásd Csábrág
- Chaholyi Sebestyén jobbágy 221
- Chahowcz* lásd CsaHolc
- Chanalos* lásd Csanálos
- Chanya* Márton jobbágy 50
- Chawas* lásd Csávás
- Chekaly* András jobbágy 151
- Chel* Miklós jobbágy 50
- Chemerdy* János jobbágy 151
- Cher* lásd Cser
- Chere* lásd Csere
- Cherlefalwa* h. (Zaránd m.) 69
- Chew*-i lásd Csévi
- Chezew* Mihály jobbágy 15
- Chmyngfalwa* lásd Csencsfalva
- Chobay* lásd Csobaj

- Chodoray* lásd Szodorói
Choholch lásd Csaolc
Chokas lásd Csókás
Chokona-i lásd Csoknyai
Chooth-i lásd Csúcsi
Chornafalwa lásd Csarnafalva
Chornathew lásd Csarnató
Chory lásd Csóri
Chuyngfalwa lásd Csencsfalva
Chuz-i lásd Csúzi
Chwr-i lásd Csúri
Chygeth-i Péter királyi ember 140, 143
Chymoty cs. lásd Varjadi *Chymoty*
Chyrkewd László jobbágy 224
Cibak Tamás jobbágy 50
Cicest h. (Zaránd m.) 234
Cordynesth lásd Kordinest
Corvin János (Mátyás király fia) oppelni és
 liptói herceg, dalmát-horvát-szlavón bán
 (1495–1504) 133, 177-178
Cudar cs. lásd Ónodi Cudar
Czebefalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69; lásd még
 Alsó- és Felsőcebe
Czegeny lásd Cégényi
Czenezfalw lásd Cserneszfalva
Czynemallya szántó (Bárd, Somogy m.) 176
- Csabi Mihály 105
 Csábóc h. (Zemplén m.) 183, 187
 Csábrág vár (Hont m.) 154
 Csaolc h. (Szatmár m.) 1-2, 6, 27, 30, 32,
 38-42, 50, 60, 62, 234, 251
 Csaolyi György Szatmár megye esküdt
 ülnöke, királyi ember 122
 – Miklós királyi ember 192
 Csáki László erdélyi vajda (1426–1437) 42
 Csáklyó h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Csaló cs., Gencsi 200
 csanádi éneklőkanonok: Simon
 – káptalan mint hh. 65, 67
 – nagyprépost: Pál
 – őrkanonok: Albert
 – püspök: Hangácsi Albert, Szegedi Lukács
 – püspöki szék 42
 Csanálos h. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222
 Csányi Balázs királyi ember 158
 Csapi cs. lásd Eszenyi Csapi
 Csarnafalva h. (Somogy m.) 172, 174
 Csarnai cs., Illyei 134
 Csarnató h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Csarnavodai Egyed 243
 – Grisogonus és Miklós 46
 Csarnik h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Császár Jakab jobbágy 50
 Császári Balázs (Péter fia) királyi ember 19-22,
 30, 40, 44
 – (Császár/i) Benedek királyi ember 170, 214,
 216, 218, 249-250, 252-253
 – Ferenc királyi ember 152
 – György királyi ember 9, 19-24, 26, 30, 32-34
 – István királyi ember 214-215
 – László királyi ember 52
 – Mihály királyi ember 33-34
 – Péter királyi ember 9, 30, 33
 – Szele István királyi ember 19-22, 30
 – – János királyi ember 59-60
 – – Mihály (László fia) királyi ember 37, 40-41,
 44-45
 Csávás h. (Küküllő m.) 125, 141
 csázmai kanonok: Jakab, Mártonpataki Márton
 – káptalan mint hh. 292
 Csebi Lénárd 266
 Csécse h. (Szatmár m.) 203, 249-250, 252-253
 Csege András királyi ember 194
 Csegei Bence Gál 159
 Csegzei István királyi ember 65-66
 Cseh Balázs jobbágy 257
 Csehi István 264
 – Miklós, a királyi kúriából külön kiküldött
 királyi ember 104-105
 Csehország 47, 108
 Cseke lásd Zsarolyáni Cseke
 – h. (Szatmár m.) 192-193, 201, 203-204,
 249-250, 252-253
 Csemernye h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Csencsfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Csentei István királyi ember 65-66
 Cser Damján jobbágy 151
 Csere Domokos jobbágy 50
 Cserép h. (Borsod m.) 265-266, 270
 – vár (Borsod m.) 234, 265-266, 272
 Cserépegyház h. (Zaránd m.) 98
 Cseri János királyi ember 75
 Csernesz(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Cserög opp. (Szerém m.) 267; vár 255, 267
 Csesztve h. (Nógrád m.) 157
 Csesztvei Barlabási lásd Barlabási

- Csévi Mátyás és Keszeg Pál királyi emberek 72
 Csicsóka h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Csicsva vár (Zemplén m.) 234, 265-266, 270, 272, 289
 Csipe Mátyás jobbágy 151
 Csiszárszéki Csiszár Bálint, Mátyás és Pál királyi emberek 140
 Csobajai lásd Varjadi Csobaji
 – János királyi ember 220
 Csofi János világosvári udvarbíró 254
 Csók cs., Lepsényi 194
 Csókás Mihály jobbágy 50
 Csoknya h. (Somogy m.) 172, 174
 Csoknyai Imre 105
 Csomaköz h. (Szatmár m.) 220, 222; lásd még Kis-, Nagy- és Várscsomaköz
 Csomaközi Ferenc 218, 220
 Csongva lásd Alsó- és Felsőcsongva
 Csonka György jobbágy 50
 Csorba cs., Ibrányi 270
 Csóri h. (Nógrád m.) 47, 174, 188, 251
 Csúcsi Gerendi László királyi ember 65-66
 Csuka cs., Harói 133
 Csulai Mór György 206, 219
 – – László királyi kamarás 206, 219
 Csungány h. (Zaránd m.) 234
 Csurgói Pál fehérvári keresztes cantor 196
 Csúri Imre ügyvéd 155; királyi ember 220, 222-223
 – István királyi ember 57
 Csúz másképp Szék h. (Komárom m.) 72
 Csúzi István 72; királyi ember 75
 – Miklós és Márkus László 72
- Dabasi másképp Inárcsi Isti Péter 271
 Dák Bereck jobbágy 50
 Dakos Balázs jobbágy 50
 Dalmácia 6
 dalmát-horvát bán 42
 dalmát-horvát-szlavón bán: Corvin János, Szapolyai Imre
 Damján h. (Küküllő m.) 141
 – frater, leleszi konventi kiküldött 7
 Damonyai Balázs 272
 Damosóc pr. (Zemplén m.) 234, 265-266
Damyan lásd Dányán
 Dancs cs., Macedóniai 116
 Danilovc h. (Szerém m.) 108
- Danóci Ambrus és Péter polgárok 175
 Dányán h. (Küküllő m.) 125
 – – (Szatmár m.) 84-85, 100, 111, 114-115
 Dapsa pr. (Szerém m.) 108
 Darai Benedek királyi ember 19-22
 – László királyi ember 34
 Darány h./opp. (Somogy m.) 172, 174, 293
 Daróci Mihály jobbágy 50
Dathos lásd Dátos
 Dátos h. (Torda m.) 113
 Dávidvágás h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Deák lásd Újlakpesti Deák
 Debrentei Tamás nyitrai püspök (1464–1480) 73
 Décese h. (Somogy m.) 172, 174
 Dékán Domokos nyíregyházi *villicus* 57
 Demeter (Márton fia) jobbágy 50
 – aradi éneklőkanonok 68
 – Gál jobbágy 50
 – kovács jobbágy 51
 Dénes (Szaniszló fia) jobbágy 50
 Dengelegi Gáspár királyi ember 240
 – Pongrác András királyi pohárnokmester (1462–1465) 73
 – – János erdélyi vajda (1462–1465) 73; özvegye, Erzsébet 134
Derchesd lásd Derczesd
 Derczesd h. (Hunyad m.) 133
 Derencsényi Ambrus, János, Miklós és Péter 219
 Dersfi cs., Ágotai 241, 243
 Dershida h. (Közép-Szolnok m.) 84-85
 Derzs h. (Szatmár m.) 120, 122, 287
 – cs. lásd Petri Derzs
 Derzsi Erzsébet (Barla fia: Kántor László leánya) 120
 – György jobbágy 50
 – János királyi ember 222-223
 – Kántor Mátyás királyi ember 214
 – László királyi ember 250
 – Mihály (Barla fia: Kántor László fia) 120
 Desnicei Kapitánfi Víd királyi ember 230-231
Dethe h. (Somogy m.) 138
 Detrevágás h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Déva opp. (Hunyad m.) 133-134; vár 130, 133-134
 Dévai András leleszi prépost (1518–1521) 221, 252-253
 – Péter diák ügyvéd 149

- Devecser h. (Szabolcs m.) 86, 127
 Dévény opp. (Pozsony m.) 295
 Dezsőfi cs., Losonci 141
 Diák Benedek jobbágy 50
 Dienes János jobbágy 151
 Dienesi cs., Tyukodi 200
 Dingafalva h. (Zaránd m.) 234
 Diód vár (Fehér m.) 54
 Diós h. (Szerém m.) 108
 Disznó h. (Somogy m.) 197
 Disznojó h. (Torda m.) 141
 Disznóskalodva h. (Zaránd m.) 234
 Dob h. (Szatmár m.) 1-2, 5, 17, 19, 26, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Dobágyi János 257
 Dobó lásd Ruszkai Dobó
 Dobos h. (Bereg m.) 128; lásd még Nagydobos
 Dobozi cs., Lyulyai 194
 Dobra h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Dobraviti Mihály familiáris 272
 Dobroc(safalva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Dóka Orbán jobbágy 221
 Dolhai Péter és felesége, Dorottya meg fiai, Ambrus, Farkas és János 224
 Dománhida h. (Szatmár m.) 14, 71, 84-85, 100, 111, 114-115, 234, 251
 Dománhidi András (György fia) 71, 84-85, 100; királyi ember 52
 – Balázs (István fia) 71
 – György (András fia) és Miklós (Barát Miklós fia) 100
 – István 111; özvegye: Dorottya 114
 – János 111
 – László (István fia) 71, 115; királyi ember 52
 Dombai Dávid (Miklós fia) 131, 137-138, 140, 160, 165
 – és Ferenc anyja, Orsolya (Zákányi László leánya) 138
 – János (Ferenc fia) 138
 – Pál királyi lovászmester (1460–1465) 73
 – lásd még Tyukodi Dombai
 Dombói lásd Dombai
 Dombravica h. (Hunyad m.) 133
 Dombró h. (Valkó m.) kh. 65
 de Dominis János zenggi püspök (1434–1440) 42
 Donauwörth v. (NRB) kh. 27
 Dorog h. (Heves m.) 154
 – h. (Tolna m.) 207, 217, 232
 Dorogházi László országbírói és személynöki ítélőmester 134, 154, 163
 Dorottya, Dománhidi István özvegye 114
 Dracul, Vlad (II.) havasalföldi vajda (1437–1442, 1444–1447) 109
Draculyafalva lásd Dragojafalva
 Drágfi lásd Bélteki Drágfi
 Drági Tamás 122, 124
 Dragojafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
Dragula László lásd Dracul, Vlad (II.)
Dragusafalva h. (Zaránd m.) 66
 Dráva f. (Somogy m.) 140, 166
 drivasztei püspök: Kornis Benedek
Ducz Mihály jobbágy 50
 Duna f. (Pilis m.) 288
 Dupaoszoj h. (Zaránd m.) 234
 Dupapiatra h. (Zaránd m.) 234
 Dupaples h. (Zaránd m.) 234
 Durecz h. (Valkó m.) 108
 Dusnod h. (Pest m.) 234, 265-266
Dwl Péter jobbágy 51
Dwrecz lásd Durecz
Dwsnod lásd Dusnok
Dyznotho lásd Disznojó
 Eberhard váradi püspök (1406–1409), királyi főkancellár (1404–1419) 10
 Ecsed h. (Szatmár m.) 38, 81, 188, 234, 251
 – castellum/vár (Szatmár m.) 37, 50, 128, 188, 234, 251; vagy várhely (Szatmár m.) 38
 Écsi János királyi ember 140
 Ecskend pr. (Nógrád m.) 234, 265-266
 Edelényi cs., Berki 157
 Edelesi Tamás diák királyi ember 148
 Egerszegi Deák Péter familiáris 272
 Egregy lásd Alsó- és Felsőegregy
 Egres h. (Tolna m.) 207, 232; lásd még Al- és Felegres
 Egrestő h. (Küküllő m.) 113
 egri káptalan mint hh. 186
 – prépost: Bácsi Miklós
 – püspök: Bakócz Tamás, Hédervári László, Nagylucsei Orbán, Rozgonyi Péter, Szalkai László
 – Szent László-sír társaság 189
 – (Szatmár m.) Miklós királyi ember 19, 21-22
 Egyed h. (Bihar m.) 151
 – h. (Sopron m.) 128, 132, 152

- Kelemen jobbágy 266
 – varasdi polgár, közjegyző 292
 egyedi (Bihar m.) Magyar és Rác utca 151
Ekerytho lásd Ökörítő
 Elmed pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 Ellyevölgyi András, a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember 177
 – János nádori ítélőmester 271; a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
Embel lásd Ömböly
Emreh Albert jobbágy 151
 Encsencs h. (Szatmár m.) 12, 38, 50, 81, 184, 188
 Endesi cs., Szentmiklósi 63
 Endréd h. (Szatmár m.) 84-85
 Enyingi Török Bálint és Miklós 255, 267
 Eperjes v. (Sáros m.) kh. 235
 Ercse h. (Torda m.) 113
Erdegh lásd Ördög
 Erdély 113
 erdélyi alvajda: Telegdi István
 – Balázs jobbágy özvegye 50
 – cs., Zsarolyáni 192
 – lásd még Régyi Erdélyi
 – káptalan mint hh. 117, 235
 – Péter presbiter, leleszi konventi kiküldött 193
 – püspök: Lépes György, Szapolyai Miklós, Vingárti Geréb László
 – Tamás budai kanonok 175
 – vajda: ecsedi Bátori II. István (I. István fia), Béltéki Drágfi Bertalan, Csáki László, Dengelegi Pongrác János, Lévai Cseh Péter, Meggyes(al)ji Miklós, Szapolyai János, Újlaki Miklós
Erdes Máté jobbágy 151
ErdewgByky lásd Ördögbüki
 Erdőalja h. (Bács m.) 108
 Erdődi János titeli prépost, királyi titkár 195
 – Szaniszló királyi ember 58
 – Tamás titeli prépost lásd Bakócz Tamás
 Erdőhegy h. (Zaránd m.) 98
 Erdőhegyi András, Balázs és Miklós 98
 Erdőszentgyörgyi Meggyes Balázs 113
 Erk h. (Heves m.) 234
Ermendfalwa lásd Györménd
 Érpályi h. (Bihar m.) 102
 Erzsébet királyné (Zsigmond király leánya, Albert király felesége) 47
 –, Dengelegi Pongrác János özvegye 134
 Esküdt Simon jobbágy 266
 Eszeny h. (Szabolcs m.) 182, 187
 Eszenyi Csapi Albert 187
 – – János 139, 182-183, 187
 Eszlár h. (Szabolcs m.) 287
 Esztergom v. (Esztergom m.) kh. 29-30, 279
 esztergomi érsek: Bakócz Tamás, Pálóci György, Szalkai László, Szécsi Dénes, Vitéz János
 – kanonok: Ibaalvi Tamás
 – káptalan 99; mint hh. 1, 154, 256
 – örökös ispán lásd esztergomi érsekek
 – vikarius: Nyási Demeter
 Etele cs., Sülyi 97, 148
Ethyed lásd Egyed
Ewkeritho lásd Ökörítő
Ewkerwara-i lásd Ökörvári
Ewrdeg lásd Ördög
Ewr-i lásd Őri
Ewrs lásd Őrs
Ewsy lásd Ősi
Ezdencz lásd Zdenc
 Eztergár András jobbágy 151
 Fábriánháza h. (Szatmár m.) 50, 81, 188, 234, 251; más néven Bohol h. (Szatmár m.) 38
factor 266
Faczeth lásd Facset
 Facsar János budai polgár 118
 Facset h. (Hunyad m.) 133
 Fajszí Gergely királyi ember 158
 – János 196
 Fanác h. (Zaránd m.) 234
 Fáncsi János királyi ember 158
 Fancsikai Miklós királyi ember 63
 fárai püspöki szék 42
 Farkas Bálint váradi püspök (1491–1495) 163
 – cs., Mórochelyi 179
 – János és Mihály jobbágyok 151
 – lásd még Kölcsei Farkas
 Farkasvár h. (Valkó m.) 108
 Farnos h. (Heves m.) 234, 265-266
Fatha lásd Facset
 Fazekas cs., Kisbernolti 67
 Fehérvár lásd Székesfehérvár
 fehérvári káptalan 196; mint hh. 137-138, 152, 155
 – keresztes alperjel: László

- fehérvári kereszties cantor: Bálint, Csurgói Pál,
 István, Márton
 – – custos: Illés, István, Mátyás, Szabási István
 – – lector: Kenderesi Pál, László, Mátyás
 – – perjel: István, Szabadi Miklós
 – keresztiesek konventje 104-105, 152, 162;
 mint hh. 128-129, 132, 136, 149, 153,
 155-156, 158-159, 162, 194, 196, 265-266
 – Pál jobbágy 196
 – Péter fehérvári kereszties, konventi kiküldött
 266
 – prépost: Kretschmer Lőrinc
 Fejéregyház h. (Valkó m.) 108; h. (Zaránd m.)
 169
 Fejérkő vár (Somogy m.) 102, 104-105, 128,
 158-159, 172, 174, 179
 Fejértó h. (Szabolcs m.) 88
 Fejes cs., Kölcsei 252
 – lásd még Papi Fejes
 Fekete Albert pesti esküdt 118
 – cs., Kéri 67; Losádi 133
 – Dénes jobbágy 50
 – Imre budai polgár 288
 Feketeadó h. (Ugocsa m.) 87, 2
 Feketefalu h. (Szatmár m.) 152, 162
 Feketepatak h. (Szatmár m.) 128, 132, 233,
 237, 239, 246
 Felegres h. (Tolna m.) 217
Felesag(!) h. (Szatmár m.) 81
 felhévizi Szent Erzsébet-ispotály 175
 Felmácsa h. (Pest m.) 234, 265-266, 270, 272
FelsewiedechkPathaka lásd Felsőidécspataka
Felsewzagya lásd Felsőszagya
 Felsőalmás h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Felsőaranyág h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Felsőbreznek h. (Hunyad m.) 133
 Felsőbucsava h. (Zaránd m.) 234
 Felsőcebe h. (Zaránd m.) 234
 Felsőcsongva h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Felsőfalva h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162,
 233, 237, 239, 246, 248
 Felsőgerece h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Felsőgyanté h. (Valkó m.) 205
 Felsőidécspataka h. (Torda m.) 141
 Felsőkalodva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Felsőkegye h. (Szatmár m.) 50, 188
 Felsőkocsány h. (Varasd m.) 292
 Felsőolcsva h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Felsőpodina h. (Valkó m.) 108
 Felsőricsa h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Felsősajó h. (Kolozs m.) 141
 Felsősárosd h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Felsőszagya h. (Hunyad m.) 133
 Felsőszékás h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Felsőtoronyai Máté 205
 Felsőváca h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Felsőveresmart h. (Szatmár m.) 233, 238-239
 Felsőzákány opp. (Somogy m.) 140, 166, 174,
 293
 Fény h. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222
 Fényi György jobbágy 50
 Ferdinánd (I.) király (1526–1564) 280-289, 291
 Ferencfalva h. (Zaránd m.) 65-66; más néven
 Disznópataka h. (Zaránd m.) 69
 Ferencvágása h. (Sáros m.) 107, 212
 Fericse h. (Zaránd m.) 69, 234
Ferythefalwa lásd Fericse
 Fias h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Fintóág h. (Hunyad m.) 133
 Fiztetőfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Flandria hercegség 27
 Fodor Ambrus jobbágy özvegye 151
 – István és Péter jobbágyok 50
 – – szerémi püspök (1490–1494), személynök
 163
 Fodorlupsfalva h. (Zaránd m.) 65-66
 Folti cs., Vatai 266
 Fonácfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
Fonachfalwa lásd Fonácfalva
 Fonó Tamás jobbágy 50
 Forgács cs., Gimesi 72
Foris cs., Hetei 123
Forum Iulii lásd Friaul
 Földesi Benedek és István (Szaniszló fiai),
 Márton diák 63-64
 – Pelbárt (Kőnya fia) és Harangi László királyi
 emberek 63
 Földhíd h. (Zaránd m.) 234
 Földvár h. (Somogy m.) 140, 166
 – pr. (Zaránd m.) 69
 Franciaország 16-18, 27, 39
 Friaul v. (Aquilaieai patriarchatus) 27
 Frigyes (III.) német-római császár (1440–1493)
 109-110
 Fuló cs., Szabolcsi 46
 Futak opp. (Bács m.) 255, 267; kh. 63
 Füleházi Rafael királyi ember 65-66
 Füle Domokos jobbágy 50

- Fülesd h. (Szatmár m.) 249-250, 252-253
 Fülesi Nemes István nádori ember 160-161
 Fületelke h. (Küküllő m.) 113
 Fülöp budai kanonok 97, 112
 – jobbágy 50
 Fülöpös h. (Szabolcs m.) 34
 Fülpösi Albert királyi ember 270
 – Máté királyi ember 222
 – Mihály és Miklós (Lőrinc fia) 45
 – Tamás királyi ember 52
 Fűr h. (Valkó m.) 108
 Füzér h. (Abaúj m.) 203; vár 227, 235
 Füzesmegyeri Imre, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 265–266
 Fűztető lásd Fíztetőfalva
 Fyles lásd Füles
 Fynthoag lásd Fintóág
 Fythethewfalwa lásd Fíztetőfalva
 Fywr lásd Fűr
- Gacsályi Tamás (Tamás fia) özvegye:
 Potenciána és fiaik: Elek, Kristóf, Mihály, Miklós és Tamás 59
 Gadány h. (Somogy m.) 197
 Gáji Gergely komáromi várnagy 78
 Gál Albert bíró 266
 – Mihály jobbágy 50
 – pap, somogyi konventi kiküldött 173
 Gálfi cs., Gencsi 200
 Galsa opp. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234, 251
 Garáb h. (Nógrád m.) 206, 219
 Garai Dezső macsói bán (1419–1427, 1431–1437) 42
 – László (Miklós fia) macsói bán (1431–1441, 1445–1447) 42
 – Miklós nádor (1402–1433) 9, 14-15
 – Péter budai kanonok, káptalani kiküldött 76
 Gárdony h. (Fejér m.) 209, 217
 – – (Somogy m.) 128, 132, 147, 152
 Gáspár Balázs jobbágy 151
 – Benedek károlyi *villicus* és udvarbíró 59
 – pap lásd Kölcsei Bornemissza Gáspár
 Gatalóci Mátyás pécsi prépost (1428–1437), királyi főkancellár (1434–1437) 42
 Géberjén(szeg) h. (Szatmár m.) 1-2, 39-42, 81, 188, 234, 251; pr. (Szatmár m.) 60, 62
 Gegew cs., Gulácsi 20
 Geledé lásd Geledén
- Geledén h. (Kolozs m.) 141
 Gelefew h. (Valkó m.) 205
 Gellért-hegy (Buda) 175
 Gelrie hercegség 27
 Gemerew lásd Gyömöre
 Gemzse h. (Szabolcs m.) 52-53
 Gencs h. (Szatmár m.) 7, 61, 200
 Gencsi Ártánházi Ferenc, Balázsházi András, Máté, Mihály és Mihály (Péter fia); Csaló Mihály, Gálfi Péter, Keszi Mihály, László diák, Mókus Jakab, Piricsei Ferenc, Sándorházi András, Szodorói Bálint és Mihály 200
 – Balázs familiáris 162
 – Bálint királyi ember 59
 – István (Domokos fia) és leánya: Margit 7
 – Mihály királyi ember 40, 59
 – Nagy Fábián özvegye: Margit (Gencsi István leánya) 7
 Gepel-i lásd Gyapolyi
 Gerebenews lásd Gerebenyes
 Gerebenyes h. (Torda m.) 113
 Gerec h. (Somogy m.) 174
 Gerece lásd Alsó- és Felsőgerece
 Geregyei István ügyvéd 164
 Gerend h. (Hunyad m.) 133
 Gerendi cs., Csúcsi 65-66
 Gergely diák, bíró, jobbágy 151
 – –, kókai (Pest m.) udvarbíró 97
 – *iudex nautarum* 118
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 107, 120
 Gergelylakai Buzlai lásd Buzlai
 Gergős h. (Zemplén m.) 265-266
 Gerhe lásd Görhe
 Gerkes jobbágy 50
 Germath lásd Gyarmat
 Gersei Pethő István 235
 Gesztenye h. (Somogy m.) 172
 Geszteréd h. (Szabolcs m.) 135
 Gesztevági István királyi ember 141
 Gétyei Ferenc 271
 – Gergely 105
 – János alnádor (1520–1525) 105, 271; felesége, Szentpéteri Borbála 271
 Gewch lásd Gic
 Gewlench másképp Alsóbozsok h. (Baranya m.) 116
 Gewren lásd Görény
 Ghethe-i lásd Gétyei

- Gic h. (Sopron m.) 128, 132, 152
 Gilvác h. (Szatmár m.) 1-3, 5, 17, 19, 26, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Gimesi Forgács János és Péter 72, 74
 Girált h. (Sáros m.) 107, 212
 Giretinci Törzsök Benedek királyi ember 152
 Glésán cs., Tótfalui 266
 Gombás erdő (Meggyesalja része, Szatmár m.) 239
 Gorbovc h. (Somogy m.) 172
 Gordovai Ferenc királyi ember 206
Gordwa-i lásd Gordovai
 Gosztonyi János győri püspök (1510–1524) 233
 Görbed h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162
 Görbő h. (Tolna m.) 207, 217, 232
 Görény h. (Szabolcs m.) 135
 Görhe h. (Zaránd m.) 98
 Grasweni Wolffgang, Ferdinánd királyi tanácsosa és grazi vicedominus-a 281
 grazi vicedominus: Grasweni Wolffgang 281
Grissano-i lásd Krizsánói
 Grohot h. (Zaránd m.) 234
 Gubás cs., Kisbermolti 67-68
 Gulácsi Ambrus Bereg megye esküdt ülnöke, királyi ember 123; királyi ember 145
 – András királyi ember 52
 – Fábián királyi ember 20, 25
 – István királyi ember 145
 – – – – 249
 – Pál és *Gegew* János királyi emberek 20
 – Pelbárt és Szerémi András 45
 Gumma h. (Szerém m.) 108
 Gunczafalva h. (Zaránd m.) 69
 Gurahonc h. (Zaránd m.) 234
 Guta h. (Nógrád m.) 79
 Guti Mihály és Zsigmond 59
 – Péter királyi ember 222-223
 – Ország Ferenc honti ispán 249-250, 252-253
 – – Imre királyi kamarásmester 249-250, 252-253
 – – Mihály nádor (1458–1486) 73, 107
 Gutkeled nb. Benedek, Bereck (András fia), György; László és Lőrinc (Hodos fiai) 15
Gwlthws Ambrus jobbágy 219
Gwmma lásd Gumma
Gwrwbnyesth h. (Hunyad m.) 133
Gwthos-i János királyi ember 158
Gwus h. (Zaránd m.) 69
 Gyánté lásd Felsőgyánté
 Gyántéi István aradi kanonok 68
 – János 205
 Gyapolyi János 213
 Gyarmat h. (Zaránd m.) 234
 – opp. (Szatmár m.) 1-2, 4, 6, 27, 30, 32, 38-42, 50, 61, 81, 102, 128, 174, 188, 234, 251
 Gyarmati Domokos (Lőrinc fia) 6; lásd még Matucsina
 Gyékényes h. (Somogy m.) 140, 166, 172, 174
Gyenthew-i lásd Gyantéi
Gyewrgyews lásd Györgyes
Gyngola h. (Valkó m.) 108
 Gyömöre h. (Sopron m.) 128, 132, 152
 Gyöngyös opp. (Heves m.) 234, 265-266, 270, 272
 Gyönkfalva h. (Zaránd m.) 65-66
 Györefalva h. (Somogy m.) 174
 György kovács özvegye jobbágy 50
 – lanifex pesti esküdt 118
 – pécsi püspök lásd Szatmári György
 – pellifex jobbágy 151
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 50
 – rác despota lásd Brankovics György
 – szűcs jobbágy 50
 – váradi prépost, a leleszi prépostság adminisztrátora (1483–1484) 117
 Györgyes h. (Somogy m.) 174
 Györgyi Kis András és Péter 266
 Györgyös h. (Zemplén m.) 234
 győri püspök: Bakócz Tamás, Gosztonyi János, Molnári Kelemen, Salánki Ágoston
 Györke opp. (Abaúj m.) 234, 270, 272
 Györménd h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
Gyrendi lásd Gerendi
 Gyula h. (Ugocsa m.) 87, 92
 – Miklós jobbágy 50
 gyulafehérvári lásd erdélyi
 Gyulafi cs., Kazai 154
 – lásd még Rátóti Gyulafi
 Gyulaházi László (László fia) királyi ember 10
 Gyulai János aradi olvasókanonok 68
 Gyulaj h. (Szabolcs m.) 58
Gyunkuly h. (Zaránd m.) 234
Gyunthfalwa lásd Gyönkfalva
 Gyuranovc h. (Bács m.) 108
 Gyügy h. (Hont m.) 157
 Gyülvész h. (Abaúj m.) 234, 265-266
 – – (Szatmár m.) 201

- Gywwgh* lásd Gyügy
Gywwrendi lásd Gerendi
Gywwrethync-i lásd Giretinci
Gywwrewfalwa lásd Györefalva
- Háb h. (Szerém m.) 108
 Habucsza h. (Hunyad m.) 133
Habwcha lásd Habucsza
 Hagyó Pál jobbágy 196
 Hahóti Benedek királyi ember 110
 Hainburg v. (Ausztria) mellett kh. 116
 Hajas Tamás jobbágyfamiáriis 171
 Halász h. (Heves m.) 234, 265-266
 – László jobbágy 151
 Halászteleki Istvánfi Barnabás és Zsoldos Péter királyi emberek 206
 – Nagyrévi Benedek királyi ember 206, 219
 Halmágyfalva h. (Zaránd m.) 69
 Halomi Balázs királyi ember 206
Hammad pr. (Zaránd m.) 234
 Hamzov h. (Valkó m.) 108
 Hangács Albert csanádi püspök (1457–1466) 73
 Harang h. (Szabolcs m.) 86
 Harangi cs., Földesi 3
 Haraszi h. (Abaúj m.) 234, 265-266
 Harkáló h. (Bács m.) 108
 Harói Bálint és Csuka Tamás királyi emberek 133
 Hartperg v. és vár (Ausztria) 281
 Hásságyi Mihály királyi ember 110
 Hasznos Simon jobbágy 107
 Határ h. (Hunyad m.) 133
 Határpatak vízfolyás (Szatmár m.) 246
 Hatvan lásd Boldogasszony- és Palotáshatvan
 Havasalföld 108-109
 havasalföldi vajda: Basarab „Ifjabb” és „Öreg”, Dracul, Vlad (II.)
Hebecz pr. (Hont m.) 157
 Hédervári Ferenc (Lőrinc fia, Miklós fia) 281, 284
 – Imre (Lőrinc fia) és Marcali Borbála leánya: Dorottya 172-173, 181
 – László (György fia) egri püspök (1447–1467) 73
 – Lőrinc (Miklós fia) királyi lovászmester (1429–1437), nádor (1437–1447) 42-43
Heerk lásd Erk
- Hegenföldre h. (Zala m.) 109-110, 112, 172
 Hegy pr. (Bereg m.) 144-145
 Hegyénháza h. (Zaránd m.) 98
 Hegyfar szőlőhegy (Gyula h., Ugocsa m.) 87, 92
 Hegyi Bertalan jobbágy 50
 Héhalom h. (Nógrád, majd Pest m.) 47, 70, 174, 188, 234, 251, 258
 Helmec pr. (Bereg m.) 144-145
 Hencelfi István királyi jogügyigazgató 163
 Hencóc h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Hencsei Máté királyi ember 110
 Henyel h. (Nógrád m.) 47, 174, 188, 234, 251
Heralth lásd Girált
 Herantfalvi László és Miklós 105
 Hercegfalva h. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234
 Heresznye h. (Somogy m.) 172, 174
 Hermány h. (Zemplén m.) 234, 265-266
Herneczfalva lásd Hernecsest/Hernécsfalva
 Hernecsest/Hernécsfalva h. (Zaránd m.) 66, 69, 234
 Herpai Pál felesége, *Kyskawycha* Dorottya 213
 Herpelye h. (Hunyad m.) 133
 Hete h. (Bereg m.) 123
 Hetei András 43; királyi ember 20, 43
 – Bálint, Benedek, Mihály és Péter királyi emberek 43
 – Damján, Gábor, Gellért, Simon és *Foris* Mihály 123
 – Gábor és Pál királyi emberek 20
 – Gergely és Mihály királyi emberek 145
 Hétúr h. (Küküllő m.) 141
 Hévíz h. (Pest m.) 234, 265-266
 Hévízvölgy h. (Pest m.) 270, 272
Hewregh-i lásd Sőregi
 Hidaspatak vízfolyás (Szatmár m.) 246
 Hidegfalu h. (Hunyad m.) 133
 Hidegkút h. (Tolna m.) 207, 217, 232
 Hidegkúttelek pr. (Baranya m.) 116
 Hídelő h. (Somogy m.) 172, 174
 Hidvég h. (Zala m.) 109-110, 112; másképp Magyarád h. (Zala m.) 172
Hiestreeb/Hiestreb lásd Jesztreb
 hiteleshely: aradi, budai, csanádi, csázmái, egri, erdélyi káptalan, fehérvári kereszties, jászói, kapornaki, kolozsmonostori, leleszi konvent, pozsonyi káptalan, sági, somogyi, szentjobbi, várhadhegyfoki konvent, váradi káptalan, zalai konvent

- Hodász h. (Szatmár m.) 120, 122, 287
 Hodási Kántor Benedek királyi ember 240
 – – Mihály királyi ember 203, 240, 250
 Hodor h. (Torda m.) 141
Hodorowcz másképp *Syrocz* h. (Szerém m.) 108
 Hodos pr. (Szerém m.) 108
 Hodosi István és László, a királyi kúriából
     külön kiküldött királyi emberek 81
 – Miklós és Simon királyi emberek 188
 Hodros h. (Szerém m.) 108
 Holdvilág h. (Segesvár szék) kh. 125
 Hollandia hercegség 27
 Homonnai (Drugeth) Ferenc (János fia) 266
 – – György (János fia) 235, 289
 Homoród f. (Szatmár m.) 5
 Honczisor h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Honczisorfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 honti ispán: Gutí Ország Ferenc
 Hontokai Miklós, a királyi kúriából külön
     kiküldött királyi ember 104
 Hordómező h. (Belső-Szolnok m.) 126
Horga cs., Pácodi 105
 Horogszegi Szilágyi Erzsébet, Mátyás király
     anyja 83
 – – Mihály beszercei örökös ispán 83;
     özvegye, ecsedi Bátor I. Margit (I. István
     leánya) 54, 190
 Horpács pr. (Baranya m.) 116
 Horpácsi Szepesi László királyi ember 157
 Horpácstelek pr. (Baranya m.) 116
 Horvát cs. lásd Zagyvafői
 Horváth István jobbágy 151
 – Márk királyi aulicus, követ 148
 Horvátország 6
Hosthffy lásd Ostfi
 Hosszúfalva h. (Zala m.) 109-110, 112, 172
 Hosszúmezei György 266
 Hosszúmező h. (Kraszna m.) 84-85
 Hosszúpatak h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Hosszúszőlő szőlő (Buda) 175
Hozywmezew lásd Hosszúmező
 Hőgyész h. (Tolna m.) 207, 217, 232
 Hőrcsök h. (Fejér m.) 207, 217, 232
Hunczfalva lásd Huncztő
 Huncz lásd Középsőhuncz
 Huncztő h. (Zaránd m.) 65-66, 69
Hunczysorfalva lásd Honczisorfalva
 Hurdovcz h. (Szerém m.) 108
 huszárcapitány, királyi: Nagy Lőrinc
Huybarthfalwa lásd Újbárfalva
Hwrdowcz lásd Hurdovcz
Hwz lásd Őz
Hyrichey lásd Piricsei
Hywhalom lásd Héhalom
Iarmath lásd Gyarmat
 Ibafalvi Tamás esztergomi kanonok 99
 Ibrány h. (Szabolcs m.) 287
 Ibrányi Ferenc és Miklós királyi emberek 211
 – Péter és Csorba János királyi emberek 270
 – lásd még Jánosi és Vajai Ibrányi
 Ida lásd Nagyida
 Idécspataka lásd Alsó- és Felsőidécspataka
 Igar h. (Veszprém és Fejér m.) 207, 232
Igyartha lásd Íjgyártó
 Íjgyártó János jobbágy 50
 Ikland h. (Torda m.) 113
 Iklódi Barla és István királyi emberek 35
 – cs., Paposi 200
 – Gergely királyi ember 35-36
 – György királyi ember 29
 – Mihály királyi ember 28, 35
 – Tamás jobbágy 50
 Ila Kelemen jobbágy 221
 Illés fehérvári kereszties custos 105
 Iloba h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233,
     237, 239, 246
 Ilosva h. (Kraszna m.) 84-85
 Illye h. (Zaránd m.) 234
 Illyei László és Miklós (Dénes fiai), Csarnai
     Mihály 134
 Illyés h. (Valkó m.) 108
 Imre kovács és másik Imre kovács jobbágyok
     151
 Imrefi cs. lásd Szerdahelyi Imrefi
 – Illés jobbágy 151
 Inakodi Kálnai János nádori ember 172
 Ináresi másképp Dabasi Isti Péter 271
 Incetelke pr. (Baranya m.) 116
Inoth lásd Inta
 Inta h. (Somogy m.) 140, 166, 172, 174, 179
Intho lásd Inta
 Intrehoncur h. (Zaránd m.) 234
Iofyw lásd Jófű
Iosyphaza lásd Józsefháza
 Irényi Mihály jobbágy 50
 Irsai Antal királyi ember 95

- Irszweg* lásd Isaszeg
 Isaszeg h. (Pest m.) 234, 265-266, 270, 272
Iso lásd Izsó
 Ispán Lukács jobbágy 196
 – lásd még Szilvási Ispán
 Istenes Benedek jobbágy 50
 Isti cs., Inárcsi másképp Dabasi 271
 István (György fia) és István szabó jobbágyok 50
 – fehérvári kereszties cantor 128, 132
 – – – custos 159
 – – – perjel 105, 128
 – frater, leleszi konventi kiküldött 9
 – kőfaragó, pesti esküdt 118
 – pap, somogyi konventi kiküldött 161
 – Péter jobbágy 107
 Istvándi h. (Szatmár m.) 249-250, 252-253
 Istvánfi cs. lásd Halászteleki és Kisasszonyfalvi Istvánfi
 Isztria 16-18, 27
 Iván h. (Heves m.) 234, 265-266
 Ivánházi Tánco György és Márton királyi emberek 65-66
 Ivánka castellum (Valkó m.) 271
 Ivánkateleke föld (Szabolcs m.) 18
Iwth lásd Jut
 Izdenc lásd Zdenc
 Izsó Bálint jobbágy 50
 Izsopó (Izsép) h. (Zemplén m.) 234, 265-266;
 lásd még Kisizsopó
- Jakab (László fia) jobbágy 50
 – frater, leleszi konventi kiküldött 33-34
 – organista, csázmai kanonok, káptalani kiküldött 292
 – presbiter leleszi custos, konventi kiküldött 23-26
 – –, – konventi kiküldött 14
 – szűcs jobbágy 50
 Jakcs lásd Kusalyi Jakcs
 Jakófalvi Zsigmond ügyvéd 126-127
 Jánd h. (Bereg m.) 92
 János (Bertalan fia) jobbágy 50
 – (I.) király (1526–1541) 279
 – (II., Szapolyai János fia) király (1541–1570) 237
 – (Janus Pannonius) pécsi püspök (1459–1472) 73
 – aradi főesperes 67
 – budai kanonok, káptalani kiküldött 272
 – diák jobbágy 50-51
 – jobbágy 203
 – kalocsai érsek lásd Szepesi János
 – kenéz jobbágy 50
 – leleszi custos, konventi kiküldött 3
 – marosontúli főesperes 67
 – pap, kapornaki konventi kiküldött 180
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 135, 171
 – sági prépost 157
 – széplaki apát 266
 – temesi főesperes 67
 –, a pesti Szűz Mária-egyház plébánosa 118
 János h. (Szatmár m.) 120, 122
 – Gergely, György és István 120
 – Ibrányi László királyi ember 170
 – Kántor Benedek és Mihály királyi emberek 222
 – – Mátyás királyi ember 216
 – Kidei Mihály királyi ember 225
 – Kristóf 269
 – Márton jobbágy 151
Janussius mazóviai herceg (Konrád fia) 258
 Járm Balázs királyi ember 200
 – Benedek királyi ember 220
 – Gergely királyi ember 60, 100
 – Tamás királyi ember 60
 Jaroslófalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 jászói konvent mint hh. 81-82, 156
 – prépost: Márton
 Jékei Jakab, János és Szalánci Miklós királyi emberek 135
 Jesztreb h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Jó Antal jobbágy 151
 Jófű opp. (Hunyad m.) 133-134
 József boszniai püspök (1428–1442) 42
 Józsefháza h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233-234, 237-239, 246, 248, 251
 Judit, Bályoki Szarvadi András özvegye 124
 –, Csarnavodai és Surányi Egyed özvegye 243
 Jut h. (Veszprém, majd Somogy m.) 172, 174, 194, 196-197, 293
 K[...] Demeter jobbágy 50
 Kádár Vid budai polgár 118
 Kajáta h. (Sáros m.) 234, 265-267

- Kak h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246-247
- Kaki Szelei András familiáris 237
- Kakaró/Kakarófalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Kakas Albert jobbágy 50
– cs., Tőli 105
- Kakat h. (Bihar m.) 150-151, 172
- Kakonya h. (Somogy m.) 138
- Kakuk Mihály kassai bíró 272
- Kalata* András jobbágy 151
- Káli János nádori ember 179
- Kálló lásd Kis- és Nagykálló
- Kállói András (Vitéz János fia) 126-127
– – és Péter (Szaniszló fia: János fia: János fiai) 86
– Ferenc jobbágy 50
– István (István fia: István fia) és fiai, László, Miklós és Zsigmond 1
– Lökös János (Miklós fia) és fiai, János és Pál 119
– Miklós (Lökös fia) 11
– Péter (Vitéz János fia) 127
– Vitéz János (János fia) 86; felesége, Batori Margit (Tamás leánya) 57, 61
- Kálmán jobbágy 50
- Kálmáncsehi opp. (Somogy m.) 105, 172, 174, 179, 293
- Kálmánd h. (Szatmár m.) 38, 50, 59, 81, 188, 234, 251
- Kalmár Barnabás és Bertalan jobbágyok 151
- Kálnai cs., Inakodi 172
- kalocsa-bácsi érsek: Szepesi János, Tomori Pál, Váradi Péter, Várdai István
– – érseki szék 42
- Kalodva lásd Felső-, Kápolnás-, Kis-, Magyar- és Székáskalodva
- Kalodvapataka h. (Zaránd m.) 65-67, 69
- Kalota* Antal jobbágy 151
- Kalynhaza* lásd Kányaháza
- Kamand* lásd Kálmánd
- Kamarci Miklós, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 104
- Kanizsai György királyi pohárnokmester (1493–1496) 144
- Kántor Antal jobbágy 151
– –, Jakab és Mátyás jobbágyok 50
– lásd még Derzsi, Hodászi és Jánosi
- Kántorjánosi h. (Szatmár m.) 287
- Kányaháza h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
- Kányó lásd Németkányó
- Kapitánfi lásd Desnicei Kapitánfi
- Kaplai Ferenc, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 265
- Kaplony h. (Szatmár m.) 52-53, 222
– cs. lásd Lelei Kaplony
- Kápolna opp. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234, 251;
lásd még Kis- és Nagykápolna
- Kapolnáskalodva h. (Zaránd m.) 234
- kapornaki konvent mint hh. 179-180, 275
- Kaposi Péter leleszi perjel, konventi kiküldött 240, 252
- Káposztfalva/Káposztás h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Kapus h. (Torda m.) 113
- Karácsfalva h. (Zaránd m.) 65, 69
- Karácsonfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Karácsonymező h. (Sáros m.) 212
- Karánsebesi Miklós, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
- Károly opp. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222, 225; kh. 246-248
- Károlyi András és Mihály (Bertalan fiai) 52
– István (András fia) pap 220
– János (Bertalan fia) 52, 59
– Krisztina (Bertalan leánya) 52
– Lanc László (László fia) 218, 220, 225
– László (János fia) 218, 220, 225
– Lőrinc (László fia) 59
– – (Lőrinc fia) 215, 220, 225; királyi ember 240
– Máté (András fia) 225
- Karom castellum (Szerém m.) 108, 128, 227
– opp. (Szerém m.) 108
- Karrach* lásd Karácsfalva
- Karsafalva h. (Zaránd m.) 234
- Kartali Temesközi László 97
- karthauzi kolostor, Tárkány (Borsod m.) 266
- Karva h. (Komárom m.) 257
- Kassa v. (Abaúj m.) 272; kh. 170
- kassai bíró: Kakuk Mihály 272
- Kassar* Mihály jobbágy 266
- Kaszai Balázs, János (Miklós fia), Mihály, Ozsvát, Sebestyén és Simon 67-68
– Zeréndi János 67
- Kaszó lásd Kis-, Közép- és Nagykaszó
- Káta Simon (prov.) németi lakos 134

- Kátai Dániel és László királyi emberek 95
 – Lénárd királyi ember 95, 97
 Katalin, Tivadari Domokos (Mátyás fia)
   özvegye 45
 Kátaszentmiklós h. (Szatmár m.) 61
Kathy lásd Káty
 Kátoly h. (Szatmár m.) 1-3
 Káty h. (Szerém m.) 108
 Káva h. (Hunyad m.) 133
 Kávási Balázs és Péter királyi emberek 202
 Kazai Gyulafi Ferenc (Detre fia) 154
 – Ozsvát királyi ember 65-66
 Kázmér brandenburgi örgróf, Ferdinánd király
   főkapitánya 284
 – lengyel herceg 103
 Kázmér pr. (Zaránd m.) 234
Kegbly lásd Köbli
 Kege h. (Közép-Szolnok, majd Szatmár m.)
   1-3, 38, 81; lásd még Alsó- és Felsőkegye,
   Magyar-, Oláh- és Váraljakegye
Keke János jobbágy 50
Kekecz pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 Kékedi Zsigmond familiáris 213
Kekenyes lásd Kőkényes
 Kékes h. (Szatmár m.) 201
Keleche-i Pál 159
 Kelemen jobbágy 107
 – karbeli pap, leleszi konventi kiküldött 11
 – presbiter, a budai Szent András-oltár rektora,
   káptalani kiküldött 112
 – torontáli főesperes 67
 Kelemenfalva h. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234
 Kelenföldi Pál pesti esküdt 118
 Kellemesi Ferenc és Imre királyi emberek 268
Kemed-i lásd Kemendi
Kemegethfalwa lásd Kömegyefalva
 Kemendi István királyi ember 133
 – Péter, a királyi oklevelek őre 65
Kemenyk pr. (Somogy m.) 147
 Keménytelke h. (Torda m.) 113
 Kende cs. lásd Cégényi és Kölcsi
 Kenderesi cs., Malomvizi 246-247
 – Pál presbiter, fehérvári kereszties lector,
   konventi kiküldött 196
 Kendi [...] királyi ember 141
 Kene h. (Közép-Szolnok m.) 117; lásd még
   Kiskene
 Kenéz h. (Szabolcs m.) 29, 31, 38, 50, 81, 188,
   234, 251
- Kér h. (Arad m.) 1-3
 – – (Nógrád m.) 47, 188, 234, 251
 – – (Szatmár m.) 86
 Kéri Barta jobbágy 50
 – Fekete János 67
Ker(e)ssefalwa lásd Kirsafalva
Kerbew lásd Görbő
 Kércsi Boldizsár, Demeter és Miklós királyi
   ember 80
 – Dávid királyi ember 46
 – György királyi ember 170
 – Lőrinc királyi ember 35
 – Rafael királyi ember 28
 – Vince (Miklós fia) bátori familiáris 18
 Kereki h. lásd Kis- és Nagykereki
 – Acél László, Ősi Bertalan, Pál, Simándi
   István, Torkos Fülöp 67-68
 – Márton és *Pypaly* Miklós 67-68; királyi
   emberek 65-66
 – Mátyás és Kis Tamás 67
 – Mihály jobbágy 151
 Kerekszőlő szőlő (Buda) 175
 Kerektó h. (Somogy m.) 172
Keresbanya lásd Körösbánya
Kereshegh lásd Köröshegy
 Kereskény h. (Hont m.) 157
 Keresztejánosfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Keresztelő Szent János ferences-kolostor,
   Varasd 292
 – – – prépostság, Pécs vár 282
 Keresztes budai bíró 118
 – h. (Sáros m.) 212; (Torda m.) 141
 Keresztúr h. (Hont m.) 157
 Keresztúri László királyi ember 158
 Keresztút h. (Szabolcs m.) 287
 Kersec h. (Hunyad m.) 133
 Kérvölgye h. (Pest m.) 234, 265-266
 Kesellőkő vár (Nyitra m.) 154
 Keszeg cs., Csévi 72
 Keszi cs., Gencsi 200
 – h. (Esztergom v. Komárom m.) 75-78, 185,
   258; lásd még Ravaszkeszi
 – – (Zaránd m.) 234
Kethen-i lásd Kötényi
 Keve v. (Keve m.) kh. 61
Kewlked-i lásd Kölkedi
Kewrbew lásd Görbő
Kewreshegh lásd Köröshegy
Kewthweles-i lásd Körtvélyesi

- Kezew lásd Kesző
 Kidei Imre királyi ember 2
 – Mihály királyi ember 222
 – Miklós 62
 – lásd még Jánosi Kidei
 Kígyó(s)falva h. (Zaránd m.) 65-66; más néven
 Kölesd h. (Zaránd m.) 69
 Kiliáni Demeter jobbágy 50
 Kiliti h. (Somogy m.) 196
 király: Albert, Ferdinánd (I.), János (I.), János
 (II.), Lajos (II.), László (V.), Mátyás (I.),
 Ulászló (I.), Ulászló (II.), Zsigmond
 – Gál jobbágy 50
 Királyfiai Apát Mihály királyi ember 157
 Királyháza h. (Ugocea m.) 87, 92
 Királyi h. lásd Kis- és Szenteskirályi
 – ajtónállómester: Marcali Imre és János
 (Miklós fiai), Szécsényi Simon, Turóci
 Benedek, Vingárti Geréb Péter
 – alkinstartó: Kisszerjéni Ferenc diák
 – asztalnokmester: ecsedi Bátori I. András (I.
 István fia), Bátori I. István (I. János fia),
 Bátori I. László (I. István fia), Perényi
 István (János fia), Perényi János (Imre fia)
 – aulicus: Horváth Márk
 – főkancellár: Bakócz Tamás, Eberhard,
 Gatalóci Mátyás, Várdai István
 – helytartó: ecsedi Bátori III. István (II. András
 fia)
 – huszárcapitány: Nagy Lőrinc 131
 – jogügyigazgató: Borsvai Benedek, Hencelfi
 István
 – kamara mestere: ecsedi Bátori II. István (I.
 István fia)
 – kamarás: ecsedi Bátori II. András (I. András
 fia), Csulai Mór László
 – kamarásmester: Guti Ország Imre
 – kancellár: Szalkai László
 – kincstartó: ecsedi Bátori II. András (I. András
 fia), Baumkircher Vilmos, Nagylucsei
 Orbán, Szapolyai Imre, Szegedi Lukács
 – lovászmester: ecsedi Bátori I. András (I.
 István fia), Bátori I. György (I. András fia),
 Dombai Pál, Hédervári Lőrinc, Vezensenyi
 László
 – oklevelek őre: Kemendi Péter 65
 – pohárnokmester: Dengelegi Pongrác András,
 Kanizsai György, Nánai Kompolt János és
 Pál
 – személyes jelenlét vezetője (személynök):
 Fodor István, Verbőci István
 – tárnokmester: ecsedi Bátori II. András (I.
 András fia), Béltéki Drágfi János,
 Rozgonyi János
 – titkár: Bácsi Miklós egri prépost, Bakócz
 Tamás, Erdődi János titeli prépost,
 Szalaházi Tamás
 – titkoskancellár: Bakócz Tamás
 – udvarmester: Buzlai Mózes, Turóci Miklós
 királyné: Beatrix (Mátyás felesége), Erzsébet
 (Albert felesége), Mária (II. Lajos
 felesége)
 királynéi ajtónállómester: Perényi János (János
 fia)
 Királynépe h. (Abaúj m.) 234, 265-266
 Királytelke h. (Szabolcs m.) 234, 241, 243, 251
 Kirsafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Kirva h. (Ugocea m.) 87, 92
 Kis Ambrus vidrátszegi officiális 142
 – András, Dénes és Mihály jobbágyok 50
 – Bálint jobbágy 151
 – cs., Györgyi 266
 – –, Kereki 67
 – –, Szarvadi 2-3
 – Tamás, a vécsi vár udvarbírája 141
 Kisalmás h. (Zaránd m.) 234
 Kisar h. (Szatmár m.) 1-2, 27, 30, 32, 38-42,
 44-45, 50, 81, 188, 234, 251
 Kisasszonyfalvi Istvánfi Miklós nádori
 helytartó (1582–1608) 235
 Kisbaj h. (Bihar m.) 98
 Kisbánya h. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234
 Kisberek h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Kisbernolt(keresztélyi) Bakó Demeter 67-68
 Kisbernolti Fazekas János 67
 – György (Bertalan fia), Gubás Ambrus, Tasi
 Benedek 67-68
 Kiscsomaköz másképp Várcsomaköz h.
 (Szatmár m.) 101
 Kisdí h. (Bács m.) 108
 Kisfalud h. (Szabolcs m.) 28
 Kisfaludi Bálint alvajdai ember 125
 – Nagy Ambrus 266
 Kisizsopó h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Kiskaján h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Kiskálló h. (Szabolcs m.) 86
 Kiskalodva h. (Zaránd m.) 69, 234
 Kiskápolna h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234

- Kiskaszó h. (Somogy m.) 172, 174
 Kiskene pr. (Közép-Szolnok m.) 117
 Kiskereki h. (Somogy m.) 172, 174
 Kiskirályi h. (Zaránd m.) 98
 Kisléta h. (Szabolcs m.) 50, 234, 251
 Kismonyorós h. (Szatmár m.) 237, 239, 246, 248; lásd még Monyorós
 Kisnamény h. (Szatmár m.) 50, 60, 62, 81
 Kisnyilas h. (Torda m.) 113
 Kispiricsei Antal és Tamás királyi emberek 114
 Kisremenyen h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Kisremete h. (Valkó m.) 108
 Kisribica h. (Zaránd m.) 234
 Kisserjéni Ferenc diák, királyi alkincstartó (1517–1524) 262
 Kissurányi János 123
 Kisszebeni Szaniszló, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 265
 Kiszilva h. (Sáros m.) 234
 Kiszirák pr. (Nógrád m.) 106
 Kiszőlős h. (Valkó m.) 205
 Kistarnóca h. (Somogy m.) 191
 Kistúri Mihály királyi ember 157
 Kisválya h. (Zaránd m.) 65-66
 Kisvárda lásd Várda
 Kiszöldes h. (Zaránd m.) 234
 Kiszadány h. (Szatmár m.) 50
 knini püspök: Márk
 – püspöki szék 42
 Kobulnica h. (Zemplén m.) 234, 265-266
Kochych Gáspár 154
 Kocsány lásd Alsó- és Felsőkocsány
 Kocsord h. (Szatmár m.) 80
 Kókai Turóci Pál 97
 Kolbász cs. lásd Al(só)egregyi Kolbász
 – Péter babócsai várnagy 290
 Kolon opp. (Zala m.) 109-110, 112, 172
 kolozsmonostori konvent mint hh. 125, 133-134, 141
Koly Barnabás és Mihály jobbágysok 151
 Komárom v. (Komárom m.) kh. 152
 komáromi várnagy: Gáji Gergely, Korompai Nehéz Péter
Komeczan lásd Komorzán
 Komjáti Gergely ügyvéd 82
 – Kelemen ügyvéd 156
 Komlós h. (Sáros m.) 107
 – (Szerém m.) 108
 – (Ugozca m.) 87, 92
 Komlós h. (Bihar m.) 84-85
 – (Somogy m.) 172, 174
Komoczán lásd Komorzán
 Komor Benedek jobbágy 50
 Komoróci András és János 266
 – Péter királyi ember 192
 Komorzán h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
 Kompolt lásd Nánai Kompolt
 Kondor Kelemen jobbágy 50
 Konkolyi Orbán királyi ember 72
 Konstanz v. (NRB) kh. 16-18
 Kónya István jobbágy 50
 korbáviai püspök: Korcsulai Vid
 – lásd még modrusi püspök
 Korcsulai János frater, váradi püspök (1435–1440) 42
 – Vid korbáviai püspök (1434–1457) 42
 Kordinest h. (Hunyad m.) 133
 Korlátfalva h. (Nógrád m.) 206
 Kornis Benedek drivasztei püspök, leleszi prépost (1500–1518) 193, 204, 212-213, 215
 Kóródszentmártoni Gergely alvajdai ember 125
Korollew[..]-i János királyi ember 141
 Korom cs., Vatai 266
 Korompai Nehéz Péter komáromi várnagy 78
 Korosi Kis Mihály 207
 Korotna h. (Somogy m.) kh. 172, 177
 Korotnai Gergely és István nádori ember 172; a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember 177
 – János nádori ítélőmester 71, 147, 166-167
 – Sebestyén kúriai jegyző, a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember 177
 Kos Ferenc jobbágy 50
 Kosztányi Balázs 105
Kothankowach Márton jobbágy 50
 Kovács cs., Töli 105, 159
 – Lőrinc jobbágy 231
 Kovászi Mihály aradi kanonok 68
 Kozárd h. (Nógrád m.) 188
 Kozma Péter jobbágy 50
 Kozolya h. (Hunyad m.) 133
 Köbli h. (Zaránd m.) 98
 Köbölkút h. (Esztergom m.) 70, 75-79, 185, 258, 260, 263
 Kökényes János jobbágy 50

- Kölcese h. (Szatmár m.) 203-204, 249-250, 252-253
- Kölcesei Bornemissza Gáspár (csekei) pap 203-204
- Farkas Márton 250, 253
  - – Mihály 203-204
  - Fejes János 252
  - Ferenc (Lajos fia) 204, 252-253
  - István (János fia) és gyermekei: László, Katalin 12
  - Jakab 250, 253
  - Kende András, Gáspár és Lőrinc, Varga János 253
  - – Ferenc, György, Mihály és Tamás (Lőrinc fiai) 204, 253
  - – Péter 204
  - – lásd még Cégényi Kende
  - Lajos 252-253
  - Mikó László 203-204, 250, 253
  - – Márk 204, 249, 252
  - Péter 41
- Kölkedi Miklós 105
- *Zanyo* János és Péter 105, 159
- Kömegefalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Körösbánya opp. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234, 251, 253
- Köröshegy opp. (Somogy m.) 105, 172, 174, 179, 263, 293
- Körösi Zsigmond ügyvéd 181
- Körösszeg h. (Somogy m.) 258
- Körtvélyesi Miklós 105
- Körtvélyestelke pr. (Baranya m.) 116
- Köszvényesi Máté, Péter és másik Péter (László fiai), Mihály 112
- Kötényi György és Miklós 159
- Közép(ső)váca h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Középbucsava h. (Zaránd m.) 234
- Középkaszó h. (Somogy m.) 172
- Középsőhuncz h. (Zaránd m.) 69
- közép-szolnoki ispán: ecsedi Bátori I. András (I. István fia)
- Krassó h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233-234, 238-239, 251
- ker. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162
- Kraszna f. (Szatmár m.) 5, 37-38, 50
- Krasznaszentmiklós h. (Szatmár m.) 50
- Kretschmer Lőrinc fehérvári prépost (1513–1525) 196
- Krisztina, Aranyi István felesége 157
- Krisztus teste utca, Bátor opp. 50
- – egyház, Bátor opp. 38
- Krizsánói Miklós királyi ember 20
- Krucasai István, Mihály és Péter 266
- Krudin h. (Zemplén m.) 234, 265-266
- Kubinyi László 206; özvegye, Potenciána 272
- Lénárd 272
- Kukujátfalva h. (Zaránd m.) 234
- Kun cs., Nagybernolti 67-68
- lásd még Rozsályi Kun
- Kunfalva h. (Somogy m.) 172, 174
- Kurthulfalwa/Kwrthulfalwa* h. (Zaránd m.) 65-66; más néven Baszarabása 69
- Kusalyi Jakcs cs. 136
- – Ferenc 147
  - – György 4
  - – Imre özvegye, somlyói Bátor I. Borbála 246-248
  - – Krisztina (László leánya), ecsedi Bátori I. Tamás felesége 81
- Kustány h. (Somogy m.) 196
- Kutosi János 105
- Kürt h. (Heves m.) 234
- Kürti Imre királyi ember 75-76
- Mátyás királyi ember 75
- Kürtös pr. (Zaránd m.) 234
- Küveshegy lásd Köröshegy
- Kwmedfalwa* lásd Kömegefalva
- Kwpas* János jobbágyfamiális 225
- Kwrthegghaz* lásd Kürtös
- Kwthos* Lőrinc rakamaz jobbágy 15
- Kyked*-i lásd Kékei
- Kyliany* lásd Kiliáni
- Kyral* lásd Király
- Kyskawycha* János özvegye, Klára és leányai, Borbála, Margit és Dorottya (Herpai Pál felesége) 213
- Kyस्थ्यa* lásd Tisza
- Kywlesth* h. (Zaránd m.) 234
- Lábad opp. (Somogy m.) 105, 172, 174, 179, 293
- Lábas cs., *Sywecz*-i 152
- Lábatlani András, Borbála, Dorottya, Hedvig, Katalin, Mihály, Orsolya és Veronika (Mihály fia: László gyermekei) 79
- Gergely (Mihály fia) 79, 91, 94, 185
- Labesbanya* lásd Laposbánya

- Lacsa h. (Sáros m.) 212
 Lajos (II.) király (1516–1526) 205-207, 213, 215-216, 218-220, 222-229, 231-237, 239-242, 244-250, 252, 255-258, 265-268, 270, 272, 281-284
 – – – – felesége, Mária 276-278, 283, 291-292
 Lampért h. (Közép-Szolnok m.) 84-85
 Lanc cs. lásd Károlyi Lanc
 Laposbánya bánya (Tótfalu, Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237-239, 246
 Laposnak h. (Hunyad m.) 133; lásd még Alsólaposnak
 Lapug h. (Hunyad m.) 133; lásd még Alsólapug
Lapwg lásd Lapug
 Laszóc h. (Sáros m.) 212
 László (Bereck fia) és László (Péter fia) jobbágysok 50
 – (V.) király (1440–1457) 86
 – nápolyi király (1386–1414) 6
 – király lásd még Ulászló (II.)
 – baccalaureatus, leleszi konventi kiküldött 37
 – budai őrkanonok 97, 112
 – fehérvári keresztés alperjel 132, 159
 – – – lector 128
 – jobbágy 218
 Laszó h. (Hunyad m.) 133
 Lasztóci Péter nádori ember 107
 Látrány h. (Somogy m.) 172, 174, 258, 260, 263, 293
 Lavocsafalva h. (Zaránd m.) 65-66
 Lázár cs., Makrai 134
 – rác despota (1456–1458) 83
Lazo lásd Laszó
 Lehotafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
Lek lásd Lök
 Lekcei Sulyok Lajos 229-231; felesége, Katalin és fiai, Bálint és István 231
 Lekence h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
 Lelei Kaplony János királyi ember 202
 leleszi custos: Jakab presbíter, János
 – konvent mint hh. 2-3, 5, 7, 9-11, 13-14, 19-26, 28-38, 40-46, 49-51, 57-64, 82, 86, 88-89, 100-101, 107, 117, 120, 122-124, 145, 150-151, 162, 171, 184, 192-193, 200-204, 211-216, 218, 220-226, 240, 252-253, 269
 – perjel: Kaposi Péter
 – prépost: Bacskai Balázs, Dévai András, Kornis Benedek, Ostfi Miklós, Pálóci Domokos, Szaniszló
 – prépostság adminisztrátora: György váradi prépost
 – succentor: Antal 100
 Lénárd kassai polgár 272
 Lengyel cs., Tóti 273-275
 lengyel herceg: Kázmér
 Lépes cs., Talpasi 150
 – György erdélyi püspök (1427–1442) 42
 Leppend h. (Küküllő m.) 141
 Lepsényi Csók György királyi ember 194
 Lesémér h. (Valkó m.) 108
 Lesnek h. (Hunyad m.) 133
 Léta h. (Szabolcs m.) 38, 81, 135; lásd még Kis- és Nagyléta
 Lévai Cseh Péter erdélyi vajda (1436–1437) 42
 Levelek h. (Szabolcs m.) 38, 50, 81, 188, 234
Lewen vár (komáromi sziget) 281
Lewk lásd Lök
Lewkes lásd Lökös
 Liged h. (Hunyad m.) 133
 Liget h. (Torda m.) 141
 Ligetegyház h. (Pest m.) 234, 265-266
 Lindvai Bánfi Miklós 98
 – lásd még Alsólindvai
 Linz v. (Ausztria) kh. 289
 Lipó h. (Szatmár m.) 132
 Lipóc vár (Sáros m.) 227, 235
 Lippa vár (Arad m.) 285
 Lippó h. (Szatmár m.) 233-234, 238-239, 251
 Liptai cs., Maróti 157
 Liptói Benedek és Potenciána 107
 – Miklós királyi ember 206
 – herceg: Corvin János
 Liskai Ádám nádori ítélőmester 163
 Lombardia 16-18, 27
 Lomna h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Lomnica h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Long h. (Sáros m.) 107, 212
 Lonka h. (Zaránd m.) 69, 234; lásd még Alsólonka
 Lónya h. (Bereg m.) 218
 Lónyai Menyhért 218
 Lórántháza h. (Szabolcs m.) 10-11, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Losádi István és Fekete János királyi emberek 133

- Losonci Antal (Zsigmond fia) 266
 – Bánfi István (György fia) 246-247; felesége, somlyói Bátori Zsófia 236-237, 246-247
 – László (Dezső fia) 63, 141
Lothombert-i lásd Luttenbergi
 Lovas Domokos jobbágy 50
 Lovasberény h. (Fejér m.) 209, 217
Lovonthafalva lásd Lavocsafalva
 Lök h. (Szabolcs m.) 188, 287
 Lökös cs. lásd Kállói Lökös
 – Kelemen és Máté jobbágyok 50
 Lőrinc budai kanonok 97, 112
 – diák és Lőrinc kovács jobbágyok 50
 – presbiter, fehérvári keresztesek konventjének kiküldötte 105
 Lőrincvágása h. (Zemplén m.) 234, 265-266
Lucas lásd Lugas
 Lugas h. (Szatmár, majd Szabolcs m.) 38, 50, 81, 188, 234, 251
Lugatha halastó (Szabolcs m.) 18
 Lukácsfalva h. (Zaránd m.) 65-66
 Lunka lásd Lonka
 Lunkoj h. (Zaránd m.) 234
 Lunksora h. (Zaránd m.) 234
 Lupsafalva h. (Zaránd m.) 69; lásd még Fodorlupsafalva
Lusan lásd Luzsán
 Luttenbergi Swampek György 109-110
 – – Szilveszter (György fia) 179-180
 Luzsán h. (Sáros m.) 107
 Luzsánka h. (Sáros m.) 212
Lwczzakal h. (Torda m.) 141
Lyauc h. (Zaránd m.) 234
 Lyulyai Dobozi György királyi ember 194
- Macedóniai Dancs Miklós 116
 – János 116; világosvári várnagy 56
 Mácsa pr. (Szatmár m.) 84-85, 100
 macsói bán: Garai Dezső, Garai László, Maróti Máté, Újlaki Miklós
 Mada h. (Szabolcs m.) 52-53
 Madai Pál királyi ember 240, 242
 – Péter királyi ember 170
 – Tamás, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 49-51
 Madarsák(falva) h. (Zaránd m.) 66, 69, 234
 Magasmarti Péter, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81
- Maglódi János királyi ember 206
 Magyar utca (Egyed, Bihar m.) 151
 Magyarád h. (Zala m.) 109-110, 112, 172
 Magyarkalodva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Magyarkegy h. (Szatmár m.) 22-23
 Magyarolasz h. (Szerém m.) 108
 Magyarvecel h. (Hunyad m.) 133
 Magyarveceli Péter diák 133
Mahowcz lásd Matolcs
 Majád h. (Közép-Szolnok m.) 84-85
 Majádi János királyi ember 242
 Major György jobbágy 50
 – h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Majoróc h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Majtény h./opp. (Szatmár m.) 1-3, 17, 19, 26, 38, 50, 61, 81, 102, 128, 188-189, 234, 251
 Majtényi János jobbágy 50
 – Mihály 38
 – – és Rafael (Gergely fiai) 154
 – (Szatmár m.) Szent László-egyház 38
 – Tamás, a szentjobbi monostor adminisztrátora 86
 makarskai püspöki szék 42
 Makod h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Makrai Gergely ügyvéd 162
 – Lőrinc királyi ember 114
 – Péter királyi ember 242
 – Tamás és Lázár Bálint 134
 Mali h. (Somogy m.) 138, 140, 166
 Malomvizi Kenderesi Péter özvegye, Sempsei Ilona 246-247
Manafalwa h. (Zaránd m.) 234
 Mánd h. (Zala m.) 109-110, 112
 Mándhida opp. (Zala m.) 105, 172, 180
Mangoch Miklós jobbágyfamiális 218
Manthhyda lásd Mándhida
 Marcali opp. (Somogy m.) 105, 179, 197, 293
 – Bernát és Zsigmond királyi emberek 206
 – Ferenc királyi ember 206, 219
 – Borbála (Dénes bán fia, István leánya) 172-173, 181
 – György (Dénes bán fia) 151; felesége: eccsedi Bátori Katkó (I. István leánya) 102
 – Imre (Miklós fia) királyi ajtónállómester (1434–1438) 42
 – István (Dénes bán fia) 151
 – János (Miklós fia) királyi ajtónállómester (1435–1438) 42, 179
 – – (Miklós vajda fia) 138

- Katalin (János leánya) 179-180
- László (György és Bátori Katkó fia) 102, 131, 138, 172, 177, 179-180
- Marcaltői Miklós familiáris 162
- Marcelházi Pozsár Mihály 257
- Marczil* István jobbágy 151
- Márei cs., Tőli
- Margit, Meggyesalji István felesége/özvegye 128, 132, 162
- , Nádasdi Ongor János vajda özvegye 141
- Margonya h. (Sáros m.) 107, 212
- Mária magyar királyné, Lajos (II.) király felesége 276-278, 283, 291-292
- Márk knini püspök (1464–1467) 73
- Márki László (Antal fia) 55
- Márkus cs., Csúzi 72
- Maros h. (Veszprém, majd Somogy m.) 172, 179, 194-197
- marosontúli főesperes: János 67
- Marót h. (Somogy m.) 293
- Maróti Liptai Mihály királyi ember 157
- Máté (László bán fia) macsói bán (1469–1476) 108
- Marrafalwa* pr. (Zaránd m.) 69
- Márta Demeter jobbágy 151
- Márton (Mátyás fia) jobbágy 50
- aradi örkanonok 68
- cs. lásd Zsarolyáni Márton
- fehérvári kereszties cantor 159
- Gergely jobbágy 151
- jászói prépost 156
- kovács jobbágy 51
- pap, a fehérvári keresztiesek konventjének kiküldöttje 159
- –, leleszi konventi kiküldött 215
- Péter familiáris 148
- – királyi ember 222
- presbiter, leleszi konventi kiküldött 58, 122
- –, szentjobbii custos, konventi kiküldött 115
- szabó, somogyvári bíró 273
- , a felhézvi Szent Erzsébet-ispotály rektora 175
- Mártonpataka h. (Körös m.) 128, 136
- Mártonpataki Mihály százmái kanonok, káptalani kiküldött 292
- Máté (Lőrinc fia) jobbágy 50
- budai kanonok 97, 112
- László jobbágy 50
- Mátyás jobbágy 107
- sebesi főesperes 67
- Mátévágása h. (Sáros m.) 107, 212
- Mathos* Ivak jobbágy 107
- Mathwz* Pál bíró 266
- Matolcs h. (Szatmár m.) 1, 27, 30, 32, 38-42, 44-45, 50, 60, 62, 81, 188, 234, 251
- Matucsina vár (Baranya m.) 4
- Matucsina Demeter presbiter (Demeter fia), Domokos (Lőrinc fia), István és János (László fiai), Péter és Miklós (Miklós fiai) 39-42
- Ferenc és László (Demeter fiai) 4
- Frank (Domokos fia) 39-42, 60
- László és Lőrinc (Domokos fiai), Kristóf 60
- Miklós özvegye, Sempsei Luca 246-247
- Mátyás (I.) király (1458–1490) 52-54, 59-67, 69, 71, 73, 75-78, 83-86, 90-100, 103-106, 108-110, 112-116, 121-124, 138, 140-141, 169, 177, 179
- – – anyja, Horogszegi Szilágyi Erzsébet 83
- – – felesége, Beatrix 108-110, 113, 116
- (László fia) jobbágy 50
- fehérvári kereszties custos 128, 132
- – – lector 105, 159
- frater, leleszi konventi kiküldött 73
- jobbágy 107, 203
- pap, fehérvári kereszties konventi kiküldött 162
- pelfifex, budai polgár 118
- Péter jobbágy 196
- presbiter, leleszi konventi kiküldött 41
- Mátyásfalva h. (Zemplén m.) 266
- Maythe*-i lásd Majtényi
- mazóviai hercegek: Janussius, Szaniszló
- hercegnő: Zsófia
- kancellár: Zhukovo-i Miklós
- Medvefalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Medvesaranyág h. (Zaránd m.) 234
- Medvesfalva h. (Zaránd m.) 65-66
- Medvezi *Potha* Ferenc ügyvéd 165
- Megyer h. (Zaránd m.) 169
- Megyeri Bálint pesti esküdt 118
- Meggyes cs., Erdőszentgyörgyi 113
- h. (Sáros m.) 212
- castellum (Szatmár m.) 132, 152, 155-156, 162, 168, 174
- Meggyesi György jobbágy 50
- (Szatmár m.) Szent Imre herceg-egyház 132

- Meggyes(alja) opp. (Szatmár m.) 128, 132, 152-153, 162, 167, 174, 228, 233-234, 236, 238-240, 242, 251; kh. 237
 – ker. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162
 Meggyes(alj)i Miklós erdélyi vajda (1315–1316) 228, 233; felesége: Erzsébet 233
 – Móroc lásd Meggyesalji István (Móric fia)
 – István (Móric fia) 128-129, 132, 136, 146-149, 153, 155-156, 163, 167, 228, 236-237, 239-240, 242, 246-248; felesége/özvegye: Margit 128, 132, 167
 – László (Móric fia) 132, 228
 Mekksei György 272
Melithfalwa h. (Zaránd m.) 69
 Mellétei István, Rozgonyiak udvarmestere 272
Mened-i lásd Menyődi
 Menyődi Ézsau 162
 Mérei cs., Tőli 105, 159
 Mérgesd h./pr. (Szabolcs m.) 10, 35-36
 Merisor h. (Hunyad m.) 133
 Mérk h. (Szatmár m.) 1, 27, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Mernyik h. (Zemplén m.) 234, 265-266
Mese Miklós jobbágy 50
Mesthefalwa lásd Mostagyörgyfalva
 Meszt opp. (Zaránd m.) 54
 Mezőpetri h. (Szatmár m.) 220, 222
 Micsák h. (Zemplén m.) 234, 265-266
Mihalka lásd Mihályka
 Mihalkó h. (Zemplén m.) 234
 Mihalovci László kúriai jegyző, a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember 177
 Mihály (György fia) jobbágy 50
 – budai kanonok 97, 112
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 28
 – – – – 150-151
 – –, sági konventi kiküldött 157
 – tasnádi vikárius 124
 – tusai pap 64
 Mihályfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Mihályka András jobbágy 50
Mihelény h. (Zaránd m.) 234
 Mikai Beregi Gergely királyi ember 152, 170
 Mikespusztatelek pr. (Zaránd m.) 169
 Miklós budai kanonok 97, 112
 – kovács és Miklós kovács özvegye jobbágycok 50
 – modrusi püspök (1461–1480) 73
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 64
 Miklósfalva h. (Zaránd m.) 65-66
 Mikó cs. lásd Kőlcsei Mikó
 Mikola h. (Szatmár m.) 234
 – cs., Szamosfalvi 141
 Mikolai Domokos, István, János (Domokos fia), János (Pál fia) és Mihály királyi emberek 19, 21-22
 Miksa (I.) német-római császár (1493–1519) 131
 Miletinci Orgovány Miklós királyi ember 270
 Milota h. (Szatmár m.) 203-204, 249-250, 252-253
 Mindszent h. (Közép-Szolnok m.) 202
 Mindszenti Biki Dávid 105
 – Gecsi Balázs királyi ember 188-189
 – Pál Közép-Szolnok megye esküdt ülnöke, királyi ember 124
 – *Pothyaz* Ambrus és Ferenc (György fiai) 202
 Miszla h. (Tolna m.) 207, 217, 232
Moch Benedek jobbágy 107
Mochws lásd Mókus
 Mocsok Szaniszló jobbágy 50
 modrusi püspök: Miklós
 – – lásd még korbáviai püspök
 Mohács opp. (Baranya m.) mellett kh. 255
Mohthen lásd Majtény
 Mohus h. (Hunyad m.) 133
 Mokolafalva h. (Zaránd m.) 234
 Mókus cs., Gecsi 200
 Moldávia 108
 Molnári Kelemen győri püspök (1417–1438) 42
 Monostor h. (Ákosmonostora, Pest m.) 234, 239, 246, 265-266
 – – (Szatmár m.) 233, 237-238
 Monostorosadony h. (Szabolcs m.) 50; lásd még Adony
 Monyorós h. (Küküllő m.) 141
 – – (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233
 – – (Zemplén m.) 234, 265-266
 – vár (Zemplén m.) 234, 265-266, 270, 272, 289
 Monyorósi Ferenc diák (Mihály fia) 272
 Monyoróspataka h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Móré Péter világosvári várnagy 254
 Mórchida h./opp. (Győr m.) 128, 132, 152
 Móroc cs. lásd Meggyesalji
 Mórochelyi Farkas Márton nádori ember 179
 Morvaország 108
 Mostagyörgyfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69

- Motvai János jobbágy 50
Mozne Simon jobbágy 107
 Musztfelva h. (Zaránd m.) 234
 Muzsaj h. (Bereg m.) 52-53
Mychelysth h. (Hunyad m.) 133
Myhellesthfalwa lásd Mihályfalva
- Nábrád h. (Szatmár m.) 234, 251
 Nábrádi Albert királyi ember 249
 – János királyi ember 33-34
 Nadab h. (Zaránd m.) 234
 Nádasdi Ongor János vajda özvegye, Margit és fiai, János és Miklós 141
 nádor: ecsedi Bátori III. István (I. András fia), Garai Miklós, Gutí Ország Mihály, Pálóci Máté, Perényi Imre, Szapolyai István
 nádori helyettes-ítélőmester: Sárközi Pál
 – ítélőmester: Korotnai János, Liszkai Ádám
 – jelenlét bírja: Nagylucsei Orbán
 Nádudvar h. (Szabolcs m.) 135, 287
Naghbewk lásd Nagybökö
Nagnyafalwa/Nagvefalwa lásd Nagojafalva
 Nagojafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Nagy Ambrus, Antal, György és Péter jobbágyok 50
 – András pesti esküdt 118
 – cs., *Berethke-i* 97
 – –, Gencsi 7
 – –, Kisfaludi 266
 – –, Szakácsi 124
 – –, Szigeti 81-82
 – –, Tyukodi 7
 – Fülöp és István jobbágyok 151
 – Lőrinc királyi huszárcapitány 131, 140
 – Mátyás újnépi udvarbíró 159
 – Pál jobbágy 203
 – lásd még Perecsényi Nagy
 Nagyabonyi Mihály, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 270, 272
 Nagymás h. (Zaránd m.) 234
 Magyar h. (Szatmár m.) 1-2, 27, 30, 32, 38-42, 50, 81, 188, 234, 251
 Nagybaj h. (Bihar m.) 98
 Nagybernolti István (László fia), Kun Jakab és Póka Márton 67-68
 – Szabó Domokos és Pál 67
 Nagybökö h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Nagycsomaköz h. (Szatmár m.) 52-53
 Nagydobos h. (Bereg m.) 92
 Nagyfalva h. (Szabolcs m.) 188
 Nagyida vár (Abaúj m.) 128
 Nagykálló h. (Szabolcs m.) 86
 Nagykápolna h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Nagykaszó h. (Somogy m.) 172, 174
 Nagykereki h. (Somogy m.) 172, 174
 Nagykőrös h. (Pest m.) 206, 219
 Nagyléta h. (Bihar m.) 150-151, 172, 234, 251
 Nagylucsei Orbán egri püspök (1486–1491), királyi kincstartó (1478–1490), a nádori jelenlét bírja 120
 Nagymihályi Gáspár 144-145
 – László, György és János (Albert fiai) 43
 Nagymoncsel h. (Hunyad m.) 133
 Nagypatak h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Nagyremenyen h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Nagyremete h. (Valkó m.) 108
 Nagyrévi cs. lásd Halászteleki
 Nagyribica h. (Zaránd m.) 234
 Nagyszekeres h. (Szatmár m.) 203, 249-250, 252-253
 Nagyszilva h. (Sáros m.) 234
 Nagyvárad lásd Várad v. (Bihar m.)
 Nagyvisnyó h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Namény h. (Szatmár m.) 1-2, 6, 27, 30, 32, 38-42, 251; lásd még Kisnamény
 Nánai Kompolt János királyi pohárnokmester (1432–1438) 42
 – – Pál királyi pohárnokmester (1429–1438) 42
 Nándor h. (Nógrád m.) 47, 174, 188, 234, 251
 Nándorfehérvár vár (Nándorfehérvári bánóság) 255, 267; kh. 52
 nándorfehérvári bán: ecsedi Bátori II. András (I. András fia)
 Napkor h. (Szabolcs m.) 86
Narad lásd Nyárad
 Neklinc h. (Hont m.) 157
 Néma h. (Torda m.) 113
 Nemes cs., Fülesi 160-161
 Németi h. (Nógrád m.) 79
 – – (Tolna m.) 207, 217, 232
 – – (Zemplén m.) 265-266
 – Bálint világosvári várnagy 288
 – Miklós királyi ember 133-134
 Németkányó h. (Zemplén m.) 234
 Németország 16-18, 27, 39
 német-római császár: Frigyes (III.), Miksa (I.), Zsigmond

- Nemphy* lásd Németi
 Nénei Albert és László királyi emberek 206
Nerges lásd Nyerges
 Netecs h. (Somogy m.) 172, 174
 Neзде h. (Somogy m.) 172, 293
Nova Civitas lásd Bécsújhely
 Nysa v. (Szilézia) kh. 106
Nytasy Ambrus jobbágy 151
- Nyaláb vár (Ugocsa m.) 87, 89, 92, 128
 Nyárad Balázs jobbágy 50
 Nyáregyháza h. (Pest m.) 265-266
 Nyári György 159
 Nyási Demeter esztergomi vikárius 269
 Nyavalyád h. (Zala m.) 172
 Nyerges András jobbágy 50
 Nyír ker. (Szabolcs és Szatmár m.) 86
 Nyírábrány h. (Szabolcs m.) lásd Ábrány
 Nyíregyháza h. (Szabolcs m.) 38, 50, 57, 61, 81, 234, 241, 243, 251
 – pr. (Pest m.) 234
 Nyíres h. (Somogy m.) 172, 174
 Nyíri Benedek királyi ember 222
 – lásd még Paposi Nyíri
 – János jobbágy 50
 Nyírmező h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Nyíró utca (Buda v.) 282
 nyitrai püspök: Berzevici György, Debrentei Tamás
Nyres h. (Sáros m.) 107
 Nyúli Simon várhadgyefoki kanonok, konventi kiküldött 263
- Obrazovici Trepka András 258
 Ohába h. (Hunyad m.) 133
 Oláh Albert jobbágy 50
 – Dénes jobbágy 151
 Oláhkegye h. (Szatmár m.) 22-23
 Oláhvecel h. (Hunyad m.) 133
 Olasz utca (Buda v.) 118, 232
 Olesva h. (Szatmár m.) 52-53
 – – lásd még Alsó- és Felsőolesva
 Olesvár h. (Abaúj m.) 266
 Olesvári János 266
 Ombod h. (Szatmár m.) 1-2, 17, 19, 26, 38, 50, 81, 188, 234, 251
 Onctelke h. (Pest m.) 234, 265-266
- Ongor cs., Nádasdi 141
 Ónodi Cudar Jakab 80, 86
Onofrius lásd Bardi Onofrio
 Ontelek h. (Szabolcs m.) 272
 oppelni herceg: Corvin János
 Orbán jobbágy 50, 151
 – szerémi püspök (1460–1468) 73
 Orbánosfalva h. (Zala m.) 172
 Ordódi György és Mátyás királyi emberek 230
 Orgovány cs., Miletinci 270
 Oros h. (Szabolcs m.) 86
 Oroszfalva h. (Zaránd m.) 234
 Oroszi h. (Szatmár m.) 1-2, 6, 27, 30, 32, 38-42, 50, 60, 62, 81, 234, 251
 – János jobbágy 50
 Oroszlán István budai polgár 118
 Oroszló h. (Pest m.) 265-266
 Orrosfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Orsolya (Zákányi László leánya), Dombai Dávid és Ferenc anyja 138
 Ország lásd Gutti Ország
 országbíró: ecsedi Bátori I. István (I. János fia), Bátori II. István (I. István fia), Bátori V. István (II. György fia), Bátori III. Miklós (II. András fia), Pálóci László, Szentgyörgyi és Bazini György, Vingárti Geréb Péter
 országbírói ítélőmester: Dorogházi László
 országnagyok 49-51
 Ostfi Miklós leleszi prépost (1484–1492) 150-151
 Osziofalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Oszlár h. (Pest m.) 234
 Osztopáni Perneszi lásd Perneszi
 Otrocskovc h. (Valkó m.) 108
 Óvári Benedek jobbágy 50
 Ozorai lásd Hédervári
 Ozprovai Szaniszló kapitány és lengyel királyi kancellár 258
Ozsoyfalwa lásd Osziofalva
 Ozsvát presbiter, egri kanonok, káptalani kiküldött 189
- Ökörítő h. (Szatmár m.) 71, 100, 111, 114-115, 234, 251
 Ökörvári János királyi ember 65-66
 Ömböly h. (Szatmár m.) 52-53, 216, 218, 220, 222

- Őr h. (Szatmár m.) 86, 127, 135
 Őri Ambrus királyi ember 60, 62
 – András királyi ember 192, 201, 250
 – Benedek királyi ember 200-201, 203, 222
 – János királyi ember 60
 Ördög cs., Zarándi 65-66
 – Gáspár királyi ember 223
 – László jobbágy 50
 – lásd még Paposi Ördög
 Ördögbüki hegy (Szatmár m.) 246
 Örményes h. (Küküllő m.) 141
 Örmind lásd Györménd
 Őrs h. (Fejér m.) 207, 232
 Ősi cs., Kereki 67-68
 Őz Bálint jobbágy 51
- Pácodi *Horga* Tamás 105
 Paczneusidel h. (Moson m.) 294
 Pál budai kanonok 97, 112
 – (másik) budai kanonok 97, 112
 – csanádi nagyprépost 67
 – pap, leleszi konventi kiküldött 218
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 36
 – szűcs jobbágy 51
 Palaczkó h. (Valkó m.) 108
 Paládi Lukács jobbágy 203
 Palana h. (Somogy m.) 174
 Palásti György királyi ember 157
 Pálfalvi Burián István királyi ember 19-22, 34
 Pálóci Antal és Mihály (István fiai) 219
 – Domokos (Máté fia) leleszi prépost
 (1378–1402) 5
 – György (Péter fia) esztergomi érsek
 (1423–1439) 42
 – László (Imre fia) országbíró (1446–1470) 55,
 57-58, 72-74, 79-82, 138
 – Máté (Péter fia) nádor (1435–1437) 42
 Palota pr. (Andaháza h., Szabolcs m.) 63
 Palotáshatvan h. (Nógrád m.) 47, 174, 188, 234,
 251
 Pályi h. (Szatmár m.) 80, 86, 127
 – György jobbágy 50
 Pándi Angyal János királyi ember 206, 219
 – Sebestyén királyi ember 206
 Pánk h. (Hunyad m.) 133
 Panusafalva h. (Zaránd m.) 66, 69, 234
Panusethfalwa/Ponossesethfalwa lásd
 Panusafalva
- Panyola h. (Szatmár m.) 86
 Papalmás h. (Hunyad m.) 133
 Papesd h. (Hunyad m.) 133
 Papi Fejes Péter 225
 Paposi Beregi Benedek királyi ember 200
 – – Szerafin királyi ember 203, 240
 – Iklódi Albert királyi ember 200
 – Nyíri Benedek királyi ember 203, 214
 – Ördög Gáspár királyi ember 203-204
 – Vince jobbágy 122
 Paraszttelek h. (Tolna m.) 207, 232
 Parlag h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233,
 237
 – szőlőhegy (Szatmár m.) 246-247
 Parlagi Menyhért és fiai, Bertalan, Ferenc és
 Miklós 213
 Parnó h. (Zemplén m.) 183, 187
 Pásztói János (László fia) 154
 Patrocán h. (Hont m.) 157
 Páty h. (Komárom m.) 257
 Pátyodi Bálint és Lőrinc királyi emberek 19-22
Pawmkurth lásd Baumkircher
 Pázmány h. (Fejér m.) 209, 217
 Pazonyi Gergely királyi ember 35
 – György királyi ember 10
 Péceli Péter királyi ember 148
 Pécs vári Keresztelő Szent János-prépostság
 282
 Pécsi Péter jobbágy 50
 – prépost: Gatalóci Mátyás
 – püspök: Albeni Henrik, János (Janus
 Pannonius), Szatmári György
 Pekri Lajos és felesége, Zsófia mazóviai
 hercegnő 293
 Peleszarvadi Fülöp királyi ember 202
 Peliskei István (László fia) 3
Pelyn-i lásd Pilinyi
 Penészlek h. (Szabolcs m.) 223
 Penyige h. (Szatmár m.) 71, 84-85, 100, 111,
 114-115, 234, 251
 Penyigei Péter jobbágy 50
Perechen-i lásd Piricsei
Perechy lásd Piricsei
 Percsen h. (Közép-Szolnok m.) 88
 Percsényi Nagy Imre familiáris 162; ügyvéd
 153
 Perényi Ferenc (Imre fia, nádori-ág) váradi
 püspök (1514–1526) 227, 235

- Perényi Gábor (János fia, bárói-ág) 89-91, 128-129, 132, 136, 147, 153, 155-156, 163, 167, 190, 220, 222, 225, 240, 242, 247, 253; felesége, Bátori Orsolya (András leánya) 190
- Imre (István fia, nádori-ág) abauji örökös ispán, nádor (1504–1519) 203-204
  - István (Imre fia, nádori-ág) királyi asztalnokmester (1431–1437) 42
  - – (János fia, bárói-ág) királyi asztalnokmester (1462–1465) 73, 89, 128-129, 132, 136, 147, 190, 240, 247
  - – (Imre fia, nádori-ág) királyi asztalnokmester (1431–1438) 42
  - – (János fia, bárói-ág) királynéi ajtónállómester (1490–1491) 89-92, 94, 128-129, 132, 136, 146-147, 149, 152-153, 155-156, 162-163, 240, 242
  - Jób (János fia, bárói-ág) 89-91
  - Mihály (János fia, bárói-ág) 128-129, 132, 136, 147, 153, 155-156, 163, 167, 190
  - Miklós (Miklós fia, bárói-ág) 87, 90-92
  - – (Péter fia, bárói-ág) 87, 90-94
  - Péter (Imre fia, nádori-ág) abauji örökös ispán 203-204, 227, 235, 266
  - – (Miklós fia, bárói-ág) 87, 89-92
  - Simon (Miklós fia, bárói-ág) 87, 90-92
- Perescsicsva h. (Zemplén m.) 234, 265-266
- Perjémesi Mátyus királyi ember 202
- Perneszi Imre 159, 191, 196, 261
- István, Miklós és Pál (Imre fiai) 191, 261
  - Zsigmond 159
- Pest v. (Pest m.) kh. 39-40, 49; tanácsa 118
- pesti bíró: Váci Gál és esküdtek: Beke Jakab, Fekete Albert, György lanifex, István kőfaragó, Kelenföldi Pál, Megyeri Bálint, Nagy András, Petrics Bálint, Seres Máté, Szegedi Pál, Székely László, Taksonyi Jakab 118
- Imre, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 138
  - Szűz Mária egyház-plébánosa: András és János 118
- Pestesi Nagy György királyi ember 133
- Pestyere h. (Zaránd m.) 234
- Peták jobbágy 151
- Pete h. (Torda m.) 113
- pr. (Szatmár m.) 220
- Petefálva h. (Zala m.) 109-110, 112
- Petend h. (Somogy m.) 172, 174
- Péter (ifj.) leleszi konventi kiküldött 212
- (Lukács fia) és Péter (Tamás fia) jobbágyok 50
  - csanádi éneklőkkanonok, káptalani kiküldött 67
  - presbiter, jászói konventi kiküldött 82
  - presbiter, leleszi konventi kiküldött 123-124
- Péterhida h. (Somogy m.) 172, 174
- Pétervárad vár (Szerém m.) 255
- Peticsháza h. (Sáros m.) 212
- Petkes h. (Zemplén m.) 234, 265-266
- Petneházi Ambrus, Benedek és Gál királyi emberek 46
- Balázs királyi ember 52
  - Benedek, másik Benedek és Péter királyi emberek 7
  - Gergely királyi ember 52; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 49
  - Jakab királyi ember 9, 30
  - János és Miklós 122
  - Miklós királyi ember 7, 9-10
- Pető lásd Gersei Pethő, Vecsési Pető
- Petreczvárgása h. (Sáros m.) 107
- Petri h. (Szatmár m.) 52-53
- Balázs és Gergely, a királyi kúriából külön kiküldött királyi emberek 49
  - Derzs Gergely 135
  - Fábíán királyi ember 58
- Petricz Bálint pesti esküdt 118
- Petrovinai Pekri lásd Pekri
- Pezze lásd Pössze
- Philpes*-i lásd Fülpösi
- Phylphes* lásd Fülpös
- Pilinyi Balázs, Demeter és Mihály királyi emberek 206
- Pilis h. (Szabolcs m.) 18
- Pilisi Balázs 154
- Bálint királyi ember 52, 58
  - Benedek királyi ember 29
  - Bertalan királyi ember 58
  - Boldizsár királyi ember 57
  - cs., Tyukodi 200
  - Demeter (László fia), István (Szaniszló fia), János (Bertalan fia) és Pál (István fia) 18
  - János királyi ember 52, 114
  - Mátyás (Péter fia) királyi ember 28
  - Miklós 218; királyi ember 223-224
  - Péter királyi ember 28-29

- Sámely László királyi ember 52
 Pincehely h. (Tolna m.) 207, 217, 232
 Piricse h. (Szatmár m.) 50, 218
 Piricsei Antal és Benedek királyi emberek 37
 – cs., Gencsi 200
 – János jobbágy 50
 – lásd még Kispiricsei
 Pisztrángosfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Piva h. (Hunyad m.) 133
 Plaj h. (Hunyad m.) 133
 Pleskafalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Plófalva/Plop h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
Ploplesfalwa lásd Plófalva
 Pócs h. (Szabolcs m.) 38, 50, 81, 188, 234, 251
 – Jakab özvegye jobbágy 50
 Podina h. (Valkó m.) 108; lásd még Felsőpodina
 Póka cs., Nagybernolti 67-68
 Poklostelek pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 Pokolfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
 Polánka h. (Zemplén m.) 266
 Polánkai Butkai László 266
Polecz lásd Pócs
 Polcza h. (Somogy m.) 172, 174
 Polnar Gábor boszniai püspök (1493–1501) 163
 Polyen h. (Hunyad m.) 133
 Pongrác lásd Dengelegi Pongrác
Ponossesthalwa/Panusethfalwa lásd
 Panusafalva
 Pór Gergely familiáris 148
 Poroshalma h. (Szatmár m.) 84-85, 100, 111,
 114-115, 234, 251
 Porozló opp. (Heves m.) 154, 234, 265-266,
 270, 272
 Porubka h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Póshalma pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 Possai Ferenc 266
 Potenciána, Gacsályi Tamás (Tamás fia)
 özvegye 59
 –, Kubinyi László, majd Sempsei Ferenc
 özvegye 272
Potha cs., Medvezi 165
Pothyaz lásd Mindszenti *Pothyaz*
 Potiszka h. (Zaránd m.) 234
 Pottingány h. (Zaránd m.) 234
 Pozsár cs., Marcellházi 257
 Pozsgai lásd Búdiszentmiklósi Pozsgai
 Pozsony v. (Pozsony m.) kh. 267, 282
 pozsonyi ispán: Baumkircher András, Bornem-
 issza János, Rozgonyi György és István
 – káptalan mint hh. 294-295
 Pössze h. (Somogy m.) 196; kh. 179
 Prága v. (Csehország) 47; kh. 288
 Proszács h. (Zemplén m.) 234
 Puklen h. (Zaránd m.) 234
 Pusztaszékely h. (Tolna m.) 207
 Püski Miklós királyi ember 65-66
Pypaly cs., Kereki 67-68
Pywa lásd Piva
 Rác pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 – utca (Egyed, Bihar m.) 151
 – despota 54; lásd még Brankovics György,
 Lázár
 – Pál jobbágy 151
 Rácsfalu h. (Zaránd m.) 69
 Rácország lásd Szerbia
 Racsa castellum (Valkó m.) 108, 128, 227
 – opp. (Valkó m.) 108
Radafalwa lásd Rudafalva
 Radagalpataka vízfolyás (Szatmár m.) 246
 Radna h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Radol jobbágy 50
 Radulyesd h. (Hunyad m.) 133
 Radvány h. (Komárom m.) 257; h. (Sáros m.)
 212
 – pr. (Szatmár m.) 52-53
 Rajki Detre nádori ember 179
 Rakamaz h. (Szabolcs m.) 15, 38, 50-51, 57,
 81, 188, 234, 251; kh. 15
 – – lásd még Alsórakamaz
 rakamazi Szent Kereszt-egyház 15
 Rákos vagy Ráska h. (Szatmár m.) 233, 237,
 239, 246
 Ramocsaházi György királyi ember 57
 – Lőrinc és Mihály királyi emberek 170
 – Márton királyi ember 28
 Ranyó h. (Zemplén m.) 265-266
 Rápolti András királyi ember 33-34, 37, 40, 44
 – Gergely királyi ember 34
 – Márton, Sandrin és Szerafin (László fiai) 111
 Ráska vagy Rákos h. (Szatmár m.) 233, 237,
 239, 246
 Rásony h. (Abaúj m.) 266
Rassi lásd Rásony
Rasthokafalwa lásd Rosztokafalva
Rathold lásd Rátót
 Rátka h. (Abaúj m.) 86

- Rátkai László 219
- Rátót h. (Pest m.) 154
- Rátóti Gyulafi István felesége, somlyói Bátori Orsolya 246-247
- Julianna, ecsedi Bátori I. András (I. István fia) özvegye 190
- Ravaszkeszi h. (Komárom m.) 70, 79, 260, 263
- Regéc vár (Abaúj m.) 285
- Rege*-i lásd *Reszegei*
- Régyi Erdélyi Benedek és Siska Miklós királyi emberek 230
- Remenyen lásd Kis- és Nagyremenyen
- Remete h. (Szatmár m.) 246
- lásd még Kis- és Nagyremete
- Reszegei László királyi ember 222
- Pál, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 104
- Péter jobbágy 151
- Rethafalwa* h. (Zaránd m.) 66
- Rétság h. (Nógrád m.) 157
- Rewch* lásd Rücs
- Rhwr*-i Szántai István 105
- Ribica lásd Kis- és Nagyribica
- Ribicafalva h. (Zaránd m.) 65-66
- Ricsa lásd Alsó- és Felsőricsa
- Riska h. (Zaránd m.) 234
- Riskulica h. (Zaránd m.) 234
- Rodna* lásd Radna
- Rodowan* lásd Radvány
- Rohodi András királyi ember 52, 59, 100; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 49
- Antal királyi ember 52
- Péter királyi ember 100, 152, 162, 170; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 104
- Simon, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 49
- Roskán h. (Hunyad m.) 133
- Rosztoka(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Rozgony opp. (Abaúj m.) 234, 265-266, 270, 272, 289
- Rozgonyi György (Simon fia) pozsonyi ispán (1425–1450) 42
- István (János fia) 154, 234, 259, 263-267, 269; özvegye, Szerecsen Krisztina 272
- (Simon fia) pozsonyi ispán (1421–1443) 42
- János (János fia) tárnokmester (1459–1470) 63-64, 73
- (Lőrinc fia) tárnokmester (1433–1438) 42
- Katalin (István leánya), ecsedi Bátori II. András (I. András fia) felesége 234, 259, 263, 265, 268-270, 272, 289, 293
- Péter (László fia) egri püspök (1425–1438) 42
- Rénold (János fia) székely ispán (1449–1453) 63-64
- Simon (Simon fia) veszprémi püspök (1428–1439) 42
- Rozsályi Kun János (Lukács fia, Jakab fia) királyi ember 192
- Lukács (György fia) udvari vitéz 4, 8
- Miklós (Lukács fia) 41
- Rődél h. (Zemplén m.) 234, 265-266
- Ruda(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
- Rudel* lásd Rődél
- Rudlyó lásd Rődél
- Ruszkai Dobó cs. 50
- Domokos felesége, ecsedi Bátori Veronika (I. Tamás leánya) 61, 81
- Rücs h. (Torda m.) 113
- Rwyanhaza* lásd Bujánháza
- Saarsllyan*-i lásd Zsarolyáni sági konvent mint hh. 157
- prépost: János
- Sajó lásd Felsőhajó
- Salánki Ágoston győri püspök (1445–1465) 73
- cs., Sülyi 148
- Saloman* Barnabás jobbágy 151
- Sályi h. (Torda m.) 113
- Sámely cs., Pilisi 52
- pr. (Szatmár m.) 192-193
- Sámelyházi László királyi ember 37
- Sámelyi Illés királyi ember 100
- Sándorházi cs., Gencsi 200
- Sánta cs., Tyukodi 200
- Péter jobbágy 50
- Santhoshaza*-i lásd Szantosházi
- Sanyag* Tamás jobbágy 107
- Sápi Tápai György királyi ember 63-64
- Sárándi Bakó Máté, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 150-151
- Máté Bihar megyei esküdt ülnök, királyi ember 124
- Sareglan*-i lásd Zsarolyáni
- Sárköz h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 237, 246-247

- Sárközi Pál nádori helyettes-ítélőmester 165
 – út (Szatmár m.) 246
 Sarmasági László (András fia) 246-247
Sarollyan-i lásd Zsarolyáni
 Sáros vár (Sáros m.) 227, 235
 Sárosd lásd Alsó- és Felsősárosd
 Sárvári cs., Bécsi 262
Sarwtha cs. lásd Vecsési *Sarwtha*
 Sasincz h. (Szerém m.) 108; másképp
Bwdythowcz h. (Szerém m.) 108
 Sásvári Dénes királyi ember 201
 – János 220; királyi ember 201
Scemes lásd Szemes
Scenasafalwa/Zcenosafalwa h. (Zaránd m.)
 65-66, 69
Sclavus lásd Tót
 sebenicói püspöki szék 42
 sebesi főesperes: Máté 67
 Sebespatak h. (Szatmár m.) 233, 237, 239, 246
 Sebestyén pap, somogyi konventi kiküldött 143,
 178
 Sebren h. (Zaránd m.) 98
Secz h. (Hunyad m.) 133
Segen Tamás jobbágy 50
 Segesd opp. (Somogy m.) 105, 172, 174,
 178-179, 244, 274-275, 293
Selend-i lásd Szeléndi
Selendy lásd Zeréndi
 Semjén h. (Szabolcs m.) és (Szatmár m.) 86
 Sempsei Boldizsár, Ferenc és Gáspár (Ferenc
 fiai) 272
 – Ferenc özvegye, Potenciána 272
 – Ilona, Malomvizi Kenderesi Péter özvegye
 246-247
 – István és János (Ferenc fiai) 246-247
 – László (Ferenc fia) 246-247, 272
 – Luca, Matucsina Miklós özvegye 246-247
 – Zsófia, Butkai Mihály felesége 246-247
 Senye h. (Zala m.) 109-110, 112
Serch lásd Zsérc
 Seres Máté pesti esküdt 118
Sewenzad/Sewensap h. (Sopron m.) 128, 132,
 152
Sewl-i lásd Sülyi
 Sikárló h. (Szatmár m.) 233, 237, 239, 246
 Siklós vár (Baranya m.) 227, 235
 Sima h. (Szatmár m.) 234
 Simándi cs., Kereki 67-68
 – Imre jobbágy 50
 – János jobbágy 266
 – presbiter, leleszi konventi kiküldött 59
 – sülyi (Pest m.) prédiális 97
 Simontornya opp. (Tolna, Veszprém és Fejér
 m.) 207, 217, 232
 – vár (Tolna m.) 207, 217, 232
 Sipos György jobbágy 50
 Siri opp. (Zaránd m.) 65-67, 69, 234, 251
 Siska cs. lásd Régyi Siska
 Sobor h. (Sopron m.) 128, 132, 152
Soklyos lásd Siklós
 Sokor h. (Nógrád m.) 188
 Sókút h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Soltész István jobbágy 107
 Solymos h. (Küküllő m.) 141
 – vár (Arad m.) 285
 Solymos(falva) h. (Zaránd m.) 66, 69, 234
 Solyomkő vár (Bihar m.) 248
 Somberek h. (Baranya m.) 116
 Somlyó h. (Közép-Szolnok m.) 88
 – vár (Kraszna, majd Közép-Szolnok m.) 248
 somlyói Bátori lásd Bátori cs., somlyói-ág
 Somogy megye hatósága 195
 Somogyi cs., Szigeti 81
 – ispán: ecsedi Bátori I. György (I. András fia),
 Bátori II. István (I. István fia), Bátori III.
 István (I. András fia), Bátori V. István (II.
 György fia)
 – konvent mint hh. 137, 143, 160-161, 164-166,
 172-173, 177-178, 191, 197-199, 207-210,
 232, 264, 273
 Somogyvár opp. (Somogy m.) 105, 172, 174,
 176, 179, 197, 273
 Somosi Péter (György fia) 48
 Sós Benedek jobbágy 50
 – cs., Sóvári 266
 Sósptak h. (Torda m.) 113
Sothos Egyed jobbágy 50
 Sóvágó István jobbágy 50
 Sóvári Sós Ferenc 266
 Sőregi Balázs királyi ember 95
 spalatói érseki szék 42
Stanizlo lásd Szaniszló
 Stefanovcz h. (Valkó m.) 108
Sthanchesd h. (Hunyad m.) 133
 Stregovana h. (Hunyad m.) 133
 Surány h. (Nógrád m.) 79
 Surányi és Csarnavodai Egyed özvegye, Judit
 243

- Surányi György 123; királyi ember 145
 – Miklós királyi ember 206
 – Sebestyén világosvári várnagy 254
 – Zsófia, Vetési Márton felesége 243
 – lásd még Kissurányi
Suz Demeter jobbágy 151
 Sülyi Etele Miklós és Pál 97; királyi emberek 148
 – Salánki András királyi ember 148
 Swampek lásd Luttenbergi Swampek
Swdan lásd Zsadány
Syger-i lásd Zsigéri
Syka Gergely jobbágy 151
Syke Tamás jobbágy 50
Syle Bálint budai polgár 288
Synder lásd Szinyér
Syrmzew lásd Szörmező
Syroc másképp *Hodorowcz* h. (Szerém m.) 108
Sywc pr. (Szerém m.) 108
Sywc-i Lásab Gergely királyi ember 152
Sywl-i lásd Sülyi
- Szabács vár (Szabácsi bánóság) 108
 Szabadi h. (Somogy m.) 196
 – Miklós fehérvári keresztjes perjel 196
 Szabási István fehérvári keresztjes custos 196
 Szabó cs., Nagybernolti 67
 – János és Sebestyén jobbágyok 50
 – Máté jobbágy 151
 Szabolcs h. (Szabolcs m.) 28, 46
 Szabolcsi Fuló Péter 46
 – ispán: ecsedi Bátor I. András (I. István fia),
 Bátor II. András (I. András fia), Bátor V.
 István (II. György fia)
 Szacsúr h. (Zemplén m.) 234
 Szád h. (Zaránd m.) 234
 Szagya lásd Alsó- és Felsőszagya
 Szakács Péter jobbágy 50
 Szakácsi Nagy György 124
 Szakály lásd *Lwczzakal*
 Szakolyi Balázs diák és Pál (Domokos fia) 15
 – György és Miklós (Hodos fiai) 15
 – Imre (László fia: János fia) 15
 – János és Márton (László fia: György fiai) 15
 – Péter (János fia) temesi ispán (1464–1468) 73
 – Serafel (Illés fia: István fia) 15
 Szalacsi András jobbágy 50
- Szalaházi Tamás beregszászi főesperes, királyi titkár 255
 Szalánci cs., Jékei 135
 Szalánkemén vár (Szerém m.) 255
 Szalánkeméni Mikola Jakab szerémi püspök (1419–1457) 42
 Száldobágy h. (Közép-Szolnok m.) 84-85
 Szalkai László váci (1513–1523), egri püspök (1523–1524), esztergomi érsek (1524–1526), királyi kancellár 233, 260, 276, 282
 Szalmadi Beke Albert királyi ember 7
 – Péter királyi ember 58
 Szalva h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Szamos f. (Szatmár m.) 34, 38-39, 44-45, 50, 132, 188, 239
 Szamosfalvi Mikola Ferenc királyi ember 141
 Szamostelek h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233-234, 237, 239, 248, 251
 Szamosszeg h. (Szatmár m.) 80, 86, 127
 Szamut h. (Zemplén m.) 234
 Szamutacsőr h. (Zemplén m.) 265-266
 Szanács h. (Tolna m.) 207, 209, 217, 232
 Szanda h. (Nógrád m.) 79; vár 79, 99, 102, 128, 154
 Szaniszló h. (Szatmár m.) 33, 38, 50, 188, 218, 234, 251
 – leleszi prépost (1442–1451) 50-51
 – mazóviai herceg (Konrád fia) 258
 Szaniszlófi lásd Bátor I. cs., somlyói-ág
 Szántai cs., *Rhwr*-i 105
 Szántó Mihály és másik Mihály jobbágyok 50
 Szántói János (Pető fia) 1, 3
 – Katalin (János leánya), ecsedi Bátor I. János felesége 1-5, 8
 – Péter 219
 Szantosházi Antal királyi ember 65-66
 – Simon királyi ember 65-67
 Szapolyai György (István fia) szepesi örökös ispán 213
 – Imre (László fia) főkincstartó (1459–1464), Bosznia kormányzója és dalmát-horvát-szlávon bán (1464–1465) 73
 – István (László fia) nádor (1492–1499) 148, 160-162, 164-167, 171-173, 177-181, 188-189
 – János (István fia) szepesi örökös ispán, erdélyi vajda (1510–1526) 213, 283, 285-288; lásd még János (I.) király

- (János fia) lásd János (II.) király
 – Miklós (László fia) erdélyi püspök (1461–1469) 73
 Szapud h. (Tolna m.) 116
 Szárazberek h. (Szatmár m.) 234
 Szárazpatak h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Szárd halastó (Szabolcs m.) 287
 Szárszó h. (Somogy m.) 172
 Szarvad h. (Közép-Szolnok m.) 124
 Szarvadi cs., Bályoki 124
 – Erzsébet (Gothárd leánya), Tyukodi Dombai Mihály özvegye 221
 – Kis Jakab királyi ember 2-3
 – László és Péter királyi emberek 202
 Szarvas h. (Somogy m.) 172
 Szászberek h. (Heves m.) 234
 Szászfalu h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Szatmári Császári lásd Császári Császár
 – Ferenc budai prépost (1489–1497) 163
 – György pécsi püspök (1505–1521) 233
 – ispán: eccsedai Bátori II. András (I. András fia), Bátori I. András (I. István fia), Bátori I. György (I. András fia), Bátori V. István (II. György fia), Bátori III. István (I. András fia)
 – Rohodi lásd Rohodi
 Száva f. (Valkó m.) 108
 Százd h. (Hont m.) 157
 Szécs h. (Zemplén m.) 183, 187
 Szécsényi Simon királyi ajtónálló-mester (1403–1405), relátor 6
 Szécsi Bertalan és János királyi emberek 242
 – Dénes esztergomi érsek, örökös ispán (1440–1465) 70, 73, 75, 77-79
 – Gál jobbágy 50
 – Simon 107
 Szecső opp. (Pest m.) 90-92, 94-95, 97, 102, 185-186, 190, 234, 251, 258, 260, 263
 Szedlicske h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Szeged v. (Csongrád m.) 262
 Szegedi Lukács csanádi püspök (1493–1500), királyi kincstartó (1492–1494) 163
 – Miklós 169
 – Pál pesti esküdt 118
 Székás lásd Alsó- és Felsőszékás
 Székás(aranyág) h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Székáskalodva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Székelhidi György jobbágy 151
 székely ispán: Rozgonyi Rénold
 – László pesti esküdt 118
 Székelyföld 113
 Székelyhíd opp. (Bihar m.) 151
 Szekeres h. lásd Nagyszekeres
 – János jobbágy 50
 Székesaranyág h. (Zaránd m.) 234
 Székesfehérvár v. (Fejér m.) kh. 6, 28, 69, 285-287; mellett kh. 131
 székesfehérvári lásd fehérvári
 Szél Péter jobbágy 151
 Szele cs. lásd Császári Szele
 Szelei cs. lásd Kaki Szelei
 Szeléndi János ügyvéd 164-165, 168, 181
 személynök lásd királyi személyes jelenlét vezetője
 személynöki ítélőmester: Bellyéni Albert, Bolyári Pál, Liszcai Ádám
 Szemeréd h. (Hont m.) 157
 Szemes h. (Somogy m.) 172, 174, 197
 – János jobbágy 51
 Szemesi László királyi ember 34
 Szénás cs. lásd Bályoki Szénás
 Szencse h. (Zemplén m.) 234
 Szent Erzsébet-ispotály rektora: Márton 175
 – György-egyház, Bátor 117
 – Imre herceg-egyház, Meggyes 132
 – Kereszt-egyház, Rakamaz 15
 – László sír-társaság, Eger 189
 – egyház, Majtény 38
 – Mihály-egyház, Bonyha 125
 – Miklós-kolostor, Buda 262
 Szentandrás h. (Sopron m.) 128, 132, 152
 Szentbalázi Szele András és Márton nádori emberek 179
 Szente h. (Győr m.) 128, 132, 152
 – (Zemplén m.) 265-266
 Szentersébet h. (Nógrád m.) 206, 219
 Szentersébeti Péter 266
 Szenteskirályi h. (Zaránd m.) 98
 Szentfalva h. (Pest m.) 234, 265-266, 270, 272
 Szentgyörgy h. (Belső-Szolnok m.) 126
 – (Pest m.) 234, 265-266
 – (Somogy m.) 172, 174
 – (Zala m.) 109-110, 112, 172
 – (Zaránd m.) 98
 Szentgyörgyi és Bazini Péter országbíró (1498–1510) 163, 202, 211, 213-215
 – László királyi ember 95

- Szentgyörgyvára másképp Békavár vár (Zala m.) 102, 104-105, 109-110, 112, 128, 172, 293
- Szentgyörgyvölgyi János királyi ember 110, 112
- Szentimre h. (Sáros m.) 212
- Szentiván h. (Zala m.) 109-110, 112
- szentjobbi custos: Márton
– konvent mint hh. 86, 114-115
– monostor adminisztrátora: Majtényi Tamás
- Szentkirály h. (Bács m.) 108
– – (Esztergom m.) 256-257
- Szentkirályi Bárdi László nádori ember 172
– Szilágyi György 159
- Szentlászló h. (Pest m.) 234, 265-266
– opp. (Somogy m.) 105, 128, 132, 152
– – (Zala m.) 109-110, 112, 172
- Szentmárton h. (Szatmár m.) 33, 59, 128, 132, 152, 162, 188, 228, 233-234, 237, 239, 246-247, 251
– – (Zaránd m.) 234
- Szentmihály h. (Szabolcs m.) 188, 234, 251
– – (Zala m.) 109-110, 112, 172
- Szentmihály(úr) János királyi ember 72, 74
– Márton királyi ember 72
- Szentmihályteleke h. (Szabolcs m.) 96
- Szentmiklós h. (Csanád m.) 1-3
– – (Közép-Szolnok m.) 124
– – (Szatmár m.) 17, 19, 26, 38, 81, 188, 234, 251
– – lásd még Káta- és Krasznaszentmiklós
– pr. (Szabolcs m.) 223
- Szentmiklósi Bálint, Endesi Miklós és Török Mihály 63
– Benedek 63-64
- Szentpál h. (Körös m.) 128, 136
– pr. (Szatmár m.) 52-53
- Szentpálárnyéka h. (Pest m.) 234, 265-266
- Szentpéter h. (Tolna m.) 207, 217, 232
– – (Torda m.) 113
– opp. (Borsod m.) kh. 80
- Szentpéteri Borbála, Zaji Péter özvegye, Gétyei János alnádor felesége 271
- Szenttrinitás h. (Somogy m.) 138
- Szentvid pr. (Szabolcs m.) 223
- Szennyesi Ambrus királyi ember 37
– Benedek királyi ember 40
– György 128, 132
– Kelemen királyi ember 58
– Tamás királyi ember 59
- Szepesi cs., Horpácsi 157
– János kalocsai érsek (1401–1403) 6
– örökös ispán: Szapolyai György, István, János Széphegy h. (Ugozca m.) 87, 92
széplaki apát: János 266
– Balázs szolnoki officialis 219
- Szepsi opp. (Abaúj m.) 234, 270, 272
- Szerbia 66, 69
- Szerbsor h. (Zaránd m.) 234
- Szerdahelyi Imre 105
– Imrefi György és István 105
– – Mihály 140, 143, 164, 166
- Szere András jobbágy 50
- Szerecsen Krisztina, Rozgonyi István özvegye 272
- Szerecseny h. (Sopron m.) 128, 132, 152
- Szerefalva h. (Zaránd m.) 65-66, 234
- Szerémi cs., Gulácsi 45
– püspök: Bátor Miklós (István fia), Fodor István, Orbán, Szalánkeméni Mikola Jakab
- Szeremiklósfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Szeres Balázs jobbágy 50
- Szigeti Nagy Péter, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81-82
– Somogyi Ozsvát, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81
- Szigliget vár (Zala m.) 128, 132, 167, 273-275
- Szikszó opp. (Abaúj m.) 128
- Szil h. (Tolna m.) 207, 209, 217, 232
- Szilágyi cs., Szentkirályi 159
– lásd még Horogszegi Szilágyi
- Szilasi Vince váci püspök (1450–1473) 73
- Szilézia 108
- Szilva lásd Kis- és Nagyszilva
- Szilvagy h. (Zaránd m.) 234
- Szilvás(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69
- Szilvási Ispán Lázár familiáris 231
- Szina opp. (Abaúj m.) 234, 270, 272
- Szinna h. (Zemplén m.) 227
- Szinye h. (Abaúj m.) 235, 266
- Szinyei István királyi ember 268-269
– László királyi ember 268
- Szinyér vár (Szatmár m.) 128, 132, 148-149, 152-153, 155-156, 162, 167-168, 174, 228, 233, 236, 239-240, 242
- Szinyérváralja opp. (Szatmár m.) 128, 132, 148, 152, 162, 167, 228, 233, 239, 265-266
- Szirák h. (Nógrád m.) 47; lásd még Kisszirák

- Szkrófa(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234
szlavón bán: Tallóci Matkó
Szlavónia 102, 263, 291
Szobapataki Gergely és Pál királyi emberek 110
Szodorói cs., Gencsi 200
– László királyi ember 202
Szolnok h. (Külső-Szolnok m.) 206, 219
Szombathely utca (Buda v.) 118
Szőke cs., Szőkefalvi 125
Szőkefalvi Szőke Illés és Lukács alvajdai emberek 125
Szőlős h. (Csanád m.) 1-3
– opp. (Ugocsa m.) 87, 92, 128
– lásd még Kisszőlős
Szőlőske h. (Zemplén m.) 234, 270, 272
Szörényi h. (Pest m.) 234, 265-266
szörényi bán: Tallóci Frank
– bántság 73
Szörmező h. (Bihar m.) 124
Sztanizs h. (Zaránd m.) 234
Sztankóc h. (Zemplén m.) 183, 187
Sztracsin h. (Nógrád m.) 157
Sztropkó opp. (Zemplén m.) 227, 235
– vár (Zemplén m.) 235
Sztrug h. (Valkó m.) 108
Szuhadolina h. (Sáros m.) 212
Szuna Jakab királyi ember 2
Szurdok pr. (Szerém m.) 108
Szurok András jobbágy 50
Szűz Mária-egyház, Buda 175
– – –, Pest 118
- Tábor v. (Csehország) 47
Tagy h. (Szatmár m.) 5, 33, 188, 234, 251
Taksonyi Jakab pesti esküdt 118
Tálas Demeter jobbágy 50
Tallóci Frank szörényi bán (1436–1439) 42
– Matkó szlavón bán (1435–1445) 42
Talpasi Lépes Bernát 150
Tállya vár (Zemplén m.) 285
Tamác h. (Zaránd m.) 98
Tamás bíboros, esztergomi érsek lásd Bakócz
Tamás
– budai éneklőkanonok 97, 112
– – kanonok 97
– jobbágy 218
– kovács, budai polgár 118
Tamásfalva h. (Zaránd m.) 69
- Tamási h. (Somogy m.) 128, 132, 147, 152
– Péter jobbágy 151
Tamáska Illés jobbágy 50
Táncos cs., Ivánházi 65-66
Tápai cs. lásd Sági Tápai
Tar Máté jobbágy 50
Taranya h. (Bács m.) 205
Tarbaj h. (Zemplén m.) 234
Tarcsa h. (Nógrád m.) 47
Tard h. (Borsod m.) 234, 265-266
Tarda ker. (Baranya m.) 4
Tardi cs., Bozsoki 194, 196
tárkányi (Borsod m.) karthauzi kolostor 266
Tarkői Margit (László leánya), ecsedi Bátori I.
István (I. János fia) felesége 48
– Rikalf 48
– – Simon 63
Tarna h. (Ugocsa m.) 92
Tárnok cs., Tótzsámboki 266
Tarpa h. (Bereg, majd Szatmár m.) 4, 8, 20, 25,
38, 43, 50, 81, 144-145, 188, 234, 251
Tarsolc h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162,
233, 237, 239, 246, 248
Tas h. (Szabolcs m.) 86, 127
Tasi cs., Kisbernolti 67-68
– Ferenc és László királyi emberek 65-66
– Péter jobbágy 50
Task h. (Somogy m.) 197
Tasnád opp. (Közép-Szolnok m.) 117
tasnádi vikárius: Mihály 124
Tátéi István 142
Tavarna h. (Zemplén m.) 266
Tedej h. (Szabolcs m.) 184
Téglás pr. (Szatmár m.) 216, 218, 220, 222
Tegzes cs. lásd Anarcsi Tegzes
Tekeháza h. (Ugocsa m.) 87, 92
Telegdi István erdélyi alvajda 125
Telek h. (Somogy m.) 172
Temes Balázs jobbágy 50
temesi főesperes: János 67
– ispán: ecsedi Bátori III. István (I. András fia),
Szakolyi Péter
Temesközi cs., Kartali 97
Temesvár vár (Temes m.) kh. 254
Terebec h. (Zemplén m.) 265-266
Terebes h. (Szatmár m.) 9, 16, 21, 24, 38, 81,
171, 188, 234, 251
– lásd még Tóketerebes
Terebesi János (István fia) 9

- Terem h. (Szatmár m.) 38, 50, 188, 234, 251
 Terep h. (Szatmár m.) 233, 237, 239, 246, 248,
 Ternovica h. (Zaránd m.) 234
 Teszéri Péter királyi ember 157
 Téti István és László 119
Thalas lásd Tálás
Tharsolcz/Tharsowcz lásd Tarsolc
Thaverna lásd Tavarna
Thel lásd Tyel
Therebecz lásd Trepec
Therestyhe lásd Tresztyefalva
Thersekws lásd Törzsök
Thewl-i lásd Tőli
Thewrek lásd Török
Thoxony lásd Taksonyi
Thumesdfalwa lásd Tamásfalva
Thwlch lásd Tölcs
Thwrhw lásd Türtő
Thwrthew lásd Türtő
Thwrwekonya lásd Túrvékonya
Thykwk-d-i lásd Tyukodi
Thyza lásd Tisza
 Tímár h. (Szabolcs m.) 38, 50-51, 57, 81, 188,
 234
 Tisza f. (Heves m.) 234; (Szabolcs m.) 15;
 (Szatmár m.) 39, 44-45, 265-266, 270, 272
 – h. (Hunyad m.) 133
 – Mihály és Simon jobbágyok 50
 Tiszabecsi János lásd Becsi János
 titeli prépost: Bakócz Tamás, Erdődi János
 Tivadarfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Tivadar(falv)i Albert 41, 43; özvegye: Anna 45
 Tivadari Domokos (Mátyás fia) özvegye:
 Katalin 45
 – Péter (Jakab fia) 45
 Tokaj vár (Zemplén m.) 50, 285
 Tolcsvai Mátyás pap, leleszi konventi kiküldött
 204
 Tolmács h. (Nógrád m.) 79, 157
 Tolmácsstelke pr. (Közép-Szolnok m.) 117
 Tolvaj Mátyás jobbágy 50
 Tomesd h. (Zaránd m.) 234
 Tomnatek h. (Zaránd m.) 234
 Tomori Pál kalocsa-bácsi érsek (1523–1526)
 267
 Torkos cs., Kereki 67-68
 Tornova h. (Zaránd m.) 169
 torontáli főesperes: Kelemen 67
 Toronyai lásd Felsőtoronyai
 Torvai Ugron Antal, István és Miklós 105
 – – Benedek királyi ember 194
 – – Bernát 196
 – – Gáspár királyi ember 194, 196
 – – Mihály 196; királyi ember 194
 Tót Ambrus, István és Mátyás jobbágyok 151
 – Benedek és Jakab jobbágyok 107
 – –, Dénes, György, László és Szaniszló
 jobbágyok 50
 – Lőrinc cégényi familiáris 252
 – utca, Bátor opp. 50
 Tótfalu h. (Somogy m.) 140, 166, 174
 – – (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 167,
 233-234, 237-239, 246, 248, 251
 – – (Zaránd m.) 65-66, 69
 Tótfalui Glésán László 266
 Tóti Lengyel Boldizsár 273
 – – Gáspár, János és László 273-275
 Tótzsámboki Tárnok Ferenc 266
 Töketerebes h. (Ugocsa m.) 50, 87, 92, 91; lásd
 még Terebes
 Tölcs h. (Belső-Szolnok m.) 126
 Tőli Imre királyi ember 158-159
 – Kakas Mihály 105
 – Mihály diák, Kovács Mihály, Mérei György
 105, 159
 Török cs., Szentmiklósi 63
 – szultán 108
 Törzsök cs., Giretinci 152
 – h. (Hunyad m.) 133
 trauai püspöki szék 42
Trebo Miklós jobbágy 266
 Trepec h. (Zemplén m.) 234
 Trepka András, Obrazovici 258
 Tresztia/Tresztyefalva h. (Zaránd m.) 65-67, 69,
 234
Tudar Mihály jobbágy 151
 Tulogd h. (Bihar m.) 151
 Tunyogi Ábrahám és Gergely 62
 – Imre királyi ember 34
 – János 45, 62
 – Tamás 45
 Túr f. (Szatmár m.) 38-39, 50, 246
 – h./opp. (Külső-Szolnok m.) kh. 4, 54
 Tura h. (Szabolcs m.) 86
 – opp. (Pest m.) 234, 265-266, 270, 272
 Turóci Benedek ajtónállómester (1462–1465)
 73
 – cs., Kókai 67

- Miklós királyi udvarmester (1527–1531) 288
 Túrtó h. (Külső-Szolnok m.) 84-85
 Túrvekonya h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
 tusai pap: Mihály 64
 Túz Osvát zágrábi püspök (1466–1499) 163
 Tuzson h. (Torda m.) 113
Tykw-d-i lásd Tyukodi
- Tyel h. (Hunyad m.) 133
 Tyukod h. (Szatmár m.) 200, 221
 Tyukodi András és János királyi emberek 44
 – Besenyődi János királyi ember 242
 – Dombai Mihály özvegye, Erzsébet (Szarvadi Gotárd leánya) és leányaik, Anna, Ilona és Margit 221
 – Imre diák, Baranyai Bálint, Bús Ferenc, Dienesi Ambrus, Pilisi Mátyás, Sánta Tamás 200
 – Nagy András királyi ember 7, 33-34, 40
 Tyukos Benedek jobbágy 151
- Udalricus* másképp *Orla* jobbágy 257
 Udvarhely h. (Küküllő m.) 113
 Udvari h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233-234, 237, 239, 246, 248, 251
 – vitéz: Rozsályi Kun Lukács
 Udvarnok h. (Somogy m.) 172, 174
 Ugron cs. lásd Torvai Ugron
 Újbárfalva h. (Zaránd m.) 65-66, 69
 Újfalu h. (Esztergom v. Komárom m.) 70, 75-79, 185, 258, 260, 263,
 – (Nógrád m.) 154
 – (Somogy m.) 172, 174
 – (Sopron m.) 128, 132, 152
 – (Szabolcs m.) 135
 – (Tolna m.) 207, 217, 232
 – pr. (Közép-Szolnok m.) 124
 Újlak h. (Somogy m.) 172, 174
 – (Szatmár m.) 132
 Újlaki Antal ügyvéd 138; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 104
 – Ferenc királyi ember 222, 249
 – Mihály királyi ember 249
 – másképp Szöllősi Simon ügyvéd 89
- Lőrinc (Miklós fia) Bosznia hercege, országbíró (1518–1524) 231, 233, 256-257, 265-266
 – Miklós macsói bán (1438–1458), erdélyi vajda (1441–1458, 1462–1465) 73
 Újlakpesti Deák Balázs jobbágy 231
 Újnémeti h. (Közép-Szolnok m.) 132
 Ujnép h. (Somogy m.) 159
 Újváros h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246-248
 Ulászló (I.) király (1440–1444) 81
 – (II.) király (1490–1516) 129, 131, 133-138, 140-146, 148-154, 157-159, 162-163, 170, 174-175, 188, 192-196, 200-201, 206, 232, 271
 Upori Balázs (László fia) és László (Imre fia) 28
 Urai Gáspár 215; királyi ember 192, 250
 – György királyi ember 222-223, 249
 – Imre királyi ember 188
 – István királyi ember 192; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81
 – Mátyás királyi ember 249
 – Miklós, a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81
 – Simon 215
 – Tamás királyi ember 188, 192
 Uraj h. (Torda m.) 113
Urmendfalwa lásd Ermendfalva
- Vác v. (Nógrád m.) kh. 45, 59, 139
 Váci Gál pesti bíró 118
 – káptalan mint hh. 164-165, 187
 – püspök: Bátor Miklós (István fia), Szilasi Vince
 – püspöki szék 42
 Váca lásd Felső- és Közép(ső)váca
 Vada h. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222
 Vadai András jobbágy 50
 Vajai András királyi ember 9, 19-22
 – Balázs Szatmár megye esküdt ülnöke, nádori ember 120
 – Ferenc budai kanonok, káptalani kiküldött 257
 – Ibrányi István, Miklós és Péter 287
 – László királyi ember 152, 192-193
 – István királyi ember 59
 – János királyi ember 52, 60

- Vajai László királyi ember 100
 – Mihály királyi ember 214
 – Miklós 120
 – Tamás királyi ember 9
 Vajda János és Miklós jobbágycok 50
 Vajkóc h. (Abaúj m.) 234, 265
 Vajola h. (Kolozs m.) 141
 Váka h. (Zaránd m.) 69, 234
 Valisora h. (Zaránd m.) 234
 Valkó h. (Pest m.) 234
 – – (Somogy m.) 174
 – – (Zemplén m.) 234, 265-266
 Vállaj h. (Szatmár m.) 33, 38, 50, 59, 81, 188, 234, 251
 Válya(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69; lásd még Kisválya
 Vályabrád h. (Zaránd m.) 234
 Válykvágása h. (Sáros m.) 212
 Vám h. (Veszprém m.) 207, 217, 232
 Vámfalu h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 233, 237, 239, 246, 248
 Vámos István jobbágy 151
 – Mihály jobbágy 266
 Vámosberkeny h. (Pest m.) 258
 Váncsa János jobbágy 50
 Várad h. (Somogy m.) 147
 – v. (Bihar m.) kh. 119
 váradhegyfoki kanonok: Aszalói András, Nyúli Simon
 – konvent mint hh. 263
 váradí káptalan mint hh. 15, 52-53, 84-85, 169, 188-189, 202, 243
 – Péter kalocsa-bácsi érsek (1480–1501) 163
 – prépost: György
 – püspök: Eberhard, Farkas Bálint, Korcsulai János, Vitéz János
 Váralja h. (Küküllő m.) 141
 – – (Nógrád m.) 79
 – – (Zemplén m.) 234
 – h./opp. (Szatmár m.) lásd Szinyérváralja
 Váraljakegye h. (Szatmár m.) 22
 Varannó opp. (Zemplén m.) 234, 265-266, 270, 272, 289
 Varasd opp./v. (Varasd m.) 278, 282, 291-292
 – vár (Varasd m.) 278, 282, 291-292
 – városi közjegyző 292
 varadi Keresztelő Szent János ferences-kolostor 292
 Váraskeszi Lépes lásd Lépes
 Várscsomaköz másképp Kiscsomaköz h. (Szatmár m.) 101
 Várda opp. (Szabolcs m.) kh. 58
 Várdai István kalocsa-bácsi érsek, örökös ispán (1456–1470), királyi főkancellár 73, 85-86
 Varga Adorján, Ambrus, Balázs, György, Péter, Sebestyén és másik Sebestyén jobbágycok 151
 – cs., Kölcsei 253
 Varjadi Csobajai Gergely és *Chymoty* Tamás királyi emberek 230
 Varró Jakab jobbágy 50
 Varsány opp. (Külső-Szolnok m.) 54
 Vasgyúró László jobbágy 151
 Vaspaták h. (Sáros m.) 212
 Vasvári h. (Szatmár m.) 12, 38, 50, 81, 117, 188, 234, 251
 Vatai Bertalan, Pelbárt, Folti Pál és Korom Barnabás 266
 – László borsodi szolgabíró 266
Vazon László jobbágy 151
 Vecel lásd Magyar- és Oláhvecel
 Vécs vár (Torda m.) 141
 Vecsési Pető Miklós és *Sarwtha* János királyi emberek 206
 Vehéc h. (Zemplén m.) 234, 265-266
 Velcsesz h. (Hunyad m.) 133
 Vencsellő h. (Szabolcs m.) 38, 50-51, 57, 81, 188, 234
 Ventei Gergely nádori ember 179-180
 Verbőci István személynök 233, 237-239, 246, 248, 251
 Veréce h. (Ugocsa m.) 87, 92
 Veresegyház pr. (Zaránd m.) 234
 Veresmart h. (Szatmár m.) 128, 132, 152, 162, 234, 251
 – – (Ugocsa m.) 87, 92
 – lásd még Alsó- és Felsőveresmart
 Veresszeg h. (Torda m.) 141
 Veronika, Bardi Onofrius leánya 118
 Veszprém megye hatósága 195
 – v. (Veszprém m.) kh. 293
 veszprémi püspök: Rozgonyi Simon, Vetési Albert
 Vetés h. (Szatmár m.) 201
 Vetési Albert 201; királyi ember 192
 – – veszprémi püspök (1459–1486) 73
 – Ambrus (János fia, János fia) 101, 115, 220
 – Gergely (Albert fia) 201, 220

- István (Péter fia) 122
 – János (Albert fia) 201
 – – (János fia) 101
 – Márton 220, 243; felesége, Surányi Zsófia 243
 – Máté (Péter fia) 122
 – Péter és Tamás (Albert fiai) 201
 Vezend h. (Szatmár m.) 52-53, 220, 222
 Vezsenyi László lovászmester (1464–1465) 73
 Vid h. (Szabolcs m.) 213
 – jobbágy 50
 Vida Balázs jobbágy 50
 – jobbágy 50
 Vidi *Wassa* István és gyermekei, Fruzsina, János és Orsolya 213
 Vidmonostor h. (Szabolcs m.) 211
 Vidrátszeg h. (Küküllő m.) 142
 Víg László jobbágy 51
 Vikóc h. (Szepes m.) 266
 Világosvár vár (Zaránd m.) 54, 56, 65-70, 73, 83, 102, 121, 128, 186, 234, 251, 254; kh. 56
 világosvári udvarbíró: Csofi János
 – várnagyok: Berekszői Hagymás Miklós, Macedóniai János, Mór Péter, Németi Bálint, Surányi Sebestyén
 Vingárti Geréb László erdélyi püspök (1476–1501) 117, 124
 – – Péter ajtónállómester (1491–1494), országbíró (1495–1500) 163, 176, 182, 185-186
 Visegrád opp. (Pilis m.) 267
 Visnyó lásd Nagyvisnyó
 Vitéz cs., Budaházi 81
 – János váradi püspök (1445–1465), esztergomi érsek (1465–1472) 73, 77-79, 99
 – lásd még Kállói Vitéz
 Vizeskerék h. (Bács m.) 108
Vlad Dracul lásd Dracula, Vlad (II.)
 Vládfalva h. (Zaránd m.) 69, 234
 Vojkocvi Vojkfi Miklós királyi ember 152
Volachus lásd Oláh
 Völgyi András jobbágy 219
 Vörös Balázs, Mátyás és Pál jobbágyok 50
- Waad/Vaad* Bálint jobbágy 50
Wada lásd Vada
Waka lásd Váka
Warada lásd Várda
- Wassa* cs. lásd Vidi *Wassa*
Wayolla lásd Vajola
Welchez lásd Velcsesz
Welghy lásd Völgyi
Wgron lásd Ugron
Wlaadfalwa lásd Vládfalva
Wmbod lásd Ombod
Wolay Bálint jobbágy 107
Wray lásd Uraj
Wyfalw lásd Újfalu
Wyg lásd Víg
Wynep lásd Ujnép
- Yloba* lásd Iloba
- Zaard* lásd Szárd
Zaarzo lásd Szárszó
Zabas-i lásd Szabási
Zabo lásd Szabó
Zachach lásd Szakács
Zadissor pr. (Zaránd m.) 69
 Zádori István nádori ember 160
 Zagra h. (Belső-Szolnok m.) 126
 zágrábi püspök: Túz Osvát
 – püspöki szék 42, 73
 Zagyvafő h. (Nógrád m.) 206, 219
 Zagyvafői Horvát János és fiai, Gergely, István, Mihály és Zsigmond 219
 Zaji Péter özvegye, Szentpéteri Borbála 271
 Zakamas h. (Hunyad m.) 133
 Zákány castellum (Somogy m.) 131, 140, 143, 160, 165-166
 – opp. (Somogy m.) 138, 172; lásd még Alsó- és Felsőzákány
 Zákányi László és leánya, Orsolya 138
Zalachy lásd Szalacsi
 zalai ispán: ecsedi Bátorfi I. György (I. András fia), Bátorfi II. István (I. István fia), Bátorfi III. István (I. András fia),
 – konvent mint hh. 274
Zalkanus lásd Szalkai
Zalwa lásd Szalva
 Zamutó lásd Szamut
Zanthay lásd Szántai
Zantho-i lásd Szántói
Zanyo cs., Kölkedi 159
 Zapora Antal, Zsófia mazóviai hercegnő titkára 294-295

- Zapora* Benedek és Péter 295
Zapwd lásd Szapud
 zárai érseki szék 42
 zarándi ispán: ecsedi Bátori I. András (I. István fia), Bátori I. György (I. András fia), Bátori II. István (I. István fia), Bátori III. István (I. András fia)
 – Ördög János királyi ember 65-66
Zarnyo cs., Kölkedi 105
Zarrazpathak lásd Szárazpatak
Zay Albert jobbágy 266
ZazDyznotho lásd Disznójó
Zazfalw lásd Szászfalu
Zdenc castellum/vár (Körös m.) 128, 136, 152-153, 155-156, 168, 228, 233, 236
 – opp. (Körös m.) 128, 136, 233, 236
Zechy lásd Szécsi
Zedreg h. (Somogy m.) 172, 174
Zeke András és László jobbágyok 50
 – Péter jobbágy 151
Zél lásd Szél
Zeleméri Mihály 184
Zeley lásd Szelei
Zelse Bálint jobbágy 151
Zelysche h. (Hunyad m.) 133
Zemes-i lásd Szemesi
Zempche-i lásd Sempsei
Zemplyn lásd Zimony
 zenggi püspök: de Dominis János
 – püspöki szék 73
Zenteskyraly lásd Szenteskirályi
Zenthe lásd Szente
Zenthgyewrghwelghye-i lásd Szentgyörgyvölgyi
Zenthlazlo lásd Szentlászló
Zenthpalarneka lásd Szentpálárnyéka
Zennyes-i lásd Szennyesi
Zere lásd Szere
Zerechefalwa lásd Szerefalva
Zeremy lásd Szerémi
Zeremylthosfalwa lásd Szeremiklósfalva
*Zeré*ndi cs., Kaszai 67
Zeres lásd Szeres
Zerniger Wolfgang 281
Zervasi lásd Szarvadi
Zeules lásd Szőlős
Zewldesfalwa lásd Zöldesfalva
Zewlews lásd Szőlős
Zhukovo-i Miklós mazóviai kancellár 245
 Zimony vár (Szerém m.) 255
Ziv Dénes jobbágy és Pál jobbágy özvegye 151
Znelancz h. (Szerém m.) 108
 zobori konvent mint hh. 72, 74
Zodoray lásd Szodorói
Zodorow-i lásd Szodorói
Zoldabagh lásd Száldobágy
Zolthán Ferenc jobbágy 203
 Zólyom Bálint jobbágy 51
 Zólyomi lásd Albisi Zólyomi
 Zombori Márton aradi kanonok 68
Zonda lásd Szanda
 Zovkovci *Woyddwl* András királyi ember 152
Zowa pr. (Szerém m.) 108
Zozowcz pr. (Szerém m.) 108
 Zöldes(falva) h. (Zaránd m.) 65-66, 69, 234;
 lásd még Kiszöldes
Ztarchan lásd Sztracsin
Ztrewg lásd Sztrug
Ztrophfalwa lásd Szkrófafalva
Zubgiohuth h. (Zaránd m.) 69
 Zúgópataka vízfolyás (Zemplén m.) 239
Zwhadolyna lásd Szuhadolina
Zwna-i lásd Szuna
Zwrdog lásd Szurdok
Zwrok lásd Szurok
Zylvasfalwa lásd Szilvásfalva
Zynyr lásd Szinyér
Zyr István jobbágy 274-275
Zyrak lásd Szirák
Zytha Tamás factor, jobbágy 266
Zyws Lőrinc jobbágy 219
 Zsadány h. (Szatmár m.) 1-2, 17, 19, 26, 38, 81, 188, 234, 251; lásd még Kiszsadány
 Zsarolyán h. (Szatmár m.) 192-193
 Zsarolyáni Albert királyi ember 52-53, 60
 – Cseke András, Balázs, György, Imre, János és Tamás (Mihály fiai) 192-193
 – – Mihály 192-193; királyi ember 100
 – Erdélyi Mátyás királyi ember 192
 – Imre királyi ember 52
 – István királyi ember 100
 – Jakab (István fia) 192-193
 – Márton [. . .] királyi ember 220
 – – Péter 192-193; királyi ember 152
 – Zsoldos Balázs királyi ember 152; a királyi kúriából külön kiküldött királyi ember 81

- Bálint királyi ember 192
Zsérc h. (Borsod m.) 266
Zsidó h. (Pest m.) 234, 265-266
Zsidótelek h. (Pest m.) 234, 265-266
Zsigéri László kúriai jegyző, a királyi kúriából
külön kiküldött nádori ember 177-178
Zsigmond király (1387–1437), német-római
császár (1410–1437) 1-4, 6-8, 10-11,
16-27, 28-37, 39-42, 47, 61
- Zsófia mazóviai hercegnő (Konrád leánya),
Bátori István (András fia) felesége
244-245, 260, 258, 263, 278, 280-286,
291-292; Pekri Lajos felesége 293-294
--- titkára: *Zapora* Antal 294
Zsoldos lásd Halászteleki és Zsarolyáni Zsoldos

A LEVÉLTÁRI JELZETEK MUTATÓJA

A félkövér jelzet számok után a kötet tételszámai állnak

Magyar Országos Levéltár DL-számok

6007: 138; **7856:** 1; **8016:** 2-3; **8048:** 4, 8; **8913:** 6; **9557:** 12; **10001:** 15; **10116:** 13; **10242:** 14; **10572:** 17; **10624:** 19, 26; **12501:** 38; **12882:** 39; **12883:** 40-41; **12884:** 39-42; **13403:** 47; **13786:** 121; **13934:** 49-50; **14038:** 49, 51; **14335:** 137; **15289:** 52-53; **15567:** 54; **15736:** 60, 62; **15849:** 63-64; **15962:** 70; **15963:** 75-79; **16623:** 81-82; **17072:** 86; **17254:** 90; **17255:** 93; **17258:** 94; **17317:** 96; **17351:** 95, 97; **17415:** 98; **17463:** 99; **17504:** 101; **17526:** 102; **17534:** 103; **17584:** 104-105; **17603:** 106; **17853:** 107; **18180:** 109; **18182:** 110, 112; **18529:** 113; **19161:** 118; **19676:** 128; **19677:** 129; **19679:** 130; **19738:** 131; **19742:** 132; **19830:** 140, 143; **19831:** 140, 143, 164; **19932:** 144; **19934:** 146; **19947:** 148; **20044:** 158-159; **20070:** 160-161, 165; **20136:** 163; **20153:** 166; **20155:** 167; **20162:** 168; **20175:** 169; **20217:** 172-173; **20218:** 172-173, 181; **20306:** 174; **20319:** 175; **20322:** 176; **20346:** 177-178; **20475, 20486:** 184; **20633:** 185; **20644:** 186; **20817:** 188-189; **21329:** 188; **21574:** 191; **22287:** 194, 196; **22361:** 195; **22417:** 197; **22418:** 198; **22419:** 199; **22508:** 130; **22807:** 202; **22833:** 205; **22906:** 209; **22907:** 208; **22908:** 207; **22946:** 211, 213; **22957:** 212; **22958:** 212, 226; **22962:** 214-215; **22995:** 206, 219; **22998:** 217; **23077:** 221; **23122:** 207, 232; **23178:** 227; **23180:** 235; **23211:** 228; **23219:** 229; **23220:** 230-231; **23281–23282:** 233; **23284–23286, 23288–23289:** 234; **23318:** 236; **23326:** 239; **23416:** 244; **23418:** 245; **23444:** 247; **23586:** 255; **23678:** 259-261; **23680:** 262; **23686:** 263; **23792:** 264; **23853:** 267; **24273:** 273; **24274:** 275; **24275:** 274; **24379:** 234; **24653:** 265-266; **24656:** 258; **24991:** 150-151; **25252:** 110, 112; **26093:** 48; **26812:** 141; **27556:** 133; **27557:** 133-134; **30079:** 237; **30080:** 239; **30322:** 88; **31023:** 233; **34309:** 108; **36595:** 254; **38816:** 145; **39217:** 70; **45294:** 71; **45776:** 111; **45927:** 114-115; **47572:** 271; **54814:** 38; **56219:** 119; **56236:** 126; **56238:** 127; **56422:** 241, 243; **56809:** 234; **59488:** 56; **59512–59513:** 72, 74; **60104:** 270, 272; **61108:** 246; **65132:** 117; **66964–66965:** 55; **67193:** 212; **70952:** 87; **70958:** 89; **70959:** 90; **70960:** 91; **70961–70962:** 92; **71026:** 128; **71027:** 129; **71034:** 132; **71036:** 136; **71043:** 147; **71044:** 149; **71051:** 152, 162; **71073:** 190; **71164:** 237; **71770:** 234; **71926:** 16; **71997:** 29, 31, 61; **71998:** 65; **71999:** 65, 67; **72002:** 69; **72004:** 66; **72021:** 83; **72053:** 129; **72184:** 234; **72185:** 227, 235; **72208:** 270, 272; **73162:** 154; **74246:** 233; **74398:** 239; **74759:** 234; **74761:** 241, 243; **75735:** 70; **76138:** 139, 182-183, 187; **82054:** 153; **82058:** 155; **82544:** 242; **82563:** 247; **82581:** 234; **86753:** 223-224; **88154:** 47; **89136:** 234; **89137:** 235; **89148:** 248; **89155:** 234; **89167:** 263; **90892:** 84; **93807:** 235; **98321:** 85; **98499:** 259-261; **98814:** 17; **98909:** 38; **98927–98929:** 39, 42; **99140:** 128-129; **99282:** 214-215; **99300:** 233; **105920:** 129; **105932:** 212; **106083:** 259-261; **107611:** 157.

MOL DF-számok

208493: 256; **208521:** 116; **208587:** 256-257; **209625:** 61; **209639:** 5; **210966:** 43; **211006:** 44; **211007:** 44-45; **211073:** 29, 31; **211074:** 30, 32; **211075:** 100; **211076:** 35-36; **211077:** 22-23; **211078:** 124; **211079:** 268-269; **211080:** 203; **211081:** 204; **211082:** 200; **211083:** 249, 252; **211084:** 250, 253; **211086:** 222, 225; **211087:** 14; **211088:** 60; **211089:** 59; **211090:** 216, 218; **211091:** 34; **211092:** 46; **211093:** 57; **211094:** 211; **211096:** 80; **211100:** 28; **211102:** 9; **211103:**

192-193; **211105**: 29; **211106**: 123; **211107**: 223; **211109**: 20, 25; **211110**: 7; **211112**: 214; **211113**: 40; **211114**: 21, 24; **211115**: 33; **211116**: 201; **211117**: 22; **211128**: 135; **211161**: 19; **211173**: 58; **211185**: 122; **211192**: 10-11; **211195**: 120; **211203**: 220; **221906**: 37; **222434**: 18; **253825**: 170-171; **253826**: 156; **254884**: 129; **254889**: 147; **255040**: 142; **257951**: 235; **261120**: 240; **269930**: 270, 272; **275395**: 125; **279406**: 179-180; **285942**: 238.

**A Magyar Kancelláriai Levéltárban őrzött
Királyi Könyvek (Libri regii) sorozatban lévő oklevelek**

1. kötet 9: 285; **1. kötet 9-10**: 286; **1. kötet 75**: 287; **1. kötet 148**: 288; **1. kötet 179**: 291.

**Magyar Országos Levéltár E 200 6. csomó, Báthory cs.,
Peres iratok (oklevelek)**

75: 280; **75-76**: 281; **76-77**: 284.

**Magyar Országos Levéltár I 22. Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok.
Hofkammerarchiv, Handschriften: Lajstromok. Nr. 412:
Extractus litterarum familiae Báthory**

fol. 19: 279, 289-290; **fol. 19-20**: 293; **fol. 34**: 294-295.

Egyetemi Könyvtár, Kézirattár. Littere et epistole originales

251: 251.

**Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Reichshofkanzlei,
Reichregisturbücher Ferdinandi I. Band 1,**

fol. 99v-100r: 276-278, 282; **fol. 101v**: 283.